

ലേഖനമാല

ഡി. കെ. മുഹമ്മദ്

ലേഖനമാല

ഗന്ധകർമ്മ,

സാഹിത്യകുശലൻ

ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. എ.

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസിദ്ധീകരണശാല,

കൊല്ലം.

മുദ്ര.

വില രൂ: ൨൦

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ സർവ്വകാര്യവും പ്രകാശകർക്ക്.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

രണ്ടാംവരിപ്പ് കാപ്പി 500.

“ശ്രീരാമവിലാസം” പ്രസ്, കൊല്ലം.

ഒന്നാം പതിപ്പിൽ

അവതാരിക

‘തോട്ടയ്ക്കാട്ടു കുഞ്ഞുകുണ്ണമേനോൻ’ എന്ന പേരിൽ ഏതാണ്ടൊരു മൂന്നു ദശവർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പുതന്നെ സാഹിത്യലോകത്തിൽ സുവിദിതനായിത്തീർന്ന എന്റെ പ്രാണസ്നേഹിതൻ സാഹിത്യകുശലൻ ടി. കെ. കുണ്ണമേനോൻ അച്ഛന്റെ നാമധേയം കേരളീയർക്ക് എത്രമാത്രം പരിചിതവും പദ്യവുമാണെന്നു ഞാൻ പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പ്രാചീനായുധവർത്തം മുതലായ ഉൽക്കൃഷ്ടഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതൃത്വംകൊണ്ടും ശുകസന്ദേശം തുടങ്ങിയ ഉത്തമപദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രകാശനംകൊണ്ടും ഒരു തികഞ്ഞ സാഹിത്യവിരനെന്നും തെളിഞ്ഞ ഭാഷാഭിമാനിയെന്നും മുട്ടു പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു പണ്ടെയ്ക്കുപണ്ടേ ഭാജനമായ മിസ്റ്റർ കുണ്ണമേനോന്റെ ബഹുമുഖമായ സാഹിത്യവ്യവസായത്തിന്റെ ഒരു ചരിത്രമോ ചിത്രമോ എഴുതുന്നതിനു ഞാൻ ഈ അവസരത്തിൽ ഉദ്യമിക്കുന്നില്ല. കേരളത്തിന്റെയും കേരളീയരുടെയും കേരളഭാഷയുടെയും ഉന്നമനത്തിനായി കർണത്രയംകൊണ്ടു കഴിയുന്നതെല്ലാം ചെയ്യുക എന്നുള്ളതു ജീവിതത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശ്യമായി കരുതി അതിലേക്കുവേണ്ടി ആത്മാർപ്പണംചെയ്യുന്ന അപൂർവ്വ ചില വിശിഷ്ടപുരുഷന്മാരുടെ ഇടയിൽ അന്യസുലഭമായ ഒരു സ്ഥാനമാണ് അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നുമാത്രം സമർപ്പിച്ചായി ഒന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നതിന്നേ സന്ദർഭം അനുവദിക്കുന്നുള്ളൂ. ഭാഷാഭഗവതിയെ ഇത്ര പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയത്തോടും പരിപൂർണ്ണമായ ഭക്തിയോടും കൂടി ആരാധിക്കുന്നവർ അധികാപേരില്ല. ആ ദേവിയുടെ പുണ്യക്ഷേത്രത്തിൽ അവിടവിടെയായി നിന്നുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഏതെല്ലാം വിധത്തിലുള്ള കൈകാര്യമെല്ലാം അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടില്ല! പ്രോത്സാഹനാർഹമായ എത്ര യുവപണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭ്യുത്ഥാനത്തിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹസ്താധലംബം പ്രയോജനീഭവിച്ചിട്ടില്ല! സുഗ്രഹീതനാമാക്കളായ എത്ര മഹാകവികളുടെ ആലസ്യദുർഭ്രംശത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രശക്തി ഉച്ചാടനം ചെയ്തിട്ടില്ല! അന്യസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഗതിലഭിക്കാതെ യഥാർത്ഥമായ സഹൃദയത്വം എത്ര അവസരങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മദമത്സരഹീനമായ മനസ്സിനെ ശരണം പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല! ഇതെല്ലാം അറിയേണ്ടവർ വേണ്ട പോലെ അറിയുകയും അഭിനന്ദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുത അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്.

വിവിധവിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ച് ഓരോ കാലത്തിൽ മൗനികകളിൽ ഉപന്യാസമായും പുസ്തകങ്ങൾക്കു് അവതാരികയായും ഇതിനുമുമ്പു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള മിസ്റ്റർ കൃഷ്ണമേനോന്റെ ഈ പത്തഞ്ചു ലേഖനങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുചേർത്തു ഗ്രന്ഥരൂപേണ ആവിഷ്കരിക്കുകയാകുന്നു മിസ്റ്റർ താമസ് പാൾ ഈ ലേഖനമാലാദപാരാ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പുഷ്പങ്ങൾക്കു വണ്ണത്തിലും സൗരഭ്യത്തിലും സ്വാഭാവികമായി വരാവുന്ന ഉച്ചാവചരപം മാലയുടെ ഭംഗിയെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനേ പര്യാപ്തമാകുന്നുള്ളു. മിസ്റ്റർ കൃഷ്ണമേനോന്റെ ഭാഷാഗദ്യത്തിനുള്ള ലാളിത്യവും പ്രസാദവും സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ആ ഗുണങ്ങൾ ഈ ലേഖനമാലയുടെ ഏതുഭാഗം നോക്കിയാലും പരഷ്കല്പത്തോടുകൂടി പ്രകാശിക്കുന്നതായി കാണാം. ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭൂരിഭാഗവും സാഹിത്യത്തിന്റെ നാനാകോടികളെ സ്പർശിക്കുന്ന സരസോപന്യാസങ്ങളാൽ അലംകൃതമാണ്. ഭഗവാൻഗദ്യചരിതമാകാവുന്നതെല്ലാറ്റിയുള്ള നിഷ്പഷ്ടമായ നിരൂപണവും ഭവഭൂതിമഹാകവിയേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തരരാമചരിതത്തേയും മാലതീമാധവത്തേയും കുറിച്ചുള്ള വിമർശനവും ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ഉജ്ജ്വലമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു പുറമേ, അവയുടെ പ്രണേതാവിന്റെ കരയററ കാവ്യമർമ്മജ്ഞതയ്ക്കു് ഉത്തമനിദർശനമായി ശോഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മിസ്റ്റർ കൃഷ്ണമേനോൻ സന്ദർഭശാൽ എഴുതിട്ടുള്ള പലേ ലേഖനങ്ങളും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉൾപ്പെടാതെ ഇപ്പോഴും അപ്രസിദ്ധങ്ങളായി കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. അവയേയും തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു ഒരു ചർച്ചലിണക്കിക്കൊത്ത് ഈ മാലയുടെ ദ്വിതീയഭാഗമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്നു പൊതുജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ ഈ അവസരത്തിൽ മിസ്റ്റർ പാളിനെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഭാഷാഭേദിക്കു് ഒരു അനർഹമായ ഖാരമായി ഈ ലേഖനമാല എന്തെന്നേക്കും സമുല്പസിക്കുമെന്നുള്ളതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. മഹാനുഭാവനയിരുന്ന കേരളകാളിദാസന്റെ വാക്കിൽ 'പരസ്സരതപസ്സമ്പൽ ഫലായിതപരസ്സര'നായ കല്യാണീകൃഷ്ണമേനവന്മാർക്കും തദപാരാ നമുക്കെല്ലാം 'പ്രാണാധികപ്രണയഭാജന'മായ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിനും അഭംഗുരമായ ഐശ്വര്യത്തെ ആശംസിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ ചെറിയ അവതാരികയെ ഇവിടെ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ.

തിരുവനന്തപുരം,
മർ-ആ-ൻ.

ആമുഖം

(രണ്ടാം പതിപ്പിന്)

കേരളകാളിദാസനായ കേരളവർമ്മഭടവന്റെ സുഗ്രാഹിതം ആണ് ഈ പുസ്തകം. സുപ്രതിഷ്ഠിതൻ—കൊച്ചി മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിൽ നിന്നു സമ്മാനിതനായ സാഹിത്യകുശലൻ—കേരളകവയിത്രികളിൽ പ്രഥമസ്തരണിയായ ശ്രീമതി തോട്ടയ്ക്കാട്ട് ഇക്കാവമ്മയുടെ പ്രേഷ്യസഹോദരൻ—സാഹിത്യസഖി, ടി. സി. കല്യാണിഅമ്മ അവർകളുടെ പ്രിയതമൻ; എന്നിങ്ങനെ പ്രശസ്തിയുടെ “തുംഗമംഗലഗിരിപ്രസ്ഥരംഗങ്ങളിലെല്ലാം വിജയവൈജയന്തിചാർത്തി വിശ്രമിക്കുന്ന ശ്രീ: ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോനവർകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ലേഖനമാലയെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്ന് അധികാരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ ദക്ഷിണോത്തര ഖണ്ഡങ്ങളിൽ മണ്ഡലേശ്വരന്മാരായി വർത്തിക്കുന്ന ഉള്ളൂരും, വള്ളത്തോളും വന്ദ്യവയോവൃദ്ധനായ ഈ കാവ്യഭാവനപരിപക്വ ബുദ്ധിയെ സംബന്ധിച്ചു വാചിക്കുന്ന ബഹുമാനാദരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുക കണ്ടിട്ടുള്ള ഞാൻ “രാവിൽ ജൈവാതുകനു വഴിതെളിക്കുന്ന” മിന്നാമിനുങ്ങായി തീരുന്നതിനു ഒരുമ്പെടുന്നില്ല. ശ്രീ: ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോനവർകളുടെ മലയാളികൾക്കു പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുക എന്ന സാഹസകർമ്മത്തിന് ഒരുമ്പെടുന്നില്ലെന്നു വ്യക്തമാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ. രാഗാഭിനയം മഹാകാവ്യം, ഭാഷാഭൈരിപരിണയം തുടങ്ങിയ ഒന്നാംകിട ഗ്രന്ഥങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കുകയും സാഹിത്യപരിഷ്ക്കരണത്തിന്റെ അഗ്രാസനപദവി അലങ്കരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള അദ്ദേഹം എനിക്കു നൽകിയ ഈ അനുജ്ഞ എന്നോടുകൂടുന്ന വാത്സല്യാതിരേകത്തിന്റെ പ്രതീകമായി മാത്രമേ ഞാൻ പരിഗണിക്കുന്നുള്ളൂ.

ഒരു സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ നിലയിൽ വിഭിന്നവും വിസ്തൃതവുമായ പ്രവൃത്തിമണ്ഡലമാണ് മനുഷ്യനുള്ളത്. സമുദായത്തിന്റെ ഉന്നതതലങ്ങളിൽ വർത്തിക്കുന്നതിനു ചില വ്യക്തികൾക്ക് ജന്മനാ ഭാഗ്യം സിദ്ധിക്കുന്നു. ആ ഭാഗ്യത്തെ ലോകോപകാരപ്രദമായവിധം വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് അവരിൽതന്നെ അപൂർവ്വം ചിലർക്ക് സന്നദ്ധതയും സാധനവും സമ്പ്രദായമാകുന്നുള്ളൂ. ഈ ലേഖനമാലയെ അവധാനപൂർവ്വം പരിശോധിക്കുന്ന അനുവാചകന് പ്രഥമതഃ ബോധപ്പെടുന്ന തത്വം ലോകാനുഗ്രഹവ്യഗ്രമായ ഗ്രന്ഥ

കർത്താവിന്റെ അനുവർത്തനശതങ്ങളാണ്. സാഹിത്യത്തിനും സമുദായത്തിനും സാഹോദര്യത്തിനും ഈ വിശുതധീമാനിൽനിന്നു ലഭിച്ച നേട്ടങ്ങൾ സ്വന്തം വ്യക്തിമുദ്രപതിച്ച് അനുകൂലം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയാകുന്നു ഇതിൽ. അനേകം മഹാസഭസ്സുകളിൽ ഉജ്ജ്വലമായി ഉദ്ഗളിച്ച വാങ്മയങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവഗാഢമായ ചിന്തയുടെയും സേവനസന്നദ്ധതയുടെയും മായാത്ത ലക്ഷ്യങ്ങളായി ഇതിൽ നിത്യജീവനരുകൊള്ളുന്നു. സരസവും, ലളിതവും പ്രസന്നസുന്ദരവുമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിപാദനരീതിയിൽ പ്രൗഢമായ ആദ്ധ്യാത്മികതപങ്ങളും ശുഷ്കമായ വ്യാകരണനിയമങ്ങളും ആസ്വാദ്യമധുരമായി രൂപം കൈക്കൊള്ളുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പ്രാചീനചരിത്രങ്ങൾ ഈ വന്ദ്യവയോവൃദ്ധന്റെ സ്മൃതിമണ്ഡലത്തിൽ നികന്നുവന്നു ഭാവിപരമ്പരകൾക്കു മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന തേജോഗോളങ്ങളായി പരിശോഭിച്ചുരുളുന്നു. വെണ്മണിമകൻനംപുതിരിപ്പാട്, റെവങ്കര, രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തുടങ്ങിയ അവാചീനസാഹിത്യകാരന്മാരെ വിമർശനദൃഷ്ടി പരിശോധിച്ചും, ശ്രീ ശങ്കരൻ, ചട്ടമ്പിസ്വാമി, ഏഴുതള്ളൻ തുടങ്ങിയ ആത്മീയാചാര്യന്മാരെ അനുസ്മരിച്ചും മലയാളിത്തരവാടിന്റെ കുടുംബാഭിമാനം പുലർത്തുന്നതിൽ ചോദ്യരഹിതമായ തന്റെ അധികാരത്തെ അദ്ദേഹം നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു. പാണ്ഡിത്യപടമാതാധനധനികൾകൊണ്ടു കണ്ണുപടഭേദനംചെയ്യാതെ പല പ്രശസ്തഗ്രന്ഥങ്ങളേയും പുരസ്കരിച്ചു അദ്ദേഹം നടത്തുന്ന മാതൃകാപാഠങ്ങൾ ഈ ലേഖനമാലയെ ഒരു അധ്യാപനഗ്രന്ഥമായി ഉയർത്തിക്കാട്ടുകയാണു ചെയ്യുന്നത്.

പരിണതപ്രജ്ഞനായ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ വിജ്ഞാനവൈപുല്യത്തിൽനിന്നു വികസ്പരങ്ങളായ അൻപത്തിഒന്നു കസുമങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഗ്രഥിതമാണു ഈ ലേഖനമാല. പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും അപ്രകാശിതമായിക്കിടന്ന ഈ ലേഖനസമ്പത്തുകൾ സമാഹരിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സമസ്ഥതവഹിക്കുന്ന ഭാഷാസേവനരത്നസുകൃതം സവിശേഷം പ്രശംസാർഹമായിട്ടുണ്ട്.

രാജ്യസേവാനിരതൻ കെ. ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള അവകളോടും, കെ. ജി. ശങ്കർ അവകളോടും ഗ്രന്ഥകർത്താവിനുള്ള സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സർവാവകാശവും ആസഹോദരങ്ങൾക്കു വിട്ടുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യകുശലന്റെ സമുചിതമായ ഈ ഉപഹാരദാനം കെ. ജി.-സഹോദരന്മാരുടെ

വ്യക്തിവൈശിഷ്ട്യത്തിനെന്ന് പോലെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ത്യാഗം ഗോണിദ്രതയ്ക്കും പ്രത്യക്ഷസാക്ഷ്യമായി പ്രശോഭിക്കുന്നു.

മലയാളിത്തരവാടിന്റെ അഭിമാനധനമായ ഈ അഭിവന്ദ്യ ഗ്രന്ഥകാരന് ആരോഗ്യാശംസചെയ്തുകൊണ്ടു ലേഖനമാലയുടെ ഈ പുനസ്സംവിധാനം അഭിമാനപൂർവ്വം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മലയാളരാജ്യം ആഫീസ്, } അയിരൂർ, സി. മായവൻപിള്ള.
28—10—123.

പ്രസ്താവന

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ, ഞാനും അല്പമൊന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. പരേതനായ ശ്രീമാൻ കെ. ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള പലതുകൊണ്ടും മാന്യനായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടപരവിശ്വാസത്തിന്റെയും പരോപകാരതല്പരതയുടേയും ഫലമായി, അദ്ദേഹം, കൊല്ലം നഗരസഭയുടെ ആഭ്യക്ഷപദത്തിലേക്കു, പൗരജനങ്ങളാൽ, അഞ്ചാറുപ്രാവശ്യം, എതിരില്ലാതെ വരിക്കപ്പെട്ടു. ഈ കാലത്തു് ഇതൊരു അഭൂതപൂർവ്വമായ സംഭവമാണല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാജുകാരിക്കും സ്വപരാജ്യസ്തേഹത്തിനും രാജോചിതമായ ബഹുമതിയും ലഭിച്ചു. ശ്രീമാൻ ശങ്കർജി എല്ലാംകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തിനു യോജിച്ചൊരു അനുജനാണ്. പണ്ഡിതനും ഭാഷാഭിമാനിയും കർമ്മകുശലനും ധീരനും ആയ ഇദ്ദേഹത്തെ, ഇനിയും താമസിയാതെ, അരോഗദൃഢഗാന്ധനാക്കേണമേ എന്ന് ആത്മതൃപ്തിപരമായൊരു നമസ്കാരവുമായും ശ്രീസുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയോടും ഞാൻ കരളഴിഞ്ഞു്, കണ്ണീരോടുകൂടി കൈകൂപ്പി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. എന്നിങ്കൽ ഇരുവരുടേയും പേരിലുള്ള സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതിനായി ഞാൻ ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പകർപ്പവകാശം ഇവരുടെ ശ്രീരാമവിലാസം മുദ്രാലയത്തിലേക്കു കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രസിദ്ധീകരണം സംബന്ധിച്ചു് എനിക്കു ശ്രീമാൻ മായവൻപിള്ളയിൽനിന്നു കിട്ടിട്ടുള്ള സഹായം അളവറ്റതാണ്. ഇതിന്റെ ആമുഖം ആ ഔദ്യോഗികവിശേഷത്തിന്റെ മകുടാലങ്കാരമായി പരിലസിക്കുന്നു. എന്റെ മാന്യസുഹൃത്തിന്റെ സഹായത്തെ ഞാൻ കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി സ്മരിക്കുന്നു.

ടി. കെ. എം.

വിഷയാനുക്രമണിക.

		പേജ്
1.	ശബ്ദാല്പയനം	1
2.	"	4
3.	"	8
4.	കൊതു	9
5.	ആധുനികഭാഷാനാടകങ്ങൾ	13
6.	രാമഭദ്രദീക്ഷിതത്വം	16
7.	കാക്ക	19
8.	ജപ്പാൻ	21
9.	ശങ്കരാചാര്യർ	26
10.	ചിതൽ	28
11.	ഉത്തരരാമചരിതം	31
12.	തുഞ്ചൻസ്തോരകം	38
13.	മാലതിമാധവം	42
14.	കേരളസാഹിത്യപരിഷത്തു്	57
15.	ഭൂപ്രകൃതിശാസ്ത്രം	65
16.	ഗുണഭോഷനിരൂപണം	68
17.	ഐഴ്ത്താഴ്വര	72
18.	ഒരു ഐതിഹ്യം	74
19.	രണ്ടു സന്ദേശങ്ങൾ	77
20.	ശ്രീ ജയഭദ്രൻ	86
21.	തഗ്ഗാമഗദചരിതം	89
22.	കല്പലതം കടൽവഴിയാത്രയും	115
23.	വെണ്മണി മകൻനമ്പൂതിരിപ്പാടു്	120
24.	ഉത്തരരാമചരിതം	129
25.	രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ	137
26.	ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ	143
27.	ഗദ്യസാഹിത്യം	150

28.	ഭാഗവതം	164
29.	അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗം (പ്രകൃതിചികിത്സ)	167
30.	ഗ്രാമോല്പാദനം	172
31.	പുരോഗമനസാഹിത്യം	184
32.	അവിട്ടത്തൂർ മഹാക്ഷേത്രം	191
33.	കൊച്ചിരാജകുടുംബം	198
34.	ഭാഷാഭൈരവീപരിണയം (അവതാരിക)	205
35.	പണ്ടത്തെ ദേശവാഴികൾ	218
36.	റേവങ്കര നമ്പൂതിരിയുടെ കൃതികൾ	222
37.	പ്രാചീനാര്യവർത്തത്തിലെ ചില വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങൾ	231
38.	ആമുഖം (ഭഗവദ്ഗീത)	237
39.	സ്വാഗതം (സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്ത്)	246
40.	കേരളോപനിഷത്ത്	252
41.	സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങൾ	266
42.	ശ്രീ ചട്ടമ്പിസ്വാമി തിരുവടികൾ	276
43.	എറണാകുളംക്ഷേത്രം	285
44.	പ്രസംഗം (കൊച്ചി നായർ മഹാസമാജം)	291
45.	പത്രപ്രവർത്തനത്തെപ്പറ്റി	298
46.	കൊച്ചി നായർമഹാസമാജം	302
47.	പ്രസംഗം (ആൻഡ്രൂ ലൂയിസ് സ്മാരകവാചനശാല)	309
48.	മഹാകവി കട്ടക്കയസ്സാരകയോഗം	313
49.	നടനകലാപോഷണം	317
50.	മഹതിയുടെ നാമകരണം	319
51.	ആമുഖം (പ്രാചീനകേരളലിപികൾ)	324

ലേഖനമാല

എ ശബ്ദാധ്യയനം.

ഒരു ജോലിയിലും പ്രവേശിക്കാതെ ഇരിക്കുന്ന അധ്വാനങ്ങളിൽ, ഓരോ പദത്തിന്റെ ആഗമത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നതിൽ അനന്യസാധാരണമായിരിക്കുന്ന ചില രസങ്ങളുണ്ടെന്നു് അതിനെ ശീലിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കു് താത്രമേ അർത്ഥമുണ്ടു്. മറ്റുള്ളവർ അങ്ങനെയുള്ള രസങ്ങളെ ജീവകത്തിന്റെ തൊലി കളയുന്നതിനാലുണ്ടാകാവുന്നവയോടു് ഉപമിക്കുവാനാകുന്നു അധികം എളുപ്പം. എന്നാൽ, അവതമ്മിലുള്ള അന്തരത്തെ ചില ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്താമോ എന്നു ഞാൻ ശ്രമിച്ചുനോക്കാം.

അപ്പം വിയപ്പുതുളികൾ പൊടിഞ്ഞിട്ടുള്ള ചുക്കുന്ന മുഖവും മൂക്കിന്റെ വിടൻ ഭാഗങ്ങളും കടിച്ച പല്ലുകളും ഉള്ള ഉഗ്രമുത്തികളെ നാമെല്ലാവരും കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. ഈ രൂപത്തെ അവലംബിക്കുന്നതിനു് നാഡാണയായി “ശുണ്ഠികടിക്ക” എന്നു പറയും. “ശുണ്ഠി” എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം “ചുക്കു” എന്നാകുന്നു. ചുക്കു കടിക്കുമ്പോഴും മുഖത്തിനു് ഈ വക ഭാവഭേദങ്ങളുണ്ടാകുമോ എന്നു സംശയിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണു്. കോപത്തെ ഇപ്രകാരം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനു് “ശുണ്ഠികടിക്ക” എന്നു ആദ്യമായി ഉപയോഗിച്ച ആളുടെ ബുദ്ധിചാതുര്യത്തെ ആരെങ്കിലും ബഹുമാനിക്കാതെ ഇരിക്കുമോ? ഇങ്ങനത്തെ രസികന്മാരെയും ഞാൻ കവികളെന്നു വിചാരിച്ചുവരുന്നു; ഇവർക്കു് സ്തോകമുണ്ടാക്കുവാൻ വശമില്ലെങ്കിലും ഞാൻ മറിച്ചു വാദിക്കുന്നതല്ല. “ശുണ്ഠികടിക്ക” എന്ന പദബന്ധം കോപം ഉള്ളപ്പോഴത്തെ ഭാവവികാരങ്ങളുടെ ഒരു വിവരണസംഗ്രഹമാകുന്നു.

ചില വലിയ അഷ്ടിപ്രിയന്മാർക്കുടി “ഓലന്റെ” മാഹാത്മ്യത്തെ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. ഏതു കരിയിലെ കഷണങ്ങൾ അതി“ലോല”മായിരിക്കുന്നുവോ അതു് ഓലൻ. ഈ ലക്ഷണത്തോടുകൂടിയ കരികൾ വേറേയും ഉണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാലും, ഒരു ഒതുക്കവും, വൻകറികളോടുള്ള വണക്കവും, ചന്ദ്രമ

ണ്ഡലത്തിന്റെ കാന്തിയും ഓലന മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. എന്തിനും വളരെ പറയുന്നു? ഈ പേർ വേറെ ഒരു കരിക്കേണമെന്ന് എന്നു തീർച്ചയാക്കുന്നുവോ, അന്നു വളരെ സരസന്മാരായ മലയാളികളുടെ വാസസ്ഥലം അന്തകപുരിയിലാകുമെന്നു ഞാൻ തീർച്ചയായി പറയുന്നു എന്തു്?

“പ്രത്യുപകാരം മറക്കുന്ന പുരുഷൻ
ചത്തതിനൊക്കുമേ ജീവിച്ചിരിക്കിലും.”

ഓലോലക്കുറിയെ ടുഷിച്ചു കവനംചെയ്ത ആ മഹാപാപി ഇന്നും നരകത്തിൽതന്നെ കിടന്നു വലയുന്നു എന്നുള്ളതിന്നും സംശയമില്ല.

“ബ്രാഹ്മണൻ” എന്ന പദം ജാതിയുടെ ഉല്പത്തിയേയും വളർച്ചയേയുംകുറിച്ചുള്ള ചരിത്രമാകുന്നു. ബ്രാഹ്മജ്ഞാനത്തിങ്കൽ ലയിച്ചു്,

“നിർമ്മമോ നിരഹങ്കാരോ
നിസ്സംഗോ നിഷ്പരിഗ്രഹഃ
രാഗഭേദവിനിർമുക്തഃ—”

എന്നിപ്രകാരമുള്ള ഓരോ ബ്രാഹ്മണൻ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നു. വൃത്തിഭേദംമൂലം വർഗ്ഗഭേദങ്ങളുണ്ടായി; അതിൽനിന്നു വേറെ ശാഖകളും, ഉപശാഖകളുമുണ്ടായി; ഇപ്പോൾ അവയെല്ലാംകൂടി ആത്യാവർത്തത്തിട്ടു കൊട്ടയാടുന്നു.

“ഏകം ഏവം പരം വേദഃ പ്രണവസ്സർവ്വാങ്മയഃ
ഭേദോ നാരായണോ നാദ്യഃ ഏകോഗീർവുണ്ണമേവ ച.”

“കർമ്മക്രിയാവിശേഷേണ ചാതുർവർണ്യം പ്രതിഷ്ഠിതം

“ശുഭ്രോ ബ്രാഹ്മണതാമേതി ബ്രാഹ്മണശ്ചേതി ശുഭ്രതാം
ക്ഷത്രിയാജാതമേവതു വിദ്യാഭൈപശ്യസ്തമൈവ ച.”

“കശുമാവു്” എന്നതിലെ “കശു” എന്ന പദവും ഒരു ചരിത്രസംഗ്രഹമാകുന്നു. “കശു” പോർത്തുഗീസു് “കജു” എന്ന വാക്കിന്റെ ഒരു മാറ്റമാകുന്നു. ഈ വൃക്ഷത്തെ ആദ്യമായി കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നതു് ആ രാജ്യക്കാരാകുന്നു. പോർത്തുഗീസുകാരെ പറങ്കികളെന്നു വിളിക്കും. അതുകാരണം, കശുമാവിന്നു പറങ്കിമാവെന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. ആദികാലങ്ങളിൽ ഇവരായിട്ടും നമുക്കു് കച്ചവടം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ പദം എന്നും ആ സംഗതിയുടെ ഒരു അടയാളമായി നിലനില്ക്കുന്നതാകുന്നു.

“ഞാൻ, ഞാൻ, സേവവും ഞാൻതന്നെ” എന്നും കരുതി നടക്കുന്നവരുടെ ഉള്ളിലത്തെ തള്ളിച്ചുയ്ക്കു് “അഹമ്മതി” എന്ന

ല്ലാതെ വേറെ ഒരു നല്ല വാക്ക് ആരാൽ കൊടുക്കുവാൻ കഴിയും? “അഹമ്മതി” എന്നത് “അഹം” “മതി” എന്ന പദങ്ങളെ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള ഒരു സമാസപദമത്രെ. അഹമ്മതിക്ക് ലൗകികമായും, ശാസ്ത്രസംബന്ധമായും രണ്ടർത്ഥമുണ്ട്. സാധാരണയായ താല്പര്യം എല്ലാവർക്കും അറിയാം. മറേതും പുരാണങ്ങളിലും മറ്റും കണ്ടുവരുന്നു. “ഞാനെന്നുള്ളോരഹംഭാവം” പോലായാലേ ആത്മജ്ഞാനവും കൈവലുവും സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് ഇവകൾ ലോചിക്കുന്നുണ്ട്.

“നേരംപോക്ക്” എന്ന വാക്കിൽ ജ്ഞാനമാർഗ്ഗമായ എന്തെല്ലാം രത്നപങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു! അവ ഒന്നും ആലോചിക്കാതെ എത്ര ആളുകൾ വൃഥാ കാലക്ഷേപം ചെയ്തുവരുന്നു! നമ്മുടെ കളികളും ചിരികളും “നേരത്തെ പോക്കുന്നതിന്നും”, അതായതു “സമയം കളയുന്നതിന്നും” മാത്രമേ കൊള്ളൂ എന്നും, അവ എന്നേക്കും നിലനില്ക്കുന്നതായ സന്തോഷത്തെയോ അറിവിനേയോ തരികയില്ലെന്നും ഈ വാക്കുതന്നെ മനുഷ്യരെ അറിയിക്കുന്നു.

“ഇതെന്തൊരു ‘ഗ്രഹചാരം’?” എന്ന് പലരും പലപ്പോഴും പറഞ്ഞുവരുന്നതുകൊണ്ട്, “ഗ്രഹചാരം” എന്ന വാക്കിന്റെ സാധാരണയുള്ള അർത്ഥം പലർക്കും അറിയാമെന്നു തീർച്ചയാകുന്നു. അക്ഷരജ്ഞാനംപോലുമില്ലാത്ത മുത്തിഅമ്മമാരുംകൂടി ഈ പദത്തെ അനുദിനം ഉരുവിടുന്നുണ്ട്. “ഗ്രഹങ്ങളുടെ പോക്ക്” എന്നു മാത്രമേ പദത്തിന് അർത്ഥമുള്ളൂ. എന്നാൽ, ഗ്രഹങ്ങളുടെ ചലനങ്ങളും മനുഷ്യരുടെ സുഖദുഃഖങ്ങളുമായി എന്തോ അടുത്ത ചേർച്ചയുണ്ടെന്നുള്ള വിശ്വാസത്താൽ പദത്തിന് ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ വേറെ ഒരു അർത്ഥവുമുണ്ടി കിട്ടി.

“കമ്പിളി” എന്നത് കിടപ്പാനും പുരുപ്പാനും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഒരു സാധനമാകുന്നു. കമ്പിളി ചില മൃഗങ്ങളുടെ രോമങ്ങളെക്കൊണ്ടാകുന്നു ഉണ്ടാക്കുന്നത്; ഉണ്ടാക്കേണ്ടതും അങ്ങനെതന്നെയാകുന്നു. പക്ഷേ, ചിലർ ലാഭത്തെമാത്രം കരുതി ഉള്ളിൽ പണിതിറുപ്പു് ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങി. ഇതു മോക്കാതെ പഴയ വിധമുണ്ടാക്കു് ചിലർ ഈതരം കമ്പിളി വാങ്ങാറുണ്ട്. അവരുടെ “കാര്യമാണ് കമ്പിളിയായി” എന്നു പറയുന്നത്.

“നല്ലരിക്ക” എന്നതിന്റെ താല്പര്യം “നല്ലവണ്ണം ഇരിക്ക” എന്നും “പിറ്റാങ്കത്തിക്ക്” പിടിപ്പാൻ ചാൺകളെ കത്തി, അതായത് “ചാൺ പിടിയുള്ള കത്തി” എന്നും പറയുന്നതു ചേണ്ടരിലധികമായി വരികയില്ല.

ഇങ്ങനെ ഓരോ പദങ്ങളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുന്നതും ജീരകത്തിന്റെ തൊലി കളയുന്നതുമായി വളരെ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നാകുന്നു എന്റെ വിചാരം. ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഒരു പ്രയോജനവും ഇല്ല. വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടും ബുദ്ധിവൈശിഷ്ട്യംകൊണ്ടും പ്രമാണികളായിരിക്കുന്നവർക്ക് ഈ വിചാരം ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ മലയാളഭാഷയ്ക്കു ഗുണമായിത്തീരുകയുള്ളൂ. ഇപ്രകാരമുള്ള പണ്ഡിതാഗ്രേസരന്മാർക്ക് ഈ വിചാരമുണ്ടാകുമ്പോൾ, മലയാള പദങ്ങൾക്കു പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ ഒരു നിഘണ്ടു ഉണ്ടാക്കേണമെന്നുള്ള വിചാരവും ഉണ്ടാവും. “പുഷ്പിച്ചാൽ കായ്ക്കാതെ ഇരിപ്പാൻ പ്രയാസം” അപ്പോൾ മലയാളഭാഷയ്ക്ക് ശുക്രദശയും തുടങ്ങും.

൨.

അഭികാലങ്ങളിൽ നമ്പൂരിമാർക്ക് ശുഭ്ര വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതിൽ വളരെ വിരോധമുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ ശുഭ്രജാതിക്കു വിദ്യാഭ്യാസം പാടില്ലെന്നായിരുന്നു അവരുടെ അഭിപ്രായം എന്നും വേദം ഉച്ചരിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ “ശുഭ്രമക്ഷരസംയുക്തം ഭൂതഃ പരിവർജ്ജയേത്” എന്നുകൂടി അർദ്ധ അഭ്യയനം ചെയ്യിക്കുന്നു എന്നും ചിലർ ഇന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലത്തുകൂടി ഈ വിരോധം ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു ഇതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ ചില ഭാഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്താം. ശാന്തിപർവ്വത്തിൽ വണ്ണാശ്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചു് ഉപന്യസിക്കുന്ന ഭിക്തിർ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പറയുന്നു:—

“ബ്രഹ്മൻതന്നാശ്രിജാതനായതു ശുഭ്രനല്ലോ
കാലങ്ങളവനേതുമില്ലല്ലോ നിരൂപിച്ചാൽ
ദാസനായ് പിജകലപാദസേവയും ചെയ്തു
വാസനയാലേ തേപ്പാം വൃത്തിയും കഴിക്കേണം”.

ഇതുകൊണ്ടായില്ല;

“അക്ഷരാനഭിജ്ഞതപമജ്ഞതപം മൂഢതപവും
അക്ഷരവൃക്തിവിഹിനാലാപങ്ങളും”

ഇവർക്കു് വേണമത്രെ! ഇത്രതന്നെയുമല്ല; അന്നത്തെ കാലത്തെ നമ്പൂരിമാർ മലയാളഭാഷയെ വളരെ ധിക്കരിച്ചിരുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് അതു വളരെന്നാൾ അപരിഷ്കൃതാവസ്ഥയിൽ ഇരുന്നു എന്നു തന്നെയല്ല, അതിനെ നന്നാക്കുവാനായി ഭാഷയായിട്ടുള്ള അപരിചയംകൊണ്ട് അപ്രാപ്തന്മാരായ ചിലർ ചാടിപ്പറപ്പെട്ടിട്ടു് അതിനെ അല്പം വഷളാക്കുകയും ചെയ്തു. നെടുങ്ങാടിയുടെ ശ്ലോകം ഇവരെ ഉദ്ദേശിച്ചല്ലെ എന്നുകൂടി എനിക്കു സംശയമുണ്ട്.

“മാടോടപോലുമിവിടെക്കടികൂടിടാതെ
കൂടംവിഴുങ്ങി ഞെളിയുന്നവരുണ്ടു കേചിൽ
കാടായമാർഗ്ഗമിവിടേക്കു വലിച്ചുവിട്ടി-
ട്ടാടൽപ്പെടുന്നു ശിവനേ മലയാളരെല്ലാം”.

ചിരുതേവി മുതലായ കുത്സിതനാമങ്ങൾ ഇവരുടെ പണ്ടു
ഞെ ആധിപത്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ശുഭ്രർ ശരിയായ പേർ
വചിയെന്നായിരുന്നു ഇവരുടെ നിഷ്കർഷ! അതിനാൽ “ശ്രീദേ
വി” എന്നതിനെ “ചിരുതേയി” എന്നാക്കി. ഇപ്രകാരംതന്നെ
“കൃഷ്ണൻ, കിട്ട, കിട്ട, നാരായണൻ, നാരാണൻ, നാണ, രാമൻ,
ഇരാരാമൻ” എന്നവ ഇവരുടെ തത്സമതത്വങ്ങളായി വിചാ
രിക്കാം.

മലയാളികൾക്കു അവലോകനാശക്തിയില്ലെന്നുള്ള ആ
ക്ഷേപം കേവലം നിരാകരിക്കാവുന്നതല്ലെങ്കിലും, ചില പദങ്ങ
ളുടെ ശരിയായ അർത്ഥത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, ഇവർ ഇങ്ങനെ
ആകുന്നതിനു പ്രകൃത്യാ ഇവരിൽ ഒരു കുറവുമില്ലെന്നു ആക്ഷേപം തോ
ന്നിപ്പോകുന്നതാണ്. “ചിങ്കണ്ണി” എന്നതു “ചിത്തേ കണ്ണുകളുള്ള
തു” എന്നാണല്ലോ. ഈ ജന്തു ചിത്തേ കണ്ണുകളിൽനിന്നും എല്ലാ
യ്ക്കാഴ്ച വെള്ളം ഒലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഉള്ളിൽ തട്ടാതെ വൃന്ദ
നം നടിച്ച് ഒലിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണനീരിനെ ചിങ്കണ്ണിയുടെ കണ്ണനീ
രോടു് ഉപമിക്കാറുണ്ട്. ഈജിപ്ത് രാജ്യത്തു് ഈ ജന്തുക്കൾ അധി
കമുള്ള ഒരു നദിയുണ്ട്. ഇതിന്റെ പേർ നൈൽ എന്നാകുന്നു.
ഇതിന്റെ തീരങ്ങളിൽക്കൂടി വഴിയാത്രക്കാർ പോകുമ്പോൾ, ഇവ
കണ്ണനീരുവാക്കുന്നതിനേ കണ്ട്, താപമേതു അറിയാൻ അവർ
അടുക്കുമ്പോൾ, അവരെ ഇവ കൊന്നുതിന്നുക പതിവായിരുന്നു എ
ന്നു് ഒരു പുരാതനയവനവൃത്താന്തവാദി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ
ജാതിയുടെ സ്വഭാവത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നതായ ഈ പേർ കേരളീയ
രിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള ആക്ഷേപത്തെ അല്പമെങ്കിലും പരിഹ
രിക്കാതിരിക്കുമോ?

ആഭിജാത്യം തികഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂദേവപ്രവരന്മാരുടെ സംഭാഷ
ണത്തിൽ “അല്ലേ, അതു ഭോഷ്” എന്നു പറയുന്നതു പലരും കേ
ട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. ഈ വാക്ക് എവിടെനിന്നു വന്നു? “മാഫി
ഷെ” എന്നതിന്നു് അറബിഭാഷയിൽ “അതിനൊന്നുമില്ല” എ
ന്നാകുന്നു അർത്ഥം. “മാഫീഷ്” എന്നതു മുഷ് ഭോഷ് എന്നായി
ലോപിച്ചു. ഈ ഒടുവിലത്തെ പദത്തിനെ തുച്ഛിക്കാൻ ഉപയോ
ഗിച്ചതുടങ്ങിയപ്പോൾ, അവർ അതിനെ “ബോഷ്” എന്നാക്കി
ത്തീർത്തു. “ഉപയോഗമില്ലാത്ത, പൊള്ളയായ” എന്നാകുന്നു ഈ

പദത്തിന്റെ അർത്ഥങ്ങൾ. “ഭോഷം” “ഭോഷ്കം” ആയിട്ടുള്ള ചേർച്ചയ്ക്കു വഴിയുണ്ട്. പക്ഷേ, ഏതു കാലാമൃതൽക്കാകുന്നു ഇതിനെ മലയാളക്കരയിൽ ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയതെന്നു തീർച്ചപറവാൻ സാധിക്കയില്ല.

മലയാളികൾ ചില വാക്കുകളെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നത് കണ്ടാൽ ആരും സഹിക്കയില്ല. ഒരു സ്ത്രീ തന്റെ സഹോദരനെ “ഓപ്പ” എന്നു വിളിക്കുന്നത് നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും നടപ്പുണ്ട്. ചില ഭിക്ഷകളിൽ ഒരു പുരുഷൻ തന്റെ സഹോദരിയേയും ഇങ്ങനെ വിളിക്കും. മറ്റു ചില ഭേദങ്ങളിൽ രണ്ടും ആവാം. ഒരു വാക്കിനെ ഇതു വളരെ അലോചിപ്പിക്കാമോ? “ഓപ്പ” എന്നത് “ഉടപ്പിറന്നവൻ”, “ഉടപ്പിറന്നവൾ” എന്നവയുടെ ചുരുക്കമാകുന്നു. തന്നെ പ്രസവിച്ച ഉടൽ പ്രസവിച്ച മറ്റൊരാൾ എന്നർത്ഥം. ഈ പദത്തിന്റെ കാര്യത്തെപ്പറ്റി ഇത്രയൊക്കെ പറയാനില്ലെന്ന് ആരെങ്കിലും വാദിക്കുന്ന പക്ഷം, “എനിക്കു”ള്ള കഷ്ടകാലം നോക്കൂ! ഇതിനെ മിക്കവാറും “ഇനിക്കു” എന്നു എഴുതുകയും ഉച്ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്റെ ജന്മമേതു (ഞാൻ) വിനോഴിച്ചു മറ്റൊരാൾക്കു “എൻ” ധാരാവകുന്ന് ഉള്ളതു്. എന്നെ, എന്നാൽ, എന്റെ, എന്നിൽ—ഇവയെല്ലാം ഇതിന്റെ കൂറുകാരാകുന്നു. “എനിക്കു” എന്നതിനെ മാത്രം “ഇനിക്കു” എന്നാകുന്നു വെന്നം പറഞ്ഞു തിരിച്ചു നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിനെന്താ കാരണം? ഇയാൾ ഇതു വലിയ കുറക്കാരനോ? അതൊട്ടല്ല താനും. എല്ലാവരുമായി ഇതു വളരെ ഇഷ്ടമാണ്. എല്ലാവർക്കും ഇതു കൂടാതെ വഹിയ. വലിയവരുതന്നെ ഇതിനെ ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അഥവാ ഇവകൊണ്ടെല്ലാം എന്തു പ്രയോജനം? ഇതിലും വലിയ പദവിയിലിരിക്കുന്നവരുക്രി താല്പര്യം നില്ക്കേ?

“ലക്ഷ്മികേശസുഭപാരിജാതസഹജ-

സ്തംനസ്യധാംഭോനിയേ

ദ്ഭേവേനപ്രണയപ്രസാദനിധിനാ

മൂല്യംനാ യുഗ്ഗംഭനാ

അദ്യാപ്യുത്ഥതി നൈവ ദൈവവിഹിതം

ക്ഷൈണ്യം ക്ഷപാവല്ലഭഃ

തേനാന്യേന വിലംബ്യതേ വാധിഗതിഃ

പാഷാണരേഖാ സഖീ||”

നമ്മുടെ പൂർവ്വന്മാർ പാരത്രികങ്ങളായ ഓരോ സംഗതികളെ ആലോചിച്ചുതന്നെ ദിവസം കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നു എന്നും അവർക്കു് ഇഹലോകകാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കുറഞ്ഞിരുന്നു എന്നും നാം ഓരോ

പ്രകാരത്തിൽ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇവരിൽ ചിലർ “അധിംസാ പരമോധമഃ” എന്നൊക്കെതി മഹാരണ്യങ്ങളിൽ പോയി തപസ്സു ചെയ്തിരുന്നു. സകലസൽഗുണസമ്പന്നനായി, കലീനനായിരിക്കുന്ന ഒരു സന്യാസിയെ “സാധു” എന്നു വിളിച്ചുപോന്നിരുന്നു. പക്ഷേ, കാലം പോയതോടുകൂടി, ഈ വാക്കിന്റെ അർത്ഥത്തിനും ഭേദം വന്നു. ഇക്കാലങ്ങളിൽ മൂക്കു മുറിക്കിപ്പിടിച്ച് കണ്ണടച്ച് ഒരു വീകകാര്യങ്ങളെമാത്രം ആലോചിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കാര്യവുംഇല്ല. ഇപ്പോൾ, ലോകത്തിൽ യശസ്സു സമ്പാദിക്കേണമെങ്കിൽ, പണ്ടത്തെ സാധുവായാൽ തരമൊന്നുമില്ല. അതുകൊണ്ട് അങ്ങനത്തെ വരുടെ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നവനെ “അവനൊരു സാധുവാണു്” എന്നു പറയും—അതായതു്, ഇക്കാലത്തു് യോഗ്യത, കീർത്തി എന്നിവ ലഭിച്ചാൽ വേണ്ട മിടുക്കില്ലാത്തവൻ എന്നർത്ഥം.

“കസേരി” എന്ന വാക്കുണ്ടായതു് പോർച്ചുഗീസുകാരുടെ “കജേരയി”ൽ നിന്നാകുന്നു. ഇവർക്കു് അതു കിട്ടിയതു് ലാറ്റിൻഭാഷയിൽനിന്നാകുന്നു. പക്ഷേ, “കത്തിഡ്ര” എന്നതിന്റെ അർത്ഥം സിംഹാസനം എന്നാണു്. സിംഹാസനവും കസേരിയും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു് ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ഓരോരുത്തരുടെയും അധികം മൂട്ടയുള്ളതും, കാലോടിഞ്ഞതും, ചാരു പൊളിഞ്ഞതും ആയ കസേരിയും കസേരിതന്നെ. എന്നാലും വാക്കിന്റെ ആഗമം ഇപ്രകാരമാണു്.

കസേരിയുടെ കാര്യം പറയുമ്പോൾ “മേശ”യെ ഓർമ്മ വരുന്നു. “മേശ” എന്നതു് ലാറ്റിൻഭാഷയിലെ “മെൻസ്” എന്ന പദത്തിന്റെ ഒരു ഭേദമാകുന്നു. മേശയെ അല്പകാലമായിട്ടു് വേറെ ഒരു അർത്ഥത്തിൽക്കൂടി ആളുകൾ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. “അയാൾ മേശകഴിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു” എന്നുപറഞ്ഞാൽ, “കള്ളുകഴിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു” എന്നല്ലെ താല്പര്യം? ഓരോർ ബ്രാണ്ടി, വിസ്കി മുതലായവ കഴിക്കുന്നതു മേശപ്പാത്രവെച്ചാകയാൽ, മേശയ്ക്കു് ഈ അർത്ഥം കിട്ടിയതായിരിക്കാം. അതല്ലാതെ ലഹരിയുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളെ ആശ്വാദത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയതു് യൂറോപ്യന്മാരുടെ ആഗമനശേഷമാകുന്നു എന്നു് ഇതിൽനിന്നു് അനുമാനിച്ചാൽ പാടില്ല. ഇങ്ങനെ ഒരു അഭിപ്രായം ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്; പക്ഷേ അതു തീരെ തെറ്റാകുന്നു.

അമ്മായിശ്ലോകങ്ങൾക്കു വളരെപ്രചാരമുള്ള നമ്മുടെനാട്ടിൽ ആ പദത്തിന്റെ ശരിയായ സാരത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർ അധികം ഇല്ലെന്നതന്നെ പറയാം. വിദ്യാഭ്യാസം അധികമില്ലാത്തതാന ജാതി തമിഴരുടെ ഇടയിൽ “അമ്മായി”ക്കു് “ദാസി” എ

ന്നു് ഒരു അത്ഥമുണ്ടു്. അമ്മായിശ്ലോകത്തിന്റെ താല്പര്യം “ഭാസിയെക്കൊണ്ടുള്ള ശ്ലോകം” അല്ലെങ്കിൽ “ഭാസിക്കയച്ചുകൊടുക്കുന്ന ശ്ലോകം” എന്നാകുന്നു. ഈ വക കൃതികൾക്കു് ചില കേരളീയകവികളുടെ ഇടയിൽ അവാച്യമായ ഒരു മാഹാത്മ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്! ഇവർ നാടകമുണ്ടാക്കുന്നതിനു മുമ്പിൽ സരസ്വതിക്കു് കുറിക്കുക ഈ രീതിയിലാണത്രെ.

൩

ഒരു കാര്യമൊ, വസ്തുവൊ “വിശേഷമായി” എന്നു പറയുന്നതിനു പകരം “ഭേഷായി” എന്നു് നാം പറയാറുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ഈ “ഭേഷായി” എന്ന പദത്തിന്റെ ആഗമം? ഇത്രത്ര ആരും ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ വാക്കിന്റെ അത്ഥം ഭാഷയായി എന്നാകുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരെ “ഭാഷക്കാരെന്നും” അവരുടെ ഭാഷയെ “ഭാഷ” എന്നും ഇന്നും ചിലർ പറഞ്ഞുപോരുന്നുണ്ടു്. കാലദേശനിമിത്തമായുള്ള വിളംബരത്തിനു് അത്യന്താഭാവം വരുത്തിട്ടുള്ളവരുടെ പണികൾക്കു് ഒരു വിശേഷം വേറെയാണെന്നും ഇവക്കു് സമ്മതമാണു്. അതിനാലായിരിക്കാം “ഭേഷായി” എന്നതിനു് ഈ അത്ഥം സിദ്ധിച്ചതു്.

ബങ്കാളിഭാഷയിൽ ഓലമേഞ്ഞ ഒരു ചെറിയ പുരയ്ക്കുള്ള പേർ “ബങ്കളാ” എന്നാകുന്നു ഈ വാക്കിൽനിന്നാകുന്നു “ബങ്കളാവു്” ഉണ്ടായതു്. ഇതു നമുക്കു കിട്ടിയതു് മേല്പറഞ്ഞ ഭാഷക്കാരരുടെ അടുക്കൽനിന്നാകുന്നു. ഇവക്കൊക്കെ ഈരാവത്രാണുണ്ടാണല്ലോ. ഇവർക്കാരണം ബങ്കളാവിനു ചിലകൂടി. ഇപ്പോൾ പഴയ അർത്ഥവും കൊണ്ടുചെന്നാൽ ബങ്കളാവു സമ്മതിക്കയില്ല.

“തിമുമ്പിൽ പാടു” കിടക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കുമൊ ഒരു ജാതിക്കാക്കു് “തിരൂപ്പാട”ന്മാരെന്നു പേർ കിട്ടിയതു്? പണ്ടു് ഇവരുടെ കുലവൃത്തി രാജശുശ്രൂഷയെന്നാകുന്നു ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ, ഇവരുടെ ഇടയിൽ വിഭാഗന്മാരും വലിയ പാവിയിലിരിക്കുന്നവരും ഇല്ലെന്നു് ഇതുകൊണ്ടു് ധ്വനിക്കുന്നില്ല.

പിഷാരടി, പിഷാരൊടി, പിഷാരോടി എന്നിവയുടെ ഉത്ഭവത്തെക്കുറിച്ചു് ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാരവർകൾ ഇപ്രകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു:—“സന്യാസത്തിനൊരുങ്ങി, ക്ഷൗരം കഴിഞ്ഞു്, വെള്ളത്തിൽമുങ്ങി പരിക്കേണ്ട രോമങ്ങൾ പിടിച്ചു മുങ്ങിയ ഒരു നമ്പൂരി എഴുന്നിലൊഴുപ്പും ഫേതുവായി ഉള്ളിയിട്ടു് അക്കരെപ്പോയി ഓടിക്കളഞ്ഞു. ക്ഷൗരംകഴിഞ്ഞാൽ സന്യാസക്രിയ കഴിയുന്നതുവ

റെ ഇവരെ 'പിഷാരകൾ' എന്ന് വിളിക്കുന്നു. "പിഷാരകൾ ഓടി'യതുകൊണ്ട് പതിതപം വന്ന് "പിഷാരോടി"മാരുടെ മേതു ഭൂതനായിത്തീർന്നു."

ഇതിലധികം വാക്കുകൾ എടുത്ത് വിവരിക്കുന്നതിനു ഞാനിപ്പോൾ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഇവ തന്നെ എന്റെ ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടതിലധികമായിട്ടുണ്ട്. രണ്ട് ഉദ്ദേശങ്ങളോടുകൂടിയാകുന്നു ഞാൻ ഈ ലേഖനങ്ങളെ എഴുതിയിരുന്നത്. ഒന്ന് ഓരോ വാക്കുകളിൽ അന്തർവിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന തത്വങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നമുക്ക് രസവും ഭാഷയ്ക്ക് ഗുണവും ഉണ്ടാകുന്നതാണെന്നു ചിലരെ എങ്കിലും സമ്മതിപ്പിച്ചു അവരെ ഈ വേലയിൽ അവസരംപോലെ ഏല്പിട്ടുന്നതിന് ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും; രണ്ട്, എല്ലാഭാഷകളിലും വാക്കുകൾക്കുണ്ടാവുന്ന അർത്ഥഭേദങ്ങൾ സ്ഥിരങ്ങളായ നിയമങ്ങളാൽ ഭരിക്കുന്നുണ്ട് എന്നു കാണിക്കുന്നതിനും ആകുന്നു.

മുഖ്യമായി നാലു പ്രകാരത്തിലാകുന്നു അർത്ഥഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതായി കണ്ടുവരുന്നത്:— ൧. കുറഞ്ഞതായ സംഗതികളിൽമാത്രം ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഒരു വാക്കിന്റെ അർത്ഥത്തിനു വിസ്തീർണ്ണതയുണ്ടായി അതിനെ അനേകം സംഗതികളിൽ ഉപയോഗിക്കാറാവുന്നതിന് സാമാന്യനിദ്ദേശകത്വം (ഉ-ം ബ്രാഹ്മണൻ) എന്നും; ൨. നേരെ വിപരീതമായ ഗതിക്ക് വിശേഷനിദ്ദേശികത്വം (ഉ-ം നല്ലരിക) എന്നും; ൩. അല്പം ആഭാസമായ സാരത്തോടുകൂടിയ ഒരു വാക്കിനു കാലക്രമംകൊണ്ട് നല്ല അർത്ഥം സിദ്ധിക്കുമ്പോൾ, അതിന് ഉൽക്കർഷ്ഠി (ഉ-ം ബലം ഉറപ്പ്) എന്നും; ൪. മറിച്ചുള്ള പോക്കിനു നികർഷ്ഠി (ഉ-ം സാധു) എന്നും പറയുന്നു.

ഒരു ആംഗ്ലേയപണ്ഡിതൻ വാക്കിന് 'ചരിത്രധാതു' എന്ന പേർ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അതായത്, ചില വാക്കുകളിൽ ആ വാക്കുകളെ ഉപയോഗിക്കുന്ന രാജ്യക്കാരുടെ എന്തെങ്കിലും ചരിത്രം അടങ്ങിയിരിക്കുമെന്നാകുന്നു. ഇതിന് ഉദാഹരണമായി 'ചിരുതേയി' എന്ന വാക്കിനെ നോക്കുക. ഇപ്രകാരംതന്നെ വാക്കിനു 'തത്വധാതു' 'കാവ്യധാതു' എന്ന പേരുകളും ഉപയോഗിക്കാം. നേരംപോക്കും ഗുണികടികളും ഇവയ്ക്കു ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാകുന്നു.

൪. കൊതു.

എന്തിനാണ് കൊതു നമ്മെ കടിക്കുന്നത്? ഈ ചോദ്യം എന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുതുടങ്ങിട്ട് കുറേക്കാലമായി. പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തി

ന്റെ അഭിവൃദ്ധി എന്റെ സംശയത്തിന് കാരിയും കൂട്ടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതിലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ വസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ഉപയോഗമുണ്ടെന്നെല്ലാം മുമ്പു വിചാരിക്കാമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അതിനും തരമില്ല. ജീവിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു് ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു പ്രയോജനമാകുന്നതല്ലത്രെ. ജീവിക്കുന്നതിന് തക്കതായ ഒരു കാരണം വേണം; ആ കാരണം മനുഷ്യന്റെ സുഖാനുഭവത്തിനു് ഒരു ഫലവും ആയിരിക്കേണം. ഈ വിശ്വാസത്തെ ആശ്രയിച്ചു കൊതുക്കൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനുപല കാരണങ്ങളും പറയാം. മനുഷ്യനു് വീനയം ഉണ്ടാകുവാനായിട്ടാണു് കൊതുക്കളെ ഈശ്വരൻ സൃഷ്ടിച്ചതെന്നു് ഒരുർ പറയുന്നു. ആരെന്തുപറഞ്ഞാലുംവേണ്ടില്ല, ഈ അഭിപ്രായം കറെ ആഭാസമായിട്ടുള്ളതാണു്. വെള്ളം ദാഹശമനത്തിനുമാത്രമുള്ളതാണെന്നു വിചാരിച്ചുവരുന്നവരുടെ കൈകൾക്കു് ആയാസംകൊടുക്കുന്നതിനാകുന്നു കൊതു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു ഞാൻ ഒരുകാലത്തു വിചാരിച്ചിരുന്നു. പുതിയ പരിഷ്കാരം ഇതിനേയും തട്ടിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാലുനേരം പോപ്പന്റേച്ചു കുളിക്കുന്നവരേയും കൊതുക്കൾ വിട്ടുകളയുന്നില്ല. അതിനാൽ ശരിയായ കാരണം ഇനിയും കാണാൻ ഇരിക്കുന്നു. കണ്ടതെക്കെ തെറ്റാണെന്നു വരുമ്പോൾ നമ്മൾ ഒരു സമയം അല്പം വിനീതന്മാരാകുവാനും മതി.

ഒരു ജന്തുവിനു് ഒരു പ്രത്യേകഗുണമുണ്ടെന്നു വിചാരിക്ക. ആ ഗുണം മറ്റൊരു ജന്തുവിനു് ഉപകാരപ്രദമാണെന്നുള്ളതു് ആ ഗുണത്തിന്റെ സൽഭാവത്തിനു് കാരണമാകയില്ല. ആ ഗുണം ഏതൊരു ജന്തുവിൽ കാണുന്നുവോ ആ ജന്തുവിനു് അതിനെക്കൊണ്ടു് ഉപയോഗമുണ്ടായിരിക്കേണം. അപ്രകാരമുള്ള ഗുണങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളുംമാത്രമേ കാലാന്തരങ്ങളിൽ ഓരോജന്തുക്കളിൽ സ്ഥായിയായി കാണുകയുള്ളൂ. ഇങ്ങനെയാകുന്നു ഡാർവിൻ, അദ്ദേഹത്തോടു യോജിക്കുവാൻ മനസ്സുള്ളവർക്കു തൃപ്തിയാകുവണ്ണം കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്. ഏതു വിധത്തിൽ നോക്കിയാലും നമ്മൾ വലിയ കഴുപ്പത്തിലായിരിക്കുന്നു. കാരറിന്റെ മിടുക്കുകെണ്ടുമാത്രം പോകുന്ന ഒരു രക്തവണ്ണമാർ വിമാനംപോലെ ആകുന്നവിധത്തിൽഎന്റെ ചോരയൊക്കെ മൂക്കോളംകടിക്കുന്നതിൽനിന്നു് ഒരു കൊതുവനു് ഏതൊരു ഗുണമാണു് സിദ്ധിക്കുന്നതു്? അങ്ങനെ അതിനെ കാണുമ്പോൾ, എന്റെ ചോരകൊണ്ടുതന്നെ എന്റെ കൈ കഴുകിയാലും വേണ്ടില്ല. അതിനേകൊന്നു് അനേകം രാത്രികളിൽ അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള തീവ്രയാതനകൾക്കു പ്രതിക്രിയ ചെയ്തേണമെന്നു് എനിക്കു മുമ്പു് തോന്നാറുണ്ടു്.

കൃമികൾക്കു ചിറകുകൾ വന്നാൽ ഭക്ഷണമാവശ്യമില്ല. ഭക്ഷണവും വളർച്ചയും അവ അതിനു മുമ്പിൽ കഴിച്ചേളും. ചിറകുവന്നാൽ അല്പമല്പം പുഷ്പരസത്തേയും ആസ്വദിച്ചു മോടിയോടു കൂടി അവരുടെ കാലം കഴിക്കേണമെന്നു അവയ്ക്കൊരു മോഹമുണ്ടു്. അല്പ; അഥവാ, കൊതുക്കൾക്കു പിന്നെയും ഗുരുതമുള്ളഭക്ഷണമാവശ്യമുണ്ടെന്നുതന്നെ ഇരിക്കട്ടെ; അപ്പോൾ നമുക്കു് വേറെ ഒരു ഭർഷടം നേരിടുന്നു. നമ്മളെ വേദനിപ്പിക്കാതെ അവയ്ക്കു നമ്മുടെ ചോരകുടിച്ചാലെന്നു്? അന്യരുടെ ശത്രുക്കിയയ്ക്കു വേദനയാകുന്ന പീഡ വാങ്ങിക്കുന്നതെന്തിന്നു്? അവ വയറു നിറയെ കുടിക്കുന്നതിനു ഇരിക്കുമ്പോൾ, നമ്മൾ വളയുകയും, പിരിയുകയും, ചാടുകയും, ഓടുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു് അവയ്ക്കു എന്തൊരു ഗുണമാണുണ്ടാകുന്നതു്? വെള്ളം കോരുമ്പോൾ എല്ലാം ഭൂകമ്പമുണ്ടാകത്തക്കതായ ഒരു യന്ത്രം കണ്ടുപിടിക്കുന്നവരോടു നാം നന്ദിയുള്ളവരായിരിക്കുമോ? അതുപോലെതന്നെ, നമ്മുടെ ചോരയെ വലിച്ചെടുക്കുന്നതിനുളളൊരു യന്ത്രവുമാകൊണ്ടു്, സ്വസ്ഥചിത്തന്മാരായി കൊതുക്കൾ വരുമ്പോൾ, ഇവിടെ ചാട്ടവും, ഓട്ടവും, അടിയും, പിടിയും, കൊണ്ടുപിടിച്ചാൽ അവയ്ക്കും അത്ര രസമായിരിക്കയില്ല. ഇങ്ങനെ ഇരിക്കേ, ഇതുപോലേയുള്ള ഒരു യന്ത്രമാകൊണ്ടു് അവയ്ക്കു് എന്തൊരു ഉപയോഗമാണുളളതു്? മുറയ്ക്കു നോക്കുമ്പോൾ, ഡാർവിന്റെ സിദ്ധാന്തപ്രകാരം, കൊതു കുടിക്കുമ്പോൾ, നമുക്കു വേദന തോന്നാതിരിക്കുന്നതിന്നു്, അതിൽ അമൃതോപമമായ ഒരു തൈലമോ മറ്റൊരു ഉണ്ടായിരിക്കേണം. എന്നാലല്ല, തടിയൻ തന്റെ വിയർത്താലിക്കുന്ന പുറം, കൊതുവിനു കുടിക്കുവാൻ ഒഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു്, അതിന്റെ സുഖപ്രദങ്ങളായ ശീതോപചാരങ്ങൾക്കു പാത്രമായിത്തീർന്നു് തന്റെ ആത്മാവിനെ രസകരങ്ങളായ സ്വപ്നങ്ങളിലേക്കു നയിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും.

ഇനി വേറെ ഒരു ഭർഷടവും കൂടെ ഉണ്ടു്. കൊതുക്കളെ, അവയ്ക്കു കുടിക്കുവാൻ യാതൊരു തരവും ഇല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിലാണു്, അധികം വിഷമുള്ളവയായി കാണുന്നതു്. ആന, ചണ്ടാമൃഗം മുതലായ മൃഗങ്ങളുള്ള കാടുകളിലും മനുഷ്യസഞ്ചാരത്തിന്നു് ഉതകാത്ത ചളിപ്രദേശങ്ങളിലും ഈ ജാതിക്കാർ ധാരാളം ഉണ്ടു്. മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ പോകേണ്ടതായിവന്നാൽ ഒരു പുതിയമാതിരി വേദന അനുഭവിക്കാവുന്നതാണു്.

പണ്ടു് ഒരു യുവതി ബിലാത്തിയിൽനിന്നു് ഈ രാജ്യത്തു വന്നുചേർന്നു് ഉടനെ ഒരു കൂട്ടം എരുമകളെ കാണുകയുണ്ടായി; ഈ സാധുക്കളെ കണ്ടിട്ടു് കൊതുക്കളോ എന്നു ശങ്കിച്ചു് അവർ വളരെ

ഭയപ്പെട്ടുവത്രെ. എന്നാൽ ഇതുപോലേയുള്ള സംശയത്തിന് ഇടവരാതിരുപ്പാൻ കൊതുകൾ എന്തെങ്കിലും പ്രത്യേകം പറഞ്ഞു കൊള്ളുന്നു. കൊതു ഒരു ചെറിയ കൃമിയാണ്. അതിന് ആറു കാലുകളും രണ്ടു ചിറകുകളും ഉണ്ട്. ചിറകുകൾ പറക്കുവാനും, കാലുകളിൽ നാലെണ്ണം നടക്കുവാനും ഉപയോഗിക്കുന്നു. പിൻകാലുകൾ രണ്ടും രക്തം വലിച്ചെടുക്കുന്ന യന്ത്രത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങളാകുന്നു. പക്ഷേ ഭൂതക്കണ്ണാടികൊണ്ടു നോക്കുന്ന ചില ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇതിനെ നിഷേധിച്ചേക്കാം. അവരുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം, മേല്പറഞ്ഞ യന്ത്രത്തിലൊരു ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് ആവശ്യമുള്ള ആയുധങ്ങൾ എല്ലാം ഉണ്ട് എന്നാകുന്നു. അല്പം ക്ഷമയുണ്ടെങ്കിൽ, ഈ സംഗതികൾ എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലാക്കാം; കുറച്ചു വേദന സഹിക്കേണമെന്നേയുള്ളൂ കൊതു നമ്മുടെ അടുക്കൽ വന്നുവെന്ന്, ശത്രുക്കൾ സമീപത്തുണ്ടോ എന്നു “ചെവിവട്ടം പിടിച്ചു” നോക്കും. ഇല്ലെന്നറിഞ്ഞാൽപിന്നെ മാർദ്ദവമുള്ളൊരു പ്രദേശം കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമമായി. അതിന്റെ ശേഷം, ഒരു ചെറുതായ കഴൽ നമ്മുടെ ദേഹത്തിൽ കത്തിത്തറച്ചു തുടങ്ങും. ഇതാണ് അറിനെ ചരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നല്ല സമയം!

കൊതുകൾ പലവിധമുണ്ട്. സാധാരണയായി നാം കണ്ടുവരുന്ന ചാമ്പിറമുള്ള കൊതുവിനു പുറമേ, അല്പം ചെറുതായി പുള്ളിയുള്ള ഒരു ജാതിയുണ്ട്. ഈ വകക്കാരാണ് പാട്ടംപാടിക്കൊണ്ട് ചെവി തുളയ്ക്കുവാൻ വരുന്നവർ. ഇതുകൂടാതെ ഒന്നരണ്ടു ജാതികൂടിയുണ്ട്.

കൊതുവിന്റെ ഉത്ഭവം എത്രയും സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുന്ന ഒരു മുട്ടയിൽ നിന്നാകുന്നു. അതിന്റെ മുട്ടകൾ സാധാരണയായി അഴുകുന്നിറഞ്ഞ വെള്ളത്തിലാണ് കണ്ടുവരുന്നത്. മുട്ടയിൽനിന്നു സർപ്പാംഗം രോമത്തോടുകൂടി കണ്ടാലറയ്ക്കുന്ന ഒരു പ്രാണി പുറപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രാണി, വളഞ്ഞു പുള്ളത്തു് പുള്ളിയിൽനിന്നി അരികുള്ള അഴുക്കെല്ലാം ഭക്ഷിച്ചു് അതിവേഗം വളരുന്നു ഇങ്ങനെ ഒരു പരിനഞ്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം, അതു് അശനമുപേക്ഷിച്ചു് രൂപാന്തരം വരുത്തിയാലോ എന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി കറേനേരം സ്വസ്ഥമായി കിടക്കുന്നു. ആരംഭം ബഹുവിശേഷം തന്നെ. ഈ രോമേശന്റെ ഉള്ളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നതാണ് നമ്മുടെ കൊതു.

കൊതുകളുടെ ജീവകാലം മൂന്നു പന്തന്ങ്ങളായി വിഭാഗിക്കാം. ൧. മുട്ട; ൨. കൃമി; ൩. കൊതു. ഇവയിൽ മുൻപറഞ്ഞ രണ്ടും വെള്ളത്തിലാണ് ജീവിക്കുന്നത്. വെള്ളത്തിൽനിന്നു പിന്നത്തേ പുറപ്പെട്ടു് നമ്മുടെ വാസസ്ഥലങ്ങളിലേക്കാണ്. കള്ളങ്ങളിൽ നി

നും മറ്റും കൊതുകളുടെ പട്ടാളം പ്രഭാതത്തിൽ വീടിനകത്തു പാളയം അടിച്ചുതുടങ്ങും. മുണ്ടു്, കുപ്പായം, കിടക്ക, ജോടു് ഇതുകളുടെ ഇടയിലാണ് ഇവ പകൽ കഴിക്കുന്നത്. രാത്രിയിലത്തെ കഥ പറയേണ്ടല്ലോ.

ഈ രാത്രിചരന്മാരുടെ ഉപദ്രവത്തിനു് വല്ല നിവൃത്തിയും ഉണ്ടോ? നല്ലവണ്ണം അടിച്ചുവാങ്ങുന്നതുകൊണ്ടും മട്ടിപ്പാൽ, നാമ്പ്രാണി മുതലായ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ പുകയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ടും അവയെ അല്പം ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാം. പക്ഷേ നമ്മുടെ രക്ഷയ്ക്കു് ഇതൊന്നും മതിയാകുന്നതല്ല. അതിനു് അവയെ മൂലത്തോടെ നശിപ്പിക്കുക തന്നെവേണം. ഒരു വീട്ടിൽ കൊതുകളുടെ സഹചാസം ധാരാളമുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ, സമീപത്തു കൊതുകളുടെ ഒരു സൂതികാഗ്രഹം ഉണ്ടെന്നു് തീർച്ചമാക്കാം. ഉടനേ ഒരു പരിശോധന നടത്തേണം. അടുക്കളയുടെ സമീപത്താണ് അധികം മനസ്സുചയ്ക്കേണ്ടതു്.

കൊതു കടിക്കാതിരിക്കുന്നതിനു നിവൃത്തിയൊന്നുമില്ല. എന്തെന്നല്ലേ? “നിങ്ങളെ കൊതു കടിക്കട്ടെ” എന്നുള്ളതു് ഈശ്വരശാസനങ്ങളിലൊന്നാണ്. നിവ്വാഹമൊന്നുമില്ലെന്നില്ല. ഒരു വഴിയുണ്ടു്; നമ്മുടെ കൂട്ടുകാർ ഒരു ഗുണമുണ്ടു്. മനുഷ്യരുടെ ഗുണത്തിനുപയോഗമുള്ള വല്ല സാധനമോ മരുനോ കണ്ടുപിടിച്ചാൽ ഒരിക്കലും അവർ പുറത്തു വിട്ടുകൊടുക്കയില്ല. മറ്റുള്ളവർ ഇങ്ങനെയുള്ളവരല്ല. അവർ കണ്ടുപിടിച്ചതനെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി, അതു് മറ്റുള്ളവർക്കുപകാരപ്രദമാക്കിത്തീർക്കും. അർദ്ധം കൊതു കടിക്കു് ഒരു പ്രതിവിധി കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതു് “ഉണ്ണമുണ്ണുന്ന ശാന്തതേ” എന്നുള്ള വലിയ പ്രമാണത്തെ അനുസരിച്ചാകുന്നു. കൊതുകടികൊണ്ടുമാത്രമേ കൊതുകടിക്കു് വേദനയില്ലാതെയാകു; അതിനാൽ എല്ലാവരും ഒന്നു ചെയ്തോളൂ. കൊതുക്കളിലെയും മട്ടിപ്പാലും എടുത്തു ഭുജിക്കുളഞ്ഞു് ഒന്നരണ്ടു കൊല്ലം പൊടിപൊടിച്ചു കൊതുകടികൊള്ളൂ. എന്നാൽ, ഒട്ടക്കം ചെകിടുമുളിച്ചു കൊണ്ടു തുശിപോലെ കത്തുന്ന ഈ കഴുതമൂയേവികൾ എത്രതന്നെ വന്നാലും നമുക്കു് ഒരു കൂസൽകൂടാതെ കിടന്നുറങ്ങാറാവും.

൫. ആധുനികഭാഷാനാടകങ്ങൾ.

നാടകങ്ങൾ പലമട്ടിലിപ്പൊഴീ നാടകങ്ങളുവിലും നിറഞ്ഞുതേ? എന്നതു വാസ്തവമാണു്. വാളെടുത്താൽ വെളിച്ചപ്പാടായി. ‘കുമാരനാശൻ’ന്റെ കുമാരത്തോടു പാപൊരുതും കുമാരമുള്ളായതാക്കി; എന്നൊക്കെ കാട്ടിക്കൂട്ടാറായാൽ, താനൊരു കവിയാണെന്നു് അവനവനുതന്നെ ബോദ്ധ്യം വന്നുതുടങ്ങും; പിന്നത്തെ കഥ പറ

യേണ്ട; താമരയും ചന്ദ്രനും എപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു പൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കും. അഞ്ചൊരാഴ്ചവട്ടത്തിനകത്തു് ‘ആരാന്റെ അവതരണം’ എന്നൊരു അവനവന്റെ മാതൃഭാഷാ’ എന്നൊരു ഒരു നാടകവും ഉണ്ടാക്കും. ‘നാടകാന്തം കവിതപം’ എന്നുള്ള ഏഴു മരിച്ചു് തന്റെ ആദ്യകൃതിയായ നാടകത്തെക്കുറിച്ച് “അച്ചടിപ്പിച്ചാൽ ചെലവായും’ എന്നുള്ള അഭിപ്രായത്താൽ കൃതകൃത്യതപൂർവ്വം തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ള ആളുകളുണ്ടു്. കാര്യത്തിന്റെപോക്കു് ഇങ്ങനെ ഇരിക്കുന്നു. ഇതിനെ നേക്കാക്കേണ്ടവർ ഭാഷാപ്രഖ്യാപനവൈമുഖ്യം ഫേതുവായിട്ടു് എപ്പാററിനും സ്തുത്യപത്രവുമൊക്കെത്തുകൂടിട്ടുണ്ടു്. സ്വീകാര്യയോഗ്യങ്ങളല്ലാത്ത കൃതികളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി ചില കവികളെക്കൊണ്ടാടുന്നതുകൊണ്ടു് ചില പത്രങ്ങൾ, നശിച്ചു പോകേണ്ടവയായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു് ഒരു പ്രചാരം വരുത്തിക്കൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്നു് ഇവിടെ പ്രത്യേകം പറയേണമെന്നില്ലല്ലോ.

ഇവക കൃതികളെക്കുറിച്ച് ഞാനല്ല എഴുതുന്നതു് പരദൂഷണം ഭ്രഷണമെന്നു കരുതിയല്ല എന്നാൽ മലയാളഭാഷ ഉപയുപരി അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചു് ഭൂദേശങ്ങളിലും ഇതിനൊരു വ്യാപിയുണ്ടാകേണമെന്നുള്ള ഏകാഗ്രഹത്തിന്മേലാകുന്നു.

നാടകങ്ങളുടെ കഥകൾ മിക്കതും പൗരാണികമായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. കവിനിർമ്മിതങ്ങളായിട്ടുള്ളവ മൂന്നോ നാലോമാത്രമേയുള്ളൂ. ചില പ്രമാണികൾ ഭാഗവതം മുതലായവയിലെ കഥകളെ യാതൊരു ഭേദഗതികളുംകൂടാതെ തട്ടിവിട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇതത്ര മിടുക്കായി ഞാൻ വകവെച്ചിട്ടില്ല.

“വേണ്ടുന്നോളം തനിക്കുള്ളൊരു വലിയ മനോധർമ്മമങ്ങൾകാട്ടിക്കൊണ്ടിന്നും നാടകാഭിപ്രഥിതകൃതി കൃതിച്ചെങ്കിലേ കീർത്തികിട്ടു.”

പുരാണകഥകളായാൽതന്നെ അവയിൽ സഹൃദയന്മാർക്കു നവമായ രസത്തെ ഉണ്ടാക്കി അതിനെ ഉത്തരോത്തരം വർദ്ധിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം ചില ഭേദങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. കഥയുടെ പോക്കു വായിക്കുന്നവർക്കു് ഉപഹാസോപരമായിരിക്കരുതു്. സന്മാർഗ്ഗപ്രതിപാദകങ്ങളായ ചില നൂതനകഥകളെ നിർമ്മിക്കുന്നതു കൃതികളുടെ പ്രചാരത്തിന്നും, കവികളുടെ പ്രാശസ്ത്യത്തിന്നും, ഭാഷയുടെ പരിഷ്കാരത്തിന്നും ഒരു ഫേതുവായിത്തീരുന്നതാകുന്നു.

ഇപ്പോഴത്തെ നാടകങ്ങളിൽ സാധാരണയായി പദ്യഭാഗം ബഹുവിഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെയുമിങ്ങനെയുമിരിക്കുന്ന ഗംഗാധരഭാഷാൻ മംഗളം നൽകട്ടേ; അത്രതന്നെയുമല്ല; ഇതുകൂടാ ഇരി

ക്കട്ടേ— എന്നിപ്രകാരം തുടങ്ങി “എങ്കിലും ഭവൽകൃപയാൽ ഇങ്ങനെ ഭവിക്കട്ടേ”. എന്നുപറഞ്ഞു രണ്ടു നാലു ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു കലാശക്കൊട്ടു കൊട്ടുന്നതുവരെ ശ്ലോകവർഷംതന്നെ. ഇതിന്നുപുറമേ, ഇവയിൽ ചില കേശാദിപാദവർണ്ണനകളും മറ്റും സുലഭമായി കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. ശ്ലോകങ്ങളുടെ മാധുര്യം അമൃതോപമമായിരുന്നാൽതന്നെ, “ഏറാറം ചിലത്തിയാൽ” അവയെ അസ്ഥിപ്പിപ്പാനുള്ള “രുചിയും കുറഞ്ഞുപോം.” ഒരുക്കത്തിൽ എഴുപത്തിനാലു ശ്ലോകങ്ങളുടേതാലത്തെ കഥയെന്നാണു? കവിക്കുതന്നെ അത്ഥമാവാത്ത ശ്ലോകങ്ങളും ആർക്കും മനസ്സിലാവാത്ത നാടകങ്ങളും ചിലർ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്തിനു വളരെ പറയുന്നു?

“പ്രിയായശ്ലേഷംവിട്ടേൻ തന്നവിതുചടയ്ക്കട്ടെ മിഴിയി-
ന്നിയന്നോട്ടേ കണ്ണിരവളെയിഹ കാഴ്ചത്തതുവശാൽ,
വിയോഗംകൂടാതാ മൃഗമിഴിയുമായ് കാലമനിശം
നയിക്കും നീയെന്തിന്നുടനിഹ തപിക്കുന്നു മനമേ?”—

എന്നീമാതിരി അത്ഥകല്പനയുള്ള ഒരു ശ്ലോകം കാണണമെങ്കിൽ, എത്ര ആധുനികഭാഷാ നാടകങ്ങൾ വായിച്ചു കണ്ണു പൂണു കേണം? തിരിഞ്ഞാൽ തിരിഞ്ഞെടുത്ത ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കുന്നതു ഭംഗിയല്ലെന്നും, ഉള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ സന്ദർഭസാരമുണ്ടാകാണ്ടും, ശബ്ദാത്ഥമാധുര്യംകൊണ്ടും, ഗന്ഭീരഭാവംകൊണ്ടും മഹത്തമങ്ങളായിരിക്കണമെന്നും ആകുന്നു ഞാൻ വാദിക്കുന്നത്.

ഇപ്പോഴുള്ള ചില കവികൾ

“ഇരപ്പലിപ്പിഹ ഭാഷയ്ക്കു
ഭ്രഷണം പ്രാസമാണവോ
ഭാഷമാണായതില്ലാഞ്ഞാൽ”.

എന്നു തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രാസം നന്നല്ലെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ, അത്ഥപുഷ്ടിക്കു ബാധകമായി വരുമ്പോഴും അനാവശ്യപദങ്ങളുളള ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു് ഒരു കാരണമായി തീരുമ്പോഴും, ഇതിനെ തൃജിക്കേണ്ടതാകുന്നു എന്നു ഞാൻ ശരിക്കുന്നുള്ളു.

വല്ലാത്തപദ്യപ്രഭവത്തിനേക്കാ-
ളില്ലാത്തപദ്യപ്രഭവം സുഖംപോൽ”.

സംഗതികളെ കാണുന്നപോലെ വിചരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ശക്തി ചുരുക്കം ചില കവികളിൽമാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. ശേഷമുള്ളവർ വിഭാഗങ്ങൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിന്റെ ഭാവത്ഥമോ മറ്റോ എടുത്തു “പ്രായശ്ചിത്താനന്ദമാവിട്ടു” അല്ലെങ്കിൽ വല്ലതും ചേർത്തുവിടും

ഇക്കാലത്തു മദ്ധ്യാഹ്നത്തിങ്കൽ സൂര്യരശ്മികളൊക്കെ പഴുപ്പിച്ച ആണികളാകുന്നു; രഥഹയങ്ങളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന പൊടി ആകാശത്തോളം ചെല്ലുന്നു; വിരഹതാപം ഫേതുവായിട്ടു യുവതികൾക്കൊക്കെ മുഴുക്കുമ്പോൾ! എന്റെ ശിവനേ! സുകൃതമായിക്കണ്ടതിനെ വണ്ണിപ്പാൻ വഹിയാത്ത ഈവക കവികളുടെ “ഏഴത്താണിത്തുവത്തൊരു തുരുമ്പേറി വരണം”.

പദ്യരീതി ഇങ്ങനെ ഇരിക്കുന്നു. ഗദ്യം നിർദ്ദോഷമാണോ? അതും അല്ല. ഗദ്യം സാരമില്ല; അതെങ്ങനെ ഏഴുതിയാലും ആർക്കും വൈമനസ്യമുണ്ടായിക്കൂടാ എന്നാണു നിശ്ചയം. “അല്ല അങ്ങിതു കണ്ടില്ലെ”; “ഇതു വലിയ പോരായ്മയായി കൗരവന്മാരുടെ അവസ്ഥയ്ക്കും”; “സകലമഹീപാലമകുടതടവിഷടിതന്ത്രേനിരാജിതം പദകമലനായും”; “വൃക്ഷങ്ങൾ നമംഗലം അങ്ങുമിങ്ങും തിങ്ങി വിങ്ങിമങ്ങാതെ ഭംഗിയോടിയങ്ങുന്നതത്രയും മഹാരമ്യങ്ങൾ”— ഇവയെല്ലാം സന്ദർശിച്ചുകൊണ്ടും, കണ്ണുസുഖപ്രദമായ രചന കൊണ്ടും, അത്ഥംകൊണ്ടും, ചാതുര്യമുള്ള അനുരൂപതകൊണ്ടും നാടകത്തിനു വേണ്ടതായ ഉത്തമഗദ്യം എഴുതാൻ ആയിരിക്കും!

അ രാമദ്രുദീക്ഷിതരു്

മഹാകവി ചാത്തുക്കുട്ടി മന്നാടിയാർ് ഭാഷാന്തരനയനത്തിലുള്ള വൈഭവം കൊണ്ട് രാമദ്രുദീക്ഷിതരുടെ കവിതാചാതുര്യവും ബുദ്ധിശക്തിയുടെ പ്രകടനയും നമുക്ക് അപരിചിതമായവയെക്കുറിച്ചു സാരഭ്യാഭി ഗുണഭൂയിഷ്ടമായ ആ ഭാഷാജാനകീപരിണയത്തെ വായിച്ചു രസിക്കാത്ത വിദ്യാത്മികൾ കേരളത്തിൽ ചുരുക്കമേ ഉണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഇതിന്റെ മൂലഗ്രന്ഥകർതാവിനെക്കുറിച്ച് ചിലതൊക്കെ അറിയുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് നമുക്ക് രസകരമായിത്തീരുന്നതാണ്.

കുണ്ടകോണത്തുനിന്നു് രണ്ടരനാഴികയിൽ അല്പം അധികം ദൂരത്തിലുള്ള കണ്ടരമാണിക്കമെന്ന അഗ്രഹാരമായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മഭൂമി. ഇതിനെപ്പറ്റി രാമദ്രുദീക്ഷിതരുടെ ശൃംഗാരതിലകഭാണത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്:—

“യശ്ചതുർവ്വേദയജേപദ്രവംഗവാരിധികൗസ്തുഭഃ
യസ്യ കണ്ടരമാണികൃഗ്രാമോ ഭവതി ജന്മഭൂഃ”

ഇതിൽനിന്നും ദീക്ഷിതരു് ചതുർവ്വേദപാരംഗതരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ കുലത്തിൽ ജനിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു എന്നുകൂടി കാണുന്നുണ്ട്. ഈ വിപ്രകുലമണി കൗണ്ഠിന്യഗോത്രക്കാരനും, അശ്വ

ലായനസൂത്രാവലംബിയും, ബ്രഹ്മചരണജാതിക്കാരനുമായിരുന്നു. ഭഗവന്തരായ കൃതമായ രാഘവാദ്യഭയനാടകത്തിലെ സൂത്രധാര വാക്യത്തിൽ “കണ്ഡിനകലമണ്ഡനേന രാമഭദ്രാലപിഭ്രൂണ” എന്നു കാണുന്നതു മേല്പാഞ്ഞ സംഗതികളിൽ ഒന്നിനു് ഒരു നല്ല തെളിവുകുന്നു. ജാനകീപരിണയത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിലുള്ള “യജ്ഞരാമദീക്ഷിതരിൽനിന്നു ഭവിച്ച രാമഭദ്രദീക്ഷിതരല്ലെ ആ നാടകത്തേ നിർമ്മിച്ചതു്?” എന്നുള്ളനടിയുടെ ചോദ്യത്താൽ ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ അർത്ഥം മഹാനഭാവനായ യജ്ഞരാമദീക്ഷിതരായിരുന്നു എന്നു് സാധിക്കുന്നുണ്ടു്. തിരുവശനല്ലൂർ ഗ്രാമത്തെ തഞ്ചാവൂർരാജാവു് രാമഭദ്രദീക്ഷിതരുമുതൽ പക്ഷു് കൊടുത്തപ്പോൾ എഴുതിട്ടുള്ള ശാസനപത്രത്തിൽനിന്നു കവിയുടെ പിതാമഹൻ ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള നല്ലാദീക്ഷിതരായിരുന്നു എന്നു് നമുക്കു് അറിയാവുന്നതാകുന്നു.

ദീക്ഷിതരുടെ ഭാഷാവൃത്തി വ്യാഖ്യാനത്തിലുള്ള

“അപ്രപൃപക്രിയസമസ്തപദപ്രബോധ-
വിശ്രാണനോപകൃതി നിസ്തലിതാനുകമ്പം
ശേഷദപിതയമിവ ശാബ്ദികസാർവ്വഭൗമം
ശ്രീചൊക്കനാഥമഖിലം ഗുരുമാനതോസ്തു..”

എന്നു ശ്ലോകത്തിൽനിന്നും, ജാനകീപരിണയത്തിലെ

“യസ്യൈസ്തേതി മതിം മനീഷി സദസി
ശ്രീനീലകണ്ഠാലപരീ-
കോണ്ഡാജൈതിഷികശ്ച യസ്യ കരുതേ
സപ്താനമാര്യൈസ്സമം
യത്രാനഗ്രഹദൃഷ്ടിമച്ഛയതി ച
ശ്രീബാലകൃഷ്ണഗുരോ-
സ്സോയം ദീപ്യതി ചൊക്കനാഥമഖിനാ
മക്രിതദാസഃ കവിഃ”

എന്നതിൽനിന്നും രാമഭദ്രദീക്ഷിതരുടെ പദവിദ്യാഗുരു ശബ്ദ കൌമുദി, ധാതുരത്നാവലി ഇവയുടെ കർത്താവായ ചൊക്കനാഥദീക്ഷിതരായിരുന്നു എന്നു ഗ്രഹിക്കാം. ഇദ്ദേഹം കവിയുടെ ഭാര്യയുടെ അർത്ഥം ആയിരുന്നു. “അക്രിതദാസോജ്ജാമാതാ” എന്നു് അഭിധാനമുണ്ടല്ലോ. രണ്ടാമത്തെ പദ്യത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നീലകണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ അടുക്കൽവെച്ചായിരുന്നു രാമഭദ്രദീക്ഷിതരു് കാവ്യനാടകാലംകാരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പരിശ്രമിച്ചിരുന്നതു്.

നീലകണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ ഒരു കൃതിയിൽനിന്ന് നമ്മുടെ കവിയുടെ കാലം തീർച്ചയാക്കാവുന്നതാകുന്നു.

“അഷ്ടത്രിംശദപണ്ഡിതസപ്തശതാധികചതുസ്സഹസ്രേഷു
കല്യണ്യേഷു ഗതേഷു ഗ്രാമിതഃ കിലനീലകണ്ഠവിജയോയം”

എന്നതുകൊണ്ട് സ്വപുരുഷവിന്റെ ചമ്പു ഉണ്ടാക്കിയത് കലിവർഷം 4738-ൽ ആയിരുന്നു എന്നു നാം അറിയുന്നു. പിന്നെ രാമഭദ്രൻ തുടങ്ങിയുള്ള പണ്ഡിതന്മാർക്കു തഞ്ചാവൂരുരാജാവ് തിരുവശനല്ലൂരുഗ്രാമംകൊടുത്തത് 4793-ൽ ആണെന്നു ഭാനുശാസനപത്രത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പത്രത്തിൽ ഒന്നാമതായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് രാമഭദ്രദീക്ഷിതരുടെ പേരുകളാകുന്നു, അന്ന് ഇദ്ദേഹം വളരെ പ്രസിദ്ധി നമ്പാിച്ചിരിക്കണമെന്നതിന്നു വാദമില്ല. കൊല്ലവർഷം 1069-നു കലിവർഷം 4995 ആകുകൊണ്ട് ദീക്ഷിതരുടെ ജന്മനൂറു സംവത്സരങ്ങൾ ഭദ്രസേ ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നു എല്ലാവർക്കും സമ്മതിക്കാതെ കഴിയുകയില്ല.

ദീക്ഷിതർ ജനിച്ചതും വളർന്നതും കണ്ടുമാണിക്യാഗ്രാഹാരത്തിലായിരുന്നു എങ്കിലും, സ്ഥിരവാസം തിരുവശനല്ലൂരുഗ്രാമത്തിലായിരുന്നു ഇതിന്നു പ്രമാണം രാമഭദ്രദീക്ഷിതരുടെ പരിഭാഷാപ്രത്തവ്യാഖ്യാനത്തിലെ,

“സതാം തേനാർപ്പിതേ രാജ്ഞാ ശാമരാജപുരാഭിധേ
അഗ്രഹാരേ സ്ഥിതിമതാ രാമഭദ്രേണ യജപനാ”

എന്ന ശ്ലോകമാകുന്നു. മേല്പറഞ്ഞ ഗ്രന്ഥത്തിനാകുന്നു ശാമരാജപുരം എന്നു തഞ്ചാവൂർ രാജാവു പേരു കൊടുത്തത്.

ശ്രീരാമഭദ്രകവിയുടെ സകാലികന്മാരായ പല വിദ്വാന്മാരുടേയും പേരുകൾ ദീക്ഷിതരുടെ ഷഡ്ഭർഗ്ഗനിസിദ്ധാന്തസംഗ്രഹത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

“രാമഭദ്രാലാപരിവരോ രാമ നാഥമഹീശപരഃ

നരഹര്യലാപരിമണിഃ പെരിയപ്പണ്ഡിതഗ്രാണിഃ”

“ശ്രീവെങ്കിടേശവിഷ്ണുഃ ശ്രീമാൻ യജ്ഞേശ്വരാലാപരീ

ഭൂവി ച ശ്രീനിവാസാര്യോ മഹതാ മഹസംമതഃ

ശാസനാക്ഷരമാകണ്ഠ്യ ശാമരാജസ്യ ധീമതഃ

സപ്തൈത ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്താൻ സംഗ്രഹണന്തി യഥാമതിഃ”

ഇതുകൂടാതെ ഭാനുശാസനപത്രത്തിലും ആറേഴു ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ പേരുകൾ കാണുമാറുണ്ട്. ഇവരിൽ ശ്രീനിവാസദീക്ഷിതരും, വെങ്കിടേശ്വരകവിയും, രഘുനാഥപണ്ഡിതരും ദീക്ഷിത

രുടെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്നു. നമ്മുടെ കവിയുടെ സമകാലീനന്മാരുടെ കൃതികളിൽ ദീക്ഷിതരെ “വേദശ്രോതനിധി”, “ശബ്ദശാസ്ത്രമാർഗ്ഗാലപനിനധി”, “പ്രത്യഗ്രുപതഞ്ജലി”, “ദിനീയപ്രാചേതസ്സ്” എന്നെല്ലാം വിളിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകൊണ്ടും ശാസനപത്രത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനെ പ്രധാനിയായി വെച്ചിരിക്കുകൊണ്ടും ദീക്ഷിതർ ഒരു അസാമാന്യപണ്ഡിതനായിരുന്നു എന്നുള്ളതു നിശ്ചയംതന്നെ.

ശ്രീരാമഭദ്രദീക്ഷിതരുടെ കൃതികളിൽ കിട്ടിയിട്ടുള്ളവ ശൃംഗാരതിലകഭാണം, പതഞ്ജലിചരിതകാവ്യം, പരിഭാഷാവൃത്തിവ്യഖ്യാനം, അഷ്ടപ്രാസകാവ്യം, ഷഡ് ദർശനീസിദ്ധാന്തസംഗ്രഹം, സിദ്ധാന്തസാരം, വിശ്വഗർഭസ്തവം, പ്രാസാരസ്തവം, രാമബാണസ്തവം, രാമചാപസ്തവം, രാമതുണീരസ്തവം, രാമകണ്ഠരന്ധനസ്തവം, ജാനകീപരിണയം എന്നിവയാകുന്നു. ദീക്ഷിതരുടെ ഇത്രവളരെ കൃതികൾക്ക് രാമായണകഥയെ വിഷയമാക്കിയിരിക്കുകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹത്തെ രണ്ടാമത്തെ വാല്മീകി എന്നു വിളിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ യാതൊരു ഉൽപ്രേക്ഷയുമില്ല.

ഇതുവരെ പറഞ്ഞതിൽനിന്നു രാമഭദ്രദീക്ഷിതരിൽ കൂടാതെ വേറെ ഒരാളിൽകൂടി നമുക്ക് അധിഷ്ഠമായ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. വിദ്വാന്മാരെ വഴിപോലെ ആദരിക്കുകയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്ത് തന്റെ വലിയ പദവിയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്ന ആ ശാഹജിരാജനെ ആരാണു മാനിക്കാതിരിക്കുക? ഈ സുചരിതനെ അനുകരിക്കുവാൻ മലയാളത്തിൽ ഇപ്പോൾ ആരും ഇല്ലാത്തതു കേരളീയസാഹിത്യത്തിന്റെ കഷ്ടകാലംകൊണ്ടായിരിക്കാം. ശ്രീയും വിദ്യയും ഒരുമിച്ചു വസിക്കയില്ലെന്നുള്ള വൃദ്ധവാക്യം ഒട്ടുമിക്കാലും ശരിയാകുന്നു എത്രയോ പണ്ഡിതന്മാർ ധനമില്ലാത്തതിനാൽ അവർ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള കൃതികളെ പെട്ടിയിൽവെച്ചുപൂട്ടി ഭഗ്നോത്സാഹന്മാരായി ഇരിക്കുന്നു! കഷ്ടം! ഭോജരാജപ്രഭുതികളുടെ കാലം കഴിഞ്ഞല്ലോ. ആ പുണ്യശ്ലോകന്മാരെപ്പോലെ വിപുലമതികളായി മലയാളത്തിൽ ഒന്നു രണ്ടു സമ്പന്നന്മാരുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ, മലയാളഭാഷ ഇപ്പോൾ എത്രയോ ഉന്നതമായ ഒരു പദവിയെ പ്രാപിക്കുമായിരുന്നു.

6. കിരീടം.

തിരിഞ്ഞാൽ തിരിഞ്ഞെത്തു കാക്കയുണ്ട്. കാക്കയെകൂടാതെ എനിക്കു് എന്റെ നാടും വീടും വിചാരിക്കുവാൻ പ്രയാസം. എറണാകുളം എന്നു് ഓർക്കുമ്പോഴേക്കും എന്റെ ചെവി “കാ, കാ” കൊണ്ടിട്ടു മൂളിക്കുന്നു. ഭാഗ്യം കൊണ്ട് പട്ടിക്കാടത്തുടങ്ങിയ വിജ

നഗ്രദേശങ്ങളിൽ ഈ കൂട്ടരധികമില്ലത്രെ. ആവോ? ആർക്കറിയാം. നഗരശുചീകരണക്കാരുടെ നടുവിലേ ഇവർക്ക് സുഖമുള്ളതെന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ട്.

പക്ഷിമൃഗങ്ങളുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ ഗുണഭോഷസംമിശ്രങ്ങളായിരിക്കും. എന്നാൽ, കാക്കയുടെ ശീലത്തിൽ ഒരു ഗുണവും കാണുകയില്ല. അതിന്റെ ഭാവം അങ്ങനെയൊന്നുമല്ല. ദേഹമെല്ലാം വലിയ ദൈവയുടെ മാതിരി ചിരിക്കിമറക്കി. എല്ലാ വസ്തുക്കളേയും ഒറ്റക്കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കി അങ്ങനെ നടക്കും, അതെപ്പോലെത്താലും അതിനൊരു കോട്ടവും കലുക്കവും ഇല്ല. ഇത്ര നാനാവും മാനവും ഇല്ലാത്ത ഒരു ജന്തുവിനെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ക്ഷണവും സമ്മതവും കൂടാതെ തോന്നിയ ദിക്കിൽ അതു കയറിനടക്കും. ഇങ്ങനെ ഒരു മുറച്ച കള്ളൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.

കാക്കയുടെ ദിനചര്യ കേൾക്കേണ്ടതുതന്നെ. രാവിലെ വല്ല വീടിന്റെയും വടക്കുപറ്റത്തു അടുക്കളയുടെ വാതുകൾ അതു ഹാജർകൊടുക്കും. തേക്കാൻ എടുത്തിട്ടുള്ള പാത്രങ്ങളിൽനിന്നു വേറെ വെള്ളമോ കിട്ടിയാലായല്ലോ! അയ്യപ്പച്ചായ് ചാരവും ചകരിയുമായ് പുറപ്പെടുമ്പോൾ, അതു് അവിടെനിന്നു തെക്കുപറ്റത്തേക്കു പറക്കും. അവിടെ, പല്ലുതേക്കുസ്വാർ കട്ടികരയാതിരിക്കുവാൻ, പാപ്പി അമ്മ അപ്പവിന്റെ കൈയിൽ കുറച്ചു് അപ്പവുമകൊടുത്തു ഇരുത്തിട്ടുണ്ട്. അതു കിട്ടുവാൻ പല്ലു വഴിയും ഉണ്ടോ എന്നുനോക്കിക്കൊണ്ടു് കാക്ക അങ്ങുമിങ്ങും യാത്രെന്നും അറിയാത്തവിധത്തിൽ ചാടിചാടി നടന്നുതുടങ്ങും. അതു കരസ്ഥമാക്കുവാൻ തരമില്ലെന്നു കാണുമ്പോൾ, അവിടെനിന്നു തിരികും; പിന്നെ അതു് അടുത്ത അങ്ങാടിക്കൊ ചന്തയ്ക്കോ പോകും അവിടെ ഒരുചത്തു ചീഞ്ഞ മരപ്പട്ടിയുടെ വാലിനായ് മറെറൊരു കാക്കയുമായി പോരാറാഭിക്കും. ഭക്ഷണസമയത്തു രീച്ചയായിട്ടും അതു മടങ്ങി വീട്ടിൽ വരാതിരിക്കയില്ല. വരുന്നവഴിക്കു ഒരു കോഴിക്കുഞ്ഞിനേയും തട്ടിക്കൊണ്ടുപോരും. ഉച്ചയ്ക്കു കാപ്പികൂടാതെ കഴികയില്ല. പലഹാരത്തിനു വഴിയരികെ ലിപ്പിക്കുന്ന ചാലിലെ മത്സ്യമാണ്. ഇതിനു തരമില്ലെങ്കിൽ, വല്ല കണ്ടത്തിലുള്ള തവളയെ അലട്ടുതുടങ്ങും.

ഒരിക്കൽ വേറെ ഒരു കൂട്ടുമുണ്ടായി. ഇതു കേട്ടിട്ടു്, കാക്കയല്ലാതെ പിന്നെ ആരെങ്കിലും ഈവക നീചകൃത്യം ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം, സാവദേശമനായി നടക്കുമോ എന്നു നിങ്ങൾ പറയൂ. നട്ടുച്ചസമയത്തു് ഒരോത്തു് ഒരിടത്തുമിണ്ടാതെ കിടക്കുകയായിരുന്നു രണ്ടു കാക്കകൾ അതിന്റെ അടുത്തുകൂടി. ഓത്തു പേടിച്ച്

ഓടാൻ തുടങ്ങി. “അത്ര വേഗത്തിലോ?” എന്ന നാട്യം നടിച്ചു് ഒരു കാക്ക ചെറിഞ്ഞു മൂന്നു ചാട്ടംചാടി അതിന്റെ വാലിന്മേൽ ഒരു കൊത്തുകൊടുത്തു. കോപംകൊണ്ടോ എന്തോ, ഓന്തിന്റെ മുഖമെല്ലാം ചോരയ്ക്കു സമമായി. ഓന്തു് ഒരു ഭീരുവല്ല. അതു തിരിഞ്ഞു് കാക്കകളെ പോഷ്ഠിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. തത്സമയം മറ്റൊരു കാക്ക അടുത്തു വാലിന്മേൽ കൊത്തിത്തുടങ്ങി. ഇനി ഓന്തു് എന്തു കാണിക്കും? ഇതു ധർമ്മയുദ്ധമാണോ? കാക്കയ്ക്കുണ്ടോ ധർമ്മധർമ്മവിവേചനബുദ്ധി? ഓന്തിന്റെ ഉറക്ക കുറഞ്ഞ തോടുക്രൂടി കാക്കകളുടെ ഉൾക്കൂട്ടം കൂടിത്തുടങ്ങി. ഭാഗ്യംകൊണ്ടു്, അപ്പോഴേയ്ക്കും പരുത്തെത്തി. ഇല്ലെങ്കിൽ, ഓന്തിനു് അനായാസേനയുള്ള മരണം ലഭിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.

കാക്കയോടു കളിക്കാൻ പോകയില്ലെന്നു തീർച്ചയാക്കീട്ടുള്ള പലരുമുണ്ടു്. പോയാൽ, മാനത്തോടും ഗൗരവത്തോടുംകൂടി തിരിച്ചുവരുവാൻ പ്രയാസമാണു്. അതിന്റെ ഭീഷണിയായ കാ, കാ, കേറക്കതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി ചിലർ കാക്കയെ കൊന്നു അവരുടെ വാതുക്കൽ കെട്ടിത്തൂക്കും. പിന്നെ അവരെ അപമാനിക്കാൻ അതു ചെല്ലാറില്ല.

കാക്കകളോടു കണ്ടെത്താൻ വലിയ പ്രയാസമാണു്. ചുള്ളിയും കൊമ്പുംകൊണ്ടു വളരെ പൊക്കമുള്ള മരങ്ങളിലാകുന്നു അവ കൂടു കൂട്ടുക. എന്നിട്ടു് അതിൽ അതിനെപ്പോലെ നീചതപമുള്ള കുട്ടികളെ വളർത്തി രക്ഷിക്കും.

ഏതു ജാതിയിലും കുട്ടികളെ കാണാൻ ഒരു കൌതുകമുണ്ടു്; ഇല്ലെ? മൂയൽ, ആടു്, ശിമഎലി,—ഇവയുടെ കുട്ടികളെ കാണാൻ കൊതിയാകും. എന്നാൽ കാക്കകളെത്തുടങ്ങിയ കാണാൻ ഒരു രസവുമില്ല.

കാക്കകളെക്കൊണ്ടു് ഒരു ഉപകാരവുമില്ലെന്നു് ഞാൻ പറകയില്ല. അവയും ഈശ്വരസൃഷ്ടികളല്ലേ? സർവ്വജ്ഞനായ ഭഗവാൻ യാതൊരുകാര്യ ചുംകൂടാതെ ഇത്രവളരെ കാക്കകളെ സൃഷ്ടിക്കുമോ? കാക്കകൾ നമ്മുടെ കൂപ്പുക്കാരായിരിക്കുന്നില്ലേ? ഞാൻ ഇത്രയും പറഞ്ഞാൽ പോരെ?

വ. ജപ്പാൻ

ഇൻഡ്യയുടെ വടക്കെ അറ്റത്തി ഫിമവാൻപർവതമാണല്ലോ. ഇതിനു വടക്കാകുന്നു, നേപ്പാളം ടിബറ്റു് എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ. അതിവിസ്തീർണ്ണമായ ചീനരാജ്യം ഇതിനു വടക്കാകുന്നു. ഈ ചീനരാജ്യത്തിന്റെ വടക്കുഭാഗത്തിന്റെ നേരേ കിഴക്കുപുറത്തായി

ട്ടാകുന്നു ജപ്പാൻ കിടക്കുന്നതു് ഇവയുടെ മദ്ധ്യത്തിലായിട്ടു ജപ്പാൻ കടലുണ്ടു്. മലയാളത്തിൽനിന്നു കടൽവഴിയായി പോകുന്നതായാൽ ജപ്പാനിലേക്കു ആറായിരം നാഴികയിൽ കുറയില്ല.

ജപ്പാൻ ഒന്നായി കിടക്കുന്ന ഒരു ഭൂഖണ്ഡവും മറ്റുമല്ല. ശാന്ത (പാസിഫിക്) സമുദ്രത്തിൽ അടുത്തടുത്തു കിടക്കുന്ന രവുവു ദ്വീപുകൾക്കെല്ലാം കൂടിയുള്ള പേരാകുന്നു ജപ്പാൻ എന്നതു്. ഇതിന്റെ ആകപ്പാടെയുള്ള വിസ്താരം ൧൩,൦൦൦ ചതുരശ്രനാഴികയാകുന്നു. ജനസംഖ്യ ഏകദേശം ൫,൦൦,൦൦,൦൦൦ യാകുന്നു ഒരു ആണ്ടത്തെ മുതലെടുപ്പു് ൩,൦൦,൦൦,൦൦൦ പവനിൽ കുറയുകയില്ല. തലസ്ഥാനത്തിന്റെ പേർ ടോക്കിയോ എന്നാകുന്നു.

കൃഷി ചെയ്തുവരുന്ന സാധനങ്ങളിൽ മുഖ്യമായവ നെല്ല്, യവം, പയറു്, പുകയില, തേയില മുതലായവയാകുന്നു. അരിയാകുന്നു പ്രധാനമായ ഭക്ഷണപദാർത്ഥം. കോതമ്പും യവവും മത്സ്യവും ഭക്ഷണത്തിന്നു ധാരാളമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിവരുന്നുണ്ടു്. വളരെ വിശേഷമായ ഒരുതരം വാർണിഷ്, കർപ്പൂരം എന്നിവയെ അവിടെ ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ടു്.

പല ലോഹങ്ങളും അവിടെ സുലഭമായി കിട്ടും. കല്പരിചെമ്പു്, ഇരുമ്പു്, മഗ്നീസ്യം എന്നിവയെ കഴിച്ചെടുക്കുന്നതിന്നു അനേകായിരം തുരങ്കങ്ങൾ ഉണ്ടു്.

തുണികൾ, പട്ടുകൾ, പായകൾ എന്നിവ നെയ്യുന്നതിന്നും, കടലാസു്, തീപ്പെട്ടി, പിഞ്ഞാണം മുതലായവയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്നും, ലോഹങ്ങളെക്കൊണ്ടു യന്ത്രങ്ങൾ, പാത്രങ്ങൾ, തുടങ്ങിയവ പണിയുന്നതിന്നുമായി ജപ്പാനിൽ എണ്ണായിരത്തിൽ അധികം യന്ത്രശാലകൾ ഉണ്ടു്. അവിടെനിന്നു പുറംരാജ്യങ്ങളിലേക്കു് ഇപ്പോൾ ഒരാണ്ടിൽ, ഉദ്ദേശം ൩,൦൦,൦൦,൦൦൦ പവൻ വിലയുള്ള സാധനങ്ങൾ അയച്ചുവരുന്നുണ്ടു്.

ആദ്യകാലങ്ങളിൽ, മറ്റൊരാജ്യക്കാരെ ജപ്പാനിൽ കടത്തിയിരുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ ആ വക നിബന്ധനകളൊന്നും ഇല്ല. എന്നു തന്നെയല്ല, ജപ്പാനിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാ തുറമുഖങ്ങളും മറ്റൊരാജ്യങ്ങളിലേക്കു പോകുന്നവയും അവിടങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്നവയും ആയ പലമാതിരി കപ്പലുകളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കും.

സർവ്വകത്തനായ ഈശ്വരനാൽ വിശ്വാസം, രാജഭക്തി, സ്വരാജ്യസ്നേഹം, സച്ചരിതന്മാരായ പൂർവ്വന്മാരെയുള്ള ആരാധന ഇവയാകുന്നു ജപ്പാൻകാരുടെ മതസിദ്ധാന്തങ്ങൾ. മുരുക്കത്തിൽ പറയുമ്പോൾ, അവർ ബുദ്ധമതത്തെ സ്വീകരിച്ചുവരാണെന്നു പറ

ഞ്ഞുവരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവിടെ ക്രിസ്തുവിന്റെ മതത്തെ അംഗീകരിച്ചവരായി പലരും ഉണ്ട്. ഞായറാഴ്ച ഒഴിവുള്ള ദിവസവുമാകുന്നു.

അടുത്ത കാലംവരെ, ജപ്പാനെ ഭരിച്ചുവന്നിരുന്നത് സർവ്വധികാരത്തോടുകൂടിയ ഓരോ ചക്രവർത്തിമാരായിരുന്നു. ചക്രവർത്തിയെ സാധാരണ വിളിച്ചുവരുന്നത് 'മിക്കാഡോ' എന്നാകുന്നു. എടക്കാലങ്ങളിൽ, ഇവരെ വകവെക്കാതെ, ഷോഗൻ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരോടുകൂടി വലിയ കുലങ്ങളിലുള്ള ചിലർ രാജഭരണവിഷയത്തിലെ പല പ്രധാന അംശങ്ങളെയും കൈകേറി കൈവശപ്പെടുത്തി നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നു. കാലക്രമത്തിൽ, ഇവരെല്ലാം, തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കു വിരോധമാണെന്നു കണ്ട്, ഇവരുടെ അധികാരങ്ങളെയെല്ലാം മിക്കാഡോവിനു വെച്ചൊഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു.

ഇപ്പോഴത്തെ മിക്കാഡോ ഫുസുനി-ൽ സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്തു. ഇദ്ദേഹം ജപ്പാനെ ഇപ്പോൾ കാണുന്ന മാനുഷവിധിയിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ രാവു പകലും അമാനുഷപ്രയത്നം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതിൽ അല്പംപോലും സംശയം ഇല്ല. വമ്പനമാക്കുന്താണ് ഭഷ്ടരമായിട്ടുള്ളത്! സൈന്യത്തെ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനും പടക്കപ്പലുകളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും ഇദ്ദേഹം തന്റെ ശമ്പളത്തിൽ ഒരു ഭാഗം നൽകാരിലേക്കു കൊടുത്തു എന്നുപറയുമ്പോൾ, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെ ശുദ്ധി വെളിപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. രാജാവിനു ചേർന്നതായ ഒരു രാജ്ഞിയും, രാജലക്ഷ്മി എന്നപോലെ, അവിടെ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

നാഗരികതപത്തിനു കേൾവി കേട്ടിട്ടുള്ള ഇംഗ്ലണ്ട്, അമേരിക്ക, ഫ്രാൻസ് എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലുള്ളപോലെ രാജഭരണകാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിപ്പാൻ തന്റെ രാജ്യത്തും ഒരു പാർലിമെണ്ടുസഭ ഫുസുനി-ൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണെന്നു മിക്കാഡോ ഫുസുനി-ൽ വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ഇതിനിടയ്ക്കു മുൻപറഞ്ഞ ദിക്കുകളിൽ പോയി അവിടങ്ങളിലുള്ള നാമങ്ങളുടെ നടപടികളെയും ഗുണദോഷങ്ങളെയും അറിഞ്ഞുവരുവാൻ വിദഗ്ദ്ധരും രാജ്യരന്ത്രജ്ഞരും ആയ ഇരൊ ഹിറൊബുമി എന്നയാളെ അയച്ചു. ഫുസുനി-ൽ പ്രഭുക്കന്മാരുടെയും ജനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളുടെയും ഓരോ യോഗം ഏർപ്പെടുത്തി. അതിനുശേഷം, നകല കാര്യങ്ങളും ഈ നേടുകളുടെ ആലോചനയോടും മിക്കവയും ഇവ മുഖേനയും ആകുന്നു നടത്തിവരുന്നത്. "ലോകത്തിൽ എല്ലാ ദിക്കിൽനിന്നും ജ്ഞാനത്തെ കൈക്കൊണ്ടു നാം നമ്മുടെ രാജ്യത്തി

ന്റെ മാനത്തെയും അവസ്ഥയേയും നന്നാക്കുന്നതാകുന്നു" എന്ന് ഈ മിക്കാഡൊ ഒരു തിരുചെഴുത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതിനെ ജനങ്ങളും വേദവാക്യംപോലെ ആദരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചുവന്നിരുന്നു കൃഷി, വാണിഭം, കൈത്തൊഴിൽ, രാജ്യഭരണം, യുദ്ധസാമർത്ഥ്യം ഇവയിലെല്ലാം ജപ്പാൻകാർ ദിവസത്തോറും മുമ്പോട്ടു ചാടിക്കയറുന്നതിൽ പിന്നെ എന്തൊരു ആശ്ചര്യമാണുള്ളത്? പല സംഗതികളിലും ജപ്പാനെ ബ്രിട്ടീഷ് രാജ്യത്തോടു ഉപമിക്കാറുള്ളതും ശരിയായിട്ടിരിക്കുന്നു.

നല്ല വഴികൾ, തീവണ്ടിപ്പാതകൾ, തപാലാപ്പീസുകൾ, കമ്പിആപ്പീസുകൾ, യന്ത്രശാലകൾ, ആസ്ത്രികൾ, സകല ശാസ്ത്രങ്ങളും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പള്ളികളുടേയും, അനേകം കലോത്സവങ്ങൾ, ഇവകളാൽ രാജ്യം ഒട്ടുക്ക് അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് വിശേഷാൽ പറയേണ്ടല്ലോ.

മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ, ജപ്പാനിലും പ്രാഥമികപരീക്ഷയ്ക്കും ഉയന്നതരം പരീക്ഷയ്ക്കും പഠിപ്പിക്കുന്നതായ രണ്ടുതരം പാഠശാലകൾ ഉണ്ട്. ആദ്യത്തെ ഗണത്തിൽ ചേരുന്നതായി ൧൩,൦൦൦ പള്ളികളുടേയും ഉണ്ട്. ഇതിനു ഗവണ്മെന്റിൽനിന്ന് ൧,൨൦,൦൦൦ പവനം രണ്ടാം തരത്തിലുള്ള പാഠശാലകൾക്കായി ൧,൩൦,൦൦൦ പവനം ഓരോ ആണ്ടിൽ ചിലവുചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ വക വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കാത്ത വിഷയങ്ങളൊന്നുമില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞല്ലോ. അതിഥികളെ സല്ലഭിക്കുന്നതിനും നാലുപേർ കൂടിയാൽ ലൌകികമായും രസമായും സൈദ്ധ്യം ചെയ്യുന്നതിനുംകൂടി പഠിപ്പിക്കുവാൻ ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കരയ്ക്കും കടലിലും യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനു പഠിപ്പിക്കുന്ന സൂര്യകുൾ വേറെയാകുന്നു. അവയിലെ പഠിപ്പിന്റെ സമ്പ്രദായവും മറ്റും ഇതരരാജ്യക്കാർക്ക് അത്യുത്തമത്തെയും ഭയത്തെയും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ആശ്ചര്യവും ഭയവും വെറുത്തേറ്റല്ലെന്നു ചിന്തിക്കുകയായി ഉണ്ടായയുദ്ധത്തിൽ ഒന്നാമതായി ജപ്പാൻകാർ കാണിച്ചു. ഇപ്പോൾ റഷ്യാക്കാരായി നടന്നുവരുന്ന യുദ്ധത്തിൽ അവർ കാണിക്കുന്നതുമാണ്. പത്തിരപതു സംവത്സരത്തിനു മുമ്പു പുറത്തേക്കു കേൾക്കാത്തവരും ആരുംതന്നെ വകവെക്കാത്തവരും ആയ ഈ ജപ്പാൻകാർ എത്രയോകാലം മുമ്പു മുതൽക്കു പഠിപ്പിച്ചതന്മാരും മറ്റു രാജ്യക്കാർക്ക് പൂജ്യന്മാരും ആയിട്ടുള്ള റഷ്യാക്കാരെ അതിഗംഭീരമായും ശാസ്ത്രാനുസൃതമായും ഉള്ള യുദ്ധങ്ങളിൽ ദിവസത്തോറും തോല്പിച്ചുവരുന്നതിൽ ആർക്കാണ് അത്തുത്തവും സന്തോഷവും തോന്നാതിരിക്കുക!

യുദ്ധത്തിനുള്ള കാരണത്തെ കുറച്ചുകൂടി ഈ അവസരത്തിൽ അല്പമൊന്നു പറഞ്ഞിരിക്കാം. ജപ്പാന്റെ നേരേപിഞ്ഞാരു ചീനരാജ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞുവെല്ലാം. ചീനരാജ്യത്തിന്റെ വടക്കു കിഴക്കു ഭാഗത്തായിട്ടു ജപ്പാൻ ഏറ്റവും അടുത്തതായ കൊറിയ, മഞ്ചൂറിയ എന്നീ രണ്ടു ചെറിയ ഭിക്ഷകൾ ഉണ്ട്. ഇവയെ ജപ്പാനിലേക്കാരും അധികം ശക്തിയുള്ള രാജ്യക്കാർ ഭരിക്കേ എന്നു വരുന്നതു് കാലാന്തരത്തിൽ ജപ്പാനു വളരെ ദോഷമായിത്തീരുന്നതാണ്. കാരണം, അവിടങ്ങളിൽ സൈന്യം ശേഖരിച്ചു ജപ്പാനെ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനും ഒടുവിൽ കീഴടക്കുന്നതിനും എളുപ്പമായിത്തീരും. ഇതു ഘോരമായിട്ടു റഷ്യക്കാരെയും ചീനത്തുകാരെയും കൊണ്ടു കാലേതന്നെ കൊറിയയേയും മഞ്ചൂറിയയേയും സംബന്ധിച്ച ചില നിബന്ധനകളെല്ലാം ജപ്പാൻ ചെയ്തിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ നിബന്ധനകൾക്കു വിപരീതമായി ചീനത്തുകാർ പ്രവർത്തിച്ചപ്പോൾ, അവരെ യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു മൃതാദപരിപ്പിച്ചു. റഷ്യക്കാർ ജപ്പാൻകാരുടെ ആക്ഷേപങ്ങളെയും അപേക്ഷകളെയും നിരസിച്ചു നിബന്ധനകളെ ലംഘിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ, മറ്റു ഗതിയില്ലെന്നു കണ്ട് ഇതാ അവരുമായി യുദ്ധം ചെയ്തുവരുന്നു.

മനുഷ്യരെ അതോഗികളും ദുഃഖഗാത്രന്മാരും കായക്ലേശം ചെയ്യുന്നതിനു പ്രയാസം ഇല്ലാത്തവരും ആക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു ഇവരുടെ ഇടയിൽ 'ജിയുജിത്സു' എന്നു പേരായ ഒരു വിദ്യയുണ്ട്. ഇതു് ഒരുതരം ദേഹവ്യായാമമാകുന്നു. ഇതു ശരിയായി അഭ്യസിക്കുന്നതിനു നാലു സാവത്സരം വേണം. ഇതു് അറിയാവുന്ന ഒരുവനു് അയാളേക്കാൾ പതിനടങ്ങു ബലമുള്ള ഒരാളെ മരിച്ചിടുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടാകയില്ലത്രെ. ഇതെല്ലാം കേൾക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ കളരിയും പിടുത്തവും എല്ലാം ഓർമ്മവരുന്നു. ജിയുജിത്സു പഠിപ്പിക്കുവാൻ സക്കാർവകയും നാട്ടുകാരുടെ വകയുമായി സ്കൂളുകൾ ഉണ്ട്.

ജപ്പാനിലെ എട്ടമട്ടുകാരായ ജനസമുദായത്തിൽ ഓരോരുത്തരെ 'ബുഷി' അല്ലെങ്കിൽ 'സാമുറൈ' എന്നുവിളിച്ചുവരുന്നു. ഇവർ ഇന്നുവരും പ്രവർത്തിക്കണം, ഇരിക്കണം എന്നും മറ്റുമുള്ളതിനു പല നിബന്ധനകളും ഉണ്ട്. ഈ എട്ടാട്ടുകൾക്കു് എല്ലാം കൂടിയുള്ള പേരുകുന്നുബുഷിഡോ, എന്നതു്. മനസ്സിലും, വാക്കിലും, കർമ്മത്തിലും ശുദ്ധി, ഈശ്വരവിശ്വാസം, സ്വാമിഭക്തി, സ്വരാജ്യസ്നേഹം, വിനയം, അത്മസംനിയമനം, ശൗര്യം, പരാക്രമം, സ്രീഭോധം യോഗ്യന്മാരോടും വണക്കം—ഇവയെല്ലാം ഒരു ആൾക്കുണ്ടായിരിക്കണം എന്നാകുന്നു ബുഷിഡോ ഘോഷിക്കുന്നതു്.

ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ആണങ്ങളെയും പെണ്ണങ്ങളെയും ഒരുപോലെ ഗണിച്ചുവന്നു എന്നുള്ളതിനു പലലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ട്. സ്ത്രീകളും അക്കാലത്തു പുരുഷന്മാരെപ്പോലെ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനും നായാടുന്നതിനും പോയിരുന്നു ഇവയിലെന്നപോലെ സംഗീതം, സാഹിത്യം, ഗൃഹജോലി എന്നിവയിലും അവർ വളരെ വിദഗ്ദ്ധരായിരുന്നു. മതവിഷയങ്ങളിൽ അവർക്കു വളരെ പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ബുദ്ധന്റെയും കാൺഫുഷിയസ്സിന്റെയും മതങ്ങളുടെ ജപ്പാനിലേക്കുള്ള ആഗമനത്തോടുകൂടി, ഈ സ്ഥിതിക്കെല്ലാം ഒരു വ്യത്യാസം വന്നു. സ്ത്രീകൾ ജനനത്താൽതന്നെ പാപത്തോടുകൂടിയവരാണെന്ന് ഒരു മതവും അവർ പുരുഷന്മാരേക്കാൾ താണവരാണെന്നു മറ്റൊരു മതവും സിദ്ധാന്തിച്ചുതുടങ്ങി. ജ്ഞാനത്തെ സമ്പാദിക്കുന്നതു സ്ത്രീത്വത്തിനു കുറവായെന്നും ഒരു വിശ്വാസത്തെ നടപ്പാക്കി. അതു കാരണം മുരനാവിശിഖിബു, കോമയിരാജി എന്നീ വിദൂഷികൾക്ക് അവരുടെ അതിപ്രൗഢങ്ങളായ കൃതികളെ ഇല്ലാത്തതായ ഓരോ പേരുകൾവെച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നു! കാലക്രമത്തിൽ ഈ വക മൂലവിശ്വാസങ്ങളെല്ലാം പോയി ഇപ്പോൾ സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ജപ്പാൻഗവർണ്മെണ്ടു ചിലവു ചെയ്യുന്ന പണത്തിനു കയ്യും കണക്കുമില്ല. ഇവരുടെ ആവശ്യത്തിനു തനിച്ചുള്ള മഹാപാഠശാലകളും സമുദായശാലകളും ഉണ്ട്.

ഗൃഹകൃത്യങ്ങളിൽ ഉള്ള സാമത്വത്തിന് ഇന്നും ജപ്പാനിലെ സ്ത്രീകൾ സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നു. ഇത്ര ലൗകികവും കാണുവാൻ കൗതുകവുമുള്ള സ്ത്രീജനങ്ങളെ വേറെ രാജ്യങ്ങളിൽ കാണാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കഴിഞ്ഞുപോയ സർ എഡ്വിൻ ആർനാൾഡ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ “കടലുകളും നാടുകളും” എന്ന പുസ്തകത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ന്. ശങ്കരാചാര്യർ

ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ ഏതുകാലത്തായിരിക്കാം ജീവിച്ചിരുന്നതു്? ഇതിനെപ്പറ്റി പല പക്ഷാന്തരങ്ങളുമുണ്ട്. ശരിയായിട്ടുള്ള കാലം ഇന്നതെന്നു തീർച്ചപറയാൻ ലക്ഷ്യങ്ങളൊന്നുമില്ല അതുകൊണ്ട്, ചില പുസ്തകങ്ങളിൽ ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ചില സംഗതികളെ ചുരുക്കി ഇവിടെ ചേർക്കുകയായിരിക്കുന്നല്ലതു്. മ. ലോഗൻസാസ്സിന്റെ വാദം ശങ്കരാചാര്യരുടെ കാലം കലിവഷം ൩൯൩൧-ൽ ന്നു വളരെ ദൂരെ പൊയ്ക്കൂടെന്നാകുന്നു. ‘ഈ യുദ്ധമുണ്ടായ രുന്ന കാലത്തു വിശ്വവിശ്രുതനായ ശങ്കരാ

ചാര്യൻ ജനിച്ചു' എന്നും, 'ഈ യുദ്ധമുണ്ടായതു നാലാംവേദത്തിൽചേർന്നു മക്കളുതുപോയ പെരുമാളുടെ കാലത്താണ്' എന്നും 'കേരളോല്പത്തി'യിൽ കാണുന്നു. ഈ പെരുമാൾ മരിച്ചത് കലിവർഷം നൂറ്.൩൧-ൽ ആകുന്നു. ഇതു സാഹ്സിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ കഴിച്ചിട്ട സ്ഥലത്തു വെച്ചിട്ടുള്ള കല്ലിന്മേൽ കൊത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരളോല്പത്തിയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികൾ എത്രത്തോളം വിശ്വാസയോഗ്യങ്ങളാണ് എന്നു ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കേണ്ടതാണ്. 2. വേദാന്തസൂത്രത്തിന്റെ ഭാഷ്യത്തിൽ ഒരു സംഗതിയെ ആചാര്യൻ ഇപ്രകാരം ഉദാഹരിച്ചിരിക്കുന്നു:—'ഒരു സമയത്തുതന്നെ ദേവദത്തൻ സ്രഗന്ധിലും പാടലീപുത്രത്തിലും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല; എന്നെന്നാൽ ഒരു സമയത്തുതന്നെ ഒരുത്തൻ രണ്ടു ഭിക്ഷകളിൽ ഉണ്ടാവുക എന്നതു അസംഭാവ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു.' ഭാരതവർഷത്തിൽ ഇത്രവളരെ ഭേദങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുമ്പോൾ ഇല്ലാത്തവയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടു വശ്യമില്ലല്ലോ. അതിനാൽ, ഈ ഭാഷ്യം എഴുതിയിരുന്നപ്പോൾ, മേല്പറഞ്ഞ രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഏകദേശം കലിവർഷം നൂറു-ൽ ഉണ്ടായ വലിയൊരു വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ പാടലീപുത്രം നശിച്ചുപോയി. അതുകാരണം ഇതിനു മുമ്പിലായിരിക്കും സ്വാമിയുടെ ജീവകാലം എന്നു ടിലാംഗ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ൩. വൃഷഭേവന്റെ കാലത്തു ശങ്കരാചാര്യൻ നേപ്പാളത്തുപോയിരുന്നു എന്നും, സ്വാമിയുടെ നേരേ രാജാവിനുണ്ടായിരുന്ന ഭക്തിബഹുമാനങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതിനായി തന്റെ പുത്രനെ ശങ്കരഭേവൻ എന്നു പേർ വിളിച്ചു എന്നും അവിടുത്തെ വംശാവലിയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. വൃഷഭേവന്റെ രാജ്യഭരണകാലം കലിവർഷംനൂറ്.൩൧-നും നൂറ്റിന്നും മദ്ധ്യേ ആയിരുന്നു. ഈ സംഗതികളിൽനിന്നു ശങ്കരാചാര്യരുടെ കാലം തീർച്ചയാക്കാമെന്നു മിസ്റ്റർ ഫ്ളൂർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ൪. ആചാര്യരുടെകാലം തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനു കാര്യകാര്യവിവേചനമതിയായിരുന്ന ടിലാംഗ് വേറെ ഒരുവഴി കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യംപറഞ്ഞ ഭാഷ്യത്തിൽ 'ഉള്ളതും ഉണ്ടാവാൻ വാമിയാത്തതുമായ കാര്യങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരു സംബന്ധവും ഗണിപ്പാൻ പാടില്ല എന്നും, അതിനുദാഹരണമായി പൂണ്ണവർമ്മൻ മുമ്പിൽ ഒരു മച്ചിയുടെ പുത്രൻ രാജാവായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുകൂട എന്നും കാണുന്നു.' ഈ പൂണ്ണവർമ്മൻ പശ്ചിമമഗധയിലെ രാജാവായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം കലിവർഷം നൂറ്റി൩-ൽ ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നു ഒരു ചെമ്പുപട്ടയത്തിൽനിന്നു നിശ്ചയിക്കാം.

ഇപ്പോൾ ഒരു പുറത്തു കലിവർഷം നൂറ്.൩൧-ം മറ്റേ പുറത്തു നൂറ്റി൩-ം അതിരുകളായി നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയെ ഇനി

യും ചുരുക്കിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ഇതിനെ വായിക്കുന്നവർ ഉത്സാഹിക്കുമല്ലോ. ശങ്കരാചാര്യരുടെ ജനനസ്ഥലത്തെ ഗ്രാമസ്ഥിതികൊണ്ട്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനവർഷം ക്രിസ്തുവർഷം വൃംഭ-മാണ്ടായിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്നു ശ്രീമാൻ സ്വാമിക്കുണ്ഡുപിള്ള അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. “ശങ്കരചരിതം”ത്തിലും, “ശങ്കരവിജയം”ത്തിലും, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തെക്കുറിച്ച് യാതൊന്നും കാണുന്നില്ല. കാലത്തിന്റെ കാര്യം ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കട്ടെ. ഇനി സ്ഥലത്തിന്റെ എടുക്കുകതന്നെ.

കൊച്ചി തിരുവിതാംകൂറുകളിൽകൂടി സ്വപ്നജലം ഒഴുകുന്നതായ ഒരു നദിയുണ്ട്. പെരിയാർ, ചൊവ്വപ്പുഴ, ആലുവാപ്പുഴ ഇവയെല്ലാം ഇതിന്റെ അംശങ്ങൾക്കുള്ള പേരുകൾ ആകുന്നു. കുംഭം, മീനം, മാസങ്ങളിലെ കുറിനമായ ഉഷ്ണത്തെ പേടിച്ചിട്ടു പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും, രോഗത്തിൽനിന്നു വിട്ടെഴിയുന്നതിനു ചില ഭീനക്കാരും, നല്ലവെള്ളം കുടിച്ചാണുള്ള മോഹംകൊണ്ടു വളരെ സേട്ടുമാരും മകരം മുതൽ എടവപ്പാതിവരെ ആലുവായിലും, ചൊവ്വരയിലും പോയി താമസിക്കാറുണ്ട്. താമസിക്കുന്നതിനായിട്ടു പുഴയുടെ ഇരുകരുകളിലും ഓരോ പുണ്യപാമ്പാരുടെ മണിമേടകളും ബംഗ്ലാവുകളുമുണ്ട്. പെരിയാറിന്റെ ഒരുഭാഗത്തിനു പുരാണപ്രസിദ്ധിയോടുകൂടിയ ചുണ്ണി എന്നു പേരുണ്ട്. ഇതിന്റെ അടുക്കലാകുന്നു കാലടി എന്ന ശങ്കരാചാര്യരുടെ ജന്മഭൂമി.

“ചുണ്ണിയി ചാപരാഖ്യാതാ തിരയോരുഭയോൻദി
അതിസ്വപ്നജലാധത്തേ പുണ്യാൻ ബഹുസുരാലയൻ
ഗുദ്ധിമാനത്തരേ തീരേ തന്യുഃ പാവനപാഥസഃ
കശ്ചിദ്ദേശോ മഹാനസ്തി കാലടിതി സുവിശ്രുതഃ”

ആചാര്യരുടെ അമ്മയ്ക്കു കാലടിയിൽ പട്ടറപ്പുട്ടിയസ്ഥലത്തു കെട്ടിട്ടുള്ള തറ ഇന്നും നിലകുന്നുണ്ട്. ഇനിയുണ്ടാവാൻ പോകുന്ന പുരുഷപരമ്പരകൾക്കുകൂടി ആചാര്യരുടെ ജനനസ്ഥലം അറിയത്തക്കവിധത്തിൽ ഇതൊരു സ്മാരകമായിരിക്കും.

൧൦. ചിതൽ

ഞാൻ ഇവയെ മറന്നിരുന്നു; പക്ഷേ ഇവ എന്നെ മറന്നില്ല. അതു പിന്നെ അങ്ങിനെയല്ലേ? പുസ്തകപ്പെട്ടി അകത്തൊരിടത്തു വെച്ചിരുന്നു. ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞു ഏതോ ഒരുബുക്കെടുപ്പാൻ തുറന്നു. ശിപശിവ! മഹാഭാഗവതത്തിന്റെ ചട്ടകൾ രണ്ടും കാണാനില്ല. ഗുണ്ടർട്ടസാഹിത്യത്തിന്റെ നിഘണ്ടുവിൽ വലുതായ രണ്ടു തുരങ്കങ്ങൾ

ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്തിനു പറയുന്നു? ഭഗവതിയെത്തന്നെ പിശാചുപിടിച്ചു; ശിക്ഷാനിയമത്തിൽ നരഹത്തിമുതൽ അന്യായമായ കയ്യേറ്റംവരെ ഒന്നും ഇല്ല. ഓരോ ദർഘസ്ഥാനങ്ങളിൽ കുന്നുകൾപോലെ പുറുകൾ കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഇത്രവളരെ ചിതൽ എവിടുന്നു വന്നു?

ഭൂഗർഭശാസ്ത്രമെല്ലാം ഭോഷ്ടാണ്. ഭൂമിയുടെ അന്തർഭാഗത്തു അഗ്നിമയമായ ഒരു ദ്രവവസ്തു ഉണ്ടെന്നും മറ്റുമല്ലേ അതു പറയുന്നത്? എന്റെ വാദം അവിടെയെല്ലാം ചിതൽക്കടികയറി പാതുവരുന്നു എന്നാണ്. പരമാത്മം എങ്ങനെയോ? എന്നാൽ ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണ്. ഇന്ത്യയിൽ, കണ്ണാടിയും തേക്കുമരവും ഒഴിച്ചു എന്തെങ്കിലും നിലത്തിട്ടാൽ, അതു മുഴുവൻ ക്ഷണമാത്രം കൊണ്ടു മൂടപ്പെടും. മണ്ണുതട്ടിക്കളഞ്ഞാൽ അതിന്റെ ചുറ്റിൽ വലിയ തലയും ബലമുള്ള താടിയും ഉള്ള വളരെ പ്രാണികളെ കാണാം. ഇവയുടെ നിറം മഞ്ഞയാണ്. കണ്ണു കാണില്ല. മണ്ണുപോയതിൽ വലിയ സുഖക്കേടു നടിച്ചു പല ഭിക്ഷകളിലും പോയി ഇവ ഒളിച്ചുതൂടങ്ങും. ഇവ ചിതലാണെന്നു പറയേണ്ടല്ലോ.

ഇവ അഗ്നിപാർവതങ്ങളുടെ ആകൃതിയിൽ നടുക്കു വലിയൊരു ഭാഗവും ചുറ്റും ചെറിയ സുഷിരങ്ങളുമുള്ള വലിയ പുറുകൾ ഉണ്ടാക്കും. ഇവ ഓരോന്നിന്റെ അടിയിൽ ഓരോ വലിയ ജന്തു ഉണ്ടാകും. തടികൊണ്ടു ഒരു ഇവയ്ക്കു നടന്നുകൂടാ. ഇവയ്ക്കു നേരമ്പോക്കിനുള്ള വഴി മൊട്ടു ഇടുകയാണത്രെ. ഒരു ദിവസം ൮൦,൦൦൦ മുട്ടകൾവിതം ഇടുന്നതിനു ഇവയ്ക്കോരോന്നിനും ഒരു പ്രയാസവുമില്ലെന്നു ആരോ തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുണ്ടത്രെ.

മഴക്കാലത്തു ചിലദിവസങ്ങളിൽ ഈ പുറുകൾ പൊട്ടി ചിറകുകളോടുകൂടിയ പ്രാണികൾ തുരുതരെ പുറത്തേക്കു പറന്നുതൂടങ്ങും. അന്നുരാത്രി എത്ര എണ്ണമാണു അഗ്നിപ്രവേശനം ചെയ്യുക. അന്നത്തെ കറികളിലെ കഷണത്തിന്റെ കാര്യമൊന്നും പറയുന്നില്ല.

ഇതാ, ഇതെല്ലാം പരമാത്മങ്ങളാണ്. ഇവയെ ആസ്പദമാക്കി വല്ല പ്രമാണങ്ങളെയും ഉണ്ടാക്കാമോ എന്നു ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പരീക്ഷിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. തുരങ്കങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി നടക്കുന്ന കട്ടിത്തലയന്മാർ പണിക്കാരും ചിറകുള്ളവക കടികയറി പാക്കുവാൻ പുതിയ പ്രദേശങ്ങളെ അന്വേഷിക്കുന്നവരും തടിച്ചി ഇവരുടെ എല്ലാം രാജ്ഞിയും ആകുന്നു എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്റെ മുതുമുത്തപ്പന്റെ പൂവ്വികൻ ഒരു കുരങ്ങനാണെന്നും മറ്റും പറയുന്ന ഇവക ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരെ വലിയ വെറുപ്പാണെങ്കിലും, ആദ്യ

ത്തെ സംഗതി സമ്മതിക്കാം. പക്ഷേ രണ്ടാമത്തതിനെക്കുറിച്ചു ഒന്നു രണ്ടു തർക്കങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുണ്ട്. ഭൂമിയുടെ മുകാൽ ഭാഗം ചിതലും കാൽഭാഗം ഇവയ്ക്കുവേണ്ട മണ്ണുമായിരിക്കുമ്പോൾ, ചിതൽ ഇനി എവിടേയ്ക്കോ പോകുന്നത്? ഇവ അണിഅണിയാ യി ഭാരമുഖേന പുറപ്പെടുന്നത് പുതിയ ഭിക്ഷകൾ കണ്ടുപിടിപ്പാ നല്ല, പക്ഷികളുടെ കക്കി നിറപ്പാനാണെന്നാകുന്നു എന്റെ പക്ഷം. ഈ പറവകൾ തീക്കിത്തിരക്കി വരുന്ന ദിവസം കാക്ക, ഓതു തുടങ്ങിയ ജന്തുക്കളുടെ തിരുവോണമാണ്. അന്ന് അവ ക്ക് 'വയർ നിറയ്ക്കാപ്പിടാ വീർപ്പിടാതെ'

ഓരോ ഈയാംപാറകൾ പശുവിതകളത്രാദികളോടുകൂടി യാത്രയും പറഞ്ഞു ഉൽകൃഷ്ടമായ പല മോഹങ്ങളേയും സാധിക്കാനായി, പുറത്തേക്കു ശ്രമപ്പെടുവരും; ഉടനെ ഒരു ഓതു വായ്ക്കാളിക്കുന്നതോ കാക്ക പറക്കുന്നതോ കാണാം. ആ പാറയുടെ കഥ കഴിഞ്ഞു. മുമ്പു പോയിട്ടുള്ളവയുടെ കഥയറിയാതെ പൂക്കുറിക്കു തീകൊള്ളത്തിയതുപോലെ ഇവ ഇങ്ങനെ വന്നുതുടങ്ങും. എല്ലാറ്റിന്റെയും ഗതി ഒന്നുതന്നെ, സൂര്യാസ്തമനത്തിനു അല്പം മുമ്പു, കാക്കയും കൊക്കും പറന്നും പ്രാവം എല്ലാകൂടി ഈ വലിയ നാശപ്രവാഹത്തെ അതിന്റെ തുടച്ചിൽ തന്നെ ഇല്ലായ്മചെയ്തു അവയുടെ മലിനമായ പൂർവ്വാശ്രമത്തെ പരിശുദ്ധമാക്കുന്നത് കാണാൻ ബഹുസമാണനു ആരോ പറയുന്നത് കേട്ടു. എന്റെ മനസ്സു ആ പതനത്തിൽ വരുന്നില്ല. ശേഷിക്കുന്നവ സമാജ്ജിനിരതന്മാരാകുന്നില്ലല്ലോ; എന്നാൽ പിന്നെ കൊള്ളാം. ഇവ, പതിവിൻപ്രകാരം പുസ്തകങ്ങളുടെ നേരെ പൊരുതിക്കൊണ്ടു തന്നെ ഇരിക്കും. ഒരുപാട്ടമണ്ണെണ്ണ ചിലവാക്കിയല്ലാതെ ചിതൽ വീടുവിട്ടു പോകയില്ല. എന്നാൽ തന്നെ സംശയമാണ്. ഒരു ഭിക്ഷിൽ ഒഴിക്കുമ്പോൾ അവ മറെറാരിടത്തു പൊന്തും.

ചിതലിന്റെ ജീവിതചരിത്രത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളും കണ്ടു പിടിച്ചിട്ടുള്ള കലകൊമ്പന്മാരിൽ ആരുമൊന്നും ഒരു സംഗതിയെ ഇതുവരെ വിവരിച്ചിട്ടില്ല. പുറുണ്ടാക്കാനുള്ള മണ്ണു കുഴപ്പാൻ ഇവയ്ക്കു എവിടെനിന്നു വെള്ളം കിട്ടുന്നു? അൻപതടി കുഴിച്ചാൽ ഒരു തുള്ളി വെള്ളം കിട്ടില്ല, അങ്ങനത്തെ ഭിക്ഷിൽ, അററുപേനൽക്കു നടുച്ചയ്ക്കു ഉത്തരത്തിന്റെ മുകളിൽകൂടി ചിതൽ പുറുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഇവയുടെ തല ചട്ടിപോലെ ഇരിക്കുന്നു; എന്നാൽ അതിൽ വെള്ളം കാണില്ല.

ഭാഗ്യവശാൽ, ജീവിക്കുന്ന വസ്തുക്കളെയൊന്നും ഇവ നശിപ്പിക്കുന്നില്ല. അതുകാരണമാണ് പക്ഷിമൃഗാദികളെയും വൃക്ഷലതാദി

കളെയും നാം ഇന്നു ലോകത്തിൽ കാണുന്നത്. അതല്ലെങ്കിൽ, മനുഷ്യരെക്കൂടി ചിതൽ തിന്നുകളയും. എന്നാൽ ഈ പരമാത്മം വളപ്പിൽ പണിയുന്നവൻ സമ്മതിക്കുന്നില്ല. ചിതൽ കയറീട്ടു ഞ് വാഴ ഉണക്കിയതെന്നു തൊ, നനയ്ക്കാതെ അതു ഉണക്കിയതുകൊണ്ടാണു അതിൽ ചിതൽ വന്നതെന്നും അയാൾ ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കയില്ല.

ചിതൽ ഉറുമ്പുവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നവയല്ലെന്നും ഇവ കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങളെപ്പോലെ മൊട്ടു പൊട്ടിയാൽ ഉടനെ ഓടിത്തുടങ്ങുമെന്നും മറ്റുള്ള സംഗതികൾ ഇവിടെ പ്രത്യേകിച്ചു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ.

൧൧. ഉത്തരരാമചരിതം.

ഒന്നാമങ്കം—ചിത്രദർശനം.

“ദേവി! ആശ്ചര്യം, ആശ്ചര്യം, ആ ഗുരുജനങ്ങളും നമ്മെ പിരിഞ്ഞിരിക്കുവാൻ ശക്തരാകുന്നല്ല.” രാമാംബമാരും ജനകനും അയ്യോധ്യയിൽനിന്നു പോയതിനാൽ ഉണ്ടായ ടുള്ള ബന്ധുജനവിരഹം ഹേതുവായിട്ട് അല്പം വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൂണ്ണഗർഭമായ സീതയെ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ശ്രീരാമൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാന്ത്വനവചനങ്ങളെക്കൊണ്ടാകുന്നു ഒന്നാമങ്കം ആരംഭിക്കുന്നത്. രാമന്റെ ഈ വാക്കുകളും അതിന് “ഇതു ഞാനും അറിയുന്നുണ്ട്. എന്നാലും ബന്ധുജനവിരഹം സന്താപത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവയാണു്” എന്നുള്ള സീതയുടെ മറുപടിയും കൂടിയാൽ നമുക്ക് “ഉത്തരരാമചരിത” അതിന്റെ ആകുപ്പായുള്ള കഥയുടെ ഒരു സംക്ഷേപ വിവരണം കിട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ. സീതാപരിത്യാഗമാണല്ലോ ഇതിലെ പ്രധാന കഥ. രാമൻ സീതയെ ത്യജിക്കുന്നത് രാമന്റെ മനസ്സോടുകൂടിയാണോ? സീതയെക്കൂടാതെ ഇരിക്കുവാൻ രാമൻ ശക്തനാകുന്നുണ്ടോ? ഇവ രണ്ടും സീതയ്ക്കു ഊഹഗോചരമായിട്ടുള്ള പരമാത്മങ്ങളല്ലേ? എങ്കിലും സീതയുടെ വ്യസനത്തിന്നു അവസാനമുണ്ടോ?

“ആശ്ചര്യം, ആശ്ചര്യം” — കരുണരസപ്രധാനമായ ഒരു കൃതി ഈ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടല്ല തുടങ്ങേണ്ടതു് എങ്കിൽ, ഏതു വാക്കുകളെക്കൊണ്ടാണു അതു വേണ്ടതെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. ഈ നാടകത്തിൽ മറ്റു രസങ്ങളെ സ്ഫുരിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. അങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത് ഭവഭൂതി ഒരിക്കലും അപരാധിയാവാത്ത ഒരു സംഗതിക്കു അദ്ദേഹത്തിനെ കുററ

പ്പെടുത്തുന്നതിനു തുല്യമാകുന്നു. അതാതു രസങ്ങൾ അതാതു സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഭവഭൂതി നല്ലപോലെ വരുത്തിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും തമസ് പറയുന്ന മാതിരി ഈ കൃതിയിൽ,

“കരുണയൊരു രസംതാൻ ഫേതുഭേദേന നാനാ—
പരിണതിയെ വഹിച്ചിടുന്നുതേ മാറിമാറി
തിരന്റ ചുഴിയെന്നീ രൂപഭേദങ്ങൾ കാണാ-
സ്തരികിലുമവയെല്ലാം വെള്ളമത്രേ നിനച്ചാൽ.”

അതുകൊണ്ടാകുന്നു “ആശ്ചര്യം” എന്ന പദത്തെ ആദ്യമായി പ്രയോഗിച്ചതിനാൽ നമ്മുടെ കവി സാമാന്യനല്ലെന്നു പറയുന്നതു്. എത്ര അഗാധമായ ഭൗതികലോചനാശക്തിയുടെ സാരമാണു് ഈ വാക്കിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചാൽ തിരിച്ചറിയപ്പെടുകയുണ്ടാകും. “ഉത്തരരാമചരിത”ത്തിലെ കഥ മിക്കവാറും “ഉത്തരരാമായണം”ത്തിലെ കഥതന്നെയാകുന്നു. നാടകത്തിലെ കഥാപുരുഷന്മാർ ഭാവഗർഭമായ ഈ കഥയെ നവ്വഹിക്കേണ്ടതിനു തക്ക മാഹാത്മ്യമുള്ളവരാണെന്നു എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്നതാകുന്നു. സീതാരാമന്മാരെപ്പോലെയുള്ള നായകീനായകന്മാരെ ഹൈന്ദവസാഹിത്യത്തിൽ കാണുന്നതല്ലെന്നു എല്ലാ കവികളും ഒരുപോലെ സമ്മതിക്കുന്നതാകുന്നു. എന്തിനു് അവരുടെകഥ എടുക്കുന്നു? സ്വാർത്ഥപരനായി, സത്തുക്കളുടെ നിരസത്തിനു് ഒരു പാത്രമായിത്തീർന്നു ആ ദർമ്മചന്ദ്രനെയും വളരെ രാജഭക്തിയുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനായിട്ടാകുന്നു ഭവഭൂതി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ഇനി നമുക്കു കഥയിലേക്കു പ്രവേശിക്കുക. ജാമാതാവിന്റെ യാഗം കണ്ടാൽ വസിയുരുടെ രക്ഷയിൽ രാമാഞ്ചമാർ ഔശ്വശ്രംഗാ ശ്രമത്തിലേക്കു പോയിരിക്കുന്നു. ശ്രീരാമനും പൂണ്ണഗർഭമുള്ള സീതയും അയോദ്ധ്യയിലിരിക്കുന്നു. അപ്പോഴത്രേ അഷ്ടാവക്രമുനി ഔശ്വശ്രംഗാശ്രമത്തിൽനിന്നു് ഇവരുടെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നുതു്. ഇദ്ദേഹം എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്ന വിവരം അറിയിക്കുവാൻ പോകുന്ന കഞ്ചുകി പതിവുപോലെ “രാമഭദ്ര” എന്നു വിളിക്കുന്നു. ഉടനെ പരിഭ്രമിച്ചു് “മഹാരാജാവേ!” എന്നു തെറ്റുതീർക്കുന്നു. രാമൻ മന്ദമാസത്തോടുകൂടി ശീലിച്ചതുപോലെ വിളിച്ചുകൊൾവാൻ പറയുന്നു. ഇതിലൊരത്തുതവുമില്ല.

“ഗുരുപലേന തരുക്കൾ നമിച്ചിടും
ജലഭരണ ഘനങ്ങളുമങ്ങനെ
അലഘുസമ്പ്രതി സജ്ജനവും തഥാ
വിലസതി പ്രകൃതിർഗുണിനാമിയം.”

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വിനയമാഹാത്മ്യം ഭാർഗ്ഗവജയത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ളതായ രാമന്റെ ശര്യുപരാക്രമത്തെക്കുറിച്ചു ചിത്രഭർഗ്ഗനസമയത്തു ലക്ഷ്മണൻ പാവാൻ പോകുമ്പോഴത്തെ വാക്കിലും നല്ലപോലെ സ്മരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

സീതയും രാമനും മുനിയോടു അടിക്കടി ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഇവർക്കു ഗുരുജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തേയും മറ്റും കുറിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹത്തെ കാണിക്കുന്നു. വസിഷ്ഠാദികൾ ഇവരോടു പറവാൻ കല്പിച്ചയച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ഒന്നുണ്ടു സംഗതികളെ പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഗർഭകാലത്തിൽ സംഭവിക്കാവുന്ന ആഗ്രഹങ്ങളെ സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഈ കാലത്തും പ്രബലമായിരിക്കുന്ന വിചാരം വളരെ പുരാതനമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു മേല്പറഞ്ഞവയിലെ ഒരു സംഗതിയിൽനിന്ന് ഉൾക്കൊള്ളാവുന്നതാകുന്നു. പക്ഷേ, ഇപ്പോഴുള്ള പല ഭാര്യമാരും ഈ ഉപായം ഭർത്താക്കന്മാരുടെ പ്രേമത്തെ അളക്കുവാനാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കള്ളക്കുടിയകമഃസത്തിൽ കോട്ടമാമ്പഴവും വരികളുക്കയും ആവശ്യപ്പെടും. കൊടുക്കാഞ്ഞാലുത്തേക്കഥ പറയുകയുംവേണ്ട. അന്നും ഇങ്ങനെതന്നെയോ?

“ആമോദം പ്രജകൾക്കുനിത്യമുളവാക്കിടേണം” എന്നു വസിഷ്ഠജ്ഞ കേട്ടിട്ടു ശ്രീരാമൻ,

“ജനമോദത്തിനുവേണ്ടി-

ക്കനിവസുചന്ദ്രേന്ദ്രമോക്കിലിതുമല്ല

ജനകാത്മജയെപ്പോലും

മനമതിലഴലില്ലെന്നിരിക്കുപേക്ഷിപ്പാൻ”.

എന്നു പറയുന്നു. ഇതു കേൾക്കുമ്പോൾ സീത മോഹിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്നില്ല. പിന്നെയോ? “ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് രാജകുലരാജാക്കന്മാരിൽവെച്ചു ഉത്തമനാണെന്ന് ആര്യപുത്രനെ ശ്ലാഘിക്കുന്നത്” എന്നു സീത അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഹ! സുചരിതകളുടെ മനോഗതി ഇങ്ങനെതന്നെ ഇരിക്കേണം. നായകീനായകന്മാരുടെ എന്നുവേണ്ട, കഥാപുരുഷന്മാരുടെ എല്ലാവരുടേയും സ്വഭാവത്തിന്റെ വൈശിഷ്ട്യങ്ങളും ഭൂഷണങ്ങളും ഭവഭൂതി ഓരോരുത്തരുടെ ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകളിൽ അതിഭംഗിയായി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതല്ലാതെ അവയ്ക്കു ഓരോ കണക്കു ശ്ലോകങ്ങളിൽ കൊടുത്തിട്ടില്ല.

അഷ്ടാവക്രമുനിയെ വിശ്രമിപ്പിക്കുവാൻ അയച്ചിട്ടു, ബുദ്ധിക്ഷയംപൂണ്ടിരിക്കുന്ന ഭേദിയെ വിനോദിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി, ശ്രീരാമന്റെ ചരിതത്തെ ഏഴുതിയിരിക്കുന്നത് കാണുവാൻ സീത

യും രാമലക്ഷ്മണന്മാരും പോകുന്നു. അതിനാലിനി ഞാനും ചിത്ര ഭാഗ്ഗവതത്തിലെ ചില സംഗതികളെപ്പറ്റി അഭിപ്രായപ്പെടാൻ ഉത്സാഹിക്കാം.

മിഥിലാവൃത്താന്തത്തെ കാണിക്കുന്ന സമയത്തു ശ്രീരാമനെ കണ്ടിട്ട് “ശ്യാമളമായും കോമളമായും” എന്നെല്ലാം പറയുമ്പോൾ എന്നിക്കു രസികശിരോമണിയായ “ശാരദാ”കന്താവിന്റെ “മളളവും ഏലത്താളവും” എല്ലാം ഓർമ്മവരുന്നു. ചില നവീനകവികളിലുള്ള ഔചിത്യക്കുറവ് ഭവഭൂതിയേയും ബാധിച്ചതിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ അതുതപ്പെടുന്നു.

ഈ നാടകത്തിൽ നേരംപോക്കുള്ള വാക്യങ്ങൾ വളരെ ചുരുക്കം മാത്രമേ ഞാൻ വായിച്ചതായി ഓർക്കുന്നുള്ളൂ. അവയിലൊന്നു ചിത്രഭാഗ്ഗവതത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിയെ കണ്ടിട്ട്, സീത ലക്ഷ്മണനോട് “വത്സ! വേദേ ഒരു സൂത്ര്യുള്ളതാരാണ്?” എന്നു ചോദിച്ചതാകുന്നു. ഈ ചക ഫലിതങ്ങൾ ‘കണ്ണീരും കയ്യുമായി’ കഴിയുന്ന ഈ ‘ഉത്തരരാമചരിത’ത്തിൽ കാർമ്മേഘപടലങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ആകശഃത്താടം മഴയോടുംകൂടിയ ഒരു രാത്രിയിൽ മിന്നൽ പിണയകളെന്നപോലെ ശോഭിക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ചിത്രഭാഗ്ഗവതമെന്നവ്യാജേന പൂർവ്വരാമായണകഥയെ കവി ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ പറയേണ്ടല്ലോ. ഇതത്രയോ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. സീതയുടെ പാതിവ്രത്യനിഷ്ഠയും ശ്രീരാമനിലുള്ള സ്ഥിരപ്രണയവും ചേരുവായിട്ട് വളരെ വളരെ ഭംഗം മഹാമനസ്സിനിയായ സീത സമീച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിച്ചാലല്ലേ സീതാപരിത്യാഗത്തിന്റെ കാരിന്ദ്രം വഴിപോലെ വെളിപ്പെടുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ ഗൃഹമിദത്തെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കുന്നതിലും കൈകേയിയെ ഭക്ഷിക്കുന്നതിലും ശ്രീരാമനുള്ള വൈമുഖ്യംകൊണ്ടു അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം മുഴുവൻ വിട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതത്തിന് ഈ ഭാഗം അത്ര ആവശ്യവുമല്ല. വനവാസത്തിങ്കൽ നടന്ന കാര്യങ്ങൾ ഇതിലേക്കു വളരെ ആവശ്യമുള്ളതിനാൽ, അവയെ, നല്ലപോലെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“അക്കാലം സുഖമോടുമഗ്നിയിൽ നാം

സൗമിത്രിചെയ്യുന്ന നൽ

നല്ലാരത്തെ വഹിച്ചുകൊണ്ടുബഹുനാൾ

വാണുള്ളതോർക്കുന്നുവോ?

മൽകാന്തേ! മധുരാംബുചേർന്നാഴുകമ-

ഗ്ലോഭാവരിസിന്ധുവും

തൽകൂലങ്ങളിൽ നാം കളിച്ചതുമയേ

മയ്ക്കണിയോർക്കുന്നുവോ?”

“പാരം പ്രേമാൽ പതുകൈച്ചവിയിണയരികിൽ
 ചുണ്ടനങ്ങാത്തമട്ടാ-
 യോരോന്നൊക്കെ ക്രമംവിട്ടതുമിതുമുരചെ-
 യ്ക്കാപ്പമോരോകരത്താൽ
 ഏറെക്കെട്ടിപ്പണിഞ്ഞനെയമിതരസം
 യാമമാറങ്ങളും ചെ-
 റോരാതേതന്നെ നമ്മൾക്കുനവധിവിവസം
 രാത്രിതാനേ കഴിഞ്ഞു.

ഗംഗയുടെ പ്രതിച്ഛായയെ ചിത്രത്തിൽ കണ്ടിട്ട് അതിനെ സ്തുതിക്കുന്നസമയം, “ഭവതിസ്”നുഷ്ഠമായ ഈ ജാനകിക്കു മംഗളം ഭവിപ്പാനായി അരുന്ധതി എന്നപോലെ എല്ലാ സമയത്തും അനുഗ്രഹിക്കേണമേ” എന്നു രാമൻ പറയുന്നതിൽ ഭാവിയാകാശങ്ങളെ ഉൾക്കൊണ്ടി സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

വണ്ണനകളും മറ്റും എത്ര വിശേഷമായിരിക്കുന്നു! എന്നാൽ ഇവയ്ക്കായി കവി കഥയെ ദീർഘിപ്പിച്ചിട്ടും ഇല്ല. സരസ്സുകളേയും, നദികളേയും, ഗിരികളേയും കവി എത്ര ഹൃദയംഗമമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

“അണ്ണോജാക്ഷി മരിച്ചു ഛന്ദസഗണമാടിടുന്നപക്ഷങ്ങളാൽ
 വണ്ണകൂടിയ തണ്ടുലഞ്ഞുവെളിയിൽകാണുംവിധംഭംഗിയിൽ
 അണ്ണോജങ്ങളുമാവലും നിറയുമിപ്പമ്പാപ്രദേശങ്ങളെ-
 കണ്ണീർവിഴുമുടൻനിറഞ്ഞിടമതിൻമദ്ധ്യത്തിലിക്ഷിച്ചുഞാൻ

ചിത്രദർശനം നിമിത്തം സീതയ്ക്ക് ഒരു ആഗ്രഹം ജനിക്കുന്നു. അതായത്, വനവാസത്തിൽ തന്റെ പ്രാണവല്ലഭനൊരുമിച്ചു പോയി താമസിച്ചിരുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ഒരിക്കൽക്കൂടി പോയി കാണുന്നതിനുതന്നെ

“രാമൻ—വത്സ! ലക്ഷ്മണ!

ലക്ഷ്മണൻ—ഞാൻ തയ്യാറായിരിക്കുന്നു.”

ഒരുമിച്ചു പോകുന്നതിനു തനിക്കു വല്ല വിസമ്മതവും ഉണ്ടോ എന്നു് ജ്യേഷ്ഠനു സംശയിക്കുവാൻപോലും കാരണം കൊടുക്കരുതെന്നുള്ള വിചാരത്താലാകുന്നു സഹോദരനിൽ സ്നേഹബഹുമാനത്തോടുകൂടിയ ലക്ഷ്മണൻ ഇപ്രകാരം മറുപടിയാകുന്നത്. കവിയുടെ ബുദ്ധിബൈഭവം പറയാവുന്നതല്ല.

ലക്ഷ്മണൻ രഥത്തിനു പോയതോടുകൂടി, സീത ക്ഷിണംകൊണ്ടു് രാമന്റെ മേൽചാരി ഉറങ്ങുന്നു. രാമനു സീതയിൽ അതി

യായ വാത്സല്യമുണ്ടെന്നുള്ളതു നിർവിവാദമാണല്ലോ. സംശയിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത വിധത്തിൽ അതു കവി കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

“എന്നിപ്പത്തിന്നു ലക്ഷ്മീ, സ്വയമിവരം നയന
 ഞരംകുപീയുഷധാരാ,
 തനപംഗിസ്സർവ്വമോ എൻതന്നവിനുബഹുവാം
 ചന്ദനച്ചാരതന്നേ,
 എന്നല്ലിക്കെ ഗുഹത്തിന്നതിശിശിരമതാം
 ചാരമാരംനമുക്കി-
 നൊന്നല്ലെല്ലാംപ്രിയംതാനിവളുടെ വിരഹം
 മാത്രമോത്താലസദ്യം.”

“പ്രതിഹാരി—ദേവ! വന്നിരിക്കുന്നു.”

ആ “വിരഹം” വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു ഭയപ്പെട്ടിട്ടൊ എന്ന പോലെ, പെട്ടെന്നു “അയ്യേ ആരു?” എന്നു ശ്രീരാമൻ ചോദിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽവന്നിരിക്കുന്നതു വിരഹംതന്നെയാണു്. ജനങ്ങൾ രാമനെക്കുറിച്ചെന്തു പറയുന്നു എന്നറിവാനായിട്ടു് അയച്ചിരുന്ന ദുർമ്മുഖനായി വിരഹം തത്സമയം മൂർത്തികരിച്ചു ചന്നിരുന്നു എന്നു പിന്നീടുണ്ടായ സംഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു് നമുക്കറിയാമല്ലോ. ദുർമ്മുഖൻ വന്നു ശ്രീരാമന്റെ ചെവിയിൽ പറയുന്നതു രംഗസ്ഥിതജനങ്ങളുടെ ഊഹത്തിനു് അഗോചരമായിരിക്കുന്നില്ല; എന്തെന്നാൽ, ആ കാര്യം ഇന്നതാണെന്നു പ്രസ്താവനയിൽ നടന്നെക്കൊണ്ടു കവി പറയിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ജനമിതാ പറയുന്നിതു ദേവിയാം
 ജനകജയ്ക്കുമഹോ ബഹുദുഷണം;
 ദനുജഗേഹമതിൽസ്ഥിതിമൂലമാ-
 ണനലശ്രുദ്ധിയിലോ ബഹുശങ്കപോൽ”

ദുർമ്മുഖനിൽനിന്നു സീതാദേവികു വന്നിട്ടുള്ള ലോകാപവാദത്തെ കേട്ടസമയം, സീതയ്ക്കു വനത്തിലേക്കു പോകുവാൻ തയ്യാറാക്കിയ രഥം സീതയെ വനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി കളവനുപയോഗിക്കുവാനായി ജ്യേഷ്ഠനല്ല, ‘പുതിയ രാജാവു രാമൻ’ ലക്ഷ്മണനോടു കല്പിക്കുകയുംചെയ്തു.

സീതാരാമന്മാരെ വേർപിരിക്കുന്നതിനു് ‘യമുനാതിരത്തിങ്കൽ വസിച്ചിട്ടുന മുനിസംഘം’ ലവണന്റെ പീഡയാൽ രാമനെ ശരണംപ്രാപിക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. ശാകന്തളം വായിച്ചിട്ടു വർ അതിലെ നായകീനായകന്മാരുടെ സല്പാപസമയത്തു് ആശ്രമത്തിൽ

വരുന്ന ആനയേയും യാഗത്തെ മുടക്കുവാൻ വരുന്ന പിശാചുക്കളേയും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഓക്കാരിരിക്കുകയില്ല. കവികൾക്ക് ഇങ്ങനത്തെ അപസരങ്ങളിൽ ഈ വക ചിലകടുംകൈകൾ പ്രയോഗിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. മഹാകവികളുടെ വാക്കു കുറിക്കുകൊണ്ടിരിക്കും. ഇപ്പോഴത്തേക്കുട്ടുകൾ, അങ്കം അവസാനിക്കുവാൻ തിടുക്കമായാൽ, കഥാസന്ദർഭത്തിന്റെ ഗൗരവം നോക്കാതെ, എപ്പോഴും 'സമയം അതിക്രമിച്ചു' എന്നോ 'സന്ധ്യാകാലമായി' എന്നോ പറഞ്ഞു കാലംകഴിച്ചുകൂട്ടും.

തന്റെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതിയെ ശങ്കിക്കുപോലും ചെയ്യാത്ത ആ മഹാസാധുപിയാണ് സീത 'ആര്യപുത്രൻ നമസ്കാരം' എന്നു പറഞ്ഞു രഥത്തിൽ കയറിപ്പോകുന്നു.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽനിന്നും കവിയുടെ ആലോചന എല്ലാ ഭിക്ഷിലും ഒരുപോലെ ചൊന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. വാക്യങ്ങൾ ഒന്ന് ഒന്നിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നപോലെ ഇരിക്കുന്നു. കവിതാസാമർത്ഥ്യം മാത്രം കാണിക്കുന്നതിനായി ഇതിലൊരു ശ്ലോകവും ഭവഭൂതി കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ല. എന്നാൽ, എല്ലാ പദ്യങ്ങളും കവിയുടെ അനിതരസാധാരണമായ വാസനയെ കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. വളച്ചുകെട്ടിയ ഒരു അലങ്കാരവും ഇതിലില്ല. ഉള്ളതു മുഴുവൻ വിഷയത്തിനു അനുരൂപമായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. ഇവർക്കുവേണ്ടി ഭവഭൂതി ഒരു മുഷിയുലവും ചെയ്തിട്ടില്ല. കഥാപുരുഷന്മാരുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ എത്ര സ്വാഭാസ്പഷ്ടമായി വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു! കവിയുടെ വണ്ണനാശക്തിയും അവണ്ണനീയംതന്നെ. ഈ കൃതിയിലെ ഒരു വാക്കെടുത്താൽ, അതിന്റെഭോഷം പലഭിക്ഷിലും കാണാതിരിക്കുകയില്ല. അത്ര സൂക്ഷിച്ചിട്ടാകുന്നു കവി ഇതിൽ പദങ്ങളെ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

“വേദം നാലാറുശാസ്ത്രം, സൂതികളൊട്ടു പുരാ-
ണേതിഹാസങ്ങൾ വൈദ്യം,
വാദഗ്രന്ഥങ്ങൾ, ഗീതം, ഭരതമുനിമതം,
മഞ്ജുളപ്രൗഢകാവ്യം,
മോദം, ഖേദം, വിരോധം, പലഹൃദയവികാ-
രങ്ങളോടുള്ളവസ്ഥാ-
ഭേദം, വേദാന്തവാത്സ്യായനമതമൊടല-
ങ്കാരവും.....

ഭവഭൂതിക്ക് നല്ല പാഠമാണ്. കവിതാവാസനയുടെ കാര്യം പറയാനേ ഇല്ല. എത്ര കംഭാഭ്യന്മാർ വന്നാലും ഭവഭൂതിയോടു തോറുപോകയേയുള്ളൂ.

മഹാമേരുവിന്റെ വിവരണം ആവശ്യപ്പെട്ട രാൾക്കു് ആ ഗംഭീരമായമലയിലെ ഒരു മരത്തിന്റെ കൊമ്പു കാണിച്ചുകൊടുത്ത മാതിരി, ഭവഭൂതിയുടെ ഭാവഗർഭമായ ഈ കൃതിയിലെ ചില ഭംഗികൾ ഇവിടെ കാണിക്കുവാൻ ഞാൻ യത്നിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ ഉദ്യമം ചിലരെയെങ്കിലും ഈ നാടകം പലതവണയും വായിച്ചു് അരിലെ ഭംഗികളെ ആസ്പദിക്കുകയും അവയെ ഇതരന്മാരുടെഗുണത്തിനും സന്തോഷത്തിനും വെളിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുവാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ, എനിക്കു് ശ്രമഫലം സിദ്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

൧൨. തുഞ്ചൻസ്തോരകം.

തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെകീർത്തി എന്നെന്നേക്കും നിലനിൽക്കുന്നതിന്നു വല്ലതും എഴുപ്പു്തേണമെന്നുള്ള പല ഭാഷാഭിമാനികളുടേയും അഭിലാഷത്തെ സഫലമാക്കുവാൻ തുടങ്ങിയ സഭയിൽ ഹാജരാകുന്നതിന്നു 'തുഞ്ചൻമെമ്മോറിയൽ കമ്മറ്റി സിക്രട്ടറിയുടെ' ഒരു ക്ഷണപത്രം കുറച്ചുകാലംമുമ്പു് എനിക്കും കിട്ടുകയുണ്ടായി. അതു വായിച്ചിട്ടു് ആദ്യം എനിക്കു് നീരസമാണുണ്ടായതു്. മലയാളഭാഷയ്ക്കു് ഒരു മാനുപദവി ലഭിക്കുവാൻ മുഖ്യകാരണഭൂതനായഗുരുനാഥനെസംബന്ധിച്ച കൂട്ടുവാൻ പോകുന്ന ഒരു നാദസ്ഥി ലേക്കു് ഈ വികൃതഭാഷയിൽ വേണോ ആളുകളെ ക്ഷണിക്കുന്നതിന്നു്? ഇതു കേട്ടാൽ എഴുത്തച്ഛന്റെ പ്രേതവും കൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പട്ടറയിൽ കിടന്നു കിടക്കിടെ വിറയ്ക്കും. ചില പച്ചരസികന്മാർ ഇങ്കിരിയിസ്സും മലയാളവും കലർത്തി സൃഷ്ടിച്ചു് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഭാഷയെ ഈവിധം ആദരിക്കുന്നതു മഹാപാപമാണു്. പിന്നെ നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ ജന്മഹേതുവായ ആ മഹാനെ മലയാളികൾ പരമ്പരയായി പറഞ്ഞുവരുന്ന 'തുഞ്ചൻ' എന്ന പദത്തെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതും വലിയൊരു കഷ്ടമായിട്ടുള്ള സംഗതിയാണല്ലോ.

ഈവക വിചാരങ്ങളിൽനിന്നും എന്റെ മനസ്സിനെ മോചിപ്പിച്ചതിനുശേഷം, തുഞ്ചത്തു ഗുരുനാഥന്റെ സ്മരണയ്ക്കായി നമ്മൾ വല്ലതും പ്രവർത്തിപ്പാനുണ്ടോ എന്നു് ഒരു സംശയവും എനിക്കുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യശസ്സുഭങ്ങൾ നാട്ടിലെല്ലാം അദ്ദേഹംതന്നെ ഉറപ്പിച്ചു നാട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഉച്ചയ്ക്കോ അത്താഴം കഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായിട്ടോ പുരാണം വായിക്കാത്ത മലയാളത്തറവാടുകൾ ചുരുക്കം; ഇല്ലെന്നതന്നെ വേണംപറയുവാൻ. പഠിച്ചപണി പതിനെട്ടും എഴുത്തിട്ടും മണ്ണെണ്ണവിളക്കിനും

റെയിനാൾഡിന്റെ കഥാപുസ്തകത്തിനും, രാമായണം, ഭാഗവതം മുതലായ കിളിപ്പാട്ടുകളെ കുടി മിറക്കുവാൻ ഇനിയും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഈവക കൃതികളുടെ കർത്താവായ ആ മഹാത്മാവിനെയുണ്ടോ പിന്നെ മലയാളികൾ മറക്കുന്നു? ഒരിക്കലും ഇല്ല. അതുകൊണ്ട് സംസ്കൃതവിദ്യാലയമോ പരന്തരീസുപുസ്തകശാലയോ ഔചിത്യമില്ലാതെ എന്തെങ്കിലും 'തുഞ്ചൻപറമ്പിൽ' തുടങ്ങട്ടെ എന്നു സമാധാനപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ്, തുലാത്തിലെ 'രസികരഞ്ജിനി'യിൽ ഈവിധം വായിപ്പാൻ എനിക്കു സംഗതിയായത്. "പ്രകൃതാനുപ്രകൃതമായി വരുന്ന അനേകം ആനുഷംഗികവിഷയങ്ങളെ എല്ലാം തള്ളിക്കളഞ്ഞ് അനുസ്മൃതമായ കരുപാഞ്ചലവകുലയെ മാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി വാലും തലയും ഇല്ലാത്ത ഏതാനും പദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒരു ഭാരതസംഗ്രഹം ഭാഷയിൽ ചെയ്തു വകയ്ക്ക് എഴുത്തച്ഛനെ നാം എത്രയോ കൊണ്ടാടുന്നു. ഇതേവരെ കൊണ്ടാടിയതൊന്നും പോരാ; ഇനി ചില സ്തോരകവും മറ്റും വേണം പോലും. ഈ സ്ഥിതിക്ക് ഒരുക്കരംപോലും വിടാതെ ആ ഗ്രന്ഥത്തെ ഭാഷയിൽ തിരിച്ച് കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനെ കേരളീയർ ശിരസാവഹിച്ചാലും മതിയാകുമോ?" ഇതെന്തൊരു കഷ്ടമാണ്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭാരതതത്ത്വമയെ സ്തുതിക്കുന്നതിന് എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതിയെ നിന്ദിക്കേണമെന്നുണ്ടോ? ഒരുക്കരംപോലും വിടാതെയും വൃത്തവും കൂടി മാറ്റാതെയും ഉള്ള തമ്പുരാന്റെ പരിഭാഷ നമ്മുടെ സാഹിത്യസമൂഹത്തിലേക്കു ഇപ്പോൾ വലിയൊരു സമ്പാദ്യമാണെന്നു സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷത്തിൽ കൂടി എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലത്തു്, ശ്രമസാധ്യമായിരുന്നാലും, ആവിധമുള്ളൊരു ഭാഷാന്തരനയനം ഉപകാരപ്രദമായിത്തീരുന്നതല്ലായിരുന്നു എന്നു സംശയംകൂടാതെ പറയാവുന്നതാകുന്നു. ഇക്കാലത്തുകൂടി "പരിപൂർണ്ണമായ പുസ്തകം കൈവശം കിട്ടിയിരുന്നു എന്നുവരികിലും അതുമുഴുവൻ റൊവുത്തി വായിച്ചു ഗുണഭോഷിനിരൂപണം ചെയ്യുന്നതിന് അധികംപേർ ഉണ്ടാവുകയില്ല. ഈ ലേഖനകർത്താവിന് അതു് അശക്യമാണെന്നു തീരുമാനംതന്നെ. അതിനാൽ ഭാരതത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ സ്ഥാലീപുലാകന്യായംതന്നെ സർവ്വമാശരണ കരണീയമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു" എന്നിങ്ങിനെയാണു മലയാളഭാഷയെ സർവാത്മാവുകൊണ്ടും സ്നേഹിക്കുന്ന നമ്മുടെ പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠനായ ഉപദേശാഭാസ്ഥി പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. ഈവക കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ടായിരിക്കാം എഴുത്തച്ഛൻ ഭാരതസംഗ്രഹത്തെ ഒരു പുതയ വഴിയിൽ കൂടി മലയാളത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചത്. തന്റെ കൃതികൾക്കു കഴിയുന്നതും പ്രചാരമുണ്ടാക്കി സ്വഭാഷയ്ക്കു പരിഷ്കാരവും അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടാകേണമെന്നു കരുതി പദദൗർ

പ്രഭൃംകൊണ്ടും മറ്റും വളരെ താണസ്ഥിതിയിൽ കിടന്നിരുന്ന തന്റെ മാതൃഭാഷയിൽ, “ശുഭ്രമക്ഷരസംയുക്തം ദൂരതഃ പരിവഞ്ജയേൽ” എന്ന മതത്തെ അവലംബിച്ചിരുന്ന പ്രബലന്മാരുടെ തടസ്സങ്ങളെ വകവെക്കാതെ ഭാരതാഭിപുരാണങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുവാൻ എഴുത്തച്ഛൻ എത്രമത്രം ക്ലേശിച്ചിരിക്കേണം! എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകൾ ‘വാലും തലയുമില്ലാത്ത’ പട്ടുങ്ങളാണെന്നോ അവ മനുഷ്യരെ സജ്ജനങ്ങളാക്കുവാനും ജനങ്ങൾ പുത്രമിത്രകളത്രാദികളിൽതന്നെ ഭ്രമിക്കാതെ അവർ ടെവിൽ ഭാവവിമുഖരായി മോക്ഷമാർഗ്ഗത്തെ തേടുവാനും ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നില്ലെന്നോ ആരുംതന്നെ ഇതിനുമുമ്പിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി ഞാൻ ഓർക്കുന്നില്ല. എന്റെ പ്രിയസുഹൃത്തായ രാജരാജ ചമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഈവിധം എഴുതിയത് അവിടുത്തെ ശിഷ്യജനങ്ങളായ എന്നെപ്പോലെയുള്ളവർക്കു ഗുരുതപക്കേടുണ്ടെന്നുള്ള ശങ്കതോന്നിപ്പാൻ കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രയോഗിച്ച ഒരു സൂത്രമായിട്ടാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകൾ ‘വാലും തലയുമില്ലാത്ത’ ക്ഷുഭ്രകൃതികളാണെന്നു വിധിക്കുന്നപക്ഷം, മലയാളസാഹിത്യത്തിൽനിന്ന് എത്ര കാവ്യങ്ങളെയാണ് എത്രവാദം കേൾക്കാതെ തള്ളിക്കളയേണ്ടിവരിക! എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകൾ ഉത്തമകാവ്യങ്ങൾതന്നെ; സംശയമില്ല; അല്ലെന്നു ശരിച്ചിട്ട് ആവശ്യമുണ്ടെന്നും തോന്നുന്നില്ല. അത്രയുമല്ല; അവ ഉണ്ടായകാലത്തു് ആവിർഭവിച്ചില്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ, ഇന്നു കണ്ടതിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സിലെ മഹാഭാരതതത്ത്വമതന്നെ ഉണ്ടാകുമോ എന്നു സംശയമാണ്.

അല്ലെങ്കിൽ, വാഗ്വാദത്തിന് എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികൾ വാലും തലയുമില്ലാത്ത ‘പട്ടുങ്ങളാണെന്നു സമ്മതിക്കുന്നതായാൽ തന്നെ, എഴുത്തച്ഛന്റെയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തിന്റെയും സ്ഥിതിക്ക് അവ അതുതകരങ്ങളും അത്യന്തം വിശിഷ്ടങ്ങളും ഗുണപ്രദങ്ങളും ആയ കാവ്യങ്ങളാണെന്നു സമർത്ഥിക്കുവാൻ ഒരു പ്രയാസവുമില്ല. അതുകാരണം, അദ്ദേഹത്തിനെ ഇതുവരെ കൊണ്ടാടിയതു പോരെന്നതന്നെയല്ല, നമ്മുടെ കൃതജ്ഞതാസൂചകമായ ഒരു സ്തോരകത്തെ കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ദ്വിജന്മാരുടെ പാദശുശ്രൂഷയ്ക്കല്ലാതെ അക്ഷരജ്ഞാനത്തിനുപോലും അർഹനല്ലാത്ത ഒരു സാധു “ശുഭ്രൻ” വീഴ്ചക്കുരക്കുങ്കിയായ തന്റെ ഭാഷയെ പോഷിപ്പിക്കുവാനും ന്വപജനങ്ങൾക്കു രസകരമായും എളുപ്പത്തിലും സദുപദേശം ചെയ്യാനുമായി ഒരു നവീനപന്ഥാവിൽകൂടി ഭാരതത്തെ തത്ത്വമെഴുതിട്ടുള്ളതിന്റെ മഹിമ എവിടെ? ആ ഭാഷ പരിഷ്കൃതാവസ്ഥയിൽ വന്നതിന്റെ

ശേഷം, വിദ്യകൊണ്ടും ധനംകൊണ്ടും പ്രാചീനകാലം മുതൽക്കുതന്നെ കേളികേട്ടിട്ടുള്ള ഒരു ക്ഷത്രിയരാജകുടുംബത്തിലെ 'സരസ്വതകവി കിരീടമണി'യായ ഒരു പണ്ഡിതവര്യൻവിദ്വാനായ "ശുഭ്രരൈക്കൊണ്ടു" അലംകൃതമായ ഒരു സമൂഹത്തിനായിട്ടു് ആ ഭാഷയിൽ ഭാരതം തജ്ജമചെയ്യുന്നതിന്റെ മഹിമ എവിടെ? ഇതു രണ്ടും തമ്മിലുള്ള അന്തരവും അതോടുകൂടി എഴുത്തച്ഛൻ" അഭിനവവ്യാസനേക്കാളും ഒരു സ്തോകത്തിനുള്ള അവകാശവും ആലോചിക്കുമ്പോൾ അധികമധികമായിട്ടാണു് കാണുന്നതു്. മരിച്ചവരുവാൻ തരമില്ലല്ലോ. അതിവേഗം പോകുന്ന ആവിഷ്കപ്പലുകളെ ഓടിക്കുന്നതിനു് ഇക്കാലത്തു സുലഭങ്ങളായുള്ള സാമഗ്രികളോടും പരിപ്പും പരിചയവുമുള്ള കപ്പൽക്കാരോടുംകൂടി എത്രയോ കപ്പലുകളെ ഓരോ കപ്പിത്താനാർ അമേരിക്കയിലേക്കു ലിപസവും ഓടിക്കുന്നു. അവരുടെ പേരുകൾകൂടി ആരെങ്കിലും കേൾക്കുന്നുണ്ടോ? എന്നാൽ ആവക ഉപകരണങ്ങൾ ഒന്നുംകൂടാതെയും അസ്ഥിരമായ കാറ്ററിനെമാത്രം ആശ്രയിച്ചും വളരെ പരിപ്പും പരിചയവുമില്ലാത്തവരും ക്രമേണ അക്ഷമന്മാരായിത്തീർന്നു് ഒടുവിൽ നേതാവിനോടു് എതിർത്തവരുമായ നാവികന്മാരോടുകൂടി ഏറ്റവും അപരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള ഒരു കപ്പലിൽ പവ്തോന്നതങ്ങളായ തിരകളാൽ ഭയങ്കരമായും അതിവിസ്ഫോത്താൽ ഭീഷണമായും ഉള്ള അതലാന്തിക സമുദ്രത്തെ കടന്നു് അമേരിക്കയെ കണ്ടുപിടിച്ചു കൊളംബസ്സിനെ ഇന്നും കൊണ്ടാടാത്തവർ ആരാണുള്ളതു്? എന്തിനു വളരെപ്പറയുന്നു! നമ്മുടെ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനേയും കഞ്ചൻനമ്പ്യാരേയും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ബഹുമാനിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യന്മാരായിട്ടു വേറെ ആരുമെന്ന ഉണ്ടെന്നുതോന്നുന്നില്ല; ഉണ്ടാകുമെന്നും തോന്നുന്നില്ല.

മന. മാലതീമാധവം.

ഭവഭൂതി തന്റെ മൂന്നു നാടകങ്ങളുടെ പ്രസ്താവനകളിലും തന്റെ ചരിത്രത്തെപ്പറ്റി പലതും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

‘തെക്കൻദിക്കിൽ പത്മപുരം എന്നു പ്രസിദ്ധമായിട്ട് ഒരു നഗരമുണ്ട്. അവിടെ തിത്തിരിപ്രോക്തമായ വേദത്തെ അല്പയെന്നും ചെയ്യുന്നവരായും പദ്യകൃതിപാവനന്മാരായും പഞ്ചാഗ്നികളെ ഉപാസിക്കുന്നവരായും കാശ്യപഗോത്രക്കാരായും സോമയാജികളായും വ്രതക്കാരായും ഉദ്ദംബരം എന്നു പ്രസിദ്ധമായ കലനാമത്തോടുകൂടിയവരായും അല്പാത്മനിയുയോടുകൂടിയവരായും ഉള്ള മഹാബ്രാഹ്മണർ താമസിച്ചിരുന്നു’ ഭവഭൂതി ‘ഈ കലത്തിൽ ജനിച്ചവനും അത്യന്തം പുഷ്പനായിരിക്കുന്ന ഭട്ടഭോപാലന്റെ പൗത്രനും പവിത്രകീർത്തിയായിരിക്കുന്ന നീലകണ്ഠന്റെ പുത്രനും ശ്രീകണ്ഠൻ എന്ന നാമാന്തരത്തോടുകൂടിയവനും തർക്കചാകരണമീമാംസാദികളിൽ നിപുണനും നാടകക്കാരിൽ സ്വഭാവേന സ്നേഹമുള്ളവനും പ്രസിദ്ധനും ആയ ഒരു മഹാകവി’യായിരുന്നു. ഭവഭൂതിയുടെ അമ്മ ജാതുകണ്ഠിയും ഗുരുജ്ഞാനനിധിയും ആയിരുന്നു. ഭവഭൂതിയുടെ പിതൃകൃതമായ നാമം ശ്രീകണ്ഠൻ എന്നായിരുന്നു എന്നും ഭവഭൂതി എന്നു പേർ സിദ്ധിച്ചതു താഴെ കാണിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്ലോകത്തിലെ ഭവഭൂതി എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ ചമൽക്കാരം ഹേതുവായിട്ടാണെന്നും’ ഒരു ഐതിഹ്യമുണ്ട്.

‘തപസ്വീ കാം ഗതോവസ്ഥാമിതി സ്തോരാനനാവിവ
ഗിരിജായാഃ സ്തനൈഃ വന്ദേ ഭവഭൂതിസിതാനനൈഃ’

പത്മപുരം എന്നു പറയുന്നതു മദ്ധ്യ ഇന്ത്യയിൽ നാഗപുരത്തിനു സമീപമുള്ള ചന്ദ്രപുരത്തിന്റെ അടുക്കലായിരുന്നു എന്നു അതിനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു നമുക്കു ഏകദേശം ഉറപ്പാക്കാം. ചന്ദ്രപുരത്തിലും അതിനടുത്തും കൃഷ്ണയജുർവേദികളിൽ തൈത്തരീയശാഖക്കാരും ആപസ്തംബസൂത്രാവലംബികളും ആയ ബ്രാഹ്മണരുടെ വളരെ ഗ്രാമങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. ഗോദാവരിനദി ഭവഭൂതിയുടെ സ്വദേശത്തിലോ അതിന്റെ സമീപത്തിലോ ആയിരുന്നു എന്നതിനു വാദമില്ല. ഉത്തരരാമചരിതത്തിൽ തന്നെ അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ചു അഞ്ചുദിക്കിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ മാലതീമാധവത്തിന്റെ വൈതാമത്തെ അങ്കത്തിൽ അപ്രകൃതമായി, കേവലം ഒരു ദേശാഭിമാനിയുടെ നിലയിൽമാത്രം, അതിനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടും ഉണ്ട്.

കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളിൽ നമ്മുടെ കവികളോടായിരുന്ന പാണ്ഡിത്യത്തെപ്പറ്റി ആരും വാദിക്കുന്നതല്ല; പിന്നെ ചതുർവ്വേദങ്ങളിലും ഉപനിഷത്തുകളിലും സാംഖ്യയോഗമതങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന് നല്ല അറിവുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ആ മഹാകവിയുടെ നാടകരത്നങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടുള്ളവർ പ്രയാസം കൂടാതെ ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാകുന്നു. ഒരു കവിക്ക് വിദ്യാസമ്പത്തു അധികമാകുന്നതോടുകൂടി അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കുന്ന കാവ്യത്തിന്റെ രാസീകൃതിശേഷത്തിന് ക്ഷയമുണ്ടാകുമെന്നുള്ള ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പണ്ഡിതന്റെ സിദ്ധാന്തത്തെ ഭവഭൂതിയുടെ കൃതികൾ ഖണ്ഡിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയുമ്പോൾ, എനിക്കു ഈ സംഗതിയെപ്പറ്റി പഠിപ്പാൻ ഉള്ളതെല്ലാം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. കവി അത്ര ചുല്ലുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യങ്ങൾ അത്ര ഗുണഭൂതിയുണ്ടു് ആകുന്നു.

മഹാവീരചരിതം, മാലതികാധവം, ഉത്തരരാമചരിതം—ഇവയാകുന്നു ഭവഭൂതിയുടെ മൂന്നു നാടകങ്ങൾ. ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തെ കൃതിയിൽ മനുഷ്യരുടെ ചിത്തവൃത്തികളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിൽ കവി വലുതായ ഒരു സൂക്ഷ്മജ്ഞാനം കാണിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടും അതിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷയിൽ ശുദ്ധി മറ്റുള്ളവയിലോളം ഇല്ലാത്തതിനാലും അതാകുന്നു കവിയുടെ ആദ്യത്തെ പ്രബന്ധമെന്നു പല വിദഗ്ദ്ധന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു്. മാലതികാധവമാണത്രെ അദ്ദേഹം രണ്ടാമതായി ഉണ്ടാക്കിയതു്. ഉത്തരരാമചരിതം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജ്ഞയുടെ പരിപകാശമാണെന്നു അതിലത്തെ ഭരതവാക്യത്തിൽ കാണുന്ന 'ശബ്ദബ്രഹ്മവിദ്ഃ കവേഃ പരിണതപ്രജ്ഞസ്ത്വ വാണീമ മാം' എന്ന പദംകൊണ്ടും അതിലത്തെ 'സാരസ്വതാധാരവാക്സാർജ്ജ്വലി' ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടും നമുക്കു ഊഹിക്കാവുന്നതാകുന്നു. കവികലശിരോമണിയായ കാളിദാസനുകൂടി 'ഉത്തരേ രാമചരിതേ ഭവഭൂതിവിശിഷ്ടതേ' എന്നു ഭവഭൂതിയിൽ ഒരു ബഹുമാനം ജനിപ്പിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞു വരുന്നതായ ഈ നാടകം അദ്ദേഹം ഒന്നാമതായി ഉണ്ടാക്കിയതാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ അല്പം തെറ്റുകൂടി ഉണ്ടെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു.

ഈ രണ്ടു മഹാകവികളേയും ചേർത്തിട്ടുള്ള വളരെ കഥകൾ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഭവഭൂതി രന്റെ ഉത്തരരാമചരിതം എഴുതിത്തീർന്ന ഉടനെ കാളിദാസന്റെ അഭിപ്രായം അറിയുന്നതിനായി അതിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ കൊടുത്തയച്ചു. കാളിദാസൻ എന്തോ കളിക്കുകയായിരുന്നതിനാൽ നാടകത്തെ വായിക്കുന്നതിന്നു അദ്ദേഹം കൊണ്ടുചെന്നാലോട്ടു അപേക്ഷിച്ചു. അതിൽ 'അവിദിതഗതയാമാ രാത്രിരേവം വ്യരംസീൽ' എന്നു വായിച്ചപ്പോൾ 'സു

‘നാം കുറയ്ക്കണം’ എന്നും, മുഴുവൻ വായിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ‘ശ്രമം മുറിക്കുകെട്ടണം’ എന്നും കാളിദാസൻ പറഞ്ഞുപോലും. പ്രസ്തുത പ്രകരണത്തെക്കുറിച്ചുതന്നെ ഒരു കഥയുണ്ട്. ബ്രാഹ്മണൻ നായകനായിട്ടൊരു കൃതിയും ഇല്ലാത്തതു് ആ വർഗ്ഗക്കാർ നായകന്മാരായിരിക്കുവാൻ അനർഹന്മാരായിട്ടാണെന്നും മറ്റും ഭോജസഭയിൽ ഒരു തർക്കമുണ്ടായി. ആ കുറാം തീർക്കുവാൻ തന്റെ സ്വജാതിസ്സേഹം വെളിപ്പെടുത്തുവാനുമായി ഒരു രാത്രികൊണ്ടു ഭവഭൂതി മാലതിമാധവം ഉണ്ടാക്കിയത്രേ. പിറേറദിവസം ഇതു സഭസ്സിൽ വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഭവഭൂതി പതുക്കെ ഉറക്കം തുടങ്ങി. അപ്പോൾ കാളിദാസൻ ‘ഓനായിരുന്നവെങ്കിൽ ഇതുകൂടാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു’ എന്നു പറഞ്ഞു എന്നൊരു കഥയുണ്ട്.

ഭവഭൂതിക്കു കാളിദാസനെ വളരെ ബഹുമാനം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു സംശയം ഇല്ല. മാലതിമാധവത്തിൽ ശാകുന്തളത്തേയും വിക്രമോവശീയത്തേയും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കാമദകിയുടെ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടും മാധവൻ സന്ദേശം അയയ്ക്കുവാൻ വിചാരിച്ച മാർഗ്ഗത്തിന്റെ മാതിരിക്കൊണ്ടും ഭവഭൂതി കാളിദാസരുടെ നാടകങ്ങളേയും കാവ്യങ്ങളേയും നല്ലപോലെ വായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും തെളിയുന്നുണ്ട്. ഈ സംഗതിയെ ബലപ്പെടുത്തുന്നതിനു് ഈ ശ്ലോകങ്ങളേയും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാകുന്നു.

ഭന്താനാമുകുളങ്ങൾകാട്ടിയനിമിത്തോദിയമാനസ്സിതാൻ
ചെന്താരിൻ മധുചർഷിണഃ ശ്രവണയോരവ്യക്തവർണ്ണാകതഭിഃ
സന്താനാഭരണാനി ബാലതനയാ നങ്കാശ്രയപ്രാത്ഥിനോ
ഹന്താദായ തദംഗരേണവണിയുനൽകൃഷ്ടപുണ്യാ ജനാഃ

ശാകുന്തളം.

ചിരിക്കും മദ്ധ്യത്തിൽ കരയുമിതിനേതും നിയമമി-
ല്ലരയ്ക്കും തെറ്റിക്കൊണ്ടമൃതസമമസ്സഷ്ടമൊഴിയെ
സ്ഫുരിച്ചല്ലംകാണാം ചില ചെറിയ പല്ലങ്ങളെലസി-
ച്ചിരിക്കും ബാല്യേ നിൻമുഖകമലമോർക്കുന്നിതതു ഞാൻ.

ഉത്തരരാമചരിതം

പൂ മുന്നമുണ്ടാം തദനന്തരം ഫലം
ജീമൂതജാലം പ്രഥമം തതോ ജലം
സാമാന്യമട്ടിങ്ങനെ ഫേതുക്കാര്യയോഃ
ശ്രീമൽപ്രസാദസ്യ തു മുൻപു സംപദഃ

ശാകുന്തളം.

ഫലമനുസരിച്ച വാക്യം
പലലൗകികസജ്ജനങ്ങളും ചൊല്ലും
വലിയ മഹഷികൾ ചൊന്നാൽ
ഫലമാവാക്കിന്റെ പിന്നിലോടി വരും

ഉത്തരരാമചരിതം.

എന്നാൽ ഈ വിഭാഗമാർ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലങ്ങൾക്കു രണ്ടു വർഷത്തോളം അന്തരമുള്ളതിനാൽ മുമ്പു പറഞ്ഞ കഥകൾ ഉണ്ടാവാൻ ഇടയില്ലാത്തതാകുന്നു.

കാളിദാസൻ ഏകദേശം കലിവർഷം നവനൂറ്റാണ്ടിനും നവനൂറ്റാണ്ടിനും ഇടയ്ക്കു ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നാകുന്നു ഇപ്പോൾ പല പണ്ഡിതന്മാരും തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുള്ളതു്. ഈ അഭിപ്രായത്തിന് അനുകൂലമായ പല സംഗതികളും രമേശചന്ദ്രഭട്ടൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'പ്രാചീനായുവർത്ത'ത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കന്യാകുബ്ജത്തിലെ രാജാവായിരുന്ന യശോവർമ്മാവു ഭവഭൂതിയേയും വാക്പതിയേയും രാജശ്രീയേയും വഴിപോലെ പൂജിച്ചിരുന്നു എന്നും ഈ യശോവർമ്മാവിനെ കാശ്മീരരാജാവായ ലളിതാദിത്യൻ കീഴടക്കി എന്നും രാജതരംഗിണിയിൽ കാണുന്നു.

'കവിവാക്പതിരാജശ്രീഭവഭൂത്യാദിസേവിതഃ
ജിതോ യയൗ യശോവർമ്മാ രഭ"ഗുണസ്തുതിമന്ദിതം.'

യശോവർമ്മാവു കലിവർഷം നവനൂറ്റാണ്ടിനും നവനൂറ്റാണ്ടിനും ഇടയ്ക്കു ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നും ഇപ്പോൾ പല പണ്ഡിതന്മാരും തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുള്ളതു്. ഈ അഭിപ്രായത്തിന് അനുകൂലമായ പല സംഗതികളും രമേശചന്ദ്രഭട്ടൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'പ്രാചീനായുവർത്ത'ത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഭവഭൂതിയുടെ കാലത്തെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷയ്ക്കുപുറമേ ഒരു രണ്ടു സംഗതികൾകൂടി പറയാം. മഹാചരിതത്തിൽ ബാണൻ കാളിദാസപ്രഭുതികളായ വിഭാഗമാരുടെ പേരുകൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കൂട്ടത്തിൽ എത്രയോ പ്രസിദ്ധനായ ഭവഭൂതിയുടെ പേർ പറയാത്തതു ബാണഭട്ടൻ ഭവഭൂതിക്കു മുമ്പിൽ ജീവിച്ചിരുന്നതിനാലായിരിക്കണം. അമരകോശത്തിന്റെ ക്ഷീരസപാമിയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ഭവഭൂതിയുടെ കൃതികളിൽ നിന്നൊടുത്തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ക്ഷീരസപാമി ലളിതാദിത്യന്റെ പെരുനായ ജയാപീഡന്റെ ഗുരുനാഥനായിരുന്നു.

“ക്ഷീരാഭിയാഹ്ലബ്ധവിദ്യോപദ്യായാത്സംഭൃതശൃതഃ
ബുധൈഃ സഹ യയേവ വൃദ്ധിം സ ജയാപീഡപണ്ഡിതഃ”

ഈ ജയപീഡന്റെ രാജ്യഭരണകാലം ചവുർന്ന മുതൽ നവുവെ വരെയായിരുന്നു.

ലോകവിശ്രുതനായ കാളിദാസനോടുപമിക്കുവാൻ തക്ക യോഗ്യനായ ഒരു മഹാകവിയാണ് ഭവഭൂതിയെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ വായിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഒരുപോലെ സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. അതു തന്നെയോ? അദ്ദേഹത്തിനു നമ്മുടെ മറ്റു കവികൾക്കില്ലാത്ത ഒരു വലിയ ഗുണവും കൂടിയുണ്ട്. പ്രകൃതിലോകത്തിന്റെ ആകർഷകമായ പ്രതാപത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി ഭവഭൂതിക്കുള്ളതുപോലെ വേറെ ആരിലും നാം അത്ര കാണുന്നില്ല. വലിയ വിപിനങ്ങളുടേയും വിജനപ്രദേശങ്ങളുടേയും ഗംഭീരമായ നദികളുടേയും നവനീലമേഖലങ്ങൾ തിങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഹിരിശൃംഗങ്ങളുടേയും ഭയങ്കരമായ ഭംഗിയെ വർണ്ണിക്കുന്നതിനു് അദ്ദേഹത്തിനുള്ള വൈഭവം പറഞ്ഞറിയിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായി ഭണ്ഡകാരണ്യം, പ്രസ്രവണം, ഗോദാവരി, ശ്രീപത്മം പത്മാവതിയിലെ ശുശാന്തം—ഇവയുടെ വർണ്ണനകളെ പറയാവുന്നതാകുന്നു. ഇവയെ ഇങ്ങനെ വർണ്ണിക്കുന്നതിനു ഭവഭൂതിക്കു പ്രത്യേകമായി ഈ ശക്തി അത്ര അധികം ഉണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണം അദ്ദേഹത്തിനു ഗോൺഭടവാനയിലേ ശാശ്വതപത്മങ്ങളായും ചോരാാരണ്യങ്ങളായും ഉള്ള പരിചയമാണെന്നും അതു മേതുവായിട്ടു തന്നെ ഭവഭൂതിയുടെ സ്വഭേദം ഇന്നതാണെന്നു ഏകദേശം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്.

മനുഷ്യരുടെ കപടമില്ലാത്തവയായ മനോവ്യാപാരങ്ങളെക്കുറിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനു നല്ല അറിവുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിനു സംശയമില്ല. ഇവയേയും, പ്രത്യേകിച്ചു കരുണയേയും ആർദ്രതയേയും വെളിയിൽ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനു നമ്മുടെ കവികളുള്ള വാസനാബലം അസാമാന്യമായിരുന്നു. വിരഹാവസ്ഥയെ വർണ്ണിക്കുന്നതിൽ ഭവഭൂതി അദിതീയനായിട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവയെ ആസ്പദിച്ചിട്ടായിരിക്കാം ഗോവർദ്ധനഭാസൻ

‘ഭവഭൂതേഃ സംബന്ധാ ഭൂധരഭൂതേവ ഭാരതി ഭാതി

ഏതത് കൃതകാരുണ്യേ കിമന്യുമാരോദിതി ഗ്രാമാഃ”

എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. ഭാഷയിലും കഥനത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനു എതിരായിട്ടു വളരെ ചുരുക്കമേ വിഭവാന്മാർ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. മേലെ ആരും പോയിട്ടും ഇല്ല. പലദിക്കിലും ശബ്ദം വിഷയത്തി

ന്റെ പ്രതിധ്വനി എന്നപോലെ ഇരിക്കുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളുടെ ഗുണം നാടകീയമായിട്ടുള്ളതല്ല, വൈണികമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. കാളിദാസനും ഭവഭൂതിയും ആയിട്ടുള്ള വ്യത്യാസങ്ങളിൽ ഒന്നിനുള്ള കാരണം ഇതാകുന്നു. ഭാവഗർഭമായ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു കാളിദാസൻ വിചാരമുള്ള സൂചിപ്പിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഭവഭൂതി അവയെ വെട്ടിത്തുറന്നു കാണിക്കുന്നു. ഇതിനു ഭാഹരണമായി ചില ശ്ലോകങ്ങളെ താഴെ കാണിക്കാം.

കണ്ടാലത്തുതമായ ചിത്രമെഴുതിസ്സുതപം കൊടുത്താനെടു-
ത്തുണ്ടാക്കിവിധിരൂപസാരമഖിലം താമ്രപതസൈവചാഗ്രവാ
പണ്ടില്ലാഞ്ഞൊരുതന്യാശ്ചിയിവളെന്നത്രേനിനയ്ക്കുന്നുഞാൻ
വീണ്ടും ധാതുചക്രതപവും വിരവിനോടോത്തിട്ടു തൻമൂർത്തിയും

ശാകുന്തളം.

സന്നതാംഗിയവരും രാമണീയമതിലിന്നെഴുന്നൊരധിദൈവമോ?
സുന്ദരതപമതിനുള്ള സാരനിരകൾക്കെഴും മഹിതഗേഹമോ?
ഇഷ്ടതൻകല, വിസം, നിലാവു മുതലായ നല്ല വിഭവങ്ങളാൽ
കുന്ദബാണനിഹ തീർത്തതാണവളെ വാദമില്ല ചെറുതുംസഖേ!

മാലതീമാധവം.

നന്നായോർത്തു ജനം തപോധനമിമംനിന്നനപയം ചോന്നതം
തന്നാലാകൃതാംതപയിപ്രണയിതാമസ്യാഃ കഥഞ്ചിച്ചതാം
ഒന്നായ്ഗ്രാഹ്യയിവരും പരിഗ്രഹഗണേ സാമാന്യബുദ്ധ്യതപയാ
തന്നാൽ ഭാഗ്യവ്യധേയമായതു വധുബന്ധുക്കളാൽ വാച്യമോ.

ശാകുന്തളം.

നിന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കൊടുവിലൊടുവിലുൾപ്രീതികെങ്കേമമാകും
നിന്നാൽ സമ്മാന്യ ഞാനുംപലവഴി നിരപിച്ചാലുമിന്നാകയാലേ
എന്നുംസർവ്വപ്രകാരത്തിലുമിവളിലെഴുന്നോരു കാരുണ്യഭാരം
മന്ദിപ്പിക്കാതിരുന്നീടണമയിസുത!നിമൽപരോക്ഷണത്തിലുംമേൽ

മാലതീമാധവം.

ഭവഭൂതിയുടെ നാടകങ്ങളിലെ കഥാപുരുഷന്മാർ മനോവികാരങ്ങളാൽ ജിതന്മാരായിട്ടു കഠിനമായി കരഞ്ഞു മുർച്ഛിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ, കാളിദാസരുടെ ആളുകൾ രണ്ടുമൂന്നു കണ്ണുനീർ തുള്ളികളെമാത്രം കളയുന്നു. കാണികൾക്ക് അധികം രസത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും അവരുടെ മനസ്സിൽ പ്രബലമായൊരു വികാരത്തെ

ജനിപ്പിക്കുന്നതും ഏതു തരത്തിലുള്ള കൃതിയാണെന്നു നല്ല നാടക ഭിനയം കണ്ടിട്ടുള്ള എല്ലാവർക്കും അറിയാമല്ലോ.

ഈ രണ്ടു മഹാകവികളുടേയും ഗദ്യരീതിയിൽ വലിയൊരന്തരമുണ്ട്. കാളിദാസരുടെ ഗദ്യം സർവ്വം ഹൃദയംഗമായിരിക്കുന്നു. ഭവഭൂതിയുടെ വളച്ചുകെട്ടിയ വാചകങ്ങളും അന്ധാളിപ്പിക്കുന്ന സമാസപദങ്ങളും നാടകത്തിന് ഒരിക്കലും യോജിക്കുന്നവയല്ല. പക്ഷെ ഈ രീതിക്കു ഭവഭൂതിയെ തീരെ കുറപ്പെടുത്തിക്കൂടെന്നു ചിലർ വാദിക്കുമായിരിക്കും. എന്തെന്നാൽ, വലിയ സമസ്തപദങ്ങളാണ് ഗദ്യത്തിനു ജീവനായ ഓജസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നായിരുന്നു ബാണൻ, ഭണ്ഡി മുതലായ അന്നത്തെ പണ്ഡിതന്മാരുടെ മതം. 'ഓജസ്സമാസഭൂയസ്തപമേതൽ ഗദ്യസ്തജീവിതം.' എന്നാൽ സംഭാഷണത്തിങ്കൽ ഈ രീതി അസംഭാവ്യമായാൽ, നാടകത്തിൽ ഇതുപററില്ലെന്നറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിക്കേണ്ട ഭാരം ഭവഭൂതിയുടേതായിരുന്നു എന്നാകുന്നു അങ്ങനെ വാദിക്കുന്നവരോടു് എനിക്കുള്ള ഉത്തരം.

മാലതീമാധവം എന്നതൊരു പ്രകരണമാകുന്നു അതിലെ കഥ കവികളീതമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇതൊരു പുരാണം അല്ലാത്തതുകൊണ്ടും കഥയ്ക്കു സാമാന്യത്തിലധികം വക്രതയുള്ളതുകൊണ്ടും ഈ പ്രബന്ധത്തിലെ കഥാസാരം ഇവിടെ കാണിക്കുന്നത് വായനക്കാർക്കു രുചിക്കാതിരിക്കയില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ കഥയിലെ പ്രധാന നായികാനായകന്മാരായ മാലതീമാധവന്മാരുടെ പിതാക്കന്മാരായ ഭൂരിവസുദേവരാജന്മാർ പത്മാവതിരാജാവിന്റെയും വിഭർരാജാവിന്റെയും പ്രധാന മന്ത്രിമാരാകുന്നു. അവർ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു താമസിച്ചിരുന്നത് ഒരു ഗുരുവിന്റെ അടുക്കലായിരുന്നു. അക്കാലത്തു് അവർ തമ്മിൽ, 'നമ്മളിൽ ഒരാൾക്കു പുത്രനും ഒരാൾക്കു പുത്രിയും ഉണ്ടാകുന്നതായാൽ അവരെ ദമ്പതിമാരാക്കിത്തീർത്തു നാം തമ്മിൽ അപത്യസംബന്ധമുണ്ടാക്കേണം' എന്നൊരു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരുന്നു. ആ പ്രതിജ്ഞയെ ഫലിപ്പിക്കേണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി ദേവരാജൻ തന്റെ പുത്രനായ മാധവനെ അവന്റെ ബാലമിത്രമായ മകരന്ദനോടുകൂടെ തർക്കശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നതിനായി വിഭർരാജ്യത്തുനിന്നു പത്മാവതിയിൽ ഭൂരിവസുവിന്റെ ഭവനത്തിനടുത്തു ഒരു സ്ഥലത്തുപറഞ്ഞയച്ചു താമസിപ്പിച്ചു. സമീപസ്ഥിതികൊണ്ടു മാലതീമാധവന്മാർക്കു പരസ്പരഭക്തനവും അതുനിമിത്തം അന്യോന്യാനുരാഗവും ഉണ്ടാകുന്നതിനിടയാകുമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് ദേവരാജൻ ഇപ്രകാരം ചെയ്തത്.

യ്ക്കുതു്. അപ്പോഴേക്കും മാലതിയുടെ പിതാവും പത്മാവതീരാജാവിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയുമായ ഭൂരിവസുവിനോടു മാലതിയെ തന്റെ നമസ്സപിവനായ നന്ദനൻ എന്ന ആൾക്കു കൊടുക്കണമെന്ന രാജാവിന്റെ നിർബ്ബന്ധം കലശലായിത്തുടങ്ങി. മന്ത്രിക്കു രാജാവിന്റെ കല്പനയേയും തന്റെ പൂർവ്വപ്രതിജ്ഞയേയും ലംഘിക്കുന്നതിനു തീരെ നിവൃത്തിയില്ലാതെതീരുകയാൽ, രണ്ടിനും തരക്കേടു കൂടാതെ തന്റെ ഇഷ്ടം സാധിക്കുന്നതിലേക്കായി ഭൂരിവസു തന്റെയും ദേവരാതന്റെയും സഹപാരിയായ കാമനുകി എന്നൊരു ബൈശലവുദ്ധസന്യാസിനിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. അതിന്റെ ശേഷം, കാമനുകിയും അവളുടെ പ്രിയസഖിയായ ബുദ്ധരക്ഷിതയും ശിഷ്യയായ അവലോകിതയും പരിചാരികയായ മന്ദാരികയും ഓരോ ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ, ബുദ്ധരക്ഷിതയുടെ പ്രധാനമായിട്ടുള്ള ശ്രമം നന്ദനന്റെ സഹോദരിയായ മദയന്തികയേയും മാധവന്റെ പ്രിയസ്നേഹിതനായ മകരനന്ദനേയും പരസ്പരം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിനായിട്ടായിരുന്നു. കാമനുകിയും അവലോകിതയും പ്രധാനനായികാനയകന്മാരുടെ സമ്മേളനത്തിനായിട്ടാണ് ഉത്സാഹിച്ചതു്. ഇങ്ങനെയൊക്കെ ഇരിക്കുന്ന ആ കാലംമുതലാണ് നാടകത്തിലെ കഥ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

൧. മദനോദ്യാനത്തിലെ മദനമഹോത്സവത്തിങ്കൽവെച്ചു മാലതിമാധവന്മാർ പരസ്പരം കാണാൻ സംഗതിയായി. മാധവൻ കോർത്തിരുന്ന ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാലയെ ലവംഗിക ഭർത്താക്കാരികളുടെ ഇതിങ്കൽ വളരെ കൗതുകത്തോടുകൂടിയവളായിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയി. പിന്നെ മാധവൻ മാലതിക്കു തന്നിൽ അനുരാഗമുണ്ടോ എന്നുള്ള ശങ്കനിമിത്തം വ്യസനിക്കുമ്പോൾ, മകരനന്ദൻ ഓരോന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു മാധവനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. അപ്പോൾ കാമവശംവദയായിത്തീർന്ന മാലതിയാൽ എഴുതപ്പെട്ട മാധവന്റെ ചിത്രപടത്തെ ലവംഗിക മന്ദാരിക മുഖാന്തിരം കളഹംസനേക്കൊണ്ടു മാധവനെ കാണിച്ചു. അതിൽതന്നെ മാധവൻ മാലതിയുടെ രൂപവും ഒരു ഗ്ലോകവും എഴുതി. ഈ ചിത്രപടം തിരിയെ ലവംഗികയുടെ കയ്യിൽ ചെന്നുചേരുന്നതോടുകൂടി ഒന്നാമങ്കം അവസാനിക്കുന്നു.

൨. കാമപരവശയായ മാലതിയുടെ കയ്യിൽ ചിത്രപടത്തേയും ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാലയേയും കൊടുത്തു ലവംഗിക അവളെ സമാധാനപ്പെടുത്തുവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. ആ സമയത്തു് കാമനുകിയും അവലോകിതയും മാലതിയെ വന്നുകണ്ടു മാധവന്റെ ശ്രേഷ്ഠവംശ

ത്തേയും ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളേയുംകുറിച്ചു പറഞ്ഞു മാലതിക്കു മാധവനിലുള്ള അനുരാഗത്തെ ഉറപ്പിച്ചുപോയി. അവരുടെ സംഭാഷണത്തിൽ, മാലതിയൊഴിച്ചുള്ളവർ, രാജാവിന്റെ വാക്കനുസരിച്ചു മാലതിയെ നന്ദനനു കൊടുക്കുവാൻ പോകുന്നതിനു ഭൂരിവസുവിനെ ശകാരിക്കയും ഉൾശി, ശകുന്തള മുതലായവർ ഗുരുജനങ്ങളെ കൂട്ടാക്കാതെ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ സൂചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

൩. കാമനദികിയുടെ കൌശലങ്ങൾകൊണ്ടു വീണ്ടും പരസ്പരഭ്രാന്തത്തിനായി മാലതീമാധവന്മാരെ ശങ്കരപുരത്തിലുള്ള കസുമാകരോദ്യാനത്തിൽ വരുത്തുകയും, മാലതി അറിയാതെ മാധവന്റെ ഒരു ലതാമണ്ഡപത്തിൽ മറഞ്ഞുനില്ക്കുമ്പോൾ, മാലതിയുടെ കാമസങ്കടങ്ങളെ ലവംഗിക കാമനദികിയോടും കാമനദികി മാധവന്റെ കാമപാരവശ്യംകൊണ്ടുള്ള കഷ്ടസ്ഥിതികളെ ലവംഗികയോടും വർണ്ണിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ, ബുദ്ധരക്ഷിതയാൽ പ്രേരിതയായ മദയന്തിക അങ്ങോട്ടുവന്നു. ഉദ്യാനത്തിന്റെ പടിവാതിൽക്കലായപ്പോൾ, ഒരു വ്യാഖ്രംവന്നു അവളെ പിടിപ്പാൻ ഭാവിച്ചു. അപ്പോഴുണ്ടായ അവളുടെ നിലവിളികേട്ട് ഉദ്യാനത്തിലുണ്ടായിരുന്നവർ പരിഭ്രമിച്ചു ആ സ്ഥലത്തേക്കു് ചെന്നു. അപ്പോൾ മാലതീമാധവന്മാർക്കു് അന്യോന്യം കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. മാധവൻ വ്യാഖ്രത്തെ ഹിംസിക്കാനായി ഭാവിക്കുമ്പോൾ, പെട്ടെന്നു മകരന്ദൻ വന്നു് അതിനെ കത്തിക്കൊന്നു. മൃഗത്തിന്റെ അടികൊണ്ടു മകരന്ദൻ മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു; അതു കണ്ടു മാധവൻ മുർച്ഛിച്ചു.

൪. മാലതിയും മദയന്തികയും മാധവമകരന്ദന്മാരെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ കൊണ്ടുപിടിച്ചു ശ്രമിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടല്ലോ. പിന്നെ അചരൈല്ലാവരുംകൂടി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമയം, 'മാലതിയെ മഹാരാജാവു് നമുക്കു തന്നിരിക്കുന്നു. നമുക്കു മഹാരാജാവിന്റെ സന്തോഷത്തെ ബഹുമാനിക്കാം' എന്നു നന്ദനൻ കല്പിച്ചിട്ടു് മദയന്തിക ബുദ്ധരക്ഷിതയാൽ നിയുക്തയായ്കട്ടു് വിവരം വന്നുപറഞ്ഞു പുരുഷനോടുകൂടി പോയി. മകരന്ദൻ ഈ വർത്തമാനത്തെ കേട്ടിട്ടു് മാധവന്റെ ഹൃദയോദേഹം അധികമായേക്കുമോ എന്നു ശങ്കിച്ചും കസുമാകരോദ്യാനത്തിലെ കാര്യം അവലോകിതയിൽനിന്നു് അറിഞ്ഞുമാണു് അവിടേക്കു പരിഭ്രമിച്ചോടിവന്നതെന്നു് ഇതിന്നുമുമ്പിൽ പറയേണ്ടിയിരുന്നു. ഈ വർത്തമാനം മാലതീമാധവന്മാർക്കു് ദുസ്സഹമായ വിഷാദത്തെ ഉണ്ടാക്കി. മദയന്തിക പോയതോടുകൂടി മാലതിക്കും പോകേണ്ടിവന്നപ്പോൾ ഈ വിഷാദം എരട്ടിച്ചു.

ഒ. അഞ്ചാമങ്കത്തിൽ, മാലതിയെ ലഭിക്കുന്നതിന്നു ഭദ്രകാളി ക്കു നരബലി കൊടുക്കുന്നതൊഴിച്ചു മറ്റൊരു വഴിയുമില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു, അതിനായി മാധവൻ അടുക്കലുള്ള ഒരു വലിയ ശുശ്രൂഷത്തിൽ ചെന്നു. അപ്പോൾ അവിടെയിരുന്നു മന്ത്രപിഡി വരുത്തിക്കഴിഞ്ഞവനായ അഘോരഘണ്ടൻ എന്നകാപാലികൻ അവന്റെ ശിഷ്യയായ കപാലകണ്ഡലയെക്കൊണ്ടു് ആകാശമാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടി വരുത്തിയ മാലതിയെ അവിടെയുള്ള ചുടലബുഭദ്രകാളിയുടെ നടയിൽവെച്ചു വെട്ടി ബലി കഴിക്കുവാനായി ഭാവിക്കുകയായിരുന്നു. ഉടനെ അവനെ കൊന്നു മാധവൻ മാലതിയെ രക്ഷിച്ചു. മാലതിയെ അന്വേഷിക്കാനായി വന്ന രാജഭടന്മാരൊരുമിച്ചു് മാലതിപോയി; മാധവൻ വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടു മടങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്തു.

എ. അതിന്റെശേഷം, മാധവമകരന്ദനൻ, കാമദങ്കിയുടെ ഉപദേശപ്രകാരം, അവിടെയുള്ള ദേശപരദേവതയുടെ ക്ഷേത്രത്തിനകത്തു ചെന്നു ഒളിച്ചിരുന്നു. ആ സമയത്തു്, ചിന്താകലയായി, വിവാഹത്തിനുള്ള മംഗളസ്താനംകഴിഞ്ഞു, മാലതി പരദേവതാർച്ചനക്കിനായി ലവംഗികയോടുകൂടി അവിടെ ചെന്നു. മാലതിയുടെ വ്യസനശമനത്തിന്നു ചിലരവിടെ വഴിയുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. കാമദങ്കി അവിടെവെച്ചു മാലതിക്കു വിവാഹത്തിനു് അലങ്കരിക്കാനുള്ള മംഗളാരേണങ്ങളും മറ്റുംകൊണ്ടു മകരന്ദനെ മാലതിയുടെ വേഷം ധരിപ്പിച്ചു, സാക്ഷാൽ മാലതിയേയും മാധവനേയുംകൂടി മരവഴിയെ ഇറക്കി ഗോപ്യമായി ഒരു വിജനമായ ഉദ്യാനത്തിലേക്കയച്ചു; കൃത്രിമമാലതിയായ മകരന്ദനെ നന്ദനനെക്കൊണ്ടുവിവാഹം കഴിപ്പിച്ചു.

ഒ. വിവാഹം കഴിഞ്ഞതിന്റെശേഷവും, പരസ്സരം അന്നു രാഗം കൂടാതെ ഇടഞ്ഞുവശമായിരിക്കുന്ന മാലതീനന്ദനന്മാരെ പറഞ്ഞു യോജിപ്പിക്കുന്നതിന്നെന്നു പറഞ്ഞു്, രാത്രിസമയം, ബുദ്ധരക്ഷിത മദയന്തികയെ ഭൂരിവസുവിന്റെഗൃഹത്തിൽ താമസിക്കുന്ന കൃത്രിമമാലതിയുടെ ശയനഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നു. അവിടെ ലവംഗികയും മദയന്തികയും ബുദ്ധരക്ഷിതയുടേകൂടി ഓരോന്നൊക്കെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, കൃത്രിമമാലതി കപടനിദ്ര ഉണരുകയും, ഒട്ടക്കും മദയന്തികയെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കുകയും, അവിടെവെച്ചു തന്നെ ബുദ്ധരക്ഷിത മദയന്തികാമകരന്ദന്മാരുടെ പാണിഗ്രഹണം കഴിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ അവർ നാലുപേരുംകൂടി അപ്പോൾതന്നെ അവലോകിതയാൽ ഉപചരിക്കപ്പെട്ട ഉദ്യാനത്തിൽ ഒളിച്ചു താമസിക്കുന്ന മാലതീമാധവന്മാരുടെ അടുക്കലേക്കുപോയി.

വ. മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു മകരന്ദനേ ദേശകാവൽക്കാർ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. ബാക്കിയുള്ള മൂന്നു പേരും കളഹംസനോടുകൂടി ഓടിച്ചെന്നു വിവരം മാധവനെ ധരിപ്പിച്ചു. ഉടനെ മകരന്ദനെ നഹായിക്കുന്നതിനായി മാധവൻ കളഹംസനോടുകൂടി പോയി. മാലതിയുടെ നിയോഗപ്രകാരം, ഈ വർത്തമാനം കാമന്ദകിയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതിന്നു അവലോകിതയൊന്നിച്ചു ബുദ്ധരക്ഷിപ്രയും മാധവന്റെ പിന്നാലെ ലവംഗികയും പോയി. മാധവമകരന്ദനാടുടെ വർത്തമാനമറിഞ്ഞ് തിരിച്ചുവരുന്ന ലവംഗികയെ നോക്കുവാനായി മാലതി മടയന്തികയോടുകൂടാതെ തനിച്ചു പുറത്തിറങ്ങിപ്പോയപ്പോൾ, പൂർവ്വൈരം നിമിത്തം, കപാലകണ്ഡലവന്നു മാലതിയെ എടുത്തു് ആകാശമാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടി ശ്രീപദ്മതൂത്തികലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. ദേശകാവൽക്കാരോടുള്ള മത്സരത്തിൽ മാധവമകരന്ദനാർ അവരുടെ ശൈത്യത്തേയും ശക്തിയേയും യുദ്ധക്രമത്തിലുള്ള പരിചയത്തേയും കണ്ടിച്ചു. ഒടുവിൽ രാജഭടന്മാർ അവരെ തിരുമുഖിൽ കൊണ്ടുപോയി. മഹാരാജാവ് അവരുടെ മനോഹരമായ ആകൃതി കണ്ട് അത്ഭുതപ്പെട്ട അത്ര യോഗ്യരായ ബന്ധുക്കളെ കിട്ടിയതിന്നു, ഭഗ്നോത്സാഹി എന്നപോലെ ഇരുന്ന മന്ത്രി യാദും ഇച്ഛാഭംഗത്തോടുകൂടിയ സേവകനോടും സന്തോഷിപ്പാൻ പറകയും, ആ യുവാക്കൾക്കു് സമ്മാനം കൊടുത്തയക്കയും ചെയ്തു. മാധവമകരന്ദനാരും മറ്റും തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ, മാലതിയെക്കാണാഞ്ഞിട്ടുണ്ടായ അവരുടെ വ്യസനത്തോടുകൂടി എട്ടാമങ്കം അവസാനിക്കുന്നു.

ൻ. മാലതിവിരഹത്താൽ സ്വസ്ഥവും ഉപേക്ഷിച്ചു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ മാധവൻ മകരന്ദനോടുകൂടെ വലിയ കൊടുങ്കാട്ടിൽ ചെന്നുചേർന്ന്, കാമോന്മാദം നിമിത്തം, സ്ഥലഭേദതകളോടുംവന്ന ഭേദകളോടുംകൂടാതെ, പക്ഷിമൃഗാദികളോടും ലതാവൃക്ഷാദികളോടും മാധവൻ മാലതിയെ അന്വേഷിച്ചു നടന്നു. ഒടുക്കം മാധവൻ ഒരു വലിയ മൂർച്ഛയെ പ്രാപിച്ചു. പിന്നെ ജീവിക്കയില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു മകരന്ദൻ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ ഭാവിക്കുന്ന സമയം, കാമന്ദകിയുടെ പൂർവ്വശിഷ്യയായ സൗഭാമിനി അവിടെ വന്ന് മാലതിയെ കപാലകണ്ഡലയുടെ കയ്യിൽനിന്നു തട്ടിപ്പറിച്ചെടുത്തു താൻ ശ്രീപദ്മത്തിൽ താമസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറകയും, മാലതി കൊടുത്തയച്ച ഇലഞ്ഞിമാല കാണിക്കയും ചെയ്തു് മാധവമകരന്ദനാരെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. മാധവനോടുകൂടി സൗഭാമിനി ശ്രീപദ്മത്തിലേക്കും മകരന്ദൻ സന്തോഷസന്താപമിശ്രഹൃദയനായി കാമന്ദകിയുടെ അടുക്കലേക്കും പോയി.

൧൦. മാലതിയുടേയും മാധവമകരന്ദന്മാരുടേയും വർത്തമാനമൊന്നും അറിയാഞ്ഞിട്ടു ഏറ്റവും വ്യസനത്തോടുകൂടിയ കാമരുകിയും മറ്റും പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ ഭാവിക്കുമ്പോൾ, മകരന്ദൻ വന്നു അവരെ വർത്തമാനമെല്ലാം അറിയിച്ചാശ്വസിപ്പിച്ചു. മാലതിയുടെ ആപത്തു നിമിത്തം വ്യസനിച്ച ജീവഹാനി വരുത്തുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്ന ഭൂരിവസുവും പരമാർത്ഥം അറിഞ്ഞു സമാധാനപ്പെട്ടു. രാജാവിനും നന്ദനനും മാധവമകരന്ദന്മാരോടുള്ള വിരോധമെല്ലാം തീരുകയും, പിന്നെ എല്ലാവരും ഒന്നിച്ചുചേർന്നു വളരെ സന്തോഷത്തോടുകൂടി പിരിയുകയും ചെയ്തു.

ഈ കഥയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികൾ നടന്നിട്ടുള്ളതു പത്മാവതി എന്നൊരു സ്ഥലത്താണ്. പത്മാവതിക്കു വിന്ധ്യൻപർവ്വതങ്ങളോടുള്ള സാമീപ്യംകൊണ്ടും കാളപ്രിയനാഥന്റെ അമ്പലം ആ പുരത്തിലാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും പത്മാവതിയും ഉജ്ജയിനിയും ഒന്നാകുന്നു എന്നാണ് ചില പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. കാളപ്രിയനാഥന്റെ അമ്പലം ഉജ്ജയിനിയുടെ ഒരു അലങ്കാരമാണെന്നാകുന്നു ബാണഭട്ടൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാദംബരിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

പത്മാവതി ഉജ്ജയിനി തന്നെയോ അല്ലയോ എന്നു തീർച്ച പറയാൻ പ്രയാസം. എന്നാൽ പത്മാവതിയേയും അവിടെയുള്ള ജനങ്ങളേയും കുറിച്ച് ഈ പ്രകരണത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്ന ചില സംഗതികളെ ഇവിടെ കാണിക്കാം. പത്മാവതിയുടെ സ്ഥാനം വരദയും സിന്ധുവും കൂടിച്ചേരുന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു. ലവണനദി അതിനരികെ ഒഴുകിയിരുന്നു പത്മാവതിക്കടുക്കലൊരു ദിക്കിൽവെച്ചു മധുമതി സിന്ധുവിനോടു കൂടിച്ചേരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പത്മാവതിയിൽ വളരെ തെരുവുകളും തെരുവുകളിൽ മണിമേടകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. പുരത്തിനു ചുറ്റും ചെറിയ ഉദ്യാനങ്ങളും അവയിൽ ചിലതിൽ മൃഗശാലകളും ദേവാലയങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവിടങ്ങളിൽ ക്രീഡയേയും സൈപരസല്ലാപത്തേയും ആഗ്രഹിച്ച യുവതികളും യുവാക്കന്മാരും പോയിരുന്നു. നഗരത്തിനു പുറത്തായിട്ട് ഒരു ശ്മശാനവും അതിനടുത്തു് ഒരു ഭദ്രകാളിക്കുരവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

പത്മാവതി അന്നൊരു രാജാവിനാൽ ഭരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. രാജാവിനു സേവന്മാരുണ്ടായിരുന്നോ എന്നു ചോദിക്കേണ്ടല്ലോ. മന്ത്രിമാർക്കും കൂടി ആ സേവന്മാരുടെ പ്രീതി സമ്പാദിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. രാജ്യത്തിൽ വലിയ സൈന്യമൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇപ്പോഴത്തെ പോലീസ്സസൈന്യത്തിന്റെ ഛായയിൽ ഏതാ

ണ്ടെന്നു അനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. രാത്രി കാവൽക്കാർ നഗരത്തിനു ചുറ്റും നടന്നിരുന്നു. ജനങ്ങൾ ബ്രാഹ്മണരേയും ബുദ്ധമതക്കാരേയും വളരെ ബഹുമാനിച്ചിരുന്നു. ബുദ്ധമതക്കാരായ ഭിക്ഷുക്കളും ഭിക്ഷുണികളും വളരെ പഠിച്ചവരും വലിയ വിദ്യാന്മാരാൽ കൂടി പൂജിക്കപ്പെട്ടിരുന്നവരും ആയിരുന്നു. അന്യരുടെ വിഹാരങ്ങൾ വിദ്യാനിലയങ്ങളായിരുന്നു. പ്രസ്തുത പ്രകരണത്തിലെ നായികാനായ നായരുടെ പിതാക്കന്മാർ കാമദകിയോടൊരുമിച്ചു ഒരു വിഹാരത്തിൽ വെച്ചായിരുന്നു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിരുന്നത്. പക്ഷേ, സകല ഐഹികവിഷയങ്ങളേയും ഉപേക്ഷിച്ചു നിർവാണത്തെ മാത്രം കാംക്ഷിച്ചിരുന്ന കാമദകിയെപ്പോലെയുള്ള ഭിക്ഷുണികൾ വലിയ കാമചരിതങ്ങളിൽ മുങ്ങി മറിഞ്ഞിരുന്നതെങ്ങനെയെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.

ഇതു കൂടാതെ, ബുദ്ധമതക്കാരെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതായ രണ്ടു നാടകങ്ങൾ കൂടിയുണ്ട്. അവ നാഗാനന്ദവും മദ്രാക്ഷസവുമാകുന്നു. ഈ മൂന്നു കൃതികളേയും ഉണ്ടാക്കിയതു ക്രൈസ്തവകാലത്തിന്റെ ഏതാണ്ടു വർഷശതത്തിനു മുമ്പിലായിരിക്കേണമെന്നാകുന്നു ചിലരുടെ മതം. കാരണം, അക്കാലത്തു ബുദ്ധമതം ആ മതാവലംബികളുടെ പ്രതിപക്ഷികളായിത്തീർന്ന ബ്രാഹ്മണരുടെ വിരോധത്തിന്റെ ഊക്കിനെ തട്ടിക്കാനുള്ള ശക്തിയൊ വലിയവരാൽ ആഭരിക്കത്തക്ക യോഗ്യതയൊ ഇല്ലാത്ത വിധത്തിൽ അധോഗതിയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു.

അന്നു പത്മാവതിയിലെ സ്രീകൾക്കു പുറത്തിറങ്ങി നടന്നു കൂടെന്നോ വിദ്യ അഭ്യസിച്ചുകൂടെന്നോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സ്രീകൾക്കു ഏകാന്തവാസം അജ്ഞാതമായിരുന്നു. അവർ വലിയ യോഗങ്ങളിൽ പോകയും രാജവീഥിയിൽ കൂടി സഞ്ചരിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. അവിടെ ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചിരുന്ന വളരെ സ്രീകളുണ്ടായിരുന്നു. ചെറുപ്പക്കാർ സാഹിത്യത്തിനു പുറമെ സംഗീതം, ചിത്രമെഴുത്തു മുതലായ കലാവിദ്യകളും അഭ്യസിക്കയും അവയിൽ അവർക്കു വളരെ നൈപുണ്യം സിദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

മാലതിയെ കാളിക്ക ബലി കൊടുപ്പാനായി കപാലകണ്ഡല കൊണ്ടുപോയതായി പറയുന്നുണ്ടല്ലോ. ബലിക്കായി കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നവർക്കു ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സ് തികഞ്ഞിരിക്കേണമെന്നു പുരാണങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അതിൽ പിന്നെയാണു് മാധവൻ മാലതിയെ കല്യാണം കഴിക്കുന്നത്. അപ്പോൾ അന്നു ശൈശവ വിധാഹം വേണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു നമുക്കു ഊഹിക്കാവുന്നതാണു്.

ജനങ്ങൾ പരിഷ്കൃതന്മാരായിരുന്നുവെങ്കിലും, അവർക്ക് മൂലംവിശ്വാസത്തിലുള്ള അഭിരുചിയെക്കൂടും കുറവുണ്ടായിരുന്നിട്ടു അവർ ശകുനങ്ങളെ നോക്കിയിരുന്നു. മഹാമാംസവിക്രയത്താൽ സാധിക്കാൻ വഹിയാത്തതൊന്നും തന്നെ ഇല്ലെന്നായിരുന്നു അവരുടെ വിശ്വാസം.

മാലതീമാധവം ഒരു കൃത്രിമകഥയാകയാൽ, അതൊരു വാസ്തവചരിതമാണെന്നു തോന്നിപ്പാനായി അന്നത്തെ പല ആചാരവിചാരങ്ങളെയും ഭവഭൂതി ഈ കൃതിയിൽ വരുത്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കുമെന്നുള്ള ഒരു മുഖ്യകാരണംകൊണ്ടാകുന്നു ഞാൻ ഈ പ്രകൃതത്തെപ്പറ്റി ഇത്ര വിസ്തരിച്ചത്.

ഈ സ്വല്പമായ വ്യതിചാനത്തിൽനിന്നു നമുക്കിനി മാലതീമാധവത്തിലേക്കു തന്നെ പ്രവേശിക്കുക. മാലതീമാധവത്തിന്റെ കഥ കഥകളുടെ ഭണ്ഡാരമായ പുരാണങ്ങളിൽ നിന്നെടുത്തതല്ലെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. കഥോല്പാദനത്തിൽ കവി തന്റെ മേധാശക്തിയെ കാണിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, കഥയിലുള്ള പല സന്ദർഭങ്ങളെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിലും കഥാനിർമ്മാണത്തിലും അദ്ദേഹം തന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയെ വ്യാപരിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

തുടക്കത്തിൽ; സൂത്രധാരനും നടനും കൂടി വേഷക്കാരെ തീർച്ചയാക്കുന്നതു കണ്ടാൽ, രാചിലത്തേ സദ്യ കഴിഞ്ഞു ഉച്ചയ്ക്കു കുറച്ചു ഞാനുത്സാഹിക്കുന്ന കഥകളിക്കാർ രാത്രിയിലെ ആട്ടക്കാരെ തീർച്ചയാക്കുകയാണോ എന്നു തോന്നും. ഈ പ്രസ്താവന, ഈ പ്രേരണകൃതിയിൽ ആലോചനക്കുറവുകൊണ്ടു പല വീഴ്ചകളും വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിപ്പാനുള്ള ഒരു പരസ്യമായിരിക്കുമോ? ഈ പ്രകരണം ശൃംഗാരരസപ്രധാനമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് ആ രസം സ്ഥായിയായിട്ടു നില്ക്കേണം എന്നുള്ളതിന്നു സംശയം ഇല്ല. പക്ഷേ തിരിഞ്ഞാൽ തിരിഞ്ഞെത്തുന്ന കാമദേവനാൽ പ്രഹരിക്കപ്പെട്ടവരെയുള്ളു എന്നു വന്നാൽ കുറു പ്രയാസം തന്നെ. ഒരു നാടകമായാൽ, നായികാനായകന്മാരാവശ്യം തന്നെ. അവർ തമ്മിൽ വളരെ അനുരാഗവും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന്നു മാലതീമാധവന്മാർ ഇരിക്കട്ടെ. ഒരു സമയം 'അരങ്ങു കൊഴുപ്പിക്കാൻ' ഇവർ പോരുന്നു വെച്ചായിരിക്കാം മദയന്തികാമകരന്മാരെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതും സഹിക്കാം. അപ്പോഴയ്ക്കുമാണ് മന്ദാരികയും കളഹംസനും പുറപ്പെടുന്നത്. എപ്പോഴുംകൂടിട്ടൊരു കലാപം.

മൂന്നാമങ്കത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവരിൽ ഓരോരുത്തർക്കു് ആർക്കാണ് അധികം പ്രസംഗിക്കുവാൻ കഴിയുക എന്നൊരു തർക്കമാണ്. ലവംഗികയാണ് ഒട്ടക്കം സമ്മാനം കൊണ്ടുപോകുന്നത്. ആ അ

ങ്കത്തിൽ ഒരു വ്യാഖ്യത്തിനെ കൊണ്ടുവന്നതുകൊണ്ട് എന്തൊരു കാര്യസാധ്യമാണുണ്ടായത്? ശ്ലോനവും ചുടലബ്ദഭ്രുകാളിയും എല്ലാമുള്ളനാടകത്തിൽ മകരന്ദനം മദയന്തികയ്ക്കും തമ്മിൽ അന്യോന്യം അനുരാഗം ഉണ്ടാക്കുവാനോ ഉണ്ടെന്നു കാണിക്കാനോ വലിയൊരു കരടി വേണമെന്നുണ്ടായിരിക്കാം. ഇതിരിക്കട്ടെ, ആ വ്യാഖ്യത്തിന്റെ പരാക്രമങ്ങളെ കവി വർണ്ണിപ്പിക്കുന്നതു പേടിപ്പോടിപ്പോകുന്ന ഒരു പെണ്ണിനെക്കൊണ്ടു വേണമെന്നുണ്ടോ? ഇതിൽ ഇതിനോട് ഏകദേശം സാമ്യമുള്ളത് അഞ്ചാമങ്കത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ശ്ലേഷയ്ക്കാണെന്നുതോന്നുന്നു. തനിക്കേറവും അനുരാഗത്തോടുകൂടിയവനും അപ്പോൾ തന്റെ പതി ആവാത്തവനുമായ മാധവനെ നാലാമങ്കത്തിൽ പരസ്യമായി മാലതി താങ്ങിപ്പിടിച്ചിരുന്നതു നന്നായില്ല. മദയന്തികയ്ക്കു മകരന്ദനെ അറിഞ്ഞില്ലെന്നു നടിക്കാം. മാലതിക്ക് അതിനൊരു തരവും ഇല്ല.

കപാലകണ്ഡലയെക്കൊണ്ടു മാലതിയെ കൊണ്ടുപോയിച്ചതു കവിക്ക് ശ്രീപദ്മത്തെ വർണ്ണിച്ചാനാണോ എന്നു ശങ്ക എല്ലാവർക്കും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. അപ്പോൾ എങ്ങനെയെന്നു നാമാവശേഷനാക്കി ചെയ്തതോടുകൂടി, കപാലകണ്ഡലയുടെ കഥയും അവസാനിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു നല്ലത്. പിന്നെ, മാലതിയെ അന്വേഷിച്ചു മറ്റുള്ളവരെക്കൊണ്ടു പോയപ്പോൾ, കവി കളഹംസനെ വിളിച്ചുവരുത്തി കഥ പറയിച്ചത് ഉചിതമായോ എന്ന് അറിയുന്നില്ല. ഇവയെല്ലാം പരമം, ഈ പ്രകരണത്തിൽ വേറെ ഒരു കറവു കാണുന്നുണ്ട്. കഥാപുരുഷന്മാരിൽ ഒരോരുത്തരുടെ സ്വഭാവത്തെ മറ്റുള്ളവരുടേതിൽനിന്നു വേർതിരിച്ചു പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം ഭവഭൂതിക്കു കാളിദാസർക്കുള്ളതുപോലെ കാണുന്നില്ല. മാലതിയും മദയന്തികയും മാധവനും മകരന്ദനം എല്ലാം രെച്ചിലിട്ടിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ശാകന്തളത്തിലുള്ള കഥാപുരുഷന്മാരെ നോക്കുക. ഒരാൾ മറ്റൊരാളുടെ മാതിരിയാണെന്നു പറവാൻ അതിലില്ല. ഭുഷ്ഠന്തൻ, കണ്വൻ, ശകന്തള, മാധവൻ, ശാർങ്ഗവരൻ—ഇവരെല്ലാം വെവ്വേറെ തരക്കാരാണ്. ശകന്തളയുടെ സഖിമാരുടെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള വ്യത്യാസവുമൂടി കവി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സംഗതിയെക്കുറിച്ച് മ. രാ. രാ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഭാഷാശാകന്തളത്തിന് അദ്ദേഹം എഴുതിട്ടുള്ള വിശേഷമായ അവതരികയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഇത്രയും പറഞ്ഞു മതിയാക്കുന്നു.

ഭവഭൂതിയുടെ കവിതയ്ക്കുള്ള ഗുണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവയെല്ലാം മാലതീമാധവത്തി

ലും ധാരാളമായി കാണുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ ഇവിടെ പ്രത്യേകം ഉറപ്പായി പറയുന്നു. അവയോടുപമിക്കുമ്പോൾ മേല്പറഞ്ഞ സഖ ലിതങ്ങൾ ഏറ്റവും തുല്യങ്ങളായിത്തീരുന്നു ദൃശ്യവിഷയങ്ങൾ, മനുഷ്യരുടെ അന്തഃകരണചേഷ്ടകൾ, വിരഹികളുടെ അതിദുസ്സഹമായ വേദന, സംയോഗത്തിങ്കൽ അവർക്കുണ്ടാകുന്ന സന്തോഷം— മാലതീമാധവത്തിൽ ഇവയെ അതിമനോഹരമായ വിധത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു കാണുമ്പോൾ, വിദർഭദേശീയനായ ഈ കവിയുടെ ബുദ്ധിവിശേഷത്തെയും അറിവിന്റെ അഗാധതയേയും കവിതാവാസനയേയും കുറിച്ചു നമുക്കു വിസ്മയിക്കാതെ കഴിയുന്നതല്ല.

ഈ പ്രകരണത്തെ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയതു പ്രസിദ്ധനായ രാജശ്രീ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകളാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാമാധുര്യത്തിന് ഈ കൃതി ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമായിരിക്കുന്നതിനാലും ഇതിന്റെ ഗുണഗണങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഞാൻ വല്ലതും പറയുന്നതായാൽ അത്, ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഇഷ്ടംനിമിത്തം, നിഷ്പക്ഷപാതമായി വരുവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നതിനാലും ഞാൻ ഈ പ്രബന്ധത്തെക്കുറിച്ചൊന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നില്ല. എങ്കിലും മഹാകവികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ഭവഭൂതിയുടെ ഭാവഗർഭങ്ങളായ പദബന്ധങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു കൃതിയെ പ്രയോഗസൗകര്യം കുറഞ്ഞ മലയാളഭാഷയിൽ ഇഴവിധം നൂരസമായി എന്റെ സ്നേഹിതൻ രജ്ജമചയ്ക്കത്തോർക്കുമ്പോൾ, ഏനിക്കു് അധികമായ ആശ്ചര്യവും അദ്ദേഹത്തിൽ ബഹുമാനവും ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടെന്നു് ഇവിടെ പറയാതെ കഴികയില്ല.

മുൻ കേരളസാഹിത്യപരിഷത്ത്

ആമ്പൽപ്രിയഭരണമുങ്കിനകാളകൂടം
 കൂമ്പുകരാൽമിഴിയുളമ്പിനകങ്കവെള്ളം
 ചാമ്പോലുമെന്മനസി ചാമ്പലിണിത്തകോലം
 കാമ്പോടുകൂടി വിലസിടുക മന്മഥാരേ.

മഹാനഭയ്ക്കായിക്കൊണ്ടു നമസ്കാരം! ഈ മഹത്സമ്മേളനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം കഴിയുന്നവേഗം നിവിഘ്നമായി ഫലിക്കുന്നതിനു ദൈവവും ഗുരുജനങ്ങളും നമ്മളെ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാകട്ടെ. പാവനങ്ങളായ സ്ഥാപനങ്ങളാലും പുണ്യശ്ലോകന്മാരായ ദിവ്യപുരുഷന്മാരാലും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന നമ്മുടെ ആത്മാവർത്തത്തിൽ ഓരോ ദിക്കുകളിലായി അടുത്തകാലത്തു് ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന

ക്ഷോഭങ്ങൾ വേഗത്തിൽ ശമിച്ചു ശാശ്വതമായ സമാധാനവും ചൈതന്യവും വീണ്ടുംഅവിടെ പ്രകാശിക്കുന്നതിന് ഈശ്വരൻ കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

അല്ലയോ സഭസ്വരേ! ഭഗവാനായ വ്യാഖ്യാലയേശന്റെ അധിവാസത്താൽ പ്രശസ്തമായ ഈ സ്ഥലത്തുവെച്ച് അഭിരാമമായ ഒരു സായന്തനകാലത്തിൽ നിരൂപവും ശ്രദ്ധയും ആയ ഒരു വിദഗ്ദ്ധമാജം ഇതാ ഇപ്പോഴും എന്റെ സ്മൃതിപഥത്തെ അധിരോഹണംചെയ്യുന്നു. കേരളകവികലകിരീടപതിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിലാണല്ലോ ആ സമ്മേളനം നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടത്. തത്താദൃശനായ ഒരു അദ്ധ്യക്ഷന്റെ സഭാഭാവം നമ്മളെ സമാധാനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാലത്തെക്കുറിച്ച് അസമാനിക്കുവാൻപോലും ഈ ജനം അശക്തമായിരിക്കുന്നു. ആ തിരുമനസ്സിലെ അനുഗ്രഹത്തെ ഒന്നുമാത്രം അവലംബിച്ചാകുന്നു ഞാൻ ഇന്നീ അഗ്രിമപീഠത്തെ അധിരോഹണംചെയ്യുന്നത്. ഈ സ്ഥാനത്തേക്കുള്ള തിരച്ചിലിൽ നിങ്ങൾ എന്നിൽ കാണിച്ച വാത്സല്യത്തെ ഞാൻ അനുസ്മരിക്കുകയും, അതിനായി എന്റെ കൃഷ്ണത്തെ ഞാൻ ഇതാ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു.

മഹാജനങ്ങളേ! ഭാഷാപോഷണം നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടേയും കരണീയങ്ങളിലൊന്നാണെന്നു ഞാൻ ഉപദേശിച്ചു കഴിയുന്നില്ലല്ലോ. ദേശാഭിമാനം എന്നപോലെ ഭാഷാഭിമാനവും അല്പമെങ്കിലും വിചാരശീലമുള്ള എല്ലാ മലയാളികൾക്കും ഉണ്ടാകേണ്ടതായ കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ ഇതേ വരെ ഭാഷാകടുംബത്തിന്റെ ശ്രേയസ്സിനായി പരിശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളവരേയും ഇപ്പോഴും ശ്രമിച്ചുവരുന്നവരേയും ഞാൻ മറന്നുകളഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നു തന്നെയല്ല, ഭക്തിപുസ്തകം ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ട് അവരെ ആരാധിക്കുകൂടി ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ഇൻഡ്യയിലെ മറ്റു പല ഭാഷകളുടേയും ആധുനികസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച്, പരിശോധിക്കുന്നസമയം, മലയാളികളുടെ ഭാഷാഭിമാനം ഇനിയും ഏതു ദശയിലാണു കിടക്കുന്നതെന്ന് അനാചാസേന മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാകുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള കേരളീയരുടെ ഇടയിൽ ചിലർക്കു നമുക്കു പ്രത്യേകം അഭിമാനത്തിന് ഹേതുവായി ഒരു സാഹിത്യമുണ്ടെന്നു അതിനെ കാലമനുസരിച്ച് പരിഷ്കരിച്ച് അഭിവൃദ്ധിയാക്കേണ്ട ചുമതലയുണ്ടെന്നും സമ്മതിക്കുന്നതിനു തന്നെ വളരെ സംശയം കാണുന്നു. പൌരസ്ത്യശാസ്ത്രപാരംഗതരായ അവരിൽ ശാബ്ദികന്മാർ എന്നും സൂത്രത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു; താക്കീകന്മാർ തർക്കകർമ്മമതികളായിട്ടും ഭവിച്ചു; വേദാന്തപാരദൃശ്വ

ക്കളാകട്ടെ, വിഷയത്തേയും വേഷത്തേയും ഗണിക്കാതെ കേവലം ശുന്യമായ ആകാശത്തിലേക്കും ഗമിക്കുന്നു. ഭാഷാഭിമാനത്തെ പരസ്കരിച്ച് എന്തെങ്കിലും പ്രവർത്തിപ്പാൻ അവരുടെ ഇടയിൽ മനസ്സുള്ളവർ ദുർല്ലഭമാണ്. കേരളീയർ അവരുടെ വിചാരങ്ങളെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് കേരളഭാഷാമുഖേന ആയാൽതന്നെ കൈരളി ക്കും കേരളത്തിനും സർവ്വതോമുഖമായ ഗുണപൈതൃകവും സിദ്ധിക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, നമ്മുടെ ഇടയിൽ പലർക്കും സംഭാഷണ വിഷയത്തിൽപ്പോലും മലയാളഭാഷയെ ആശ്രയിക്കുന്നതിൽ വലിയ വൈമനസ്യമുള്ളപോലെ തോന്നുന്നു. മലയാളത്തെ മലിനപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ നമ്മളിൽ ഇംഗ്ലീഷുപഠിച്ചവരെമാത്രം കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നതു ശരിയായിരിക്കയില്ല. മണിപ്രവാളത്തിൽ കവനംചെയ്യുന്ന എന്ന വ്യാജേന സംസ്കൃതത്തിൽ ആശയാവിഷ്കരണം ചെയ്യുന്ന കവികളും ലളിതകോമളമായ ഭാഷയെ ഉപയോഗിക്കുന്നു എന്ന നാട്യത്തിൽ ഭേശ്യവും ഗ്രാമീണവും ആയ ഒരുതരം ഭാഷയെ നടപ്പാക്കുന്ന ഗദ്യകാരന്മാരും മലയാളികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ദുർല്ലഭമാണ്. എന്തിനു വളരെപ്പറയുന്നു? 'പുളകോൽഗമകാരിവചഃപ്രസരം പുനമേവപുനഃ പുനരാസ്തമഹേ' എന്നു അരക്കവിയിലെ സൂതിച്ച ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളാണ്. നമ്മുടെ ഭിക്ഷുകാരിയും ഭേദം എന്നു എന്നിങ്ങനെ ചിലപ്പോൾ തോന്നിപ്പോകാറുണ്ട്.

കേരളകോവിദന്മാരിൽ പ്രതിഭാവിഭാസമുള്ളവരെല്ലാവരും ഈ വിഷയത്തിൽ ബങ്കാളസാഹിത്യകാരന്മാരെ അനുകരിക്കുന്നത് ഭാഷാഭിമുഖനവിഷയത്തിൽ സർവ്വം ഉചിതമായിരിക്കും. ബങ്കിമ ചന്ദ്രശതോപാദ്ധ്യായരുടെ മിക്ക കൃതികളുടെയും പ്രഥമാവതാരം ബങ്കാളയിലായിരുന്നു. പ്രസിദ്ധനും രാജ്യതന്ത്രനിപുണനുമായ രമേശചന്ദ്രഭട്ടന്തനും തന്റെ കൃതികളെക്കൊണ്ടു സ്വഭാഷയെ അനുഗ്രഹിച്ചു. ലോകമഹാകവിയായ ശ്രീ രവീന്ദ്രനാഥതാക്കൂറിനു സർവ്വജനീനമായ ആംഗ്ലേയഭാഷയിൽ നൈപുണ്യമില്ലാത്തതിട്ടല്ലല്ലോ അദ്ദേഹം തന്റെ കൃതികളെ എങ്ങനെ പ്രഥമമായി സ്വഭാഷയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. വിസ്തരഭയത്താൽ ഉദാഹരണങ്ങളെ വലിപ്പിക്കുന്നില്ല. പ്രകൃത്യാ സ്വാഭാഭിമാനമുള്ള ബങ്കാളികളിൽ സ്വഭാഷാഭിമാനവംകൂടി അങ്കുരിച്ചതിന്റെ ഫലമായി അവരുടെ സാഹിത്യം മറെറല്ലാ ഭാരതീയസാഹിത്യങ്ങളേയും അതിശയിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നമുക്ക് അവരേയും അവരുടെ സാഹിത്യ പരിഷത്തിനേയും പിന്തുടരുന്നത് എല്ലാപ്രകാരത്തിലും നല്ലതാകുന്നു.

ഭാഷാസമൃദ്ധിക്കും ആദ്യകാലത്തു പ്രഭുസമുദായത്തേയും പിന്നീട് ജനതയേയും അവലംബിച്ചിരുന്നതായിട്ടാണ് രാജ്യചരിത്ര

ങ്ങളിൽനിന്നു കാണുന്നത്. ഭോജചരിത്രത്തിന്റെ യഥാർത്ഥത്തെ കുറിച്ചു നവീനപണ്ഡിതന്മാർ എത്രതന്നെ സംശയിച്ചാലും, അതു പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ പ്രഭുക്കന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങളുടെ ഒരു അനുചാപകമല്ലെന്നു വരുന്നതല്ല. ഭോജരാജാവിന്റെ അക്ഷരലക്ഷ്യപ്രദാനങ്ങളും മറ്റും കേവലം അത്യുക്തിവിജ്ഞാപനങ്ങളാണെന്നുവരികിലും, അതിന്റെ യഥാർത്ഥ്യത്തിൽ നമുക്കുള്ള സന്ദേഹം അനുണ്ടായിട്ടുള്ള കവികർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിശ്ശേഷം നീങ്ങിപ്പോകുന്നു.

പുരാതനകാലങ്ങളിൽ പ്രഭുക്കന്മാരുടെയും രാജാക്കന്മാരുടെയും കീഴിൽ കവിസമാജങ്ങളും വിദഗ്ദ്ധസഭകളും രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അഭ്യസ്തവിദ്യന്മാർക്കും പ്രതിഭാവിളാസമുള്ളവർക്കും മാത്രമേ പ്രസ്തുത സഭകളിൽ പാരിഷദന്മാരാകുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. അക്കാലത്തു, യഥാർത്ഥവിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കും നിൽനതപം വളരെനാൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരാറില്ല. “കന്യാസ്ത്രീകൾക്കു കപരീകൾക്കെന്ന്മണയോരക്ഷാസ്ഥിതേഃപാതിരാഃ” എന്നായിരുന്നു അന്നു രാജപ്രസാദം ലഭിക്കാത്ത വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ സമാധാനം. സാഹിത്യത്തിൽ വൈമുഖ്യം കാണിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരെ സരസമായി ശകാരിച്ചു ശരിപ്പെടുത്തുന്ന കവികളുടെ സംഖ്യ ഒട്ടും ചില്ലറയല്ലായിരുന്നു.

ഈവക സംഗതികൾ നിങ്ങൾക്കു് അപരിചിതങ്ങളല്ല. എന്നാലും പ്രസംഗവശാൽ പ്രഭുക്കളുടെ സാഹിത്യസഹകരണങ്ങളെ ഉപന്യസിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ.

മലയാളസാഹിത്യത്തിനും പ്രഭുജനസഹായം കിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂട. ചില കാവ്യമുഖങ്ങളും കഥകളും സ്ഥാപനങ്ങൾതന്നെയും ഇതിനുദാഹരണങ്ങളായ ട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും സംസ്കൃതാഭിസാഹിത്യങ്ങൾക്കു പ്രഭുക്കളിലും ജനസാമാന്യത്തിലും നിന്നു സിദ്ധിച്ചപോലെ ഈ നാട്ടിലെ പ്രഭുക്കളിലും ജനതതിയിലുംനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്നു് ഉറപ്പിച്ചുപറവാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമാണ്.

ലോകത്തിലെമ്പാടും, സാഹിത്യലോകത്തിലും ഒരു നിയന്ത്രണശക്തിയുടേയൊ നിയമകന്റേയൊ സഭാഭാവം അത്യവശ്യമാണ്. കേരളസാഹിത്യത്തിനു കരേക്കാലാമങ്കിലും ഒരു ഏകകൂട്ടരൂഢിപത്യത്തിന്റെ ഛായയിൽ ശാന്തമായും സുഖമായും പരിലസിച്ചുവളരുവാൻ യോഗമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേപ്പോലെ സ്വസ്ഥമതനായ ഒരു ഭാഷാസാമ്രാജ്യചക്രവർത്തി ഇവിടെ ഇതേവരെ അവതരിച്ചിട്ടില്ല. അവിടന്നും അവിടത്തെ ഭാഗിനേയനും യശഃശരീരികളായതിൽ

പ്പിന്നെ കൈരളി അനാഥയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇന്നും നമ്മുടെ നാട്ടിൽ യോഗ്യനായ മഹാകവികൾ ഇല്ലായ്കയല്ല. ആ കവതിലകന്മാരുടെ രസനിഷ്ഠനികളായ വൈഖരീപുരങ്ങളാൽ കൈരളിഭേവി അലങ്കരിക്കപ്പെടുന്നതുമുണ്ടു്. അവരെ ഞാൻ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഹൃദയപൂർവ്വം വന്ദിക്കയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, കക്ഷി വഴക്കനിമിത്തവുംമറ്റും നായകത്വം ലഭിക്കുന്നതിന്നു് ഇവക്കാർക്കു് ഒരു ഭാഗ്യമുണ്ടായിക്കാണുന്നില്ല.

സ്വാതന്ത്ര്യബോധവും കാര്യപ്രാപ്തിയും ഉള്ള പ്രജകൾ വലിച്ചുവരുന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ ജനസമുദായരാജ്യഭരണം നടപ്പിൽ വരുന്നതു് അപൂർവ്വമല്ലല്ലോ. മലയാളസാഹിത്യലോകവും ഏകദേശം അതുമാതിരി ഭരിക്കപ്പെടേണ്ട പദ്ധതിയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിന്നു വേണ്ട വ്യവസ്ഥകളോടുകൂടി ഒരു യോഗം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഇപ്പോൾ കൂടിയിരിക്കുന്ന ഈ സമാജം അതിന്നു പര്യാപ്തമാകുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഭാഷാകാര്യങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുവാനും തൽപോഷണത്തിന്നും ഇതിന്നു മുമ്പും ചില സമാജങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതിരുന്നില്ല. അവയുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളും രൂപവൽക്കരണവും സ്വപ്നാർത്ഥങ്ങളായിരുന്നു അവയിൽ ഭാഷാപോഷിണിപ്പുറത്താനും ചില കാലങ്ങളിൽ മിസ്റ്റർ കണ്ടത്തിൽ വർഗീസ്സുമാപ്പിളയുടെ ഉത്സാഹത്തിന്മേൽ അതിന്റെ ഉദ്ദേശസാദ്ധ്യത്തിന്നു് അല്പാനിഷ്ഠതയും സ്മർത്തവ്യങ്ങളായ ചില ഗുണങ്ങളെ സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ കേരളീയരുടെ ആരംഭത്തുരാപവാദം ആ വക സമാജങ്ങളെപ്പോലും ബാധിച്ചു. പോയതിൽ പരിതപിക്കയല്ലാതെ ഈ അവസരത്തിൽ നമ്മളാൽ കർത്തവ്യമായിട്ടുള്ളതെന്താണു്? പ്രസ്തുത സംഘവും അപ്രകാരമുള്ള ദശയെ പ്രാപിക്കുമെന്നുള്ള ശങ്കയുണ്ടെങ്കിൽ, “ഇല്ലാത്ത സംഘപ്രഭവത്തെ”യാണു് ഞാൻ ശ്രേയസ്കരമായി ഗണിക്കുക.

ഭാഷാപോഷണവിഷയത്തിൽ യഥാശക്തി പരിശ്രമിച്ചുവരുന്ന അസ്സാദൃശന്മാരാകട്ടെ വാല്യകൃത്തിൽ കാലുനിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു് പണ്ടത്തെപ്പോലെ വല്ലതെങ്കിലും കാട്ടിക്കൂട്ടുവാനോ സഹായിക്കുവാനോ എല്ലായ്പ്പോഴും കഴിവുണ്ടായി എന്നു വരുന്നതല്ല. അല്പയോ പ്രിയപ്പെട്ട യുവാക്കന്മാരോ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാവിശ്രേയസ്സും ഉപകാരവും നിങ്ങളുടെ അകൈതവമായ ഭാഷാഭിമാനത്തെയും അക്ഷീണമായ പരിശ്രമത്തെയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതാണു്. നിങ്ങളുടെ ഈ സമാജത്തെ ആഹലോദയകർമ്മംകൊണ്ടു് ചരിതാർത്ഥമാക്കുവാൻ നിങ്ങൾ

വിചാരിക്കുന്നു എങ്കിൽ, താഴെ പ്രസ്താവിക്കുന്ന ചില അഭിപ്രായങ്ങളെ ആദരപൂർവ്വം നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അനുവാദത്തെ കാംക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

൧. ആയവ്യയക്കണക്കുകൾ രാജ്യഭരണത്തിൽ ഏല്പിച്ച് വിചാരിക്കുന്നവർക്ക് എത്രത്തോളം ഉപകരിക്കുന്നുവോ, അതിലും ആവശ്യമാണ് ഈ സമാജത്തിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങളോടുകൂടി ആരംഭിക്കുന്ന സഭകൾക്ക് ഒരു നല്ല സാഹിത്യപരിത്രം. ഏതെല്ലാം വിഭാഗങ്ങളിൽ ബുക്കുകൾ ഉണ്ടെന്നും അവ ഏതേതു ഇനങ്ങളിൽ പെട്ടവയെന്നും അറിഞ്ഞാലല്ലാതെ, അഭിവൃദ്ധിമാർഗ്ഗങ്ങളെ ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കുന്നത് സുകരമായി വരികയില്ല. തന്മൂലം ഒരു നല്ല ഭാഷാസാഹിത്യപരിത്രം ഉണ്ടാകുന്ന കാര്യത്തിൽ ഈ സമാജത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ ഒന്നാമതായി പതിയുമെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

൨. ഉള്ള കൃതികളെ വായിച്ചു രസിക്കുന്നതിനും പഠിച്ചു മനസ്സിലാക്കുവാനും വരുത്തുന്നതിനും ആതനകൃതികളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും ഒരു നിഘണ്ടു ആവശ്യമാകുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഗ്രന്ഥകാരന്മാർക്കും ഒരു നിഘണ്ടു അപരിത്യാജ്യവസ്തുക്കളിൽ ഒന്നാണെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. നിഘണ്ടുനിർമ്മാണത്തെ ചെയ്യുന്നതിന് വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ ഭാഷാപണ്ഡിതന്മാരെ ചേർത്ത് ഒരു കമ്മിറ്റിയെ അതിവേഗത്തിൽ രൂപവൽക്കരിച്ചുകാണാൻ ഞാൻ മോഹിക്കുന്നു. ഇന്നു നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ ഉപയോഗിച്ചു വരുന്ന സകല പദങ്ങളേയും ഈ നിഘണ്ടുവിൽ ശേഖരിക്കേണ്ടതെന്ന് ഞാൻ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇതിനും പുറമേ, ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുകയും ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നവരുടെ സഹായത്തിനും സൗകര്യത്തിനുമായി ശാസ്ത്രീയപദങ്ങളേയും സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങളേയും, അതിനുള്ള രീതിയെ തീർച്ചയാക്കി, സൃഷ്ടിച്ചു ഇതിൽ ചേർക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു.

൩. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ ഗുണപ്രദമായ ഏതു തരത്തിലുള്ള കൃതികളാണ് കുറഞ്ഞൊ ഇല്ലാതെയോ ഇരിക്കുന്നത് എന്നു നോക്കി മനസ്സിലാക്കി ആ തരം ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ട ശ്രമങ്ങൾ ഈ സമാജം എല്ലാ കാലത്തും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അധികാരികളുടെ സ്വഭാവമനുസരിച്ചു വിഷയവിശദീകരണവും കാര്യവും ക്രമപ്പെടുത്തി പല ശാസ്ത്രങ്ങളിലും അനുവധി ബുക്കുകളെ മലയാളത്തിലേക്ക് അവതരിപ്പിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നെണ്ണപോലെ, ഇംഗ്ലീഷ്, തമിഴ്, ബങ്കാളി എന്നീ ഭാഷകളിൽനിന്നു പല പുസ്തകങ്ങളും നമ്മുടെ ഭാഷയിലേക്ക് നയിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

൪. ലുപ്തപ്രായങ്ങളായ സഭാഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ മുദ്രാപണത്തിൽ ഈ സമാജം സഭാ ഉത്സാഹിക്കേണ്ടതാണ്. വിശിഷ്ടങ്ങളായ എത്രയോ കൃതികൾ താളിയോലകളിലും മറ്റും ചിതലിന്റെ മുതലായി കിടക്കുന്നു? അവയെ തേടിപ്പിടിച്ച് വെളിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നത് ഭാഷയുടെയും, ഒരു സമയം ചരിത്രത്തിന്റെയും പ്രകാശന ഭാഗകളിൽ അത്യന്തം അനുക്രമമായിരിക്കും.

൭. പ്രൗഢങ്ങളായ നമ്മുടെ പ്രാചീനനവീനഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു വ്യാഖ്യാനങ്ങളില്ലായ്മയാൽ അവയെ സാധാരണക്കാർ ആസ്വദിക്കുന്നില്ല. സാധാരണങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെടുന്നത് ഭാഷയ്ക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും ഗണ്യമായ ഒരു സമ്പത്തായിരിക്കും. പദത്തിന് പദാന്തംകൊണ്ട് അർത്ഥകല്പനം ചെയ്യുന്ന സമ്പ്രദായംകൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടരുത്. വ്യാഖ്യാനം സുസാധ്യമായ ഒരു സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനമല്ല. സർവ്വതോമുഖമായ ജ്ഞാനവും അന്യർക്കു സന്ദർഭാചിതമായും രസപ്രദമായും ഭാനം ചെയ്യാനുള്ള സാമത്രിയുമുള്ളവരെ ഇതിനായി പുറപ്പെടുകയുള്ളൂ എന്ന് സമാധാനിക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമുണ്ട്.

൩. നല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതുന്നവർക്ക് സർവ്വദാ പ്രോത്സാഹനം ലഭിക്കേണ്ടതാണ്. ധനംകൊണ്ട് എപ്പോഴും ഇതു സാധിച്ചു എന്നു വരികയില്ലെങ്കിലും, നിരൂപണങ്ങളേയോ പ്രശംസാപത്രങ്ങളേയോകൊണ്ടെങ്കിലും ഇത് എപ്പോഴും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. ഗ്രന്ഥനിരൂപണം ഈ സമാജത്തിന്റെ കൃത്യങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കണം. തികഞ്ഞ പാണ്ഡിത്യവും നല്ല ഗ്രന്ഥപരിചയവും വിശിഷ്ട പരിശുദ്ധമായ ഒരു ഹൃദയവും എല്ലാ നിരൂപകന്മാർക്കും അവശ്യം ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇന്ന് ഗ്രന്ഥനിരൂപണത്തിന് കാപ്പകെട്ടി പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരിൽ എത്ര പേർക്ക് ഈ വക ഗുണങ്ങളുണ്ടെന്ന് എന്റെ ശ്രോതാക്കൾക്കു അംഗുലീഗണനംകൊണ്ടുതന്നെ പരിശോധിക്കാവുന്നതാകുന്നു. ഗുണഭോഷവിചാരങ്ങളിൽ ലീനമായിരിക്കേണ്ട വിദ്വാനാണസം പ്രണേതൃവിഷയകമായ ഗുരുലഘുതപചിന്തനകളെക്കൊണ്ട് മലിമസമായാൽ അവകൊണ്ട് നിദ്രിഷ്ടമായ ഫലം അല്ല സിദ്ധിക്കുന്നത്. അതു ചില നിരൂപകന്മാരുടെ അവഹേളനങ്ങളും രുചിഭേദപ്രമാണിച്ചുള്ള അതിസ്തുതികളും സാഹിത്യലോകത്തിൽ എടയ്ക്കിടയ്ക്കു കുട്ടിക്കലഹങ്ങളുടെ ജന്മമേതുള്ളായി തീരുന്നുണ്ട്. എന്നല്ല, ഇതു കാരണം “തുല്യനിന്ദാസ്തുതിചൈതന്യം സത്തുഷ്ടോ യേനകേനചിത്” എന്നീ വകക്കാരൊഴിച്ചുള്ളവർക്ക് സാഹിത്യപരിശ്രമത്തിൽ ഉത്സാഹംതന്നെ കുറഞ്ഞാണ് വരുന്നത്. ഈ വിഷയത്തിൽ ശരിയായൊരു പന്ഥാവിനെ

വെട്ടിത്തെളിയിച്ച് അവനെ അതിൽ കൂടി പ്രവർത്തിപ്പിക്കേണ്ട ചുമതല മേലിൽ ഈ സമാജത്തിന്നായിരിക്കും.

ഒ. നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു കോടതികളിലും കച്ചേരികളിലും അവകാശവഴിക്കുള്ള പ്രവേശനവും, പ്രചാരവും, മാനുഷമായോ സ്ഥാനവും സമ്പാദിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണു്. നാം പ്രസംഗിച്ചും എഴുതിയും സാധാരണജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഭാഷാഭിമാനം ഉണ്ടാക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു് ഭ്രാന്തായതായൊരു കാര്യമാണു്. പ്രയോജനപേക്ഷയോടുകൂടാതെ, വല്ലകാര്യവും ലോകത്തിലുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. അതിനാൽ മലയാളഭാഷാഭ്യസനത്തിൽ ഏല്പിച്ചു വിജയിക്കുന്നവർക്കു്, ഏതുനിലയിലും അവർക്കും സർക്കാർ പണികൾക്കു് അവകാശമുണ്ടെന്നു് ആക്കിത്തീർക്കേണ്ടതും അത്യാവശ്യമാകുന്നു. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിലുള്ള വിദ്യാലയങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഭാഷാസാഹിത്യത്തിനു് സഹായവും ഉല്ക്കർഷവും കൊടുക്കുവാൻ വേണമെന്നതിൽ എളുപ്പത്തിൽ കഴിയും. പാഠശാലാധികൃതന്മാരുടെ ഇഷ്ടമനുസരിച്ചു്, പല പുസ്തകങ്ങളേയും ഒരു കാലത്തു് ഒരുതരം ക്ലാസിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഇപ്പോഴത്തെ സമ്പ്രദായം ഒട്ടും ആശാസ്യമല്ല. അതുകൊണ്ടു് പാഠ്യപുസ്തകപ്രണേതാക്കൾക്കൊക്കട്ടെ ഇതരസാഹിത്യകാരന്മാർക്കൊക്കട്ടെ ഒരു കൃതാത്മതയ്ക്കും വഴികാണുന്നില്ലെന്നതന്നെയല്ല, പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ നടന്നുകൊണ്ടുള്ള അവരിൽ ചിലരുടെ യാചകവൃത്തി ദയനീയവും ആയിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. പാഠ്യപുസ്തകനിയന്ത്രണത്തിൽ ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു ചില വ്യവസ്ഥകൾ വരുത്തേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. സമാജത്തിന്റെ മറ്റൊരു ശ്രമം വേണ്ടതു് കേരളത്തിലുള്ള ഭാഷാപത്രങ്ങളുടെ അധിപന്മാരുടെ ഒരു യോഗം സ്ഥാപിക്കുന്നതിലാണു്. ഈ യോഗം വഴി ഭാഷയ്ക്കും രാജ്യത്തിനും പല ഗുണങ്ങളും സിദ്ധിക്കുവാനുണ്ടെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളെ പ്രത്യേകം ഓർമ്മിപ്പിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. സഭയുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെയും പ്രവൃത്തികളെയും മഹാജനങ്ങളെ അറിവിച്ചു് അവരുടെ സഹായസഹകരണങ്ങൾ സഭയ്ക്കു് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും, ഭാഷയേയും സാഹിത്യത്തേയും സംബന്ധിച്ചു് ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കാവുന്ന സംശയങ്ങളെ വാദിച്ചു നിവർത്തിക്കുന്നതിനും സാഹിത്യലോകത്തിൽ പരിശ്രമിക്കുന്നവരെ പല പ്രകാരത്തിലും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും മറ്റുമായി സഭവകയായി ഒരു മാസികയുടെ പ്രചരണമാകുന്നു മറ്റൊരു പ്രമേയം.

വു. സമാജത്തിന്റെ നടപടികളെ വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്നതിനും മേൽ ഉപന്യസിച്ചു കാര്യങ്ങളെ എല്ലാം വഴിപോലെ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനും ഒരു ചെറിയ കമ്മിറ്റിക്കു വേണ്ട അംഗങ്ങളെ

തിരഞ്ഞെടുത്ത ഈ ശുഭദിവസംതന്നെ അവരെ പണിയിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. കൃത്യാന്തരങ്ങളാലും വാൽകൃത്താലും ബാധിതനായ 'ബിരുദധാരി' കളിൽ ഭാഷാപോഷണത്തിൽ വളരെ ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നവർ വളരെ ദുർല്ലഭമാകുന്നു. അതു കാരണം, ഭാഷാഭിമാനികളും, ഉത്സാഹശീലന്മാരും വിവേകികളുമായ ചെറുപ്പക്കാർ ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ അംഗങ്ങളായിരിക്കുന്നതായിരിക്കും ഏറ്റവും പ്രയോജനകരമായ മാർഗ്ഗം. ഭാഷയേയും സാഹിത്യത്തേയും ലോകോപകാരപ്രദമായ ഒരു നൂതനരൂപത്തിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ യത്നിക്കുന്നവരോട് എനിക്ക് ഒന്നുമാത്രമേ പറയാനുള്ളൂ. പ്രതിഫലേച്ഛയോടുകൂടി പ്രവർത്തിപ്പാൻ തുടങ്ങിട്ടാവശ്യമില്ല; ആവകക്കാർ മറ്റു പന്ഥാക്കളിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. താല്ക്കാലികമായ സമ്മാനത്തേയും സമ്പാദ്യത്തേയും വകവെയ്ക്കാതെ, അത്യുൽകൃഷ്ടമായ ജീവിതോദ്ദേശത്തെ നിർവ്വഹിപ്പാൻ പരിശ്രമിച്ചിട്ടുള്ള കമ്മയോഗികളുടെ സന്താനങ്ങളായ കേരളീയയുവാക്കന്മാരോട് പക്ഷെ ഞാൻ ഇങ്ങനെ ഉപദേശിക്കേണ്ടയാവശ്യമില്ല. മനസ്സാക്ഷിയുടെ വെളിച്ചത്തു്, പരമോദ്ദേശത്തെ സമ്പാദിപ്പാനുള്ള പരിശ്രമംതന്നെ അതിന്റെ പ്രതിഫലമായി കരുതി, കൃത്യനിഷ്ഠയോടും അക്ഷീണമായും പരിശ്രമിച്ചാൽ ശുഭമായ ഫലോദയത്തോടുകൂടിയ സുപ്രഭാതം കാലതാമസം കൂടാതെ കേരളത്തിൽ എങ്ങും ശോഭിക്കുന്നതാകുന്നു.

നിയതം സംഗരമിതമരാഗഭേദചിന്തഃ കൃതം
അഫലപ്രേപ്സുനാ കർമ്മ യൽ തത്സാത്വികമുച്യതേ.

എന്നുള്ള ഗീതോപനിഷദപാത്രത്തോടുകൂടി എന്റെ പ്രസംഗത്തെ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു

൧൫. ഭൂപ്രകൃതിശാസ്ത്രം

“വൃത്തഭവോംബരമദ്ധ്യേ കക്ഷ്യാപരിവേഷിതഃ സ്വമദ്ധ്യഗതഃ
മുജ്ജലശിഖിഭാഃ യഥയോ ഭൂഗോളസ്സർവ്വതോ വൃത്തഃ”

ഭൂമി ആകാശത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അതു പഞ്ചഭൂതങ്ങളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതും ഗോളാകൃതിയിൽ ഇരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

“സർവ്വതഃ പർവ്വതാരാമഗ്രാമചൈത്യചയൈശ്ചിതഃ
കടംബകസുമഗ്രന്ഥിഃ കേസരപ്രകരൈരിവ”

കടംബകസുമത്തിന്റെ ഇതളുകൾ അതിന്റെ കരുവിനെ ഏറ്റുപോലെ, ഭൂമിയെ കുന്നു; പൂങ്കാവു, ഗ്രാമം, പുര — ഇവകൾ ചുറ്റിയിരിക്കുന്നു.

“ലങ്കാപുരേ ക്ഷു യദോദയഃ സ്വാൽ
തദാ ദിനാൽ യമകാടിപുര്യം
അധസ്തദാ സിലപടേസ്തുകാലഃ
സ്വാഭാമകേ രാത്രിദലം തദൈവ”

൩

ലങ്കയിൽ ഉദയമാകുമ്പോൾ, ജാവയിൽ ഉച്ചയും, സിലപടത്തിൽ അസ്തമനകാലവും, റോമിൽ അൽരാത്രിയും ആകുന്നു.

“സമോ യതഃ സ്വാൽ പരിധേശ്ശതാംശഃ
ഘൃഥീ ച ഘൃഥീ നിതരാം തനീയാൻ
നരസ്യ തൽ ഘൃഗതസ്യ കൃത്സനാ
സമേവ തസ്യ പ്രതിഭാത്യരസ്സാ”

൪

ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ വൃത്തപരിധിയുടെ നൂറിൽ ഒരു ഭാഗം നമുക്കു വളവിലാത്ത ഒരു വരയായി തോന്നുന്നു. ഇതുപോലെതന്നെ, ഭൂമി ഒരു വലിയ ഗോളവും അതിൽ നമുക്ക് ഒരിക്കൽ കാണാവുന്ന ഭാഗം വളരെ കുറച്ചും ആകയാൽ ഭൂമി പരന്നതായി കാണുന്നു.

“പ്രോക്തോ യോജനസംഖ്യയാ കപരിധിസ്സപ്തബ്ജിഭൂയുക്തയാ
തന്മല്യഃ കജശാസ്യമാനപരതോ വീരാംശകേനാധികഃ”

൫

ഭൂമിയുടെ വൃത്തപരിധി, അതായത് ചുറ്റളവ്, രൻനുയോജനയാകുന്നു. ഭൂമല്യരേഖയുടെ നീളം ൧൭ വൃഥം, ഒരു യോജനയുടെ ൨൪-ൽ ഒരു ഭാഗവും ആകുന്നു.

പേജരസ്ഥിതാ ഭൂരേവാവൃത്യ പ്രാതിദൈവസികൈ
ഉദയാസ്തമയൈഃ സംപാദയതി ഗ്രാഹനക്ഷത്രാണാം”

൬

നക്ഷത്രസമന്വീതമായ ആകാശം സ്ഥിരമായിരിക്കുന്നു. ഗ്രാഹനക്ഷത്രങ്ങൾക്ക് ഉദയാസ്തമനമുണ്ടാകുന്നതു ഭൂഭ്രമണമാകുന്നു.

“ഭൂഗ്രഹഭാനാം ഗോളഃ ഛാനി സ്വച്ഛായയാ വിവർണ്ണാനി
അഛാനി യതഃ സാരം സൂര്യാഭിമുഖാനി ദീപ്യന്തേ.”

൭

ഗ്രഹങ്ങൾക്ക് പ്രകാശം കൊടുക്കുന്നതു സൂര്യനാകുന്നു. സൂര്യനോടു് അഭിമുഖമായിരിക്കുന്ന ഇവയുടെ ഭാഗം എപ്പോഴും പ്രകാശമുള്ളതായിരിക്കും. അതാതിന്റെ വസ്തുഭേദംപോലെ അതാതിന്റെ വർണ്ണത്തിനും വ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കും.

ഈ ശ്ലോകങ്ങൾ ആദ്യഭൂമിയിൽനിന്നും ഭാസ്കരാചാര്യരുടെ ഗോളാദ്ധ്യായത്തിൽനിന്നും എടുത്തവയാകുന്നു. ഇവയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന തത്വങ്ങൾ പാശ്ചാത്യന്മാരുടെ ശാസ്ത്രത്തോടു വളരെ അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭൂമി ഒരു ഗോളമാകുന്നു എങ്കിലും അത് പരന്നു കാണുന്നു. ഇതിനുള്ള കാരണം നാലാം ശ്ലോകത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു യോജനയ്ക്ക് അഞ്ച് നാഴികയാകുന്നു. വൃത്തപരിധിയുടേയും മദ്ധ്യരേഖയുടേയും ഇതിൽപറഞ്ഞിട്ടുള്ള അളവുകളെ അഞ്ചുകൊണ്ടുപെരുക്കിയാൽ കിട്ടുന്ന സംഖ്യകളും യുറോപ്യന്മാർ ഇവയ്ക്കു ശബ്ദിച്ചു തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്ന അളവുകളും വളരെ യോജിക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമി തിരിയുന്നതിനാലാണ് രാപ്പകലുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതെന്ന് ഇതിലുള്ള ആരാമത്തെ ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “തോണിയിൽ പോകുമ്പോൾ കരയ്ക്കു നില്ക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ ചലിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നതുപോലെയാകുന്നു നമുക്കു നക്ഷത്രങ്ങൾ ചലിക്കുന്നതായിത്തോന്നുന്നത്” എന്ന് ആദ്യഭൂമൻ പറഞ്ഞുകാണുന്നു. പണ്ടുള്ള കാലങ്ങളിൽ റോമാപട്ടണം വളരെ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതായിരുന്നു. ഇതിന്റെ അധീനത്തിൽ അന്നുണ്ടായിരുന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചിരുന്നില്ല. ജാവാ എന്ന ദ്വീപിൽ കാപ്പി, അരി, കരിമ്പ്, കരുമുളക് ഇവ ധാരാളമായി ഉണ്ടാക്കുകയും ഇവയെ അവിടുത്തുകാർ അന്യരാജ്യക്കാർക്കു കൊടുത്തു വളരെ ധനം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇന്നും അവിടെ ഈ കച്ചവടം നടക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യംപറഞ്ഞ കാലത്തു് ആ ദ്വീപുകാർ ബുദ്ധമതത്തെ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. ഇതിനടുത്തുള്ള ബാലി എന്ന ദ്വീപിൽ ഹിന്ദുക്കൾ അധിവസിച്ചുവരുന്നു. ഇതെല്ലാംകൊണ്ടും മൂന്നാംശ്ലോകത്തിൽ പറയുന്ന സ്ഥലങ്ങളെ കേട്ടു് നമുക്കു അതിശയിക്കുവാനൊന്നുമില്ല. അമേരിക്കാരാജ്യത്തെ ആദ്യഭൂമന്റെ കാലത്തു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടില്ല. അതുകാരണം അദ്ദേഹം ആ ഭാഗത്തെ സിദ്ധപടം എന്നു വിളിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനം ഭാരതവർഷമാകുന്നു. ചന്ദ്രന്റെ വൃദ്ധിക്കുയങ്ങളേക്കുറിച്ചും നക്ഷത്രങ്ങളുടെ സ്ഥിതികളേക്കുറിച്ചും ഗ്രഹപഥത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്” ഒരു സംവത്സരംകൊണ്ടു് അവസാനിക്കുന്ന യാഗങ്ങൾ സൂര്യഗതികൊണ്ടു് നിയമപ്പെടുത്തിവന്നിരുന്നു. മഹാകാവ്യകാലത്തിൽ രാശിചക്രസ്ഥിതിയും അയനാന്തങ്ങളും മറ്റും കണ്ടുപിടിച്ചു. ആദ്യഭൂമൻ, ബ്രഹ്മസമുപാസൻ, ബ്രഹ്മഗുപ്തൻ, ഭാസ്കരാചാര്യർ ഇവരെല്ലാം ചരിയ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരാകുന്നു. ഇവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഗ്രഹസ്ഥി

തികൾ, കാലഭേദങ്ങൾ, സോമസൂര്യഗ്രഹണങ്ങൾ, ഗ്രഹനക്ഷത്ര സംഗമങ്ങൾ, ചന്ദ്രന്റെ വൃദ്ധിക്കയങ്ങൾ, അർദ്ധരാത്രാഗ്രസ്ഥിതികൾ, നോമരവിസംക്രമങ്ങൾ, ജഗദപിവാറണം മുതലായവയേക്കു റിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.” എങ്കിലും, ഈ സംഗതികളെ സംബന്ധിച്ച നമ്മുടെ അടുക്കളിൽ പലക്കും തെറ്റായ അറിവാണുള്ളതു്. വല്ലവരും ശരിയായിട്ടുള്ളതു പറഞ്ഞുകൊടുത്താൽ അതിനെ ഇവർ ആംഗ്ലേയന്മാരുടെ വിഡ്ഢിത്വമായിട്ടേ വകവെക്ക. ഗ്രഹണങ്ങളുടെ ശരിയായ കാരണം ആര്യഭട്ടൻ നിദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും, ഇവരുടെ വിശ്വാസം അപര്യുക്തമാകുന്നതു രാജകേതുക്കളുടെ വായകളുടെ വലിപ്പത്തിനാലാണു എന്നാകുന്നു.

ഗുണഭോഷണിരൂപണം

(ഭോഷാസാഹിത്യവിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതു്.)

ഗുണഭോഷണിരൂപണം എന്ന സംസ്കൃതസമാസപദത്തിനു് ഏകദേശം തുല്യമായ ഇംഗ്ലീഷു് വാക്കു് ‘ക്രിട്ടിസിസം’ എന്നാണല്ലോ. എന്നാൽ ഈ വാക്കിനു ഭോഷപ്രഖ്യാപനം എന്നു് അർത്ഥമില്ല; സംഗീതം, സാഹിത്യം, ചിത്രമെഴുത്തു് എന്നീ വിദ്യകളുടെ ഗുണങ്ങൾ ഇന്നിന്നവയെന്നു വിവരിക്കുകയും, അവ പ്രത്യേകം ഓരോ കൃതികളിൽ എത്രത്തോളമുണ്ടെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചു പരോപകാരത്തിനും അതതു സൽകൃതിയുടേയും അതു സംബന്ധിച്ച ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും അഭിവൃദ്ധിക്കും അവയെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിക്കുകയും ആകുന്നു, ക്രിട്ടിസിസം എന്ന ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രവൃത്തി. മുന്പറഞ്ഞ രണ്ടു പദങ്ങൾക്കും ശരിയായ മലയാളപദം ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പക്ഷെ, ആ പദാർത്ഥങ്ങൾക്കു് അനുസരിച്ചു നമ്മുടെ ഇടയിൽ നാധാരണയായി നടത്തിവരുന്ന ക്രിയ ഛിദ്രപ്രേഷണമായുള്ള ഭോഷാരോപണമാണെന്നു നമുക്കു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല.

ഗുണങ്ങളെ മാത്രം കുറിച്ചു സ്തോത്രംചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടോ, ഭോഷങ്ങളെത്തന്നെ ലക്ഷ്യങ്ങളാക്കി വിലപിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ ഒരു ഫലവുമില്ല; എന്നതന്നെയല്ല, ഭോഷങ്ങൾ നേരിടുകയും ചെയ്യും. ഗുണഭോഷങ്ങളെ വേർതിരിച്ചു് അനുഗ്രഹബുദ്ധിയോടുകൂടി കാണിച്ചു് ഗുണഭാഗത്തെ അധികമാക്കുന്നതിനും ഭോഷാംശങ്ങളെ കുറയ്ക്കുന്നതിനും മാർഗ്ഗങ്ങളെ നിർദ്ദേശിച്ചാലേ ഭോഷാസാഹിത്യത്തിനു ഉല്ക്കർഷം ഉണ്ടാകുകയുള്ളു.

അതിനാൽ ഗുണഭോഷങ്ങളെ വിവേചനംചെയ്യേണ്ടതു് ഏതുമതിരിയിലാണു് എന്നു നമുക്കു് ഇനി ആലോചിക്കുക. ഗുണഭോഷനിരൂപണംചെയ്യുന്നതു യാതൊരു ഭാഷാവിചാരത്തോടുംകൂടിയരുതെന്നതന്നെയല്ല, സാഹിത്യവും, കൃതിയും, കവിയും, നിരൂപണംചെയ്യുന്നാളും നന്നാകേണമെന്നുള്ള ഏകമനസ്സോടുകൂടി വേണമെന്നും ഇവിടെ സമത്ഥിച്ചുപ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഗുണഭോഷനിരൂപണത്തിന്നു ഈ ഗുണങ്ങൾ പൂർത്തിയായി ഉണ്ടായിരിക്കേണമെങ്കിൽ, അതു പക്ഷപാതരഹിതമായിരിക്കേണം. ഏതു കൃതിയെ നാം പരീക്ഷിക്കുന്നുവോ, അതിന്റെ കർത്താവായ് എന്നുള്ള സംഗതി ആലോചിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ല. അതിന്റെ വിഷയം, ആകൃതി, ഉദ്ദേശം, പ്രയോജനഭാഗം ഇതുകളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നതോടുകൂടി, സ്വഭാഷയിലും അനുഭാഷകളിലും അതുപോലെയുള്ള കൃതികളുമായി അതിനെ താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതു സത്യത്തോടും സാമത്വത്തോടും നിഷ്പക്ഷമായിട്ടും വേണ്ടതാകുന്നു.

ഇതു ചെയ്യുന്ന ആൾ ഏതുതരക്കാരനായിരിക്കേണം എന്നു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ചിന്തിക്കേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു. ഈ സംഗതിയെ തീരെ വിസ്മരിക്കുകാരണം, ഭാഷാസാഹിത്യം കടായ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കയറി, അതിന്നു അനുഗമമായ യശസ്സിനെ സമ്പാദിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല എന്നുതന്നെയല്ല, പരിഷ്കൃതദേശയിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതിനുകൂടി അനേകം പ്രതിബന്ധങ്ങൾ നേരിട്ടുകൊണ്ടും ഇരിക്കുന്നു.

‘മാടോട്ടുപോലുമിവിടെക്കടികൂടിടാതെ
കൂടംവിഴുങ്ങിത്തെയ്യുന്നവരുണ്ടു കേചിൽ’

ഗുണഭോഷനിരൂപണശാസ്ത്രത്തിൽ ‘ചെപ്പടിവിദ്യ’ കൊണ്ടൊരു പ്രയോജനവുമില്ല; മയിൽപ്പിലിക്കെട്ടു വീശി ആളുകളെ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു സ്ഥിരമായ ഒരു ഗുണവും നമുക്കു ഉണ്ടാകുന്നതുമല്ല.

ഗുണഭോഷനിരൂപണംചെയ്യുന്ന ആൾ ബുദ്ധിയും അഭ്യാസവിശേഷവുമൊണ്ടു് ഒരു വിദഗ്ദ്ധനായിരിക്കേണം; ഏതു ഗ്രന്ഥത്തെ നിരൂപണം ചെയ്യുന്നുവോ അതുസംബന്ധമായ ശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു പണ്ഡിതനും വാസനയുള്ളൊരുവുമായിരിക്കേണം. സത്യൈകനിരതനും അപക്ഷപാദിയും ആയിരിക്കേണമെന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നിഷ്കളങ്കമായ നീതിജ്ഞാനത്താലും തന്റെ പരമശത്രുവിന്റെ ഭോഷങ്ങളെ അയാളുടെ മറ്റു ഗുണങ്ങളെ

ഉൽ ലോപിപ്പിക്കുവാൻ തക്ക പ്രസന്നകരമായ ചിത്തൈകാന്തതയും അദ്ദേഹം അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇവക ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന ആളേയാകുന്നു നാം ഉത്തമനായ 'ഗുണദോഷനിരൂപകൻ' എന്നു വിവക്ഷിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെയുള്ള റൊടുകുക്ക ശരിയായവിധം ഗ്രന്ഥപരിശോധനചെയ്യാനും ഗുണദോഷങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുവാനും പരമാർത്ഥങ്ങളായും നവനവങ്ങളായും ഉള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെ പ്രതിപാദിച്ചു അവയ്ക്കു പ്രചാരം വരുത്തുവാനും ഭാഷയ്ക്കും സാഹിത്യത്തിനും സംവൽനയുണ്ടാക്കുവാനും സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകാരണം, എന്തിനാണ് ഗുണദോഷനിരൂപണംചെയ്യുന്നത്? ഈ പണിക്കു ഉപയോഗിക്കുന്ന ബുദ്ധിയും സമർത്ഥവും വല്ല നല്ലൊരുവുണ്ടേയും നൽകുന്നതിനു ഉപയോഗിക്കുകയോ? എന്നൊരു പൂർവ്വപക്ഷത്തിനു വഴിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എങ്കിലും അതിനും സമാധാനം പറഞ്ഞേക്കാം.

കാവ്യങ്ങൾ അന്യനങ്ങളായിരിക്കുന്നതാണല്ലോ ഭാഷയ്ക്കു അഭിമാനമേതു. യാതൊരു തെറ്റുകളുമില്ലാതെ എല്ലാം തികഞ്ഞിട്ടൊരു കൃതി അമാനുഷരാൽതന്നെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയുമോ എന്നു സംശയമാണ്. പിന്നെ മനുഷ്യരാൽ സാധ്യമോ എന്നു കാര്യം പറയേണ്ടമോ? എന്നാൽ ഗുണദോഷവിചാരംകൊണ്ടു ഗുണങ്ങൾക്കു പൂർത്തിയരുത്തുവാനും ദോഷങ്ങളെ ഏതെങ്കിലും ഇല്ലായ്മ ചെയ്യാനും സാധിക്കുന്നതാണല്ലോ. അതിലുംവിശേഷിച്ചു, എല്ലാ കാലങ്ങളിലും, എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും സർക്കാവ്യങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ശക്തമായി എന്നു വരികയില്ല. കാലശക്തിയും മനുഷ്യശക്തിയും യോജിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചാൽ മാത്രമേ ഇതു സുഖകരമായിവരികയുള്ളൂ. ഗുണദോഷനിരൂപണവിദ്യയുടെ മുഖ്യമായ ഒരു കൃത്യം നിര്യാണശക്തിക്കു പ്രയോഗസൗകര്യം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതാകുന്നു. ഇന്നതു ഉൽകൃഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു്, ഇന്നതു് അനുകരണീയമായിട്ടുള്ളതു്, ഇന്നതു പൂജിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായിട്ടുള്ളതു് എന്നു കാണിച്ചു മനോഹരങ്ങളും അത്ഭുതകരങ്ങളുമായുള്ള പ്രകൃതിവിശേഷങ്ങളേയും, ജീവജാലങ്ങളേയും സൗന്ദര്യമുള്ളതായും പ്രകൃതിഗുണങ്ങളേയും, എന്നുവേണ്ട, സകല ഉൽകൃഷ്ടസൃഷ്ടികളേയും മാനിക്കുന്നതിലും, അവയുടെ ഗുണങ്ങളെ അനുഭവിക്കുന്നതിലും ജനങ്ങളിൽ അഭിരുചിയുണ്ടാക്കി ഉത്തമകാവ്യങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളേയും നിർദ്ദേശങ്ങളേയും അവസ്ഥകളേയും ഗുണദോഷനിരൂപണവിദ്യ ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാകുന്നു. ഈ വിദ്യയെ സാരമില്ലെന്നുള്ള നിലയിൽ തിരസ്കരിക്കുന്നതിനു നാം

ഏല്പോൾ വിചാരിക്കുന്നുവോ, അല്പോൾ സാഹിത്യനാടകത്തിന്റെ ചരമാങ്കത്തിൽ നാം എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു നിശ്ചയിക്കാം. പിന്നെ ഭരതവാക്യം ചൊല്ലിപ്പിരിയാനേ തരമുള്ളൂ. അതിനുമേൽ സാഹിത്യത്തിനു അധോഗതിയല്ലാതെ വളർന്നുണ്ടാകുമെന്നു വിചാരിക്കുകയും വേണ്ട.

ഇതിനും പുറമെ; ഈ വിദ്യാപരിശീലനത്താൽ നമുക്കു മറ്റു പല ഉപകാരങ്ങളും ഉണ്ടായിവരാവുന്നതുകൊണ്ടു ഇതിനെ ഒരിക്കലും തള്ളിക്കളഞ്ഞുകൂടാ. കലാവിദ്യകളേയും ഗുണഭോഷനിരൂപണത്തേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രമാണങ്ങളെപ്പറ്റി പര്യാലോചിക്കുകയും, അവയെ അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരാൾക്ക് ബുദ്ധിശക്തിയെ ആകർഷിച്ച് അതിനു അതിശയമായ ശക്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്ന തർക്കശാസ്ത്രത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങൾ അഭ്യസിക്കുവാനും, കേവലങ്ങളായ വിഷയങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുവാനും നിഷ്പ്രയാസം കഴിയുന്നതാകുന്നു. ഇതത്രയോ വിശേഷമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസമാണ്.

ഓരോരോ കലാവിദ്യകളുടെ പ്രമാണങ്ങളായി നല്ലപോലെ പരിചയിക്കുന്ന ആൾക്ക്, അതാതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സന്തോഷം ഏറ്റുഭവിക്കുന്നതാകുന്നു. ആ പരിചയം ഇല്ലാത്തവർക്ക് അതാതിന്റെ പരമ പോക്കുന്നതോടുകൂടി, അവയിലുള്ള രൂപി ക്രമേണ കുറഞ്ഞു് ടെവിൽ നിശ്ശേഷം ഇല്ലാതാകുന്നു. ഗ്രന്ഥപരിശോധനചെയ്യുന്നവർക്ക്, ഈ പ്രമാണങ്ങളായി നല്ല പരിചയം വേണമെന്നു കാണിച്ചുവെല്ലാം അതുപോലെയായിട്ട് അവനവന്റെ വിവേകത്തേയും ഭാവനയേയും പ്രസരിപ്പിച്ചു ശരിയായവിധം പുസ്തകങ്ങളെ പരീക്ഷണംചെയ്യുന്നവർക്ക്, സാഹിത്യത്തിലുള്ള രസം അവരുടെ ജീവാചസാനംവരെ നിലനില്ക്കുന്നതാകുന്നു. മനുഷ്യർക്ക് സാഹിത്യത്തിലും മറ്റു കലാവിദ്യകളിലും സ്ഥിരമായും സത്യമായും അഭിരുചി ഉണ്ടായിരുന്നാൽ, അവരെ ദർമ്മർഗ്ഗങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാതെ സന്മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കൂടിത്തന്നെ നയിപ്പിക്കുന്നതിനു് അതുനല്ലൊരു മാർഗ്ഗദർശനമായിരിക്കുമല്ലോ. അതിനാൽ നിരൂപണവിദ്യ, മനുഷ്യരിൽ അസൂയാമദമാത്സര്യങ്ങളെ അകറ്റി മനസ്സിനു സംസ്കാരവും പ്രകൃതിക്കു മാധുര്യവും ജനിപ്പിച്ചു് അവരിൽ അന്യോന്യം സമഭാവനയും, സ്നേഹവും, രഞ്ജിപ്പും ഉണ്ടാക്കുമെന്നു പറയുന്നതിൽ ഒരു അതിശയോക്തിയുമില്ല. ഇതിലധികം ഉത്തമമായ ഏതൊരു ഉദ്ദേശത്തേയാണു് ഒരു വിദ്യ ഫലിപ്പിക്കുവാനുള്ളതു്?

അതിനാൽ സാഹിത്യത്തിനു കീർത്തിയും, സ്ഥിരതയും, ലോകത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കു പരിഷ്കാരവും, പരസ്പരസ്നേഹവും, ഹൃദയസു-

മാധാനവും ഉത്തരോത്തരം ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു ഗുണദോഷനിരൂപണവിദ്യ എന്നും പ്രചരിക്കുമാറാകണമെന്നു സകലലോകനിയന്താവിനോടു സർവാത്മനാ ഞാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഫെ. എഴുത്തച്ഛൻ

നമ്പൂരിമാരുടെ ശല്യംനിമിത്തം, എഴുത്തച്ഛൻ് സ്വദേശം വിട്ടു പോകേണ്ടിവന്നു. നാടുവട്ട്, സ്വശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി, അദ്ദേഹം പോയി താമസിച്ചിരുന്നതു്, കൊച്ചിയിൽ, കിഴക്കൻ ചിററുരായിരുന്നു.

തറയ്ക്ക തെക്കുവശം ഉള്ള ശോകനാശിനി എന്ന പുഴയും ഭക്ഷിണപഞ്ചവടി എന്ന അതിന്റെ തീരത്തുള്ള വനവും കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു്, ആ പ്രദേശം ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി, തന്നിങ്ക താമസിപ്പാൻ തക്കതാണെന്നു് അദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി. എന്നിട്ടു്, കിഴക്കുപള്ളിക്കോൽ തോടു, തെക്കു ശോകനാശിനി, പടിഞ്ഞാറു പട്ടഞ്ചേരിക്കുള്ള വഴി, വടക്കു കൊല്ലങ്കോട്ടുപാടം എന്നീ അതിരുകളുടെ ഉള്ളിലുള്ള സ്ഥലം ചമ്പത്തിൽ കാരണവരോടു് അട്ടിപ്പേറു വാങ്ങി, അവിടെ ദേശത്തുപ്രമാണികളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി, കാടു വെട്ടിത്തെളിച്ചു് പതിനാലു ഗൃഹങ്ങളോടുകൂടി ഒരു ഗ്രാമവും കാശീവിശ്വനാഥന്റെയും ശ്രീരാമന്റെയും ക്ഷേത്രങ്ങളും ചിലറ്റായായ മറ്റു ചില ദേവാലയങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചു. ഈക്ഷേത്രത്തിൽ ശാന്തി നടത്തേണ്ട ആവശ്യത്തെ ലേക്കു് ചമ്പത്തു്, തച്ചാട്ടു്, എഴുവത്തു്, വടശ്ശേരി എന്നീ വീട്ടുകാർ് ആയിരം പണം വീതം കൊടുത്തു് നാലായിരത്തിനു മുന്നൂററുപതു പറ നെല്ലു പലിശ പുറപ്പാടു നിശ്ചയിക്കയും ചെയ്തു.

ആചാര്യഃ പ്രഥമം നദീം വനമിദം ദൃഷ്ട്വാ സുഖം പ്രാപ്തവാൻ നദ്യാസ്തീരഭൂമി സ്വവാസമിതി നിശ്ചിത്യ സ്വശിഷ്യേസ്സമം മരിതാ തത്തു വനം സദേശപതിഭിർ ഗ്രാമേ ചകാരാസ്സദം രാമാനന്ദപുരേ സുധീരിമ വനം കേരത്തു ജനസ്ഥം വിഭുഃ.

രാമാനന്ദാഗ്രഹാരം പ്രഥമമിഹ ശിവം സാംബമൂർത്തിം സവർഗ്ഗം സാക്ഷാദപിഷ്ണഞ്ച രാമം മുനിവരസദ്രശൈർഭൃസുരൈഃ സുരിവര്യഃ അശ്നന്നനം സസർപ്പിഃ സ്വയമപിചടഭൽ ഭൃസുരേഭ്യോനഭ്യോനന്ദം വാക്യം സകർച്ചൻ്ഘ്രവമിഹ മനനസ്യാസ്സദം ഭൂമിപാനാം.

പൂർവ്വേ പിഞ്ചാഖുകല്യാവരണദിശി തഥാ പത്രചത്വാരം പഥം വാ
യാമ്യേ നല്ലുത്തരസ്യാമപി ഖലുനിധനക്രോധകേദാരകശ്വ
തസ്തിൻ ദേശേ മഹാത്മാ വിബുധജനനതസ്സുചനാരായണാഖ്യ
സ്തപഃപശ്ചാധിനാഥാദദകമഥ സ ജഗ്രാഹ കാരുണ്യസിന്ധുഃ.

സമ്പൽക്ഷേത്രാമരീശസപ്തതിഗ്രഹേഷോപവം പ്ലമഗപാപമകു
സപണ്ണം സൈകസഹസ്രസംഖ്യമഥ തദ്യുദ്ധിം നവത്യാഡകം
നിശ്ചിത്യാഹസഹസ്രനിഷ്കമഹരൽ ഗോമേവട ശ്രേണികാ
സംജ്ഞ മാഹ വിതീർത്വ ശാന്തിവിധയേ ദേവസ്യ തുഷ്ടോ ഗുരുഃ

ഈ ശ്ലോകങ്ങൾ, മേൽപറഞ്ഞ സംഗതികളെ കാണിപ്പാ
നായി എഴുത്തച്ഛൻ ഉണ്ടാക്കിയവയാണെന്നാകുന്നു പറഞ്ഞുവരു
ന്നതു്. 'ഭാഷാചണ്ഡകേശികാത്തിന്റെ കർതാവായ മ. രാ. രാ.
മാക്കോത്തു കൃഷ്ണമേനോനാണു്' എന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം ഇവ
യെ അയച്ചു തന്നതെന്നു നന്ദിപുരസ്സരം പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ശോകനാശിനി പമ്പാസരസ്സിന്റെ ഒരു കൈവഴിയാണ
ത്രെ. ഗ്രാമം പണിതീർന്നിവിടത്തിന്റെ വാക്യവും ശുദ്ധവും
രണ്ടാംശ്ലോകത്തിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ഇവയിൽനിന്നു് വിദ്വാന്മാ
രായ വല്ല ജ്യോതിഷക്കാരും ആ ആണ്ടും മാസവും തീയതിയും
ഗണിച്ചുണ്ടാക്കിയാൽ, ആ വിവരം എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലം തീർച്ച
യാക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു മാർഗ്ഗമായിത്തീരുന്നതാണു്.

മുമ്പറഞ്ഞ പതിന്നാലു മരങ്ങളിലൊന്നിലായിരുന്നു എഴുത്ത
ച്ഛൻ താമസിച്ചിരുന്നതു്. അതിന്നു് ഇന്നും 'എഴുത്തച്ഛൻ മരം'
എന്നാണു് പേർ. അവിടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മെതിയടിയും സ്വ
ഹസ്തലിഖിതങ്ങളായ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളുംവെച്ചു പൂജിച്ചുവരുന്നു
ണ്ടു്. നവരാത്രികാലത്തു് അവിടെ കേമമാറി വിളക്കുവെപ്പും മ
റ്റുമുണ്ടു്. എഴുത്തച്ഛൻ മരിച്ചദിവസമായ ചിങ്ങമാസത്തിൽ ഉത്ര
ത്തുനാൾ രാമസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു വിളക്കുണ്ടു്.

൧൮. ഒരു ഐതിഹ്യം.

(ആലത്തൂർ നമ്പി)

ഇദ്ദേഹം അഷ്ടവൈദ്യന്മാരിൽ ഒരാളാണ്. അവരിൽ ഒരു പ്രമാണിയും ആണ്. ഇല്ലം പൊന്നാനിത്താലൂക്കിലാണ്. നമ്പി മാഷ് ഇത്രമാത്രം കീർത്തി ഉണ്ടാവാനുള്ള ഒരു കാരണം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ വാസ്തവമെത്രയുണ്ടെന്നു വായനക്കാർ തീർച്ചയാക്കട്ടെ.

ഒരിക്കൽ അനന്തൻ കലശലായിട്ടു വയറ്റിൽ വേദന തുടങ്ങി. ഓ സാക്ഷാൽ അനന്തൻ തന്നെ! ഭീനത്തിന് ഇന്നവരെ പിടി കൂടുക എന്നില്ലല്ലോ. അശ്വിനീദേവകൾക്കു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കി; ഒരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല. എന്നിട്ടു മനുഷ്യരെക്കൊണ്ടു ചികിത്സിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. അനന്തൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണവേഷം ധരിച്ച് ആലത്തൂർ നമ്പിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നുകൂടി. പഠിച്ചപണി പതിനെട്ടും നോക്കി. ഒരു ഗുണവും കാണാഞ്ഞിട്ടു വൈദ്യനും രോഗിക്കും വലിയ വിഷാദമായി. അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഒരു പുരുഷൻ പെയ്തു. അപ്പോൾ നമ്പിയുടെ രോഗി കിടന്നു പരങ്ങിത്തുടങ്ങി. നമ്പിക്കും ഇതിലെന്തൊ കളവുണ്ടെന്നു മനസ്സിലായി. ഒന്നു പരീക്ഷിക്കണമെന്നു തീർച്ചയാക്കി. പിറേദിവസം വായിൽ ഒരു കുഴൽവെച്ചു മരുന്ന് അതിൽക്കൂടി ഒഴിച്ചുകൊടുത്തു. എന്തു പറയുന്നു! ഭീനം ഉടനെ ഭേദമായി ബ്രാഹ്മണൻ വളരെ സന്തോഷിച്ചുപോയി.

പുരുഷൻ പെയ്തു സമയം രോഗിയുടെ ഇഴച്ചിൽ കണ്ടപ്പോൾ, ബ്രാഹ്മണൻ മഹാസപ്പങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും മനുഷ്യരൂപമായി വന്നതായിരിക്കുമൊ എന്നു നമ്പി സംശയിച്ചു. അതാണെങ്കിൽ വിഷജ്വാലകൊണ്ടാണ് മരുന്ന്കൾ ഫലിക്കാത്തതെന്നു തീർച്ചയാക്കി. അതാണ് കുഴൽവെച്ചു മരുന്ന്കൊടുപ്പാനുണ്ടായ കാരണം.

അശ്വിനീദേവകൾക്കു ഇതു കേട്ടപ്പോൾ നമ്പിയുടെ സാമർത്ഥ്യം എത്രത്തോളമുണ്ടെന്നു കാണേണമെന്ന് ഒരുമോഹംതോന്നി. അവരിൽ ഒരാൾ, ഒരു പക്ഷിയുടെ വേഷംധരിച്ച് നമ്പിയുടെ മനസ്സിൽ മൂന്നുനേരം ചെന്നു 'സോരുകു' എന്നു ശബ്ദിച്ചുപോരുക പതിവായി. ആദ്യകാലത്തു നമ്പി അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. നമ്പി എത്തിയപ്പോൾ, ഉണ്ണികൾ ഒരു മനോഹരമായ പക്ഷി അവിടെ വരുമെന്നും അതിനെ കാണിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു. പക്ഷി ആ സമയത്തിന്നു ശരിക്കുവന്നു 'സോരുകു' എന്നു ശബ്ദിച്ചു. ഉടനെ നമ്പി ഇപ്രകാരം ഒരു ശ്ലോകം ചൊല്ലി.

കാലേ ഹിതമിതഭോജീ
 കൃതപംക്തമണഃ ക്രമേണ വാമശയഃ
 അവിധുതമൂത്രപുരീഷഃ
 സ്രീഷു ജിതാത്മാ യോ നരഃ 'സോരുക്'
 മിതം ഭുക്തപാ ശതം ജപ്തപാ
 ഗതപാ ശതപദൈശ്ശനൈഃ
 വാമഭോഗേ ശയാനസ്യ
 ഭിഷഗഭിഃ കിം പ്രയോജനം

ഇതിന്റെ താല്പര്യമല്ലെ ഇനി അറിയേണ്ടതു്. തക്ഷസമയത്തു് അവനവന്റെ ദേഹപ്രകൃതിക്കു യോജിക്കുന്ന ഭക്ഷണസാധനത്തെ മിതമായി ഭുജിച്ചു്, അല്പം നടന്നു്, ക്രമത്തിൽ എടുത്ത ഭോഗംവെച്ചു കിടക്കണം. മൂത്രപുരീഷങ്ങളെ എപ്പോൾ കളയേണമെന്നു തോന്നുന്നുവോ അപ്പോൾ കളയണം. സ്രീകളിൽ ജിതമായിരിക്കുന്ന ആത്മാവോടുകൂടിയവനായിരിക്കുകയും വേണം. 'ജിതാത്മാ' എന്നുള്ളതിന്നു 'മിതാത്മാ' എന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇതാണു ശരിയെന്നു പലരുടെയും പക്ഷമുണ്ടു്. ഇപ്രകാരം ആർ ഇരിക്കുന്നുവോ അവനാണു് അരോഗിയായിരിക്കുക എന്നാകുന്നു ശ്ലോകാർത്ഥം.

ഇതുകേട്ടു് പക്ഷി പോയി. പിന്നെ വന്നിട്ടുമില്ല. കുറച്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രണ്ടു ബ്രാഹ്മണക്കുട്ടികൾ വന്നു് അവരെ വെട്ടും പഠിപ്പിക്കേണമെന്നും, എന്നാൽ അവർ വളരെ കുട്ടികളാകയാൽ, വല്ലതും അഹിതം പ്രവർത്തിച്ചാൽ മാപ്പുകൊടുക്കുന്നതല്ലാതെ ശിക്ഷിക്കുന്നതു സങ്കടമാണെന്നും നമ്പിയോടു് അപേക്ഷിച്ചു. അതു് അനുസരിച്ചു് അവരെ പഠിപ്പിക്കുവാനും തുടങ്ങി. ഒരു ദിവസം അവർ നമ്പിയുടെ വയസ്സായ അമ്മയെ എടുത്തു കിണറ്റിൽ ഇട്ടു. ഭാഗ്യംകൊണ്ടു് അപകടം ഒന്നും പറ്റാതെ ആ സ്രീയെ കയറ്റി. പിന്നെ ഒരിക്കൽ ശ്രാദ്ധത്തിന്നു വെച്ചിരുന്നതെല്ലാം ഉച്ചനമയംവന്നു നിലവിളിതുടങ്ങിയ പുലയക്ഷു് എടുത്തുകൊടുത്തു. നമ്പി ശ്രാദ്ധത്തിന്നു ഒരുങ്ങിവന്നപ്പോൾ ഒന്നും ഇല്ല, എല്ലാം ആദ്യമായി ഉണ്ടാക്കേണ്ടിവന്നു ഇതിനെന്നാണിന്നും നമ്പി ശിഷ്യന്മാരെ ശിക്ഷിച്ചില്ല.

ഒരിക്കൽ നമ്പി ഇല്ലാതിരുന്ന സമയം ഒരു തലവേദനക്കാരുൻ അവിടെവന്നു അയാളുടെ ഭീനസ്വഭാവം പറഞ്ഞു. ഗുരുനാഥൻ അവിടെ ഇല്ലെന്നും എന്നാൽ അവർ സുഖക്കേടു് ഭേദമാക്കാമെന്നും നമ്മുടെ ബ്രാഹ്മണക്കുട്ടികൾ പറഞ്ഞു് അയാളെ അകത്തേക്കു വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ഇവരെന്നാ കാണിക്കുന്നതു്

എന്നറിവാൻ നമ്പിയുടെ ഉണ്ണി തട്ടിൻപുറത്തും ചെന്നുകൂടി. ഒരു പരന്ന കിണ്ണത്തിൽ കുറെ വെള്ളമുണ്ടായിരുന്നു ഭീനക്കാരനെ അതിനടുത്തു് ഇരുത്തി അയാളുടെ തലയുടെ ചുറ്റും ഒരു മരുന്നു പുരട്ടി തലയോടു് എടുത്തു താഴെവെച്ചു. അപ്പോൾ നെറിയുടെ ഇരുഭാഗത്തുമായി രണ്ടു തവളകളെ കണ്ടു. എന്നാൽ തവളകൾ ഇളകുന്നില്ല, വൈദ്യന്മാർക്കു പരിഭ്രമവുമായി; അപ്പോൾ ഉണ്ണി മുകളിലിരുന്നു് വെള്ളം ഇളക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. അതു ചെയ്ത ഉടനെ തവളകൾ വെള്ളത്തിലേക്കു ചാടി. തലയെല്ലാം ആദ്യം ഇരുന്നമാതിരി ആക്കി. അയാളുടെ ദീനവും ഭേദമായി. നമ്പി വന്ന സമയം ശിഷ്യന്മാർതന്നെ ഉണ്ടായ വിചരമെല്ലാം നമ്പിയെ അറിയിച്ചു. നമ്പിയോടു് അവർ ആരാണെന്നും പറഞ്ഞു. എത്ര തന്നെ പഠിത്തമുണ്ടായാലും ശുചിത്വംകൂടി ഇല്ലാത്തതാൽ മതിയാ വില്ലെന്നു് അവർക്കു മനസ്സിലായി എന്നും പറഞ്ഞു നമ്പിക്കു വളരെ വരങ്ങളും ഒരു ഗ്രന്ഥവും കൊടുത്തു. ആ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള ഒരു യോഗം താഴെ എഴുതുന്നു. ഇതു സാധാരണ വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണില്ലത്രെ.

നാളികേരപയോയുക്തം വിപകപം തക്രമുത്തമം
ത്രിദോഷശമനം വൃഷ്ടം ഗ്രാഹി ഭീപനപാചനം.

ഇതിന്റെ താല്പര്യം, നാളികേരത്തിന്റെ വെള്ളവും മോരും കൂടി കാച്ചിക്കഴിച്ചാൽ ത്രിദോഷങ്ങൾശമിക്കും, ശക്തിയും ദഹനവും ഉണ്ടാകും എന്നാകുന്നു, ഞാനൊരു വൈദ്യനല്ലെ; വൈദ്യക്കാരോടു ചോദിക്കാതെ ഇതാരു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കരുതെന്നുംകൂടി പറഞ്ഞിരിക്കാം.

വരത്തോടുകൂടി ഒരു ശാപവും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ഉണ്ണി ഒളിച്ചിരുന്നു നോക്കിയ കാരണം അവിടെ എന്നും അപ്രകൃഷ്ടകിലും രൊഹകു കോങ്കണ്ണുണ്ടാകും എന്നായിരുന്നു ശാപം. ഇതു് ഇന്നും സാധാരണയായി കണ്ടുവരുന്നുണ്ടു് എന്നാണു് എന്റെ അറിവു്.

പിന്നെ അമ്മയെ കിണറ്റിൽ ഇട്ടതു് ആ ദിവസം ഗംഗ അതുവഴി പ്രവഹിച്ചുപോയതിനാലാണെന്നും, ശ്രാദ്ധത്തിനുവെച്ചിരുന്നതു് എടുത്തുകൊടുത്തതു് പുലയരുടെ രൂപമായിവന്ന പിതൃക്കൾക്കുതന്നെയാണെന്നുംകൂടി അവർ പറയുകയുണ്ടായി.

ഇനി നന്നു പറയാനുളളതു് ആദ്യത്തെ ശ്ലോകത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള കാലമേതെന്നും ഹിതമായ ഭക്ഷണം ഇന്നതെന്നും അതു മിതമായി കഴിക്കുന്നതു് എങ്ങിനെ എന്നും ആകുന്നു. ലേഖനം ദീർഘിപ്പാൻ വഴിയുള്ളതുകൊണ്ടു ഇതെല്ലാം നല്ല വൈദ്യക്കാരോടു ചോദിക്കണം എന്നു മാത്രമേ ഞാൻ ഇവിടെ പറയുന്നുള്ളു.

മൻ രണ്ടു സന്ദേശങ്ങൾ.

സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ ആദികവി കാളിദാസനാണെന്നും ഈ രീതിയിലുള്ള ആദ്യകൃതി മേഘസന്ദേശമാണെന്നും ആകുന്നു പലരും പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ഞാൻ ഈ അഭിപ്രായക്കാരനല്ല. പക്ഷെ, വിദ്യാനാർകൂടി ഇതിനെ സമ്മതം ചിരിക്കെ, ഇതിനെതിരായി വാദിപ്പാൻ എനിക്കു വളരെ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. അക്കാലത്തൊരിക്കൽ, കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ രമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെക്കാണമാൻ എനിക്കു തരംവന്നു. അപ്പോൾ ഈ സംഗതിയെ സംബന്ധിച്ച് എനിക്കു പറയാനുള്ളതെല്ലാം ഞാൻ തിരുമനസ്സറിവിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒരു പക്ഷവാദിയായിത്തീർന്നു എന്നുതന്നെയല്ല, എന്റെ അഭിപ്രായത്തെ ഒരു പ്രസംഗമുഖേന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക കൂടി ചെയ്തു.

എറണാകുളത്തുള്ള പല വിദ്യാനാരെയും രസിപ്പിച്ച ഈ പ്രസംഗത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണ് ഈ മുഖവുര എഴുതുന്നതെന്നു ഇവിടെ നന്ദിപൂർവ്വം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അതിലെ ചിലഭാഗങ്ങൾ ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ പിതൃസ്ഥാനം കാളിദാസനു കൊടുത്താൽ, നമുക്കു വാല്മീകിയുടെ ശാപമുണ്ടാകാനിടയുണ്ട്. വാനരസന്ദേശമല്ലേ മേഘസന്ദേശത്തിന്റെ മാർഗ്ഗദർശിയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതു്? സീതാനോപഷ്ണത്തിനു വാനരന്മാരെ പറഞ്ഞയയ്ക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലുള്ള ഭൂഭാഗവിവരണം കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡത്തിലും, ഹനുമാൻ സമുദ്രം ചാടിക്കടന്നതിനുശേഷമുള്ള പുരവർണ്ണനം, സീതാദർശനം, ഭൃതകൃത്യം ഇവ സുന്ദരകാണ്ഡത്തിലും ആയിട്ടാണല്ലോ രാമായണകവി ഭൂതിനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ദിക്പരിചയമില്ലായ്മകാരണം 'യാത്രക്കൊത്തൊരു താവളങ്ങൾ' പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതു ശ്രീരാമനല്ല; ബാലിയെപ്പേടിച്ച് നാടൊക്കെ നടന്നു പരിചയമുള്ളതിനാൽ ആ പ്രവൃത്തി സുഗ്രീവനാണ് നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നതു്. കാളിദാസൻ, മേഘസന്ദേശത്തിൽ രാമഗിരിയുടേയും അളകയുടേയും എടയ്ക്കുള്ള ഭൂഭാഗവിവരണം പൂർവ്വകാണ്ഡത്തിലും, പുരിവർണ്ണനം, ദേവീദർശനം, ഭൃതകൃത്യം ഇവ ഉത്തരകാണ്ഡത്തിലും വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. മേഘദൂതം വാല്മീകിരാമായണം കണ്ടിട്ടാണ് ഉണ്ടാക്കിയതെന്നു കാളിദാസൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തെ ശ്ലോകത്തിലെ 'സീതാരാമശബ്ദങ്ങൾ, മരൊന്നിലെ സല്ക്കാരങ്ങൾ നീനക്കു സീതഹനുമാക്കെന്നോണമേ ചെയ്തവൾ' എന്നതു്—ഇവയെല്ലാം എന്റെ വാദത്തെ സഹായിക്കുന്നു. ഇതെല്ലാംകൊണ്ടും സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ ആദികവിസ്ഥാനത്തിനു കാളിദാസൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ലെ

ന്നു സ്പഷ്ടമായല്ലോ എന്നാൽ, സ്ഥായിയായ വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തിന് ഒരു ടെവുതട്ടാതെ സകല കാര്യവും നിർവ്വഹിച്ചതും ആരസത്തിന് ഏറ്റവും യോജിപ്പുള്ള മന്ദാക്രാന്തയിൽ തന്റെ കാവും നിർമ്മിച്ചു അതിനു സന്ദേശവൃത്തമെന്നപേര് സമ്പാദിച്ചതും, ഈ കൃതിയിലെ ശബ്ദാത്മവൈചിത്ര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു രസിപ്പിച്ച മയക്കി ഒരു വിഭാഗത്തെക്കൊണ്ടു ഇതിനെ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിച്ചതും, രസികനും, പണ്ഡിതനും, ഗംഭീരാശയനുമായ മറ്റൊരാളെ മയൂരസന്ദേശമെന്ന വ്യാജേന തന്റെ ശിഷ്യസ്ഥാനം വഹിപ്പിച്ചതും കാളിദാസകവിയുടെ മാഹാത്മ്യംതന്നെയാണെന്ന് ഉറച്ചുപറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

“മേഘദൂതിനെ പിന്തുടന്ന് കാവ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്, നേമിദൂതം. ഇതു ഒരു ബുദ്ധമതക്കാരൻ ഉണ്ടാക്കിയതും ബുദ്ധമനിയുടെ ജിതേന്ദ്രിയതപങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതും ശാന്തരസം സ്ഥായിയായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ഇതിന്റെ പുറപ്പാടു മേഘസന്ദേശമാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടിയല്ലെന്നിരിക്കിലും, ഇതിനു മേഘസന്ദേശമായിട്ടു വലുതായൊരു സംബന്ധമുണ്ട്. ആ ബൗദ്ധകവി സാധാരണസമസ്യാപൂരണ സമ്പ്രദായത്തിൽ മേഘസന്ദേശശ്ലോകങ്ങളുടെ ടെവിലെ പാദങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ പൂരിപ്പിച്ചു തന്റെ പ്രകൃതകാവ്യകഥയെ നടത്തുക എന്നൊരു അതുളതസാമർത്ഥ്യം കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്.”

“അദ്വൈതത്തേയും വിശിഷ്ടാദ്വൈതത്തേയും അനുസരിച്ചു രണ്ടു ഹംസസന്ദേശങ്ങളുണ്ട്. ഈ രണ്ടാമത്തേത് ആ മതപ്രവർത്തകനായ താതദേശികാചാര്യരുടെ കൃതിയാകുന്നു. രണ്ടിലും ഒരു സന്ദേശത്തിന്റെ അംഗങ്ങളെയെപ്പോലും ബഹുരസമായി ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാമത്തേതിനെക്കുറിച്ച് അല്പം പറയാം. ഇതു ശാന്തരസപ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒരു യോഗശാസ്ത്രഗ്രന്ഥമാണെന്നുതന്നെ പറയാം. ജീവാത്മാവുപരമാത്മാവിന്റെ അടുക്കലേക്കു മനസ്സിനെ ചുരുക്കത്തെയുണർത്തുന്നതായിട്ടും സുഷുപ്താനാഡി മുതലായ ശരീരാനാഡീഭാഗങ്ങളെയും വാതപിത്തകഫാദി സ്ഥാനങ്ങളെയും മറ്റും വിവരിക്കുന്ന ചൂർവ്വഭാഗവും, യോഗശാസ്ത്രപ്രകാരമുള്ള അണിമാദ്യപ്പെട്ട ശപര്യസിദ്ധിസ്ഥാനവണ്ണനയും ടെവിൽ പരമാത്മസന്ദർശനവും ജീവാത്മാവുപരമാത്മാക്കളുടെ ഐക്യസാധകമായ ഉപനിഷദാകൃപ്രതിപാദനമായ ഭൂതകൃത്യവും വിവരിക്കുന്ന ഉത്തരഭാഗവും ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.”

ഏല്പാടുകാണ്ടും മേഘസന്ദേശത്തെ പിന്തുടർന്നിട്ടുള്ളതായിത്തീരുകസന്ദേശമെന്നും കോകിലസന്ദേശമെന്നും രണ്ടു കാവ്യങ്ങളുണ്ട്. ഇവ രണ്ടും മലയാളികളാൽ വിശേഷിച്ചും ആദരണീയങ്ങളാകുന്നു.

എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇവയുടെ പൂർവ്വഖണ്ഡങ്ങളിൽനിന്നു മലയാളരാജ്യത്തിന്റെ ആസകലം ചുരുങ്ങിയ ഒരു ഭൂവിവരണവും അനേകം സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പുള്ള കേരളത്തിന്റെ സമ്പ്രദായവും നിലയും ചരിത്രവും നമുക്കു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

“ശുകസന്ദേശകാവ്യത്തിൽ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു് അർത്ഥപുഷ്ടിയും പ്രാസാദി ശബ്ദഭംഗിനിഷ്പയും ഗാഢീശ്വര്യവും ധാരാളം ഉണ്ടെങ്കിലും, സരളത എന്ന ഗുണം കുറച്ചു കുറവായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. പ്രഥമശ്രവണത്തിൽ അർത്ഥബോധമുണ്ടാകുന്ന ശ്ലോകങ്ങളല്ല ഇതിൽ അധികമുള്ളതു്. യതിഭംഗം എന്ന വൃത്തഭോഷവും ഇതിൽ സുലഭമായി കാണുന്നുണ്ടു്. എങ്കിലും, ഗുണഭംഗം നോക്കുന്നതായാൽ, സന്ദേശകാവ്യരാജ്യത്തു യുദ്ധരാജപദവി ശുകസന്ദേശത്തിനാണെന്നു സർവ്വസമ്മതമാണുതാനും.”

ഇതിന്റെ അനുജസ്ഥാനത്തിരിക്കുന്നത് കോകിലസന്ദേശമാണ്. ഇതിന്റെ കവി മാനവിക്രമസദസ്യരിൽ ഒരാളായിരുന്ന ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളാകുന്നു. ഈ പണ്ഡിതൻ ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളിൽ അതികുറിയതക്കകക്കുശനാണെങ്കിലും, കവിതയിൽ അതിസരളലളിതപദവിന്യാസരസികനുമാണ്, ഇതു പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ അയ്യകതമാണെന്നു തോന്നുമായിരിക്കാമെങ്കിലും, വാസ്തവത്തിൽ സത്യമായ സംഗതിയാകുന്നു.

“ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കടുതരോൽകടരായിയാലും
പദ്യങ്ങളിൽ പരിമുദുക്തികളാം ബുധന്മാർ
ശത്രുക്കൾ തന്നെടലിടിച്ചു പൊടിച്ചു കൈകൾ
ഹൃദ്യപ്രിയതനുകനിഞ്ഞുതലോടുമല്ലോ.”

ഇദാനിന്തനകവികളിൽ പ്രസിദ്ധനായ കൊടുങ്ങല്ലൂർകൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ വിലപിടിച്ച വിപ്രസന്ദേശത്തിലെ മുഖവുരയ്ക്കു മൂന്നു സന്ദേശങ്ങളുടെ ഗുണഭോഷനിരൂപണമടങ്ങിയ ഒരു ശ്ലോകം എടുത്തു കാണിച്ചു സംസ്കൃതസന്ദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രസംഗം ഇവിടെ നിർത്താം.

ശുഭപന്നേഷശ്രവണസുഭഗം കോകിലാലാപജാലം
സഭപണ്ണാത്മം പരവരഗിരാഞ്ചാനുവാദം ശുകസ്യ
പശ്യൻ മേഘം പ്രസൂമരസം സ്തിശ്ലഗംഭീരശബ്ദം
സോൽകണ്ഠസ്തൻകമപിവിബുധം വിപ്രമാപ്തം ബഭോഷേ.

(ഭാഷ) ‘കണ്ഠാനന്ദം നന്ദം കോകിലകളവിരുതംകേവലം കേട്ടുമേററം പണ്ണാത്മം പ്രൗഢിതേടും പരമൊഴിപായുന്നാ ശുകച്ചെല്ലുങ്കട്ടും

തിണ്ണം ഗംഭീരശബ്ദത്തെപ്പോലെ രസമുതിരും മേഘമന്വോടുകൂടും
ഗന്ധം വിട്ടേന്തുമുൽക്കണ്ഠയൊടവനരുളി വിപ്രനോടിപ്രകാരം.

ഇനി ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിയതല്ലാതെ സ്വയമേവ മലയാളഭാഷയിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളവയിൽ എല്ലാംകൊണ്ടും മുന്തിയിട്ടുള്ള മയൂരസന്ദേശത്തെപ്പറ്റി അല്പമൊന്നു പറഞ്ഞാൽ. ഇതിന് ഇതരസന്ദേശങ്ങൾക്കു് ഇല്ലാത്തതായ ഒരു വലിയ ഗുണമുണ്ടു്. ഈ കാവ്യത്തിന്റെ കവിയും കഥയിലേ നായകനും ഒന്നാകയാൽ, ഇതിലെ വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തിന്നു സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ ഒരു മാഹാത്മ്യം സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. കാവ്യവിഷയം കവിക്ക് അനുഭവഗോചരമായിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും, മറ്റുള്ള സഹൃദയന്മാർക്കു് കാവ്യരസാസ്വാദനംകൊണ്ടുമാത്രമേ അതു് അനുഭവപ്പെടുന്നുള്ളൂ എന്നു ചിലർ പറയുമായിരിക്കും. എങ്കിലും, “ആകുപ്പാടെ നോക്കു്വോൾ, വാസ്തവകൃതിമങ്ങൾക്കു തമ്മിലുള്ള അന്തരം” കവിയുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വികാരങ്ങളെ മറ്റുള്ളവരിൽ ജനിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഗുരുലഘുത്വത്തിൽ കാണിക്കാതെയിരിക്കയില്ല.

ഈ കാവ്യരത്നത്തിൽ ശബ്ദാത്മങ്ങൾക്കു ഒരുപോലെ ഭംഗിഭീഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടല്ലോ. ഈ മഹാകവിയുടെ ഭാഷാകവിതയ്ക്കു് സംസ്കൃതപദപ്രയോഗബാഹുല്യമെന്നൊരു ഭാഷാചില മലയാളഭാഷാവത്സലന്മാർ പറഞ്ഞുവരാറുള്ളതും കൂടി മയൂരസന്ദേശത്തിന്റെ ആവാർഭാവത്തോടുകൂടി ശമിച്ചിരിക്കുന്നു. അവിടയ്ക്കു പ്രാസം പ്രാസാദി ശബ്ദാലങ്കാരങ്ങളിലുള്ള പ്രതിപത്തി ഇതിൽ ഒരൊറ്റ ശ്ലോകത്തിലേകിലും വെളിപ്പെടാതെ ഇരുന്നിട്ടില്ല. ഭാഷാകവികൾ പ്രാസത്തിനുവേണ്ടി അത്ഥപക്ഷി നശിപ്പിക്കുമെന്നുള്ള അപവാദം ഉത്തമഭാഷാകവികളെ ബാധിക്കയില്ലെന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഇതു മലയാളത്തിലെല്ലാം സഞ്ചരിക്കുന്നു.

ഇതുകൂടാതെ മലയാളഭാഷയിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റു സന്ദേശങ്ങളെപ്പറ്റി ഇവിടെ യാതൊന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നില്ല.

ഇനി ഈ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന കാവ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു അല്പമൊന്നു പറഞ്ഞു ഈ മുഖവുര അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളാം.

എന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം മൂന്നു കൃതികൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിത്തരാമെന്നു കഴിഞ്ഞമേടത്തിൽ കണ്ടതിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചുപറഞ്ഞു എന്നും വാശാനപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കാഞ്ഞതിന്നു് ഒരു പരിഹാരമായി “ശങ്കരചരിതം” പരിഭാഷപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നു എന്നും ഫറൈ-ൽ, ഞാൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ആ കൃതിയുടെ മുഖവുരയിൽ ചിലർ വായിച്ചിട്ടുണ്ടായിരി

ക്കാരും. മേല്പറഞ്ഞ മൂന്നിൽ ഒന്നായ 'കാദംബരീകഥാസാരം' പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ളവ രണ്ടും ഇതാ പുറത്തുകൊണ്ടുവരുന്നു. പക്ഷപാതം എന്നെ വ്യാജോഹരിപ്പിച്ചിട്ടു ഞാൻ പലതും പുലമ്പുകയാണെന്നു ചിലർ പറഞ്ഞെങ്കിലും എന്നു കരുതി പരിഭാഷയുപറ്റി ഞാനെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്നു. ഇതിന്റെ അന്തിമരസാധാരണമായിട്ടുള്ള ഗുണഗണങ്ങൾ അനുഭവാത്മികന്മാർ അറിയാതിരിക്കയില്ല. മലയാളഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കായിക്കൊണ്ട് അശ്രാന്തമായി പരിശ്രമിക്കുകയും അതിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന മറ്റുള്ളവരെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തവരുന്ന ഈ രീതിമേന്മ അനേകം സംവാദങ്ങൾ അരോഗദൃഢഗാത്രനായി ഇരിക്കുന്നതിനു ഞാൻ ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനയിൽ എല്ലാ ഭാഷാ വത്സരന്മാരും ചേരാതിരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ കൃതികൾ രണ്ടും ഭാഷാകവിതകളുടേയും ചരിത്രഗുണങ്ങളുടേയും ഇടയിൽ ഒരു മാന്യപദവിയെ അലങ്കരിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. പത്തുത്തൂറു കാലമായിട്ടും ഒരു ഭാഷയ്ക്കും ഇതുവരെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്തതായ കോകിലസന്ദേശത്തിന്റെ മൂലം ആദ്യമായി നമ്മുടെ ലിപിയിൽ രജ്ജമയോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ സംഗതിയായതിനെക്കുറിച്ച് സാമാന്യത്തിലധികം സന്തോഷമുണ്ടെന്നു ഇവിടെ പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

൧. ശുക്രസന്ദേശം

കൊച്ചിസർക്കാരിൽ, കണയന്നൂർതാലൂക്കിൽ, വെള്ളാരപ്പിള്ളിയിൽ വടക്കുംഭാഗത്തു തൃപ്പൂതമംഗലം എന്നൊരു ക്ഷേത്രമുണ്ട്. അവിടേക്ക് ശങ്കരാചാര്യരുടെ ജനനസ്ഥലമായ കാലാടിയിൽനിന്നു രണ്ടുമൂന്നു നാഴിക ദൂരമുണ്ടാകും. തൃപ്പൂതമംഗലത്തിനടുത്തുള്ള പോലീസ്സ്റ്റേഷന്റെ തെക്കെ പാമ്പിലായിരുന്നു കരിങ്ങമ്പിള്ളിമന ഇരുന്നിരുന്നത്. ആ സ്വരൂപത്തിലേക്കു ആക്ഷേത്രത്തിലെ ഉത്തരായ്കസ്ഥാനവുമുണ്ടായിരുന്നു. ആ സ്വരൂപം അന്യംവന്നിട്ടു ഏകദേശം ഇരുനൂറ്റിൽ ചിലപാതം സംവത്സരമായി എന്നു പ്രവൃത്തിക്കണക്കുകൊണ്ടു കാണുമത്രെ. ഇപ്പോൾ ക്ഷേത്രം സർക്കാർവകയാണ്. ദേവസ്വം വക വസ്തുക്കളൊഴിച്ചിട്ടുള്ള ആ മനയ്ക്കു ലെവസ്തുക്കളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് കണ്ടുരുള്ള കോമലനമ്പൂരിപ്പാടാണെന്നു കേൾക്കാം.

ശുക്രസന്ദേശത്തിന്റെ കർത്താവായ ലക്ഷ്മിഭാസൻ എന്ന കവി കരിങ്ങമ്പിള്ളി മനയ്ക്കു ലെ ഒരു നമ്പൂരിപ്പാടായിരുന്നു. ഇദ്ദേ

പത്തിന്റെ കാലം കാണിക്കുന്ന കവി 'ലക്ഷ്യാരംഗേശരടി' (അതായത് കൊല്ലവർഷം തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പെ സംവത്സരം മുന്പായ കവിവർഷം ൩൨൧൩)യാണെന്നു ചിലരും, അതല്ല 'ഭൂരനീതഃ സതസ്യഃ' (അതായത് കവിവർഷം ൪൫൯൨-നു കൊല്ലവർഷം ൩൩൩൩)എന്നതാണെന്നു മറ്റു ചിലരും പറയുന്നു. കവിയുടെ കാലം കാണിക്കുന്നതു രണ്ടാമത്തെ കവിയും, കവി ഏതുകാലത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു സന്ദേശം നിർമ്മിച്ചുവോ അതു കാണിക്കുന്ന കവി ഒന്നാമത്തേതുമാണെന്നാകുന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഈ രണ്ടു കാലങ്ങളെ നിജപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ശുകസന്ദേശത്തിലെ ൧. ൧൪. ൨൩. ൩൪. ൩൭. ൪൪. ൫൩. ൫൭. ൫൮. ൬൧. ൬൭. ൬൯. ൭൦. ൭൧—എന്നീ ശ്ലോകങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നതാകുന്നു. കോഴിക്കോട്ടെ ഒരു രമ്പുരാൻ ഇതിനുണ്ടാക്കിത്തന്ന വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ മുമ്പത്തു-ൽ എഴുതിത്തന്ന ഒരു പകർപ്പ് വെന്നിമല പിഷാരത്തുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി കൂടി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ആലോചിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ലക്ഷ്മീദാസൻ ചെറുപ്പത്തിൽ മന്ദബുദ്ധിയായ ഒരു ബാലകനായിരുന്നതു കാരണം അദ്ദേഹത്തെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന ശാസ്ത്രികൂടി മുഷിഞ്ഞുപോകുന്നതിനു നിശ്ചയിച്ചു. അതു കേട്ടു അകായിലുള്ളവർ വളരെ വ്യസനിച്ചു 'ചെറുപ്പക്കുട്ടൻ ഇവിടുത്തെ കൊട്ടത്തുള്ളതിലുള്ള കരിങ്കല്ലിനെക്കൂടി കഴിച്ചിട്ടുണ്ടു്' എന്നു മകന്റെ ഗുരുവിനെ അറിയിച്ചു. ഈ ശകാരം ശാസ്ത്രികളെ വളരെ രസിപ്പിച്ചു. ഉണ്ണിനമ്പൂരിയെ അദ്ദേഹം രണ്ടാമതും പഠിപ്പിച്ചു തുടങ്ങി.

വിഡ്ഢിയായിരുന്ന കുട്ടി ഒടുവിൽ ഏതു വിദ്വാനും കീർത്തിമാനമായിത്തീർന്നെന്നു മറ്റൊരു ഐതിഹ്യംകൊണ്ടു് സ്പഷ്ടമാകും.

നമ്മുടെ കവി പരദേശത്തു സഞ്ചരിക്കുന്നകാലത്തു് ഒരു രാത്രി ഒരു ബ്രാഹ്മണാലയത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു. അത്താഴം കൊടുത്തില്ലെന്നു തന്നെയല്ല പുറത്തു കിടപ്പാണെന്നു അനുവദിച്ചുള്ളു. വിശപ്പും തണുപ്പുംകൊണ്ടു ഉറക്കംവരാതെ കിടന്നു ക്ലേശിക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിനു മുമ്പിൽകൂട്ടി വിചാരിക്കാത്തതായ ഒരു വിധത്തിൽ ആശ്വാസമേതു ഉണ്ടായി. ഗൃഹത്തിനകത്തുള്ളവരിൽ ചിലർ ശുകസന്ദേശം വായിച്ചു് അത്ഭുതം പർവ്വാൻ തുടങ്ങി. ഒടുക്കം ഒരു ശ്ലോകാത്മത്തെക്കുറിച്ചു വാഗ്വാദം പുറപ്പെട്ടു. തർക്കമുഴുത്തപ്പോൾ ലക്ഷ്മീദാസൻ താൻ വിചാരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാവത്തെ പറകയും അതു കേട്ടു എല്ലാവരും 'നീ താനൊ കരിങ്ങമ്പള്ളി?' എന്നു ചോദിക്കയും ചെയ്തു. പിന്നെ അവർ അദ്ദേഹത്തെ വഴിപോലെ സങ്കല്പിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടല്ലോ.

ദൃഷ്ടവിധിയുടേ ആജ്ഞയെ അനുസരിച്ച് ഭാര്യാവിയോഗ വ്യഥയിൽ രാമേശ്വരൻ കിടന്നു വലയുന്ന ഒരു പുരുഷൻ, പ്രേമ ചാപല്യംമൂലം കണ്ണൊന്നു തെറ്റിയാൽ, നിലകവിഞ്ഞു വൃസനി ക്കുന്ന തൃഗ്ഗുണമതിലകത്തുള്ള തന്റെ നായികയ്ക്കു ഒരു തത്ത്വവഴി ഒരു സന്ദേശം അയയ്ക്കുന്നു. ഇതാണ് ഈ മഹാനുഭാവന്റെ പ്രസിദ്ധമായ ശുകസന്ദേശത്തിന്റെ വിഷയം.

൨. കോകിലസന്ദേശം

കോകിലസന്ദേശകർത്താവായ ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികളുടെ കാലം നിശ്ചയിക്കുവാൻ നല്ലതായ ഒരു വഴിയുണ്ട്. അദ്ദേഹം ചേന്നാസ്സു നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ വലിയോരു സ്നേഹിതനും ആശ്രിതനുമായിരുന്നു. നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ തന്ത്രസമുച്ചയത്തിൽ ശാസ്ത്രികളുടെ ഒരു ശ്ലോകവുമുണ്ട്.

ശംഖപ്രേംഖമുട്ടലപടലോത്താളതാളോരു ഭേരീ-
രംഗപ്പുംഭാസ്സുമരുഡമരൂദ്രിക്തവീണാ പ്രവീണാഃ
ഡക്കാഡംകാവിരളമുരളീകർമ്മരാശ്വാഭിയാന്തു
സ്ഫോടാദിപാസ്തമിഹമഹിതോദ്രാമഹേളാമഹേളാഃ

ഉത്സവാവസാനദിവസം അവഭൃഥസ്നാനത്തിനായിട്ടുള്ള യാത്രയുടെ ഈ വണ്ണന ശാസ്ത്രികളുടെ അല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാരീതി അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർ പറയുമോ എന്നു സംശയമാണ്. നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കാലം തന്ത്രസമുച്ചയത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ളകലി കൊണ്ട് (കലിവർഷം ൪൭൨൮-നു കൊല്ലവർഷം ൩൦൨.) നമുക്കു നിശ്ചയിക്കാം.

കല്യണ്ണേഷപതിയത്സ്യനന്ദനയനേഷപംഭോധിനംവ്യേഷ്യയഃ
സംഭൂതോഭൂതവിതഫവ്യമുനിയുങ്മൂലേസവേദാനപയേ
പ്രാഹുര്യസ്യജയന്തമംഗലപദേ തന്നാമനാരായണ-
സ്സോയം തന്ത്രമിദം വ്യധാൽ ബഹുവിധാഭ്യുത്യ തന്ത്രാഗ്നവാൽ
ശാസ്ത്രികളും ഇക്കാലത്തുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു പറയേണ്ടല്ലോ.

ശാസ്ത്രികളുടെ ജന്മഭൂമി കാഞ്ചീപുരത്തിനടുത്തു പാലാർനദിയുടെ വക്കത്തുള്ള ലാടപുരം എന്ന ഗ്രാമമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ ഭട്ടരകനാഥനും അമ്മ രങ്കദേവിയുമായിരുന്നു. അവർ ആപസ്തംബസൂത്രാചലംബികളും വധുളഗോത്രക്കാരും ഒരു ഉത്തമകുലത്തിൽ ജനിച്ചവരുമായിരുന്നു. ശാസ്ത്രികൾ വലിയൊരു

വിചിത്രമായിരുന്നു. എങ്കിലും, ദരിദ്രനായിരുന്നതിനാലും, തന്റെ വിദ്യയെ പരിപാലിക്കുന്നതിനു സ്വദേശത്തു ആരും ഇല്ലാതിരുന്നതിനാലും നാടുവിട്ടു ആന്ധ്രം, കണ്ണടക, കലിംഗ, ചോള, കേരളരാജ്യങ്ങളിൽ സഞ്ചരിപ്പാൻ തുടങ്ങി. അധികം മലയാളത്തിലാണ് അദ്ദേഹം താമസിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവിടെ കോഴിക്കോട്ടു (കക്കൂട്ടൂര ഡനഗരം) മാനവിക്രമൻ എന്ന സാമൂതിരി അദ്ദേഹത്തെ വഴിപോലെ പൂജിക്കുകയും 'മല്ലികാരുതന്മാരുടെ' എന്നൊരു പ്രകരണം എഴുതാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നും മറ്റും ആ കൃതിയുടെ പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു നാം അറിയുന്നു.

ഈ പ്രകരണം കോഴിക്കോട്ടു തളിയിൽവെച്ചു ആടുന്നതായിട്ടാണ് അതിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കഥയിലെ ഒരു ഭാഗം നടന്നിട്ടുള്ളത് മലയപർവ്വതത്തിൽവെച്ചാണ്. പത്താമങ്കത്തിൽ കേരളസ്രീകളെ വളരെ സ്തുതിച്ചിട്ടുണ്ട്. മല്ലികാരുതന്മാരുടെ വിവാഹമഹോത്സവം കൊണ്ടാടിയിട്ടുള്ളത് ഏകദേശം മലയാളികളുടെ സംബന്ധം പോലെയാണ് ഭാരതവ്യക്തവും മലയാളികളുടെ മതത്തെ അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നു ഇതെല്ലാംകൊണ്ടും ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രീകൾ കേരളത്തിൽ താമസിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്നതാകുന്നു.

സാമൂതിരിമഹാരാജാവിന്റെ മനസ്സിനെ ശാസ്ത്രീകൾ ആദ്യമായി വശീകരിച്ചത്,

ഉദ്ദണ്ഡപ്തദണ്ഡാഭരവഭവദ്രാത്രാസുജൈത്രശ്രീയോ
ഹേതുഃകേതുരരീത്യസൂര്യസരണീംഗഹരൻനിവാരുസ്തപയി
നോചേൽതൽപടസംപുടോദരലന ക്ലാർദ്ദമുദ്രാഭവൽ
സാരംഗംശശിബിംബമേഷ്വതിതുലാംതപൽപ്രേയസിനാമുഖൈഃ

എന്നശ്ലോകംകൊണ്ടാണെന്നാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്. ശാസ്ത്രീകളും കാക്കശ്ലോഭിഭട്ടതിരിയും ആയി കോഴിക്കോട്ടുകോവിലകത്തുവെച്ചു നടന്നിട്ടുള്ള തർക്കങ്ങളേയുംമറ്റും പററിയുള്ള പല പല കഥകൾ ഒട്ടും അപ്രസിദ്ധങ്ങളല്ലാത്തതിനാൽ, ഇവിടെ എടുത്തു പറയുന്നില്ല. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാഗ്വിലാസത്തിന്റെയും ഭാവനാശക്തിയുടെയും ഉത്തമ കാണിക്കുന്നതിന്നു, പ്രസിദ്ധങ്ങളാണെങ്കിലും, ചില ശ്ലോകങ്ങളെ ഇവിടെ കാണിക്കുന്നു.

മാഗാഃപ്രവൃപകാരകാതരതയാവൈകണ്ഠ്യമാകണ്ഠ്യയ
ശ്രീകണ്ഠാടവസുന്ധരാധിപസുധാസിക്താനിസുകതാനിതഃ
വണ്ണപന്തേകവിഭീഷയോനിധിസരിതസന്ധ്യാഭ്രവിന്ധ്യാടവി
ത്യാംത്യാമാരുതനിർത്യാരപ്രഭൃതയഃതേഭ്യഃകിമാപ്തംഫലം

ഏകദൃഷ്ടരകഷ്ടിപിഷ്ടിഘടനാസഞ്ജാതഗർവ്വോലതാഃ
കന്ധാമാത്രകവിന്ദകാഃ കവയിതും സജ്ജന്തിലജ്ജാമുഖഃ
സ്വരഗ്ഗാന്തർഗ്ഗമിർഗ്ഗമൽസുരസരിൽ പാതപ്രപാതവ്രഥാ
പ്രത്യാഖ്യാനപടീയസാപിവാചസാ ജിഹ്വേതീജിഹ്വപാമമ

ഇതു ഇങ്ങനെ തുടങ്ങിയാൽ അപസാനിക്കില്ല. അതിനാൽ കോകിലസന്ദേശത്തിന്റെ വിഷയവ്യംക്രൂടി പറഞ്ഞു ഈ മുഖ വുര നിതുന്നു.

കൊച്ചിയിൽ ചേന്നമംഗലത്തു ഒരു ഭവനത്തിൽ ഭാര്യയോടൊരുമിച്ചു സുഖിച്ചുറങ്ങിയ ഭർത്താവു കാഞ്ചിയൽ കമ്പയാറിൻ വക്കത്തായി മരൊരോടേത്തു അവളോടുകൂടാതെ ഉണരുന്നു. രണ്ടു മൂന്നു മാസം അവിടെ ഒരുവിധം കഴിച്ചുകൂട്ടി. പിന്നെ വിരഹവേദന സഹിക്കുവഹിയാതെയായിട്ട് അയാൾ ഒരു കേകിലം മുഖേന തന്റെ കാന്തയ്ക്കു ഒരു സന്ദേശമയയ്ക്കുന്നു. അതാണ് കോകിലസന്ദേശത്തിന്റെ പ്രമാവസ്തു.

സന്ദേശകാവ്യങ്ങളെപ്പറ്റി ചിലതെല്ലാം പറഞ്ഞുകൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ണിനീലീസന്ദേശം എന്നൊരു ഭാഷാകൃതിയെക്കുറിച്ചു കുറച്ചു ചിലതെഴുതുവാൻ ഞാൻ വിട്ടുപോയി. ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷാരീതിയും സന്ദേശഹാരിയുടെ കാലവും മറ്റും നോക്കുമ്പോൾ, ഇതൊരു പഴയ കൃതിയാണെന്നുള്ളതിന്നു ഒരു സംശയവും ഉണ്ടാകയില്ല. ഇതെല്ലാം രേസികരഞ്ജിനിയായി വിസ്തരിച്ചു പ്രസ്താവിച്ച കാണുവാൻ ഇടയുള്ളതുകൊണ്ടു ഞാനൊന്നും പറയുന്നില്ല. എന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം, അതിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ ഇഷ്ടജനവാത്സല്യത്തോടുകൂടി ആ സന്ദേശത്തിലെ രണ്ടു മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളെ അയച്ചുതന്നിട്ടുണ്ടെന്നു നന്ദിയോടുകൂടി പറഞ്ഞും കൊണ്ടു അവയെ താഴെ ചേർക്കുന്നു:--

അമൃതകരകരോടിസ്വപൽനീബലമൂഡം
തിരളൊളിതിരുനീരാമംഗരാഗാഭിരാമം
കരകലിതകപാലം മംഗളം പിംഗളാക്ഷം
മലമകൾ മുലപൂണും ദൈവതംവെൽവുതാക
കാളാപോലെ കസുമധനോന്മാനപൂക്കോഴികൂകീ
ചോളംപോലെചിതറിവിളർത്താരകാണാം നികായം
രാളംപോലെ പുലരിവനിതയ്ക്കാഗതയചന്ദ്രസൂര്യ
നാളംപോലെ നളിനകഹരാദർശഗതാഭംഗരാജിഃ
എൻറെല്ലാം കേട്ടവനൊരുനരങ്ങാശപസിക്കിന്റെനേരം
കുൻറിച്ചെങ്ങും കയിൽ നിന്നുവു ക്രവുമക്കാവുതോറും
ഒൻറിച്ചച്ചെരയുഗശാസനോടാത്തുചണ്ടിൻനിനാദൈ-
രൻറെല്ലപ്പോഴൊരു പടുകലൈക്കാരിവന്നാൻ വസന്തം

൨൦. ശ്രീ ജയഭദ്രൻ

വിദപൽശിരോമണ്ഡിയായ മ. രാ. രാ. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ സഹായം ഫേതുവായി, രാമപുരത്തു വാരിയരുടെ 'ഭാഷാഷ്ടപദി' 'വിദ്യാവിനോദിനി'യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ സംഗതിയായിട്ടുള്ള വിവരം വായനക്കാർ ഓർക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. അതിന്റെ മൂലകൃതിയുടെ പേർ 'ഗീതഗോവിന്ദം' എന്നാകുന്നു. ഇതിന്റെ കർത്താവായ ജയഭദ്രനെക്കുറിച്ചാകുന്നു ചിലതൊക്കെ ഇവിടെ പറയാൻ ആരംഭിക്കുന്നത്?

ജയഭദ്രൻ ഉത്തമഗോത്രത്തിലുള്ള ഒരു ബങ്കാളപ്പുറവമണനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബന്ധുക്കളുടെ വംശജന്മാർ ഇപ്പോഴും ഉണ്ടത്രെ. വിരഭൂമിയിൽ അജയ എന്ന നദിയുടെ വടക്കെ തീരത്തുള്ള കിന്ദുവിലപഗ്രാമമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മഭൂമി. അതിനെപ്പറ്റി,

‘വണ്ണിതം ജയഭദ്രകേനഹരേരിദം പ്രവണേന
കേന്ദ്രമിപ്ല സമദ്രസംഭവരോഹിണീരമണേന’

എന്നിങ്ങനെ തന്റെ കവിതയുടെ മൂന്നാംസർഗ്ഗത്തിൽ, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഗീതഗോവിന്ദത്തിൽനിന്നുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛന്റെ പേർ ഭോജഭദ്രവെന്നും അമ്മയുടെപേർ വാമാദേവി എന്നും ആയിരുന്നു എന്നു കാണുന്നു.

‘ശ്രീഭോജഭദ്രപ്രഭവസ്യവാമാദേവീസുതശ്രീജയഭദ്രകസ്യ
പാരാശരാദിപ്രിയബന്ധുക്കണ്ഠ ശ്രീഗീതഗോവിന്ദകവിതപമസ്യ’

ഈ ജയഭദ്രൻ പ്രസന്നരാഘവം, ചന്ദ്രാലോകം, പക്ഷധരീ എന്നിങ്ങനെയുള്ള കൃതികളെ ഉണ്ടാക്കിയ വിദർഭദേശീയനായിരുന്ന ജയഭദ്രനെല്ലെന്ന് ഇവിടെ പറയേണ്ടതു് ആവശ്യമാണല്ലോ.

ജയഭദ്രൻ ലക്ഷ്മണസേനന്റെ സദസ്സിലെ ഒരു കവിരത്നമായിരുന്നു എന്നൊരു ഐതിഹ്യമുണ്ട്.

‘ഗോവർദ്ധനശ്ച ശരണോ ജയഭദ്ര ഉമപതിഃ
കവിരാജശ്ച രത്നാനി സമിതൗ ലക്ഷ്മണസ്യ ച’

ഈ ശ്ലോകം, ഗൗഡയിൽ, ലക്ഷ്മണസേനന്റെ കോവിലകത്തിന്റെ ഗോപുരത്തിന്മേലുണ്ടായിരുന്ന ശിലാലിഖിതത്തിലെ ആദ്യത്തേതാകുന്നു. ഇതു് ഉണ്ടാക്കിയതു ജയഭദ്രൻതന്നെയോ അതോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രശംസകന്മാരിൽ വല്ലവരുമോ എന്നു അറിഞ്ഞുകൂടാ.

‘വാചഃ പല്ലവയത്യുമാപതിയാഃ സന്ദർശുധിം ഗിരാം
ജാനീതേ ജയദേവ ഏവ ചരണഃ ശ്ലാഘ്യോ ദുരൂഹാദുഃത
ശൃംഗാരോത്തരസത്പ്രമേയചനൈരാചാര്യഗോവർദ്ധന-
സ്തലീകോപിനവിശ്രുതഃശ്രുതിധരോധോയികചിക്ഷ്വാപതിഃ

ഉമാപതിയാൻ ലക്ഷണസേനന്റെ പ്രധാനമന്ത്രി ആയിരുന്നു.

ലക്ഷണസേനൻ കൊല്ലവർഷം ൨൯൧-ൽ ജീവിച്ചിരുന്നു എ-
ന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ശിലാലിഖിതത്തിൽനിന്നു കാണുന്നു.
അക്കാലത്തു നമ്മുടെ കവിയും ജീവിച്ചിരുന്നിരിക്കണം.

ചെറുപ്പത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു രീതിശാസ്ത്രക്കാരന്റെ നില-
യിൽ പല ദിക്കിലും സഞ്ചരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റുരയ്യുടേയും വൃന്ദാവന-
ത്തിന്റെയും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള മനോഹരങ്ങളായ വണ്ണന-
കൾ വായിക്കുമ്പോൾ, ആ സ്ഥലങ്ങളെ അദ്ദേഹം സന്ദർശിച്ചിട്ടു-
ണ്ടെന്നു നമുക്കു തോന്നാതിരിക്കയില്ല.

അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ സഞ്ചരിച്ചു സഞ്ചരിച്ചു ജഗന്നാഥപുര-
ത്തെത്തി. അവിടെ സന്തതിയില്ലാഞ്ഞിട്ടു ഭജിച്ചിട്ടുണ്ടായ
പത്മാവതി എന്ന കന്യകയെ അവരുടെ പിതാവായ ബ്രാഹ്മണൻ
ദർശനപ്രകാരം, ജയദേവർക്കു കല്യാണം കഴിച്ചുകൊടുത്തു. തന്റെ
ഭാര്യയെപ്പറ്റി ‘ഗീതഗോവിന്ദ’ത്തിൽ, അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പറ-
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—

“വാശേവതാചരിതചിത്രിതചിത്തസാത്മാ
പത്മാവതീചരണചാരണചക്രവർ്തി
ശ്രീവാസുദേവരതികേളികഥാസമേത-
മേതന്തനോതി ജയദേവകവിഃ പ്രബന്ധം.”

കല്യാണം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം, ജയദേവർ പതിയോടു-
കൂടി കഥകണ്ഡി എന്ന ദിക്കിൽ പോയി പാത്തു. അവിടെ
വെച്ചാണ് ഗീതഗോവിന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കിയതു്. ഇതിന്റെ രച-
നയുടെ കാര്യത്തിൽ ഒരു കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അന്യസ്രീകളുമായിട്ടുള്ള
തന്റെ അന്യായമായ കാമലീലകളെപ്പറ്റി പശ്ചാത്തപിച്ചു
ശ്രീകൃഷ്ണൻ രാധയുടെ മാപ്പുചോദിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, ‘ദേവിയുടെ
പദമെടുത്തു’ എന്റെ ശിരസ്സിൽവെച്ചു’ എന്റെ മദനതാപത്തെ
ശമിപ്പിക്കണം’മെന്നിങ്ങനെ ശ്രീകൃഷ്ണൻ രാധയോടു പറയുന്ന
തായി പറയേണ്ടിവന്നു. പറഞ്ഞാൽ ദൈവകോപവും ഇല്ലെ-
ങ്കിൽ രസക്കുറവും ഉണ്ടാവുമെന്നു കരുതി, അദ്ദേഹം ശ്ലോകം മുഴു-
വനാക്കാതെവെച്ചുപോയി. തിരിയെ വന്നപ്പോൾ അതു്

സ്തംഭരജവണ്ഡനം മമശിരസിമണ്ഡനം ഭേദിപദവല്ലവമുദാരം
ഏന്തിപ്രകാരം പുരിപ്പിച്ചുവെച്ചിരുന്നവത്രെ.

‘ഗീതഗോവിന്ദം’ ജയഭേരരുടെ കീത്തിയെ നാനാഭിക്കിലും
പരത്തി. പല വിഭാഗത്തും വേദാന്തം പഠിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേ
ഹത്തിന്റെ സമീപത്തു വന്നുതുടങ്ങി.

ശ്രീകൃഷ്ണനെ ഉദ്ദേശിച്ചു, ആണ്ടുതോറും ഒരു മഹോത്സവം
നടത്തുവാനായി ഒരു രജപത്രരാജാവിന്റെ അടുക്കൽ നിന്ന്
അദ്ദേഹം ധനംകൊണ്ടുവരുമ്പോൾ, കള്ളന്മാർ അതെല്ലാം തട്ടിപ്പ
റിക്കയും ജയഭേരരെ വളരെ ഉപദ്രവിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിനുശേഷമാണ് അദ്ദേഹം ലക്ഷ്മണസേനന്റെ രാജ
ധാനിയെ അലങ്കരിച്ചത്. ആ രാജാവിന്റെ മരണാനന്തരം
ജയഭേരർ സ്വദേശത്തേക്കു പോയി. പിന്നെ മരിക്കുന്നതുവരെ
അദ്ദേഹം അവിടെത്തന്നെപ്പാർത്തു.

‘ഗീതഗോവിന്ദാന്തിന്റെ ആദ്യഭാഗത്തുനിന്നു കുറച്ചു, അതി
ന്റെ ഭാഷയേടുക്കൂടി, ഇവിടെ കാണിക്കാം

വസന്തേ വാസന്തികസുമസുകുമാരൈരവയവൈ
ഭ്രമന്തീം കാന്താരേ ബഹുവിഹിതകൃഷ്ണാനുസരണാം
അമന്ദം കന്ദർപ്പജപരജനിതചിന്താകലതയാ
ചലദ്ബാധാം രാധാം സരസമിദമുചേ സഹചരി.

ഗീതം

വസന്തരാഗം—രൂപകതാളം

ലളിതലമംഗലതാപരിശീലന കോമള മലയസമീരേ
മധുരനികര കരംബിതകോകില ക്രുജിത കഞ്ജകുടീരേ
വിഹരതി ഹരിരിമ സരസവസന്തേ
ഗൃഹ്യാതി യുവാജനേന സമം സഖി വിരഹിജനസ്യ ദൂരന്തേ.

പരിഭാഷ

വസന്താഖ്യേ കാലേവളരുമൊരു മാറന്റെ മഹസാ
സസന്താപം ചക്ഷേരുനയനനാം കൃഷ്ണനെവനേ
തിരഞ്ഞിടും നേരത്തതിവിവശയാം രാധയോടസൗ
കരത്തിടാഞ്ഞാനിങ്ങനെ സഖി പറഞ്ഞു പടുതരം

ചന്ദനപർവ്വതമന്ദപാതത്തും
ചഞ്ചല വണ്ടുകളുടെ ഡാമകൃതിയും
സുന്ദരി കുയിലുകളുടെ സുകതികളും
സുഖമേകുമിഹ വസന്തേ

ശൃണുസഖിതൃഷ്ണൻ ക്രീഡിക്കുന്നു തൃഷ്ണതങ്കം
സഖിമാരോടു സാകം കൃപയുളോരു മുകുന്ദൻ

[മ. രാ. രാ. ആർ. കൃഷ്ണമചാരിയർ, മ. രാ. രാ ബി. വി. കാമേശ്വരനായർ എന്ന രണ്ടുപേരും കൂടി ഒരു സംസ്കൃതമാസിക പ്ലസ്കം, പുതുക്കോട്ടയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവന്നിരുന്നു.

ഈ ഉപന്യാസം മേൽ പറഞ്ഞ മാസിക, മ. രാ. രാ. രമേശ്വരന്റെ ബങ്കാളസാഹിത്യചരിത്രം, പ്രബുദ്ധഭാരതം എന്നിവയിൽനിന്നു പല സംഗതികളും എടുത്തു എഴുതിയതാകുന്നു.)

൨൧. രൂപമാംഗഭചരിതം

“രൂപമാംഗഭചരിതം” മഹാകാവ്യം വായിക്കുവാൻ നയമ്പു നോറ്റിരിക്കുന്നവരുടെ മുമ്പിൽ ഞാനൊരു കുറുക്കാരനായിട്ടാണ് നിൽക്കുന്നത്. കഴിഞ്ഞ കൊല്ലാവസാനത്തോടുകൂടി ഈ കാവ്യത്തിന്റെ അച്ചടി മുഴുവനും കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിൽ ഈ ആമുഖോപന്യാസം ഇതുവരെയും ഒരു പ്രതിബന്ധമായി നിന്നിരുന്നു. ഞാനിക്കായ്ക്കുള്ളിൽ മനഃപൂർവ്വം അപരാധമൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും പലരും ജോലികളുടെ തിരക്കും സുഖക്കേടുംനിമിത്തം ഇതു എഴുതിത്തുടങ്ങാൻ കാലതാമസംനേരിട്ടതാണെന്നും മറ്റും പറയുന്നതു ശിക്ഷാവിധി അധികരിക്കാതിരിപ്പാൻ മതിയെങ്കിൽ, അവയെ സജ്ജനസമക്ഷത്തിങ്കൽ സവിനയം ഞാൻ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഇനിയും എന്റെ മോഹം പോലെ പല ബുക്കുകളും പരിശോധിച്ചു ഇതെഴുതുന്നതിനു് എനിക്കു സൗകര്യമുണ്ടായിട്ടില്ല.

ചല്ലവരേയും കുറേ ശകാരിക്കയോ ഈ കവിയേയും കാവ്യത്തേയും അനിയതമായി പ്രശംസിക്കയോ ചെയ്തതാണ് മുഖവുര എഴുതുന്ന ആൾ ചെയ്യേണ്ടതു് എങ്കിൽ, അവ രണ്ടും എടുപ്പത്തിൽ സാധിക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, അതല്ലല്ലോ വേണ്ടതു്. സാഹിത്യരസികന്മാരായ അഭിജ്ഞാൻ ആവക ഗോഷ്ടികൾകളാൽ കൈകൊട്ടിച്ചിരിക്കുകയുംചെയ്യും. വേണ്ടവിധം ഇന്നതാണെന്നു് ഏകദേശം എനിക്കു തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതുപോലെ പ്രവർത്തിച്ചുഫലിപ്പിപ്പാൻ എനിക്കു പ്രാപ്തിയും പരിചയവുമില്ല. ഗുരുജനങ്ങൾ ഈ വയ്യാവേല എന്റെ തലയിൽ വലിച്ചിട്ടതു് എന്നെ പരീക്ഷിപ്പാനോ എന്നുകൂടി ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു. അവരുടെ കല്പനകേൾക്കാതെ തരമില്ലല്ലോ. ഈശ്വരകാരണ്യവും അവരുടെ അ

നഗ്രഹവംകൊണ്ട് എല്ലാം ശുഭമായിട്ടേ പരിണമിക്കയുള്ളൂ എന്നുള്ള സമാധാനത്തോടുകൂടി കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിനായി ഒരുങ്ങുന്നു.

ഒരു കൃതി കണ്ടാൽ അതിന്റെ കർത്താവാരാണ് എന്നു അറിവാനായിരിക്കും വായനക്കാരുടെ ഒന്നാമത്തെ ശ്രമം. അതിനുശേഷം, ആ കൃതിയെക്കുറിച്ചുതന്നെ ചിലതെല്ലാം അറിവാൻ ഉത്സാഹിക്കും. പിന്നെ മാത്രമേ അതുവായിക്കുവാൻ അവർ ആരംഭിക്കൂ. ഈ കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഞാൻ നമ്മുടെ കവിയെ സംബന്ധിച്ചു ആദ്യമായി അല്പം പ്രസ്താവിക്കട്ടെ.

പന്തളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഹരതമകരം ഹരഹര-മകയിരാനാളിൽ പന്തളത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ജനിച്ചു. അമ്മ വിദ്യഷിയായിരുന്ന ധനപംഗിത്തമ്പുരാട്ടിയും അച്ഛൻ പുതുപ്പള്ളിൽ തൃക്കോതമംഗലത്തു പെരിഞ്ഞേരിഇല്ലത്തു വിഷ്ണുനമ്പൂരിപ്പാടവർകളുമായിരുന്നു മൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ, പ്രസിദ്ധനായ അച്ചുതവായ്ക്കുവർകളുടെ അടുക്കൽ തമ്പുരാൻ വിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിച്ചു. ഏഴുവയസ്സുവരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു. ഇതിനിടയ്ക്കു നിലത്തെഴുത്തു്, കണക്കു്, വാക്യം, അമരം, സിദ്ധരൂപം മുതലായവയും ശ്രീരാമോദന്തം കാവ്യവും പഠിച്ചു. അനന്തരം ജ്യേഷ്ഠനായ അവിട്ടംതിരുനാൾ തമ്പുരാന്റെ അടുക്കൽനിന്നും കൃഷ്ണവിലാസം, കിരാതാർജ്ജുനീയം, നൈഷധം ഈകാവ്യങ്ങളും, മുരരിയുടെ അനർഘരാഘവവും, അലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കവലയാനന്ദവും പഠിക്കയുണ്ടായി. പതിനാലു വയസ്സിൽ സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞശേഷം, തക്കം, വ്യാകരണം മുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അസാമാന്യപാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്ന തൃക്കേട്ടതിരുനാൾ വീരകേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അടുക്കൽനിന്നും തർക്കസംഗ്രഹം, അന്നംഭട്ടിയം, മുകുതാവലി, ദിനകരം, സാമാന്യനിരൂപ്തം, വൃല്ലത്തിവാദം ഇവയും, പിന്നീടു്, പല ആളുകളേയും വ്യാകരണഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു് അസംധാരണ നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചും അറുപതു വയസ്സുവരെ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽതന്നെ പഠിച്ചിട്ടുണ്ടിരുന്ന നേരെ മാതൃലനായ അത്തംതിരുനാൾ തിരുമനസ്സിലെ അടുക്കൽനിന്നും സിദ്ധാന്തകൗമുദി, മനോരമ ഇവയും പഠിച്ചു. ഈ കാലംകൊണ്ടു ഇരുപത്തൊന്നു വയസ്സു പ്രായമായി. ഈ അവസരത്തിൽ, ജ്യേഷ്ഠൻ തീപ്പെട്ടുപോയതുകൊണ്ടും കുടുംബകാര്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കേണ്ടിവന്നതിനാലും ഗുരുമുഖത്തിൽനിന്നുള്ള പഠിതപം നിർത്തുന്നതിനിടവന്നു. എങ്കിലും, പിന്നീടും ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും മറ്റും പായമേവ പരിശീലിക്കയും കാവ്യനാടകാലങ്കാരാദികൾ അന്യന്മാരെ പഠിപ്പിക്കയും ചെയ്തുവന്നു.

ഇരുപത്തുമൂന്നാമത്തെ വയസ്സിലാണ് അവിടുന്ന് കവിതയുണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. ചങ്ങനാശ്ശേരിയിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന “സുഭാഷിണി” പത്രത്തിൽ ആദ്യമായി ചില സമസ്താപുരണങ്ങളും മറ്റും എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. പിന്നീട് പല പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും പേരുവെച്ചും വെക്കാനെയും ഗദ്യങ്ങളും പദ്യങ്ങളുമായ അനേകം പ്രബന്ധങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചാവറപ്പള്ളിയിൽ നമുക്കു കവി ‘കവനകൗമുദി’ എന്ന പ്രതിപക്ഷപത്രിക സ്ഥാപനം ഉടമസ്ഥതയിലും പത്രാധിപത്യത്തിലും നടത്തുവാൻ തുടങ്ങി. ചാവറ ക്കും മുതൽ അതൊരു മാസികയായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി. ആ മാസിക ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ട്; ഇതിന്റെ ആരംഭമുതൽ ഇന്നേ വരെ അവിടുന്ന് അനേകം പണ്ഡിതകാവ്യങ്ങൾ, കഥകൾ മുതലായവ എഴുതി ഇതിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽ ശബരിമലശാസ്താവിനെ വർണ്ണിച്ച ഒരു കേശാഭിപാദശതകവും “രസവിലാസം” എന്ന ഒരു ഭാണവും, വേറെ പല റെറേറ്റോകളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയും, ആദ്യകാലത്തെഴുതിയ ‘സുഭാഷിണിസംഭാഷിതം’ മണിപ്രവാളവും, ‘രശ്മിഗദ്യചരിതം’ ഭാഷാനാടകവും അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അവിടുത്തെ കവിതാചാതുര്യത്തെയും പഠിപ്പിനേയും പഠിപ്പിച്ചു തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് പ്രതിമാസം പത്തു രൂപ പാരിതോഷികം കൊടുത്തുവരുന്നതിനുപുറമേ, അവിടുത്തെ ശാസ്ത്രീയ സദസ്സിൽ ഒരു ഗദ്യമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളത് പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്.

ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നു ബലം പ്രയോഗിക്കാതെ തന്നെ കവിത തന്മൂലം വശഗതയാണെന്നും ഒരു മഹാകാവ്യം നിർമ്മിക്കാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു പഠിപ്പം പ്രാപ്തിയും ഉണ്ടെന്നും വിശദമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇനി നമുക്ക് ഈ കാവ്യത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുക.

മ. ഒന്നാം സർഗ്ഗത്തിൽ അയോദ്ധ്യാപുരി, അതിലെ പ്രധാനോദ്യാനം ഇവയെ വർണ്ണിച്ചതിനുശേഷം, രശ്മിഗദ്യമഹാരാജാവിന്റെ വിജയപരാക്രമോദ്യോതകങ്ങളായിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴ്തിയേയും പ്രതാപത്തേയും വർണ്ണിക്കുന്നു. പിന്നെ സന്ധ്യാവലിപരിണയത്തോടുകൂടി ആ സർഗ്ഗം അവസാനിക്കുന്നു. അയോദ്ധ്യാപുരിവർണ്ണനത്തിലെ മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ ഇവിടെ ചേർക്കുന്നു.

എന്താകിലും നമ്മോടു നാരിമാർതൻ
കാന്താനനം പരുകയില്ലയെന്നായ്

ചിന്താരസം പൂണ്ടു വസിക്കയാണോ
ചെന്താമാത്താറിനെയും വികാസം.

വാടിക്കരച്ചും പൊഴിയാത്ത പുഷ്പ-
വാടിക്കുചേരും പുതുമോടി കൂട്ടി
പാടിപ്പടിക്കേണ്ടമിവണ്ണമാരും
പാടിപ്പതുണ്ടെന്നു തലിയഭംഗി.

നീലാംബുജശ്രേണി, ലസന്മരാള-
ജാലാഭകോലുന്നതു തത്രകണ്ടാൽ
ബാലാംഗനാവാർമുടിതന്നിലുള്ള
മാലാകലാപത്തെ നിനയ്ക്കുമാരും

൨. ഉത്തമനായ ഒരു രാജാവിന്റെ ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഭരണ
നൈപുണ്യംകൊണ്ട് അക്കാലത്തു ക്ഷത്രിയർക്കു അനിവാര്യങ്ങളായ
യുദ്ധാഭിഭാഷണങ്ങളെക്കൂടി കൂടാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു എന്നു
ഭഗവാൻ ഒരു പ്രശംസപത്രത്തോടുകൂടി രാജാസേർഗ്ഗം തുട-
ങ്ങുന്നു പട, തടവു, മുതലായ ലോകാനിഷ്ടങ്ങളായ ഭാഷങ്ങൾ
ഭരണ തന്ത്രമാക്കിപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു വളരെ ചമൽക്കാരമായിട്ടുണ്ട്.

അറി നെല്ലിനകത്തുതന്നെയെന്നായ്,
അരിയോഷിത്തിനു മാത്രമന്യസംഗം,
പരിചൊടുനിഷേധവുദ്ധ്യഭാവ-
പ്പിരിവാവ്യാകരണത്തിൽ മാത്രമായി.

സന്ധ്യാവലിയുടെ ഗർഭകാന്തി, ധർമ്മാംഗഭാരഭവം, തദവ-
സരത്തിലെ ശരൽക്കാലം ഇവയുടെ വണ്ണനകൾ ഈ സർഗ്ഗത്തിലെ
വിഷയങ്ങളാകുന്നു. ധർമ്മാംഗഭരന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുശേഷം
ഭഗവാൻ പുത്രനോടുകൂടി വിശ്വവിജയിയാഗത്തെ വിധിക്കാ-
ത്തവണ്ണം ചെയ്തു.

൩. ദിഗ്ജയം കഴിഞ്ഞു ചക്രവർത്തിപദവിയോടുകൂടിയ ഒരു
മഹാനുഭാവൻ സ്വരാജ്യത്തിലെത്തി, പട്ടമഹിഷിയോടൊന്നിച്ചു
സുഖിക്കുന്നതോടുകൂടി വസന്തകാലവും വന്നുചേരുന്നു. ഈ അവ-
സരത്തിൽ ഉദ്യാനകേളികളെക്കൊണ്ടും ജലക്രിഡകളാലും, മറ്റും
അയോദ്ധ്യാപുരിയിലെ തരുന്നിതരുണന്മാർ വസന്തോത്സവത്തെ
യും മദനോത്സവത്തെയും കൊണ്ടാടുന്നു. ഉദ്യാനകേളികളെ വർണ്ണി-
ക്കുന്ന ചില പദ്യങ്ങളെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

മാലതികസുമതപൂജങ്ങളാൽ
മാലതിത്തുവീരഹത്തിലാണ്ടവരും

മാലതീവകളുവാണിഞ്ഞു, ത-
ന്മാലതീവ്രജപേന്തുപേന്തുമേ.

യോമിനീ സമയമെത്തുമദ്യുണാൻ
യോമിനീസസുഖമത്രവാഴ്ത്തോ
കാമിനീമണിയൊരോരോതിയ-
ക്കാമി നിന്നിയിതുമില്ല തെല്ലമേ.

ജലക്രിഡയുടെ വണ്ണന അലങ്കാരപ്രയോഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അതിശയമാക്കിട്ടുണ്ടു്. അതിനായുപദേശിച്ചിട്ടുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ സരളങ്ങളും അഭിനവകല്പനാലളിതങ്ങളും ആകുന്നു. ജലക്രിഡയിൽ ശൃംഗാരരസസ്ഫുർത്തി അത്ര കലശലായി വരുത്തിട്ടുള്ളതു വെള്ളത്തിന്റെ മറവുണ്ടെന്നുള്ള കരുതലോടുകൂടിയിരിക്കും. 'ക്ഷിതിപതി നയമോടും കാത്തുപോരുന്ന നാട്ടിൽ' ക്ഷിതിപതിയു കയില്ലാത്തതു കാരണമാണു് ഇവക സുഖങ്ങളൊക്കെ പുരവാസി കൾ അനുഭവിക്കുന്നതു് എന്നു പറയാതെ പറഞ്ഞു മൂന്നാംസ്കന്ദം അവസാനിക്കുന്നു. അവസാനഭാഗത്തെ ഏതാനും മനോഹരങ്ങളായ പദ്യങ്ങളിലെ അത്ഥശ്ലേഷകൊണ്ടു വസന്തോദ്രകജന്യമായ ശൃംഗാരരസത്തിന്റെ ഉൾക്കടമ്പ പ്രകാശിക്കും അനുഭവിച്ചുകഴി യുന്നതായി സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതിലൊരു ശ്ലോകമെങ്കിലും ഇവിടെ എടുത്തു ചേർക്കട്ടെ;

സ്ഥിന്നമായിമതിബിംബമംബുരുഹമാശ്രമീലിതവുമായ്ത്തദാ
മുന്നമുന്നതമുലഞ്ഞകുന്നകൾ കവാടമാനന്ദനമൻപോയ്
മിന്നലല്ലമിളകാതയായ് കളകപോതഹൃദികുറഞ്ഞുവ-
ന്വൊന്നകന്നമലരവനമ്പു കളൊഴിഞ്ഞുവസ്വയടക്കിനാൻ.

൪. വാസന്തകാലത്തൊരുദിവസം, രാജാവു ഭാര്യയോടുകൂടി ആരാമത്തിൽ ചെല്ലുന്നു. രാജാവിനേയും ഭാര്യയേയും, വിഭവകമു ള്ള പ്രജകൾ സല്ലരിക്കുംപോലെ, അവിടെയുള്ള വൃക്ഷലതാദികൾ സല്ലരിക്കുന്നതായി വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ വളരെ തന്മയരപമുണ്ടു്. രാജാവു ഉദ്യാനമഹിമയെക്കുറിച്ചു വണ്ണിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതു പൂർവ്വസ്മരണയുടെ വിശേഷമെന്നല്ലാതെ അന്നു പൂക്കാവനത്തിന്നു അത്ര ഗുണമൊന്നുമില്ലെന്നു ഭാര്യഅദ്ദേഹത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. പ്രേ യസിയുടെ വാക്കിനാൽ ഉദ്യാനവൈവണ്ണ്യം മനസ്സിലാക്കിയ രാ ജാവു കോപിച്ചു ഭടന്മാരെ കലശൽകൂട്ടുന്നു. ആരാമത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിന്നു ഹേതു സ്വർഗ്ഗസ്രീകളുടെ രാത്രികാലത്തുള്ള പൂവു ള്കലാണെന്നുള്ള അവരുടെ സമാധാനത്തെ കേട്ടു, മഹിഷിയെന്നു ന്തപുരത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നാക്കി, അമരാംഗനമാരെ പ്രതീക്ഷിച്ചു

രാജാവു പൂവനത്തിലെ മരമറയുപററിനിലുക്കുന്നതോടുകൂടി നാലാം സർഗ്ഗം അവസാനിക്കുന്നു.

ഒ. കസുമാവചയം എന്ന അഞ്ചാംസർഗ്ഗം തുടങ്ങുന്നത് സന്ധ്യാവണ്ണനയോടുകൂടിയാണ്. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഉദയാസ്തമനങ്ങളെ വിഷയീകരിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്തിട്ടുള്ള സന്ധ്യാവണ്ണന വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്.

കൂറുള്ളകാരണവരത്തറവാട്ടിൽനിന്നു
മാറുമ്പൊളൊന്നിളയവൻ തെളിയുന്നപോലെ
ഏറുന്നകാന്തികലരവിപോയശേഷം
ചീരുന്നമുഷ്കോടലസിച്ച് ഭ്രശം കൃശന.

ശ്രീപാരമാൻരവിഭാസ്സുകളന്ധകാര-
വ്യാപാദബലിയൊടു തന്നിലണഞ്ഞമൂലം
ഭീപാളിതൻകിരണധോരണിയാൽ തമസ്സു
ഭീപാളിയാക്കിയനമന്ദിരമുജപലിച്ച്

സർവ്വാംഗസുന്ദരിമാരായ ദേവനാരികളുടേയും അവരുടെപൂവരൂക്കുന്നതിന്റെയും അതിൽപിന്നെ അവരുടെ യാത്രാരംഭത്തിന്റെയും വണ്ണനകളുടേയും ഇതിലെ ശേഷംഭാഗത്തിലെ കഥാവസ്തു.

ന. പൂക്കൾപറിച്ചുകൊണ്ടു കയറിയിരിക്കുന്നഉർവ്വശിമുതൽ പേരുടെ വിമാനത്തെ രാജാവു അക്ഷമനായിട്ടു തടയുന്നു. അതു നിമിത്തം വിമാനം ഇളകുന്നില്ല; അപ്പോൾ ഇവർ രാജാവിനെ ശപിക്കാനാരംഭിക്കുന്നു എന്നാൽ രാഗ്മാംഗദന്റെ സന്ദർഭോചിതമായ വാഗ്വിലാസത്താൽ അവർ പ്രസന്നകളായിത്തീർന്ന് വിമാനഗതിക്കു വേണ്ട വഴി അദ്ദേഹത്തിനു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നു. ശരിയായ മാതിരി ഏകാദശീവ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചു ഒരാൾതൊട്ടാൽ വിമാനം പൊങ്ങുമെന്നു ദേവാംഗനമാർ പറകയാൽ, രാജഭടന്മാർ പല ഭിക്ഷകളിലും പോയി അന്വേഷിച്ചു ഒരു വൃദ്ധയായ ചണ്ഡാലിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു. അവൾ തൊടുകയും വിമാനമുയരുകയും ചെയ്തു സമയം ഉണ്ടായ രാജാവിന്റെ അത്ഭുതംകണ്ടു ദേവസ്രീകൾ രാജാവിനായിക്കൊണ്ടു ഏകാദശീമാഹാത്മ്യത്തെ ചുരുക്കത്തിൽ ഉപദേശിക്കുന്നു.

ശരിവരയ്ക്കുമഹാഫലമേതുവാം
ഹരിദിനം ക്ഷതിയറ്ററിഹനോറവൻ
അരിയഭ്രസുരനോ ബഹുനീചനോ
ദുരിതദാരിദ്രാഹരിഭക്തനാം.

ഉല്ലാസത്തോടു നോറുകൊൾക ഭഗമീ സംബന്ധമില്ലാത്തതായ്
ചൊല്ലാളും ഹരിവാസരം വസുമതീ ജാനേജഗന്മാഹനം;
നല്ലായ്സ്മനന്തകീർത്തിയുമാരെശ്വപത്നവും നാൾക്കുനാൾ
മല്ലാരാരികൃപാതിരേകവുമിതിൽ താനേ ലഭിക്കും ദൃഢം.

കാലേസ്സാനംകഴിച്ചും, കലിതരസമുടൻ ഗൗരവേലം ധരിച്ചും,
ചാലേതൈലാനനിദ്രായുവതിജനവിഹാരാദികൃത്യം തൃജിച്ചും,
മാലേതും നഷ്ടമാക്കും ഹരിയുടെ തിരുനാമങ്ങൾ ഭക്ത്യാജപിച്ചും,
നീലേശം മോശമേല്ക്കാത്തതുവിധമിതനുഷ്ഠിക്കണം നിയമവെച്ചും.

ശങ്കാലേശം ഭവിച്ചിടരുതു വിരതേശം വിഷ്ണുസമ്പ്രീതനായാൽ
തൽകാമം സാധു സാധിച്ചിടുമഖിലവുമെന്നല്ലജീവാവസാനേ
വൻകാതയ്ക്കേണ വൈവസ്വതഭടരെനിരീക്ഷിക്കയേവേണ്ട, ചിത്തം
ഹങ്കാരം വിട്ടു നോറുക സുലഭമിതിൽ സർവ്വം നിർവിവാദം.

ഈ ഉപദേശമാണല്ലോ അശ്വമേധവിതത്തിന്റെ നാരായ
വേദം. ഇതിനെ അശ്വമേധൻ ശിരസാവഹിച്ചു അന്നമുതൽ
ഏകാദശിവ്രതത്തെ “പൂരിക്കും ഭക്തിയോടും കണിശമൊടനുഷ്ഠി
ച്ചു” പോന്നു.

5). അക്കാലത്തൊരുദിവസം, അയോദ്ധ്യയിൽ വസിഷ്ഠമഹ
ഷി എഴുന്നള്ളി. അദ്ദേഹത്തെ യഥാവിധി ആചരിച്ചിരുത്തി,
കുശലപ്രശ്നങ്ങളും ചെയ്തു, ഏകാദശീമാഹാത്മ്യത്തെക്കുറിച്ച് അ
വർ അന്വേഷം സംസാരിക്കുകയും മഹർഷിയുടെ കല്പനപ്രകാരം
നാട്ടിലെല്ലാം ഈ വ്രതത്തെ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു. ആശ്രമവി
വരങ്ങളെക്കുറിച്ച് രാജാവു വസിഷ്ഠമഹർഷിയോടു ചെയ്യുന്ന പ്രശ്ന
ങ്ങൾ രഘുവംശത്തിലെ രഘുകൗത്സവസംവാദത്തെ ഓർമ്മിപ്പി
ക്കാതിരിക്കയില്ല. പ്രകൃതകവി പ്രാചീനകവിയെ ചില ചട്ടങ്ങ
ളിൽ അതിശയിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കുന്നതിൽ ഔചിത്യക്കു
റവൊന്നുമില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

വരോടജാഭ്യന്തികസതപസഞ്ചയം
വരോധമില്ലാതെ വസിപ്പതില്ലയോ?
പരോപകാരത്തിനു ശാഖവൃന്ദവും
ഗുരോ! സദാ സൽഫലവത്തുതന്നയോ?

6). പ്രജകളെല്ലാം ഏകാദശീനോറു തുടങ്ങിയതുനിമ
ത്തം അശ്വമേധന്റെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു കാലപുരിയിൽ ഒരു നീപ
പ്രാണിപോലും ചെല്ലാതെയായി. യമനു വ്യസനമായി. എന്നി
ട്ട് അന്തകാദികൾ സഭകൂടി കാല്പകാരങ്ങളേയും ഉപശാന്തിമാ

ർഗ്ഗങ്ങളേയും ആലോചിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്തു്, നാരദമഹർഷിയുടെ പുറപ്പാടായി. ഇതു, മാഘത്തിലെമ്പോലെ, ഈ കാവ്യത്തിലും വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു ഏഴുപദ്യങ്ങളിലുപയിക്കാവുന്ന 'കുളക'മായിട്ടാണ്. 'ഏകാദശീമാന്മാത്മ്യം' കിളിപ്പാട്ടിൽ തത്രകാണായി വീണാപാണിയാം മഹാമുനി മിത്രസന്നിഭപ്രഭൻ നാരദനെ എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടേ ഉള്ളൂ. എന്നാൽ 'ധ്രുവചരിത'ത്തിൽ മറ്റൊരു സ്ഥലത്തിൽ, നമ്പ്യാരു് നാരദന്റെ വരവനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതും ഈ ഷേട്ട പ്രാചീനകാവ്യങ്ങളിലെ വർണ്ണനകളും താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കേണ്ടതാണ്.

ശാരദചന്ദ്രനദിച്ചുപൊങ്ങുന്നിതോ
ക്ഷീരാബ്ധിതാനേയയനുകാണുന്നിതോ

മെറ്റുരാവരം വന്നിറങ്ങിത്തുടങ്ങിതോ
ഹാരങ്ങൾ കോരിച്ചൊരിയെത്തുടങ്ങിതോ

താങ്ങുള്ളല്ലം പൊഴിഞ്ഞുകാണുന്നിതോ
വീരനാംബാലനീവണ്ണം നിരൂപിച്ചു

ദൂരവേ മേല്പോട്ടു നോക്കിനില്ക്കുംവധെയ
ചാരത്തു കാണായി വീണയും കൈക്കൊണ്ടു,

നാരദമാമുനി മെല്ലേവരുന്നതു
ശ്രീരാമഗോവിന്ദഗോപാലവൈകുണ്ഠ

നാരായണാകൃഷ്ണ ചിഷ്ണോമുരാന്തക
കാരുണ്യവാരിധൗ ശൌരേജനാർദ്രന

ക്ഷീരാബ്ധിശായിൻ ഹൃഷികേശകേശവ
സീതാപദതസത്യഭാമാപതേ ഹരേ

പിതാംബരാനന്ദലക്ഷ്മീപതേവിഭോ
രാധാപതേമാധവാംഭോജലോചന

സാധാരണശ്രീഭഗവതേ നമോസ്തുതേ
ഇത്തരം നല്ലതിരുനാമമെപ്പൊഴും

ഭക്തിയോടേ വീണുകൊണ്ടു ചോഷിക്കയും
ചിത്തംതെളിഞ്ഞങ്ങു മൂന്നുലോകത്തിലും

നിത്യംനടന്നു ദിവസംകഴിക്കും

*

*

*

*

ഇങ്ങിനെ കാലംകഴിക്കുന്ന നാരദൻ
തിങ്ങിനമോദമോടങ്ങേഴുന്നള്ളിനാൻ.

നമ്പ്യാരെ എത്ര സ്തുതിച്ചാലും അതൊരു അതിസ്തുതിയാകി
ല്ലെന്നല്ലാതെത്തുപറയേണ്ട? നാരദന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ചു
യമൻ സത്യലോകത്തിൽ ബ്രഹ്മസവിധത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നതാ
യിട്ട് എട്ടാംസ്കന്ധത്തിൽ ഒടുവിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

തത്രപ്രത്യഗഭാസപന്മണിപുരികൾ പരം
ലാലസിക്കുന്നതിൽ, കിം
ചിത്രം ത്രൈലോക്യശില്പപ്രഭുവിനുവിഭവ-
സ്ഫുർത്തികിത്തിപ്പതേ ചൻ
തത്രത്യന്മാരെല്ലാമഴലുടയമതം-
കൊണ്ടുമാനിച്ചുതന്നേ
വിത്രസ്തൻ മിത്രപത്രൻ സപദികമലഭൂ-
വാസഭൂപാശപമെത്തി.

ൻ. കാലൻ തന്റെ മുദ്രകളെ ബ്രഹ്മാവിന്റെ അടുക്കൽ
ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ, അദ്ദേഹം ഭരണമൊഴിയുവാൻ കാരണം
ചോദിക്കുന്നു. അതിനെ മനസ്സിലാക്കിയ സമയം, യമനോടു
വ്യസനിക്കേണ്ടെന്നും നിവൃത്തിയുണ്ടാകാമെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു
ആശ്വസിപ്പിച്ച യമനെ നാനുചൻ യാത്രയാക്കുകയും, ഒരു മോഹി
നിയെ നിർമ്മിച്ച രൂപാംഗദന്റെ വ്രതനിഷ്ഠയ്ക്കു ഭംഗംവരുത്താ
നായിക്കൊണ്ടു മന്ദരപർവ്വതത്തിലേക്ക് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
മോഹിനിയുടെ രൂപലാവണ്യത്തെ വണ്ണിക്കുന്ന പദ്യങ്ങൾ വളരെ
നന്നായിട്ടുണ്ട്.

മം. ദേവാംഗനമാരുടെ നിദേശം കൈക്കൊണ്ടു ഏകാദ
ശിപ്രതം ശരിയായി അനുഷ്ഠിച്ചുപോന്നിരുന്ന രൂപാംഗദനു മൃഗ
യാരസം ഉദിക്കുകയും, ഉടനെ ധർമ്മാംഗദനെ രാജ്യഭരണം
ഏല്പിച്ച ഭായ്യയോടു അനുവാദവുംവാങ്ങി നായാട്ടിനായി പുറപ്പെട്ട
കയും ചെയ്തു.

അകമ്പടിപുറത്തുമല്ലെവിടയും നിരന്നിടീനാ-
രകമ്പടികൾ വാളു വൻപരിശമരമുരേറിത്തദാ
അകമ്പൊടിയുമാറുടൻ ചടചടേതിഭീരകിവാ
രകമ്പടഹവാദ്യവും ബഹുമുഴക്കിസേനാജനം
പരംവരവിമോഹിനിമഹിതവിഭ്രമോദ്യൽപ്രഭാ-
പരംപരകളാൽ ഭവാൻപരവശതപമാന്റിടൊലാ

ഗിരംപരഭൃതസ്വപരം ചിലതിവണ്ണമോതിശ്ശഭാ-
ദരം ദരമുദസ്മിതം സുദതി യാത്രയാക്കീടിനാൾ.

കൃശാംഗിവിചിപുത്രിതന്നടയഭാവിലീലാരസം
ഭൃശാഭം മണഞ്ഞിടുന്നതിനു മിശ്രവിഷ്ണുഭമായ്
വിശാലമിഴികാന്തതൻ പടുകടാക്ഷപാഥേയവും
വിശാനപതിചമിച്ചുടൻ വിരതിയന്നെഴുന്നള്ളിനാൻ

നായാട്ടുകഴിഞ്ഞു, വാമദേവാഗ്രമത്തിൽപോയി അഭിവാദ്യം
ചെയ്ത്, റെറയ്ക്ക ഒരു കുതിരപ്പുറത്തു കയറി രാജാവു മന്ദരംപർവ
തത്തിന്റെ പാശ്ചാത്യമലങ്ങളിൽ ചെല്ലുന്നു.

പ.മ. പതിനൊന്നാംസർഗ്ഗത്തിൽ മന്ദരഗിരിവണ്ണനയടങ്ങി
യിരിക്കുന്നു. പത്മാഭി പലവിധ ബന്ധങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് പ
ർവ്വതവണ്ണന കഴിച്ചിട്ടുള്ളത് നാനാത്വങ്ങളുള്ള പദങ്ങൾ സുലഭമാ
യസംസ്കൃതഭാഷയിൽതന്നെ ഏകാക്ഷരപ്രയോഗവും ബന്ധങ്ങളും
പ്രയാസമായിരിക്കേ, പദഭൗർല്ലഭ്യമുള്ളമലയാളത്തിൽ ഇദ്ദേഹം
ഇതുകൾസാധിച്ചത് ഓർക്കുമ്പോൾ അത്ഭുതത്തോന്നുന്നു.

വരാരവം വിർഭരവം വരാം വിരവിൽ വൈരിമൽ
വരാരവം വൻവിവരാൽ വരും വരവു വൈരവാൽ

(ഭൂപ്രകുരം)

രചാമരാരാമചാരു ചാരുരേ മമ ഹേരചാ
മഹേച്ഛമാമാച്ഛരേ മരാമമാനിനിമാമരാ.

(സർവ്വതോഭദ്രം)

മന്ദരംപർവ്വതത്തേ കണ്ടു പലവിധത്തിലും ശങ്കിക്കുന്ന കവി
ഇടയ്ക്കെത്തിയ സമയം അതു വ്യാകരണമോ തർക്കമോ എന്നുകൂടി
സംശയിക്കുന്നു.

പ്രകാമം വ്യാകരണവൽ പ്രകാശിതലസൽപദം
ശ്രിതപ്രകൃതിശോഭം തലിതകൃൽ പ്രത്യയാഡ്യമാം

സദ്രവം ഗുണപൂർണ്ണം സൽകർമ്മജാതിവിശേഷവൽ
സന്നിത്യമേളനം സ്പഷ്ടഭാവിതൻ ന്യായശാസ്ത്രമോ.

സ്പഷ്ടഭാവിഎന്നുമാത്രം പറഞ്ഞതിൽ കാവ്യരസികന്മാരല്ലാ
ത്ത വല്ല താക്കികന്മാരും ശരിക്കുമോ എന്നുവല്ലവരും ഭയപ്പെടുന്നു
ണ്ടെങ്കിൽ, സയുക്തികമായുള്ള ഉൽപ്രേക്ഷാലങ്കാരംകൊണ്ടു് അതു
തീരാനേയുള്ളു എന്നു അവർക്കു സമാധാനത്തിനും വഴിയുണ്ടു്.

മു. കാടുംമലയുമെല്ലാം കടന്നുകൂടിയ രാജാവും കവിയും സുഖവഴിയിലെത്തി. രാജാവു ഒരു ചെറിയ പൊയ്ക്കയിൽനിന്നുവെള്ളം കുടിച്ചു ഇളങ്കാരമേററിരിക്കുമ്പോൾ, ഒരു പാട്ടു കേൾക്കുന്നു.

സുധയുടെ മദമാശുമാറിനിക്കും-
വിധമതിമാധുരിചേർന്ന ചാരഗീതം
അധരിതഭയിതാധരം ശ്രവിച്ചാ
ബുധ പരനൈഴ്നേരം നോക്കിച്ചുറും.

ഉടനെ സുരപിരമഴകാൻ പാടിപ്പാഴും തരുണിമണി രാജാവിനു പ്രത്യക്ഷമായി. പതിനഞ്ചാം ശ്ലോകമുതൽ ഈ സർഗ്ഗാവസാനംവരെ മോഹിനീലാവണ്യവണ്ണനയാകുന്നു. മോഹിനിയുടെ കേശാഭിപാദവണ്ണൻ ലോകോത്തരചമൽക്കാരജനകമായിട്ടുണ്ട്. 'പറയാൻപറരാത്തതേ പാടാൻ പാടുള്ളൂ' എന്നുള്ള ആലങ്കാരികാശയത്തെ കവി നല്ലപോലെ വെളിവാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു ഈ ഭാഗം വായിക്കുന്നവർക്കൊക്കെ കാണാം.

മു. മോഹിനിയെ കണ്ടതോടുകൂടി 'വിധിശക്തികൊണ്ടു വിജിതേന്ദ്രിയനായ' രാജാവിനു അവളിൽ അനുരാഗവും കലശലായിക്കൂടിയിട്ടുണ്ടി. കാമിക്കു നാണമില്ലല്ലോ. കടന്നുചോദിക്കു എന്നായി. മറുപടി എന്തായിരിക്കുമെന്നു പറയാനുണ്ടോ? രഗ്ഗ്‌മാംഗഭനെ തന്റെ കേശപാശത്തൽ കുടിക്കാനല്ലേ മോഹിനിവന്നരിക്കുന്നത്? ആവശ്യപ്പെടുന്ന സമയം ഒരു വരം രാജാവു അവൾക്കു കൊടുക്കേണമെന്നു മാത്രമേ കരാറുണ്ടായുള്ളൂ. പിന്നത്തേ കഥയൊ? രഗ്ഗ്‌മാംഗഭൻ രാജ്യകാര്യങ്ങളെക്കൂടി മറന്നു മോഹിനിയോടുകൂടി മന്ദാംപർവ്വതത്തിൽ സുഖമായി താമസിച്ചു.

മു. തന്റെ കൃത്രിമോദ്ദേശം ഏതാണൊക്കെ ഫലിച്ചുകണ്ടു, മോഹിനി, അതു മുഴുവനാക്കുവാൻവേണ്ടി, മദനമാലേറും മന്ദരമലയിൽ മയങ്ങി മതിമറന്നു മരുവുന്ന മന്ദിപാലനോടു രാജ്യത്തിലേക്കു മടങ്ങേണ്ട സംഗതിയെക്കുറിച്ചു പറയുന്നു. അപ്പോൾ കാര്യഗൗരവം ഒർമ്മവന്നു സ്വരാജ്യത്തേക്കു മോഹിനീസമേതനായി പുറപ്പെട്ടു. സന്ധ്യാവലി രാജാവിനേയും, അസൂയാലേശം കൂടാതെ, മോഹിനിയേയും സല്ക്കരിക്കുന്നു. ഗംഗാഗൗരീകാന്തനേപ്പോലെ,

* * * മോഹിനിരാജ്ഞിമാരാൽ

വൻഗാർഹസ്ഥ്യം പൂണ്ടു ഭൂപൻ രമിച്ചു.

രാജാവു മോഹിനീസക്തനാണെങ്കിലും, ഏകാദശിവ്രതം മുടക്കിയില്ല. മോഹിനി അതു മുടക്കുവാൻ തക്കവുമു തരവുമു നോക്കി

ക്കൊണ്ടിരുന്നു. ശുദ്ധോപവാസംചെയ്ത കായക്രേശം ചെയ്യാൻ രാജാവിനെ മേലിൽ സമ്മതിക്കരുതെന്നു മോചിനി സന്ധ്യാവലിയോടു ഒരു ദിവസം പറഞ്ഞപ്പോൾ, ആ സാലാപി അതിനു ഒട്ടും അനുക്രമിക്കാതെ തന്റെ ഭർത്താവിനു ഒരു വിഷമഘട്ടം വരുത്തി വെച്ച കാഷ്ടീലകയുടെ ചരിത്രം പറയാമെന്നു പറയുന്നു.

മര, മന്യ. പതിനഞ്ചും പതിനാറും സർഗ്ഗങ്ങളിൽ വസുദത്തോപാഖ്യാനമാകുന്നു കഥാവിഷയം. വസുദത്തൻ എന്നൊരു ബ്രാഹ്മണൻ, ഒരു കലകന്യകയെ വേട്ടിരുന്നു എങ്കിലും, ഒരു കലയോടുകൂടിയാണ് അധികം രഞ്ജിച്ചത്. ഇവൾ വസുദത്തന്റെ സ്വസ്ഥവും അപഹരിച്ചു മൂലകൊണ്ടിട്ടു അദ്ദേഹത്തെ പുറത്താക്കി. കലപത്നി ഭർത്താവിനോടു മുഷിഞ്ഞു കോപാകലയായി കയ്യിൽകിട്ടിയതുകൊണ്ടു താതഗൃഹത്തിലേക്കും പോയി. വസുദത്തൻ ഒരു കച്ചവടക്കാരന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം അയാളോടുകൂടി കപ്പൽകയറിപ്പോയി. കൊടുങ്കാറ്റത്തു കപ്പലുടഞ്ഞു മറുഭൂമി മരിക്കയും വസുദത്തൻ മാത്രം രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. മരിച്ചുജീവിച്ച വസുദത്തൻ ഒരു കണക്കിൽ വിജനമായ ഒരു കരപിടിച്ച അതിയായ ക്ഷീണം നിമിത്തം കായ്ക്കുന്നിടത്തും തിന്നു ഒരു സാലമൂലത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങി. അവിടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന രാക്ഷസൻ അന്നു യദൃച്ഛയായി കയ്യിൽകിട്ടിയ കാശിരാജപുത്രിയായ രത്നാവലിയെ സ്വവാസത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന സമയം വസുദത്തനെ കാണുന്നു. രാക്ഷസിയോടു അയാളെ കൊന്നുപചിക്കുവാൻ പറഞ്ഞയച്ച രാക്ഷസൻ രത്നാവലിയെ തന്റെ വശത്താക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഹിംസിക്കുവാൻ പോയവളുടെ മനസ്സ് വസുദത്തന്റെ സൗന്ദര്യത്തിശയത്താൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടു അതിന്നുശേഷം, അവൾ അവളുടെ ഭർത്താവിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടേണ്ടതിന്നു അദ്ദേഹത്തിനു വഴിയും പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. രാക്ഷസനെ വസുദത്തൻ കൊന്നു വസുദത്തനും രത്നാവലിയുംകൂടി ഗജവടിവായ രാക്ഷസിയുടെ പുറത്തുകയറി കാശിരാജ്യത്തു ചെന്നുചേർന്നു. രാജാവു രത്നാവലിയെ വസുദത്തനു വിവാഹംചെയ്തുകൊടുത്തു. പണ്ടു തന്റെ ദാരിദ്ര്യം ഭയന്നു താതഗൃഹത്തിൽപോയ കലപത്നിയെ വസുദത്തൻ വീണ്ടും കൊണ്ടുവന്നു. എന്നാൽ,

പതിയിലതിരോഷം പൂണ്ടുകൊണ്ടാത്മവിത്തം
ക്ഷതി കരുതിയതെല്ലാംകൊണ്ടു തൻ താതഗേഹേ
ധൃതിയുതമഭിമാനത്തോടു പോയ പാത്ത് ധൃത്ത്-
ക്ഷിതിസുരവധു പിന്നെക്കാലധർമ്മം ഗമിച്ചാൾ.

പലതുമിഹ നടത്തും കർമ്മവർഗ്ഗത്തിനെല്ലാം
ഫലമുലകിലുദിക്കും നീക്കുപോക്കിലുതെല്ലാം
വിലവിപുലമിയന്നീടുന്നകർമ്മത്തിനാളും
വിലസിതമതഭാവ്യം തന്നെ മുമൂർത്തികൾക്കും.

അവൾ ജന്മാന്തരത്തിൽ ചെയ്ത പാപശക്തികൊണ്ടു ഒരു പഴുവായിത്തീർന്നു. ചാരിത്രമതിയായ ഒരു സ്ത്രീ തൊട്ടപ്പോൾ ശാപത്തിൽനിന്നു മോചനം കിട്ടുമെന്നായിരുന്നു പരിഹാരം കല്പിച്ചിരുന്നത്. ഒരു ദിവസം യാദൃച്ഛികമായി സന്ധ്യാവലി അതിനെ തൊട്ടുവാൻ സംഗതിയാകയും, ഉടനെ അന്താരം ദിവ്യസ്ത്രീയായിത്തീരുകയും, പരിഭ്രമിച്ചുനിന്ന സന്ധ്യാവലിയെ വിചാരം ധരിപ്പിച്ച് അവൾ സ്വർഗ്ഗലോകം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കൊണ്ടു പ്രിയൻ അഹിതമാകയാന്നും ചെയ്യരുതെന്നു സന്ധ്യാവലി മോഹിനിയോടു ഉപദേശിക്കുകയും അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മോഹിനിക്കാകട്ടെ ഇതുകൊണ്ടൊരു കൂട്ടവൃക്കുലുക്കുവുമുണ്ടായില്ല.

മ. പതിനേഴാം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഉദയവണ്ണന, രശ്മിമാംഗലന്റെ വ്രതാനുഷ്ഠാനസ്വഭാവം, ആ വ്രതഭംഗത്തിനുള്ള മോഹിനിയുടെ ശ്രമങ്ങൾ അധിഫലങ്ങളായി കണ്ട സമയം അവളുടെ രാജഭക്തമായ സത്യത്തിനുള്ള യാചനം അവരിരുവരുടേയും ഉക്തിപ്രത്യുക്തികൾ ഇതുകൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

മവ. വ്രതം മുടക്കുകയില്ലെന്നും അപരാമായിരിക്കുന്ന വരത്തെ ചോദിച്ചാൽ കൊടുക്കാമെന്നും രാജാവു മോഹിനിയോടു പറയുന്നു. സന്ധ്യാവലിയുടെ മുമ്പിൽ വെച്ചു രശ്മിമാംഗലൻ ധർമ്മാംഗഭനെ മടിയിൽ കിടത്തി വാളുകൊണ്ടു ആ കുട്ടിയുടെ കഴുത്തുരക്കണമെന്നു മോഹിനി രണ്ടാമതൊരു വരം വരിച്ചു. രാജാവു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീഴുന്നു. രാജാവു പുത്രനെ ഒരിക്കലും ഹനിക്കയില്ലെന്നു പറഞ്ഞ സമയം, മോഹിനി ചൊദിച്ച പ്രകാരം പറയുന്നു:-

സുമന്ദരശിലോച്ചയസ്ഥലിയിൽവെച്ചു മൽപാണിവ-
ന്നമന്ദരസതുമുഖിൻ സപദി സംഗ്രഹിച്ചിടുവാൻ
ഭ്രമം തടവിടും വിടൻ സശപഥം കമിച്ചു വി-
ഭ്രമം തിരളമെന്നേവേട്ടുവിളെത്തു ചിന്തിച്ചു നീ?

വരട്ടെ കപടങ്ങൾ ഞാനബലയാകിലും കേവലം
മിരട്ടതിലമന്നിടാ തരിക മദപരം സതപരം
തരത്തിലന്യരം കമിച്ചിവളെ നീ വെടിഞ്ഞീടിവി-
ത്തരത്തിലപകീർത്തിയൊത്തിഥ വസിക്ക വീരരൂപം.

ഇതുകൊണ്ടൊന്നും രാജാവിനു മനസ്സുമാധാനം ഉണ്ടാകാ
ഞ്ഞിട്ടു സന്ധ്യാവലിയോടായിക്കൊണ്ടു് ഇപ്രകാരം കരഞ്ഞു പറ
യുന്നു:—

ദുഷ്ടൻ ഞാൻ നിന്നെ വേർപെട്ടുസതിയെരഭിലാ-

ളിക്കൊണ്ടിത്തരത്തിൽ

കഷ്ടപ്പാടേറ്റു് ള്ളന്നു ഭൂവി ഭരിതഫലം

മത്സ്യനേരംക്കാതെ പോമോ?

സ്പഷ്ടം ഭർദ്ദൈവയോഗാലിന്യുമുചിതക-

ത്തവ്യതാമൂലനാമി-

ദുഷ്ടൻ ഹാഹന്ത! ശോകക്കടലടിയിലുടൻ

വീണിതാ കേണിടുന്നു

അത്യുത്തമനായ ധർമ്മാംഗദനും പതിവ്രതാശിരോമണിയാ
യ സന്ധ്യാവലിയും വിവരമറിഞ്ഞു രാജാവിനെ സമാശ്വസിപ്പി
ക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. എന്തുതന്നെയായാലും വേണ്ടില്ല, സത്യ
ത്തേയും വൈഷ്ണവമാകുന്നതിനുള്ളതേയും ഒരിക്കലും കൈവെടി
ഞ്ഞുകൂടുന്നായിരുന്നു അവരുടെ മതം.

ഉടലിനു പരമെപ്പൊഴാകിലും വ-

ന്നുടവു ദുഃഖം പിടിപെട്ടു കെട്ടുപോകും

ഉടനതു സുകൃതാത്മമായ് തൃജിക്കാ

നിടവരുമെങ്കിലതാണു ചരിതാത്മ്യം.

എൻ. ദുഃഖസമുദ്രത്തിൽ കിടക്കുന്ന രാഗാംഗദനെ ധർമ്മാംഗ
ദൻ യുക്തിയുക്തങ്ങളായ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു് ഗുഹഖണ്ഡനോൽസു
കനാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു രാജാവിന്റെ അപ്പൊഴത്തെ ചിത്തവൃ
ത്തിയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. കയ്യിനോടും കര
വാളിനോടും സംബോധനം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു മഹാവിഷ്ണുവിനെത്ത
ന്നേ വിളിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം മടിയിൽ കിടക്കുന്ന ത
ന്റെ കട്ടിയെ വെട്ടുന്നു. അപ്പോൾ വിഷ്ണുഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷമാ
യി കട്ടിക്കു വെട്ടുകൊള്ളാതെ രാജാവിന്റെ കൈക്കുപിടിക്കുന്നു.
രാജാവു ഭഗവാനെ സ്തുതിക്കുന്നു. മഹാവിഷ്ണു മോഹിനിയെ തിരി
ച്ചയച്ചു രാഗാംഗദനെ കളത്രമിത്രസമേതം സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു കൊ
ണ്ടുപോകുന്നു.

ക്ഷതി കിമപി വരുത്തിടാത്തതാം സത്യമാണി-

ക്ഷിതിയിൽ മഹിതമെന്നായ് കാട്ടിയക്കണ്ണനാഭൻ

കുരിനരപതിയോടുംകൂടി വിദ്യാധരോദ്യത്-

സ്തുതിമുഖരിതമാകും തൽപുരം പൂക്കു വാണു.

ഇതാണ് ഈ മഹാകാവ്യത്തിലെ കഥാവിഷയം. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനമായ ഇതിവൃത്തമെന്താണെന്നറിയുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈ കാവ്യത്തിലും ഏകാദശിമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ടിലും കഥനടത്തിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായത്തിന് ഏകദേശം ഒരു സാമ്യം കാണാനുണ്ട്. ഇത് ഏതുവിധമെങ്കിലുമിരിക്കട്ടെ. നമുക്കിനി മറ്റൊരു ഘട്ടത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുക. ഇതൊരു മഹാകാവ്യമാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. മഹാകാവ്യത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി, കാവ്യം എന്നാലെന്ത്? അതിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്ത്? എന്നും മറ്റും ചില പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമെന്നു നോക്കുക.

ഗുണാലങ്കാരസമിതൈ ശബ്ദാത്മൈ ദോഷവഞ്ചിനൈ
ഗദ്യപദ്യോഭയമയം കാവ്യം കാവ്യവിദോ വിദഃ

(ഗുണം, അലങ്കാരം, ദോഷാഭാവം— ഈ വിശേഷണങ്ങളടങ്ങിയ ശബ്ദാത്മങ്ങൾ ഗദ്യപദ്യമിശ്രരൂപങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ അവലംബിക്കുമ്പോൾ അതിനെ കാവ്യമെന്നു കാവ്യജ്ഞന്മാർ പറയുന്നു.) എന്നാണ് പ്രതാപരുദ്രീയകർത്താവു കാവ്യത്തെ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ അല്പം ചില ഭേദഗതികളോടുകൂടി മറ്റു ചിലരും കാവ്യലക്ഷണങ്ങളെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. “അദോഷൈ സഗുണൈ സാലങ്കാരൈ ശബ്ദാത്മൈ കാവ്യം” ഈ നിർവ്വചനങ്ങൾപ്രകാരം നോക്കുന്നതായാൽ, കാവ്യപദത്തെ അർഹിക്കുന്നതായ ഒരു കൃതിയേയും നാം കാണുകയില്ല. ലോകത്തിൽ ദോഷരഹിതമായ ഒരു വസ്തുവുണ്ടോ? പിന്നെ അലങ്കാരപ്രയോഗംകൂടാതെ കാവ്യമുണ്ടാകുന്നതിന്നു വിരോധമുണ്ടോ? എന്നു തന്നെയല്ല, അനിയതങ്ങളായ ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ കാവ്യം ഇന്നത് അതിന്റെ ജീവൻ ഇന്നത് എന്നു നിദ്ദേശിക്കുന്നതുമില്ല. ഇതൊക്കെയായാലും വലുതായൊരാശ്വാസം വിദ്യാനാഥപണ്ഡിതന്റെ ശ്ലോകം നമുക്കു തരാതിരിക്കയില്ല. ഇപ്പോൾ പലരുടെയും മതം ഗദ്യമയമായോ ഗദ്യമിശ്രമായോ ഉള്ള കൃതികളെക്കൂടി കാവ്യങ്ങൾ എന്നു വിളിക്കാമെന്നാകുന്നു. കാവ്യം പദ്യരൂപമാകേണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമില്ലെന്നു ഇതുകൊണ്ടു വിശദമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

“ഇഷ്ടാർത്ഥവ്യവസ്ഥിനാ പദാവലി” എന്നാകുന്നു ഭണ്ഡികാവ്യത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്; അതായത്, കാവ്യരസികന്മാർക്കു അഭിമതമായ അർത്ഥത്തെക്കുറിക്കുന്ന പദസമൂഹം കാവ്യം എന്നാണല്ലോ. അദ്ദേഹം അതു മൂന്നു തരത്തിലുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “പദ്യം ഗദ്യം ച മിശ്രം ച തത്രിധൈവ വ്യവസ്ഥിതം.”

ഇവയിലൊന്നിലും കാവ്യത്തിന്റെ ചില പ്രധാന ലക്ഷണങ്ങളെ കാണിച്ചിട്ടില്ല. വാമനൻ, വാഴടൻ മുതലായവരുടെ കാലത്താകുന്നു ആ വകയിൽ ചില അംഗങ്ങളെ കാവ്യലക്ഷണങ്ങളുടെ ഗണത്തിൽ ഒന്നാമതായി ചേർത്തു കാണുന്നത്.

“സാധുശബ്ദാർത്ഥസന്ദർഭം ഗുണാലങ്കാരഭൂഷിതം
സ്ഫുടരീതിരസോപേതം കാവ്യം കവിത കീർത്തയേ”

(ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളുടെ സംഘടനം അക്ലിഷ്ടമായും, ഗുണാലങ്കാരങ്ങളാൽ അലംകൃതമായും പ്രകാശമാനങ്ങളായിരിക്കുന്ന രീതികൾ, രസങ്ങൾ ഇതുകളോടുകൂടിയും ഇരിക്കുന്ന കാവ്യം കവിയശഃപ്രാർത്ഥികളാൽ ചെയ്യപ്പെടേണം). ഈ വിധം തന്നെ വേറെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്.”

“നിദ്ദോഷാ ലക്ഷണവതീ സരീരീ ഗുണഭൂഷിതാ
സാലംകാരരസാനേകവൃത്തിവാക്കാവ്യനാമഭാക്”

(ദോഷാഭാവം, ലക്ഷണം, രീതി, ഗുണം അലങ്കാരം, രസം ഈ ഉപകരണങ്ങളാൽ വിശേഷപ്പെടുന്ന ശബ്ദം കാവ്യസംജ്ഞാർഹമായി ഭവിക്കുന്നു അതായത്, കാവ്യം ഈ വക ലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടിയിരിക്കേണം.)

‘വാക്യം രസാത്മകം കാവ്യം’ എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. കാവ്യത്തിന്റെ ജീവനായതു രസമാണ്.

“ശൃംഗാരം കരുണം വീരം രൗദ്രം ഹാസ്യം ഭയാനകം
ബാഭസമത്തുഭയം ശാന്തമെന്ന ങ്ങരസമൊമ്പതു.”

അലങ്കാരം, ഗുണം, രീതി, വൃത്തി ഇവയെല്ലാം കവിതയ്ക്ക് അത്യാവശ്യമാണ്; എങ്കിലും ഇവ അപരിത്യാജ്യങ്ങളല്ല. സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ രസങ്ങളെ പൂർത്തിയായി പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത പലരും അലങ്കാരത്തെയും രീതിയേയും അവലംബിച്ചു കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. രസശൂന്യമായ കവിത, മറെറൊരു ഗുണമുണ്ടെങ്കിലും, ശോഭിക്കുകയോ സുഖപ്രദമായിത്തീരുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. നേരേമറിച്ചു, രസസമ്പന്നമായ കവിത മറ്റൊരാൾക്കുവേണ്ടാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നാലും, സർവ്വദയന്മാരെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കാതിരിക്കയില്ല.

പുമെത്തേലഴുനീറുരുന്ന ദയിതേ പോകുന്നു ഞാനെന്നുകേ-
ട്ടോമൽക്കണ്ണിണനീരണിഞ്ഞ വദനപ്പുവോടു ഗാഢം തദാ
പുമേനിത്തളിരോടു ചേർത്തഹമിനിക്കാണെന്നതെന്നെനക-
പ്പുമാലോടളിവേണിച്ചൊന്നമധുരച്ചൊല്ലിന്നു കൊല്ലുന്നു മാം”

“ഈ ശ്ലോകത്തിൽ സ്പഷ്ടമായ അലങ്കാരമൊന്നുമില്ലെങ്കിലും, ഇതിന്നു ഉത്തമകാവ്യലക്ഷണമില്ലെന്നു സഹൃദയന്മാർ പറയുന്നതല്ല. നൂക്കുത്തിൽ കവിതയ്ക്കു് അലങ്കാരം സ്രീകൾക്കു ആഭരണാദികളെപ്പോലെയാണു്. രസഹീനങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങളിൽ അലങ്കാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതു സൌന്ദര്യമില്ലാത്ത സ്രീകൾ ആഭരണമണിയുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കും” എന്നിങ്ങിനെ ഒരുസാഹിത്യകുശലൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനോടുകൂടി പലരും യോജിക്കുന്നതാണു്.

ഇതുകൊണ്ടും അയില്ല. ഒരു കാവ്യത്തിൽ വാച്യാത്മത്തേക്കാൾ അധികമായൊരത്മം സ്പഷ്ടമാക്കുന്നതു ചമൽക്കാരകരമായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു അനുഭവസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇതിനെ ആദ്യമായി കണ്ടുപിടിച്ചു വെളിപ്പെടുത്തിയതു് അനുഭവജ്ഞാനാകുന്നു. ധ്വനിയെപ്പറ്റി ഒരു പ്രകരണവും അതിനൊരു വ്യാഖ്യാനവും ആ പണ്ഡിതവർണ്ണൻ എഴുതിട്ടുണ്ടു്.

“ഇദമുത്തമമതിശയിനി
വ്യംഗ്യോ വാച്യോ ധ്വനിർബുധൈഃ കഥിതം”

(വ്യംഗ്യാത്മത്തിന്റെ ഉൽക്കടകോടികതയെ ബുദ്ധന്മാർ ധ്വനി എന്നു പറയുന്നു). ഒരു പ്രാചീനമലയാളകവിയും കാവ്യങ്ങൾക്കു ഈ ഒരു ഗുണം ഉണ്ടായിരിക്കേണമെന്നു സിദ്ധാന്തിച്ചിരിക്കുന്നു.

“പേതുതുംചിന്തിക്കിലത്മം വിരുപമരുചിതോന്നേണമെന്നിത്രവന്നേ തീർത്തിടാവു ശ്ലോകം ശിവശിവ കവിതാരീതി വൈഷമ്യമത്രേ.”

ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ കാവ്യലക്ഷണങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള തറിവാൻ നമുക്കു് ഒരു ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ടാകാതെ ഇരിക്കയില്ല. സ്വാമിയുടെ ശിവാനന്ദലഹരിയിൽ ഇപ്രകാരം കാണുന്നു:—

“സവ്ദലങ്കാരയുക്താം സരളപദയുതാം
സാധുവൃത്താം സുവർണ്ണാം
സദ്ഭിസ്സംസ്തയമാനാം സരസഗുണഗണൈർ-
ലക്ഷിതാം ലക്ഷണാഡ്യാം;
ഉദ്യദ്ഭൃഷാവിശേഷാമുപഗതവിനയാം
ഭ്യോതമാനാത്മരേഖാം
കല്യാണീം ദേവഗൌരീപ്രിയ മമ കവിതാ-
കന്യകാം തപാം ഗൃഹാണ”

ആനന്ദവൽനന്റെ കാലശേഷം മമ്മടാചാര്യരും ജഗന്നാഥപണ്ഡിതരും കാവ്യശാസ്ത്രത്തിലെ പല സംഗതികളേയും കുറിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. മമ്മടൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യ പ്രകാശത്തിൽ കാവ്യത്തെ ഇപ്രകാരം പരിച്ഛേദിച്ചിരിക്കുന്നു. ത്രേദോഷൗ ശബ്ദാത്മസഗുണൗ അനലംകൃതീ പുനഃകപാചി. ഇതിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയം നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കേണമെങ്കിൽ, ആ ആചാര്യരുടെ ഈ ശ്ലോകംകൂടി ഓർമ്മയിൽ ഇരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

“നിയതികൃതിനിയമരഹിതാം ഘോരൈകമയിമനന്യാപരതന്ത്രാം നവരസഭചിരാം നിർമ്മിതി, മാദധതിഭാരതീകവേഷ ജയതി”

(നിർബന്ധപൂർവ്വമായ കൃതി നിയമങ്ങൾക്കു കടപ്പെടാതെയും ചമല്ക്കാരകാരിണിയായും അന്യാധീനയല്ലാതെയും നവരസങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചമൽകൃതയുമായിരിക്കുന്ന രചനാരീതിയെ വഹിച്ചും കൊണ്ടുള്ള കവിയുടെ ഭാരതി സർവ്വോപ്ലക്ഷ്യേണ വർത്തിക്കുന്നു.) ഈ ശ്ലോകത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ഒടുവിലത്തെ ശ്ലോകാൽത്തെ ഒന്നുകൂടി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട് “സകലപ്രയോജനമൗലി ഭൂതം സമനന്തരമേവരസാസപാദനസമുൽഭൂതം വിഗളിതവേദ്യാന്തരമാനന്ദം പ്രഭസമ്മിതശബ്ദപ്രധാനപേദാഭിശാസ്ത്രേഭ്യഃ സുഹൃത്സമ്മിതാത്മതാല്പര്യമല്ലരാണാഭിതിഹാസേഭ്യശ്ചശബ്ദാ ത്വയോർഗുണഭാവേന രസാംഗഭൂതവ്യാപാരപ്രപന്നതയാവിലക്ഷണം യൽക്കാവ്യം ലോകോത്തരവർണ്ണനാനിപുണകവികർമ്മ.” (വേദപരാഭാദികളിൽനിന്നു വിലക്ഷണമായും സദുപദേശഫലകമായും അപൂർവ്വചമൽക്കാരത്തെ ആവാഹിക്കുന്നതായും ലോകത്തിലെ പ്രധാനവിഷയങ്ങളെ വിഷയികരിക്കുന്നതായുമുള്ള പദബന്ധം കാവ്യമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.) ‘രമണീയാത്മപ്രതിപാദക ശബ്ദഃ കാവ്യം’ എന്നു സിദ്ധാന്തിച്ച ജഗന്നാഥപണ്ഡിതരു രസഗാംഗാധരത്തിൽ ഭണ്ഡിയുടെ വിവരണത്തിനു പുതിയ അത്മകല്പനകൊടുത്തു അതിനു പ്രചാരം വരുത്തുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

ഇനി മഹാകാവ്യത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ കാണിച്ചു ഈ ഭാഗം അവസാനിപ്പിക്കാം. ഒരു മഹാകാവ്യത്തിൽ എട്ടിൽ കുറയാതെയും മുപ്പതിൽ കൂടാതെയും സർഗ്ഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണമെന്നു് ‘ഈശാനന്ദാഹിത’യിൽ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. അഷ്ടസർഗ്ഗാനുന്യനം ത്രിശതസർഗ്ഗാച്ചനാധികം സോഹിത്യഭൂഷണത്തിൽ താഴേകാണിക്കുന്നവിധം മഹാകാവ്യത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളെ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

“സർഗ്ഗബന്ധോ മഹാകാവ്യം തത്രൈകോനായകഃ സുരഃ
സദപശ്യഃ ക്ഷത്രിയോ വാപി ധീരോഭാത്തഗുണാനപിതഃ

ഏകവംശഭവാഭൂപാഃ കലജ്ഞം ബഹവോപിവാ
ശൃംഗാരവിരശാന്താനാമേകോംഗീരസഹൃഷ്യതേ.

ഏകവൃത്തമയൈഃ പദ്യൈരവസാനേത്യവൃത്തകൈഃ
നാനാവൃത്തമയഃ കവാപി സർഗ്ഗഃ കശ്ചന ദൃശ്യതേ”

(മഹാകാവ്യത്തിന്നു സർഗ്ഗബന്ധം വേണം. കഥയിൽ പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്ന ഒരു നായകൻ ഭേദപര്യവേഷണവനാകണം. നായകൻ കലിനനോ ധീരോഭാത്തഗുണോത്തരനോ ആയ ക്ഷത്രിയനോ, ഒരു കുലത്തിലെ അനേകം രാജാക്കന്മാരോ കലജ്ഞന്മാരായ വളരെ പേരോ ആകാം. ശൃംഗാരചീരരസങ്ങളിൽ ഒന്നു പ്രധാനമായും അംഗിയായും മറുവക അംഗങ്ങളായും ഇരിക്കാം. സർഗ്ഗങ്ങളോരോന്നും ഓരോ വൃത്തത്തിലും സർഗ്ഗാന്ത്യപദ്യം അന്ത്യവൃത്തത്തിലും വേണം. ഏതെങ്കിലും ഒരു സർഗ്ഗത്തിൽ പല വൃത്തങ്ങളുള്ളതായും കാണുന്നുണ്ട്.)

‘കാവ്യദർശ’ത്തിൽ പ്രഥമപരിച്ഛേദത്തിൽ ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് വിസ്താരമായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനെ ഇവിടെ ചേർക്കുന്നതു ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കുമെന്നു വാശ്വസിക്കുന്നു.

“സർഗ്ഗബന്ധോ മഹാകാവ്യമുച്യതേ തസ്യ ലക്ഷണം.

ആശീർന്നമസ്ക്രിയാവസ്തുനിർദ്ദേശോ വാപി തന്മുഖം
ഇതിമാസകഥോദ്ഭൂതമിതരദപാ സദാശ്രയം

ചതുർഗ്ഗുഹലോപേതം ചതുരോഭാത്തനായകം
നഗരാണിവശൈലത്തു ചന്ദ്രാക്ഷോഭയവണ്ണനൈഃ

ഉദ്യാനസലിലക്രിഡാമധുപാനരഥോത്സവൈഃ
വിപ്രലംഭൈർവ്വിവാഹൈശ്ച കമാരോഭയവണ്ണനൈഃ

മന്ത്രദൂതപ്രയാണാജി നായകാഭ്യുദയൈരപി.

അലംകൃതമസംക്ഷിപ്തം രസഭാവനിരന്തരം

സർഗ്ഗൈരനന്തിവിസ്തൃതൈഃ ശ്രാവ്യവൃത്തൈസ്സസന്ധിഭിഃ
സർവ്വത്രഭിന്നവൃത്താത്തൈരപേതം ലോകരഞ്ജകം

കാവ്യം കല്പാദരസ്ഥായി ജായതേസമലംകൃതി.

നൃനമപ്യത്ര യൈഃ കൈശ്ചിദംഗൈഃ കാവ്യം ന ഭൂഷ്യതി

യദ്യുപാത്തേഷു സംപത്തിരാശയാധി തദപിഭഃ”

ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നും ഒരു കാവ്യമെഴുതി ഫലിപ്പിക്ക എന്നത് സാമാന്യക്കാരാൽ സാധിക്കയില്ലെന്നു പ്രത്യക്ഷമാകുന്നുണ്ട്. സാമാന്യക്കാർ ഇതിനായി ശ്രമിക്കുന്നത് സാഹസമാകുമെന്നാകുന്നു പൂർവാചാശ്ചര്യമെന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കുക.

“പ്രതിഭാഭാവ ശ്രുതാഭ്യാസ സഹിതാ കവിതാം പ്രതി
ഹേതുഃ മുദംബുസംബദ്ധബീജവൃക്ഷ്യർ ലതാമിവ”

(മണ്ണും വെള്ളവും കൂടിയ വളത്തിൽ നട്ടു വിത്തുപുറപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ, ശ്രവണാഭ്യാസങ്ങളോടുകൂടിയ പ്രതിഭതന്നെ കവിതയെക്കുറിച്ചു കാരണമായിത്തീരുന്നു.) പ്രതിഭാഭാവമെന്താ? ബുദ്ധിസ്സാക്ഷാലികീ പ്രോക്താ പ്രജ്ഞാ ത്രൈകാലികീ മതാ പ്രജ്ഞാം നവനവോന്മേഷശാലിനിം പ്രതിഭാം വിദ്യഃ.

ജ്ഞാനലവദ്യർവ്വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ ചിലർ അതിമോഹംകൊണ്ടും മേൽക്കാണിച്ച സംഗതികളേയും കവിതാരീതിയുടെ വൈഷമ്യത്തെയും ഓർക്കാതെ,

“കവിതാ വനിതാ ചൈവ സ്വയമേവാഗതാകരാ”

എന്ന പരമാർത്ഥത്തെ മറന്നു രസശൂന്യങ്ങളും അർത്ഥലങ്കാരവിമുഖങ്ങളും ആയ പദ്യങ്ങളെ രചിപ്പിച്ചു വിടുന്നതു കാണുന്ന സമയം, അവരെപ്പറ്റി സരസ്വതകവിയായ ലക്ഷ്മീപുരത്തു രവിവർമ്മതമ്പുരാന്റെ ശ്ലോകാർത്ഥത്തെ അനുസരിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റൊരു വഴിയുമില്ല.

“നന്നായുള്ളോരലങ്കാരവുമകലെവെടി.

ഏതർത്ഥമല്ലാമുപേക്ഷി-

ച്ചൊന്നായ് പാകാദികൈവിതിഹപരമപദം

ചേരുവാൻ മോഹമാണ്

ഇന്നിക്കാണുന്നഭാഷാകവികലമഖിലം

താപസപ്രായമാക-

ന്നെന്നാൽ മെഴുനമ്പ്രം രാനിനിയിവർ തുടര-

ന്നാകിൽ നന്നായരിക്കും.”

എത്രത്തോളം സഹിക്കുവഹിയാതെ ആയിട്ടായിരിക്കേണം രസികാഗ്രേസരനും കോപരഹിതനും ആയ വെണ്മണനമ്പൂതിരിപ്പാട് ഈ വകക്കാരുടെ ഉന്മൂലനാശത്തിനായി വഴിപാടുകൾ നേർന്നുതുടങ്ങിയത്!

“പൊട്ടിക്കാം തേങ്ങ ഭൂതേശ മുട്ടിക്കാതെയൊരാണ്ടു ഞാൻ
പൊട്ടശ്ലോകങ്ങളുണ്ടാക്കും ദുഷ്ടക്രൂട്ടം നശിക്കണേ.”

കാഴ്ചയും പറയുമ്പോൾ തുറന്നുപറയാതെ കഴികയില്ലല്ലോ.

“വല്ലാത്തപദ്യപ്രഭവത്തിനേക്കാ-
ളില്ലാത്തപദ്യപ്രഭവംസുഖംപോൽ.”

ഇനി കാവ്യാഭ്യുദയത്തെക്കുറിച്ച് നമുക്കു ചിന്തിക്കുക. ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഈ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഇപ്രകാരം അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകാണുന്നു:—

“കാവ്യം യശസേത്ഥമത്ര വ്യവഹാരവിഭേ ശിവേനരക്ഷതയേ
സദ്യുച്ഛരനിർവൃതയേ കാന്താസമ്മിതതയോപദേശയുജേ”

(കീർത്തി, അത്ഥം, വ്യവഹാരജ്ഞാനം, അമംഗലഹാനി, പൊ-
ട്ടുന്നവയേയുള്ള പരസുഖപ്രദാനം, ന ഭാഗ്യംനകാന്തോപദേശം ഇവ
യെല്ലാം കാവ്യപ്രയോജനങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു.) കാളിദാസപ്രഭൃതിക-
ളുടെ യശസ്സ് അവരുടെ കാവ്യങ്ങളെ അവലംബിച്ചു നില്ക്കുന്നു;
ചില കവികൾക്കു അവരുടെ പദ്യങ്ങളെ കേട്ടു രസിച്ചു രാജാക്ക-
ന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും അക്ഷരലക്ഷം സമ്മാനമായി കൊടുത്തിട്ടു-
ണ്ടു്. മയൂരൻ, നാരായണഭട്ടതിരി എന്നിവരുടെ സുഖക്കേടു കാ-
വ്യനിർമ്മാണംകൊണ്ടുമാറിട്ടുണ്ടു്. ഇവക സംഗതികളേയും കിം-
വദന്തികളേയും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഇതു വായിക്കുന്നവരെ ഓർമ്മി-
പ്പിക്കുന്നതു് ആവശ്യമായിരിക്കും.

കാവ്യാഭ്യുദയങ്ങളിൽ മുഖ്യമായ ഒന്നു് കൃത്യാകൃത്യോപദേശമാ-
കുന്നു എന്നു ഈ ശ്ലോകംകൊണ്ടു് സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. കൃത്യാകൃ-
ത്യങ്ങളെ മൂന്നു തരത്തിൽ ഉപദേശിക്കാം. ഇന്നവ കൃത്യങ്ങൾ, ഇ-
ന്നവ അകൃത്യങ്ങൾ; കൃത്യങ്ങളെ ചെയ്തുകൊള്ളേണം, അകൃത്യങ്ങ-
ളെ ചെയ്യരുതു് എന്നിങ്ങനെ വിധിക്കുകയും അലംഘനീയങ്ങളായ
ഈ ശാസനകൾക്കു എതിരായി പ്രവർത്തിച്ചാൽ അതാതിന്റെ ഗു-
രുലാഘവമനുസരിച്ചു ശിക്ഷ കല്പിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ. ഇതാണ്
പ്രഭുസമ്മിതമായുള്ള കൃത്യാകൃത്യോപദേശം. വേദം ഈ ഗണത്തിൽ
പെട്ടതാകുന്നു. സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അറിവു അധി-
കമായതോടുകൂടി അവർ മുന്വറഞ്ഞു വിധികളുടേയും ശിക്ഷകളു-
ടേയും കാര്യകാരണങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു തുടങ്ങി. അപ്പോൾ കൃത്യാ-
കൃത്യോപദേശത്തിന്റെ മട്ടൊന്നു മാറിപ്പിന്നെ. അപ്പോൾ കൃത്യാ-
കൃത്യങ്ങളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ യുക്തിയുക്തമായി പ്രതിപാദിച്ചു
ഒരു സ്തോത്രത്തിന്റെ നിലയിൽ ഉപദേശം ചെയ്തുതുടങ്ങി. സൂര്യ-
സമ്മിതമായ ഈ തരത്തിലുള്ള കൃത്യാകൃത്യോപദേശത്തേയാകുന്നു
പുരാണങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. ജനങ്ങൾ പിന്നത്തെപരി-
ഷ്കാരപദ്ധതിയെ പ്രാപിച്ച കാലത്തു്, തക്കവും തരവും നോക്കി
മനസ്സിനെ രസത്തിൽ മുക്കി മയക്കി “ഇഷ്ടഭാര്യയെപ്പോലെ. ജന

ങ്ങൾക്കു കൃത്യങ്ങളിൽ അഭിരുചിയും അകൃത്യങ്ങളിൽ വിമുഖതയും ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാകുന്നു കാവ്യങ്ങളുടെ പുറപ്പാട്. ഇതിനത്രേ കാന്താസമ്മിതമായ കൃത്യാകൃത്യോപദേശമെന്നു പറയുന്നത്. ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു മ. രാ. രാ. സി. അച്ചുതമേനോൻ അവർകൾ 'വിദ്യാവിനോദിനി'യിൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു: "സാധാരണയായി ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ കാവ്യങ്ങളിൽ ഇന്നതു കൃത്യമെന്നും ഇന്നതകൃത്യമെന്നും പ്രത്യേകം വിചാരിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും, അതുകൾ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ കൃത്യാകൃത്യവിചാരമാണ് നമുക്കു മുഖ്യമായുണ്ടാകുന്നത്. പലപ്പോഴും പല സല്ലവിതകളിൽ പരിചയിച്ച് ഈ അനുഭവമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഈ അഭിരുചിയും വിമുഖതയും സ്ഥായിയായി വരികയും അതിനാൽ ബുദ്ധിക്ക് ഗുണപ്രകാശമുണ്ടാകുകയും ചെയ്യുന്നു. കാവ്യങ്ങളുടെ ചമൽക്കാരംകൊണ്ടും സ്വപരസ്യംകൊണ്ടും അതുകൾ വായിക്കുന്നതിനു വേദശാസ്ത്രങ്ങളേക്കാൾ വളരെ രസമുള്ളതും കൃത്യാകൃത്യനിരൂപണത്തിന്റെ സമ്പ്രദായഭേദംകൊണ്ട് അതുകൾക്കുറിച്ചു അനുഭവം അധികം വരുത്തുന്നതും ആകയാൽ കാവ്യങ്ങൾക്കു നമ്മുടെ ബുദ്ധിയെ നയിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി വേദശാസ്ത്രങ്ങളേക്കാളധികമുണ്ട്."

രസമാകുവണ്ണം കൃത്യാകൃത്യോപദേശം ചെയ്യുകയാകുന്നു കാവ്യങ്ങളുടെ വാസ്തവമായ ഉദ്ദേശമെന്നു വരികിലും, അവ വായിക്കുന്നതോടുകൂടി നമുക്ക് മനസ്സുഖംതരുന്ന ഒരു അവാച്യമായ ആനന്ദമാകുന്നു നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാകുന്നത്. എന്നുതന്നെയല്ല, ചില കാവ്യങ്ങൾ വായിക്കുന്നവർക്ക് ഈ ഒരു പരമസുഖത്തെ കൊടുക്കുന്നു എന്നല്ലാതെ ഭാവിക്കാലത്തിൽകൂടി കൃത്യാകൃത്യോപദേശം എന്ന ഒരു കൃത്യത്തെ നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നുംകൂടി ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു. വെണ്മണിനംപൂരിപ്പാടന്മാരുടെ കൃതികൾ കാവ്യങ്ങളല്ലെന്നു ആരെങ്കിലും ധൈര്യത്തോടുകൂടി വാദിക്കുമോ? അവയെന്തു കൃത്യാകൃത്യോപദേശമാണു ചെയ്യുന്നത്? മഹാകവി കാളിദാസരുടെ 'മേഘദൂതം'തന്നെ എടുക്കുക! വിരഹവിധൂരതകൊണ്ട് മുഴുകുമ്പോഴൊക്കെയും ഒരു വിടൻ മേല്പോട്ടുനോക്കിയിരുന്നുമൊണ്ട് 'മുകിൽമുഖനോടു കശലപ്രശ്നങ്ങളോതുന്നു; അചേതനത്തോടു മുരച്ചിടുന്നുപോൽ സങ്കടം;' എന്നല്ലാതെ വല്ല കൃത്യാകൃത്യോപദേശവും ആ കൃതി ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു ഒരു നിരീക്ഷണൻ പറയുമോ? കൃത്യാകൃത്യോപദേശം ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ട് 'മേഘദൂതം', 'മയൂരസന്ദേശം' മുതലായ ഉത്തമകാവ്യങ്ങളെ വായിക്കേണ്ടെന്നും, അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ശ്ലോകത്തെ—ശ്ലോകാൽത്തെ വായിക്കാനോ കേൾപ്പാനോ ഭാഗ്യമുണ്ടായിട്ടുള്ളാളുകൾ പറയുമോ? അവ മനസ്സിനു

എന്തൊരാനന്ദത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു? എത്ര ശുദ്ധിയും ശാന്തതയും കൊടുക്കുന്നു? 'കാവ്യശ്രവണാനന്തരമേവ സകല പ്രയോജനേഷു ത്തമം സ്ഥായിഭാവാനുപാദനസമുൽഭൂതം ചേദ്യാന്തരസമ്പർക്കശൂന്യം രസാനുപാദരൂപമാനന്ദം.' (കാവ്യം കേട്ട ഉടനെതന്നെ എല്ലാകാര്യങ്ങളിലുംവെച്ച് ഒന്നാമതായും വാചകന കഥാവസ്തുക്കളിലുള്ള താദാത്മ്യപ്രതീതികൊണ്ടു സംഭവിക്കുന്നതായും ആ പ്രകൃതജ്ഞാനത്തോടുകൂടാതെയും ഉള്ള രസാനുഭവമാകുന്നു ആനന്ദം). അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ലോകപ്രസിദ്ധമായ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് നിഘണ്ടുവിൽ കാവ്യത്തെ ഇതവിധം അടക്കി തെക്കി വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. "കേവലം കവിത എന്നതു ഭാവചരിപുസ്തകങ്ങളും ഹന്ദോനിബലങ്ങളുമായ പദങ്ങളെക്കൊണ്ടു മനുഷ്യചിത്തവൃത്തിയുടെ ധർമ്മരൂപേണ സാന്നിദ്ധ്യമുള്ള ഒരു പ്രകാശനമാകുന്നു". ഇതുകൊണ്ടെല്ലാം കാവ്യങ്ങൾ കൃത്യാകൃത്യോപദേശം ചെയ്യേണ്ടെന്നു സാധിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കയല്ല. കാവ്യം കാവ്യരസത്തെ അനുഭവിപ്പാൻ വായിക്കേണമെന്നു ഞാൻ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നുള്ളു. സംഗീതം സാഹിത്യം, ചിത്രമെഴുത്തു ഇവയുടെ എല്ലാം ഉദ്ദേശം മനസ്സിന്നു ആനന്ദത്തെ കൊടുക്കുകയാകുന്നു. വാക്കുകളോടുകൂടാതെയുള്ള സംഗീതത്തിനു രൂപങ്ങളും വിചാരങ്ങളും ഉള്ളിൽ ജനിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. സാധാരണയായി, ഒരു ചിത്രത്തിൽ എത്രയോ കുറഞ്ഞ കാലത്തെ ഒരു സംഗതി മാത്രമേ കാണിപ്പാൻ തരമാവൂ. എന്നാൽ സർക്കാവ്യങ്ങൾക്കു, അധികം പ്രയാസം കൂടാതെ, അനവധി മാർഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടി സ്ഥിതിയായ രസത്തെ മനസ്സിൽ ജനിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും. അതാണ് ഇതിനൊരു വിശേഷമാഹാത്മ്യമുള്ളത്. കവിയുടെ ഗുണങ്ങളനുസരിച്ചു കാവ്യത്തിലെ വിഷയത്തിന്നും അതിനെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന വാക്കുകൾക്കും യോജിപ്പും കാവ്യത്തിനു രസപ്രദാനത്തിനു ശക്തിയുണ്ടാകും.

ഉത്തമകാവ്യങ്ങളുടെ മുഖ്യമായ ഒരു ലക്ഷണം അവയുടെ അർത്ഥകല്പനയിലോ ശബ്ദഭംഗിയിലോ രസാനുഭവത്തിങ്കലോ ഉടവുതട്ടാതെ അന്യനു അവയിലെ പദങ്ങളെ മാറുവാൻ സാധിക്കയില്ല എന്നതാകുന്നു. വിഷയാകൃതികൾക്കും ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾക്കും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധം അവയിൽ അത്രയുണ്ടു്. ഒരു കാവ്യത്തിൽ അർത്ഥമാണ് പ്രധാനം, അതല്ല ശബ്ദമാണ് മുഖ്യം എന്നിങ്ങനെ തക്കിക്കുന്നവർ വേണമെങ്കിൽ പരീക്ഷിച്ചും നോക്കട്ടെ. അമരകോശവും അഷ്ടാംഗഹൃദയവും വായിച്ചു് എത്ര നേരം ഒരാൾക്കു രസിച്ചിരിക്കാം; അത്ര നേരം അയാൾ അയാൾക്കറിയാത്ത ഒരുഭാഷ

യിൽ അതിവിശേഷമായ ശബ്ദത്തിലും വൃത്തത്തിലും എഴുതിട്ടുള്ള ഒരു കാവ്യവും വായിച്ചു രസിച്ചിരിക്കും.

കാവ്യനാമം, കാവ്യവിഷയം, അതായത് കവി കഥയെ ഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുപോയിട്ടുള്ള രീതി, കാവ്യത്തിന്റെ ആകൃതി അല്ലെങ്കിൽ സ്വരൂപം, അതായതു വാക്കുകളും വൃത്തങ്ങളും കൂടിയതു; എന്നിവയിൽ കാവ്യനാമം കാവ്യത്തിന്റെ ഒരു അംഗമല്ല. ‘ഉത്തരരാമചരിതം’ എന്നാണ് കാവ്യനാമം എന്നു വിചാരിക്കുക ഉത്തരരാമായണകഥയും ആ കാവ്യവിഷയവും അറിയാത്ത ഒരാൾ അതു് ഉത്തരന്റെയും രാമന്റെയും ചരിതമെന്നോ ഉത്തരയുടെയും രാമന്റെയും കഥയെന്നോ മറ്റൊ പല പ്രകാരത്തിലും ശങ്കിക്കും; അതുകൊണ്ട് കാവ്യത്തിനു ഭാഷാമൊന്നും നേരിടാനില്ല. എന്നാൽ മറ്റേ രണ്ടും കാവ്യത്തിന്റെ അംഗങ്ങളാണ്. ‘മയൂരസന്ദേശ’ത്തെപ്പോലോ ‘ഉത്തരരാമചരിതം’ നാടകത്തെയോ എടുത്തു് അത്ഭുതഭാഗിയലോ ശബ്ദഭംഗിയിലോ മാത്രം മനസ്സുവെച്ചു വായിച്ചു രസിക്കാൻ സഹൃദയനും കാവ്യരസികനും ആയ ഒരു വിദ്വാൻ ശ്രമിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങളുടെ ഒരു വണ്ണനെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി കണ്ടാൽ കൊള്ളാം. ഇങ്ങനെ വായിക്കുന്നതു ശക്യമെങ്കിലും, അതിൽനിന്നു് ഒരു സൽക്കാവ്യം വായിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നതായ വാചാമഗോചരമായ ആനന്ദം ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകുന്നില്ല, ഉണ്ടായെങ്കിലും എന്നാണ് മുൻപറഞ്ഞതരത്തിലുള്ളവർ നിസ്സംശയമായി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. അതുകാരണം, അത്ഭുതത്തെ നോക്കിയാൽമതി ശബ്ദത്തെ വകവെക്കേണ്ട; അതല്ല ശബ്ദഭംഗിയാണ് കവിതയുടെ ജീവൻ, അത്ഭുതം ഗദ്യത്തിലായാൽ മതിയല്ലോ എന്നും മറ്റും തർക്കിക്കുന്നതു മിഥ്യങ്ങളായ വാദങ്ങളാകുന്നു. ഇവയെക്കുറിച്ചാലോചിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഉത്തമകാവ്യമെന്നതു് എന്താണ്? അത്ഭുതമല്ലാത്തതിന്റെയും ശബ്ദഭംഗിയുടെയും പരമകാവ്യയെ പ്രദർശിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം. മഹാകവികൾക്കു ശബ്ദാത്മവൈചിത്ര്യങ്ങളോടുകൂടി രസപ്രദങ്ങളായ കാവ്യങ്ങളെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുമില്ല. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശബ്ദഭംഗിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ അത്ഭുതഭംഗിയെ നിലനിർത്തണമെന്നും മറ്റുമുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ അസ്ഥാനത്തിലാകാനേ തരമുള്ളൂ. അക്കരസാമ്യത്തോടുകൂടി ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ദീക്ഷിച്ചുപോരുന്നു എന്നുള്ള കുറവും ചുമത്തിട്ടുള്ള മഹാകവി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഭ്യുത്തര ഭാഷാകൃതിയിൽ ഞാൻ ഈ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിന്റെ യഥാർത്ഥത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഉണ്ടെങ്കിലും ഭൂരികളത്ര സംഗ്രഹം
 രണ്ടു കലത്തിന്നു മമ പ്രതിഷ്ഠകൾ
 നന്നാമതോഴികൾ ചുഴ്ന്നു മൂഴിയും
 രണ്ടാമതീ നിങ്ങളെയിഷ്ടതോഴിയും

ഇംഗ്ലീഷിലും തെലുങ്കിലും ആ പ്രാസമില്ല, ഈ വൃത്തമില്ല, അതുകൊണ്ടു മഹായാജ്ഞയിലും ആവശ്യമില്ല,—എന്നീ താത്പര്യങ്ങളുള്ളവർക്കുണ്ടാകാമെന്നു പത്രസ്ഥലവും ആളുകളുടെ സഹായവും കളയുന്നതിനെ കണ്ടിട്ടും ഇവകതക്കങ്ങൾ മാനാകവികൾക്കും അവരുടെ ഉത്തമകാവ്യങ്ങൾക്കും ഒരിക്കലും ബാധിക്കയില്ലെന്നു വിധികർത്താക്കന്മാർ കല്പിക്കാത്തതിൽ വ്യസനിക്കുന്നു. ഉത്തമകാവ്യങ്ങൾ ആരുടേയും ശാസ്ത്രകൾക്കു കീഴടങ്ങുന്നവയല്ല. ഒരു പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്റെ താഴെ കാണിക്കുന്ന അഭിപ്രായം സന്ദർഭാചിതമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു: “ഉത്തമകാവ്യത്തിൽ അനന്തമായിരിക്കുന്ന ധ്വനി എങ്ങും വിലസുന്നതായിക്കൊണ്ടും. യഥാർത്ഥകവി ഒരു കാര്യത്തെ വിവരിക്കുമ്പോൾ, ആയതിൽ സർവ്വവസ്തുക്കളും നിഗൂഢമായി മറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ നമുക്കു തോന്നും. അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളതിനെയാണ് പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എങ്കിലും, അതിന്റെ അർത്ഥത്തെ കൃത്യമായി നാം പര്യാലോചിക്കുന്നതായിരുന്നാൽ, അർത്ഥാന്താവിശേഷങ്ങളെ അതിൽ നിദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതായോ അല്ലെങ്കിൽ അർത്ഥവിശേഷങ്ങൾ അതിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്നതായോ നമുക്കു തോന്നും. ഒരു കാവ്യത്തിലെ സർവ്വവസ്തുവിനായിരിക്കുന്ന പരിപൂർണ്ണതയെക്കുറിച്ചും വാചാമഗോചരമായിട്ടുള്ളതാണ്. കാവ്യത്തിൽമാത്രമേ ഇങ്ങനെയുള്ള അർത്ഥാന്താസൂചനകൾക്കു താമുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു് നന്നായാണ് കാവ്യമാഹാത്മ്യം കല്പനാവൈഭവംകൊണ്ടു പ്രശോഭിക്കുന്നതു്. ഈ കല്പനാവൈഭവത്തെ നമ്മുടെ അഭിപ്രായപര്യായങ്ങളിലും കോജിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു യുക്തവുമല്ല; എളുപ്പത്തിൽ സാധ്യവുമല്ല. കാവ്യമാഹാത്മ്യം ഒരു വിശേഷചൈതന്യമാകുന്നു. അതിന്റെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനമാണെന്നു നമുക്കറിഞ്ഞുകൂട; അതു നമ്മുടെ ആജ്ഞാനുസൃതം സംസാരിക്കയോ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ മറുപടിപറയുകയോ ചെയ്തയില്ല. അതു നമ്മുടെ അധീനത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഒരു ഭൂതമല്ല. എന്നാൽ അതു നമ്മെ അതിന്റെ അധീനത്തിലാക്കിത്തീർക്കുന്ന ഒരു യജമാനനാകുന്നു.”

കാവ്യത്തെക്കുറിച്ച് ഇത്ര ദീർഘമായി ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചതു് അപ്രകൃതമായോ എന്നാരെങ്കിലും സംശയിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ,

ഇതു ശേഷമുള്ളവർ ഉപയോഗമായിത്തീരുവാൻ എഴുതി ചേർത്തതാണെന്നു എനിക്കു വലിയൊരുസമാധാനമുണ്ടെന്നു അവർ ഓർമ്മപ്പെടണം.

ഇനി ഈ കാവ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേകമായി അല്പം എനിക്കു പറയാനുള്ളതു കൂടി പറഞ്ഞു മുഖവുരയെ അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ. കവി വിഭവാനാണെന്നും ഒരു മഹാകാവ്യം എഴുതാൻ എല്ലാ പ്രകാരത്തിലും ത്രാണിയുള്ളതാണെന്നും ആദ്യത്തിൽ തന്നെ ഞാൻ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇദ്ദേഹത്തിനുള്ള കവനശക്തി അനർഗ്ഗതയാണെന്നും, 'കല്പൻ ക്ഷത്രിയനാകമിക്കവി'യെ വാഗ്ദേവി സ്വയം വശ്യ'യായി അനുവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, ഈ മഹാകാവ്യത്തിന്റെ ഏതുഭാഗം എടുത്തു വായിച്ചാലും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതാണ്. പക്ഷേ, ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷയുടെ കാര്യത്തിൽ രണ്ടു പക്ഷക്കാരുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ബ്രഹ്മശ്രീ ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുപോലെ "ഇന്നത്തെ മലയാളകവിതയുടെ സമ്പ്രദായം മഴമംഗലം, പുനം മുതലായ കവികളുടെ കാലത്തേതിൽനിന്നു വളരെ ഭേദപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ അസ്ഥിവാദം ഉറപ്പിച്ചതു വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാടനാണ്." എന്നാൽ ഈ കാവ്യം പുതിയ രീതിയേക്കാൾ അധികം അനുകരിച്ചിട്ടുള്ളതു 'ഭാഷാ നൈഷധചമ്പു', 'ചന്ദ്രോത്സവം' മുതലായ പഴയ മാതിരിയിലുള്ള കൃതികളെയാകുന്നു. സാഹിത്യം ആ പാദമധുരമാകരുതെന്നും ആലോചനാമൃതമായാൽ മതിയെന്നും കരുതിയായിരിക്കും തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നാളികേരപാകത്തെക്കൂടി ചിലലിക്കിൽ കടത്തി വെച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, മലയാളഭാഷയുടെയും ആ ഭാഷാ സാഹിത്യത്തിന്റേയും അഭിവൃദ്ധിയെ കാംക്ഷിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന കാവ്യങ്ങൾ കഴിയുന്നതും ആ ഭാഷയിലാകേണ്ടതല്ലേ? 'മുക്കാലം മൂഡരാണിജ്ജഗതിബുധജനം ദുർല്ലഭം' എന്നുള്ള തോതുമ്മുടെ രാജ്യത്തും ധാരാളം പറയുമെന്നു കണ്ടിട്ടാണ് വെണ്മണിനമ്പൂരിപ്പാട് ഈവിധം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്,—

ഉക്തനില്പതു സംസ്കൃതം പരമില്ല സംശയമെങ്കിലും
വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കുവതിന്നു മിക്കതുമാളുകൾ
ശക്തികെട്ടു ചമഞ്ഞിടുന്നതുകൊണ്ടു കേരളഭാഷയായ്
മുക്തിമർഗ്ഗമായ സല്കഥയൊന്നുടൻ പറയുന്നു ഞാൻ.

ഈശ്വരകാര്യത്താൽ ഇതും പലക്കും ആ വിധമായി പരിണമിച്ചുകാണുമാറാകട്ടെ.

൨൨ കപ്പലും കടൽവഴിയാത്രയും

വളരെ പുരാതനകാലംമുതൽ ഉദ്ദേശം കൊല്ലവർഷം ൧൦൪൦ വരെ, ഇൻഡ്യയിൽ ഏതദ്ദേശീയർ കപ്പലുകൾ പണിതുവന്നു. കപ്പലുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ ഇൻഡ്യാക്കാർ, പഴയകാലങ്ങളിൽ സമർത്ഥന്മാരായിരുന്നു. ഇപ്പോഴും യൂറോപ്പിലുള്ളവർക്കു ഇവരിൽനിന്നും ഈ ശാസ്ത്രസംബന്ധമായി പലതും പഠിക്കുന്നുണ്ട്; ഇംഗ്ലീഷുകാർ പടക്കപ്പലുകളെക്കുറിച്ച് പലതും പഠിക്കുന്നതുമുണ്ട്. ഇൻഡ്യയിലുണ്ടാകുന്ന കപ്പലുകൾക്കു ഭംഗിയും ഉപയോഗസൗകര്യവും അധികമായി ചേർന്നു കാണുന്നു. 'അവ ക്ഷമയും മിടുക്കുമുള്ള പണിക്കാരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടവയെന്നു പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസവുമില്ല' എന്നു പരന്ത്രിസുകാരനായ സൊറോവിൻസ്, അദ്ദേഹം ൧൯-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദികാലത്തു്, എഴുതിയ ഒരു പുസ്തകത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

പ്രാചീനകാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള കപ്പൽ പ്രയാണങ്ങളെപ്പറ്റി അവിടേയുദ്ധിവിടേയുമായി ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ചില സൂചനകൾ കാണുന്നുണ്ട്. അതല്ലാതെ, അവയുടെ വഴിക്കു വഴിയായ ഒരു വിവരണമൊ കപ്പലുണ്ടാക്കുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥമൊ നാം കാണുന്നില്ല. രത്നങ്ങൾ, ആനകൾ, കുതിരകൾ, ആഭരണങ്ങൾ, ആസനങ്ങൾ, കൊടികൾ കുടകൾ എന്നിവയേയും മറ്റും പറ്റി പറയുന്നതായ ഭോജനരപതിയുടെ 'യുക്തികല്പതരൂ' എന്നൊരു കൃതിയിൽ കപ്പലുകളെയും കുറിച്ച് ചിലതെല്ലാം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ഇനിയും അച്ചടിച്ചു പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല.

രാധാകുമാരമുഖോപാദ്ധ്യായൻ പ്രസ്തുതവിഷയത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള ഒരു പുസ്തകത്തിൽനിന്നു മലയാളികളുടെ അറിവിനായി ഏതാനും ചില സംഗതികളെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

വൃക്ഷ ആയുർവ്വേദത്തിൽ, അതായതു സസ്യശാസ്ത്രത്തിൽ, മരങ്ങൾക്കും ചതുർവർണ്യം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ബ്രാഹ്മണജാതിയിലുള്ളതു് ഘനംകുറഞ്ഞതും മൃദുതമുള്ളതും മറ്റുതരം മരങ്ങളോടു കൂട്ടിച്ചേർപ്പാൻ പ്രയാസമില്ലാത്തതുമായിരിക്കും. ക്ഷത്രിയവർഗ്ഗത്തിലുള്ളതു് ഉറപ്പുള്ളതും മൃദുതമുള്ളതുമായിരിക്കും; പക്ഷേ വേദേജാതിമരത്തോടു യോജിപ്പിപ്പാൻ സാധിക്കയില്ല.

ലഘുയൽ കോമളം കാഷ്ഠം സുഖം ബ്രഹ്മജാതിതൽ
ദൃഢാംഗം ലഘുയൽ കാഷ്ഠം മഘം ക്ഷത്രജാതിതൽ
കോമളം ഗുരുയൽ കാഷ്ഠം വൈശ്യജാതി തദൃച്യതേ
ദൃഢാംഗം ഗുരുയൽ കാഷ്ഠം ശൂദ്രജാതി തദൃച്യതേ.

ക്ഷത്രിയവർഗ്ഗത്തിലുള്ള മരങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് കപ്പലുകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതെന്നും ആവക നൗകങ്ങൾ സുഖവും സമ്പത്തും തരുന്നെന്നും ഭോജൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ദുസ്സരങ്ങളായ വലിയ കടലുകളെ കടക്കുന്നതിന് ഈമാതിരി കപ്പലുകൾ കൂടാതെ കഴികയില്ല.

ക്ഷത്രിയകാഷ്ഠൈർഘടിതാ ഭോജമതേ സുഖസമ്പാദനൗകാ
അന്യേ ലഘുഭിഃ സുദൃഢൈർവിദധതി ജലദൃഷ്ടേ നൗകാ.

പലതരം മരങ്ങൾകൊണ്ടു പണിതിട്ടുള്ള കപ്പൽ ഒന്നിന്നും കൊള്ളില്ല. അതിൽ യാത്രചെയ്യുന്നതിന് ഒരു സുഖവുമില്ല. അതു വളരെക്കാലം നിലനില്ക്കുകയില്ല; വേഗത്തിൽ ഉറഞ്ഞുപോകും; എന്നു തന്നെയുമല്ല, വലിയൊരിടക്കത്തു് പൊളിഞ്ഞു താഴുകയും ചെയ്യും.

വിഭിന്നജാതിഭയകാഷ്ഠജാതാ ന ശ്രേയശേ നാപിസുഖായനൗകാ
നൈഷാചിരാന്തിഷ്ഠതി പദ്യതേച വിഭിദ്യതോ സരിതിമജ്ജതേച

കപ്പൽപണിയിൽ ഇരുമ്പ് ഉപയോഗിച്ചാൽ, കടലിൽ പാറകളിലും മറ്റും ഉള്ള അയസ്കാന്തം നിമിത്തം ഭോഷം നേരിടാൻ ഇടയുണ്ടെന്നു ഭോജൻ പ്രത്യേകം ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

ഉരുക്കളുടെ വലിപ്പത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി യുക്തികല്പനയും അവയെ സംസ്കാരം വിശേഷം എന്നു രണ്ടായിത്തീരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ ഇനത്തിലുള്ളവ പഴകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നവയും രണ്ടാമത്തെ ഇനത്തിലുള്ളവ കടൽയാത്രയ്ക്കുള്ളവയും ആകുന്നു. സാമാന്യതരത്തിലുള്ളവയെ ക്ഷദ്ര, മദ്ധ്യമ, ഭീമ, ചവല, പടല എന്നിങ്ങനെ അഞ്ചുതരങ്ങളായി വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു. വിശേഷതരത്തിലുള്ളവയെ ആദ്യം ദീർഘ എന്നും ഉന്നത എന്നും രണ്ടായി പിരിച്ചു. തിന്നാമേൽ ഇവയിൽ ഓരോ പിരിവുകളെ പിന്നെയും യഥാക്രമം, പതുരും അഞ്ചും ശാഖകളായി പിരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ആദ്യകാലം ഇരിപ്പാനുള്ള മുറികളുടെ സ്ഥാനങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചും കപ്പലുകളെ സർവ്വമന്ദിര, മദ്ധ്യമന്ദിര, അഗ്രമന്ദിര എന്നീ മൂന്നുമാതിരികളായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. തലയ്ക്കൽ കൂടാതെ മുളളവയെ വേനൽക്കാലത്തും ദീർഘയാത്രകൾക്കും യുദ്ധത്തിനും ഉപയോഗിക്കുവാൻ വിശേഷമാകുന്നു.

അഗ്രതോമന്ദിരം യത്ര സാജ്ഞയാതപഗ്രമന്ദിരാ
ചിരപ്രവാസയാത്രായാം രണേ കാലേ ഘനാത്യയേ.

ഇത്താം കുപ്പലുകളിലായിരിക്കാം തുഗ്രമഹർഷിയുടെ മകൻ “ഭുജ്യ” ഭൂമിക്കിലുള്ള ഒരു ദ്വീപിൽ യുദ്ധത്തിനു പോയത്. കുരുക്കൾ പാണ്ഡവന്മാരുടെ വംശം നശിപ്പിക്കുവാൻ ഒരിക്കൽ ചെയ്ത ചതിപ്രയോഗത്തിൽനിന്നും വിഭവാനം സഹൃദയനുമായ വിദുരരുടെ ഉപദേശപ്രകാരം അവർ രക്ഷയെ പ്രാപിച്ചതും ഈ തരം ഒരു കുപ്പലിലായിരിക്കാം.

തതഃ പ്രവാസിതോ വിഭവാൻ വിദുരേണ നരസ്തഭാ
പാത്മാനാം ദർശയാമാസ മനോമാരുതഗാമിനീം
സർവ്വചാതസഹാം നാവാം യന്ത്രയുക്താം പത്മാകിനീം
ശാഖേ ഭാഗിരഥീതീരേ നരൈർവ്വിശ്രാന്തിഭിഃ കൃതാം.

(ഭാരതം-ആദിപർവ്വം)

അഞ്ഞൂറു കുപ്പലുകളിൽ അനവധി കൈവർത്തകന്മാർ ഒളിച്ചു നിന്നു ശത്രുക്കളെ തടയുവാൻ ശക്തം കെട്ടിയതായി രാമായണത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അന്ന് ഉപയോഗിച്ച കുപ്പലുകളും ഇത്തരത്തിൽ പെട്ടവയായിരിക്കാം.

നാവാം ശതാനാം പഞ്ചാനാം കൈവർത്താനാം ശതംശതം
സന്നദ്ധാനാം തഥാ യുവാം തിഷ്ഠന്തപിത്യഭ്യുചോദയൽ
(അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം).

ഗംഗയിലുള്ള ദ്വീപുകളിൽ ജയസ്തംഭത്തെ നാട്ടി രഘുചക്രവർത്തി തിരിച്ചുവരുന്ന സമയം, ബങ്കാളികൾ അദ്ദേഹത്തെ ചെന്നു തടുത്തതും ഈ തരം കുപ്പലുകളോടുകൂടിയിരിക്കാം.

വംഗാനൽപായതരസാ നേതാനൈഃ സാധനോദ്യതാൻ
നിപഖാനജയസ്തംഭം ഗംഗാസ്രോരോന്തരേഷു ച.

(രഘുവംശം ൪-ാം സർഗ്ഗം).

ഋഗ്വേദത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളിൽ കുപ്പൽയാത്രകളെക്കുറിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. (൧: ൨൭: ൭; ൨: ൪൮: ൧; ൧: ൧൬: ൨; ൭: ൮൮: ൩; ൧൦: ൪: ൦:;) (൧: ൧൬: ൧: ൽ ആകുന്നു തുഗ്രമുനിയുടെ മകന്റെ കഥ വിവരിക്കുന്നത്.) രാമായണത്തിൽനിന്നും മഹാഭാരതത്തിൽനിന്നും ഇതിനുമുമ്പിൽ ചില ഭാഗങ്ങളെ ഉദ്ധരിക്കേണ്ടതായല്ലോ. കുപ്പൽപ്രയാണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു പ്രസ്താവിക്കുന്ന മറ്റു ഭാഗങ്ങളും അവയിൽ ഉണ്ട്. സീതാനേപഥ്യണത്തിനായി പുറ

പ്പെടുന്ന വാനരസൈന്യങ്ങളുടെ നേതാക്കന്മാരോടു സുഗ്രീവൻ പല ഭാഗങ്ങളിലും പോയി ഭേദിയെ തിരയുവാൻ ആജ്ഞാപിക്കുന്നു. ആ കൂട്ടത്തിൽ, സമുദ്രദീപുകളിലുള്ള പുരികളിലും ഗിരികളിലും കോഷകാരന്മാരുടെ രാജ്യത്തും യവനദീപിലും സുവർണ്ണദീപിലും ലോഹിതസാഗരത്തിന്റെ തീരങ്ങളിലും സിതാഭേദിയെ രാവണൻ ഒളിപ്പിക്കുവാൻ വഴിയുണ്ടെന്നും അവിടെ തിരയേണമെന്നും കല്പിക്കുന്നു. ലോഹിതസാഗരം ചെങ്കടലും, മറ്റു രണ്ടു ദീപുകൾ ജാവാ, സുമാത്ര എന്നവയും ആകുന്നു എന്ന് ഉറഹിക്കരുതേ!

സമുദ്രമവഗാധാംശ്ച പവ്താൻ പത്തനാനിച.

(കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡം ര്ം: ൨൫)

ഭൂമിഞ്ച കോഷകാരാണാം ഭൂമിഞ്ച രജതാകരാം.

(കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡം ര്ം: ൨൮)

‘കോഷകാരാണാം ഭൂമിം’ എന്നതിനെ ‘കൈരപ്പേയരന്തുല്പാദകജന്തുല്പത്തിസ്ഥാനഭൂതാനാം ഭൂമി’, അതായത് പട്ടുകളുടെ നൂലുകൾ ഏതു പഴുക്കളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നുവോ അവയുടെ ഭൂമി എന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രാചീനകാലംമുതൽ ചിനരാജ്യം പട്ടുതുണികൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. കാളിദാസരുടെ ശാകുന്തളത്തിലും രഘുനന്ദനന്റെ യാത്രാതത്വത്തിലും ഈവിധം അവയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:

ഗച്ഛതി പുരഃ ശരീരം ധാവതി പശ്ചാദസംസ്ഥിതം ചേതഃ
ചിനാം ശുകമിവകേതോഃ പ്രതിവാതം നീയമാനസ്യ
സർവാംഗമനുലിപ്യേച ചന്ദനേന്ദുമുദ്രഭവൈഃ
സുഗന്ധിമാല്യാഭരണൈശ്ചിനചേലൈഃ സുശോഭനൈഃ.

യവനദീപിനെയും മറ്റും പറ്റി പറയുന്ന ഭാഗങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

യത്നവന്തോ യവദീപം സപ്തരാജ്യോപശോഭിതം
സുവർണ്ണരൂപ്യകദീപം സുവർണ്ണകരമണ്ഡിതം.

*

*

*

*

തതോ രക്തജലം ഭീമം ലോഹിതം നാമസാഗരം.

പലതരം യുദ്ധങ്ങളാവാം എന്നു ഗണിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ കടൽയുദ്ധത്തിന്റെ കാര്യവും മനുസംഹിത മറക്കുന്നില്ല.

സ്യന്ദനാശൈഃ സമേ യുദ്ധ്യേദന്ത്രപേനൈവദീപൈസ്തഥാ
വൃക്ഷഗുൽമാവുതേ ചാപൈരസിദ്ധമ്മായുധൈ സ്ഥലേ.

മഹാശയ നായ സഹദേവൻ കടലിലുള്ള പല ദ്വീപുകളിലേയും മേലാജാക്കന്മാരെയും വേടന്മാരെയും നരഭുക്കളായ മനുഷ്യരെയും പിടിച്ചടക്കിയതായി സഭാപവ്ത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സാഗരദ്വീപവാസാംശ്വ ഗുപതിൻ മേലായോനിജാൻ
നിഷാദാൻ പുരുഷാദാംശ്വ കണ്ണപ്രാവരണാനപി
ദ്വീപം താമ്രാഹപയം ചൈവ വശേകൃതപാ മധാമതിഃ.

(സഭാപർവ്വം)

കടൽവഴി കച്ചവടം ചെയ്തിരുന്ന വണിഗപരന്മാർ രാജാവിനു കാഴ്ചകൊണ്ടുവന്നിരുന്നതായി രാമായണത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാജസുയത്തെയും ദിഗ്വിജയത്തെയും കുറിച്ചു വാചരിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഇൻഡ്യയ്ക്കു പുറമെ അന്ന് ഇൻഡ്യയുമായി കച്ചവടം നടന്നിരുന്ന പല രാജ്യങ്ങളുടെയും പേരുകൾ പറഞ്ഞു കാണുന്നുണ്ട്.

പ്രാചീനന്മാരായ ബെയഡാമനൻ, ഗൌതമൻ, മനു ഇവരുടെ ധർമ്മസൂത്രങ്ങളിൽ, കടൽയാത്ര ചിലർ ചെയ്തുകൂടെന്നും, ചെയ്യാൽ പ്രായശ്ചിത്തം വേണമെന്നും, കപ്പലുടമസ്ഥന്മാർ രാജാവിനു കരവും, ചുങ്കവുമായി ഇന്നു സംഖ്യ കൊടുക്കേണ്ടെന്നും മറ്റും വ്യവസ്ഥയായി കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ബെയ. ൨: ൨: ൨; ൧: ൨: ൪; ൧: ൧൮: ൧൪; ഗൌ. ൧൦: ൩൩). വിദിനു തീ വെക്കുന്നാൾ, എണ്ണ സോമ മധു ഇവയെ വില്ക്കുന്നവർ, കടൽയാത്ര ചെയ്യുന്നാൾ, എന്നിങ്ങനെയുള്ളവരെ ശ്രാദ്ധത്തിനു കൂട്ടരുതെന്നു മനുസ്മൃതിയിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ആമാരഭാഹി ഗരഭഃ കണ്ഡാശീ സോമവിക്രയി

സമുദ്രയാതീ വന്ദീ ച തൈലികഃ കൂടകാരകഃ (൩. ൧൭൮)

സമുദ്രയാത്രകളിൽ സമത്ത്നന്മാരും കാലദേശാവസ്ഥകളേയും സാമാനങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെയും അനുസരിച്ചു സാധനങ്ങളുടെ ലാഭം കണക്കാക്കുവാൻ നല്ല ശീലമുള്ളവരും തീർച്ചയാക്കുന്ന തോതിനു പ്രാബല്യമുണ്ടെന്നും അതനുസരിച്ചു സർക്കാരിലേക്കുള്ള സംഖ്യ കൊടുക്കേണ്ടെന്നും മനു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്.

സമുദ്രയാനകശലാ ദേശകാലാത്മദർശിനഃ

സ്ഥാപയന്തി തു യാം വൃദ്ധിം സാതന്ത്രാധിശമം പ്രതി.

(൮-ാം അദ്ധ്യായം)

ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നതായാൽ ഇതിനൊരവസാനവും കാണില്ല. വളരെ പുരാതനകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ദേവദശാസൂത്രപുരാ

ണേതിമാസങ്ങളിലും കാവ്യനാടകാലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളിലും നിന്നു പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ ഇൻഡ്യാക്കാർ ഇൻഡ്യയിൽ കപ്പലുകൾ പണിതിരുന്നു എന്നും അവർ കടൽവഴി കച്ചവടത്തിനായിട്ടും രാജ്യം പിടിച്ചടക്കാനായിട്ടും മറ്റും പോയിരുന്നു എന്നും പ്രയാസം കൂടാതെ നമുക്കു കാണാവുന്നതാകുന്നു. അങ്ങനെ ഒരു കാലം ഇനി എന്നു വരുമോ? ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ആ കാലത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിനായി ആയുധത്തത്തിലുള്ളവരെല്ലാം തെന്താരുമിച്ച യന്ത്രികേണ്ടതാകുന്നു.

൨൩. വെൺമണി മകൻ നമ്പൂരിപ്പാട്.

കോടക്കാറണിതേർനിറം, ഫലിതമായ് പാരം പതക്കുപ്പറ-
ഞ്ഞീടുംവാക്കു, വലിപ്പമുള്ളനയനം, ചിന്തുന്നമാന്തംവരം,
നാടല്ലാം നിറയുന്നകീർത്തി, കവിതാ സാമർത്ഥ്യമിസ്സൽഗുണം
കൂടീടും ചെറുതായൊരീനരനിഴഞ്ഞെത്തുന്നു ലത്തുവിധം.

കൊച്ചിരാജ്യത്തിൽ, ആലുവാപ്പുഴയ്ക്കു സമീപമുള്ള വെള്ളാർ പള്ളി എന്ന ദിക്കാണു വെൺമണിനമ്പൂരിപ്പാടന്മാരായ മഹാനാഭാവന്മാരുടെ ജന്മഭൂമി. ൧൦൧൩-ൽ അച്ഛൻ നമ്പൂരിപ്പാട് കൊച്ചി മുൻ പുലപ്പാക്കരഭട്ടതിരിയുടെ മനയ്ക്കൽനിന്നു വിവാഹം കഴിച്ചു. ഈ വേളിയിൽനിന്നുണ്ടായ ഒരു പുത്രനാകുന്നു മകൻ നമ്പൂരിപ്പാടെന്നു പ്രസിദ്ധനായ നമ്മുടെ കദംബൻ നമ്പൂരിപ്പാട്. ഇദ്ദേഹം ജനിച്ചത് ൧൦൧൯-ാമാണ്ടു മേടമാസം ൩-ാംന-യാകുന്നു. 'നാനാ ദിക്കും നിറഞ്ഞുളളൊരു നവയശസാ വാണിരുന്നപ്പനെ' കേൾക്കാത്ത മലയാളികൾ ചുരുക്കമായിരിക്കുമല്ലോ. മകന്റെ കവിതാ വാസന അച്ഛന്റെ വഴിക്കാണെന്നും പറയുന്നതിൽ വളരെ അഭിപ്രായഭേദമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

കദംബൻ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ വിദ്യാഭ്യാസം വളരെ ലഘുവായിട്ടുള്ളതായിരുന്നു. എത്രയും പഴയസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള ചില ആദ്യ പാഠങ്ങളും അപ്പം ഓത്തും അല്ലാതെ അദ്ദേഹം കുട്ടിക്കാലത്തൊന്നും ശീലിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. യൗവനമായതിൽപിന്നെയും തർക്കം, അലങ്കാരം, വ്യാകരണം മുതലായ ഉയർന്ന ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്നു വേണ്ടത്തക്ക പരിജ്ഞാനമൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല എന്നാൽ, ബാല്യം മുതൽക്കുതന്നെ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു കവിതയിൽ അസാമാന്യമായ നൈപുണ്യമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, യൗവനമായതിൽപിന്നെ

മഹാത്മാരുടെ ഉത്സാഹത്തിന്മേൽ അദ്ദേഹം പലപ്പോഴുമായി ചില കാവ്യങ്ങളിൽനിന്നു ചിലതെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെന്നില്ല.

ഇദ്ദേഹം ൧൦൪൭-ൽ, മുണ്ടായേതെക്കിനിയേടത്തു മനയ്ക്കൽ നിന്നു വിവാഹം കഴിച്ചു. ഈ വേളി രണ്ടു പെൺകുട്ടികളെ മാത്രമേ പ്രസവിച്ചുള്ളൂ. മൂത്തകുട്ടി കാലേ കാലധർമ്മം പ്ര.പിച്ചു.

നമ്പൂരിപ്പാട് കവിതാവിഷയത്തിലല്ലാതെ വേറെ ഒരു ജോലിയിലും പ്രവേശിച്ചതായി കേട്ടിട്ടില്ല. ഗൃഹസ്ഥനായിരുന്നിട്ടും ഇദ്ദേഹം കുടുംബകാര്യം പറയത്തക്കവണ്ണം ഒന്നും അന്വേഷിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. എല്ലാവർഷങ്ങളിലും ഉണ്ടായിരുന്ന അമാന്തം നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ദേശാടനവിഷയത്തിൽമാത്രം അത്ര ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇദ്ദേഹം മലയാളത്തിൽ പലസ്ഥലങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ചിട്ടുണ്ട്, എങ്കിലും അധികമായി താമസിച്ചിട്ടുള്ളതു കൊടുങ്ങല്ലൂരും തൃപ്പൂണിത്തുറയും തൃശ്ശിവപേരൂരും ആകുന്നു. തൃപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കു പോകുന്ന വഴി എറണാകുളത്തു കയറുക പതിവായിരുന്നതിനാൽ, അവിടെയും അപ്പൊഴപ്പോഴായി കുറെനാൾ താമസിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നമ്പൂരിപ്പാട് ഒരു ഉദാരോദാധിയായിരുന്നു. 'അധികതരമെന്നിരിക്കുന്നിമാന്ദ്യാദിദിനം മുർക്കിച്ചയ്യോ കഴങ്ങുന്നതുപൊഴുതു നമുക്കു ദ്രവം ഹൃദ്യമത്രേ.' എന്നെല്ലാം ഇദ്ദേഹം പലപ്പോഴും വിലപിക്കുമാറുണ്ട്.

കണ്ണിൽ തിയുണ്ടു കാമാന്തക! തിരുമകനാണെന്നിദ്രുവത്തുതം തീ-
ക്കണ്ഡത്തേലാണു ഗുരും, തവപുനരനലക്കുട്ട ശാന്ത!ക്കുമുണ്ടു
തിണ്ണെന്നെന്നിട്ടുമത്യാശ്രിതനടിയനിലിയഗ്നിമാന്ദ്യംവരുത്തി-
ദൃഡിപ്പിക്കുന്നതെന്തിങ്ങനെ? പലവകയായ് തിയ്യതുകയ്യിലില്ലേ?

പക്ഷേ പാശ്ചാത്യക്കാക്കുന്ന പതിവു പണ്ടുതന്നെ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. 'അന്നേകാദശിയാകകൊണ്ടു പുനരനുണ്ടില്ല ചക്കപ്പഴം തിന്നാരാത്രികിടന്നു, തത്രസരസം സാരസ്യസാരാംബുധേ!' ഇങ്ങനെയെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് 'ദീനത്തിനു' അധികമായ ശമനം ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർവച്ചു ഇദ്ദേഹത്തിനു നവരക്കിഴി പതിവുണ്ടായിരുന്നു. 'മംനവ-വൃശ്ചികമാസത്തിൽ കിഴികഴിഞ്ഞു നല്ലരിക്ക അവസാനിച്ചതോടുകൂടി പനിയും ഉടനെ വസൂരിയും തുടങ്ങി, മകാം വേണം-രാത്രി ഒരുമണിക്ക ഈ മാമാൻ ഇഹലോകം വിട്ടുപിരിയുകയും ചെയ്തു. പനിയുടെ ആരംഭത്തോടുകൂടി നമ്പൂരിപ്പാട്ടിനു് ഒരു നാടകയോഗക്കാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം അവർ ഒരു ശ്ലോകമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചരമശ്ലോകമായിത്തന്നെ വിചാരിക്കാം.

അയ്യോ നല്ലൊരങ്ങണഞ്ഞഭിനയത്തിനെ ഞാൻ കാലോചിത-
ക്കയ്യോരോന്നു തുടൻനല്ലനടന്നെന്നാപ്പേരു കേൾപ്പാതമം
പീയൂഷാംശുകലാകലാപതനയേ! ഭക്തപ്രിയേ! നിൻകൃപാ
പീയൂഷത്തിനു കൈതൊഴുന്നു ജഗദാലംബേ! കരുംബേശ്വരി!

നമ്പൂരിപ്പാട് സർവ്വകാരണയും ഒരു സത്സാധുവിയാക്കി-
രുന്നു. മനസ്സിനു ഒരു ചപലതയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

തോണിപ്പള്ളയ്ക്കു തുല്യം പെരുവയരമഹോ പപ്പടപ്പല്ലിനേററം
നാണമനസ്സുവെച്ചു കേട്ടുമയമെളിയും തോല്പടംപോലെ മെയ്യും
കാണുന്നേരത്തുറപ്പാറിവ പല വിഭവം ചേർത്തു തട്ടിപ്പടച്ചി.
നാണമെന്തിന്റെ കണ്ണാസനനന്ദിസരസൻനമ്മളെന്തിന്റെ തല്ലാ.

എന്നിപ്രകാരമുള്ള ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പല ശ്ലോകങ്ങളും കേൾക്കു-
മ്പോൾ, നമ്പൂരിപ്പാട് ഒരു വികൃതിയും കകവിയും ആയിരുന്നു
എന്നു പലർക്കും തോന്നാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ വാസ്തവം അങ്ങ-
നെ ആയിരുന്നില്ല. കാലുഷ്യം എന്ന ദുർദ്ദേഹത ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ
അടുക്കൽ കൂടി പോയിട്ടില്ലായിരുന്നു. നേരംപോക്കിനുവേണ്ടി
ഇങ്ങനെയെല്ലാം തകുരി കലക്കിയിരുന്നതേയുള്ളൂ. ഇദ്ദേഹത്തി-
ന്റെ ശുദ്ധത അറിയുന്നവർക്കു് ഈമാതിരി ശങ്കാരം അപ്രീതികര-
മായിരുന്നില്ലെന്നതന്നെയല്ല, ബഹുസന്തോഷപ്രദവുമായിരുന്നു.
ഇതിനാലാകുന്നു സ്തുതിയും ശങ്കാരവും ആത്മപ്രശംസയും ആർക്കും
അവിചിതമല്ലാത്തവിധത്തിൽ സംയോജിപ്പിച്ചു രസംപിടിച്ചിട്ടു-
ള്ള വളരെ ശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹത്തിനു് ഇടയായിട്ടു-
ള്ളതു്.

ശങ്കാഹിനം ശശാങ്കാമലതരയശസാകേരളോല്പന്നഭാഷാ
വങ്കാട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കും സിതമണിധരണീഭേദമർത്ത്യക്ഷവർണ്ണൻ
ഹംകാരത്തോടെതിർക്കും കവികരിനിടിലം തച്ചുടയ്ക്കുമ്പോൾനിന്ദാ-
ഹംകാരം പൂണ്ടനീയാമൊരുക്കുന്നതിനെ ക്രൂരസമോ കന്നിപോലും

തുഷ്ടിയോടു മതിപുഷ്ടിയുള്ളൊരു വിശിഷ്ടരാം കവിവരിഷ്ഠർ ക-
മ്പിട്ടിടം തവ പകിട്ടുകൊണ്ടു ജയമൊട്ടു മോക്കിലിഹകിട്ടുമേ?
നാട്ടിൽനല്ലപുകൾനട്ടനമ്മൊടതിയുഴുന്നായി നിലവിട്ടു നീ
കഷ്ടമെന്തിനെതിരിട്ടിടുന്നു? വഴിമുട്ടിടും പൊരതി കെട്ടിടും

നമ്പൂരിപ്പാടല്ലാതെ വേറെ ആരുതന്നെ ഈവക പദ്യങ്ങൾ
ഉണ്ടാക്കിയാലും അവയെ അധികപ്രസംഗത്തിന്റെ കൂത്തായിട്ടേ
ആളുകൾ ഗണിക്കുകയുള്ളൂ. പക്ഷേ, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യ-
ത്തിൽ അങ്ങനെ ശങ്കിപ്പാൻ കൂടി ഇടയില്ല. സമാനകാലീനന്മാ

രായ കവികൾക്കൂടി ഏകകണ്ഠമായി ഇദ്ദേഹത്തെ സ്തുതിക്കുകയും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ യോഗ്യതയെ സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇദ്ദേഹത്തിനു അസൂയ, പരപുഷ്പം മുതലായ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾ വളരെ കുറവായിരുന്നു എന്നു പൂർണ്ണമായി തെളിയുന്നുണ്ട്.

നമ്പൂരിപ്പാടുമായി സംസാരിപ്പാൻ സംഗതിവന്നിട്ടുള്ളവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ വായിച്ചിട്ടുള്ളവരും അദ്ദേഹത്തിനു ഫലിതം പറവാനുണ്ടായിരുന്ന അസാധാരണ ശക്തിയെക്കുറിച്ച് അതുതപ്പെടാതെയിരുന്നിരിപ്പാൻ പ്രയാസമുണ്ട്.

പാരമ്പര്യഫലിതങ്ങളേവമരുൾചെയ്തിടാൻ ഭവാനോടു മ-
റാരാനോക്കുകവേണ്ട സമ്മതമതാണിനല്ലകാണുന്നു ഞാൻ

എന്ന് ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽ അശേഷം അതീശയോക്തിയില്ല. എപ്പോഴും തുങ്ങിപ്പിടിച്ചിരുന്ന ഒരുളുടെ ഉള്ളിൽ നിന്ന് ഇത്ര ജീവസ്സുള്ള ഫലിതവചം എങ്ങനെ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു എന്നു പലരും ആശ്ചര്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

സർവ്വകാര്യത്തിലും നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു മന്ദതയുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു ജാതകത്തിൽതന്നെ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. കവിതാവാസനയുടെ ഒഴുക്കുത്തിന്റെ ഊക്കിനു ഒരു മന്ദതയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മറെറല്ലാസംഗതികളെക്കൊണ്ടും ഇദ്ദേഹം ജാതകവാക്യത്തെപരമാർത്ഥീകരിച്ചു. പോയാൾ പോയവഴിക്കു പോകുമൊരു തുമ്പുംവാലുമില്ലാത്ത വിധത്തിലായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മൂക്കുലുംകാഴ്ചയും. ഈ അമാന്തംകൊണ്ടാണ് കവിതകൾ പലതും മുഴുവനാക്കുവാൻ കഴിയാതെ അദ്ദേഹത്തിനു മരിപ്പാൻ ഇടയായത്.

നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ചിത്രം എഴുതുവാൻ ഒരുവിധം ശീലമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ സഹജമായിട്ടുണ്ടായിരുന്ന അമാന്തം ഈ വാസനയേ ഫലിപ്പിച്ചില്ല. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവശം ചതുരംഗത്തിനു വരച്ച കള്ളികൾപോലെയുള്ള കള്ളികളിൽ ചില അക്ഷരങ്ങൾ എല്ലാം എഴുതിയ ഒരു പടം ഉണ്ടായിരുന്നു. ആരെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും ഒരു കാര്യം വിചാരിച്ചു, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം ആ പടത്തിലെ ചില അക്ഷരങ്ങളെ തൊട്ടാൽ, നാം വിചാരിച്ചുകാഴ്ചയും അതിനുള്ള സമാധാനവും ഉമാമഹേശ്വരസംവാദമായി പദ്യരൂപേണ ഇദ്ദേഹം പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇതിനൊരു ദൃഷ്ടാന്തശ്ലോകം ഇവിടെ കാണിക്കാം.

മുല്ലത്താർശരവൈരിയാംവര! കയർത്തിപ്പൊട്ടുന്നിനമ്മയെ-
ത്തല്ലത്തക്കൊരുഭോഷമെന്തുബതമുജ്ജനം പ്രവർത്തിച്ചതും?

ചൊല്ലിത്തന്നരുളണമെന്നൊരുപമാൻചൊല്ലപ്പെടുന്നുണ്ടെടോ
മെല്ലെത്താനിഹചെയ്തപാപഫലമാണെന്നോതുകെന്നോമലേ!

ബാല്യകാലത്തിൽതന്നെ നമ്പൂരിപ്പാട്ടീനു കവിതയുണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങിയെങ്കിലും, അന്ന് റെറുഗ്ലോകങ്ങളല്ലാതെ ഒരു കഥയായി യാതൊന്നും ഉണ്ടാക്കിയതായി കേൾവിയില്ല. ആദ്യകൃതികളിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത് (എ) പൂരപ്രബന്ധമാകുന്നു. ഇത് ഫാർവ്വ-ലെ തുശ്ശിവപേരൂർ പൂരത്തെപ്പറ്റി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇതിൽ ഏതാനുംഭാഗം ആ പൂരംകഴിഞ്ഞ ഉടനേയും ബാക്കിയുള്ള ഭാഗങ്ങൾ ഓരോരിക്കലായും ഉണ്ടാക്കിച്ചേർത്തിട്ടുള്ളവയുമാകുന്നു. (൨) ഭൂതിഭൂഷചരിതം മണിപ്രവാളം, (൩) പാഞ്ചാലി സ്വയംവരം തുളുൽ, (൪) അജ്ഞാതവാസം ആട്ടക്കഥ, (൫) കാമതിലകംഭാണം (൬) ജ്ഞിലിമഹോത്സവം തുളുൽ, (൭) അതിമോഹം നാടകം, (൮) ഉഷണപാഞ്ചവം നാടകം, (൯) പീയൂഷവിദ്യോദയം നാടകം (൧൦) കവിപുഷ്പമാല മണിപ്രവാളം, (൧൧) അംബോപദേശം മണിപ്രവാളം, (൧൨) അജാമിളമോക്ഷം മണിപ്രവാളം ഇത്രയും കൃതികൾ പിന്നെ ഓരോ സമയങ്ങളിലായി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളവയാണ്.

(൨) ഭൂതിഭൂഷചരിതം ഏകദേശം ൧൭൭൨-ന്റെ ഒടുവിൽ തുടങ്ങിയ ഒരു കൃതിയാണ്. മരിക്കുന്നതുവരെ ഈ കഥയുടെ പല ഘട്ടങ്ങളിലായി ഇദ്ദേഹം ഗ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിച്ചേർത്തിരുന്നു. ഏകിലും കഥ ഇന്നും അപൂർണ്ണമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഇതിലത്തെ കവിതാരീതി മനസ്സിലാക്കുന്നതിലേക്കു മൂന്നു ഗ്ലോകങ്ങൾ ഇവിടെ ചേർക്കുന്നു.

അതിമിനുസമിദാനിമൊന്നുചൊല്ലേണമെന്നാൽ
മതിമുഖിമണിയാളെ! ഹന്ത നിന്നോടുവേണം
കഥപറകിലുറങ്ങും നിയമോ പിന്നെ മൂള-
ന്നതിനിവിടെവിളക്കോ? കട്ടിലോ? കട്ടറമ്പോ?

പെണ്ണാക്കിപാത്മനെത്തന്നെയുമഥനിജയൈര്യത്തിനാൽ
(സൂിഹൃദന്തം
പുണ്ണാക്കിപുണ്ഡരീകായുധശരനിരയാൽ ധർമ്മമാർഗ്ഗം ധരിപ്പാൻ
കണ്ണാക്കിസർപ്പശാസ്ത്രങ്ങളുമരചവാൻതസ്കരന്മാർ രലയ്ക്കും
മണ്ണാക്കിമത്സരിച്ചീടിന ഗുപതികൾ തൽവായിലും മായമന്ത്രേ
നല്ലോരാറിതനാഗശായികരമോ? ചക്രംചലിക്കുന്നതു-
ണ്ടല്ലോതാപസചിത്തമോ? കലവിയിൽ കാണുന്നു ധംസംചരം

അല്ലാ പൊൻഗിരിശൃംഗമാണനിമിഷക്രിഡാവിലാസങ്ങളു-
ണ്ടല്ലോ, പോക്കളമാണ കാണക കമ്പന്ധം തുളിനില്ക്കുന്നതും

൩. പാഞ്ചാലീസ്വയം വരം എന്ന ഓട്ടംതുളൽ ഏകദേ-
ശം ൧൦൦൪-മാണ്ടു് ഉണ്ടാക്കിയതെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതും മുഴുവ-
നാക്കിയില്ല. ഈ കൃതിയിൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ഭരദൈവത്തിനെപ്പ-
റ്റിയിട്ടുള്ള സ്തുതി വളരെ വിശേഷമായിട്ടുണ്ടു്.

൪. അജ്ഞാതവാസം ആട്ടക്കഥ ൧൦൦൪-ൽ ഒളപ്പമണ്ണമന-
യ്ക്കൽ വെച്ചുണ്ടാക്കിയതാണു്. ഈ കൃതി കിട്ടാഞ്ഞതിനാൽ പ്ര-
സിദ്ധപ്പെടുത്തിയില്ല.

൫. കാമനിലകുമാരണം ൧൦൦൫-ലോ ൧൦൦൮-ലോ ഉണ്ടാ-
ക്കിട്ടുള്ളതാകുന്നു. കവിക്ക് വ്യുൽപ്പത്തിഭാർദ്യം ഇല്ലായിരുന്നതി-
നാൽ ഈ ഭാണത്തിൽ ചില വൈകല്യങ്ങൾ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും
ആകപ്പാടെ ഇതു നന്നായിട്ടുണ്ടു്.

൬. ജൂബിലിമഹോത്സവം ഓട്ടംതുളൽ ൧൦൬൦-ൽ ഇദ്ദേ-
ഹം എറണാകുളത്തു വന്നപ്പോൾ, ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ
നിർബന്ധപ്രകാരം അവിടുത്തെ ജൂബിലി ആഘോഷത്തെക്കുറിച്ചു്
കുറച്ചു ദ വസത്തിനകത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു കൃതിയാണു്. ഇതു
ണ്ണമാക്കിട്ടുള്ള കൃതികളിൽ ഒന്നാകുന്നു.

ഭാഷാശാകന്തളം മുതലായ നാടകങ്ങൾ പുറത്തു വന്നു കണ്ട
പ്പോൾ പലർക്കും ഉണ്ടായതുപോലെ നാടകനിർമ്മാണത്തിൽ നമ്പൂ-
രിപ്പാട്ടിലേക്കും തെല്ല അതിമോഹം തുടങ്ങി. ഏതാനുംമാക്കി
വെച്ചിരിക്കുന്ന രണ്ടു നാലു നാടകങ്ങൾ ഈ ഭൂമത്തിന്റെ സന്താ-
നങ്ങളാകുന്നു.

൧൦. കാത്തുളളിൽ അച്ചതമേനോൻ ഏതാനും കവികളെ
പുഷ്പങ്ങളോടു സദൃശപ്പെടുത്തി ചില പദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി നമ്പൂരി-
പ്പാട്ടിലേക്കു അയച്ചുകൊടുത്തതിന്റെ മറുപടിയായി ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ള
ഒരു ചെറിയ കൃതിയാകുന്നു കവിപുഷ്പമല.

മേല്പറഞ്ഞ കൃതികൾ കൂടാതെ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിന്നു ചില കൈ-
കൊട്ടിപ്പാട്ടുകളും മറ്റും ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഇവയിലൊന്നി-
ലുമല്ല ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്യാദൃശമായ യശസ്സിന്നു കാരണം ഇരി-
ക്കുന്നതു്. ആ പ്രസിദ്ധിക്ക് പ്രധാനമായ കാരണം ഇദ്ദേഹത്തി-
ന്റെ ഒറ്റ ശ്ലോകങ്ങളാകുന്നു. നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കൃതികൾ പ്രസി-
ദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു മുന്യതന്നെ അവയ്ക്കു അനിതരസംഭാവം
മായ ഒരു പ്രചാരം വന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

മുക്കാലും മൂഡരാണിജ്ജഗതി ബുദ്ധജനം ദർശ്യഭം നല്ല ഭാഗ്യം
തല്ക്കാലം കേട്ടുകൊണ്ടാടുവതരിക മഹാമൂഡരാണുഡരാഗം

എന്നു നമ്പൂരിപ്പാട്ടിന്നു തന്റെ അംബോപദേശത്തിന്റെ അവ
സാനത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കല്പിച്ചുകൂട്ടിട്ടോ അല്ലാതെയോ ഇദ്ദേ
ഹം ഇവരുടെ രസത്തെ വേണ്ടതിലധികം ഗണിച്ചിരുന്നു എന്നു
തോന്നുന്നു. അത്ഭുതംഗ്യേക്കാൾ അധികം ശബ്ദംഗിയേയാണു്
ഇദ്ദേഹം ദിക്ഷിച്ചവന്നതു്. പ്രാസാനപ്രാസങ്ങൾ കൂടാതെയുള്ള
ശ്ലോകങ്ങളെക്കാണാൻ പ്രയാസം. 'മഹാമൂഡന്മാർ കേട്ടു കൊ
ണ്ടാടുവാൻ' വേണ്ടിട്ടോ അല്ലയോ കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങൾ വായി
ച്ചിട്ടുള്ള രസജ്ഞന്മാരാൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്താവായതൊരുകൾ നം
പൂരിപ്പാട്ടിന്നു തന്റെ കൃതികളിൽ വരുത്തിട്ടുണ്ട്. പദ്യപ്രബന്ധ
ങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു് ഒരു ശിക്ഷാനിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നതായാൽ ഏ
തെല്ലാം വകുപ്പുകൾപ്രകാരം ഇദ്ദേഹം ഒരു കുറുക്കാരനായി വരു
മെന്നു പറവാൻ ഞാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. ഓരോകൃതികളുടെ അംഗ
ങ്ങൾക്കു വേണ്ട താരതമ്യങ്ങളോടു കൂടിട്ടു് ഇദ്ദേഹം ഒരു കൃതിയെ
എങ്കിലും പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടില്ല. നാടകസിദ്ധാന്തങ്ങൾപ്രകാരം വിചാ
രിക്കുന്നതായാൽ, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു നാടകത്തിനെങ്കിലും ആ
പേരിനുള്ള അർത്ഥം കാണുന്നില്ല. ഇവയിലെ ഗദ്യങ്ങളും നാദി
ശ്ലോകങ്ങളൊഴികെയുള്ള ഒട്ടുമിക്കാലും പദ്യങ്ങളും ഒരു നാടകത്തിൽ
കാണുവാൻ കൂടി വഹിയാത്തവയാകുന്നു. 'വാക്യം രസാത്മകം കാ
വ്യം' എന്ന പ്രമാണത്തെ മാത്രമേ ഇദ്ദേഹം പ്രബലമായിവിചാരി
ച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഇതു കൂടാതെ, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെക്കൊണ്ടു്
ഒരു ഉദ്ദേശസിദ്ധിയും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. ജനങ്ങൾക്കു കൃത്യാകൃത്യോ
പദേശം ചെയ്തു് അവരെ അശുഭകർമ്മങ്ങളിൽ വിമുഖന്മാരാക്കി സ
ദ്വൃത്തന്മാരാക്കുന്നതിന്നു ഇദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുകൂടി ചെയ്തിരുന്നില്ല
ഇതു വലിയ കവികളുടെ കൃത്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണെന്നു ഇദ്ദേഹം അ
റിഞ്ഞിരുന്നോ എന്നു തന്നെ സംശയമാകുന്നു. അംബോപദേശം,
ഭാണം, പൂപ്രബന്ധം, പല റെറശ്ലോകങ്ങൾ ഇവയെ നോക്കു
മ്പോൾ സാധാരണ നാം ദുഷ്ടവിത എന്നു പറയുന്നതിന്നു ഇദ്ദേഹ
ത്തിന്നു അധികം പക്ഷം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറക വേണ്ടിയി
രുന്നു

നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കൃതികളുടെ നൂതനതകളെ ആദ്യമായി കാ
ണിച്ചതു അനിർവ്വാച്യങ്ങളും അന്യാദൃശങ്ങളുമായ അവയുടെ ഗുണ
ങ്ങളെ എല്ലാവരും വഴിപോലെ കൊണ്ടാടുന്നതിനാകുന്നു. മേല്പറ
ഞ്ഞനൂതനതകളിൽ പലതും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വാസനാബലത്തിന്നു
അദ്വൈതവിശേഷംകൊണ്ടു് ഉണ്ടാക്കേണ്ടതായ പരിപകാശ വരാ

തിരുന്നതിനാൽ വന്നിട്ടുള്ളവയാകുന്നു എന്ന് ആരും സമ്മതിക്കുന്നതാണല്ലോ. തെറ്റുകൾ എന്തെല്ലാം വരുത്തിട്ടുണ്ടായാലും തരക്കേടില്ല; തൽ ഭാഷാതന്ത്രിയെ കേരളമനുജർ വെടിഞ്ഞിട്ടു മൂക്കാച്ചമിപ്പോൾ വമ്പാളം ഹുണ്ണഭാഷാവനിതയെ വശമാക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു മലയാളഭാഷയ്ക്ക് അഭൂതമായിട്ടു കണ്ടുവരുന്ന ഒരു പ്രചാരമുണ്ടാക്കുന്നതിന് ഇദ്ദേഹം വളരെ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്നു സംശയമില്ല. പണ്ഡിതപാമരന്മാർ ഒരുപോലെ കൊണ്ടാടുന്നത് നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കൃതികളെയാണെന്നു സർവസമ്മതമാണല്ലോ. “വാസനാബലത്താൽ കവിതയുണ്ടാക്കി സഹൃദയഹൃദയാല്ലാഭനം ചെയ്യുന്ന ഭാഷാകവികളിൽ അഗ്രേസരനായി ഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതു വെണ്മണിനമ്പൂരിയെ തന്നെ”യാകുന്നു. എന്തു സ്ഖലിതങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ്യങ്ങളിൽ അഭിരുചി തോന്നാതിരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മനോധർമ്മത്തിന്റെ അപ്രതിഫലമായ പ്രവാഹത്തിനു ഒരേടത്തും ഒരു തട്ടുവരുന്നില്ല. മറ്റൊരു കവി ശങ്കിക്കുന്ന ദിക്കിൽ ഇദ്ദേഹം എന്തെങ്കിലും തട്ടി മൂളിക്കും. സരസ്വതിപ്രസാദത്താൽ അതു ബഹുരസമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. സംസ്കൃതഭാഷയിൽ അധികം പരിചയമില്ലെങ്കിലും, അതിൽ ചില വകയ്യകൾവെച്ചുമിന്നിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട്, നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ മാതൃഭാഷ സംസ്കൃതമാണോ എന്നു ശങ്കിച്ചുപോകും. കൂസലില്ലായ്മയുടെ ഒരു വലിപ്പം അത്രമാത്രമുണ്ട്. നൂതനമായ എന്തെങ്കിലും ഭാവം ഇല്ലാത്തതായി ഒരു ശ്ലോകമെങ്കിലും ഇദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല ഇതുനിമിത്തം ചമൽക്കാരത്തിനു മുഖ്യമേതരങ്ങളിൽ ഒന്നായ അപൂർവ്വത ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ്യങ്ങൾക്കു ധാരാളം ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കുള്ള ഒഴുക്കും പ്രസിദ്ധമാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്ലോകങ്ങളെ മറ്റുള്ളവരുടെ ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു തിരിച്ചറിവാൻ വളരെ പ്രയാസമില്ല. ഇവയെ കേൾപ്പാൻ ഒരു പ്രത്യേക സുഖമുണ്ടെന്നു സാഹിത്യരസജ്ഞന്മാർ ഒരുപോലെ സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. ഒരു ശ്ലോകത്തിലെങ്കിലും ഒരു പൊടിക്കയ്യില്ലാതെ വരില്ല. ദൂതകവിതയിൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ഒട്ടും ഭൂമം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ ഗുണം കൃതികളിൽ കാണാനും ഉണ്ട്. സംഭാഷണപ്രയുക്തങ്ങളായ വാക്യങ്ങളെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ്യങ്ങളിൽ വാരിവിതറിട്ടുണ്ട്.

പുഷ്പാനന്ദം പ്രവിഷ്ഠാതദനുസഖിമയാഭാഗ്ഗ്വീസ്ഥാനമുഖ്യം
ദിഷ്ട്വാ താവദപിചിത്രസ്തിതവിജിതശരൽകൌമുദീകാചനസ്രീ
തുഷ്ട്വാ ദുഷ്ടാ വരിഷ്ടാ വനജദളദൃശാം ചാരദ്രുഷാവിശേഷാ
വൃഷ്ടാഭീഷ്ടം മമൈവം മഹിതഗുണമയാ സാമയാ സാരസാക്ഷി

അന്തരായമിഹ ചിന്തചൈവതിനു ബന്ധമെന്ത ഹ! ഹ! സന്തതം
ചിന്ത തന്നിലിഹ ചിന്തമെന്നുടെ ദുരന്തമോഹമതു കന്തമോ?
പന്തിനോടു പരിപന്ഥിയം തവ കചാന്തരത്തിലണവാന്തരം
പന്തിയാക്കുക, പണന്തരാം, വെറുതെയെന്തിനോ തളിരിളന്തനോ!

മാന്യേ'മേട'സ്ഥിതേകേ'ളിടവദ' മിഥുനാ'പ്ലിക്കേതൽ'ക്കേക്കാ'ഗ്രം
തന്നേനിന്നുള്ള'സിംഹോ' ദരികവലയുതൽ 'കന്യകേ'നി 'സ്തലാ'ഭേ
ഇന്നേകിടെൻ 'ധനു'ഭൂകടി 'മകര'മിഴിത്തപൽക ചസപണ്ണ'കുംഭം'
ധന്യേ'മിനാ'ലപജാ'സ്രാമയമിവനിതൊരാണ്ടായി കൊണ്ടിടുന്നു

ഇന്നാരാണിവിടയ്ക്കുനേരയി ഭവദ്രാനപ്രഭാവങ്ങൾകൊ-
ണ്ടിസ്രാരാമമതികലർത്ഥികൾ കടക്കുന്നില്ലതെന്നല്ലഹോ
ചെന്നാരും പെരുമാറിടാഞ്ഞവിടെ വമ്പുറം പുലിശ്രുട്ടമാർ
മന്ദാരാഖ്യമരങ്ങളോ ബത പുഴക്കുത്തിത്തൊഴിക്കുത്തിപോൽ

എന്നീ ശ്ലോകങ്ങൾ മുമ്പിൽ പറഞ്ഞ ചില സംഗതികളേയും ദൃഷ്ടാ
ന്തീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ സംബുദ്ധികൾ കേൾവികേട്ടിട്ടുള്ളവയാ
ണല്ലോ.

തേമ്പൊട്ടിച്ചോന്നാലിക്കും മുറ്റതരമൊഴികൊണ്ടിന്ന യുനാം
(ഏതെ
ക്കാമ്പാട്ടിട്ടന്ന ചൊണ്ടൽക്കഴലണിമണിമാർകമ്പിടും തമ്പുരാനേ',
'കഞ്ജശരൻ കിടന്നു കളിയാടിട്ടന്ന പൂങ്കാവേ!'

ഉമ്പർകോനടയ കൊമ്പാനയുടെ കുറവും കനകകുറവും
കമ്പിടുന്ന കചകുറമുള്ളവരിൽ മുമ്പു തേടി വിലസും പ്രിയേ!'

എന്നിപ്രകാരമുള്ള സംബോധനകൾ എങ്ങനെ കീർത്തിക്കു പാത്രീ
ഭവിക്കാതെ പോകും.

മനുഷ്യരുടേയും മറ്റും ബഹിർദൃഷ്ടമായ സ്തോഭത്തെ പൂർത്തി
യായും ചമൽക്കാരത്തോടുകൂടിയും വരുത്തുന്നതിനുള്ള സാമത്ഥ്യം
ഇദ്ദേഹത്തോളം ഇപ്പോഴുള്ള കവികൾക്കില്ല എന്നുള്ളതു വാഴെ
കാണിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ട് വെളിവാകുന്നതാണ്.

കിണ്ണം കിണ്ടി കരണ്ടിയുള്ളിചെറുപിഞ്ഞാണ് മഹാരക്ഷയാം
വണ്ണം കാളിയ മോരു കത്തിലമഴക്കാളം കളിപ്പാക്കുമോ
എണ്ണക്കപ്പികൾ തേക്കിലപ്പൊതികളിന്നൊട്ടല്ലതെന്നിവക
കണ്ണിൽക്കണ്ടാരുശപ്പശിപ്പ ചവറിക്കട്ടിൻ ചുവട്ടിൽ സുഖം.

ചീറ്റിക്കൊണ്ടാത്തിചീത്തങ്ങൊരു ചെറുപശുവിൻ വാലതിൻ
(മൂലഭാഗം
നാറ്റിക്കൊണ്ടൊട്ടിണക്കിളമളിയൊടുമതിൻമെയിലാക്കയ്യരണ്ടും
കേറ്റിക്കൊണ്ടാശുഷ്യംഘൃധപനിയൊടുകയറിക്കത്തുമാക്കാമദണ്ഡം
മാറ്റിക്കൊണ്ടങ്ങടിക്കോട്ടൊരു വൃഷഭമടുത്തിന്നടൻ വന്നിടുന്നു.

പാളത്താറും പെരുത്തുന്തിന കുടവയറും വീശുവാനുള്ള കീറ-
പ്പാളത്തട്ടും പൊളിഞ്ഞിടുന്ന കുട വടിയും സഞ്ചിയും പഞ്ചപാത്രം
തോളിൽക്കീറിപ്പൊളിഞ്ഞുളളൊരു ചെറിയ പഴംഭാണ്ടവുംഭേസി-
(വന്നാ-
മേളത്തിൽ തളിയുന്തിക്കുശപിശപറയും പട്ടരൊട്ടല്ലപാത്താൽ.

നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കൃതികളിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന മണിപ്ര
വാളത്തിന്റെ ശുദ്ധിയെക്കുറിച്ചു പക്ഷാന്തരം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.
അതിലളിതപദങ്ങളുടെ രചനകൊണ്ട് ഇവയ്ക്കു് അപൂർവ്വമായ ഒരു
സാഹസ്യം ഇദ്ദേഹം വരുത്തിട്ടുണ്ട്. കവനത്തിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന
ഭാഷയുടെ കാര്യത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനു വളരെ നിഷ്കഷയുണ്ടായിര
ന്നു. മലയാളഭാഷയ്ക്കു ഏറ്റവും ഉന്നതമായ ഒരു പദവി കിട്ടേണ
മെന്ന് ഇദ്ദേഹത്തിനു നിവ്യാജമായി ആഗ്രഹം ഉണ്ടായിരുന്നു.
ഇതിനുവേണ്ടി വലിയവരുടെ സഹായമൊന്നും കൂടാതെ അല്പം വ്യു
ല്പത്തിയും അസാധാരണമായ കവിതാചാസനയും ഉള്ള ഒരു നമ്പൂ
രിക്കു എത്രത്തോളം പ്രവർത്തിക്കാമോ അത്രത്തോളം ഇദ്ദേഹം പ്രവ
ർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളീയർക്കു മലയാളഭാഷാസാഹിത്യം രസപ്രദ
മായി ഇരിക്കുന്ന കാലത്തോളം വെണ്മണി മകൻ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ
പേരിനേയും ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതകളേയും അവർ ഒരിക്കലും
കൊണ്ടാടാതെ ഇരിക്കുന്നതുമല്ല.

൨൪. ഉത്തരരാമചരിതം.

പഞ്ചവടിപ്രവേശം

“ഉത്തരരാമചരിതം”ത്തിലെ കഥാവസ്തുവിന്റെ മൂലം “ഉത്തര
രാമായണം”മാകുന്നു. എന്നാൽ, നാടകത്തിലെ കഥാസ്വരത്തിന്റെ
പുഷ്ടിക്കുവേണ്ടി ഭവഭൂതി പുരാണകഥയിൽ ചില ഭേദഗതികൾ
വരുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതുകാരണം ലോകതന്ത്രപാരംഗതനായ കവി
യുടെ കല്പനാസാമന്ത്രിയുടെ പ്രഭാവവിശേഷത്താൽ നാടക
കഥയ്ക്കു ഗൗരവക്കുറവോ അസംഭാവ്യതയോ വന്നിട്ടില്ല. രണ്ടു

മഹാവാഗ്ഗികളുടെ രണ്ടുവിധമായ സുഭാഷിതവിരുതിനെ സാഹിത്യരസജ്ഞന്മാർക്ക് അധികം ആയാസംകൂടാതെ അറിയുന്നതിന്നു വേണ്ടി പുരാണകഥയിൽ വ്യത്യാസമുള്ള ഭാഗങ്ങളുടെ ഒരു സംഗ്രഹം ഇവിടെ ചേർക്കുന്നു.

“ഉത്തരരാമായണത്തിൽ” “പൂർവ്വരാമായണ”കഥയെ കാണിച്ചിട്ടു വലുതായ ഒരു ഫലവും സിദ്ധിക്കയില്ലാത്തതുകൊണ്ട്, അതിൽ “ഉത്തരരാമചരിത”ത്തിലെ മാതിരി ചിത്രഭാഗവും മറ്റും ഇല്ല.

ശ്രീരാമൻ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഭദ്രൻ, മധുമത്തൻ, വിജയൻ മുതലായ ചാരന്മാർ വന്നു പരമരത്നങ്ങളെ ഏടയിൽ സീതാദേവിയെപ്പറ്റി ഒരു അപവാദം നടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കുന്നു; ഇതു കേട്ടിട്ട് അവിശ്വീനാഭരനായിത്തീർന്ന രാമൻ, ഗത്യന്തരമില്ലെന്നു കണ്ട്, തന്റെ പ്രേയസിയെ കാട്ടിയിരിക്കാൻ പോയി കളയുന്നതിനു സുമന്ത്രരോടും ലക്ഷ്മണനോടും ആജ്ഞാപിച്ചു. പരിത്യജിച്ചു ഉടനെ സീത വിശുദ്ധയെന്നു പറഞ്ഞു, സീതയെ വാല്മീകി തന്റെ ആശ്രമത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി.

ആ ദിവസം മുനിമാരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം, അവരെ ലവണന്റെ പീഡയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാനായി, രാമൻ ശത്രുഘ്നനെ അയച്ചു. പോകുവഴി വാല്മീകിയെക്കണ്ടു വന്ദിപ്പാൻ ശത്രുഘ്നൻ ആശ്രമപരിധിയിൽ പോയപ്പോൾ, അന്നു സീത രണ്ടു കുട്ടികളെ പ്രസവിച്ചതായി അറിഞ്ഞു.

ആയിടയിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ കുട്ടി അകാലമൃത്യുവിനെ പ്രാപിച്ചതിനെക്കുറിച്ച് ഗോപുരദാർത്ഥത്തിൽ ശിശുശവത്തോടുകൂടി വന്ന് വിലപിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ശംബുക്കൻ എന്ന ശുഭ്രതാപസന്റെ വൻതപമാകുന്നു ഇതിനു കാരണമെന്നു നാരദവസിഷ്ഠാദി മുനികൾ പറഞ്ഞതുകേട്ടിട്ട്, അയാളെ കൊല്ലുവാനായി രാമൻ ഉടനെ പുറപ്പെട്ടു. രാമൻ താപസനെ കൊന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മോക്ഷവും കുട്ടിക്കു ജീവനും കൊടുത്തു. ഭവഭൂതി ശംബുക്കനെ പഞ്ചവടിയിൽ തന്നെ ഇരുത്തി തപസ്സു ചെയ്തിപ്പിക്കുന്നത് ശ്രീരാമനെ ഒരിക്കൽക്കൂടി ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനാകുന്നു. “ഉത്തരരാമായണ”ത്തിൽ “തെക്കും ദിക്കിനു ചെന്ന നേരത്തു കാണുന്ന” എന്നു മാത്രമേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ.

താപസവധം കഴിഞ്ഞു അഗസ്ത്യനെക്കണ്ടു അയോദ്ധ്യയിലേക്കു മടങ്ങിയ ശ്രീരാമൻ അശ്വമേധയാഗംചെയ്യാൻ തുടങ്ങുന്നു.

ഇതിനുവേണ്ടി നൈമിശക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു യാഗശാല പണിയിച്ച് ശുഭസമയത്തു ശ്രീരാമൻ അവിടേക്കു പോയി. ആ സമയത്തു വാല്മീകിയുടെ നിദ്ദേശപ്രകാരം, കശലവന്മാർ എന്നു പേരുള്ള സുശീലവാനുമായ രണ്ടു താപസകുമാരന്മാർ യാഗശാലയുടെ സമീപത്തു വന്ന് രാമായണകഥയെ ഗാനംചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. സകല ജനങ്ങളും ഇതു കേട്ടു ആനന്ദിച്ചു. ഈ കുട്ടികൾ ആരെന്നറിഞ്ഞു. “ഗോമതിതിരെ വാഴും വാല്മീകി തന്നെ കാണാൻ രാമഭദ്രനുമൊരു ദൂതനെ നിയോഗിച്ചാൻ.”

ദൂതന്റെ അടുക്കൽ, ശ്രീരാമൻ

“ജാനകീദേവി വിശുദ്ധയെങ്കിൽ കൈക്കൊള്ളാമല്ലോ! നാനാലോകരും കാഞ്ചെ പ്രത്യയം ചെയ്തിടേണം” എന്നു വാല്മീകിയെ സവിനയം അറിയിക്കുന്നതിനും പറഞ്ഞയച്ചു. ഇതിനെ അനുസരിച്ച് സകല ജനങ്ങളുടേയും മുമ്പിൽവെച്ച്,

“പൃത്ഥ്വിനന്ദനയായ ജാനകീദേവിക്കേതും
ദുഷണമില്ലെന്നൊരു സത്യം ഞാൻ ചെയ്തിടുന്നേൻ.
യോഷമാർമണിയായ ലക്ഷ്മിയായതുമിവൾ.”

എന്നു വാല്മീകി സത്യംചെയ്തു. ഇതിന്റെ പരമാർത്ഥത്തെ സ്ഥിരീകരിപ്പാൻ എന്നപോലെ ഭൂമിദേവി പ്രത്യക്ഷമായി സീതയെ പാതാളത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ ലോകമാസകലം നിശ്ചഞ്ചലമായിത്തീർന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ശ്രീരാമൻ കോപിച്ച് ലോകത്തിൽ ജലപ്രളയമുണ്ടാക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ സകല ദേവന്മാരും ഭൂമിയെക്കൊണ്ടുവന്ന് സീതയെ ശ്രീരാമനു കൊടുപ്പിച്ചു.

അപ്പോൾ “ഉത്തരരാമചരിതം” ഭവഭൂതി ആരാന്റെ കഥയെ ടത്തു നാടകരീതിയിൽ എഴുതിയതാണോ? ഇതേതുപദ്യകൃത്തിനാണ് കഴിയാത്തതു? എന്നു ചിലർ പറയുമായിരിക്കും. ഇതിനു മറുപടി ഒരു മഹാകവിതന്നെ പറയട്ടേ. “വാസ്തവമായി സംഭവിക്കുന്നതു നമ്മുടെ മനോവൃത്തിയെ അനുസരിച്ചിരിക്കയില്ല. ഒരു വാസ്തവചരിത്രത്തിനു ജീവനെ കൊടുക്കേണമെങ്കിൽ, തത്സംബന്ധമായി അനേകസംഗതികളെ ഗ്രഹിച്ച്, അവയെ ക്രമപ്പെടുത്തി, ത്യാജ്യങ്ങളായവയെ ത്യജിച്ച് സംക്ഷേപിക്കേണ്ടവയെ സംക്ഷേപിച്ച്, അതിലെ നായകനെ വായനക്കാർക്ക് സജീവനാക്കി തങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഇരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നിക്കേണം. ഇതിനു അസാധാരണ ശക്തിയും പരിശ്രമവും കൂടിയേ സാധിക്കൂ. ഒരു കല്പിതകഥയെ നിർമ്മിക്കുന്നതിലാകട്ടെ ഓരോ പാത്രങ്ങളുടെ സ്വ

ഭാവവസ്തുനയിൽ കവിയുടെ മനോധർമ്മത്തെ നിർദ്ദേശമായി പ്രയോഗിക്കാവുന്നതുകൊണ്ട് ഇതു വാസ്തവചരിത്രഗ്രന്ഥനംപോലെ അത്ര ശ്രമമുള്ളതല്ല ” “ഉത്തരമായണം” ഒരു വാസ്തവചരിത്രമോ അല്ലയോ; ആക്കിയാം. ഈ സംശയം കവിയുടെ ബുദ്ധിമുട്ടിന് ഒരു കുറവും വരുത്തുന്നില്ല. ഇതിനു ഉദാഹരണമായി സീതാചരിത്യാഗസംഗതിതന്നെ എടുക്ക. ഈ കാര്യം “ഉത്തരമായണം” ത്തിലുള്ളതുകൊണ്ട് ഭവഭൂതി എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുനിമിത്തം നാടത്തിലെ നായകനുണ്ടാകുന്ന ഭിഷ്ണുത്തി പരിഹരിക്കുവാൻ ഭവഭൂതിക്കു ഭഗീരഥപ്രയത്നം ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്.

ഇതിനെപ്പറ്റി അല്പം പറയാതെ കഴികയില്ല. ശ്രീരാമനെ ഒരു ദൈവമായി കല്പിക്കുന്നപക്ഷം, ആ സാഹസകൃത്യത്തിനു എന്തെങ്കിലും ഒഴികഴിവാണം പറയേണ്ടതെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. സീത വിശ്വലയനം അദ്ദേഹത്തിനു വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, ആ വിശ്വാസം ജനങ്ങളിൽ ജനിപ്പിച്ചോ മറ്റേതുവിധേനയെങ്കിലും മോസീതയെ കളയാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഭട്ടതിരിയുടെ സമാധാനമായിരിക്കാം ഭാഗവതന്മാർ പറയുക.

“സോയം മത്ത്യാവതാരസ്തവ ചലുനിയതം
മത്ത്യാശിക്ഷാത്മമേവം
വിശ്വേഷാത്തിന്നിരാഗസ്തൃജനമപിഭവേൽ
കാമധർമ്മാതിസക്ത്യാ
നോചേൽ സ്വാത്മാനുഭൂതേ കപനതവമന .
സോ ചക്രിയാ ചക്രപാണേ
സതപം സതൈപകമുത്തേ പവനപുരപതേ
വ്യാധന്തു വ്യാധിനാപാൽ ”

മനുഷ്യർക്കു യാതൊന്നിലും അത്യാസക്തിയുണ്ടാകരുതെന്നു കാണിപ്പാൻ മാത്രമാകുന്നു ഈ വക ഘോരകൃത്യങ്ങൾ രാമൻ പ്രവർത്തിച്ചതെന്നും, അതല്ലാതെ ആ സകലലോകപരിപാലകന്റെ ആത്മാവിന് ഇവയൊക്കെ സംബന്ധവുമില്ലെന്നും ആകുന്നു ഇവരുടെ മതം. ഇതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഒന്നും പറയാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല.

ശ്രീരാമൻ കേവലം ഒരുമനുഷ്യനാണെങ്കിൽക്കൂടി സീതയെ കളഞ്ഞത് ഉചിതമായോ? സീത വിശ്വലയനം രാമനു നിശ്ചയമുള്ളപ്പോൾ, യശസ്സിനെമാത്രം മോഹിച്ച് “ഗർഭഭാരത്തിനാലൊരടി വയ്യാൻ കൂടി വയ്യാത്ത” തന്റെ ധർമ്മപത്നിയെ രാമൻ ത്യജിച്ചത് ഉത്തമപക്ഷമാണോ? വാദിപ്രതിവാദികൾ എന്തുപറയുന്നു എന്ന് നമുക്കു കേൾക്കുകതന്നെ.

ഭൂമി—“രാമഭദ്രനിങ്ങളനെ ചെയ്തതു നന്നായോ?

ചെറിയ വയസിതന്നെ ചെയ്തു പാണിഗ്രഹത്തി-
ന്നരിമ, ജനക, നീണ്ടാ, നഗ്നി, ചിത്താനുവൃത്തി,
പരമഗതിയെ വരുത്തിടുന്ന സന്താനലാഭം,
പരമവനി യൊന്നും തന്നെയോർത്തിലയല്ലോ.”

ഗംഗ—“ഭവതി എന്താ ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാത്തവളെ
പ്പോലെ കോപിക്കുന്നത്?”

ഘോരം പാരിൽ പരന്നു പെരുകിയൊരയശ-

സ്തഗ്നിസംശുദ്ധിയേററം

ഭൂതതായുള്ള ലങ്കാപരമതിലതിലി-

ങ്ങാക്കു വിശ്വാസമുണ്ടാം?

പാരംഭുസ്സാധ്യമായുള്ളവിലജനസമാ-

രാധനം തന്നെയല്ലോ

സാരം ശ്രീരാഘവന്മാക്കൊരു കലധന, മാ-

ക്കട്ടി മറെറുതുചെയ്യും?”

പ്രതിവക്തൃലിന്റെ കാരണങ്ങൾ ലഘുക്കളെന്നു തോന്നിയേ
ക്കാം എന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ല; ശ്രീരാമൻ ആ സന്ദർഭത്തിൽ
എന്തുചെയ്യും? മനുക്ലമതിനോടു് അപ്രീതിയില്ലാത്ത മറെറുപു
വരും സീതയെ ഭുഷിക്കുമ്പോൾ, രാമൻമാത്രം അവരൊരു പതിവു
തയാണെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനാലെന്നൊരു ഗുണമാണു
ള്ളതു്? അതിലുംവിശേഷിച്ചു്, രാമനൊരു രാജാവല്ലേ? സാരമി
ച്ചെന്നുവെക്കാനും പററില്ല. ‘ഇവിടെ ചെയ്യേണ്ടതെന്താണെന്നാ
ലോചിച്ചിട്ടു വേറെ എന്താണു്’ എന്നു് ഒന്നും കാണാഞ്ഞിട്ടാ
കുന്നു ആവിധം ചെയ്തതു്. ഗുരുജനങ്ങളും ഇതിനു് അനുകൂലമാ
ണെന്നു ഭവഭൂതി കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വസിഷ്ഠമഹർഷിയുടെ ഉപദേ
ശം നമുക്കു് അറിയാമല്ലോ.

“ആമോദം പ്രജകൾക്കു നിത്യമുളവാക്കിടേണമകീർത്തിയാം
ശ്രീമത്താകിയ നിൻകലത്തിനു മഹാസ്വപ്നത്തെത്തോർത്തിടുക.”

എന്നാകുന്നു അദ്ദേഹം രാമനോടു് പറവാൻ അഷ്ടാവക്രനെ ഏൽ
പ്പിച്ചതു്. താൻ ചെയ്തതു നന്നായിരുന്നെു് ശ്രീരാമനുതന്നെ ബോ
ധ്യമില്ല.

“വിടുക, കഠിനകർമ്മംകൊണ്ടു ചണ്ഡാളനാമെ-
ന്നുടലുടനയി മുശോ! കൂരനാരുണ്ടിവണ്ണം?”

എന്നല്ലെ അദ്ദേഹം സീതയോടായി പറയുന്നത്. ഗത്യന്തരമില്ലാത്തതിനാൽ മാത്രമാകുന്നു ശ്രീരാമൻ ആവിധം പ്രവർത്തിച്ചതെന്ന് ഭവഭൂതി നല്ലപോലെ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, സീതാപരിത്യാഗത്തിൽനിന്ന് ശ്രീരാമനുണ്ടാകുന്ന അപകീർത്തി വളരെ ലഘുവെന്നോ, അതല്ലെങ്കിൽ അതൊട്ടുമില്ലെന്നോ പറയാം.

ഇനി നമുക്കു രണ്ടാമങ്കത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുക. സീതയെ ശ്രീരാമൻ കാട്ടിൽക്കളഞ്ഞിട്ട് ഇപ്പോൾ ഏകദേശം പന്ത്രണ്ടുവർഷത്തോളമായിരിക്കുന്നു. അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെ നടന്നിട്ടുള്ള സംഗതികളെ കുറിച്ചാകുന്നു ആത്രേയിയേയും വനദേവതയേയും കൊണ്ടു കവി പറയിക്കുന്നത്. വേദാന്തസാരത്തെ ഗ്രഹിപ്പാനായിട്ട് പുരാണബ്രഹ്മവാദിയായ ആ വാല്മീകിമഹർഷിയുടെ അടുക്കൽ നിന്നു ഭണ്ഡകാരണ്യത്തിലുള്ള മുനികളുടെ അടുക്കലേക്കു പുറപ്പെട്ടതെന്താണെന്നു വനദേവതയായ വാസന്തി ആത്രേയിയോടു ചോദിക്കുന്നു. ഇതിനു മറുപടിയായി ആത്രേയി രണ്ടു കാരണങ്ങളെ പറയുന്നുണ്ട്; ഒരു ദേവത രണ്ടു കുട്ടികളെ വാല്മീകിയുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കി.....പതിനൊന്നാം വയസ്സിൽ ഉപന്യയിച്ചിട്ടു വേദത്തെയും പഠിപ്പിച്ചു.....ആ കുട്ടികളോടൊപ്പം പഠിക്കുന്നതിനു എന്നെപ്പോലെയുള്ളവർക്കു സാധിക്കുന്നതല്ല.....അനന്തരം, വാല്മീകി മനുഷ്യരിൽ ഒന്നാമരായി ശബ്ദബ്രഹ്മത്തിന്റെ അപ്രകാരമുള്ള പരിണാമമായ രാമായണമെന്ന ഇതിഹാസത്തെ നിർമ്മിച്ചു.....ഇതുകൊണ്ടുമാണ് വലുതായ വിപ്ലവമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞത്.

ഭവഭൂതി ആത്രേയിയെക്കൊണ്ടു പറയിപ്പിച്ചതിന്റെ താല്പര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. വാല്മീകി കുട്ടികളെ പഠിപ്പിച്ചു, രാമായണം നിർമ്മിച്ചു; അതുകൊണ്ട് ആത്രേയിക്ക് പഠിപ്പിനു വളരെ വിപ്ലവമാണത്രേ; പഠിപ്പിക്കുകയും നിർമ്മിക്കുകയും കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണോ പഠിപ്പിനുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങൾ അവയിൽനിന്നുണ്ടായിത്തുടങ്ങിയത്? ഇതെന്തെങ്കിലുമാവട്ടേ.

കോസലവിദേഹന്മാരുടെ കാലത്തു വേദവേദാംഗങ്ങളും സൂക്തങ്ങളുടെ അഭ്യോസത്തിനു അവിഷയങ്ങളായിരുന്നില്ലെന്നു അറിയുമ്പോൾ നമുക്കു സന്തോഷം തോന്നാതിരിക്കയില്ല. “പലപ്പോഴും അവർ രാജകാര്യങ്ങളിൽകൂടി പ്രവേശിച്ചിരുന്നു. പുരാതനജാതിക്കാരിൽ തങ്ങളുടെ സൂക്തങ്ങളെ ബഹുമാനിച്ചിരുന്നവർ ഹിന്ദുക്കളെപ്പോലെ മറ്റാരുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു കാണിക്കുവാൻ അനേകലക്ഷ്യങ്ങൾ ബ്രാഹ്മണഗ്രന്ഥങ്ങളിൽതന്നെ കാണുന്നുണ്ട്” സകല ലൗകികവിഷയങ്ങളിലും ഭാര്യമാരിൽനിന്നു ഭർത്താക്കന്മാർക്കു് അള

വില്ലാത്ത സഹായം ലഭിച്ചിരുന്നു.” അന്നുമിന്നുമായി സ്രീകളുടെ സ്ഥിതിക്കുള്ള വ്യത്യാസവും ഇതുണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണങ്ങളും ഇതു കൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള ദോഷങ്ങളും പല വിഭാഗമാരും പലപ്പോഴും നമുക്കു കാണിച്ചുതന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ ഞാൻ അവയെ ഇവിടെ ആവർത്തിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ല.

ഇനി രണ്ടാമങ്കത്തിലെ കഥാവസ്തുവിന്റെ ഒരു സംക്ഷേപം ഇവിടെ കാണുന്നു. ശ്രീരാമൻ ശുഭ്രമുനിയെക്കൊന്ന് ഭണ്ഡകാരണുത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നടക്കുന്നു എന്നു അഗസ്ത്യനും ലോചാമുദ്രയും ശംബു കനിൽനിന്നു കേട്ടിട്ട് അദ്ദേഹം മുഖേനതന്നെ വിമാനത്തിൽനിന്നു ഇറങ്ങുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതായ മഠാളകർമ്മത്തിനു തയ്യാറായിട്ടു ലോചാമുദ്രയും മറ്റും “അങ്ങയുടെ വരവിനെ കാത്തു നില്ക്കുന്നു.....ഇവിടെ വന്നു ഞങ്ങളെ സന്തോഷിപ്പിച്ചാലും..... അനന്തരം അതിവേഗമുള്ള വിമാനത്തിൽ കൂടി സ്വദേശത്തുചെന്നു അശ്വമേധത്തിനു തയ്യാറായിരിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ” എന്നു അവർ ശ്രീരാമനെ അറിയിക്കുന്നു. ശ്രീരാമൻ പഞ്ചവടിയിൽ പ്രവേശിക്കാതെ “ഗുരുജനാജ്ഞയെ അനുഷ്ഠിപ്പാൻചേണ്ടി” അഗസ്ത്യപ്രാശ്നമത്തിലേക്കു പോകുന്നു.

ശുഭ്രൻ തപസ്സുചെയ്യാൻ വഹിയെന്നും അവരു് അതു ചെയ്താൽ ലോകം ആസകലം അകാലമരണം മുതലായ പല സംഭവങ്ങളാലും പീഡിക്കപ്പെടും എന്നും മറ്റും ആ കാലത്തുകൂടി ഒരു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആർക്കും ആശ്ചര്യം തോന്നാതിരിക്കയില്ല. ശ്രീരാമന്റെ പൂർണ്ണമനസ്സോടുകൂടിയല്ല ശംബു കനെ കൊന്നതെന്നോത്തു് എല്ലാ ശുഭ്രരും അവർക്കു മനസ്സു മാധാനം ഉണ്ടാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

ഭവഭൂതിയുടെ വർണ്ണനാസാമത്വത്തെക്കുറിച്ച് വല്ലാവർക്കും സംശയം ഉണ്ടെങ്കിൽ ഭണ്ഡകാരണുത്തിന്റെ വർണ്ണനയെ നോക്കിക്കോട്ടെ.

“കേൾക്കുന്നുണ്ടുഗുരുജനാജ്ഞാപനിയിവിടെയന-
 ഞാതെ നിശ്ശബ്ദമാമി-
 ദ്രിക്കെല്ലാം, സുപ്ത പൂർവ്വസ്ഥിതവിഷമണ-
 ണതഗ്നി കത്തുന്നതത്ര
 ഇക്കണ്ടിൽ തെല്ലമില്ലേ ജലലവമിവിടെ-
 ദ്രാഹമോടോന്തശേഷം
 നക്കുന്നുണ്ടിപ്പൊരുമ്പാവനിനുടെ തനുവിയ-
 ത്തുതടവിച്ചുള്ള വെള്ളം ”

“പൊത്തുന്തു പൊത്തിൽ വാഴും കരടികൾ മദമാ-
 ന്നേററമാസ്യാംബുലേശം
 ചിത്തുംവണ്ണം മുഴക്കം ധ്വനിയെതിർന്നിനദം
 കൊണ്ടു ഭീർഘിച്ചു മേന്മേൽ
 ഇഴഞ്ഞക്കൊമ്പാനപൊട്ടിച്ചിഹ വിതറിയതിൻ
 പാലൊലിച്ചുതടവിക്കും
 ഗന്ധം വ്യാപിച്ചിടുന്നുണ്ടരിസുരഭിയതായ്
 ശീതമായ് രൂക്ഷമായും.”

“എങ്ങും കേകികൾ ക്രൂരമീ മലകളും മാൻകൂട്ടമേററം മദി-
 ചുങ്ങിങ്ങോടിനടക്കുമീവനവു, മനീക്കിച്ചതത്രേ ദ്രവം
 എങ്ങും വഞ്ചുളവള്ളി നീലനീചുളക്കൂട്ടങ്ങളും, ഭംഗിയിൽ
 തിങ്ങിട്ടുള്ള നദീതടങ്ങളിവയും, മുൻകണ്ടതാം നിസ്സും”

ഇങ്ങനെ അതിഭയങ്കരമായ കാട്ടിൽ “എന്നായ്പുത്രനൊരു
 മിച്ചു വന്ദിച്ചിടാം ഞാൻ” എന്നു പറവാന്നും അപ്രകാരം പ്രവ-
 ത്തിപ്പാനും സിതയെ ശക്തനാക്കിയത് വൈദേഹിക്ക് രാമനിലു-
 ള്ള പ്രണയമാണു് എന്നു രാമനു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടു്.

ഒരുവനുടനൊരാളിൽ-സ്നേഹമായാലവനു-
 ള്ളൊരു നിരുപമസൗഖ്യദ്രവ്യമായാളുതന്നെ,
 അരികിൽ മരുവിയൊന്നും ചെയ്തയില്ലെങ്കിലും താൻ
 മരുവുമൊരു സുഖത്താൽ തന്നെ ദുഃഖത്തെ നീക്കും”

“വാണു സീതയുമായ് സുഖേന ബഹുനാൾ
 ഞാൻ ഞങ്ങൾ പിന്യാലയേ
 വാണപ്പോഴുമിതികലൈക്കഥകളാ-
 ലല്ലോ കഴിച്ചു ദിനം
 പ്രാണപ്രേയസിയെക്കളഞ്ഞഥ തനി-
 ചിപ്പാപി ചെന്നീവനം
 കാണുന്നെങ്ങനെ? മാനിയാതെയിതിനെ-
 പോകുന്നതിനെങ്ങനേ?”

“തനിച്ചു്” പഞ്ചവടിയിലേക്കു പോകുവാൻ രാമനു തരം
 കൊടുക്കരുതെന്നു ധർമ്മപത്നിയായ ലോപാമുദ്രയ്ക്കും അഭിപ്രായം ഉ-
 ണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ, അതു രാമനോടു നേരിട്ടു പറയുന്നതു് ഉചി-
 തമല്ലല്ലോ. അതിനാലത്രെ ലോപാമുദ്ര ശ്രീരാമനെ ആശ്രമത്തി-
 ലേക്കു വരുത്തുകയും തത്സമയത്തു് “രാമൻ പഞ്ചവടി പ്രദേശങ്ങ-
 ളെ ചെന്നു കാണം. രാമഭദ്രനു അടിക്കടി മോഹാലസ്യത്തിനു
 കാരണങ്ങൾ സംഭവിച്ചേക്കാം, അതുകൊണ്ടു് ഭവതി അതിൽ ന

പ്ര ഓർമ്മയോടുകൂടിയിരിക്കണം" എന്ന് ഗോദാവരിക്കു അറിവു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ശങ്കകൊണ്ടു തന്നെയാകുന്നു ഭഗവതിയായ ഭാഗീരഥി സീതാദേവിയോടുകൂടി എന്തൊ ഒരു ഗൃഹകൃത്യാവ്യാജേന ഗോദാവരിയെ കാണാൻ വന്നിരിക്കുന്നതും.

൨൫. രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ

ഇദ്ദേഹം ൧൦൪൭-ാമാണ്ടു മകരമാസം ൧൭-ാംനാളുണ്ടെന്നു ശ്ലോരിയിൽ, ലക്ഷ്മീപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ജനിച്ചു. ഇവിടുത്തെ അച്ഛൻ പരപ്പനാട്ട് സമീപത്തിൽ ഉള്ള മൂത്തേടത്തു നമ്പൂരിയാണ്. കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കുതന്നെ, ഓരോരോ സുഖക്കേടുകൾ ഈ തമ്പുരാനെ ബാധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ ഇവയ്ക്കു് തിരുമനസ്സിലെ ബുദ്ധിശക്തി ക്ഷയിപ്പിക്കുവാൻ ഒരിക്കലും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

കുലത്തുരുവായ തിരുവാപ്പിൽ രാമചാരിയരുടെ അടുക്കലാണ് അക്ഷരാഭ്യാസം ചെയ്തതു്. പിന്നീടു് ആയില്യംതിരുനാൾ കേരള വർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ ചില കാവ്യനാടകങ്ങളും മണ്ണടിക്കാരൻ ഒരു ശാസ്ത്രീപ്പോറ്റി കരെ കൌമുദിയും ഇദ്ദേഹത്തെ പഠിപ്പിച്ചു. ൧൦൭൨, ൭൩ എന്നീ കൊല്ലങ്ങളിൽ, ഒരു പ്രത്യേക ഗുരുനാഥനെ നിയമിച്ചു് ഒരു നിഘണ്ടുവിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി പഠിക്കാത്തപുസ്തകങ്ങളും വായിച്ചു് അർത്ഥവിവേചനം ചെയ്യാൻ മാത്രം ഇദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷിൽ വ്യുല്പത്തി സമ്പാദിച്ചു. ഇവിടുത്തെ വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തെക്കുറിച്ച് ഈ വക കണക്കുകൾ കാണിച്ചു എന്നേയുള്ളു. രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനുണ്ടായിരുന്ന വൈഭവ്യത്തിനുള്ള മുഖ്യമേതു ഇവിടുത്തെ സ്വതഃപ്രസൂതമായ പ്രതിഭാവിശേഷംതന്നെ ആയിരുന്നു. ൧൦൭൨-ൽ, ഇവിടുന്ന് അനന്തപുരത്ത് മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാന്റെ അടുക്കൽ അഷ്ടാംഗഹൃദയം പഠിച്ചു തുടങ്ങി. എന്നാൽ, സൂത്രസ്ഥാനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, 'ശേഷം താനെതന്നെ നോക്കിയാൽ മതി' എന്നു കല്പിച്ചതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഗുരുശാസനയെ അനുസരിച്ചു്, ആ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം മുഴുവനും നോക്കി മനസ്സിലാക്കി എന്നുതന്നെയല്ല, അതിനെ മറ്റുള്ളവരെ പഠിപ്പിക്കുകൂടി ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഒരിക്കൽ, അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിനു് സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലുമായി ഒരു വ്യാഖ്യാനം എഴുതുവാൻ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. അതിലെ ആദ്യത്തെ ശ്ലോകത്തിൽ ഓർമ്മയുള്ള ഭാഗം ഇവിടെ കാണിക്കാം.

മഹേശ്വരേണോഷധിനാഥമേശലിനാ
മഹീന്ദ്രാവർത്താൽ പരിശുദ്ധ്യ രക്ഷിതം

* * * *

മഹേശ്വരം കഞ്ചന സംസ്തമോ വയം.

൧

വൈദ്യശാസ്ത്രം പഠിപ്പിച്ച തന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ പേരിൽ ഇവിടയ്ക്ക് എത്രമാത്രം ബഹുമാനമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു താഴെയുള്ള ശ്ലോകം വെളിവാക്കുന്നുണ്ട്.

വാണിമാതിന്റെ നഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ കളിലൊഴുകും സ്തന്യപീയൂഷസാരം കേണീടാദാസപരിച്ചിട്ടനുദിനമതുലപ്രേരഡിതേടും മഹാത്മാ വാണീടനുശിതനിൽ പുതുപുകൾ നിറയും പുണ്യവാനായ പദ്മ-ക്ഷാണീമാണിക്യഭൂഷാമണിഗുണനിധിയാം രാജരാജക്ഷിതീശൻ.

ഈ മഹാസഭാവൻ, എന്തെങ്കിലും ഒരു കേട്ടാൽ, അതിനെ ഉടനെ ഗ്രഹിപ്പാനുള്ള ശക്തി വിശേഷാൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോഴവധാനം തുടങ്ങിയ തന്റെ ചില ബുദ്ധിവൈചിത്ര്യങ്ങളെ ഇവിടുന്നു പല കുറിയും കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഉപനയനം കഴിഞ്ഞമുതൽക്ക്, മാതാലന്റെ കല്പനപ്രകാരം തന്റെ വലിയകുടുംബത്തിലെ കാൽക്കൂടം കൂടി അന്വേഷിക്കേണ്ടിവന്നു. ഈ ദുർവ്വഹഭാരത്തെ പ്രശംസാവഹമായ വിധത്തിൽ വഹിച്ചുപോന്നു എങ്കിലും ഇതുനിമിത്തം കവിത മുതലായവയിൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിയെ പ്രസരിപ്പിക്കുന്നതിന് അവസരമില്ലാതെയിപ്പോയത് നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ ഭാഗ്യഭാഷമെന്നു പറയാനുള്ള ഇവിടുത്തെ കൃതികൾ അത്രയ്ക്കുമാത്രം മഹത്തരങ്ങളാകുന്നു.

മറുപടി-നും സു-നും മദ്ധ്യേ ഇവിടുന്നു കവനം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. തിരുമനസ്സിലെ ജ്യേഷ്ഠൻ ദേവീസ്തുതിപരമായ ഒരു അക്ഷരമാലയെ ബന്ധിച്ചതിന് ഇവിടുന്നു കുറെ ശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. ഇവയിലെ രണ്ടു പദ്യങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

ഘൃണണതിലകകാന്തിശ്ശക്തിനിലാളകശ്രീ
വൃതികരിതരൂപിസ്തേ ഫാലബാലേന്ദുരേഷഃ
തിമിരനികരസന്ധ്യാരാഗസമ്പർക്കകാന്താ-
മമൃതകിരണലേഖാമാക്ഷിപത്യദ്രികന്യേ!

ഘൃണിതന്ദിലാഗ്രമണിഭൂഷണോജപലാ-
ഗളനാളികാപി കളനാഭിനീ തവ

വദനേന്ദുസംഗ്രസൃഷ്ടമാമൃതാംബുധാ-
വുഭിതേവ കംബുമണിരംബ! രാജതി.

പിന്നിട്ട്, പൂതനാമോക്ഷം സംസ്കൃതചംബു ഉണ്ടാക്കി. പേർ
ഇങ്ങനെയാണെങ്കിലും, കൃതിയിൽ കഥ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത് ദശമ
ത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗം മുതലാണ്.

സാക്ഷാദപിക്ഷ്യ സരോരുമാക്ഷമമലൈഃ പുണ്യോത്ത-
(രൈശ്യാഗിനാം)

ചിത്തൈരപ്യനവാപ്യമാപ്തം തതനഃ പീയൂഷവർഷൈരിവ
സാഗ്രാനന്ദനിരലഗല്ഗദവചാസ്തഷ്ടാവ ദൃഷ്ടിദപയി
പീയൂഷാഞ്ജനമഞ്ജനദ്യുതിധരം ദേവം സശുരാത്മജം.

ജയജയ ജഗദീശ! കേശവ! തപാം
പരപുരുഷം ശരണം ഗതോസ്തി നിത്യം
തദിഹ തവ കൃപാതരംഗതുംഹൈ-
വിപദമപാകരു മംഗളൈരപാംഗൈഃ

പൂതന ഗോപവാടത്തെ കാണുന്ന സന്ദർഭത്തിലെ കൂടി ഒരു
ശ്ലോകം ഇവിടെ ചേർക്കാം.

സൈപരം പൂരിതകാമധേനു മഹനീയതേപന നാനാപ്തരോ
നിൽമൃതാതന്നതാപമത്തവുഷരാജതേപന ച പ്രത്യുഗം
സപായത്താമൃതവത്തയാ ച സുഭതീ ഗോപാലവാടിമിമാം
മേനേ മേഢരസുഭഗാം സുരപുരീമേവാപരാമാദരാൽ

ഘണ്യ-ലെ മരോ തിരുമനസ്സിലേക്കു 'ഭാഷാഭൈഷധ
ചംബു വായിക്കുവാൻ സംഗതിയായി. ഈ കൃതിയാണ് ഇവിടു
ത്തെ ബുദ്ധിയെ ഭാഷാകവിതയിലേക്കു ആകർഷിച്ചത്. ഈ
ആകർഷണത്തിൽനിന്നു ഉത്ഭവിച്ചതാണ് 'ഉഷാകല്യാണം ഭാഷാ
ചംബു'. ഇതു ഘണ്യനാമാണ്ടിൽ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടു.

ഇപ്പാരിൽകീർത്തിപാരം പെരുകിയൊരുകുമാരാര്യത്തിൽ കിളുത്തി-
ട്ടെപ്പേഴ്കും കാമമെല്ലാം കനിവിനൊടരുളും കല്പവല്ലിക്കരുണേ!
ഉൾപ്പുവിങ്കൽ പുരാരികുപചിതപരമാമോദമേകീടുമോ മൽ
ചിൽപൂമാധപീകധാരേ! ജനനിപരശിവേ! നിൻപദംകമ്പിടുന്നേൻ

ജംഭിച്ചിട്ടും ഭുജാവിക്രമമൊടു പടവെട്ടിടുവാൻ ഞാനണഞ്ഞി-
ടുമ്പോൾ സംഭ്രാന്തനായിട്ടൊളിവിലമരുമങ്ങനകൻ ഹന്ത ഭീത്യാ
ജംഭുപ്രദേഷികമ്പിട്ടടിമലരുവണങ്ങിടുമെന്നല്ല സാക്ഷാ-
ലംഭോജാക്ഷന്നമുണ്ടായ് വരുമുരുതരമുൾക്കമ്പമുൾക്കാമ്പിലപ്പോൾ

കന്നൽകണ്ണാളണിഞ്ഞീടിന മകടമണേ
 ഗ്രന്ഥമായ് നിന്റെ ചിത്തം
 മുന്നാലകയ്ക്കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊണ്ടൊരുതരുണനെ ഞാൻ
 തമ്പി കൊണ്ടിങ്ങു വന്നേൻ
 എന്നാൽ നിൻ കൈകളാകുന്നു ചിതലതകൾകൊ-
 ണ്ടിന്നു ബന്ധിച്ചുകൊങ്ക-
 കന്നിന്മേൽ ചേർത്തു താത്തേൻമുറ്റമൊഴി! വഴിപോ-
 ലിന്നിമർദ്ദിച്ചുകൊൾക. ൧൦

കുമാരനല്ലർ ഭഗവതിയെ ഉദ്ദേശിച്ചു ഉണ്ടാക്കിയ 'ആത്മാ-
 ശതകം' ചംബുവിനുശേഷം ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു കൃതിയാകുന്നു.

ശ്രീമൽ കുമാരപുരിയിൽ കോമളാലനനീലകാന്തികയ്ക്കൊള്ളും
 ഓമൻ കല്പകലതയൊന്നാമോദമോദേറുമുല്പസിക്കുന്നു. ൧൧

ലളിതകരത്തളിരുകളും കളരുചികരികൂന്തലാകുമളിനിരയും
 കുളർമുലയാം പൂങ്കലയും നലമൊടിതിൽ നിത്യവും വിളങ്ങുന്നു. ൧൨

മായേ! മോഹതമോമയമായേറെ വളന്ന് കടൽ കടന്നീടാൻ
 തായേ വരമിന്നടിയനു തായേ! തരുണേന്ദുമുട്ടുവോൻ ജായേ ൧൩

'കവിസഭാരജ്ഞനം' ൧൦൬൭-ൽ കോട്ടയത്തുകൂടിയ കവിസ-
 മാജ്ഞൈകരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ഒരു ഭാഷാനാടകമാണ്. വേണമെ-
 ങ്കിൽ, ഇതിനെ ഭാഷാപോഷിണിയുടെ ഒരു ജാതകമാണെന്നും
 പറയാം. ഈ നാടകത്തിലെ പ്രാന്തങ്ങളായിട്ട് അന്ന് ആ-
 യോഗത്തിൽ കൂടിയിരുന്ന പലരുമുണ്ട്. ഇവരിൽ ചിലരുടെ
 പദ്യരചനയുടെ രീതിയെ നമ്മുടെ കവി അതിശയമായവിധത്തിൽ
 അനുകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വെണ്മണിമകൻ നമ്പൂരിപ്പാടിന്റെ രീതിയെ
 അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളെ ഇവിടെ ചേർക്കാം.

ഞെരുക്കം കൂടാതേ പല പല പദാത്മങ്ങളിവിടെ
 പ്പരക്കെക്കിട്ടുന്നുണ്ടിതുപൊഴുതിലെന്നാകിലുമഹോ
 സ്ഫുരിക്കുന്നോരോരോ കടകളിലിതാ പട്ടിണിയതാ-
 ഹിരിക്കുന്നുണ്ടെന്തെന്നിതിനു ബത ബന്ധം നരപതേ! ൧൪

പാദാവാദം കടന്നിട്ടധികമകലെയു-
 ള്ളന്തരീപത്തിലുണ്ടാ-
 മോരോവൃത്താന്തമെല്ലാമരഞ്ഞൊടിയിടകൊ-
 ണ്ടിങ്ങു നന്നായ് ഗ്രഹിപ്പാൻ

വേദേ മരൈത്തുമാർത്തം ശിവ ശിവ ശിവനേ
 വമ്പെഴും കമ്പി തന്നിൽ
 ചേരും വേഗം നിനയ്ക്കുന്നളവിലിഹ മനോ
 വേഗവും തോറുപോകും.

൧൫

മാനം കൈവിട്ടു പോകാനിടവരുമെവനും
 വാരുണീസേവകൊണ്ടെ-
 ന്നനംകൂടാതെ ലോകക്കിതുപൊഴുതുപദേ-
 ശത്തിനെച്ചെയ്തുകൊണ്ടു്
 നാനാലോകപ്രദിപപ്രഭതടവിടുമി-
 പ്തമനീപ്രാണനാഥൻ
 താനും മാനം വെടിഞ്ഞച്ചരമശിഖരിയിൽ
 ചെന്നിതാ ചേർന്നിടുന്നു.

൧൬

പാർവ്വതിസ്വയംബരം ചംബു, കാഭംബരി കഥാസാരം, മദ
 നമഞ്ജരിവിലാസംഭാണം, ചന്ദ്രഗുഹ്ലവിജയം നാടകം' എന്നിവ
 ഇവിടത്തെ മുഴുവനാക്കാത്ത ചില കൃതികളാകുന്നു. ചംബുവിൽ
 വട്ടരൂപനായിരിക്കുന്ന പാമേശ്വരൻ തപസ്വിനിയായ പാർവ്വതി
 യോടു പറയുന്നവയിൽ ഒരു ശ്ലോകം ഇവിടെ ചേർക്കാം:

ധന്വേ ധാത്രിധരാധിശപരസുകൃതപരീപാകമേ! ശോകമെന്വേ
 വന്വേ ദേശേ നിനക്കിങ്ങയി! കസുമകശാഭ്യം ലഭിക്കുന്നതില്ലേ?
 മന്വേ നിൻ കോമളാംഗത്തിനു സമുചിതമല്ലേതുമേ താപസന്മാ-
 ക്ക്കെന്വേ ദസ്സാധമാകും കഠിനതരതപസ്സീവിധം സാധുശീലേ. ൧൭

തഞ്ചുംരോഷേണതന്നേതിരുമിഴിയിലെരിച്ചോരുവിശേഷശനെത്താ-
 നഞ്ചാതേ ചഞ്ചലാക്ഷിമണി മലമകൾതൻദാസനാക്കി ചുമച്ചു.
 തേഞ്ചോരും സായകംകൊണ്ടുലകിടമഖിലം വെന്നുമുന്നിദ്രമോദാൽ
 ചാഞ്ചാടും പഞ്ചബാണൻതിരുവടിയെ നമിക്കുന്നുഞാനിന്നുകൃത്യാ

കറുത്ത കൊണ്ടൽക്കുഴലാൾമണേ! നിൻ
 കരത്തിനാൽ നിർജ്ജിതമാം ബിസത്തെ
 അറുത്തിടുന്നെന്തിനിയും കരത്താ-
 ലരച്ചതേപ്പിന്നെയരയ്ക്കുയുണ്ടോ?

൧൯

ഈ രണ്ടും ഭാണത്തിലുള്ള ശ്ലോകങ്ങളാണു്. ഇവയിൽ ഒട്ട
 കുത്തേതു് മദനാതുരയായ നായികയെ ഉപചരിക്കുന്നതിനായി
 താമരവളയം പഠിക്കുന്ന ചേടിയോടു വിടൻ ചോദിക്കുന്നതാകുന്നു.

നാടകത്തിലെ നാദിശ്ലോകം കഥാസൂചനകൊണ്ടും മറ്റും എത്രമാത്രം രസികനായിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിപ്പാൻ അതിനെ ഇവിടെ ചേർക്കാതെ കഴികയില്ല.

കല്യാണം കൈവളുക്കുംനിജകഴൽപണിയുന്നോക്കു സാമ്രാജ്യലക്ഷ്മീ കല്യാണംനരകവാനം പ്രതിഭടനിരയേ വേരൂത്തിട്ടുവാനം കല്യാതപം പൂണ്ടുദിച്ചിടുന്ന നിരൂപമയാം ശക്തിയോടൊത്തുവാഴും ചൊല്ലാന്നീടും ദിഷേന്ദ്രാഭരണനന്ദിനം നിങ്ങളെത്താങ്ങിടട്ടേ.

ഈവക ശ്ലോകങ്ങളെ വായിച്ചു രസിക്കുമ്പോൾ, ൧൦൭൭-ഇട വം ൭-ാം-ഉണ്ടായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അകാലചരമത്തെക്കുറിച്ച് "ആരാണു" വ്യസനിക്കാതിരിക്കുക!

രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭക്തിവാത്സല്യങ്ങളോടുകൂടി ബഹുമാനിച്ചിരുന്നവർക്കുകൂടി അതുഭൂതം തോന്നത്തക്കവിധത്തിലാണ്, ഭേദവിധോഗശേഷം, ഇവിടുത്തെ കൃതികളെ കേരളീയർ കൊണ്ടാടിപ്പോകുന്നത്. ഇവ പ്രശംസാർഹങ്ങളല്ലെന്നല്ല ഞങ്ങൾ പറയുന്നതിന്റെ സാരം. പത്രങ്ങൾവഴിക്കും മറ്റും തന്റെ യശസ്സിനെ പ്രസരിപ്പിക്കുന്നതിൽ വളരെ വൈമനസ്യം കാണിച്ചിരുന്ന വിനയാനപിതനായ ഈ തിരുമേനിയുടെ കൃതികൾക്ക് ഇത്രവേഗം വലിയൊരു പ്രചാരമുണ്ടാകുമെന്നും ഇവ വിദ്വജ്ജനങ്ങളുടെ പ്രേമഭാജനങ്ങളായിത്തീരുമെന്നും ആരും വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ വന്നതിലാണ് അതിശയമായിരിക്കുന്നത്. പോയപ്പോഴേ ആളുകൾ ഈ രത്നത്തിന്റെ വില മതിച്ചു തുടങ്ങിയുള്ളു. കണ്ണിരിക്കുമ്പോൾ, മിഴിയുടെ വില അറികയില്ലല്ലോ.

ഇരിക്കുമ്പോൾ, ഇവിടുത്തെ അവസ്ഥയ്ക്കു തക്ക ഉപചാരങ്ങളൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്നുള്ള പശ്ചാത്താപത്തോടുകൂടിയാണ് ഞാൻ ഈ പ്രസംഗം ചെയ്യുന്നത്. ഈ കവി കേസരിയുടെ കൃതികൾ നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്ക് എന്നും ശ്രേയസ്കരങ്ങളായിരിക്കുമെന്നുതന്നെ അല്ല, വളരെ ഭുജ്യവിഭുജരന്മാരുടെ നാശഹേതുക്കളായിത്തീരുമെന്നുള്ളതിനും ഞങ്ങൾക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഭാഷയെ ഭുജിക്കുന്ന ഈ വർഗ്ഗത്തെ എത്രമാത്രം ഇദ്ദേഹം നിന്ദിച്ചിരുന്നു എന്നു താഴെക്കാണുന്ന ശകാരത്തിൽനിന്നു ഫരിക്കാം.

നന്നായുളളോരലങ്കാരവുമകലെ വെടിഞ്ഞ-

തർമ്മെല്ലാമുപേക്ഷി-

ച്ചൊന്നായ് പാകാദികൈവിട്ടിഹ പരമപദം

ചേരുവാൻ മോഹമാൻ

ഇന്നിക്കാണെന്ന ഭാഷാകവികലമഖിലം

താപസപ്രായമാക-

ന്നെന്നാൽ മൗനവ്രതം താനിനിയിവർ തുടര-

ന്നാകിൽ നന്നായിരിക്കും.

പലരും ഈ ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശത്തെ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തോടുകൂടി ഞാൻ ഈ ഉപന്യാസത്തെ ഉപസംഹരിക്കുന്നു.

൨൬. ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ

ലോകഗതി എപ്പോഴും ഒരേപ്രകാരത്തിൽ മേല്പോട്ടുപോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒന്നല്ല. ഇതു ചരിത്രം വിശദമാക്കുന്ന ഒരു സംഗതിയാകുന്നു. മാനുഷോല്ക്കർഷത്തിന് ഇടയ്ക്കു ഗതിരോധം ഭവിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ, ഓരോ മഹാപുരുഷന്മാരുടെ ആവിർഭാവമുണ്ടാകും. അവരുടെ പാണ്ഡിത്യം, ഈശ്വരവിശ്വാസം, സർവ്വഭയോപരങ്ങളായ പ്രവൃത്തികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സൽഗുണങ്ങൾ ഗതിക്കൊരു പുനർജനനം ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഗതി തുടരുന്നതോടുകൂടി, ലോകം അവരെ അനുഗമിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രവൃത്തിയും പ്രത്യാഘാതവും തുല്യവും പ്രതികൂലവുമായിരിക്കുമെന്നൊരു പ്രകൃതിനിയമമുണ്ട്. ഈ സംഭവവും അതിനെ അനുസരിച്ചതാകുന്നു.

ഈ സംഭവത്തെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിനു വലിയ വിഷമമില്ല. ഒരു മഹാപുരുഷന്റെ മതത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥയുടെ, അല്ലെങ്കിൽ പലതിയുടെ ഉദ്ദേശവും ആന്തരാത്മവും അദ്ദേഹത്തിന്നെന്നപോലെ അടുത്ത അനുചരന്മാർക്കും അറിവുണ്ടായിരിക്കാം. അകന്ന അനുയായികൾ, മൂലതത്വങ്ങളുടെ സാരം മനസ്സിലാക്കാതെ പുറമേകാണുന്ന ചട്ടത്തിലും ചടങ്ങിലും ഊന്നിത്തുടങ്ങും. ഈവിധം മൂലതത്വങ്ങളെ മറന്നുള്ള ആചാരനിയ്ക്കുകൊണ്ടാണു മതത്തിന് അപചയം നേരിടുന്നത്.

കർമ്മം, ഭക്തി, ജ്ഞാനം എന്നീ യോഗങ്ങളെ അവരോധമായൊരുമട്ടിൽ ഇണക്കിച്ചേർത്താകുന്നു ഗിതോപനിഷത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ സംസാരഗതിക്കു മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. കാലക്രമത്തിൽ, അറിവില്ലായ്മയും സ്വാത്മതല്പരതയും ഇതിനെ താദമാറാക്കി, യോഗങ്ങളേയും പുജകളേയും ആശ്രയസ്ഥാനങ്ങളെ

ളായി സങ്കല്പിച്ചു, മിക്കമനുഷ്യരേയും മിഥ്യാചാരികളാക്കിത്തീർത്തു. അപ്പോഴാണ് ബുദ്ധദേവന്റെ അവതാരം.

ഈശ്വരപ്രീതിക്കായി ഹിന്ദുക്കൾ മൂഢപരമ്പരയായി ചെയ്തിരുന്ന കായക്രമങ്ങളും വൈദികകർമ്മങ്ങളും അത്ഥമറിയാതെയുള്ള മന്ത്രോച്ചാരണവും അനാവശ്യമെന്നുതന്നെയല്ല ഭോഷകരങ്ങളാണെന്നുകൂടി അദ്ദേഹം വ്യവഹരിച്ചു. സകലർക്കും മനസ്സിലാക്കത്തക്കതും വളരെ പ്രയാസംകൂടാതെ അനുഷ്ഠിക്കാവുന്നതുമായൊരു മതത്തെ അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ചു. ആത്മപരിഷ്കാരവും ആത്മദമനവും ആകുന്നു അതിന്റെ പ്രധാന തത്വങ്ങൾ. ഇവയുടെ സിദ്ധിക്കായുള്ള മറ്റുസിദ്ധാന്തങ്ങളേയും അദ്ദേഹം വിവരിച്ചു.

കാലത്തിന്റെ ലോലകചലനത്തോടുകൂടി. ഈ മതത്തിനും ആശ്വാതത്തിൽ അധഃപതനം നേരിട്ടു. ബുദ്ധമതസന്യാസിസംഘങ്ങളിലെ ഉപാസനക്രമങ്ങളും വിഷയലബ്ധതപവും ഈ മാലിന്യത്തിനുള്ള ചില ഘേതുകളായിത്തീർന്നു. നമ്മുടെ കൊല്ലവർഷത്തിന്റെ ആദ്യകാലത്തു ഈ ഒരു വിഷമഘട്ടത്തിലാണ് ശ്രീശങ്കരാചാര്യരുടെ ജനനം.

മരുപുത്രം, ചുണ്ണി, പെരിയാർ എന്നെല്ലാം അപരനാമങ്ങളോടുകൂടിയ ചൊവ്വരപ്പുഴയുടെ വടക്കേക്കരയിൽ, അന്നു കൊച്ചിയിലുൾപ്പെട്ടിരുന്ന കാലടിയിലാണ് അദ്ദേഹം ജനിച്ചത്.

“ധാരാളം തിരിയും ശുരിസ്മൃതിമഹാശാസ്ത്രാത്ഥമോർത്താശ്രമാചാരങ്ങൾക്കതിനിഷ്ടപൂണ്ടധരണീദേവേന്ദ്രനൊട്ടല്ലതിൽ.”

കയ്യിട്ടി ഇല്ലത്തു ശിവഗുരുവിനും ധർമ്മപതിയായിരുന്ന ശ്രീദേവിജമാണ് ഇങ്ങനെ ജഗന്മംഗളകരനായൊരു മകനുണ്ടാകുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായത്.

അച്ഛൻ ചെറുപ്പത്തിൽ മരിച്ചു. അമ്മ, മിത്രോപദേശത്തോടുകൂടി, മകന്റെ ഉപനയനവും വിദ്യാഭ്യാസവും ചെയ്യിച്ചു. മതിബലമുള്ള കുട്ടി അല്പകാലത്തിനിടയിൽ, കാവ്യാലങ്കാരങ്ങളും പുരാണേതിഹാസങ്ങളും നിഗമമുറകളും ശാസ്ത്രങ്ങളും പഠിച്ചു.

“ഇന്നെന്തിന്നേറെയോതുന്നിതു ബതപതിനാരാം വയസ്സായകാലം തന്നേ സർവ്വജ്ഞനായിന്നിതു വിഭവമെഴും ശങ്കരൻ ശങ്കരാംശം.”

മരണഭയവും വിഷയസംഗവും ഒഴിച്ചുകിട്ടുവാൻ അക്കാലത്തു ശങ്കരൻ മനസ്സന്യാസം ചെയ്തു. പിന്നീട് നർമ്മഭാരിതത്തു ചെന്നു ശുകമുനിശിഷ്യനായ ഗൌഡപാദരുടെ പ്രിയശിഷ്യനും

‘യതിമുരയറിയും യോഗ്യനും’ ആയിരുന്ന ഗോവിന്ദയോഗിയോടു് ആചാര്യൻ വിധിവത്താകുവണ്ണം സന്യാസവും സ്വീകരിച്ചു.

പലനാൾ ആചാര്യശുശ്രൂഷയിൽ ഉപരിപഠനം കഴിച്ച് ഭേശികനിദ്ദേശത്തോടുകൂടി ഭൂപ്രദിക്കണവും തീർത്ഥസ്നാനവും ക്ഷേത്രദർശനവും എല്ലാം വേണ്ടപോലെ നടത്തി. ഈ പര്യടനംകൊണ്ടു് സാധുവാഗവും ജ്ഞാനാഭിവൃദ്ധിയും സാധിച്ചു. അക്കാലത്തുതന്നെ, ശ്രീശങ്കരൻ തന്റെ ഭാഷ്യങ്ങളേയും നിർമ്മിച്ചു.

തീർത്ഥയാത്രയ്ക്കുശേഷം, അമ്മയ്ക്കു് അന്ത്യത്തിൽവേണ്ട സംസ്കാരങ്ങളെ ചെയ്യുവാൻ ശ്രീശങ്കരൻ ജന്മസ്ഥലത്തു തിരിച്ചെത്തി.

“നീലുദ്ദേ പേരുന്നോവിൻകഥ, രുചികരയും കാലമേറും ചടപ്പും പൊയ്ക്കോട്ടേ, കൂട്ടിടേണ്ടാ മലമതിലൊരുകൊല്ലംകിടക്കും കിടപ്പും, നോക്കുമ്പോൾ ഗർഭമാകും വലിയ ചുമടൊക്കുന്നതിൻ കൂലിപോലും തീക്കാവല്ലെത്രയോഗ്യൻമകനമതുനിലയ്ക്കുള്ളാരമ്മേ! തൊഴു-

ന്നേൻ.”

എന്നീ മന്ത്രത്തിന്റെ മൂലം ജപിച്ചാണു് കണ്ഡത്തിനു വലം വെച്ചു് അമ്മയുടെ ശവശരീരത്തെ നമസ്കരിച്ചതെന്നു് ഇക്കാലത്തു പ്രത്യേകിച്ചും പ്രസ്താവയോഗ്യമാണല്ലോ. അനന്തരം, ആചാര്യർ ദിഗ്വിജയത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു.

പ്രസ്ഥാനത്രയത്തിന്റെ ഭാഷ്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം വിശദമാക്കിട്ടുള്ള അദ്വൈതമതത്തെ സുസ്ഥിരമായി സ്ഥാപിക്കുവാൻ, നാസ്തികന്മാർ, നൈയാധികന്മാർ, കർമ്മമിമാംസകന്മാർ എന്നിവരിൽ പ്രമാണികളായവരോടു വാദിച്ചു് അവരെ തോല്പിച്ചുകൊണ്ടാണു് ഹിമവൽസേതുപർവ്വതം ആചാര്യർ പർവ്വടനം നടത്തിയതു്. മണ്ഡനമിശ്രനുമായുണ്ടായ വാഗ്വാദത്തിൽ ജയാപജയങ്ങളെ നിണ്ണയിക്കുവാൻ മദ്ധ്യസ്ഥയായിരുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മദാരങ്ങളും സരസ്വതിയുടെ അചതാരമെന്നു കരുതിപ്പോന്ന ആ ഭാരതീദേവിതന്നെയായിരുന്നു. ഈ ദേശാടനത്തിൽ വിശ്രുതന്മാരായിത്തീർന്ന നാലു ശിഷ്യന്മാരെയും അദ്ദേഹംസമ്പാദിച്ചു. വേദശാസ്ത്രാഭ്യസനത്തിന്നും അദ്വൈതമതത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കും പാലനത്തിനുമായി ബദരി, ദ്വാരക, പൂരി, ശ്രംഗേരി, കാഞ്ചി എന്നീസ്ഥലങ്ങളിൽ മഠങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചതും ഈ അവസരത്തിൽ തന്നെയായിരുന്നു.

ഒടുവിൽ ശാരദാഭഗവതി കേളിയാടിയരുളുന്ന കാശ്മീരത്തുചെന്ന സർവ്വജ്ഞപീഠം കയറുവാൻ ഒരുവെട്ടസമയം, കോമശാസ്രത്തിൽ ദ്രവജ്ഞാനമുണ്ടോ? എന്നുള്ള അശരീരി വാക്കുകേട്ടു. ആയതു വാണിമാതാവിന്റെ തന്നെ എന്നുറച്ചു, ഏഴുനാളിടവാങ്ങി, തത്സമയം മുതനായ അമരകന്ദുപനിൽ കായപ്രവേശംചെയ്തു, നവരാംഗനാമണികളോടിണങ്ങി വേണ്ട അറിവു വാങ്ങി, അമരകശതകം സിമ്മിച്ചു, സർവ്വജ്ഞപീഠം കയറുകയും ചെയ്തു. കാലതാമസം കൂടാതെ, ശിവപേരൂരത്തി, മുപ്പത്തിരണ്ടാമത്തെവയസ്സിൽ ശ്രീശങ്കരാചാര്യഗുരുപാദർ സമാധിയടയുകയും ചെയ്തു.

അഗാധവും വിസ്തീർണ്ണവുമായിക്കിടക്കുന്ന ആചാര്യസ്വാമികളുടെ കൃതികളുടെമുകളിൽകൂടി ഒന്നു പാഞ്ഞു് ഒരു വിഹഗവിക്ഷണം ചെയ്താനേ ഞാൻ ഭാവിക്കുന്നുള്ളു, അതന്നേ സാധിക്രമം. അങ്ങനെയോക്കുന്നസമയം അവ ഗീത, ബ്രഹ്മസൂത്രം, ദശോപനിഷത്തുക്കൾ എന്നിവയുടെ പ്രസന്നഗംഭീരങ്ങളായ ഭാഷ്യങ്ങൾ; ഭക്തിയെ പ്രവഹിപ്പിക്കുന്ന ശിവാനന്ദലഹരി, സൗന്ദര്യലഹരി മുതലായ സ്തോത്രങ്ങൾ; അപരോക്ഷാനുഭൂതി, ആത്മബോധം, ശതശ്ലോകി ഇത്യാദി തത്വജ്ഞാനപരങ്ങളായ പ്രകരണങ്ങൾ എന്നിവയാണെന്നുകാണാവുന്നതാകുന്നു. ഇവയിൽ നിന്നുകാണുന്ന സർവ്വതോമുഖവും അപാരവുമായ പാണ്ഡിത്യം, സാഹിത്യരസികത്വം, വിശേഷവിജ്ഞാനം എന്നിവയെ യതിവർണ്ണന അഭിപ്രീയനായി ലോകത്തിൽപ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നല്ല, ആധുനികകാലത്തിലെ അവിശ്വാസജനകമായ മതിപ്രഭാവം മുപ്പത്തിരണ്ടുവയസ്സിനുള്ളിൽ ഈവിധം ഇത്രയൊക്കെ ഒരാളെക്കൊണ്ടു സാധിക്കുകയില്ല; ആചാര്യരുടെ ചില പ്രശംസാകുതകികളായ പക്ഷപാദികൾ പല അലൗകിക കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു പ്രഭാമണ്ഡലത്തെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്, എന്നെല്ലാം പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻകൂടി മടിച്ചിട്ടില്ല. അതിൽ അതിശയമില്ല. എന്തെന്നല്ലേ? ആചാര്യകൃതികളും, അന്യർ അവയെഴുതിട്ടുള്ള കാരികകളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും അവയെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും എല്ലാം ശേഖരിക്കുന്നതായാൽ, അവ ഭാസ്യരമായ ഒരു പുസ്തകശാലയ്ക്കു ധാരാളം മതിയാകുന്നതാകുന്നു. എന്നാൽ, സന്ദേഹത്തിനു സമാധാനമില്ലായ്മയുമില്ല. തീവണ്ടി, കമ്പിത്തപ്പാൽ, വ്യോമയാനം എന്നിവ നടപ്പിൽ വരുന്നതിനു മുമ്പു്, അവയെക്കുറിച്ചു ലോകം എന്തുവിചാരിക്കും? അവയൊക്കെ വിസ്മയകരമാകയാൽ, അസാദ്ധ്യമെന്നല്ലേജനങ്ങൾ അവയെക്കുറിച്ചു പറയൂ! യതീശപരന്മാരുടെ മേധാശക്തിയെക്കുറിച്ചു ഇവക്കെന്തറിയാം? കുട്ടികളുടെ കളിപ്രായത്തിലെ കാല

ടിപ്പൊടികൾ പോകുമുൻപു യതികളായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളവരെയുണ്ടു്? സനാതനധർമ്മത്തിനും ലോകസംസ്കാരത്തിനും ആ യതിവ്യതിചലനത്തിന്നുണ്ടായിരിക്കാണ്ടിരിക്കുന്ന അനിതരസാധാരണമായ സഹായത്തെ ഓക്കുന്മാർ, വിദവാന്മാർപോലും പകച്ചു പോകുന്നതിൽ പരിഭ്രമത്തിനവകാശമില്ലെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു് ഈ വ്യതിചലനത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിയട്ടെ.

സങ്കചിതമായ ഏന്റെ സംഭാഷണത്തിന്റെ പൂർണത്തിന്നു പോലും ശങ്കരമതത്തെക്കുറിച്ചു അല്പമൊന്നു ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അതിലല്ലേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹിമാതിശയവും ലോകവിശുദ്ധമായ സ്തോത്രങ്ങൾ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളതു്? അതിനല്ലേ പണ്ഡിതപാമന്മാർ സ്തോത്രങ്ങളുമാനപൂർണ്ണമായ സാഷ്ടാംഗപ്രണാമം കൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂക്കാലടിപ്പാടുകളെ മാനിച്ചു പൂജിച്ചു വരുന്നതു്?

ശങ്കരമതത്തിന്നൊരു മെച്ചമുണ്ടു്. ഷഡ്ഭുജങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള കലഹങ്ങളെ കളഞ്ഞു, അവയെ അന്യോന്യമായും വേദങ്ങളോടുകൂടിയും യോജിപ്പിക്കുവാൻ അതു വളരെസഹായിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ വൈരശമനം ചെയ്തു മിടുമതത്തിന്നു് അചഞ്ചലമായൊരു പ്രതിഷ്ഠയും പ്രശസ്തിയും കൊടുക്കുക കാരണം, സ്വദേശത്തു് ഷണ്മതസ്ഥനാചാര്യനെന്നൊരു പേരും വിദേശശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ഇടയിൽ അനിതരസാധാരണമായ ബഹുമതിയും സ്വാമികൾ സമ്പാദിച്ചു. ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ ഒരുബുദ്ധമതദേവനെന്നു പറയുന്നതു പരമാർത്ഥം അറിയാഞ്ഞിട്ടാണു്. അദ്ദേഹം ബുദ്ധമതദേവനെ യോഗികളുടെ ചക്രവർത്തിയെന്നാണു് വിളിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ബുദ്ധമതത്തിൽ പലിച്ഛാലങ്ങളിൽ വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള വക്രതരങ്ങളായ വിരൂപതകളെ മാറ്റി സനാതനമതത്തോടു് അതിനെ യോജിപ്പിക്കുവാനേ അദ്ദേഹം യത്നിച്ചിട്ടുള്ളു.

ഞാൻ ബ്രഹ്മമാണു്. അതായതു്, ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും ഒന്നു്; ബ്രഹ്മമെന്നേ സത്യമായിട്ടുള്ളതുളളു, മറെറല്ലാം, അതായതു് ജഗത്തശേഷം, മിഥ്യയാണു് -- ഇതാണു് അദ്വൈതമതത്തിന്റെ മൂലതത്വം. അദ്വൈതമതത്തെ വിസ്തരിച്ചു വിവരിക്കുവാൻ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും, ഈ മൂലതത്വത്തെ ഒന്നുകൂടി സുഗ്രാഹ്യമാക്കുവാൻ ഞാനൊന്നു ശ്രമിക്കാം.

പ്രഥമമായി, അതിന്നു് ജീവിതയാത്രയുടെ അവധിയെന്നാണു്, അവിടേക്കുള്ള മാർഗ്ഗമെന്നാണു്, ആത്മാവിന്റെ സ്വഭാവമെന്നാണു്, എന്നൊക്കെ ചുരുങ്ങിയതോതിലെങ്കിലും ആലോചി

ച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും. ആത്മാവിന്റെ സ്വഭാവം എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ഗുണരൂപംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളതിനെ അല്ല; എന്നു ലോ അനാദിയായി അവിദ്വേഗമായിട്ടുള്ള അതിന്റെ സ്വഭാവത്തെയാകുന്നു.

സന്തോഷമോ സന്താപമോ ആത്മാവിന്റെ സ്വഭാവം? സകല സുഖങ്ങളും കൈവരുവാനും സകല ദുഃഖങ്ങളും ഇല്ലായ്മ ചെയ്യാനുമാണല്ലോ ലോകം സഭാ യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. അതാണ് ഈ പ്രശ്നം ആദ്യമായി എടുത്തതു്. വേദാന്തമതം ആത്മാവു് ആനന്ദസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു എന്നാകുന്നു “എന്താ കരയുന്നതു്?” എന്നു ചോദിക്കാറുണ്ടു്. സാധാരണ രീതി അതല്ലാഞ്ഞിട്ടല്ലേ ഈ ചോദ്യത്തിനു കാരണമുണ്ടാകുന്നതു്. കരയ്ക്കുവീണ മത്സ്യം വെള്ളത്തിലേക്കു ചെല്ലുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്നു. അതുപോലെ, ദുഃഖം നേരിട്ട ഒരാൾ സുഖംകിട്ടുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അതുകൂടാതെ, ദുഃഖത്തിനായിക്കൊണ്ടാരും പ്രവർത്തിക്കാറില്ല. അതുകാരണം, ആത്മാവിന്റെ ശാശ്വതമായ സ്വഭാവം പരമാനന്ദമെന്നു് അനുമാനിക്കുന്നതിൽ തെറ്റിപ്പ

ഇനി ആത്മാവിന്റെ മറ്റൊരു സ്വഭാവമെന്തെന്നു നോക്കാം. നാമെല്ലാവരും ജീവിച്ചിരിക്കുവാനാണല്ലോ മോഹിക്കുന്നതു്. സാധാരണയായി, മരിക്കുവാനാകും കൊതിക്കാറില്ല. ഒരാൾ മരിച്ചാൽ, ‘എന്തു പററി? എങ്ങനെ മരിച്ചു?’ എന്നൊക്കെ അന്വേഷണങ്ങൾ തുടങ്ങുകയായി. ‘എന്താ അയാൾ മരിക്കാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതു്? എന്നാകും ചോദിക്കാറില്ല. ഇതിൽനിന്നു നിത്യത, അല്ലെങ്കിൽ അനശ്വരതപം ആത്മാവിന്റെ മറ്റൊരു ലക്ഷണമായി കാണുന്നു. വേദാന്തമതവും ഇതുതന്നെയാകുന്നു.

വേദാന്തമതപ്രകാരം, ആത്മാവിന്റെ മൂന്നാമത്തെ സ്വഭാവം ജ്ഞാനമാകുന്നു. അജ്ഞാനം അതിനെ മൂടിയിരിക്കുന്നകാലത്തു് ആയതു പ്രകാശിക്കുന്നില്ല എന്നേയുള്ളു. തീയിനെ കത്തിക്കുന്ന മട്ടിൽ ഗുരു ശിഷ്യന്റെ ജ്ഞാനചക്ഷുസ്സിനെ തുറക്കുകയാകുന്നു ചെയ്യുന്നതു്. ഓരോന്നറിയുവാനുള്ള കൈതുകവും മനസ്സിലാക്കത്താലുള്ള പരിഭ്രമവും ആത്മസ്വഭാവത്തെ വെളിവാക്കുന്നു.

നമ്മുടെ സമുപഗതിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ നാം കാംക്ഷിക്കുന്നു. നമുക്കു ബന്ധനം ഇഷ്ടമില്ല. നമ്മുടെ ഹിതമനുസരിക്കുന്നതല്ലാതെ, പരഹിതപ്രകാരം നടക്കുവാൻ മോഹമില്ല. ഇതൊക്കെയായാലും, നമുക്കു് അന്ത്യരെ ശാസിക്കുവാനുള്ള ആഗ്രഹം കലശലാണെന്നും. ലോകസ്വഭാവത്തെ അനുസരിച്ചാണ് ഇതെല്ലാം പറയുന്നതു്.

ആത്മസ്വഭാവത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ നല്ലപോലെ മനസ്സിലാത്തുകൊണ്ട്, ആയത് ഈശ്വരന്റെ, അതായതു പരമാത്മാവിന്റെ സ്വഭാവമായി ഒന്നു താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കുക. സത്, ചിത്, ആനന്ദം, സർവ്വപാതന്ത്ര്യം, സകല ലോകാധിപത്യം എന്നിവയാണല്ലോ ബ്രഹ്മസ്വഭാവത്തിന്റെ പ്രധാനലക്ഷണങ്ങൾ. ആശ്ചര്യകരമായ ഈസാദൃശ്യംകൊണ്ടാണ് ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും ഒന്നെന്നുമാനിക്കുന്നത്.

സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും നിത്യമായിരിക്കുന്ന മൂലരൂപംതന്നെ ആത്മാവ്. എന്നാൽ, “പഞ്ചഭൂതങ്ങൾക്കൊന്നിനും ആയതിനെ ഒന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കയില്ല. അതിനു കാലദേശവ്യവധാനമില്ല. മരണാനിനിതിനെ ഇളക്കുവാൻ വയ്യ; സ്വയമിളക്കുകയുമില്ല. ആദ്യന്തമില്ലാത്തതും ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിനും വിഷയമല്ലാത്തതും നാമരൂപാദി വികാരങ്ങൾക്ക് ഉൾപ്പെടാത്തതുമാണ് ആത്മാവ്.” എന്നിങ്ങനെയാണ് ഗീതയിൽ അതിനെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത്.

“ന തത് ഭാസയതേ സൂര്യോ ന ശശാങ്കോ ന പാവകഃ
യദ് ഗതപാ ന നിവർത്തന്തേ തഥാമ പരമം മമ”

നവീനശാസ്ത്രം ജഗത്തെല്ലാം വസ്തുശക്തികളുടെ യോഗവിസ്താരങ്ങളെന്നു പറയുന്നു. വസ്തുവോ, ശക്തിയുടെ പിണ്ഡീകൃതകല്പനയെന്നും വ്യവഹരിക്കുന്നു. അതിരിക്കട്ടെ, പ്രപഞ്ചത്തിൽ കാല്പഭാഗമായിട്ടുള്ളതു ജനനമുതൽ മരണംവരെയുള്ള പിണ്ഡശരീരത്തിന്റെ യാത്രാനിർവ്വഹണമാണല്ലോ. അതുതന്നെ സംസാരം. ഇഷ്ടാനിഷ്ടരൂപം സംസാരബീജം; സുഖദുഃഖങ്ങൾക്കു കാരണം. “ദുഃഖസ്യാത്യന്തനിവൃത്തിതന്നെ മുക്തി, മോക്ഷം.” അതായത്, ചുരുക്കത്തിൽ, ത്രിഗുണാത്മകമായ ബന്ധനത്തിൽനിന്നു ജീവാത്മാവിനു് എപ്പോൾ മോചനംകിട്ടുമോ, അപ്പോൾ ജീവാത്മാപരമാത്മാക്കൾ തമ്മിൽ വിണ്ടും ഐക്യത്തെ പ്രാപിക്കും. അതിനു കർമ്മമാർഗ്ഗം, ഭക്തിമാർഗ്ഗം, ജ്ഞാനമാർഗ്ഗം എന്ന മൂന്നു വഴികളാണുള്ളത്.

“മന്മനാ ഭവ മദ്ഭക്തോ മദ്യാജി മാം നമസ്കരു
മാമൈവേഷ്യസി സത്യം തേ പ്രതിജാനേ പ്രിയോസി മേ”

ബുദ്ധി, ചിത്തം, ശരീരം എന്നിവയുടെ പ്രവൃത്തികൾ എല്ലാം ഈശ്വരപരമായിരുന്നാൽ, ബ്രഹ്മസായുജ്യം കൈവരുമെന്നു ഭഗവാൻ തന്നെ പ്രതിജ്ഞചെയ്തിരിക്കുന്നു.

൨൭ ഗദ്യസാഹിത്യം *

പദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ നാനാമുഖങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിമർശിക്കുന്ന പല ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും ഉണ്ട്. എന്നാൽ “സാഹിത്യസാഹ്യ”ത്തെ ഒഴിച്ചു, ഗദ്യസാഹിത്യശാസ്ത്രത്തെ സ്പർശിക്കുന്ന മറ്റൊരു ഭാഷാഗ്രന്ഥവും ഞാൻ കണ്ടതായി ഓർമ്മയില്ല. “സാഹിത്യസാഹ്യം” പണ്ഡിതന്മാരും ഉപരിപഠനത്തിൽ ഉത്സുകരായുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളും പഠിച്ചറിയേണ്ടതായൊരു പ്രൗഢകൃതിയാണ്. ഗദ്യസാഹിത്യത്തിൽ നിത്യനിദാനം കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരായി തീർന്നിട്ടുള്ള സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കു വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കുവാൻ തക്കവിധം എളുപ്പമായൊരു ചെറിയ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചാണ് കുറച്ചൊന്നു പറയുവാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. നിങ്ങളുടെ ക്ഷമയേയും ശ്രദ്ധയേയും ഞാൻ അതിന്നായി ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മനുഷ്യരുടെ വിചാരങ്ങളെ അന്വേഷണം അറിയിക്കുന്നതിന് അവരുടെ പ്രധാനമായ ഉപകരണം ഗദ്യമാണല്ലോ. പണ്ട്. കേരളത്തിൽ സകല എഴുത്തുകത്തുകളും മലയാളത്തിലായിരുന്നു. റസിഡണ്ടും ഗവണ്ണറും ഗവണ്ണർജനറാലുംകൂടി കേരളക്കരയിലെ രാജാക്കന്മാർക്ക് നമ്മുടെ ഭാഷയിലായിരുന്നു എഴുതിയിരുന്നത്. അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നേരിട്ടെഴുതിയിരുന്ന സന്ദേശങ്ങൾ ഇങ്ങനെ തുടങ്ങിയിരുന്നു:—

“ശ്രീമതു സകലഗുണസമ്പന്നരാന സകലധർമ്മപ്രതിപാലകരാന മഹാമേരുധീരസമാനരാന മിത്രജനമനോരഞ്ജിതരാന അഖണ്ഡിതലക്ഷ്മീപ്രസന്നരാന മഹാരാജമാന്യരാജശ്രീ” ഇന്നാൾക്കു്.

ആഭാടത്തോടുകൂടിയ ഈ തോടയംപുറപ്പാട്ട് കഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നെ നല്ല ഭാഷയിലായിരിക്കും കാതുഭാഗമായ പതിഞ്ഞാട്ടം നടത്തുക. രാജാക്കന്മാർതമ്മിലും അവർ കമ്പത്തിമാരുമായും “അന്വേഷണം എഴുതിപ്പിടിച്ചി”രുന്നതും മലയാളത്തിൽതന്നെ ആയിരുന്നു.

രാജാക്കന്മാർ അവരുടെ കീഴിലുള്ള പ്രഭുക്കന്മാർക്കും മറ്റും സ്ഥാനമാനങ്ങളും അവകാശങ്ങളും “സന്തതിപരമ്പരയായി” “ആചന്ദ്രാക്ഷം” അനുഭവിപ്പാൻ തക്കവണ്ണം കൊടുത്തുപോന്നു

അവകാശപത്രങ്ങളും “പട്ടോലമേനവന്മാർ” മലയാളത്തിലായിരുന്നു എഴുതിയിരുന്നത് എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അവയുടെ ഒരു പ്രതിച്ഛായയെ ഇവിടെ പകർത്തി കാണിക്കാം.

“നമ്മുടെ ഇരവി ചിരകണ്ടെന്നാൽ, (ഇന്ന) നാലതൃത്തിക്കുള്ളിൽപെട്ട ഭേശവും ഭേശാധിപത്യവും അമ്പലപ്പടി ഉഴരായ് മയ്യും ചക്കമുക്കാലുവട്ടവും കത്തുവിളക്കും പടിപ്പരയും കുളിപ്പരയും പട്ടം കുറിയും തളയും രണ്ടു കൈക്കും വളയും മേലാപ്പം തിരിയും കൊട്ടം കുരയും തണ്ടും അന്തേളവും അയ്മുല, മുമ്മുല ചെങ്കൊമ്പും കുറവും വാലും തോലും ശിക്ഷാരക്ഷയും നടന്നനുഭവിച്ച ചുങ്കത്തിലെ കണക്കെഴുതിച്ച ബോധിപ്പിച്ചുകൊള്ളുകയും വേണം.”

ഇതിലും വളരെ പഴക്കമുള്ളവയാണ് ഭാസ്കരവിവർമ്മന്റെയും വിരരാഘവശക്തവർത്തിയുടെയും താമ്രശാസനങ്ങൾ. ഇവ യഥാക്രമം ഉദ്ദേശം ൯൦൦-വും ൧൦൦൦-ാം സാവത്സരങ്ങൾക്കുമുമ്പുള്ളവയാകുന്നു. രണ്ടിൽനിന്നും അല്പം ഇവിടെ എടുത്തു പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

“കൊ കൊൻ മൈ കൊണ്ടാൻ കൊശ്രീ പാർക്കരൻ ഇരവി വന്മരു തിരുവടി പല നൂറായിരത്താണ്ടും ചെങ്കൊൽ നടത്തിയാളാനിൻറ യാൺടു ഇണ്ടാമാണ്ടെക്കെതിരു മൂപ്പത്താരാമാണ്ടു മയിരിക്കൊട്ട് ഇരുന്തരുളിയ നാൾ പിരസാദിച്ചരുളിയ പിരസാതമാവിത്.”

“ശ്രീപുപാലനരപതി ചിരകേരളശക്തവർത്തി ആതിയായി മുറമുറൈയേ പല നൂറായിരത്താൺടു ശബ്ദകൊൽ നടത്തായി നിൻറ ശ്രീ വീരരാഘവശക്തവർത്തിക്കു തിരുവി രാച്യം ചെല്ലായി നിൻറ മകരത്തിൽ വിയാഴമ മീനത്തായറ ഇരുപത്തൊൻറ ചെൻറ ചനിരോഹിണിനാൾ പെരുങ്ങുകൊയിലകത്തിരുന്നരുളെ.”

ഇവയിലെ ഭാഷാരീതിയെപ്പറ്റി ചർച്ചചെയ്യാൻ തല്ക്കാലം തുനിയുന്നില്ല നമുക്കു പ്രകൃതത്തിൽ പ്രവേശിക്കാം.

ഓരോ വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള തീട്ടരങ്ങളും വളരെ നിഷ്കർഷയോടുകൂടി ഭാഷയിൽതന്നെ എഴുതിവന്നു. ഒരു ന്യായാധിപതിയെ നിയമിക്കുന്ന സമയം അദ്ദേഹത്തിനുള്ള നിദ്ദേശങ്ങൾ ഇഴവിധമായിരുന്നു:—

“മാനത്തിലും മനസ്സാക്ഷിയിലും ദൃഷ്ടിവെച്ചു” അന്യായം പ്രതികാരങ്ങളിൽ പക്ഷമായിട്ടു വിചാരിക്കാതെ ധർമ്മശാസ്ത്രവും ഹുക്കനാമാവുപ്രകാരം വേണ്ടുവണ്ണം താല്പര്യമായി വിചാരിച്ചു

വച്ചിരിക്കുന്ന ശമ്പളവുപററി കയ്ക്കൂലി, സമ്മാനം മുതലായതു മോഹിക്കാതെയും സർക്കാരമുതലെടുത്തു തകരാറുകൾ ചെയ്യാതെയും നേരുന്നിരിക്കേണ്ട വരാതെയും നടന്നുകൊള്ളുകയും വേണം.”

പണ്ടു കോടതികച്ചേരികളിൽ മലയാളഭാഷയേ പാടുള്ളൂ എന്ന നിർബന്ധംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അന്യായങ്ങളും പത്രികകളും ബോധിപ്പിച്ചിരുന്നതും വാദമുഖങ്ങൾ നിർണ്ണയിച്ചിരുന്നതും വിധിന്യായങ്ങൾ എഴുതിയിരുന്നതും എല്ലാം മലയാളത്തിലായിരുന്നു. ഇന്നും വിധി ഇംഗ്ലീഷിലായിട്ടില്ലെന്നുള്ള സമാധാനമുണ്ടു്. കൊച്ചിയിൽ, ശങ്കുണ്ണിമേനവൻദിവാൻജിയുടെ കാലത്തു് പ്രസിദ്ധനായൊരു ബാരിസ്റ്റർ, മലയാളം അറിഞ്ഞുകൂടെന്നുള്ള കാരണത്തിന്മേൽ, സന്നതു കൊടുക്കാതിരുന്നിട്ടുണ്ടു്.

പഴയ കാലത്തെ വാചകരീതിയിൽ വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നും കേരളത്തിൽ നാട്ടാരുടെ ഇടയിൽ ആധാരങ്ങൾ മലയാളത്തിൽതന്നെ എഴുതിവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു് നമുക്കൊരു ആശ്വാസമേതുവാണു്. അററകരണവും അട്ടിപ്പേരോലയും തിരായി പരിണമിച്ചതുപോലെ, വാചകരീതിയിലും വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിപ്പാൻ ഒരു പഴയ ഉദാഹരണം ഇവിടെ കൊടുക്കാം.

“നാലതിരകത്തു് അകപ്പെട്ട പറമ്പും ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ട മെൽപ്പലവും കീഴ്പ്പലവും കൽകരട്ട കാഞ്ഞിരക്കുറിയും മുറുമുരട്ട മൂക്കുപ്പാമ്പും അതിരും വരമ്പും നരിയും നരിയിട പഴുതും അറതറ കിണറു് ആകാശം പാതാളവും മാൻപെടും കാടും മിൻപെടും ചോലയും തെൻപെടും മരവും ആൾ പോക്കും വഴിയും നിർ പോക്കും ചാലും ആറുവെയ്പ്പും വാറാമരവും പുററും നിധിയും നിക്ഷേപവും എപ്പേർപ്പെട്ടതും കൂടി അട്ടിപ്പേരായി തീർ മുതലായി നിരൂ് ഒട്ടിച്ചുകൊണ്ടാൻ.”

ഒരു മാതൃകകൂടി ഇവിടെ കാണിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്.

ഒരു സ്വരൂപം മറെറാന്നിലേക്കു് ഒതുങ്ങിയതിനുള്ള ഒരു പേപ്പുണിതു്.

“വീരരാഘവൻ തീട്ട എളേച്ചിമേനോൻ വായിച്ചു് മൂപ്പിലെ ധരിപ്പിക്കേണ്ടും അവസ്ഥ എന്നാൽ, നമ്മുടെ വക വടക്കുംകൂറിലുള്ള നാട്ടും മലറപ്പുവും നമ്മുടെ സ്ഥാനമാനങ്ങളും ക്ഷേത്രങ്ങളും രാജഭോഗങ്ങളും നടയിൽ വടക്കോട്ടുള്ളതു് എപ്പനിപ്പെട്ടതും നമ്മുടെ കോവിൽകാര്യത്തിൽനിന്നും അങ്ങെ വകക്കു് ഒഴിഞ്ഞു് എഴുതിത്തരികയും ചെയ്തു. മലപുറവും നാട്ടും ക്ഷേത്രങ്ങളും സ്ഥാന

മാനങ്ങളും രാജഭാഗം ഉൾപെട്ട വസ്തുവും നമ്മുടെ കോവിൽ കാര്യത്തിൽനിന്നും മേലാൽ ചോദ്യം ഇല്ലാത്തതുംവണ്ണം എഴുതി തരികയും ചെയ്തു. ഇപ്പടിക്കു എഴുതിയ പട്ടോല മേനോൻ രാമൻ വെൻ-മതു മനഞ്ഞായറ ചവു-ാംനു- കയ്യെഴുത്തു.”

ഇതിനൊരു അനുബന്ധവുമുണ്ടു പിന്നീടുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്തോ കേൾക്കുമണ്ടി? കൾ കാണിക്കുകയാൽ വകകൾ കണ്ടുകെട്ടി സങ്കാര ലേക്കു ചേർത്തു. പിന്നീടു സങ്കടം പറയുകയും പിഴ ചെയ്യുകയും ചെയ്തതിനുമേൽ ഏതാനും കൊടുത്ത അവസരത്തിൽ എഴുതിയതാണിതു.

“അരുളിച്ചെയ്ത നമ്മുടെ മൂത്ത കയ്ക്കൾക്കു എന്നാൽ, വടക്കുംകൂറ്റിൽ നമുക്കുള്ള മലപുറവും നാട്ടിലുള്ള വസ്തുവും അംശവും നടത്തിച്ച ആനക്കുഴി കത്തിച്ചു ആന പിടിപ്പിച്ചു ആ ഉരുവിൽ പാതി പവുത്തതരുമാറും കല്പിച്ചു നാം നിട്ടും തന്നു. എന്നാൽ ഈ കല്പിച്ചവണ്ണം തന്നെ അനുഭവങ്ങളും അനുഭവിച്ചു വിഴുന്ന ഉരുവിൽ പാതി പവുത്തു തരുമാറും പാതി അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുമാറും കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാലിതു കൊല്ലം വുമ്പം-മതു ഞായററിൽ കല്പിച്ച അരുളിച്ചെയ്ത മെക്കു.”

വെൻ-ലെ ആധാരം വടക്കൻപ്രദേശത്തുനിന്നു കിട്ടിയെന്നാണ്. ദേശവ്യത്യാസംകൊണ്ടു ഭാഷയ്ക്കുള്ള ഭേദം കാണിപ്പാൻ തെക്കുനിന്നുവന്ന ഉ. നു-ലെ ഒരു ശക്തിമുഖം നോക്കേണ്ടതാണ്.

“പെരുമാൾ വ്യാഴം മിഥുനവ്യാഴത്തിൽ അത്തിയറയും മുട്ടവിളയും കായ്ത്തത്തിൽ കൊല്ലം ഉ. നു-മാണ്ടു ഇടവഞ്ഞായർ ചവെന്ന ശനി അത്തം ഇന്നാളാൽ കാന്തളൂർശാല തൃക്കോവിൽ ശ്രീ അമൃതപ്പിഷാരതിരുവടി ഇരുന്നരുളിച്ച സന്നിധിയിൽ തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള സഭയും സഭജിതരും കൂടി ഇരുന്ന ശ്രീപത്മനാഭപ്പെരുമാൾതിരുമേനി കാവൽ കണ്ട മണ്ണിലും സന്താനം മുടിഞ്ഞുപോയതിൽ പാതിയും മുൻപ ചെയിലൂർ വിക്രമൻ കണ്ണനും വിക്രമൻ ഇരവിക്കു കാലം പോകതെന്നിയാകെ അവരോയിച്ചു ശക്തിമുഖം എഴുതിക്കൊടുത്തു.”

ഭത്തനുവദിച്ചുള്ള ഒരു തീട്ടരത്തിന്റെ സ്വഭാവവുമുണ്ടു കൊടുക്കുന്നതു വിഷയവിശദീകരണത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണതയ്ക്കു ആവശ്യമായിരിക്കും.

“നമ്മ-മാണ്ടു” ഇടവഞ്ഞായറിൽ (ഇന്നു) കോവിലകത്തിരുന്നരുളെ. നമ്മുടെ (ഇന്നു വീട്ടിൽ) ഇടുണ്ണാനും ഇടുണ്ണിലിക്കും മക്കൾക്കുംകൂടി എന്നാൽ, തങ്ങൾക്കു അനന്തരവരായിട്ടു (ഇന്നു വീ

ട്ടിലെ) ഇട്ടാരണനെയും അപ്പോഴിയേയും മക്കളെയും കല്പിക്കയും ചെയ്തു. മുമ്പറഞ്ഞ (വിട്ടിൽ) തറവാട്ടിലേക്കു കടത്തിന്നും ധനത്തിന്നും പിണത്തിന്നും പിണ്ഡത്തിന്നും പൊന്നിന്നും പാത്രത്തിന്നും ഉടുപ്പുവായുധത്തിന്നും പെട്ടിപ്രമാണങ്ങൾക്കും ആളടിയാർക്കും മറ്റു എപ്പേർപ്പെട്ടതിന്നും അനന്തരവരായി കല്പിക്കയും ചെയ്തു.”

ഇവയെല്ലാം നാട്ടുകാര്യങ്ങളിൽ ചില ശാഖകളുടെ പ്രകാശനങ്ങളായി കരുതിയാൽ മതി. പഴയ ഗദ്യത്തിന്റെ മാതിരി കാണിക്കുവാൻ മറ്റു ചില ഉദാഹരണങ്ങളും ഇവിടെ എടുത്തു കാണിക്കുന്നത് അവസരോചിതവും അത്യാവശ്യവും ആകുന്നു.

“ഉപനയനത്തുകൾ യാവച്ചിലകുകമങ്ങൾ വിശേഷിച്ചു വിധിച്ചതു” അതവറ്റിന്നു അന്യമാതപം ഭവിക്കിൽ ഉപനയനമാവത്തിക്കണം, എന്നു സാമാന്യേന പറയുന്നു. മിക്കവാറും അതിൽ ഭേദമുള്ളതിനെ പറയുന്നു. വൈശ്വാമിത്ര എന്നു താൻ അധിപിഭോഃ എന്നു താൻ അഗ്നിഗന്തരധി എന്നു താൻ ഉള്ള പ്രൈഷം ചൊല്ലാതെ ഗായത്രപദേശമെഴുതുകിൽ, ഗായത്രായവത്തിക്കേണ്ട. ഗുണലോപം വന്നാൽ പ്രധാനമാവത്തിക്കേണ്ട എന്നിട്ടു വ്യാഹൃതി പ്രായശ്ചിത്തം മതി. ഉടനെയെന്നെറികിലാവത്തിക്കിലുമാം. ബ്രഹ്മചാർയ്യി എന്ന പ്രൈഷം ചൊല്ലായ്കിലാവത്തിക്കണം. അതു പ്രധാനമാകുകൊണ്ടു ഗായത്രഭൂയനം പ്രണവവ്യാഹൃതികൂടെ വേണ്ടവർക്കു കൂടായ്കിലും വേണ്ടാത്തവർക്കു കൂടി ചൊല്ലുകിലുമാവത്തിക്കണം.”

ഇതിന്നൊരു രാജ കൊല്ലത്തെ പഴക്കമുണ്ടു്. ഏകദേശം യോഗിയാതിരിപ്പാടിന്റെ കാലത്തുണ്ടായതാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു വൈദികന്റെ ഇല്ലത്തുനിന്നു കിട്ടിയതാണു്.

“ആയുപത്രങ്ങളുടെ ശരീരമെങ്ങിനെയിരിക്കിൻറു എൻറ ജനകരാജനന്ദിനി സീതാദേവി അരുളിച്ചെയ്തു കാലത്ത, അതു കേട്ടടിയന്നം നിന്തിരുവടിയുടെ പാദാദികേശമുണർത്തിന കാലത്ത, അതു കേട്ട സീതാദേവിക്കു നിന്തിരുവടിയുടെ ഭൂതനെൻററിഞ്ഞ വിശ്വാസവൻറ നിന്തിരുവടിയുടെ വൃത്താന്തം കേട്ട സന്തോഷമുടയോളായിരിന്നിയങ്ങിനകാലത്ത, അടിയനുഞ്ചെൻറ സീതാദേവിയെക്കണ്ട പ്രദക്ഷിണംചെയ്തു നമസ്കരിച്ച നിന്തിരുവടിയാൽ ഭക്തമായ അംഗുലിയവും കൊടുത്ത അടയാളവാക്കുമുണർത്തി മുടിച്ചുടാർമണിയും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു ജനകരാജനന്ദിനി സീതാദേവിയെത്തൊഴുത വിടയുംകൊണ്ടു അശോകവനികോദ്യാനത്തിങ്കൽനിൻറു പുറപ്പെടുന്ന കാലത്ത ആദിത്യദേവനുദയംചെയ്താൻ.”

വാക്പാഠവായ സാഹിത്യകാരന്റെ മിടുക്കു കാണിപ്പാൻ “സുന്ദരകാണ്ഡം തമിഴി”ൽനിന്നു മറെറാരു ഭാഗം എടുത്തു നോക്കാം.

“അരുളിച്ചെയ്താൻ സീതാദേവി. അത എന്തെന്നു ഹനുമാനെ എനിക്കു തന്നുട്ടുത എന്നരുളിച്ചെയ്താൻ സീതാദേവി. വാതാത്മജനാൽ വന്ദിച്ചു കൊടുക്കപ്പെട്ട അംഗുലീയകത്തേക്കുണ്ടു പ്രസന്നഹൃദയയായി, ഏനെ ഇതല്ലൊ ഖരവധമുദിതമാകിന മുനിജനത്താൽ കൊടുക്കപ്പെട്ടു കുമാരനാൽ ആനീതമായി ഭരതശ്വർമ്മാകിന അംഗുലീമമെ ഇത എന്നരുളിച്ചെയ്താൻ സീതാദേവി. ഉണർത്തിനാൻ ശ്രീഹനുമാൻ. ഏനെ ഇവളല്ലൊ ദേവി അംഗുലീയകത്തേത്തിരുമുമ്പിൽ അർപ്പിക്കുന്നൊൻ. പന്നെത്തിരുമുവത്തിലർപ്പിക്കുന്നൊൻ; പന്നെക്കുചതത്തിങ്കൽ വെച്ചു ഗാഢഗാഢമംകുവണ്ണം ആശ്ലേഷിക്കുന്നൊൻ; കരാംഗുലിപല്ലവങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം അർപ്പിക്കുന്നൊൻ; ധ്യാനപരവശയായി കരുണാർദ്രയായി നിശ്ചലയായി നൊക്കുന്നവൻ എന്നുണർത്തിനാൻ ശ്രീഹനുമാൻ.”

ഇവയ്ക്കു് റോം കൊല്ലത്തെ പഴക്കമുണ്ടെന്നു കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. പകർപ്പിൽ “നമ്പ്യാരുടെ തമിഴ്” എന്നെഴുതിക്കാണുന്നു. മറെറാരുഭാഗത്തു് “സുന്ദരകാണ്ഡം തമിഴെ”ന്നുമുണ്ടു്. പാഠകം പറയുവാനൊ ഓലപ്പാക്കുത്തിനൊ തീർത്താകയാലായിരിക്കും ഒരു സമയം ഈ പേർ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്.

ഇനിയത്തേതു “വാസവദത്ത, ഭാഷാഗദ്യം” എന്നതിൽനിന്നാകുന്നു. അതിനു് 400 കൊല്ലത്തിൽമീതെ പഴക്കമുണ്ടെന്നു കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ഈവണ്ണം പറഞ്ഞു അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു് അയച്ചു, ഇങ്ങുപന്ന സമയത്തിങ്കൽ, ഭാര്യ ഭൂഖിച്ചു കരഞ്ഞതുകണ്ടിട്ടു, ഭാര്യയെ എടുത്തു മടിയിൽ വെപ്പുതുംചെയ്തു ഇരുന്നിട്ടു ഈവണ്ണം പറഞ്ഞു. അല്ലയോ സുന്ദരി നിന്റെ മനസ്സിൽ ഭൂഖം വളരെ ഉണ്ടു്. എങ്കിലും അതു അവിടെഇരിക്കട്ടെ ഭൂഖിച്ചുകരയുന്ന സമയത്തുങ്കൽ കണ്ണനീരു വീണിട്ടു നിന്റെ ഈ മുഖത്തിന്നു ശോഭകുറഞ്ഞുവശാവും. അതു ഏതുപോലെ. താമരപ്പൂവുകൾ മഴത്തുള്ളികൾ വീണാലത്തെപോലെ അതു മേതുചായിട്ടു ഭൂഖിച്ചുകരയരുതു്. ഞാൻ നായാട്ടിനായി പോയി വേഗം വരുന്നുണ്ടു്. അത്രനേരവും നിസഖിമാരോടുകൂടെ ക്രിഡിപ്പുതുംചെയ്തു സുഖമായിട്ടു് ഇരുന്നാലും”

“വിദഗ്ദ്ധമദേശം വാഴുങ്കിൻറ കരാളനാകിൻറ രാജാവു ബ്രാഹ്മണിയെ അഭിലഷിച്ചു ബ്രാഹ്മണനാൽ ശപിക്കപ്പെട്ടു ബന്ധുക്കളോടുകൂട രസാതലം പുക്കാൻ. ജനമെജയനാകിൻറ രാജാവു

കൊപത്തിനാൽ അശ്വമേധയാഗത്തിൽവെച്ചു ബ്രാഹ്മണരെടു കലാമിച്ചു ബ്രാഹ്മണരാൽ ശപിക്കപ്പെട്ടു ബന്ധുരാജ്യത്തെടുകൂടെ ശാപത്തെച്ചെൻറാൻ. ലോഭത്തിനാൽ ഐലൻപുരുരവാളനാകി ന്റരാജാവെനെ മിശീയരാകിൻറ ബ്രാഹ്മണർ യാഗം ചെയ്യിൻറി ടത്തുച്ചെൻറ അചരളടയ ധനം തനക്കു പട്ടുമളവൻറിയ വേ ള്ളിക്കൊൾവാൻ നിന്നെച്ചാകി അവരൾ ശപിച്ചുകെട്ടാൻ. രാവണൻ മാനത്താൽ ചരദാരത്തെക്കൊടാതൊഴിഞ്ഞുകെട്ടാൻ.”

കേശഭീയംവ്യാഖ്യയിൽനിന്നു് അല്പം കേൾക്കേണ്ടതാണു്.

വാത്മാദണ്ഡനിതിശ്ചേതിബാഹ്സത്യം സംവരണമാത്രം
മി ത്രയിലോകയാത്രാവിഭ ഇതി

(വ്യാഖ്യാനം) വാത്തയും ദണ്ഡനീതിയുമെൻറു ഇരണ്ടെ വിദ്യ കളെൻറു ബാഹ്സത്യർ ചൊല്ലുവിതു. ലോകയാത്രാവിത്തുകളായൊ ത്തു ജനത്താൽ സംവരണമാത്രം ത്രയി എൻറു വാദ അല്പപ്ര യോജനമാക്കിൻറമയാൽ ഒരുവരെ നാസ്തിക്യനെൻറു നിന്ദിയാ തെ ഒഴിവാൻ ത്രയി ആക്ഷേപത്ത ന്നാലെ ആനവീക്ഷിക്കയും ആ ക്ഷേപിച്ചോരിൽ പട്ടിതു്

ഇതിൻറ കാലം ഏ. ഡി. പത്താം ശതകമാണെന്നു് മ ഹകവി ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയുവാർകൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പി. കെ-യുടെ പക്ഷം അതിലും പഴക്കമുണ്ടെന്നാണു്.

“മാതംഗലിലാ” ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നാണു് ഇനിയത്തേതു്.

“നാഗസ്തർവ്വത്രഗത്യാ, ഗജ ഇതി, വിജയാദ”

ഗജ്ജനാദേവ, ഹസ്തി

വേധോഹസ്തപ്രസൂത്യാ, രിപുനരച്ചതനാ-

വാരണാഭ പാരണോപി,

മാതംഗോ വർത്തമുത്തപാദിതി, ജരയതിഗാം

കുഞ്ജരഃ പാദതോദാത്

പത്മീ പത്മപ്രസക്ത്യാ ദ്വിപ ഇതി മുഖതോ

ഹസ്തതോഽപി പ്രപാനാൽ.”

“എല്ലാടവും നടക്കുകൊണ്ടു് നാഗമെന്നു പേരു്. വിജയം കൊണ്ടും ശബ്ദിക്കുകൊണ്ടും ഗജം എന്നു പേരു്. ബ്രഹ്മാവിൻറ കൈകളിൽ നിന്നുണ്ടാവുക ഹേതുവായിട്ടു് ഹസ്തിയെന്നു പേരു്; ശത്രുക്കളെ തടുക്കുകൊണ്ടു വാരണമെന്ന പേരു്; നടക്കുമ്പോൾ വഴിയേ മുടിക്കു ഹേതുവായിട്ടു് മാതംഗമെന്ന പേരു്; ചവുട്ടുകൊണ്ടു

ഭൂമിയെ തകർക്കുകൊണ്ടു കഞ്ജരമെന്നു പേരു്; പുളിയോടുകൂടിയിരിക്കുകൊണ്ടു് പത്മിയെന്നുപേരു്; തുമ്പിക്കൈകൊണ്ടും വാകൊണ്ടും കുടിക്കുകൊണ്ടു് ദ്വിപമെന്നുപേരു്.”

“അശോകവനികാങ്കപ്രയോഗം ഭാഷ” എന്നതിൽനിന്നുള്ള ഒരു അപതരണത്തോടുകൂടി ഈ ഭാഗം അവസാനിപ്പിക്കാം.

“അശോകവനികാങ്കം പുറപ്പെടുന്നു അഷ്ടമംഗല്യവും വെച്ചു് മിഴാവ ചെച്ചപ്പൊട്ടത്തി ഗോഷ്ടി കൊട്ട! അരങ്ങുതളിച്ച യവനിക പിടിച്ച മറയിൽ നടയാടി മുടിച്ച കളിയം വെച്ച തിരിഞ്ഞാൽ വിളക്കത്തു താണനിന്നു വർഷവരന്റെ തലയിൽ കയ്യു രണ്ടും വെച്ച മൃഗന്റെ സ്ഥായിയിൽ യവനിക നീക്കിയാൽ ഗപഗപാ എന്നു് ചൊല്ലുതും ചെയ്യു് കൊറഞ്ഞൊന്നു നിന്നു് ഒരുകൊണ്ടു വിലക്കി ചിന്താമന്തരചിന്തനീയ എന്ന ഗ്ലോകം പാടിപ്പു. ചിന്താമന്തര എന്നുള്ളതിനു ദൃഷ്ടികൊണ്ടു വിചാരിക്കണം. ധത്തേ സൃജത്വായ താൻ നിശ്ചാസാൻ എന്നുള്ളതിനു ദീർഘശ്ചാസം കളയണം.”

“എങ്കിലോ പണ്ടു പുലസ്ത്യ വംശസംഭ്രാന്തനായിരിക്കുന്ന രാവണൻ ലങ്കയിൽ സൈന്യാമാകുവണ്ണം അധിവസിക്കുന്ന കാലത്തു് ഒരുദിവസം രാക്ഷസപ്പടയോടും കൂടെ നാഗയുദ്ധത്തിനായിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടു് പാതാളത്തിങ്കൽ ചെന്നു് നാഗത്താത്മാവുമായിട്ടു യുദ്ധംചെയ്യുന്ന കാലത്തിങ്കൽ ശൂർപ്പണഖയുടെ ഭർത്താവായിരിക്കുന്ന വിദ്യുജ്ജിഹ്വനെ അറിയാതെ നിഗ്രഹിക്കു ഹേതുവായിട്ടു് ദുഃഖിതയായി പുരോഭാഗത്തിങ്കൽ പതിതയായിരിക്കുന്ന ശൂർപ്പണഖയുടെ വാക്കുകളെ കേൾക്കുഹേതുവായിട്ടു് അല്ല ശൂർപ്പണഖെ നിനക്കു ത്രൈലോക്യത്തിങ്കൽ ഏതൊരു പുരുഷനെ ഭരണു് ആഗ്രഹം. അവനെ ഭർത്താവായി വരിച്ചുകൊണ്ടാലും.”

ഇത്ര അധികം ഉദാഹരണങ്ങൾ കൊടുത്തതിനു് പ്രത്യേകം ചില കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടു്. ഗദ്യസാഹിത്യം അടുത്തകാലത്തുണ്ടായതാണെന്നൊരു പക്ഷക്കാരണ്ടു്. പദസൗർവ്വഭ്യം ഹേതുവായിട്ടു് മനുഷ്യരുടെ ചിത്തവൃത്തികളെ വാങ്മൂലമായി പുറത്തു പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു് സാധിക്കുകയില്ല എന്നു കുന്നു മറെറൊരു കൂറുകാരുടെ തോറ്റം. ഇതുണ്ടും ശരിയല്ലെന്നു അനുമാനിക്കുവാൻ ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു സഹായമാകുമെങ്കിൽ, എന്റെ ശ്രമം ഫലിച്ചതായി ഞാൻ അഭിമാനിച്ചുകൊള്ളാം.

ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ കാലത്തെ പ്രാചീനകാലം, മധ്യകാലം, ആധുനികകാലം എന്നു മൂന്നായി ഭാഗിക്കുന്നതു എങ്കിൽ,

ക്രിസ്തുമസ് മറ്റ് മുതൽ മുമ്പ് വരെയുള്ള ശതാബ്ദങ്ങളെ മധ്യ കാലമായി കണക്കാക്കി വ്യവഹരിക്കാം. പത്താംവർഷം മുതൽ പേർ ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ കാണുന്നുള്ളൂ. സാധാരണയായി ആ വക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ പരിശോധിച്ചാൽ, അവയുടെ പരിഷ്കരണരീതിയിൽനിന്ന്, അവ ഒരു നീണ്ട കാലത്തിന്റെ പരിണാമങ്ങളാണെന്ന് ഊഹിപ്പാൻ പ്രയാസം ഉണ്ടാകയില്ല. ആദ്യ കാലത്തു് തമിഴിന്റെ ശക്തി പ്രധാനമായിരുന്നു. തോലന്റെ കാലാവസ്ഥയോടുകൂടി, നമ്മുടെ ഭാഷയെ ആ പിടിയിൽനിന്നു വിടർത്തുവാൻ അദ്ദേഹം നല്ലപോലെ ഉത്സാഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആട്ടപ്രകാരം, ക്രമദീപിക ഇവ അക്കാലത്തെ കൃതികളാണ്. കൂടിയായും, കൂത്തു്, പാറകം എന്നിവ ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്കു വളരെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെരളീയം, അദ്ധ്യാത്മപദലം, സിദ്ധാന്തപഞ്ചരം മുതലായ പല വ്യാഖ്യാനങ്ങളും ആ കാലത്തെ ഭാഷയിലാണ് കാണുന്നത്.

മധ്യകാലമായപ്പോഴേയ്ക്കും മലയാളഗദ്യം സംസ്കൃതത്തിന്റെ വലയിൽ പെട്ടുപോയി. എന്നാൽ തമിഴിന്റെ പിടി തീരെ വിട്ടുപോയില്ല. ഭാഷാഭാഗവതം, ഉത്തരരാമായണം ഗദ്യം എന്നവ ഇക്കാലത്തെ കൃതികളാണ്. സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങൾക്കു പലതിനും ഇക്കാലത്തു വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ എഴുതിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. പക്ഷിയം ചടങ്ങു്, ആചാരദീപിക, മുഹൂർത്തപദവി, ബാലശങ്കരം എന്നിവയും മധ്യകാലവർത്തികളാണ്. ഗ്രന്ഥവരികൾ, എഴുതുന്ന സമ്പ്രദായം ഇക്കാലത്താണ് തുടങ്ങിയതെന്നു തോന്നുന്നു. കേരളോല്പത്തികളും കേരളപഴമയും ഭാഷകൊണ്ടു ഇക്കാലത്തുണ്ടായതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ആധുനികകാലത്തു വിദേശഭാഷകളുടെ സമ്പർക്കവും മലയാള ഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ ഭാഷയുടെ ആദ്യകാലത്തെ ഗദ്യരീതി പല നൂറ്റാണ്ടുകളിലും വിളംബരങ്ങളിലും കാണാം. കിഴക്കേത്തു വാര്യരുടെ ഈസോപ്പകഥകൾ വളരെപ്പേർ കണ്ടിരിക്കുകയില്ല. ആയില്യംതിരുനാൾ തിരുമനസ്സിലെ മിനകേതനചരിതം പലരും വായിച്ചിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ട്. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ചങ്കരംപൊന്നത്തു അച്യുതമേനവനും ആകുന്നു ഭാഷാഗദ്യസാഹിത്യത്തിനെ പുതിയ മാതിരിയിൽ പരിഷ്കരിക്കുവാനും വളർത്തുവാനും ആദ്യമായി പ്രവർത്തിച്ചുതുടങ്ങിയതു്. ഇവരെ പിന്തുടർന്ന് അതിനെ വിവിധസരണികളിൽകൂടി വിപുലമാക്കി പുലർത്തുകൊണ്ടുവന്നവരുടെ ഗണനത്തിൽ രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, സി. വി. രാമൻപിള്ള, ചന്തുമേനോൻ, കണ്ട

ത്തിൽ വർണ്ണിതമാക്കി, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനായനാട്, സി. വി. കുഞ്ഞുരാമൻ എന്നിവരുടെ പേരുകൾ കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി നമ്മൾ സ്മരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇരിക്കുന്നവരെക്കുറിച്ച് പറയുന്നത് ശിഷ്ടാചാരമായിരിക്കയില്ലല്ലോ.

നമ്മുടെ ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന് ശാസ്ത്രരീതിയിൽ നിയമാവലി യൊന്നും ആരും പണ്ടു് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിലും, പ്രാചീനകാലം മുതലേ അതൊരു സാഹിത്യവിഭാഗമായിത്തീർന്നു എന്നുള്ളതിന് യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

പിന്നെ പദങ്ങളുടെ ദർപ്പഭേദംകുറിച്ചും വിലപിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. കാരണം, നമ്മുടെ വിചാരവികാരങ്ങളെ വഴി പോലെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ട വാക്കുകൾ നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയുടെ ഭണ്ഡാരത്തിലുണ്ടോ എന്നൊരു സംശയത്തിന് സന്ദർഭം നേരിട്ടിട്ടില്ല എന്നു പറയുന്നതിന് അതായി പെരുമാറുന്നവർ യാതൊരു സംശയവുമുണ്ടാകുകയില്ല. 'ഗുണ്ടർട്ടെന്ന് പ്രബല മതിമാൻ' തീർത്തുവെച്ചിട്ടുള്ള ആ സ്മരണാർത്ഥമായ ശബ്ദകോശം ഒന്നു നോക്കിയാൽ, അത്ഭുതത്തോളമായ എത്ര എത്ര വാക്കുകളാണു ഇന്ന് തീരെ ലുപ്തപ്രായങ്ങളായി തീർന്നിട്ടുള്ളതെന്നു കാണാവുന്നതാകുന്നു. അതു വാക്കുകളുടെ കുറവും കുറവും കൊണ്ടല്ല. മാതൃഭാഷയിലുള്ള അഭിമാനം കുറഞ്ഞിട്ടോ സംസ്കൃതത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും ഉള്ള ഭ്രമം കൂടിട്ടോ ആയിരിക്കുവാനെ തരമുള്ളു. വെറുതെ മറിച്ചുനോക്കിയ സമയം മേല്പറഞ്ഞ ശബ്ദകോശത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ കുറെ വാക്കുകളെ ഇവിടെ എടുത്തുപറയാം.

അടലർ=ശത്രു അടക്കാവു്=അഭയസ്ഥാനം. അരിമ്പൊരുൾ=ആന്തരാത്മം. അറമുറിയൻ=ഭവനഭേദി. ആണിലും=വരന്റെ ഗൃഹം. ഇണ്ടന്തിരി=കോലാഹലം. ഇളംതെന്നൽ=നേർമണിക്കാരൻ. ഉള്ളുരുക്കം=കഠിനമായ മനോവേദന. കരുമന=കരുത്തു്. കരുമനകൾകാട്ടുക=അഹംഭാവത്തോടും അതിരുകവിഞ്ഞും പ്രവർത്തിക്കുക. പൊന്നാരം=അതിപ്രശംസ. കുണ്ടണി=പൈശ്ചന്യം. കുറന്തിരിട്ടു്=രത്നച്ചുരുക്കം. കുഴിമാടം=ശവസ്ഥാനം. കുട്ടാല=ദേവാലയം കൊട്ടാരം (ദേവസ്ഥാനങ്ങളോടൊക്കെ സൂക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥലം) കൈവലച്ചിൽ=ഭാരിദ്യം. ചാക്കടി=വംശവിപ്ലവം. തെരുവലൻ=ധർമ്മക്കാരൻ, തെരുവിൽ അലഞ്ഞുനടക്കുന്നവൻ. നകതു്=റൊക്കെപണം. നടമാളി=തെരുവു്. നാന്തല=വാചാലത നീരാഴി=ജലാശയം. നെല്ലൊറിയൻ=പിശുക്കൻ. പുലം=നെല്ലുണ്ടം മലർവാടി=പൂങ്കാവു്. മൊഴിപിഴ=ദുരാചാരം. ഈ രാഗുടക്കൽ=കോപിക്കൽ. ഉണ്ണിക്കുതിരവൻ=പ്രഭാതസൂര്യൻ.

അനവധി വാക്കുകൾ ഈ തരത്തിൽ ഉണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ നിഘണ്ടുവിൽ ഈവക എല്ലാ വാക്കുകളും പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. പുറമെ, ആശാരി, മൂശാരി മുതലായ ശില്പികളുടെയും ലളിതകലാകാരന്മാരുടെയും വ്യവസായങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന പല വാക്കുകളും ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ സാങ്കേതികശാസ്ത്രങ്ങളും അതിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. പുതുതായൊരു നിഘണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നല്ലതു മുൻപറഞ്ഞതിനെ പരിഷ്കരിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതായിരിക്കും മലയാള ഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കും പ്രചാരത്തിനും ഈ വിധം പരിഷ്കരിച്ചൊരു നിഘണ്ടുവിന്റെ ആവിഭാവം അത്യാവശ്യമാണ്. നമ്മുടെ ഭാഷയെ കൈവെടിഞ്ഞത് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് മാതൃകയായ തുല്യമാണെന്നുതന്നെ ഓർത്തുകൊള്ളണം. നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയ്ക്ക് ശോഭനമായൊരു ഭാവിയുണ്ടാക്കുവാൻ അത്യുത്സാഹത്തോടുകൂടി പരിശ്രമിക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ പരമപാവനമായൊരു കൃത്യമാണെന്നും കരുതിക്കൊള്ളണം. മറ്റേതു പാപം, ഇതു പുണ്യം.

ഇക്കാലത്താകട്ടെ, പല കോടതികളിൽനിന്നും കച്ചേരികളിൽനിന്നും മലയാളഭാഷയെ മിക്കതും പുറത്തു തള്ളിക്കളഞ്ഞിരിക്കുകയുണ്ടെന്നിലും, നമ്മുടെ ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ശക്തിക്ക് കാണത്തക്കതായ ഒരു ഉടവും തട്ടിയില്ലെന്നുതന്നെ ഉറപ്പായി പറയാം. ഒരു കോടതിക്കും ഒരു കച്ചേരിക്കും ഗദ്യത്തെ നിശ്ശേഷം ബഹിഷ്കരിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല, സാധിക്കുകയുമില്ല അതിലും വിശേഷിച്ചു, എത്രയെത്ര വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളാണ് അതിനെ മാനിച്ചു പ്രചരിപ്പിച്ചുവരുന്നത്? അനവധി വിദ്യാലയങ്ങളിൽ അതിനു അസുയാവഹമായൊരു സ്ഥാനം പാഠ്യപരിപാടിയിൽ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇനി അതിന്റെ അവസ്ഥയ്ക്കും ഓജസ്സിനും കുറവുവരാതെ ഭാഷയെ വേണ്ടുവണ്ണം പോഷിപ്പിക്കേണ്ട ഭാരം ഭാഷാഭിമാനികളുടെയാണെന്നു സംശയംകൂടാതെ പറയാവുന്നതാണ്. അവസരോചിതമായ ഔചിത്യത്തോടുകൂടി ഓരോ വിഷയങ്ങളെ പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു സാധിച്ചിരുന്നു എന്നു കാണിപ്പാനാണ് ഇവിടെ ചില ഉദാഹരണങ്ങളെ ഉദ്ധരിച്ചത്. ഇന്നത്തെ മാതിരിയിൽ, പകുതി മലയാളം, മുണ്ടാണി സംസ്കൃതം, മാഹാണി ഇംഗ്ലീഷ് എന്നിവ കൂട്ടിക്കലർത്തിയ ഒരു സങ്കരഭാഷ പണ്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇതിനെ കഴിയുന്നവേഗം ത്യജിക്കുന്നതല്ലാതെ, ഒരിക്കലും വളരുവാൻ സഹായിക്കരുത്. ഇതിന്റെ പോഷണത്തിനു പ്രോത്സാഹനം നല്കുന്നപക്ഷം അത് ഗദ്യത്തിന്റെ ജീവനായ ഓജസ്സിനെ കളയുമെന്നുതന്നെയല്ല, നമ്മുടെ മാതൃഭാഷ

യുടെ വ്യക്തിതയേയും ശൈലിയേയും നശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യും. മാത്രഭാഷയെ സ്നേഹിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ, നമ്മൾ ബങ്കാളികളെയും മഹാരാഷ്ട്രന്മാരെയും അനുകരിക്കേണ്ടതാണ്. അധർ അവരുടെ ഭാഷകളെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനായി ചെയ്യുന്ന പ്രയത്നങ്ങൾ കണ്ടുപറിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതോർമ്മയിലിരിക്കേണ്ട ഒരു സംഗതിയത്രെ തെക്കൻ, നടു, വടക്കൻ എന്നീ ഭാഷാഭേദങ്ങളെക്കുറിച്ചു പരിഭ്രമം വേണ്ട. വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടും പല ഭേദക്കാരമായി സാഹചര്യം സമ്പാദിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യംകൊണ്ടും സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സഹായത്താലും അവതേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപൊയ്ക്കൊള്ളും. വരമൊഴി നന്നായാൽ വായ്മൊഴിയും നന്നാവും. എല്ലാംകൊണ്ടുനോക്കിയാലും, വരമൊഴിയെ നന്നാക്കുവാനാകുന്നു നാം ശ്രമിക്കേണ്ടതു്.

സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്നു വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നവയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷയെ മാത്രമല്ല വരമൊഴി എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ടു് ഞാൻ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. പത്രഭാഷ, പ്രസംഗഭാഷ, സന്ദേശഭാഷ എന്നിവയെ എല്ലാം വരമൊഴിയുടെ അധികാരത്തിൻ്റെയിൽ പെടുത്തേണമെന്നാണ് എന്റെ സിദ്ധാന്തം.

എഴുതുവാനും വായിക്കുവാനും സാധിക്കുന്നവയ്ക്കൊക്കെ ലേഖകനും ഗ്രന്ഥകാരനും ആവാമെന്നായിരിക്കുന്നു. പിന്നെ കൂടുതലായി കുറച്ചു കടലാസ്സും മഷിയും ഒരു പേനയും വേണം. യുദ്ധമില്ലെങ്കിൽ, ഇവ സുലഭമായിരിക്കും. അപ്പോൾ സാഹിത്യവ്യവസായത്തിനു് വേണ്ട സാമഗ്രികളൊക്കെയായി. ഈ വിചാരം ആശാസ്യമൊ സഹീകാര്യമൊ ആയിട്ടുള്ള ഒന്നല്ല. അഭ്യാസംകൊണ്ടുമാത്രമേ അനായാസമായും പ്രസാദത്തോടുകൂടിയും ഉള്ള ഗദ്യരചന വിഭാഗമാക്കുക സാധിക്കൂ. ഏതു്കെട്ടിയാൽ മുഴച്ചിരിക്കും. ശബ്ദശുദ്ധി, വാക്യശുദ്ധി, സന്ദർഭശുദ്ധി എന്നിവ ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ ഗദ്യത്തിനു സാഹിത്യകോടിയിൽ കടക്കുവാൻ അവകാശമുള്ളൂ. ഇവയ്ക്കു പുറമെ, വാസനയും പരിചയവുംകൊണ്ടുണ്ടാകേണ്ട സാമർത്ഥ്യം, അതായതു് തഴക്കം, കൂടി ഉള്ളവർക്കു അഭികാമ്യമായൊരു വാചകരീതി സ്വാധീനമാകൂ.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽനിന്നു വ്യാകരണനിയമങ്ങളെ അനാദിച്ചാൽ അവതാളത്തിൽ വീഴും എന്നു വെളിവാകുന്നതാണ്. വ്യാകരണശാസ്ത്രത്തെമാത്രം ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു് മതിയാകുകയും ഇല്ല. ഗദ്യസാഹിത്യത്തിനും “തെളിഞ്ഞും ഒളിഞ്ഞും കിടക്കുന്ന പല നിയമങ്ങളു്”മുണ്ടു്; അവയേയും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. “കേരളപാണിനി”യത്തിൽ നമുക്കാവശ്യ

മുളള വ്യാകരണനിയമങ്ങളെയും, അതുപോലെതന്നെ, “സാഹിത്യസാഹ്യ”ത്തിൽ “വരമൊഴി”നിയമങ്ങളെയും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

നമ്മുടെ പദ്യസാഹിത്യത്തിനു സംസ്കൃതസാഹിത്യശാസ്ത്രത്തെ വളരെ അശ്രയിക്കേണ്ടതായിട്ടാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത് എന്നാൽ, സംസ്കൃതത്തിൽ ഗദ്യത്തിനു മാന്യമായൊരു സ്ഥാനമില്ലാത്തതു കാരണം, ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ നമുക്ക് അവലംബം, അതിനു വലിയൊരു നിലയുള്ള ഇംഗ്ലീഷുഗദ്യസാഹിത്യശാസ്ത്രമായിരിക്കേണം ഇതെന്റെ അഭിപ്രായം മാത്രമാണെന്നു കരുതരുതെ. പണ്ഡിതവരേണ്യന്മാരും കശാഗ്രബുദ്ധികളും ഭാഷാഭിമാനികളും എന്നു പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനും, അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഇഴവിധമാണ് ധൈര്യമായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

“ഇംഗ്ലീഷുസാഹിത്യശാസ്ത്രകാരന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകളിൽ സ്വഭാഷയ്ക്കു യോജിക്കുന്നിടത്തോളംഭാഗം അതേവിധം പകർത്തുകയും, ആ മായ പിടിച്ചു മറുചിലതു യഥാമതി കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും മാത്രമേ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ” എന്ന് “സാഹിത്യസാഹ്യ”ത്തിൽ രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാനും, “ചരിത്രം, ആഖ്യായിക, വാങ്മുഖം, ശാസ്ത്രം ഇത്യാദി വിഷയഭേദേന ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന മലയാളഗദ്യകൃതികൾക്ക് ആയുസ്സുററ സംസ്കൃതത്തിൽ എതിരുകാണാൻ പ്രയാസമത്രെ. ഇംഗ്ലീഷിൽ ആവക ഗദ്യഭേദങ്ങൾ സുലഭവുമാണ്. പരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായത്തിൽ മലയാളഗദ്യവിഭാഗം ആംഗ്ലേയരീതിയോടു ഏറ്റവും യോജിച്ചാണിരിക്കുന്നത്” എന്ന് “സാഹിത്യസാഹ്യ”ത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും കല്പിച്ചു തിരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

“മലയാളം എഴുതുവാൻ നിയമമൊ? ഇനി അങ്ങനെ ഒന്നും കൂടിയെ വേണ്ട” എന്ന് ചിലർ പറയുമായിരിക്കും. അതിലുളളതപ്പെടുവാനില്ല. നിയമങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഒരു ദിക്കിൽ നില്ക്കുവാൻ വഹിയാ; നിന്ന ദിക്കിൽനിന്നാണു തിരിയുവാനും തരമില്ല. ആരുമറിയാതെ, മുതൽകൂടി പലിശയിൽ അലിഞ്ഞുപോകുന്നു; ജന്മം ലയത്തെയും പ്രാപിക്കുന്നു. തക്ക കാരണത്തിന്മേൽ, അങ്ങനെ പരിഭ്രമിക്കുന്നവരോടു ഞാനൊരു സമാധാനം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ; സാഹിത്യനിയമങ്ങളുടെ ലംഘനത്തിനു രാജകീയശിക്ഷയില്ലാ എന്ന്. പക്ഷേ, ആവക നിയമങ്ങളെ വിരോധിച്ചാൽ, കുട്ടികളുടെ പരിമാസത്തിനു പാത്രമായിത്തീരും. അത്ഥലാഭ

ത്തിനും ഇടിവു പറയും. മലയാളം എഴുതുവാൻ നിയമമോ? എന്നും, അതെന്നും ആവശ്യമില്ലെന്നും വിചാരിക്കുന്നവരുടെ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമായി അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ മുന്ദറഞ്ഞ അവതാരികയിലെ ഒന്നരണ്ടു വാക്യങ്ങൾ ഇവിടെ കൊടുക്കാം. “സാഹിത്യത്തെ പുറമേയുള്ള വേഷംപ്രമാണിച്ചു ഗദ്യം, പദ്യം, മിശ്രം എന്നു മൂന്നായിട്ടും, ഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ സ്വഭാവമനുസരിച്ച്, ഉപദേശം, വിനോദം എന്നു രണ്ടായിട്ടും, രൂപംപ്രമാണിച്ചു, ആഖ്യാനം, വർണ്ണനം, വിവരണം. ഉപാദനം എന്നു നാലായിട്ടും സാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വരൂപം ആടിയിൽ കാണിച്ചുതരുന്നു. പിന്നീട് അതു പ്രവചിക്കുന്ന നിഗൂഢമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ലളിതപദവിന്യാസത്തോടുകൂടി സഞ്ചിച്ച് അതിന്റെ കൈവഴികൾ ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി അവയുടെ വളവുകളും പിരിവുകളും സരസങ്ങളായ ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു വെളിവാക്കിത്തരുന്നു”. ഇതു ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തെ സംബന്ധിച്ച് അതിസൂക്ഷ്മമായൊരു സൂചന മാത്രമേ ആയിട്ടുള്ളൂ. ഇതിൽനിന്ന് അതിന്റെ വിപുലമായ വിസ്തീർണ്ണം ഏകദേശം ഉൾക്കൊള്ളാൻ സാധിക്കും. ഒരു വേലാപടവും കൂടാതെ ഇരിൽകൂടിയുള്ള പര്യടനം സാധ്യമാണോ?

എങ്കിലും, പദ്യസാഹിത്യത്തിനേ നിയമമുള്ളൂ; ഗദ്യസാഹിത്യത്തിനൊരു നിയമവുമില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർ പലരുമുണ്ട്; വേണ്ടെന്നു ശരിക്കുന്നവരുമുണ്ടായേക്കാം. പദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ കർക്കശങ്ങളാണ്; ഗദ്യസാഹിത്യനിയമങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് അവയുടെ തുക പരിമിതമായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ഗദ്യസാഹിത്യനിയമങ്ങളാകട്ടെ, അനിർണ്ണിതങ്ങളും, അനേകവും, സ്ഥിതിസ്ഥാപകങ്ങളും, ഓരോ സന്ദർഭങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചുവരും ആയിരിക്കും. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ വിധി വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുവാൻ തരമില്ലാതെ, നിരോധങ്ങളെക്കൊണ്ടു വഴി കാട്ടേണ്ടതായും വന്നേക്കാം.

ഒരു അസിക്രീഡകന് ആഡംബരം കുറഞ്ഞിരിക്കും. പഠിച്ചു പഠിച്ചായിട്ടുള്ളതൊക്കെ നല്ല മൂർച്ചയുള്ള വാടകൊണ്ട് ഇന്നതേ കാണിച്ചുകൂട്ടു എന്നില്ല. അത്യാശ്ചര്യകരങ്ങളായ അയാളുടെ അഭ്യാസങ്ങൾക്കു കാണികൾക്കു വിഷമങ്ങളൊക്കെ ആപത്കരങ്ങളായൊ തോന്നുകയില്ല. വീദ്യയും തഴക്കവും വാസനയുമുള്ളൊരു ധന്യനായ ഗദ്യകാരൻ ഉചിതപദങ്ങളെക്കൊണ്ട്, ഒന്നിൽനിന്നൊന്നെന്നവണ്ണം തുടരുന്ന, ശബ്ദാത്മഭംഗികളോടുകൂടിയ വാചകങ്ങളെയും വിവിധങ്ങളായ വാചകങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള ഖണ്ഡികകളെയും അദ്ധ്യായങ്ങളെയും, അനുസ്മൃതമായി എഴുതിയുണ്ടാക്കിയാൽ, സ്വ

പുനരായി ഷേകിപ്പോകുന്ന ശരണഭിയിലെ നിമ്ബലജലംപോലെ, പ്രസന്നമായി പ്രവഹിക്കുന്ന ആ ഗദ്യത്തിന്റെ മാധുര്യത്തിൽ വായനക്കാരന്റെ മനസ്സ് അറിയാതെത്തന്നെ ആമഗ്നമാകും. ലേഖകന്റെ കൗശലംകൊണ്ടു്, ആ രചനയിൽ അന്തർവിച്ചുകിടക്കുന്ന നിയമങ്ങളും ശ്രമവും തഴക്കവും പഠിപ്പം ഒന്നും വായനക്കാരന് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, അവയെക്കുറിച്ചു് ആലോചിപ്പാൻതന്നെ അയാൾക്കു് അവസരം ഉണ്ടാകുകയില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു കൗശലം കൈവശപ്പെടുത്തുവാനാണു് ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും പത്രത്തിലും മാസികയിലും എഴുതുവാൻ പുറപ്പെടുന്നവരും ഉത്സാഹിക്കേണ്ടതു്. ഇവരെ ഇതു സമ്പാദിപ്പാൻ സഹായിക്കേണ്ടതിനാണു് ഗദ്യസാഹിത്യനിയമങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു പ്രവേശികയുടെ ആവശ്യമുണ്ടെന്നു ഞാൻ ആദ്യം പ്രസ്താവിച്ചതു്. ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രൊഫസർ ഏറൽ എന്ന പണ്ഡിതൻ “ഗദ്യം അതിന്റെ അംശങ്ങൾ, പ്രയോഗം, വളച്ചു്” എന്ന നാമധേയത്തിൽ കീർത്തിയമായൊരു കൃതി എഴുതിട്ടുണ്ടു്. ഇതിനെ അനുകരിച്ചൊരു ചെറിയ ബുക്കുണ്ടായാൽ മതി. ഇതും “സാഹിത്യസാഹ്യ”വും നല്ലപോലെ വായിച്ചതിനുശേഷമേ, ഗദ്യസാഹിത്യവ്യവസായത്തിൽ ഏർപ്പെടാവൂ എന്ന ഒരു നിശ്ചയവും വേണ്ടതത്യാവശ്യമാകുന്നു. അങ്ങനെ വന്നാൽ, നമ്മുടെ ഭാഷാഗദ്യസാഹിത്യത്തിനു് അടുത്തകാലത്തുതന്നെ പ്രശസ്തമായൊരു സ്ഥാനം ലഭിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇതിനായിട്ടും ഈ സമ്മേളനത്തിനു സർവ്വിജയത്തിനായിട്ടും പ്രാർത്ഥിച്ചും നിങ്ങളുടെ ക്ഷമയേയും ഔദാര്യത്തേയും മാനിച്ചും ഞാൻ ഈ പ്രസംഗത്തെ ഉപസംഹരിക്കുന്നു.

രവു ഭാഗവതം

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

കോമളം ക്രുജയൻ വേണം ശ്യാമളോയം കുമാരകുഃ
വേദവേദ്യം പരബ്രഹ്മ ഭാസതാം പുരതോ മമ.

ശ്രീകൃഷ്ണാവതാരമത്രെ പൂണ്ണാവതാരമായിട്ടുള്ളതു്. പുരാണകോടിയിൽ ഭാഗവതത്തിനു പ്രഥമസ്ഥാനം ലഭിക്കുവാനുള്ള കാരണങ്ങളിൽ മുഖ്യമായതു് അതിലെ ഭഗവൽകഥയുടെ പരിമളമാകുന്നു. പതിനേഴുപുരാണങ്ങളുടെയും ഭാരത ഇതിഹാസത്തിന്റെയും നിർമ്മാണം, വേദവിഭാഗം, എന്നീ മഹൽപ്രവൃത്തികൾ

ചെയ്തിട്ടും മനശ്ശാന്തി കിട്ടാഞ്ഞു ക്ലേശിച്ച വ്യാസമഹർഷി, നാരദോപദേശപ്രകാരം, അതിന്നായിക്കൊണ്ടാകുന്നു ഭാഗവതത്തെ രചിച്ചത്. ആ സംഗതിയും ഭാഗവതമഹിമയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. ഭാഗവതപുരാണത്തിൽ അദ്ദേഹം ഓരോ കാര്യങ്ങളെ ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ഓരോ തത്വങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതും അവയുടെ നാനാഭാവങ്ങളെയും ശാസ്ത്രരീതിയിൽ ചർച്ച ചെയ്തു തിന്നമേൽ ആകുന്നു.

മോക്ഷത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്ന സനാതനികൾ ഇതിനെ നിത്യവും പാരായണം ചെയ്തുകൊണ്ടു ശ്രവണം ചെയ്തുകൊണ്ടു ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. ഭക്തികൊണ്ടു മുക്തി എന്നാണ് ഭാഗവതസിലാന്തം സാധാരണക്കാർക്കു കർമ്മജ്ഞാനയോഗാദികൾ ശില്പിച്ചു മോക്ഷത്തെ പ്രാപിക്കുവാൻ പ്രയാസമാക്കിയിരിക്കും. ഭക്തിമാർഗ്ഗം എല്ലാവർക്കും ശക്യമെന്നു സനകാദികളായ യോഗികളും ജനകാദികളായ കർമ്മികളും തുറന്നു പറയുകയും കാണിച്ചു തരികയും ചെയ്യുന്നു. അവിടെയും സഗുണോപാസന തന്നെ സുസാധ്യമായ പന്ഥാവു്. ഇതെല്ലാം അനുഭവസ്ഥനായ മഹാത്മാക്കളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളാണ്. ഇവയെക്കുറിച്ചു സംശയിപ്പാൻ അവകാശമേ ഇല്ല. അതു കാരണം, യുക്ത്യനുസരണം ഇവയെ സമർത്ഥിക്കുവാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, ആവിധം ചെയ്തു് ഈ അവതാരികയെ നീട്ടിക്കൊണ്ടുപോയിട്ടു പ്രയോജനം കാണുന്നില്ല.

ഈശ്വരനും താനും പ്രേമമയമായൊരു ബന്ധം ഏർപ്പെടുന്നതിലാകുന്നു ഭക്തിയുടെ ബീജം കിടക്കുന്നതു്. ബീജാവാപത്തിനു വിശ്വാസവും ശ്രദ്ധയും അത്യാവശ്യമാണ്. അപ്പോൾ സൂചി അയസ്കാന്തത്തെയും, പതിവുത സ്വഭത്താവിനെയും പ്രാപിക്കുംപോലെ, ഭക്തന്റെ മനസ്സ് ഭഗവൽപാദാരവിന്ദങ്ങളെ പ്രാപിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും.

ഭക്തി ഉണ്ടാകുന്നതിനും വഴിപോലെ വർദ്ധിക്കുന്നതിനും ഓരോരുത്തർക്കു തക്ക ഉപകരണങ്ങളെ പൂർവ്വസൂരികൾ കണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രവണം കീർത്തനം വിഷ്ണു സ്മരണം പാദസേവനം
അർച്ചനം വന്ദനം ഭാസ്യം സഖ്യമാത്മനിവേദനം.

ഇങ്ങനെ വെറുതെ ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കുകയല്ല ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഭിഗന്തവിശ്രാന്തകീർത്തിമാന്മാരും പരിപാവനമഹത്തുക്കളുമായ ഭക്തന്മാരുടെ ജീവിതരീതികളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാകുന്നു ഭക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെ നിദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതു് എന്നു താഴെ കാണുന്ന പദ്യം ദൃഷ്ടാന്തസ്ഥിതിതം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീകൃഷ്ണശ്രാവണേ പരീക്ഷിദവേഷ്യാസാത്മജഃ കീർത്തനേ
 പ്രഹ്ലാദഃ സ്മരണേ തദംശ്രിഭജനേ ലക്ഷ്മീ പൃഥഃ പൂജനേ
 അക്രൂരസ്തപദിവന്ദനേ സഹനമാൻ ഭാസ്വേ ച സഖ്യേജ്ജനോ
 ദേവസ്യാത്മനിവേദനേ ബലിരഭ്രൂൽ സർവ്വപദാതാ പുരാ.

മനുഷ്യർ, സർവ്വസംസ്കാരസമ്പന്നന്മാരായിരുന്നാലും, ഭഗവൽ ഭക്തിയില്ലെങ്കിൽ, അഹങ്കാരാദിഭോഷഭൂഷിതന്മാരായിത്തീരുന്നതാകുന്നു. അല്പനേരം ഈശ്വരസേവ, അധികസമയം പരോപദ്രവം, ചെയ്യുക എന്നതുകൊണ്ടും യാതൊരു ഗുണവുമില്ല. നീചങ്ങളായ വിചാരങ്ങൾ, വികാരങ്ങൾ, വാക്കുകൾ, കർമ്മങ്ങൾ എന്നിവയെ മനസ്സിരുത്തി തൃജിക്കണം. അപ്പോൾ മനസ്സിനു വെളിച്ചവും ഉണർച്ചയും സംസ്കാരവും സിദ്ധിക്കും.

ആത്മരൂപമേന സർവ്വത്ര സമം പശ്യതി യോ/ർജ്ജുന
 സുഖം വാ യദി വാ ദുഃഖം സ യോഗീ പരമോ മതഃ

പാപപരിഹാരത്തിനും മനുസംസ്കാരത്തിനും ഭൂതദയോത്ഭവത്തിനും ഭക്തിസംവർദ്ധനയ്ക്കും ശ്രീഭാഗവതപുരാണശ്രാവണംതന്നെ ഉത്തമം. അതുപോലെ അത്ര സുഗമമായൊരു വഴി മററില്ലെന്നതന്നെ വേണം പറയുവാൻ. സിദ്ധന്മാർമുതൽ ബലന്മാർ വരെയുള്ള സകലർക്കും ഇതെളുപ്പവുമാണല്ലോ. പക്ഷേ, പുരാണശ്രാവണം അത്ഥഗ്രഹണത്തോടുകൂടി വേണം. അല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടൊരു ഫലവും ഉണ്ടാകയില്ല.

മേൽവിവരിച്ച സംഗതികൾകൊണ്ട്, ശ്രീമാൻ പി. ഗോപാലൻനായർ അവർകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഈ പുസ്തകം കേരളീയർക്ക് ഒരു അനുഗ്രഹമായിത്തീരുമെന്നുള്ളതിന്നു് എനിക്ക് അല്പംപോലും, സംശയമില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു കൃത്യനിർവ്വഹണം പുണ്യവാന്മാർക്കു് സാധിതപ്രായമാകൂ. ഗോപാലൻനായർ ഒരു വിദ്യാവിനയസമ്പന്നൻ എന്നു മാത്രമല്ല, പരമഭക്തനുമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണ്ഡിത്യവ്യവസ്ഥാവവിശേഷവും ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ പാരായണം ചെയ്യുന്നവർ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്നതാകുന്നു. അല്പവചനത്തിൽ അധികസാരം അന്തർവിചിരിക്കുന്നു; എന്നിരുന്നാലും മൂലത്തിലെ ഏതു കഠിനമായ ഭാഗവും വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണു്; വിശേഷിച്ചു്, വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ ഗതി ഭഗവതഭക്തിയെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു അത്യന്തം അനുകൂലമായ വിധത്തിലുമാകുന്നു. ഈ വക പ്രത്യേകഗുണങ്ങൾകൊണ്ടാകുന്നു ഇതിന്റെ ഒന്നാംപതിപ്പു്, പരസഹായംകൂടാതെ, കേരളത്തിൽ

പ്രചുരപ്രചാരമായിത്തീർന്നു്. മലയാളക്കരയിലെ എല്ലാ ഹൈ സ്കൂളുകളിലും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്നു് മാനുമായൊരു സ്ഥാനം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ സ്നേഹപൂർവ്വം ആവശ്യപ്പെട്ടു കൊള്ളുന്നു.

രാസവിലാസവിലോലം സൂരത മുരാദേയ നോദരം രൂപം പ്രകൃതിഷ്ട യൽ പ്രത്യയവൽ പ്രത്യേകം ഗോപികാസു സമ്മിളിതം.

റൺ അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗം. *

മഹനീയമായ ഈ സമ്മേളനത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായി നിങ്ങൾ എന്നെ തിരഞ്ഞെടുത്തതിൽ നിങ്ങളോടു് എന്നിക്കുള്ള അകൈതവമായ നന്ദിയേയും വന്ദനത്തേയും ഒന്നാമതായി ഞാൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പ്രകൃതിചികിത്സയെ സംബന്ധിച്ചു പറയത്തക്ക അറിവും പരിചയവും ഇല്ലാത്ത എന്നിൽനിന്നു് ആ വിഷയത്തിൽ വിജ്ഞേയമായ ഒരു പ്രസംഗം കേൾക്കുവാൻ നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഇപ്പോൾ തന്നെ നിങ്ങൾ നിരാശപ്പെടുകയാണു നല്ലതു്. വിശുദ്ധനാരായ പ്രകൃതിപരിശീലനക്കാരും വൈദ്യന്മാരും ഈ സഭയിനെ അലങ്കരിക്കുമ്പോൾ, ഇന്നത്തെ അദ്ധ്യക്ഷപദം എന്നിൽ സമർപ്പിച്ച യോഗപ്രവർത്തകന്മാരെയോ അതിനെ സ്വീകരിച്ചു എന്നെത്തന്നെയോ അപഹസിതമാണെന്നു സന്ദേഹം എന്നാക്കുന്നിയും തീർന്നിട്ടില്ല, പ്രവർത്തകന്മാർക്കു എന്നിലുള്ള വാത്സല്യത്തിന്റെയും അവരുടെ നിയോഗത്തെ തള്ളിക്കളയുവാനുള്ള എന്റെ വൈമനസ്സ്യത്തിന്റെയും ഫലമാണു് ഇന്നത്തെ സ്ഥാനോപലബ്ധി എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു് എന്നിക്കു പറയുവാനുള്ളതു മുഴുവനും അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ ജ്ഞാനികളായ ആയുർവ്വേദപുരാതനന്മാരുടെ ജീവിത പദ്ധതിയെ ഏറെക്കുറെ അനുകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗത്തെ സ്വീകരിക്കണമെന്നാകുന്നു ഈ സമ്മേളനം കേരളീയരോടു അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതു്. ഇൻഡ്യയുടെ അമൂല്യതരങ്ങളായ വേദങ്ങളിൽ തന്നെ പ്രകൃതിയെ ഹൃദയാവർജ്ജകമാകുമാർണ്ണം വാഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നു. ഭാരതഭൂമിയുടെ സകല ശ്രേയസ്സുകളുടേയും നിദാനങ്ങളായി പ

* പ്രകൃതിവൈദ്യസമ്മേളനത്തിന്റെ മൂന്നാം വാർഷികസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം.

രിലസിപ്പിച്ചിരുന്ന ഋഷ്യാശ്രമങ്ങൾ പ്രകൃതിവിലാസത്തിന്റെ പ്രഭം നൽകുന്നതുകൊണ്ട് ആയിരുന്നു. അവകളിൽ നമ്മുടെ ആദ്യപുരാതനന്മാർ പ്രകൃത്യാധാരകന്മാരായി ജീവിച്ചുപോന്നു. പാണ്ഡുനാദികളിൽ യാതൊരു കൃത്രിമരീതികളെയും അവലംബിക്കാതെ കേവലം കായ്ക്കുന്നികളെയും ശുദ്ധജലത്തെയുംകൊണ്ടു ദീർഘജീവികളായിരുന്ന അവർ പ്രകൃതിസേവകളിൽനിന്നുളവാകുന്ന ഗുണോദാഹരണങ്ങളുടെ വിജയവൈജയന്തികളായിരുന്നു.

ആദിത്യനമസ്കാരംകൊണ്ടും പ്രാണായാമംകൊണ്ടും ഹിതമായ ആഹാരംകൊണ്ടും മറ്റും അവരെ പിന്തുടന്നുപോകുന്നവരും വിദ്വാന്മാരും ദീർഘജീവികളുമായിരുന്നു. കാര്യമറിയാതെ എങ്കിലും കാര്യം വെയിലും ഏറ്റവുംകൊണ്ടു മുത്തികയെ പൂശുകയും മണ്ണിൽ ശയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരും അവരുടെ അരോഗദൃഢഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രകൃതിസേവയുടെ ഫലത്തെ കാണിച്ചുതരാതിരുന്നില്ല.

എന്നാൽ കൃത്രിമജീവിതത്തെ അനുസരിക്കാൻ തുടങ്ങിയകാലംമുതൽ ആത്മാവർത്തിനുള്ളായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാറ്റങ്ങൾക്കു കയ്യും കണക്കുമില്ല. കൃത്രിമജീവിതത്തിൽ കടന്നു ഭോഗവാസനയിൽ ലയിച്ചു നാക്കിന്റെയും മൂക്കിന്റെയും കല്പനപ്രകാരം നടക്കുന്നവരാകുന്നു മനുഷ്യരിൽ മൂക്കാലേമുണ്ടാണിമീശം പേരും. ഈ പതനത്തിലാകുന്നു ഇവർക്കു വൈദ്യന്മാരായും അപേക്ഷിതമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതു്. ഇപ്പോൾ ഇവരുടെ രക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങളായി കാണുന്നവ പാശ്ചാത്യവും പൗരസ്ത്യവും ആയ ചികിത്സാസമ്പ്രദായങ്ങളാകുന്നു.

ഈ രണ്ടുകൂട്ടരും തമ്മിൽ അനാവശ്യമായ ഒരു പോരാട്ടവും തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ദൈവാനുഗ്രഹം ഹേതുവായിട്ടു, ഇതിന്റെ ഫലമായി, ഓരോപക്ഷക്കാർ മറേവരിൽ നിന്നു പലതും പഠിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടെന്നു് അവർ മനസ്സിലാക്കിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. ഇതൊരു ആശ്വാസകാരണമെന്നെ എന്നുള്ളതിനുസംശയമില്ല.

പരോപകാരമാണല്ലോ പ്രകൃതിവൈദ്യസമാജത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. കേരളീയരെ ആയുരാരോഗ്യസൗഖ്യത്തോടുകൂടിയവരാക്കുന്നതാകുന്നു അതിന്റെ ഉദ്ദേശം. മദമാത്സര്യങ്ങൾ ഈ ഏല്പാടിനെ സ്पर्ശിക്കുകപോലും ചെയ്യരുതെ എന്നു ഞാൻ ബലമായി ഉപദേശിക്കട്ടെ.

ഇപ്പോൾ നിലവിൽ ഇരിക്കുന്ന വൈദ്യാഗമങ്ങളെല്ലാം പ്രധാനമായി വിധിക്കുന്നത് വന്ന രോഗത്തിന്റെ ശാന്തിയേയാണല്ലോ, പ്രകൃതിചികിത്സയാവട്ടെ രോഗത്തിന്റെ അനുല്പാദന

തെന്തായാകുന്നു വിധിക്കുന്നത്. ഈ സമ്പ്രദായം വളരെ ആശാസ്യവും അനുരണനീയവും ആണെന്നുള്ളതിന്നു രണ്ടുപക്ഷമുണ്ടാകുവാൻ തരമില്ല. എന്നാൽ പ്രകൃതിചികിത്സയുടെ സ്വരൂപം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കാതെ അതിനെക്കുറിച്ച് ആക്ഷേപിക്കുന്നവരും കണ്ണും മൂടി ആരാധിക്കുന്നവരും കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ കേൾക്കുന്നു വെള്ളത്തിലിരിക്കുന്ന വർത്തമാനം കേൾക്കുമ്പോൾ തവളയോ എന്നു ചോദിക്കുന്നവരേയും പ്രകൃതിചികിത്സയുടെ ഭിന്നഭാവത്തെ നാളികേരം മടപ്പറം വിഴുങ്ങുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്നവരേയും ഞാൻ ഒരുപോലെയാകുന്നു കണക്കാക്കുന്നത്.

ഈ വക ന്യൂനതകളെ പരിഹരിക്കുന്നതിന്നും പ്രകൃതിചികിത്സയ്ക്കുപ്രചാരം ഉണ്ടാകുന്നതിന്നും ഇതിന്റെ സമ്പ്രദായത്തെയും ഉദ്ദേശങ്ങളെയും പാമരന്മാർക്കുകൂടി എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കത്തക്കവിധം അവയെക്കുറിച്ച് ലളിതഭാഷയിൽ പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തുകയും ലേഖനങ്ങളെയും പുസ്തകങ്ങളെയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. നിങ്ങളുടെ മാസികയും ഈ കാര്യത്തിൽ ഒരു വലിയസഹായമായിത്തീരുന്നതാകുന്നു. ഈ പരിശ്രമത്തിൽ മറ്റുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളെയോ ഏർപ്പാടുകളെയോ ആക്ഷേപിക്കുകയോ അവയിൽനിന്നു കിട്ടാവുന്ന അറിവിനെയും സഹായത്തെയും തിരസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യരുത്. എന്നല്ല, പൂർവ്വസൂരികളുടെയും ആധുനികരായ ഭിഷഗ്വരന്മാരുടെയും സരണിയിൽ കൂടിയാകുന്നു ഈ സമാജത്തിന്റെ ഗതിയെന്നും ഇതിന്റെ ഫലപ്രാപ്തിക്കു അവരുടെ അനുഗ്രഹത്തേയ്ക്കാകുന്നു ഇതു ആശ്രയമായി കരുതിട്ടുള്ളതെന്നും ഉള്ള വിശ്വാസം ഇവിന്റെ പ്രവർത്തകന്മാരിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. പാശ്ചാത്യരുടെ ശസ്ത്രക്രിയയേയും പൗരസ്ത്യരുടെ ചികിത്സാക്രമത്തേയും അപമാസിച്ചു പുറപ്പെടുന്നതായാൽ, അതവതാളത്തിൽ കലാശിക്കുവാനാണ് അധികമെളുപ്പം. പ്രകൃതിചികിത്സകന്മാർക്കും അവയെ ശരണം പ്രാപിക്കേണ്ടിവരികയില്ലെന്നാക്കുവാൻ.

പ്രാചീനവൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ വെള്ളത്തിനെ വകവെക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല.

പാനീയം പ്രാണിനാം പ്രാണാ വിശ്വപഥേവ ച തന്മയം
അതോര്യന്ത നിഷേധേന നികപചിദപാരി വാര്യതേ.

എന്നാകുന്നു വാഹടാചാര്യർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. സൂക്ഷിച്ചു ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള മഴവെള്ളം അമൃതിന്നു തുല്യമാണെന്നും അത് ജീവനും തർപ്പണം, ഹൃദ്യം, ബുദ്ധിപ്രബോധനം ആണെന്നും അദ്ദേഹം വി

ഉച്ചിപ്പറയുന്നു. കറന്ന ചൂടോടുകൂടിയുള്ള പശുവിൻപാലിനും ഇരവക ഗുണങ്ങളുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം കാണിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഭൂസ്വർഗ്ഗം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വെള്ളപ്പൊക്കിൽ, ഒരു ദിക്കിലെ വെള്ളം കഴിച്ചിട്ടു ആയത് ഭവിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് മറ്റൊരു ദിക്കിലെ വെള്ളം കുടിക്കരുത് എന്ന് ആചാര്യരും, ഒരുസ്ഥലത്തിലെ തന്നെ കുളത്തിലെ വെള്ളത്തിനു ഉടനെ മേലേ കിണറ്റിലെ കഴിക്കരുതെന്നു വ്യാഖ്യാതാവും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ശരൽകാലം, വേനൽകാലം ഒഴിച്ചുള്ള കാലങ്ങളിൽ സ്വസ്ഥനും കുറച്ചു പച്ചവെള്ളം കുടിക്കാവുന്നതും, ദിനംപിടിച്ചു ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നതും ജപരപീഡിതനും മറ്റു ചില രോഗികളും പച്ചവെള്ളം തീരെ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം നിർബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ യോഗിവർണ്ണന്റെ മതം യുക്തിയുക്തമല്ലെന്നു ശരിക്കുവാൻ തീരെ ഒരുക്കമില്ല.

അദ്ദേഹവും മനുഷ്യരെ സ്വസ്ഥന്മാരാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സമദോഷസ്സമാഗ്നിശ്ച സമധാതുമലക്രിയഃ

പ്രസന്നാത്മേന്ദ്രിയമനഃ സ്വസ്ഥം ഇത്യഭിധീയതേ.

ഈ തരം സ്വസ്ഥന്മാർ ലോകത്തിൽ കൂടിക്കൂടി ഉണ്ടാകുന്നതിനാകുന്നു ദിനചർച്ച, ഋതുചർച്ച, അന്നപാനവിധി എന്നിവയെ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. അസ്വാസ്ഥ്യം നേരിട്ടാൽതന്നെ, മരുന്നിന്റെ സഹായംകൂടാതെ രോഗമേതു മറിച്ചോകുന്നതാണ് ശരിയായിട്ടുള്ളവഴി എന്നും വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിനാപി ഭക്ഷജേർവ്വാധിഃ പത്മ്യാദേവ നിവർത്തതേ

ന തു പത്മ്യവിഹീനാനാം ഭക്ഷജാനാം ശതൈരപി.

ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ബുദ്ധിമാന്മാർ സ്വഭാവം, സംയോഗം, സംസ്കാരം, മാത്രാ, ദേശം, കാലം, ഉപയോഗം എന്നിങ്ങനെ ഏഴ് വ്യവസ്ഥകളെ നോക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതെത്ര ശാസ്ത്രീയവും ആലോചനാപൂർവ്വമായ ഒരു വിധിയാകുന്നു. ശാലി, കോരമ്പു, യവം, നവര, കടക്ക, നെല്പിക്ക്, മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം, പടവലം, ചീര, ചെറുപയറു, പഞ്ചസാര, നെയ്യ്, ശുദ്ധജലം, പാൽ, തേൻ, എന്നിവ ഉപയോഗയോഗ്യങ്ങളായ പദാർത്ഥങ്ങളായി അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിലും ഹരയോഗപ്രദിപികയിലും പട്ടികയിൽ ചേർത്തിട്ടിരിക്കുന്നു.

കടപമൃലവണാത്യണ്ണതീണ്ണരൂക്ഷവിഭംഹിനഃ

ആഹാരാരാജസസ്പേഷ്ടാ ഭുഖശോകാമപ്രഭാഃ

എന്നു ഗീതോപനിഷത്തിലും കാണുന്നു. ഭക്ഷ്യങ്ങളിൽ സത്തായ ഒരു സാധനമുണ്ടെന്നും, ഇത് ഓരോന്നിൽ കൂടുതൽ

കറവായിരിക്കുന്നു എന്നും, അവയെ പാകംചെയ്താൽ ഇതിനു കുറവും ശക്തിക്കുയവും കാണുന്നു എന്നും പൂർവാചാർത്ഥമാർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്; നവീനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പരീക്ഷണങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഈ സംഗതികളെ വിശദമാക്കിയും വരുന്നു. ഈ വക സംഗതികൾ പ്രകൃതിചികിത്സാസമ്പ്രദായത്തെ വളരെ അനുക്രമിക്കുകയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ എടുത്തുകാണിക്കേണമെന്നില്ലല്ലോ.

പക്ഷേ, ഇന്നേവരെ ചോരംകറിയും കഴിച്ചു ശീലിച്ചു വളർന്ന ഒരു ഒരു ഭിചസംകൊണ്ടു ഭക്ഷണസമ്പ്രദായം മാറ്റുവാൻ ഉത്സാഹിച്ചാൽ, ആ നടപടി ഗുണത്തിലധികം ദോഷത്തെയാകുന്നു ചെയ്യുക. സ്വസ്ഥനും രോഗിയും എല്ലാവരും പച്ചപ്പഴം തിന്നേണമെന്നും പച്ചവെള്ളമേ കുടിച്ചുകൂട്ടൂ എന്നും മറ്റും നിയമം നീക്കി തുടങ്ങിയാൽ പ്രകൃതിചികിത്സാരീതി പരിഹാസത്തിനു പാത്രമായിത്തീരുമോ എന്നു നമ്മൾ ആലോചിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ചതുരംഗക്കളിയിലെമ്പോഴും ഈ സ്ഥാപനകാര്യങ്ങളിലും ഒമ്പതുകാൽ കണ്ടിട്ടേ നമ്മൾ ഒരു കാൽ മുമ്പോട്ടുവെക്കാവൂ. നമ്മുടെ സകല പ്രവൃത്തികളും അഭിപ്രായങ്ങളും ശാസ്ത്രദൃഷ്ടിക്കു ശരിയായിരിക്കേണം. ഒന്നിലും തിടുക്കമരുത്. അടി ഉറപ്പിച്ചു നമുക്കു നമ്മുടെ സൗധത്തെ കെട്ടിക്കയറ്റിയാൽ മതി. അതാണു ഉത്തമം.

ശീലം, ശുചി, ഭക്ഷണം, മലശുദ്ധി, വ്യായാമം, ക്രമീകരിച്ചുള്ള ജീവിതം എന്നീ ഷഡ്ധാരങ്ങളിൽ നിങ്ങളുടെ ബുദ്ധി എപ്പോഴും പതിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ. എവിടെ എപ്പോൾ ചെന്നാലുമുള്ള കാപ്പിനല്ലാരം, അനിയമങ്ങളായിട്ടുള്ള ആഹാരവിഹാരങ്ങൾ എപ്പോഴും കിടക്കയിലോ ചാരുകസേരയിനേലോ ഉള്ള വിശ്രമം— ഇവയൊക്കെ കേരളീയരെ എത്ര കാശിനുകൊള്ളരുത്തവരാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്. ശരിയായി ഭക്ഷിക്കുവാൻ വശമില്ലാത്തവരല്ലെ നമ്മുടെ ഇടയിൽ അധികമുള്ളത്. കൈകൊട്ടിക്കളിയേയും കളരിയേയും എന്നു നമ്മൾ അനാദരിപ്പാൻ തുടങ്ങിയൊ, തലച്ചോറിനു ക്ഷീണവും ശരീരത്തിനു അന്നുമുതൽ നമ്മുടെ ശക്തിക്കുയവും തുടങ്ങി, സംഘബലവും ഇല്ലാതായി. കായബലവും മേധാശക്തിയുമില്ലാത്ത ദമ്പതിമാരുടെ പ്രജകളെക്കൊണ്ടല്ലേ ഇന്ന് ആചാര്യസ്വാമികളുടേയും ഭരണന്മാരുടേയും നാട്ടിനെ നിറച്ചുവരുന്നത്! എന്തൊരു കഷ്ടം! എന്തൊരു സങ്കടം!!

പ്രകൃതിചികിത്സാസമാജം ഈ ശോചനീയമായ അവസ്ഥയിൽനിന്നു നമ്മുടെ കേരളത്തെ കരകയറ്റുമാറാകട്ടെ! ഈശ്വര

വിശ്വാസംകൊണ്ടും ശുചിത്വംകൊണ്ടും അരോഗദൃഢഗാത്രം കൊണ്ടും പ്രസന്നതയും ബുദ്ധിശക്തിയും സൗന്ദര്യോദാര്യ ശൈശ്യപ്രഭൃതിഗുണഗണങ്ങളുംചേർന്ന് വിശുതവ്യാതിനേടുന്ന സന്താനങ്ങളെക്കൊണ്ടും കേരളത്തെ ഈ സമാജം അലങ്കരിപ്പിക്കുമാറാകട്ടെ: പ്രകൃതിയുടെ ക്രമാഗതവും പരിമിതവുമായ പരിസേവനത്താൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സമാധാനത്തിന്റെ ഒരു മനുമാരുതൻ പ്രചരിക്കുമാറാകട്ടെ; ഐശ്വര്യസൂര്യന്റെ അരുണകിരണജാലങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങട്ടേ; സംതൃപ്തലോകത്തിന്റെ കളകളരവം കേട്ടുതുടങ്ങട്ടേ; ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന് ദൈവം ഉത്തരോത്തരം അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രദാനം ചെയ്യുമാറാകട്ടെ.

നമുൾ ഗ്രാമോദ്ധാരണം.

അതിന്റെ ആവശ്യം.

പരിഷ്കൃതലോകത്തു് എവിടെ നോക്കിയാലും ഗ്രാമോദ്ധാരണത്തിനായി പരിശ്രമിക്കുന്ന രാജ്യകാര്യകുശലന്മാരുടേയും മറ്റു മഹാശയന്മാരുടേയും തുക ദിവസംതോറും കൂടിക്കൂടി വരുന്നതായി കാണാം. അതിലത്തുടർത്തിനു കാരണമില്ല. ഗ്രാമീണജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിലാണല്ലോ രാജ്യത്തിന്റെ ഐശ്വര്യവും രക്ഷയും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്.

കൊച്ചിയിലും ഗ്രാമോദ്ധാരണം എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ മററൊരിവി കേട്ടുതുടങ്ങിട്ടു കറെ നാളായി. വാക്കിന്റെ മുഴക്കം എല്ലാദിക്കിലും ശക്തിയോടുകൂടി പ്രചരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ഗ്രാമോദ്ധാരണത്തിനുവേണ്ട ഒരുത്തമരീതിയിലുള്ള പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗം സ്വദേശസ്നേഹികൾ ഇവിടെയും പൂർണ്ണമായി ഏർപ്പെടുത്താതിരിക്കുകയില്ല. ആ കാലത്തിന്റെ സുപ്രഭാതം കണ്ടുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പ്രായോഗികമായ പദ്ധതിയെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കേണ്ടതു് ദേശാഭിമാനികളുടെ കൃത്യമാണു്.

ഉത്തരകാലത്തിലെ ഗതി പൂർവ്വാചാരത്തെയും സംസ്കാരത്തെയും ആശ്രയിച്ചായാലെ അതൊരു ഉത്തമരീതിയിലാക. ഇതു മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ വളച്ചുയുടെ മൂലതത്വങ്ങളിലൊന്നാണു്. അതുകാരണം, നമുക്കു പൂർവ്വകാലത്തിലേക്കു നന്നു പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കുകതന്നെ.

“മുൻകാലത്തു കൊച്ചിരാജ്യഭരണയന്ത്രത്തിന്റെ പ്രധാന അംഗങ്ങൾ രാജാവ്, സ്വരൂപികൾ, ലോകർ എന്നിവരായിരുന്നു. ഖണ്ഡാധിപതികളെയാണ് സ്വരൂപികൾ എന്നു പറയുന്നത്. ലോകർ എന്ന പദം സാധാരണയായി ഉപയോഗിച്ചുകാണുന്നത് നായന്മാരെ ഉദ്ദേശിച്ചാകുന്നു.”

നായർ തറകളിൽ താമസിച്ചിരുന്നു. പല തറകൾ കൂടിയ തൊരു നാട്. കേരളോല്പത്തിയിൽ “തറയും സങ്കേതവും ഉറപ്പിച്ചു, തറയകത്തു നായന്മാരെ കല്പിച്ചു; അവരെക്കൊണ്ടു ഓരോ കണ്ണും കൈയും കല്പനയും കല്പിച്ചു; അവകാശത്തിന്നു താഴ്ചയും വിഴ്ചയുംവരാതെ പരിപാലിച്ചു” എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

കൂട്ടങ്ങൾ

“ഓരോ തറയിലുള്ള തറവാടുകളിലെ കാരണവന്മാർ യോഗമായി ചേർന്ന് അതതു തറയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചിരുന്നു.” ഈ യോഗത്തിന്നു കൂട്ടം എന്നു പേർ പറഞ്ഞിരുന്നു.

കൂട്ടങ്ങൾ മൂന്നുതരത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ഓരോ തറയിലെ കാരണവന്മാർകൂടി തറക്കാര്യങ്ങളെ ആലോചിച്ചു വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്നതിന്നു തറക്കൂട്ടം; നാട്ടിലെ തറകളിലെ പ്രതിനിധികൾ കൂടി നാട്ടിലേക്കു പൊതുവായ കാര്യങ്ങളെ ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കുന്നതിന്നു നാട്ടാർകൂട്ടം, കേരളത്തെ മുഴുവൻ സംബന്ധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ആലോചിപ്പാൻ കേരളമഹാജനങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

തറജനങ്ങൾ സ്വയംഭരണം പഠിച്ചതു് തറക്കൂട്ടത്തിലായിരുന്നു. തറവക സകലകാര്യങ്ങളും നിഷ്കഷ്ണമായും യാതൊരാക്കുപം കൂടാത്തവിധത്തിലും തറക്കൂട്ടം നോക്കിവന്നു. തറജനങ്ങളിൽ തക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ അവയേയും അതു തീർക്കും; ആരെങ്കിലും തെറ്റൊ കുറ്റമൊ ചെയ്താൽ, ശിക്ഷയും അതുതന്നെ നടത്തും. സമാധാനത്തെ പാലിക്കുവാനും കാവലിന്നും ആളുകളുണ്ടായിരുന്നു. കൂട്ടത്തിന്നു് വേണ്ടിവന്നാൽ, കരംചുമത്തി, മൂലധനം ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരവും ഉണ്ടായിരുന്നു. തറവക കാവ്, കളരി, മേച്ചൽസ്ഥലം, പാറശാല എന്നിവയുടെ മേലന്വേഷണവും കൂട്ടത്തിന്നുതന്നെയായിരുന്നു. കൃഷി, കൈത്തൊഴിൽ എന്നിവ നിഷ്കഷ്ണമായി നടത്തിയിരുന്നു. തറക്കാരുടെ ആവശ്യത്തിനായി ആശാരി, മൂശാരി, കൊല്ലൻ, തട്ടാൻ, വെളുത്തേടൻ, വെളുത്തലവൻ എന്നിവർ തറയിൽതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കും. പുരകെട്ടൽ, വെട്ടിക്കൂട്ട

ട്ടൽ, കല്യാണം എന്നീ കാര്യങ്ങളെ നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നതു തരയിലുള്ളവർതന്നെ ആയിരുന്നു. ഓണം, വിഷു, തിരുവാതിര കാലങ്ങളിലെ കളികളും ആഘോഷങ്ങളും എത്രയോ ഉന്മേഷപ്രദങ്ങളും കൗതുകകരങ്ങളുമായിരുന്നു. ഗൃഹനായിക തറവാട്ടിലെ മൂത്ത സ്ത്രീയായിരുന്നു. ഞാറുപാവൽ, കൊയ്ത്തു്, നെല്ലുകുത്തു് എന്നിവ അവരുടെ മേലന്വേഷണത്തിൽ ആയിരുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ, പുനിലാവത്തു് മലർവാടിയിലെ കൈകൊട്ടിക്കളികളേയും അവർ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നു. എന്തിനധികം പറയുന്നു? ഭൂതദയയും ഭ്രാന്തദാമ്പ്യം തരയിലെല്ലായിടത്തും പ്രവഹിച്ചിരുന്നു. അമേയവും അമായവും സാനന്ദവും ആയ തരയിലെ ജനതതിയുടെ ജീവിതം അസൂയാജനകമായിരുന്നു.

ഇനി അങ്ങന ഒരു കാലം ഉണ്ടാകുമോ? സംശയമുണ്ടോ? അതിലും നല്ലൊരു കാലം ഉണ്ടാക്കേണം. അതിനാണ് നാട്ടുകാർ എല്ലാവരും ആശിക്കേണ്ടതും, ശ്രമിക്കേണ്ടതും. അത്രാന്നതമായി അതിന്നു പരിശ്രമിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു തരമാറി പ്രവൃത്തിയായി, പ്രവൃത്തിപോയി വില്ലേജായി. പേരു മാറ്റത്തോടുകൂടി പെരുമാറ്റങ്ങളിലും ഭേദഗതികൾ ഏല്പിട്ടു. എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഉച്ചനിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതു കൊണ്ടോ, പരിതഃസ്ഥിതികളുടെ അനുക്രമ്യം പോരാഞ്ഞിട്ടോ, എന്തൊ ഈശ്വരാനുഗ്രഹം, ദേശങ്ങളുടെ ദശാപരിണാമം ആശ്വാസജനകമല്ല. ഇപ്പോഴത്തെ നിലയൊന്നു അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാവശ്യമാണ്. വർത്തമാനകാലത്തിലെ സ്ഥിതിഗതികളറിഞ്ഞു ഭൂതകാലത്തെ വിക്ഷിപ്തപേണം ഭാവിയിലെ രൂപവൽക്കരിക്കുവാൻ എന്നാണല്ലോ അഭിജ്ഞന്മാരുടെ മനം.

വില്ലേജുകൾ, ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി

കൊച്ചിരാജ്യത്തിന്റെ വിസ്താരം ഉദ്ദേശം ൧,൪൦൦ ചതുരശ്രനാഴികയാണ്. കാടും മലയും, പുഴയും കായലുമെല്ലാം കഴിച്ചാൽ വാസയോഗ്യമായ ഭൂപ്രദേശം ഏകദേശം വൃന്നൂറു നാഴികയുണ്ടാകും. ൭,൮൯,൮൪൩ പുരുഷന്മാരും ൩,൧൭,൨൦൩ സ്ത്രീകളും കൂടി ൧൧,൦൭,൦൪൫ പേർ ഈ രാജ്യത്തിൽ താമസിച്ചുവരുന്നു. ൧൯൧൧ തുടങ്ങി ൧൯൨൧ വരെയുള്ള കാലത്തു് നൂറ്ററിനു് ആറു വീതമേ ജനസംഖ്യ കൂടിയിട്ടുള്ളു; എന്നാൽ അവിടെനിന്നു ൧൯൩൧ വരെയുള്ള പത്തുകൊല്ലത്തിൽ നൂറ്ററിനു് ഇരുപത്തി മൂന്നു കണ്ടു് വർദ്ധനവുണ്ടു്. നമ്മുടെ നാട്ടുപോലെ അത്ര തിക്കിത്തിരക്കി ആൾപാറ്റുള്ള രാജ്യം വേറെ അധികമില്ല. രാജ്യ

ത്തിന്റെ ഒട്ടാകെയുള്ള വിസ്തീർണ്ണം കണക്കാക്കിയാൽ കൂടി ഒരു ചതുരശ്രനാഴികയിൽ വൃഥാ വീതം ആളുകൾ പാതുതുവരുന്നു. വൃന്ദ നാഴികമാത്രം എടുക്കുന്നുവെങ്കിൽ, മർഠം പേർ വരുന്നു. കടലോരം സംബന്ധിച്ച കൊച്ചിക്കണയന്തർ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ എന്നീ താലൂക്കുകളിൽ ജനസംഖ്യ, യഥാക്രമം ൩൪൭൨, ൨൨൩൩, ൨൭൦൦, എന്നിങ്ങനെ വരുന്നു. പ്രജാസംഖ്യയിൽ നൂറ്റിനു എണ്ണ തുവീതം ആളുകൾ നാട്ടുപുറത്താകുന്നു താമസം. പക്ഷേ, അവിടെ നിന്നു പട്ടണത്തിലേക്കുള്ള പോക്ക് കൂടിക്കൂടി വരുന്നു. ഇതിനുള്ള കാരണം നാട്ടുപുറത്തെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി ശോഭനമായിട്ടുള്ളതല്ല എന്നുള്ളതാണെന്നതിനു സംശയമില്ല.

കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തു ഇന്ന് ൨൭൨ വില്ലേജുകൾ ഉണ്ട്. ഇവയുടെ ധനസ്ഥിതി ഏതുവിധം ഇരിക്കുന്നു എന്ന് അറിയുന്ന രീതിയായി, അടുത്തകാലത്തു, ഗവണ്മെണ്ടിൽനിന്നു യോഗ്യനായൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെക്കൊണ്ടു് ന് വില്ലേജുകളിൽ പരിശോധന നടത്തിക്കുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ഫലമായി അദ്ദേഹം ന് റിപ്പോർട്ടുകളും ഇവയുടെ സാരം സംക്ഷേപിച്ചു് പത്താമതായി ഒന്നാം ഗവർണ്മെണ്ടിലേക്കു സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിൽ പറഞ്ഞതിൽനിന്നു ചില സംഗതികളെ ഇവിടെ എടുത്തു ചേർക്കുന്നതു് സന്ദർഭോചിതമായിരിക്കും.

“നാട്ടുപുറങ്ങളിലെ കടം ഭയപ്രദമായൊരുനിലയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വെറു വില്ലേജുകളിലും കൂടിയുള്ള ഋണബാധ്യത ൨൭,൫൫,൫൫൫ രൂപയ്ക്കുണ്ട് വസ്തുപണയബാങ്കിനാലോ, പരസ്പരസഹായസംഘത്താലോ ഇതു കൊടുത്തുതീർക്കുവാനുള്ള വഴിയും കാണുന്നില്ല. നെല്ലു, നാളികേരം മുതലായ വസ്തുക്കളുടെ വില കുറഞ്ഞതോടുകൂടി കഷ്ടസ്ഥിതി എറുട്ടിച്ചു. കുടിയാനവനു പാട്ടവും, ജന്മിക്കു നികുതിയും കൂടി കൊടുപ്പാൻ കടം വാങ്ങിക്കേണ്ടതായ അവസരം കൂടക്കൂടെ നേരിടുന്നു. നടുപ്പാട്ടം, കൈമാറ്റം എന്നിവകൊണ്ടു കഷ്ടാരിഷ്ടങ്ങളും അതുപ്ലിയും നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു അവിടങ്ങളിൽ ആദായകരമായ തൊഴിലൊ ആകുലിക്കത്തക്ക വസ്തുവൊ ഇല്ലായ്മയാൽ, പരിപ്പും പ്രാപ്തിയുമുള്ളവർ നാട്ടുപുറങ്ങളിൽനിന്നു പട്ടണങ്ങളിലേക്കു പോകുന്നതുകൊണ്ടു്, വില്ലേജുകളുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കുവേണ്ട പ്രവൃത്തികൾക്കു ആളുകളും കുറഞ്ഞുവരുന്നു. വസ്തുവിഭജനം, ജലസേചനവും, കുടിൽവ്യവസായങ്ങളുടെ അഭാവം, കൃഷിക്കും കൈത്തൊഴിലിനും വേണ്ട സംവൽനവും പ്രോത്സാഹനവും ഇല്ലായ്മ, സമുദായജീവിതത്തിന്റെ മനോഹരതയ്ക്കു നേരിട്ടിരിക്കുന്ന ന്യൂനത, എന്നീ സംഗതികൾ

ഗ്രാമങ്ങളുടെ സുഖകരമായ വളർച്ചയ്ക്ക് പ്രതിബന്ധങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.”

ഈ പിഴച്ചു വഴിപിടിച്ചു പോകുന്നതായാൽ, ഗ്രാമങ്ങൾ കാലക്രമത്തിൽ ക്ഷയിച്ചു ടെവിൽ നാശഗന്തത്തിൽപോയി വഴം. അതോടുകൂടി നാടിന്റെ ഐശ്വര്യം നാമാവശേഷമായി തീരും. സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ട് നമുക്കു ഗ്രാമങ്ങളെ ഒരിയ്ക്കലും ഉപേക്ഷിച്ചു കൂടാ. യൂറോപ്പ്, അമേരിക്ക എന്നു തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിൽ ഗ്രാമോഭാരണത്തിനായുള്ള നടപടികളെ ആലോചനാപൂർവ്വം അടിയന്തിരവുമായി ഏർപ്പെടുത്തിവരുന്നു. നയനാനന്ദകരമായ പ്രകൃതി സൗന്ദര്യം, മനോഹരമായ സമുദായമെത്രീ, പ്രശംസാർഹമായ രാജഭക്തി, അഭിലഷണീയമായ സ്വദേശസ്നേഹം ഇവയുടെ വിളനിലം ഗ്രാമങ്ങളാണ്. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ഐശ്വര്യത്തിനും അഭ്യുദയത്തിനും യശസ്സിനും ഇവ അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഗ്രാമത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ സ്വദേശഭക്തന്മാർ വ്യാപൃതരായിക്കാണുന്നതിന്റെ കാരണമിതാണ്.

ദീനമറിഞ്ഞിട്ടു വേണമല്ലോ ചികിത്സിക്കുവാൻ. രോഗിയുടെ പൂർവ്വസ്ഥിതി അറിയുന്നത് രോഗനിദാനജ്ഞാനത്തിനും ഔഷധവിധിക്കും അത്യാവശ്യമാണ്. ഗ്രാമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ഈ മൂലതത്വം സംഗതമാണ്. ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചത് ഈ തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടാകുന്നു. ഇനി മേല്പോട്ടുപോകുന്നതിനു മുമ്പിൽ, ഗ്രാമീണപീഡകളെ നമുക്കൊന്നു വിചിന്തനം ചെയ്യയും രക്ഷയ്ക്കായി ആരെയാണ് ശരണംപ്രാപിയ്ക്കേണ്ടതെന്നു ആലോചിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് പ്രയോജനകരമായിരിക്കും.

(മ) നാട്ടുവൃന്ദങ്ങളിൽ നിർമ്മലമായ വായുവും നല്ലപോലെ സൂര്യപ്രകാശവും കിട്ടുന്നുണ്ട്. ഏങ്കിലും, വെള്ളം പോരാഞ്ഞിട്ടും ആരോഗ്യശാസ്ത്രമായുള്ള പരിചയക്കുറവുകൊണ്ടും നാട്ടുവൃന്ദങ്ങളിൽ ശുചിയും പരിഷ്കാരവും വേണ്ടപോലെ കണ്ടുവരുന്നില്ല; സുഖവാസത്തിനുള്ള സൗകര്യവും മതിയാകുന്നില്ല; അവിടെയുള്ളവർ ദീനത്തിനും സാംക്രമികരോഗങ്ങൾക്കും വശംഗതരായിക്കാണുന്നു. (റ) കാരണം ഏതെങ്കിലുമൊക്കട്ടെ, ഗ്രാമീണർ ജ്ഞാനശൃംഖലയിൽ പെട്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. (റ) ഭക്ഷണക്കുറവുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ശക്തി ക്ഷയത്താൽ എന്നു തോന്നുന്നു, പൗരധർമ്മം നടത്തുന്നതിൽ വലിയൊരു അനാസ്ഥ അവരുടെ ഇടയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. (ര) അവിടങ്ങളിൽ ചുരുക്കം ചില ആഘോഷദിവസങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും, ഗ്രാമവാസികളുടെ ഏകപ്രകാരമായിരിക്കുന്ന ജീവിതത്തിനു സുഖമൊക്കെ ഭേദവും ഓജസ്സും കൊടുക്കുന്നതിനുവേണ്ട വിനോ

ഭങ്ങളും സാമുദായികരമ്യതയും കാണുന്നില്ല. (6) ഉചിതമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഇല്ലായ്മകൊണ്ട് പരിഷ്കൃതരീതിയിലുള്ള ജീവിതമോ മേൽഗതിക്കുള്ള മോഹമോ ശ്രമമോ ഗ്രാമീണരുടെ ഇടയിൽ സാധാരണയായി കണ്ടുവരുന്നില്ല. (7) വസ്തു ഉടമസ്ഥന്മാരും പാട്ടക്കാരും കൂപിവേലക്കാരും തമ്മിൽ ഒരു സ്വാഭാവികമായ പോരാട്ടമുണ്ട്. എന്നപോലെ ഗ്രാമങ്ങൾ തമ്മിൽ ഉണ്ടാകേണ്ട എണക്കവും കാണുന്നില്ല. യോഗബലവും ഒത്തൊരുമിച്ചുള്ള പ്രവൃത്തിയും കാര്യസിദ്ധിക്കു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു.

വില്ലേജുകളെ നന്നാക്കണം.

ഭരണനൈപുണ്യത്തിന്റെയും പരിഷ്കാരത്തിന്റെയും അടിത്തട്ടു ഗ്രാമങ്ങളുടെ ഭൂതിയാണ്. പ്രജാസഞ്ചയത്തിന്റെ ശക്തിയും അവയുടെ പ്രകൃതിസൗഭാഗ്യത്തിലും ആരോഗ്യകരമായ ജീവിതത്തിലും ആകുന്നു ഇരിക്കുന്നത്. പല കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ഗ്രാമങ്ങളുടെ ഭാവി ശോഭനമാക്കുന്നതിൽ ഒരിക്കലും ഉപേക്ഷ കാണിച്ചുകൂടാ. ഉപേക്ഷിക്കുന്നതൊരു പാപമായിത്തീരും. ഗ്രാമങ്ങളിൽ കണ്ടുവരുന്നവയും അവിടെ എളുപ്പത്തിൽ ഉണ്ടാക്കാവുന്നവയും ആയ ആരോഗ്യം, ഉപകാരശീലം, കലബന്ധം, അനാഡംബരജീവിതക്രമം, മിതവ്യയം, നൈസർഗ്ഗികമായ രമണീയത, സദാചാരനിഷ്ഠ ഇവയെല്ലാം ഇത്ര സുഗമമായും സുലഭമായും മറ്റൊവിടെ കിട്ടും? ഗ്രാമങ്ങളെ നമുക്കു കൈവെടിഞ്ഞുകൂടാ; അവയെ പുലർത്തിക്കൊണ്ടുവരികതന്നെ വേണം, സംശയമില്ല. അതിനുള്ള വഴിയെന്താണെന്നാണ് ഇനി ആലോചിക്കേണ്ടതു്.

അതിനാൽ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കേണം?

ഒരാളെക്കൊണ്ടു നടത്താവുന്ന കാര്യമല്ല ഇതു്. സർക്കാരുതന്നെ സകലതിലും സഹായിക്കേണം എന്നു മുറവിളികൂട്ടീട്ടും ഫലമുണ്ടാകയില്ല. ഓരോ ഗ്രാമത്തിൽ സ്വദേശസ്നേഹവും പഠിപ്പം പ്രാപ്തിയും ഉള്ളവർ ഇതിനായി ഇറങ്ങി പുറപ്പെടണം. എന്നാലെ കാര്യം നടക്കൂ. ഇവർ ശേഷംപേർക്കു വഴി കാട്ടിക്കൊടുത്താൽ മതി. സാധാരണയായി നമ്മുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ, വിവേകശൂന്യന്മാരും തീരെ പഠിപ്പില്ലാത്തവരും ആയിട്ടുള്ളവർ കുറയും. അതുകൊണ്ടു്, ഗ്രാമീണർ, അവർക്കു തുണമുള്ള കാര്യങ്ങളെ പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാക്കുവാനും അവയുടെ ആജ്ഞനത്തിനു യത്നിക്കുവാനും ഒരുക്കമുള്ളവരുമായിരിക്കും.

ജപ്പാനിൽ ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും കുടുംബങ്ങളിലെ കാരണവന്മാരടങ്ങിയ ഓരോ സംഘമുണ്ട്. ഈ സംഘങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം പദാത്മനിർമ്മിതിയും തൊഴിലുകളും ഭൗതികസമ്പത്തും വർദ്ധിപ്പിക്ക എന്നതാണ്. ഈ സംഘങ്ങൾ ആണ്ടിൽ രണ്ടുപ്രാവശ്യം കൂടും. കൃഷി, അതിനോടനുബന്ധിച്ചുള്ള തൊഴിലുകൾ സേവന വൃത്തികൾ എന്നിവ ഈ യോഗങ്ങളിൽ ചിന്താവിഷയങ്ങളായിരിക്കും. ആവശ്യമുള്ളപ്പോഴെല്ലാം ഓരോ കാര്യത്തിലും വിദഗ്ദ്ധന്മാരായിട്ടുള്ളവരെ അടുത്ത പട്ടണങ്ങളിൽനിന്നു വരുത്തി അവരുടെ ഉപദേശങ്ങളെ സ്വീകരിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ജപ്പാനിലെ പല ഗ്രാമങ്ങൾക്കും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉല്ക്കഷ്ഠവും ഐശ്വര്യവും സ്വരാജ്യസ്നേഹികളായ പൗരപ്രധാനികളുടെ പരിശ്രമഫലങ്ങളാകുന്നു.

ജപ്പാൻരാജ്യത്തിലേയും മറ്റും നടപടികളെ നോക്കിക്കണ്ടു് ഇൻഡ്യയിലേയ്ക്കു യോജിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയെ ശ്രീമാൻ സർ വിശ്വേശ്വരയ്യർ കാണിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്. നമുക്കും അതിനെ ആശ്രയിച്ചു് നടക്കുന്നതു് നന്നായിരിക്കും. ഓരോ വില്ലേജിലും അവിടെയുള്ള എല്ലാവീടുകളിലേയും ഓരോ പ്രതിനിധികൾ ചേന്ന ഒരു യോഗത്തെ രൂപവൽക്കരിക്കണം. കാരണവരെയോ കൈകാര്യകർത്താവിനെയോ, ജോലിയോ കാര്യപ്രാപ്തിയോ ഉള്ള മറ്റേതെങ്കിലും ഒരു ആളെയോ അതെ എങ്കിലും ഒരാളെ ഓരോ കൊല്ലത്തേയ്ക്കു് ഒരു വീട്ടിൽനിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കുക എന്നു വെയ്ക്കണം. കലപതിസമിതി, അഭിവർദ്ധിനിസഭ, ഗ്രാമോദ്ധാരണസംഘം, വില്ലേജ യോഗം ഈ വിധം എന്തെങ്കിലും ഒരു പേർ ഈ പ്രതിനിധികളുടെ യോഗത്തിനു കൊടുക്കാം. ഒരു പേർതന്നെ എല്ലാ വില്ലേജുകളിലും ഉപയോഗിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും; ഭേദംകാണിയ്ക്കുന്നതിനു വില്ലേജിന്റെ പേരുണ്ടാകുമല്ലോ. കാര്യനടപ്പിന്റെ ഓജസ്സിനും സ്ഥിരതയ്ക്കുമായി ഈ സഭകളെ റജിസ്ട്രാക്കിയിരിക്കണം. വില്ലേജിന്റെ ക്ഷേമത്തിനു വേണ്ട സകല കാര്യങ്ങളേയും ഈ യോഗംകൂടി തീർച്ചയാക്കും. പഞ്ചായത്തുകളിലെ അംഗങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ട അവകാശവും ഈ സഭകൾക്കായിരിക്കണം. ഗ്രാമപ്രതിനിധികൾ ആണ്ടിൽ രണ്ടുപ്രാവശ്യമെങ്കിലും കൂടണം. ആദ്യം കൂടുന്ന സമയം അവർ തീർച്ചയാക്കുന്ന സംഗതികളെ നടത്തുവാൻ ഒരു ഭരണയോഗത്തെ അവർ തിരഞ്ഞെടുക്കേണം. ഒരു സഭാദ്ധ്യക്ഷൻ, ഒരു ഉപാദ്ധ്യക്ഷൻ കാര്യദർശി, മുതൽപിടി ഇവരോടുകൂടി ഏഴിൽ കുറയാതെയും പതിനൊന്നിൽ കൂടാതെയും ഭരണസഭാംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കാം. അതോടുകൂടിത്തന്നെ ഒരു കാര്യപരിപാടിയും ഒരു ആയവ്യയപത്രവും അവർ ആലോചിച്ചു

നിശ്ചയിക്കേണം. ഓരോ വീട്ടിലേയും ആകെ വരവനുസരിച്ച് ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ചെറിയ തുക പ്രതിനിധിവരിസംഖ്യയായി കൊടുക്കേണം. ഭരണസഭ മാസത്തിൽ ഒരിക്കലെങ്കിലും കൂടണം. ഒരു വില്ലേജിൽ, ഗൃഹങ്ങളോ ചുരുങ്ങിയ നിലയിൽ വേണ്ടതായ ധനസഹായത്തിനു ശക്തിയുള്ള പ്രതിനിധികളോ, അസുലഭമെങ്കിൽ, തൊട്ടുകിടക്കുന്ന രണ്ടോ മൂന്നോ വില്ലേജുകൾ യോജിച്ചും പ്രവർത്തിക്കാം. എല്ലാ വില്ലേജ് യോഗങ്ങളിൽനിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഓരോ പ്രതിനിധികളുടെ ഒരു മഹായോഗം വർഷത്തിലൊരിക്കലോ രണ്ടുവർഷം കൂടുമ്പോഴൊരിക്കലോ കൂടണം. ഭരണയോഗത്തിലേക്കു പ്രതിനിധികളായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നവരും നല്ല പഠിപ്പും പ്രാപ്തിയും സ്വരാജ്യസ്നേഹവും ഉള്ളവരായിരിക്കണം. യോഗങ്ങളുടെ നടപടിക്കു ഐക്യരൂപ്യം ഉണ്ടാകുന്നതിനായി യോഗനിയമാവലി യോഗപ്രതിനിധികളുടെ സമ്മേളനത്തിൽ വെച്ച് തീർച്ചയാക്കിയതായിരിക്കണം. യോഗങ്ങളുടേയും ഭരണസഭകളുടേയും കണക്കുകളും മറ്റു റിക്കാർട്ടുകളും സംശയത്തിനോ അപവാദത്തിനോ വിരോധത്തിനോ എടുക്കൊടുക്കാത്ത വിധം ശരിയായും കൃമമായും വെച്ചുവരണം. അവയുടെ പ്രവൃത്തി ഒരിക്കലും പക്ഷപാതകലുഷമാ ശാഖാശ്രയമോ ആയിരിക്കരുത്. ഗ്രാമീണരുടെ ഗുണം, ഗ്രാമത്തിന്റെ സംവർദ്ധന എന്നിവയായിരിക്കേണം അധികൃതന്മാരുടെ ആശാവധി. ഗവണ്മെൻറിന്റെ അറിവോടും അനുമതിയോടുംകൂടി, വില്ലേജ് യോഗങ്ങൾക്കു വേണ്ട ഉപദേശവും സഹായവും ചെയ്തുകൊടുപ്പാനും ആയി കൃഷി, കൈത്തൊഴിൽ, പരസ്പരസഹായം, വൈദ്യം, പഞ്ചായത്ത്, മരാമത്ത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള വകുപ്പുലുക്കന്മാരും സർവ്വജനസമ്മതരും കാര്യപ്രാപ്തന്മാരുമായ രണ്ടോ മൂന്നോ അനുജ്യാഗസ്ഥന്മാരും അടങ്ങിയ ഒരു കമ്മറ്റിയെ ഗവർണ്മെൻറും ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു. ഇതിൽ പന്ത്രണ്ടുഗങ്ങളിൽ കൂടുതലുണ്ടാവേണ്ടാവശ്യമില്ല. ഇതിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായി ടിവാൻ പോഷ്കാരെയോ മന്ത്രിയേയോ നിശ്ചയിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും.

ജ്ഞാപനം

ഗ്രാമീണരുടെ ജ്ഞാപനം കളയുവാനാണ് നമ്മൾ പ്രധാനമായി പ്രയത്നിക്കേണ്ടത് എന്നൊരു അത്ഥശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഗൗരവത്തോടുകൂടി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അവരുടെ ധനാഗമ മാർഗ്ഗങ്ങളെയും ഓരോരുത്തരുടെ സമ്പാദ്യത്തെയും കഴിയുന്നതു വർദ്ധിപ്പിച്ചാൽ മാത്രമേ ഗ്രാമങ്ങളിൽ സമാധാനവും സന്തോഷവും

രാജ്യത്തിൽ ഐശ്വര്യവും ഇതുതടസ്സം അതിനു യശസ്സും ഉണ്ടാകുകയുള്ളൂ എന്നു ഒരു രാജകാര്യകുശലൻ ഉപദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ നമ്മുടെ ഉറുനാടുകളിൽ കുടികൊള്ളുന്ന കടമായ ഭട്ടേവരയെ ഏതു പ്രകാരമാണ് ഉച്ചാടനം ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. ഋണരഞ്ജനബോർഡും ഭൂപണയബാങ്കും ഇതിനെ നിഷ്കാസിക്കും എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെ മോഹം നാശമായിലവസാനിക്കും. അതിനു സംശയമില്ല. ഗൊണ്ടാർ, ഭവനഗർ എന്നീ നാട്ടുരാജ്യങ്ങൾ ചെയ്തുമട്ടിൽ ഇവിടെയും ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ, നന്നായിരിക്കും. അല്ലാത്തപക്ഷം, അവരവർ തനിച്ചൊ, ഗ്രാമസമിതിമുഖേനയോ സാവധാനത്തിൽ, മോചനം ലഭിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ തേടിപ്പിടിക്കുവാനല്ലെങ്കിൽ തരമുള്ളു? ഏതായാലും അതിനെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ ചർച്ച ഇവിടെ ചെയ്തിട്ടൊരു ഫലവുമില്ല. അതിന്റെ ഭാരം തല്ലാലം സർക്കാരിൽ സമർപ്പിക്കുവാനെ തരം കാണുന്നുള്ളു. ഏതു നിലയിലും, കടത്തിൽ കിടന്നു തുടിക്കുന്ന ഗ്രാമവാസികൾ ഒരിക്കലും നിരാശയ്ക്കും അധീനരാകരുത്. എന്നാൽ കാഴ്ച പോയി. ദുർഘടഘട്ടങ്ങളിലാണല്ലോ, ബുദ്ധിമാന്മാർ ധൈര്യത്തെ അവലംബിക്കുന്നത്. തലയ്ക്കു മീതെ വെള്ളം വന്നാൽ, അതിന്നു മീതെ വഞ്ചി. ഗ്രാമങ്ങളുടെ വളച്ചുയോടുകൂടി, ഗവണ്മെന്റിന്റെ ആനുകൂല്യംകൊണ്ടും, കരയോഗങ്ങൾവഴിയായും, സ്വയംസഹായസമിതികളാലും ഋണത്തിനു മോചനം ഉണ്ടാകാതിരിക്കുകയില്ലെന്നുള്ള മനഃസ്ഥൈര്യത്തോടുകൂടി ഗ്രാമോദ്ധാരണപദ്ധതിയിൽ പ്രവേശിച്ചു പ്രവർത്തിക്കണം.

ഗ്രാമോദ്ധാരണപദ്ധതി

ഗ്രാമോദ്ധാരണവിഷയത്തിൽ നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചു പ്രായോഗികമായൊരു പദ്ധതിയെ രൂപവൽക്കരിക്കേണ്ടതത്യാവശ്യമാകുന്നു. അതല്ലാതെ, വായിൽ തോന്നിയതു കോതയ്ക്കു പാട്ട് എന്ന മട്ടിൽ തുടങ്ങിയാൽ, കുറെ രൂപാ ചിലവിടാമെന്നല്ലാതെ അതുകൊണ്ടൊരു ഗുണവും ഉണ്ടാകയില്ല.

അതു ഹേതുവായിട്ട്, ഗ്രാമോദ്ധാരണത്തിന്റെ ഒരു സ്വരൂപ ജ്ഞാനമുണ്ടാക്കുന്നതിനായി നമുക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് അല്പമൊന്നാലോചിച്ചു നോക്കാം. ഗ്രാമീണജീവിതത്തെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമായിട്ടു പലതുമുണ്ടെങ്കിലും, രണ്ടു കാര്യങ്ങളാണു വളരെ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളവ. ജോലി ചെയ്യാനുള്ള പ്രാപ്തിയും മനസ്സും ജനങ്ങളിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുക; അത്യാവശ്യങ്ങളും ധനാർജ്ജനത്തിനു ഉതകുന്നവയുമായ പദാർത്ഥങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികളിൽ അവരെ പ്രവേശിപ്പിക്കുക.

പണിയെടുക്കുവാനും, പണം സമ്പാദിപ്പാനും, പരോപകാരം ചെയ്യാനും ആയുസ്സുവേണം, ആരോഗ്യവും വേണം. രോഗശയ്യയിൽ കിടക്കുന്നവർക്ക് ഇതിനൊന്നിനും തരം കിട്ടുകയില്ല. ശരീരമാദ്യം വലുതായവർക്കും, ചുമരുണ്ടായവർക്കും ചിത്രമെഴുതിക്കൂട്ടം, എണ്ണപ്പാത്രം പൂർണ്ണമായി പരത്തിക്കൊടുക്കുന്നതിന്റെ തത്പരതയാണ്. അതു കാരണം, ഒന്നാമതായി ഗ്രാമീണരുടെ ആരോഗ്യത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളെയാണ് അന്വേഷിക്കേണ്ടത്.

ആദ്യം തൊട്ടു തുടങ്ങുന്നതായാൽ, ഗർഭശുശ്രൂഷ, പ്രസവരക്ഷ, ശിശുപരിചരണം, പ്രഥമശുശ്രൂഷ, ഈ വിഷയങ്ങളിൽ സാമാന്യമായ അറിവു സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതായിരിക്കണം. പിന്നെ, എല്ലാവർക്കും സ്വസ്ഥമായ വായു, ശുദ്ധമായ വെള്ളം, ശരീരത്തെ പോഷിപ്പിക്കുന്ന ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ എന്നിവ അപരിത്യാജ്യങ്ങളായിട്ടുള്ളവയാണ്. ഓരോ ഗ്രാമവും ഗ്രാമങ്ങളിലുള്ള വീടുകളും പീടികകളും ഏതുവിധം വൃത്തിയാക്കി വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം എന്നുള്ള സംഗതിയിൽ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ പതിയേണം. വീടുകളിൽ വായുസഞ്ചാരവും വെളിച്ചവും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. വീടുകൾക്കു സമീപം പ്രത്യേകിച്ചും വെള്ളം കെട്ടി നില്ക്കുവാനോ, എന്തെങ്കിലും ചീഞ്ഞിരിക്കുന്നവയോ കിടക്കുവാനോ ഇടംകൊടുക്കരുത്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ, ആവക സ്ഥലങ്ങൾ രോഗബീജങ്ങളെക്കൊണ്ടുനടക്കുന്ന കൊതുക്കളുടെയും ഇരച്ചുകളുടെയും സങ്കേതസ്ഥാനങ്ങളായിത്തീരും. ലഘുലേഖനങ്ങൾ, ചലച്ചിത്രങ്ങൾ, പ്രസംഗങ്ങൾ എന്നിവകൊണ്ട് ഈ വിഷയങ്ങളിൽ വേണ്ട അറിവിനെ ഗ്രാമീണർക്കു ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണം. അല്പം മനസ്സിരുത്തിയാൽ, രോഗം വരാതെ കഴിക്കാം എന്നുള്ള ബോധം അവരിൽ ജനിപ്പിക്കേണം.

രണ്ടാമതായി നമ്മുടെ ചിന്ത പതിയേണ്ടത് കൃഷി, കൈത്തൊഴിൽ, കുടിൽവ്യവസായം, സേവനവൃത്തികൾ എന്നിവയിലാകുന്നു. ഇവയിൽ ഓരോരുത്തരും തനിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതൊ, അതൊ, പരസ്പരസഹായപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രമാണങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതൊ ഗുണകരമെന്നുള്ള സംഗതി ഗ്രാമജനങ്ങൾക്കു വിശദമാക്കിക്കൊടുക്കേണം. വിത്തു്, വളം, മറ്റു സാമഗ്രികൾ ഇവയെ അവർക്കു വലിയ വിലകൂടാതെ കൊടുക്കുകയും വേണം. കന്നുകാലികളെ തീറ്റിപ്പോറ്റേണ്ട സമ്പ്രദായവും അവർക്കു മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു. വിശേഷിച്ചു്, എല്ലാ ദിക്കിലും ഒരേ വിത്തും, ഒരേ തൊഴിലും, ഒരേ വ്യവസായവും ഫലപ്രദമായി എന്നുവരില്ല. ഈവക വിഷയങ്ങളിൽ വേണ്ട ജ്ഞാനവും

സഹായവും കൊടുക്കേണ്ട ചുമതല കരയോഗങ്ങൾക്കും പഞ്ചായത്തുകൾക്കും സർക്കാരിനാകുന്നു എന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും വൈദ്യശാലകൾക്കു പുറമേ പ്രാഥമിക വിദ്യാലയങ്ങളും പുസ്തകശാലകളും വായനശാലകളും പ്രതിവാര യോഗങ്ങളും സാങ്കേതികപരിശീലനത്തിനുള്ള സംഘങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇവ അതതു ഗ്രാമങ്ങളിൽ നടത്താവുന്ന തൊഴിലുകളിലും വ്യവസായങ്ങളിലും അഭിരുചിയും അറിവും ജനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുകൂടി പര്യാപ്തങ്ങളായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഓരോ ഗ്രാമത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന സാധനങ്ങളെ വിറ്റു മുതലാക്കുന്നതിനു വേണ്ട ഏർപ്പാടുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതത്യാവശ്യമാണ്. ഇതിന്റെ അഭാവംകൊണ്ടാണ് നല്ല നിലയിൽ നടന്നിരുന്ന പല വ്യവസായങ്ങളും ഇന്നു നഷ്ടപ്രായങ്ങളായി തീർന്നിട്ടുള്ളതു്. ഇതിനു വേണ്ട ഏർപ്പാടു പരസ്പരസഹായസംഘം വകുപ്പുവഴി ഗവണ്മെന്റ് ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

കന്നുകാലികൾക്കു് ഒരു പൊതുവായ മേച്ചിൽസ്ഥലം എത്രയോ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണോ, അതുമാതിരിതന്നെ കുട്ടികൾക്കു കളിപ്പാനായൊരു വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സ്ഥലവും, പ്രായംചെന്നവർക്കു വിശ്രമിക്കുവാൻ ഒരു ഉദ്യാനവും അത്യന്താപേക്ഷിതങ്ങളാകുന്നു.

ഇതുവരെ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഗ്രാമോദ്ധാരണം എന്ന വിഷയത്തിന്റെ ആകുപ്പായുള്ള ആകാരത്തെമാത്രം അനിപുണമായി ഒന്നു വരച്ചു എന്നു വിചാരിച്ചാൽമതി. പിന്തിരിയുന്നതിനുമുമ്പു ഒന്നുകൂടി നോക്കിയാൽ അതു മനസ്സിൽ പതിയുവാൻ എളുപ്പമായിരിക്കുമല്ലോ.

ഒന്നാമതായി, ഒരു കാര്യപരിപാടി ഉണ്ടാക്കണം. അതു് ഓരോ ഗ്രാമത്തിലെ ജനങ്ങളായി ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കേണം. “പണമല്ല കാര്യമായിട്ടുവേണ്ടതു്”, എന്റെ ഗ്രാമം ശുചിയുള്ളതായിരിക്കേണം, എന്റെ ഗ്രാമത്തിൽ ഐശ്വര്യം വലിക്കേണം”. എന്ന മോഹമാണ് ഓരോ ആൾക്കും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു്. അതു ഉണ്ടായാൽ, ശേഷമെല്ലാം അതിന്റെ ഫലങ്ങളായി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും.

ലോകപക്ഷത്തിൽ, ഗ്രാമോദ്ധാരണം എന്നാൽ, നല്ലകൃഷി, നല്ല വ്യാപാരം, നല്ലജീവനം എന്നിവ ഉണ്ടാക്കേണം എന്നായിരിക്കും. വിത്തു്, വളം, മറുപകരണങ്ങൾ ഇവയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുകയുണ്ടെ വിളവു്. വ്യാപാരത്തിന്റെ ഗതി, പരിസരങ്ങളേയും അഭിനിവേശത്തെയും സൂക്ഷ്മത്തെയും അനുസരിച്ചിരിക്കും. അവ

രവരുടെ ശരീരം ശുചിയായിവെക്കുന്നതിനും വീടും പഠനവും വൃത്തിയായി ഇടുന്നതിനും പ്രയാസമില്ലല്ലോ. സുഖജീവിതത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ പടി അതാണ്. നല്ലപോലെ കാലംകഴിച്ചുകൂട്ടണം എന്നുള്ള ആഗ്രഹം ഗ്രാമീണജനങ്ങളിൽ ഉണ്ടായാൽ, അനന്തരകാര്യങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ വന്നുചേർന്നുകൊള്ളും. മിണ്ടു്, പണ്ടങ്ങൾ, കല്യാണം, പുളികടി എന്നിവയ്ക്കുള്ള അനാവശ്യമായ അധികച്ചിലവിടൽ, ഗ്രാമീണരുടെ ഏടയിൽ വേണ്ടാത്ത കലാപരം, വ്യവഹാരം ഇവയെ കഴിയുന്നതും ഒഴിക്കേണം. “വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രചാരകന്മാരെന്ന നിലയിൽ അല്പാപകന്മാർ നിരന്തരം ഗ്രാമീണരുടെ ഉദ്ധാരണവിഷയത്തിൽ അശ്രാന്തം പരിശ്രമം ചെയ്തുപോരുന്നതായാൽ മാത്രമേ ദയനീയമായ ഗ്രാമത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി അടുത്തഭാവവിധിയിൽ കൈവരികയുള്ളൂ...ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ഗ്രാമോദ്ധാരണപദ്ധതിയിൽ ധനസഹായം ഒഴിച്ചുള്ള മറ്റെല്ലാസജ്ജീകരണങ്ങളും അല്പാപകന്മാരിൽനിന്നും സംസ്ഥാനമാകേണ്ടതാകുന്നു.” എന്നിങ്ങനെ ഒരു അല്പാപകൻതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗ്രാമോദ്ധാരണവിഷയത്തിൽ സ്രീകർക്കുള്ള ചുമതല കുറച്ചൊന്നുമല്ല. വീടുകൾ വൃത്തിയായി ഇടുക, ചിലവുകുറയ്ക്കുക, തമ്മിത്തല്പ് ഇല്ലാതാക്കുക, കുട്ടികളെ നല്ലപോലെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരിക എന്നിവയാൽ, ഗ്രാമപാഠശാലകളിലെ അല്പാപകന്മാരെ കഴിഞ്ഞാൽ, അവരെപ്പോലെ മറ്റാർക്കും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. സമയമുള്ളപ്പോൾ, അവർക്കു കടിൽവ്യവസായങ്ങളിലും ഏല്പുടാം. ഇതിനെല്ലാം വേണ്ട സഹായസഹകരണങ്ങൾ സർക്കാരും ഓരോ ഗ്രാമസമിതിയും ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടതാകുന്നു.

എത്രയും ഗുരുതരങ്ങളായ ഈവക വിഷയങ്ങളിലാകുന്നു ഗ്രാമോദ്ധാരണസഭകളുടെയും, പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ശ്രദ്ധ പതിയേണ്ടതു്. സർക്കാരിന്റെ സഹായം എപ്പോഴും അവയുടെ ഉത്സാഹത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. നാടിന്റെ ശ്രേയസ്സും ഐശ്വര്യവും അവയുടെ അക്ഷീണമായ ഉന്മേഷത്തിലാണ് അടിയുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അവ വഴി ഗ്രാമങ്ങൾ നന്നാകട്ടെ, അതിനായി ഈശ്വരൻ സഹായിക്കട്ടെ.

നമു പുരോഗമനസാഹിത്യം

അഥവാ

ജീവസാഹിത്യം.

കാവ്യത്തിന്റെ പ്രയോജനം, രൂപം, സാധനമാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്ന പല പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുണ്ട്. അവയുടെ അധികാരത്തെ സകലരും സ്ഥൂലമനസ്സാക്കുകയും അവയിലെ പ്രമാണങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച് കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കിവരികയും ചെയ്യുന്നു. ഈ നടപടി ഇന്നും ഇന്നലെയും തുടങ്ങിയതല്ല; പുരാതനകാലം മുതൽക്കുള്ളതാണ്. “പഴയൊക്കെയുമസ്സലെണം പത്തൻ പരം നിന്ദ്യവുമെന്നമില്ല”; എങ്കിലും, ഇണം നോക്കി എടുക്കുവാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം എല്ലാവർക്കും വേണ്ടതാണല്ലോ. അതുകൊണ്ട്, ഇരുപേരുവാരമായി പിരിഞ്ഞു, പണം പിരിച്ചു, യോഗം വിളിച്ചുകൂട്ടി, പ്രചാരപ്രചാരമാക്കുത്തീർക്കുവാൻ ചില ഉൽപ്പരിഷ്കരകൾ ക്ലേശിച്ചുവരുന്ന ആ ‘പുരോഗമനസാഹിത്യം’ അല്ലെങ്കിൽ ‘ജീവസാഹിത്യം’ എന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം, വേഷം, ഭാഷ എന്നിവയെക്കുറിച്ചറിയേണ്ടതു നമുക്ക് അത്യാവശ്യമായി വന്നിരിക്കുന്നു. ഏതു ഗ്രന്ഥത്തിൽ നോക്കിയാൽ, ഇതൊക്കെക്കൊണ്ടാം? ആജ്ഞാശക്തിയോടും അതിനുവേണ്ട യോഗ്യതയോടും കൂടിയ ഒരു ഗുരുവരനാണോ അതിനെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതു? അതിലെ മതം എല്ലാ ജീവസാഹിത്യകാരന്മാർക്കും ഹിതമായിട്ടുള്ളതാണോ? ഈവക ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഒരുത്തരവും കിട്ടുന്നില്ല, “അതു ഹേതുവായിട്ടു”, പത്രലോകത്തെ ശരണംപ്രാപിക്കേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു. തിരെ ഒരുലാശ്ചത്തോടുകൂടിയല്ല; എന്നാലൊ നയവിനയത്തോടുകൂടിയാകുന്നു ഞാൻ ഈ വിഷയത്തെ സമീപിക്കുന്നതെന്നു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, ഇന്നത്തെ എന്റെ അവസ്ഥ പാഞ്ചാലീദേവി പറഞ്ഞതുപോലെതന്നെയാകുന്നു.

“വഴുതിവഴുന്ന ഓരോരുത്തർക്കുമാൽ
ഒഴുതിവഴുന്ന നേത്രജലങ്ങളിൽ
മുഴുകിവന്നിങ്ങു കാർമുകിൽവണ്ണനെ
തൊഴുതുചൊല്ലുന്നു ദേവനാരായണം.”

ജീവസാഹിത്യവിശാരദന്മാരുടെ ചില സിദ്ധാന്തങ്ങൾ, ചില സമയം, പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കാണാം പ്രകൃതമാർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുവാൻ അവയാണ് എന്നുള്ളും വെളി

ച്ചു്തന്നതു്. 'ജീവസാഹിത്യത്തിനെ' 'പുരോഗമനസാഹിത്യം' എന്നുംകൂടി പറഞ്ഞുകൂടി, 'മുൻനോക്കിസാഹിത്യം' എന്നുതന്നെ പേരിടേണമെന്നു ശരിക്കുന്നവരുണ്ടു്. അതിരിക്കട്ടെ.

“പ്രാചീനവും പാരത്രികവും വ്യക്തിപ്രധാനവുമായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു മാത്രം പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സാഹിത്യം, ആവക വിഷയങ്ങളിൽനിന്നു പിന്തിരിഞ്ഞു്, സമകാലീനവും ഐഹികവും സാമുദായികവുമായ വിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതോടുകൂടി, ജീവസാഹിത്യത്തിന്റെ അസ്ഥിവാദം പടുത്തുകഴിഞ്ഞു്” എന്നൊരു പത്രത്തിൽ കണ്ടു്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തുകാണിച്ചു് താരതമ്യവിവേചനംചെയ്തു വിഷയത്തെ വിശദീകരിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ, നമ്മുടെ സംശയം അറുപോകുമായിരുന്നു. അങ്ങനെ ചെയ്യായ്ക്കുകാരണം, സന്ദേഹം വിട്ടുപിരിഞ്ഞുപോകുന്നില്ല. അല്പം ചിലർക്കു തലതിരിച്ചിലുണ്ടെന്നല്ലാതെ, യശസ്സരമായ സാഹിത്യസരണി പിന്തിരിഞ്ഞതായി കാണുന്നില്ലല്ലോ; അതുകൊണ്ടു്, അടിഞ്ഞു കെട്ടിയതു് ആകാശമുഴുത്തിനോ മണൽക്കോട്ടയ്ക്കോ എന്നും മറ്റും ചിലർ ചോദിക്കുന്നതിൽ അതിശയിക്കുവാനില്ല.

“അംഗുലിപരിമിതമായ സുഖസമ്പന്നന്മാരെ വിനോദിപ്പിക്കുവാനും ലൌകികാനന്ദാനുഭൂതിയാൽ നിമഗ്നരായ ചക്രവർത്തിമാരെ പ്രശംസിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടിയായിരുന്നു”വത്രെ പ്രാചീനന്മാരുടെ സാഹിത്യവ്യവസ്ഥയും മുഴുവനും, ശാന്തം പാപം! എന്റെ പേനകൂടി ഇരട്ടെഴുതുവാൻ എന്നെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. വാഗ്വാദത്തിനുകൂടി ഇതിനെ സജ്ജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിക്കേണ്ടിവരുന്നുവല്ലോ എന്നുള്ള വ്യസനത്തോടുകൂടിയാണു് എന്റെ ജിഹ്വ ഇതിവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു്. വേദങ്ങൾ, പുരാണങ്ങൾ, കാവ്യങ്ങൾ, നാടകങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം മേൽക്കാണിച്ച ഭൂഷണപരിധിയിൽ പെടുമായിരിക്കും! ഇവയെല്ലാം ഏതു സുഖസമ്പന്നന്മാരെ മാത്രം വിനോദിപ്പിച്ചു. ഏതു ചക്രവർത്തികളെ പ്രശംസിച്ചു? നേരേമറിച്ചു്, ഏതു രാജ്യങ്ങളെ, ഏതു സമുദായങ്ങളെയാണു് ഇവ സംസ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതു്? ഇന്നും പരിഷ്കൃതലോകമൊട്ടു് ഒരു വലിയ സാഹിത്യഗ്രന്ഥമായി ബഹുമാനിക്കുന്ന രാമായണത്തെ എടുത്തുനോക്കുക. അതിനെ യഥാർത്ഥമായ ഒരു കഥാകഥനമെന്നു് ആലോചിക്കുന്ന സമയം, അതിൽനിന്നു വല്ലഭോഗവും എടുത്തുകളയത്തക്കതായിട്ടുണ്ടോ? ആ ആദർശജീവിതവും അതിൽ കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള നിതിപാഠങ്ങളും നയോപദേശങ്ങളും ആത്മബോധവും അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെ ലോകത്തെ ശക്തിയോടുകൂടി “മുന്നോട്ടുനയിച്ചു”കൊ

ണ്ടല്ലെ ഇരിക്കുന്നത്? രാമായണം വായിച്ചാൽ രസിക്കാത്തവരുണ്ടോ? നന്നാവാത്തവരുണ്ടോ? ഉള്ളിൽ ഭൂതഭയവും ആത്മജ്ഞാനവും ഉദിക്കാത്തവരുണ്ടോ? ഇതൊക്കെ ആയാലും, ജീവത്സാഹിത്യക്കാരുടെ സിദ്ധാന്തം, “ആ തരം പ്രാചീനകൃതികളും അതിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളും നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിലെ വിചിത്രതരമായ അലമാരികളെ അലങ്കരിക്കട്ടെ” എന്നാണ്. അതു ഭാഗ്യം! ചുട്ടുകരിച്ച ചാമ്പലാക്കി കലക്കിക്കളയുവാൻ ആജ്ഞാപിക്കുന്നില്ലല്ലോ.

“ലോകത്തിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന സാമുദായികഘടനയിൽ ഓരോ മനുഷ്യനും ചിരസ്ഥായിയായി അനുഭവപ്പെടുന്ന ഏകപ്രശ്നം സാമ്പത്തികമാണ്”. ആത്മസംഗതി ഒരുനിലയിൽ സമ്മതിക്കാം. പക്ഷേ, കഴിയില്ലാത്തതോ മറ്റോ അത്ഥശാസ്ത്രംനോക്കി അതിനുവേണ്ട മാർഗ്ഗം നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുകൂടാതെ, അതിനു പരിഹാരമായി, ഈശ്വരനും മഹർഷിമാരും മറ്റും ആദർശപുരുഷന്മാരും എല്ലാം വഴിയിൽനിന്നു മാറിനില്ക്കണം, സാഹിത്യസപരൂപത്തെ തലകീഴായി മറിക്കണം, എന്നു കല്പിക്കുവാൻ കാരണം കാണുന്നില്ലല്ലോ. പൂർവാചാരത്തിനു പ്രതിക്രിയയായി മഹർഷിമാർക്കു തീണ്ടൽ വേണമെന്നു തീർച്ചയാക്കിയതാണോ?

പോരാ; ഇനിയും വരുന്നു. “പല പ്രതിബന്ധങ്ങൾക്കുശേഷം, ഫലവത്തായിത്തീരുന്ന” യുവതിയുവാക്കന്മാരുടെ പ്രണയം ഒരു ജീവത്സാഹിത്യവിഷയമല്ല എന്നുകൂടി വിധിച്ചിരിക്കുന്നു. കാളിദാസമഹാകവിയുടെ ശോകന്തളാത്തിന്റെ തലയ്ക്കിട്ടുള്ള കൊട്ടാണതു്. കലികാലവൈഭവം അദ്ദേഹവും അനുഭവിക്കട്ടെ! അല്ലാതെ നാമെന്തുപറയുവാനാണ്. “എന്നാൽ കുമാരനാശാന്റെ ‘ഭരതസ്ഥായിലെ പ്രേമം ഒരു ജീവത്സാഹിത്യവിഷയമല്ലെന്നു പറയുവാൻ സാധ്യമല്ല’ എന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പുലയനമ്പൂതിരിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംയോഗത്തിൽനിന്നു് ഉണ്ടായതുകൊണ്ടായിരിക്കും ഈ പ്രേമത്തിനു ശുദ്ധിസിദ്ധിച്ചതും തൊട്ടുകുളിപോലും വേണ്ടെന്നു വന്നതും. നേരംപോക്കു്! ഇന്നത്തെ പല ജീവത്സാഹിത്യക്കാരുടെ കവിതാവിഷയം കൊലയിലോ തൂങ്ങിച്ചാകലിലോ അവസാനിക്കുന്ന പ്രണയമായി കാണുന്നുവല്ലോ. അങ്ങനെ വരുന്നത് ഒരുപക്ഷേ, “നിത്യജീവിതത്തിൽ നമുക്കഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരുന്ന” ലോകഗതിയെ അവലംബിച്ചായിരിക്കാം. അതു നോക്കണമല്ലോ; അതും ജീവത്സാഹിത്യത്തിന്റെ ഒരു മുഖ്യമായ മുഖമല്ലേ?

ഗ്രന്ഥാത്മകവിതക്കാർ (മിസ്റ്റിക് പോയറ്റ്സ്) ജീവത്സാഹിത്യക്കാരുടെ ഗണത്തിൽ പെടുമോ? അഥവാ പണ്ടു പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ യുദ്ധത്തിൽ, കടൽവാതിലുകളെ ഇരകുന്ന്കളും ചേർക്കാതിരുന്ന മാതിരിയിൽ അവരെ പുറംതള്ളായി വിടുമോ? കഥയിൽ ചോദ്യം അനുവദിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, പോകട്ടെ; നമുക്കു മുന്നോട്ടു യാത്രതുടരാം. എങ്കിലും, നട തുടങ്ങുമ്പോൾ അല്പം വിശ്രമാവുസരം കിട്ടുന്നതിനു്, ഒന്നു നിന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ ഗ്രന്ഥാത്മസാഹിത്യത്തിന്റെ മൂലതത്വം അതാക്കും മനസ്സിലാക്കരുതെന്നതാണ്പോലും. അഭിമന്ത്രണം സിദ്ധിച്ചവർമാത്രം തലകലുക്കി ഗ്രഹിച്ചതായി, നടിച്ചു രസിച്ച്കൊള്ളും. പരിപന്ഥികളുടെ പരിഹാസമായിട്ടെ ഞാൻ ഈ ഫലിതത്തെ കരുതുന്നുള്ളു.

“അസുന്ദരവസ്തുക്കളെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന രോഗവും ഭാരിദ്യവും കലാപ്രാവീണ്യമുള്ള ഒരു സാഹിത്യകാരന്റെ വിദഗ്ദ്ധമസ്തുക്കളിൽ സുന്ദരവസ്തുക്കളായി തീരുന്നു”. ഇതു ജീവത്സാഹിത്യമീമാംസകാരന്റെ ഒരു സൂത്രമാണ്. കഷ്ടം, വിഷ്ടചിക, സന്നിപാതം എന്നിവ, വാതപിത്തകഫങ്ങൾ മുർച്ഛിച്ചുണ്ടാകുന്ന സകല രോഗങ്ങളും ഈ വിഷയവിവരപ്പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടും. രചിക്കുവോ രസക്കുയമോ നേരിട്ടാലും തരക്കേടില്ല. ഹിറാൾ, മുസ്സോളിനി എന്നിവരും ഇവരുടെ കൂരപരാക്രമങ്ങളും ജീവത്സാഹിത്യത്തിനു ചേരുന്ന വിഷയങ്ങളായിരിക്കും. ഇവരുടെ നടപടികൾ സാമ്പത്തികപ്രശ്നത്തെ നല്ലപോലെ സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളവയെന്ന് അവർ പരസ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുനന്നതിനാൽ, അങ്ങനെ വരാനല്ലെതരുമുള്ളു.

പ്രപഞ്ചാചാര്യർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ “വിഷയനിദ്ദേശപ്രകരണ”ത്തിൽ ഇങ്ങനെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു:—

“പുതുമക്കാരപേക്ഷിപ്പു പുരാണങ്ങളശേഷവും
പച്ചവെള്ളത്തുള്ളി; കഞ്ഞിപ്പാട; പിണ്ണാക്ക, ചാണകം
ചവറില; മുറിച്ചിട്ട രോമം; കീറച്ചെരിപ്പിവ
ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾക്കിദാനീം യോജിപ്പു വിഷയങ്ങളായ്”

ആചാര്യർ ഒരു നയകോവിദനാകുന്നു എന്നു പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയേണ്ടതില്ല. അദ്ദേഹം ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു ഇങ്ങനെയാണ് സംഗ്രഹിച്ച ഒടുവിൽ ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

“കാലത്തിനൊത്തപോൽ കോലംകെട്ടി കവികളിക്കണം
അധഃകൃതോലാരകനായ്, രാഷ്ട്രീയക്ഷോഭകാരനായ്,

കാവ്യചുന്തയിലെന്നു കാണാകുന്ന നിരക്കുകൾ
കാത്തിവണ്ണം വ്യാപരിച്ചാൽ കച്ചോടം മെച്ചമാണ്തും”

ദോഷയുടെ കാര്യത്തിലും ജീവത്സാഹിത്യക്കാർക്ക് വലിയ നിഷ്കർഷയുള്ളപ്പോലെ തോന്നുന്നു. “ചെന്താരു ആമ്പലും, ചന്ദ്രനും പൂനിലാവും, ഉദ്യാനങ്ങളും ലതാകസുമങ്ങളും, മാനും മാൻപേടയും” ഗജരാജഗതിയും മൃഗരാജകടിയും ഒന്നും പാടില്ല. “അവയുടെ ചരമഗീതം പാടിക്കഴിഞ്ഞു” പോലും! പക്ഷേ, അവളെന്നും ആകാശത്തിലും ഭൂമിയിലുംനിന്നു നമ്മെ ഹരാഭാകർഷിക്കുന്നുവല്ലോ എന്നു ഞാൻ ഓർക്കാതെ പറഞ്ഞുപോയി. ഇനി കേരം, കരിക്കു് എന്ന്നൊന്നും പറഞ്ഞുകൂടാ. സാമ്പത്തികപ്രശ്നത്തെ ആശ്രയിച്ച് “സിംഹാണുകൊപ്ര” എന്നു ഉപയോഗിക്കാം. മീനാക്ഷി എന്ന പദം ഉച്ചരിച്ചുപോകരുത്.

“ബർമ്മയ്ക്കുപോയാപ്പരിപ്പിന്റെ മൂലത്തിൻ
കണ്ണുള്ളപെണ്ണിനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ”

എന്നു വേണമെങ്കിലാവാം. ഒരുപക്ഷെ ‘വളച്ചാളക്കണ്ണി’ എന്ന പ്രയോഗവും സാധുവായേക്കാം. കാലവിപര്യയം പണ്ടു ജവർ ദർശനത്തിനെക്കൂടി മാനിച്ചിരുന്നതേയുള്ളൂ. “ദരിദ്രനിലുത്തെ ഗവാവുപോലെ നീണ്ടങ്ങിരിക്കും നയനദപയത്തി!” എന്നായിരുന്നു അവരുടെ സംബോധനസമ്പ്രദായം.

ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളാണ് ജീവത്സാഹിത്യകാരന്മാർക്ക് പത്മ്യമായിട്ടുള്ളത് എന്നു തോന്നുന്നു. അതെന്താണ് അങ്ങനെ വന്നതെന്നു സംശയിപ്പാനവകാശമുണ്ട്. എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകൾ, ചെറുശ്ശേരിയുടെ കൃഷ്ണഗാഥ, നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളലുകൾ, കഥകളികൾ, ചാരിയരുടെ വഞ്ചിപ്പാട്ട് എന്നിവയുടെ വിഷയങ്ങൾ ത്യാജ്യകോടിയിൽ പെട്ടവയാണല്ലോ. ആവിധം മലിനമാക്കപ്പെട്ട വൃത്തങ്ങളിൽ ജീവത്സാഹിത്യക്കാർ കൈകാര്യംചെയ്യുന്നതു ഉചിതമാണോ? പുതിയതായൊരു രീതി ഇവർക്കു കണ്ടുപിടിക്കരുതെ? നമ്മുടെ പ്രപഞ്ചാചാര്യർ കശാഗ്രബലിയോടുകൂടിയൊരു സരസനാണ്. ഈ പ്രശ്നത്തിനും അദ്ദേഹം “വൃത്തപ്രകരണം” ത്തിൽ ഉത്തരം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

“ദ്രവ്യബന്ധങ്ങളാം പൂർവ്വോപാധങ്ങളായെടുക്കാലാ
ഇവയിൽകവനംചെയ്യാൻ നവീനകേരവംപണി
മലയാണമയ്ക്കിണങ്ങുന്ന മാത്രാവൃത്തങ്ങളാകിലോ
കൈകാലുകളൊഴിച്ചിട്ടു വലിച്ചങ്ങിങ്ങിഴച്ചിടാം”

“ജീവസാഹിത്യം റിയലിസ്റ്റിക് സാഹിത്യത്തോടു അഭേദ്യമായി ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു” എന്നു കാണുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പുത്തൻകൂറുകാർ അലങ്കാരശാസ്ത്രത്തെ അവരുടെ വേലിക്കകത്തോ പുറത്തോ നിർത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്നു തീർത്തുപറയുവാൻ തരമില്ല. അധികകൂറും അതിനോടു അവർക്കു നീരസത്തിനാണ് വഴികാണുന്നത്. പ്രാസത്തിനോടു പരസ്യമായിത്തന്നെ വിരക്തി കാണിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രാസത്തിനായിക്കൊണ്ടു കാംക്ഷിക്കുന്നില്ലെന്നു തന്നെയല്ല, പ്രാസവിധിക്രമം വർജ്ജിക്കുകയുണ്ടാകുന്നു. “സ ജാതീയദപിതീയാക്ഷരപ്രാസം കൈരളീമഹിളയുടെ മംഗല്യം”മാണെന്നു സാഹിത്യരസികനായ ശ്രീമാൻ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ അവർകൾ ഉറച്ചുപറയുന്നു. “എത്ര അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടായാലും വേണ്ടതില്ല, സംസ്കാരവിശേഷത്തെയും ചിരപരിചയത്തെയും ആധാരമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള സൗന്ദര്യബോധം മലയാളികളുടെ ഉടുപ്പിലും ചില പ്രത്യേകതകളെ ഏതുപ്രകാരം പുലർത്തുന്നുവോ അതുപ്രകാരം മലയാളകവിതയിൽ പുലർത്തുന്ന ഒരു പ്രത്യേകതയാണ് ദപിതീയാക്ഷരപ്രാസം എന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല അതിനെ പരിപാലിക്കുവാൻ കരുത്തുള്ളവർ അതിനെ യഥോചിതം ആദരിക്കുകയും ചെയ്യും” പ്രാസപ്രയോഗത്തിനശക്തരായവർ അതിനെ കൈക്കൊള്ളേണ്ട. എന്നാൽ പിടിപ്പാണെത്താത്ത മുന്തിരയെ പൂട്ടിച്ചതാണെന്നു പറയുന്ന കറുക്കനെപ്പോലെ, ഏന്തിനാ കയ്യെത്തുന്ന മറുക്കളവരേയും ഇവർ പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നത്?

പ്രപഞ്ചചാമുർ അഭിനവകാവ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു എഴുതിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇവയുടെ സപ്തോദ്ദേശ്യങ്ങളെ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“പത്രങ്ങളിൽ പേരുകളെ പാരമുൾപ്രീതിതേടുവാൻ,
പ്രസംഗിച്ചുനടപ്പോക്കു പാടിപ്പേരുപരത്തുവാൻ,
പണ്ഡിതപ്ലിനിപററിപ്പാൻ—പാരിൽ പാപം പകർത്തുവാൻ”

എന്നിവ അവയിൽ പെട്ടവയാകുന്നു.

പുരോഗമനസാഹിത്യകാരന്മാർ അവരുടെ ദിനാനുഭവത്തെ സാഹിത്യസരണിയിലേക്കു തിരിച്ചുവിടുന്നു എന്നല്ലാതെ അവരെല്ലാവരും ആ വക ഉദ്ദേശങ്ങൾക്കാണ് പ്രയത്നിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിപ്പാൻ ഞാൻ ഒരിക്കലും ഒരുക്കമില്ല. അതെങ്ങനെയെങ്കിലും കട്ടെ, പൂർവ്വമാർക്കും മഹത്തരങ്ങളായ ആദർശങ്ങളുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു ആരും തർക്കിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവയെ അത്രയ്ക്കു മാത്രം സുസ്സഷ്ടമായി പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങളിലും സാഹിത്യവ്യവസായത്തിലും വെളിവാക്കി കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കാവ്യം എല്ലാകാലത്തും ജീവനോടുകൂടിയ ഒന്നായിരിക്കേണം; അതിനു സംശയമില്ല. എന്നാലല്ലെ അതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഫലിക്കുകയുള്ളൂ. വിഷയം പഴയതായാലും കൊള്ളാം, പുത്തനായാലും വേണ്ടതില്ല. ഗദ്യമോ പദ്യമോ രണ്ടും കൂടിയതോ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ. ഏതു വൃത്തമുപയോഗിച്ചാലും വിരോധമില്ല. ഫലപ്രദമായിരിക്കേണം. ഈ വക സംഗതികളെ നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചാണു് പൂർവസൂരികൾ സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിലെ മൌലികതത്വങ്ങളെ തീർച്ചയാക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളതു്. ആ വക പ്രമാണങ്ങളെ പിന്തുടർന്നുകൊണ്ടു് ഗുണമല്ലാതെ ഒരു ഓഷവും ഇതേവരെ നേരിട്ടതായി കേട്ടിട്ടില്ല. ആതനസൃഷ്ടിക്കു യാതൊരു ശക്തിയുമില്ലാത്തവർ അവയെ പുച്ഛിക്കുവാനും ആകമാനം തട്ടിത്തകർക്കുവാനും എന്തിനു വെറുതെ പറപ്പെടുന്നു? പരിഹാസത്തിനു പാത്രമാകാം.

കാവ്യനിർമ്മാണം അത്ര സുകരമായൊന്നല്ല. അതു പണ്ഡിതവരേണ്യന്മാരായ അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട കവികൾക്കേ സാധിക്കൂ.

“കോൽത്തേനോലേണമോരോപദമതിനെ നറു-

ന്വാലിൽ നീരെന്നപോലെ

ചേർത്തിടേണം, വിശേഷിച്ചുടനതിലൊരല-

ങ്കാരമുണ്ടാത്തുരേണം,

പേർത്തുംചിന്തിക്കിലത്ഥം നിരുപമരുചിതോ-

ന്നേണ, മെന്നിത്രവന്നേ

തീർത്തിടാവു ശിളോകം, ശിവ! ശിവ! കവിതാ-

രീതി വൈഷമ്യമത്രേ”

അതിനു ശക്തിയില്ലാത്തവർ അതിനായി വേഷംകെട്ടിപ്പറപ്പെടാതെ രസികശിരോമണിയും പണ്ഡിതനുമായിരുന്ന കവിവര്യൻ രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ ഉപദേശിച്ചതുമാതിരി മൌനവ്രതം അവലംബിക്കുകയായിരിക്കും അവർക്കും സാഹിത്യത്തിനും നല്ലതു്.

“നന്നായുള്ളോരലങ്കാരവുമകലെവെടി-

ഞ്ഞത്ഥമെല്ലാമുപേക്ഷി-

ച്ചൊന്നായ് പാകാദികൈവിട്ടിഹ പരമപദം

ചേരുവാൻ മോഹമാൻ”

ഇന്നിക്കാണുന്ന ഭാഷാകവികൾമഖിലം

താപസപ്രായമാക-

ന്നെന്നാൽ മൌനവ്രതംതാനിനിയിവർ തുടരു

ന്നാകിൽ നന്നായിരിക്കും.”

ഈ പ്രസംഗം അവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പു കലികാലമലമ കലുവാൻ നമുക്ക് ഗുരുവരസ്വരൂപിണിയായ ഭാഷാഭഗവതിയെ നന്നു ഭക്തിയോടുകൂടി സ്മരിക്കുക.

“തൃഞ്ചൻ നെഞ്ചകമായ് പുനം വദനമായുണ്ണായി കണ്ണായമ-
ക്കഞ്ചൻ പുഞ്ചിരിയായിടയ്ക്കു വിലസും പൂന്തോട്ടമന്നോട്ടമായ്
തഞ്ചുന്നമ്പിനിതംബമായഴുകെഴും കോട്ടുരുതാനുരുവാ-
യഞ്ചുംകേരളവാണി നിന്മഹിമയെന്തെന്താണു ചൊല്ലേണ്ടുതാൻ.”

ഇതിലധികം ഞാനിനി എന്താ ചെയ്യേണ്ടതുളളത്? ഈവി-
ധം വരട്ടെഎന്നുകൂടി പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

“കാന്താലംകൃതി കാമ്യയായ്, കരൾകവന്നിടും കിളിക്കൊഞ്ചലാ -
ലൊന്താപത്തിലുമാത്തിതീർത്തു സരസോരഞ്ചൽപദന്യാസയായ്
ചിന്താശുദ്ധിചളത്തിടും വിമലമാം ഭാവംവഹിച്ചെത്തുമ-
ക്കാന്താസമ്മിതയായ സാഹിതി നമുക്കേകട്ടെ സൗഖ്യം സദാ.”

൩൨ അവിട്ടത്തൂർ മഹാക്ഷേത്രം

അവിട്ടത്തൂരു് മഹാക്ഷേത്രം കൊച്ചിസംസ്ഥാനത്തു് മുകുന്ദ-
പുരം താലൂക്കിൽ കടുപ്പശ്ശേരി വില്ലേജിലാണു്. ഇരിക്കാലക്കട തീ-
വണ്ടി ആറ്റപ്പിസിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറു് ഉദ്ദേശം രണ്ടര നാഴിക
അകലെയാണു് അവിട്ടത്തൂർ ദേശം. അതിനെ ഒരു ശിലാരേഖ
യിൽ ആവട്ടി പുത്തൂരു് എന്നു പറഞ്ഞുകാണുന്നു. ചിലർ അതി-
നെ അഗസ്ത്യപുത്തൂരു് എന്നും വിളിക്കുന്നുണ്ടു്. അവിടെവെച്ചു്
അഗസ്ത്യമഹർഷി തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അവിടെ ഇന്നും കാ-
ണുന്നൊരു വലിയ കുഴി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹോമകുണ്ഡമായിരുന്നു
പോൽ. അതിനടിയിലെ മണ്ണുമാറ്റിയാൽ അവിടെ ചാരം കരാ-
ക്കട്ട മുതലായവ ധാരാളം കാണുന്നുണ്ടു്.

ഭാക്ഷിണാത്മ്യമാക്കു് അഗസ്ത്യമഹർഷി ഒരു ആരാധ്യപുരു-
ഷനാണു്. അദ്ദേഹം തപോമഹിമയാൽ ഭിന്നിരിക്കുന്നായി വി-
ളങ്ങുന്ന ഒരാളാണെന്നു സർവ്വസമ്മതമാണു്. ദൈവയോഗത്താൽ
അദ്ദേഹം ഹിമവാനിൽനിന്നു് അശരണ്യമായ ഭണ്ഡകാരണ്യ-
ത്തിൽ വന്നുചേർന്നുവെന്നു് അദ്ദേഹം ശ്രീരാമനോടു പറയുന്നു.
ആദികാലത്തു് തെക്കൻ ദിക്കുകളിൽ ഒന്നാമതായി സഞ്ചരിച്ചു്
അവിടെപാർത്ത ജാതിപുംഗവന്മാരിൽ അദ്ദേഹം ഒന്നാമനാകുന്നു.

ഘോരകാന്താരത്തിൽനിന്ന് മൃത്യുഭൂതങ്ങളായവ്യാധികളെക്കളഞ്ഞു, അവിടം അദ്ദേഹം വാസയോഗ്യമാക്കിത്തീർത്തു. കാലാന്തരത്തിൽ അവിടം തടാകം, പുഴ പൊയ്ക്ക എന്നിവയാൽ ശോഭിക്കുമാറായി ഹിമാചലമഹാഗിരിയുടെ താഴ്വാരുകളിലെ തരക്കളെ ഇവിടെ നട്ടുവളർത്തി. അചിരേണ മഹർഷിസംഘങ്ങൾ വന്ന് പ്രശസ്തങ്ങളും ഹരിണാകീർണ്ണങ്ങളുമായ ആശ്രമങ്ങളിൽ താമസമുറപ്പിച്ചു തപസ്സു തുടങ്ങി.

അദ്ദേഹം ലോപാമുദ്രയെന്ന നാഗകന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്തു. തമിഴ് അക്ഷരമാലയുടേയും അഗസ്ത്യയം എന്ന തമിഴ് വ്യാകരണത്തിന്റേയും, അഗസ്ത്യ ഗ്രീത അഗസ്ത്യ സംഹിത എന്നിവയുടേയും നിർമ്മാതാവ് അദ്ദേഹമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു പന്ത്രണ്ടു ശിഷ്യന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. അവരെവിവിധശാസ്ത്രങ്ങളും അദ്ദേഹം അഭ്യസിപ്പിച്ചു. തൊൽകാപ്പിയംഎന്ന തമിഴുവ്യാകാണം അവരിലൊരാൾ ഉണ്ടാക്കിയതാകുന്നു. അതിൽ അഗസ്തീയത്തിൽനിന്നു ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവിഞ്ഞിങ്ങാട്ടു നായർ ആ പന്ത്രണ്ടിലൊരാളായിരുന്നു എന്നാണ് ഐതിഹ്യം.

വനവാസത്തിനായി ശ്രീരാമൻ ഭണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ വന്ന സമയം അഗസ്ത്യമഹർഷി ആശ്രമത്തിനു പററിയ സ്ഥലം അദ്ദേഹത്തിനു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ഹരിചാപത്തെ നൽകുകയും രാവണവധംകഴിഞ്ഞു അയോദ്ധ്യയിലേക്കു തിരിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി പോകുകയും ചെയ്തതായി രാമായണത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അഗസ്ത്യമഹർഷി സമുദ്രതരണംചെയ്തു ദേശാന്തരങ്ങളിൽ പോയി ഹിന്ദുമതത്തെ പ്രചരിപ്പിച്ചതായി പല ലക്ഷ്യങ്ങളും അവിടങ്ങളിലുണ്ട്. നാഗകന്യകയെ വേട്ടതിലും സമുദ്രയാത്ര ചെയ്തതിലും അദ്ദേഹത്തിന് ഉത്തരദേശീയരായ മഹർഷിമാർ അല്പം പരിതപം കല്പിച്ചതിനാലാണ്, അവർ മറ്റു കാരണങ്ങൾ പറഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തോടു വിന്ധ്യൻപർവ്വതത്തിൽ താമസിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. അദ്ദേഹം മലയാറ്റിയിലും തപസ്സാചരിക്കുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തിരുനാമങ്ങളെ അമരത്തിൽ ഇപ്രകാരം കൊടുത്തിരിക്കുന്നു: “അഗസ്ത്യഃ കുംഭസംഭവഃ മൈത്രാവരുണിരസ്പൈവ ലോപാമുദ്രാസധർമ്മിണി” അദ്ദേഹം ശ്രീ സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിക്ക് എത്രയും പ്രീതിപ്പെട്ടൊരു ഭക്താത്മനുമായിരുന്നു.

ഈ വക കാരണങ്ങളാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവിട്ടത്തൂർ വാസം മലയാളികൾക്ക് അഭിമാനിക്കത്തക്ക ഒരു സംഭവമാകുന്നു.

മരംകൊണ്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിമ അവിട്ടത്തൂർ മഹാക്ഷേത്രത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

അവിട്ടത്തൂർ മഹാശിവക്ഷേത്രം ഒരു കുന്നിന്മേലാകുന്നു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. അതുപോലെ തൃശ്ശിവപേരൂരേയും, പെരുവനത്തേയും മഹാക്ഷേത്രങ്ങളും ഓരോ കുന്നിൻമുകളിലാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത്. ഈ മൂന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളിലേയും പ്രതിഷ്ഠ ഒരു സമയത്തായിരുന്നു നടന്നിട്ടുള്ളതെന്നാണു പറഞ്ഞുകേൾവി. കടുപ്പശ്ശേരി ഭഗവതി അവിട്ടത്തൂർ തേവരുടെ ധരമ്മദാരങ്ങളാണെന്നാണ് വെയ്. ഈ ക്ഷേത്രം നൂറൊട്ടു ദർശ്ശാലയങ്ങളിൽ ഒന്നാകുന്നു. കടുപ്പശ്ശേരി ഭഗവതിക്ഷേത്രം അവിട്ടത്തൂർ ക്ഷേത്രത്തിനടുത്താകുന്നു. ശിവരാത്രിനാൾ ഭഗവതിയെ അവിട്ടത്തൂർക്ക് എഴുന്നള്ളിച്ചു കൊണ്ടു പോകാറുണ്ട്. ആ മഹോത്സവം രണ്ടുപേർക്കും ഒരുമിച്ചു കൊണ്ടു നടക്കുന്നതിനാലായിരിക്കും അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്. ആറാട്ടുപുഴ പൂരത്തിനു പോകുന്നതിനുമുമ്പു, ഭഗവതി തേവരോടു യാത്രാനുമതി വാങ്ങുവാനും പത വായി അവിട്ടത്തൂർക്ക് പോകുന്നുണ്ട്.

ടിപ്പവിന്റെ പടയോട്ടക്കാലത്തു കടുപ്പശ്ശേരി ക്ഷേത്രത്തിലെ ബിംബത്തിനും കേടുപറ്റി. പിന്നീട് അതിനെ മാറ്റി പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും, ഭഗവതിക്ക് ആയതു ഇഷ്ടമില്ലെന്നു കാണുകയാൽ ഓട്ടുവാറുകൾകൊണ്ട് അതിനെ കൂട്ടി ഉറപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

അവിട്ടത്തൂർ ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമുള്ള ചിറ ഏതുകാലത്തും ജലസമൃദ്ധമാണ്. കുന്നിനു ചുറ്റുമുള്ള താഴ്ന്ന ഭാഗങ്ങളിലെ കിണറുകൾക്കു ഇരുപതും കൂടുതലും കോൽ താഴ്വയുണ്ടെങ്കിലും, എന്നും ധാരാളം വെള്ളമുള്ള കുന്നിനു പുറത്തെ അമ്പലക്കിണറിനു പത്തുകോൽ താഴ്വയെ വേണ്ടിവന്നുളളു. മുഖമണ്ഡപത്തിന്റെ മേൽതട്ടിന്മേൽ താടകാവധം, അമൃതമഥനം, കിരാനം തുടങ്ങിയ കഥകളേയും അഷ്ടദിക്പാലന്മാരേയും ഭംഗിയിൽ കൊത്തിയിട്ടുണ്ട്.

തിരുമുറത്തു വിരിച്ചിട്ടുള്ള കരിങ്കല്ലുകളിൽ, സോപാനത്തിനു അടുത്തു് ഇരുവശത്തായി ചില അക്ഷരങ്ങൾ കൊത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ആ അക്ഷരങ്ങൾ വളരെ തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

ഈ ക്ഷേത്രത്തെ ആഴ്വാഞ്ചേരി തമ്പ്രാക്കൾക്ക് കീഴിലാക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ച കാലത്തു് - അതായത്, കോതരവിവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ രാജ്യഭാരം തുടങ്ങി ഇരുപതു സംവത്സരം ചെന്ന വൃശ്ചികമാസത്തിൽ - അവിട്ടത്തൂർ ആയിരവരും (ഗ്രാമജനങ്ങളും

യിരിക്കും) ഇരുപത്തേഴുവരും (ഉഴരാളരായിരിക്കും) ഇരണ്ടുകൂടി പൊതുവാൾമാരു കൂടി യോജിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയ നിശ്ചയങ്ങളെയാണ് ഇവയിലൊന്നിൽ കൊത്തിയിരുന്നത് എന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അതല്ല ഒരു ചേര (കേരള) രാജാവിന്റെ ഗ്രാമത്തെ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു ഭാനം ചെയ്തതും, അതിനെ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ കീഴേടമാക്കുകയും ചെയ്തസമയം രേഖപ്പെടുത്തിയ നിശ്ചയങ്ങളാണെന്നു മറ്റു ചിലരും എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഈ വാഷയത്തെ ഗവേഷണപടുക്കൾ വാദിച്ചു തീർച്ചയാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

കോതരവി ഉദ്ദേശം ക്രിസ്തുപൂർവ്വം പത്താംശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു രാജാവായെന്നു. ഇതിൽനിന്നു ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പ്രാചീനതയെപ്പറ്റി നമുക്കു ഏകദേശം ഊഹിക്കാവുന്നതാണ്.

ധ്വജാഭി ന്, ഭാഭി ന്, അങ്കരാഭി ന് എന്നിങ്ങനെ അവിട്ടത്തൂർ ഉത്സവത്തിനു ഹെ ഹവിസ്സാണുള്ളതു്. ഗ്രാമബലി പള്ളി വേട്ടനാൾ ആയിരിക്കും. ആറാടുന്നതു് തെക്കുള്ള കണ്ടൊഴിഞ്ഞാറിലാണ്.

ഇരിക്കാലക്കുട മുൻസിഫ് കോടതിയിൽ ഹവ്വ-ൽ ആദ്യം ഹവ്വ-ാംനമ്പരിലെ വിധിന്യായത്തിൽ ദേവസ്വം ഉടമസ്ഥരായ ഉഴരാളന്മാർ ഇന്നു് വെട്ടു ഇല്ലക്കാരെ ഉള്ളവെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയിലൊരില്ലം രണ്ടായിത്തീർത്തിത്തോറ്റോൾ, പത്തില്ലക്കാരായിത്തീർന്നു. കാര്യഭരണത്തിന്നു് ഉഴരാളരുടെ പ്രതിപുരുഷനായി ഒരു നമ്പൂതിരിയെ അവർ നിശ്ചയിക്കും ആ ആളെയാണ് സമുദായമനുഷ്ഠിക്കുന്ന വിളിച്ചുവരുന്നതു്. ഉഴരാളരുടെ തൊഴുത്തിൽക്കത്തൊ ഉദാസീനതയോ നിമിത്തം സമുദായം ഒരിക്കൽ ഉടമസ്ഥനാകുവാൻ തുടങ്ങി.

ആവട്ടത്തൂരതെന്നിങ്ങനെ പുകൾപുലരും ക്ഷേത്രമൊന്നുണ്ടതിൽ ഭൂ-ദേവന്മാർ പത്തുപേരുണ്ടുടമയുടയയുഴരാളരെനോട്ടുകൂടി ഭാവംമാറാതെ നിത്യച്ചിലവുകൾവിലം മിച്ചവാരം പിരിച്ചു-ദേവസ്വത്തിൽകഴിപ്പാനൊരുവനെനിയമിച്ചിട്ടുണ്ടാകുപണ്ടേ.

അങ്ങോരെ “സ്തമുദായ” മെന്നപറയും കാര്യം നടത്തിക്കണ്ട-
ക്കണ്ടോളം പരിവേവമാണു, പറയാം പണ്ടയ്ക്കുപണ്ടേസവേ!
അങ്ങോരിന്നവിറങ്ങലിച്ചപകടംകാട്ടുന്നിതുരാളരാ-
രെങ്ങോ ക്രസുകയില്ലയെന്നവനൊരുവെട്ടാണു നില്പിയിട്ടെ.

ഇങ്ങനെയാണ് ഈ സംഹതിയെ നട്ടവത്തു മഹൻ എന്നു വിഖ്യാതനായ കവി ബ്രഹ്മശ്രീ നാരായണൻനമ്പൂതിരി അവർകൾ

വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ ദോഷപരിഹാരത്തിനായിരുന്നു മേൽ പറഞ്ഞ വ്യവഹാരം വേണ്ടിവന്നത്. വിധി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ക്രമമായ വിധത്തിലായിരുന്നു.

ഒരുകാലത്തു് പറവൂർ രാജാവിനു് അവിട്ടത്തൂർ സമുദായ സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. ആയതു് അവിടുന്നു ഗുരുദക്ഷിണയായി കുന്നൂർ നമ്പൂരിക്കു കൊടുത്തതായിട്ടാണു പറഞ്ഞു കേൾവി.

പണ്ടു്, “ഉൾക്കൊള്ളുന്നു സമുദായവും പാദമൂലത്തിലവരായ മൂത്തതും പുതുവാളും നാലൊന്നുകാരനുംകൂടി”യായിരുന്നു ക്ഷേത്രലക്ഷ്യങ്ങൾ എഴുതിക്കൊടുത്തിരുന്നതു്. നാലൊന്നുകാരൻ ഒരു വഴിപോക്കൻ ആയിരിക്കും. ആധാരങ്ങൾ രജിസ്ട്രാക്കിത്തുടങ്ങിയതിന്നുമേൽ, ഈ പതിവില്ല. മൂത്തരിനു തുക്കോവിൽ പ്രവൃത്തിയാണു്. മഹാദേവരുടെ പാദശുശ്രൂഷകരിലുള്ള പ്രാധാന്യംകൊണ്ടായിരിക്കും ഇവർക്കു് ഈ പേർ കിട്ടിയതു്.

അവിട്ടത്തൂർ ക്ഷേത്രസങ്കേതം വിസ്താരമായിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നു. അതിന്റെ നാലതിരികളും മറ്റും ഒരു പട്ടികയായിത്തന്നെ ഇവിടെ കൊടുത്തേക്കാം.

പടിഞ്ഞാറു്:—

സങ്കേതഅതിർത്തി — തൃപ്പാലപ്പുറം.

ഉപദേവന്മാർ — പെരുമ്പള്ളിക്കാട്ടു ശിവൻ, എടക്കാട്ടുശിവൻ, തൊട്ടുരു വിഷ്ണു.

വടക്കു്:—

സ. അ — ആനക്കുട്ടി (ആനഉരുളി)

ഗ. അ — ഉഴലൂർ ഭഗ്ഗാഭഗവതിക്ഷേത്രം.

ഉ. ദേ — മഹാമുനിമംഗലത്തു വിഷ്ണു, ഈശാനമംഗലത്തു ശിവൻ, കടശ്ശൂരത്തു ശിവൻ.

കിഴക്കു്:

സ. അ — കിഴുനിക്കാവിൽ വിഷ്ണുക്ഷേത്രം.

ഗ. അ — വരന്തരപ്പള്ളി ശാസ്താവു് അമ്പലം.

ഉ. ദേ — പുനിലാറുകാവിൽ ഭഗ്ഗ, കടുപ്പശ്ശേരി ഭഗവതി. ആരോഹത്തു ശാസ്താവു് കുന്നേതുക്കോവിൽ ശിവൻ, കാഞ്ഞിരക്കോട്ടു ഭഗവതി.

തെക്കു:—

സ. അ—മഞ്ഞക്കടിക്കല്ലു്.

ഗ. അ—കണ്ടാഴിഞ്ഞാറു്.

ഉ. ദേ—തൃപ്പേക്കുള്ളതു ശിവൻ, താമതിക്കൽ ശിവൻ, വരതനാട്ടു വിഷ്ണു.

കേരളത്തിലെ മിക്ക പ്രധാനക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും സങ്കേതങ്ങൾ ഉണ്ടു്. സങ്കേതാതിർത്തിക്കുള്ളിൽ സകല അധികാരവും അതാതു ക്ഷേത്രത്തിലെ അധികാരികൾക്കായിരുന്നു. രാജാവിന്നുപോലും സങ്കേതത്തിന്റെ അതിരുകൾക്കുള്ളിൽ യാതൊരു അധികാരവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നല്ല, രാജാവു് അതിനകത്തു വല്ല കയ്യേറുമോ തെറ്റോ ഭുഷപ്രവൃത്തിയോ ചെയ്താൽ, ക്ഷേത്രാധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തിനെ ശിക്ഷിക്കുകയും അദ്ദേഹം പിഴ ചെയ്തതും പതിവായിരുന്നു. “ദേവസ്വങ്ങളുടെ സങ്കേതങ്ങൾ അതിർത്തിക്കകത്തു രാജാധികാരംകൂടി ദേവസ്വം അധികാരികളാണു നടത്തയിരുന്നതു്. സങ്കേതം എന്നാൽ ഒരു രാജാവിന്നും രാജാധികാരം നടത്തുവാൻ അവകാശമില്ലാത്തതായ ഒരു ക്ലിപ്തപ്പെട്ട അതിർത്തിക്കകത്തുള്ള പ്രദേശമാകുന്നു.” സങ്കേതത്തിനുള്ളിൽ യുദ്ധമോ കത്തു കലയോ യാതൊന്നും പാടില്ല. സങ്കേതം സാധുജനങ്ങളുടെ ഒരു അഭയസ്ഥാനമായിരുന്നു “സങ്കേതഭൂമികളും അതിൽ ഉൾപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളും മേൽപാറം, നിധി, നിക്ഷേപം, വഴിപിഴ, അന്താളങ്ങൾ,” ഇവയും ക്ഷേത്രാധികാരികളുടെ കീഴിലാകുന്നു. അവിടെ “നാട്ടും നാട്ടുവാഴ്ചയും വമ്പും മുമ്പും ആട്ടും അകമ്പടിയും കൂലിച്ചേകംകൊടുക്കലും ഏഴുകോഴ ഇരകളും തണ്ടും കടയും പുലയാട്ടുസാധനം തീക്കലും എല്ലാം” അവരുടെ അവകാശങ്ങളാകുന്നു.

ഇവക സങ്കേതസ്ഥലങ്ങളിൽ ചിലവ ഇന്നും ഉണ്ടെങ്കിലും അവ സംബന്ധിച്ചുള്ള അധികാരങ്ങളും അവകാശങ്ങളും ഒന്നും നടപ്പിലില്ല. അടുത്തകാലംവരെ, അവയുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിനു വിശ്വാസയോഗ്യങ്ങളായ പല ലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ടു്.

സങ്കേതാധികാരങ്ങളൊന്നും അവിടുത്തൂർ മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥന്മാർക്കു് ഇന്നു് ഇല്ലെങ്കിലും, സ്വയംഭരണം നടത്തുന്ന കേരളക്ഷേത്രങ്ങളിൽ, അവടുത്തൂർ മഹാക്ഷേത്രത്തിനു പ്രശസ്തമായൊരു നിലയുണ്ടെന്നു് അതിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലയറിയുന്നവർ സംശയംകൂടാതെ സമ്മതിക്കുന്നതാകുന്നു. മുമ്പറഞ്ഞ വൃദ്ധന്മാരിന്റെ അവസാനത്തിപ്പിന്നുശേഷം, കടം തീർക്കുകയും, അമ്പലത്തിന്റെ പല കേടുപാടുകൾ തീർക്കുകയും, പല ഭാഗങ്ങളേയും പുതിയതായി പണിയി

ക്കുകയും, ശ്രീകോവിലിനു ചെമ്പുപലക അടിക്കുകയും, മറ്റും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ധ്വജപ്രതിഷ്ഠയെ കുറിച്ച് ഒരു കവിവര്യൻ ഉണ്ടാക്കിയ ഈ ശ്ലോകം ഇവിടെ പകർത്തുന്നത് സന്ദർഭത്തിന് ഉചിതമായിരിക്കും.

മൈക്കണ്ണാൾ മടിയിങ്കലും മുടിയിലും വായ്പോരഗസ്തപാലയം
മുക്കണ്ണാൻ നടുക്കിലിക്കൊടിമരം നില്ക്കുന്ന കാലംവരെ
ചൊല്ലൊണ്ടാനടുവംമഹന്ന പതിവായ് സപർഗ്ഗത്തിലുംപോയ്ക്കരാ-
മുക്കണ്ണയ്ക്കൊരിടിച്ചിലില്ല കയറാം കൈലാസശൈലത്തിലും

“നടുവംമഹന്റെ” പ്രത്യേകമായുള്ള മേൽനോട്ടത്തോടുകൂടി ഉത്സാഹിയും ഈശ്വരവിശ്വാസിയുമായ ബ്രഹ്മശ്രീ കുറിയേടത്തു നാരായണൻ നമ്പൂതിരിയുടെയും ബ്രഹ്മശ്രീ കുമാരൻനമ്പൂതിരിയുടെയും കൃത്യനിഷ്ഠയോടുകൂടിയ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ, ക്ഷേത്രം നാൾക്കുനാൾ ഉന്നതിയെ പ്രാപിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ള സന്തോഷപ്രദമായ സംഗതിയുടെ പ്രകാശനത്തോടുകൂടി ഈ ഉപന്യാസത്തെ ഉപസംഹരിക്കുന്നു

(ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച്, ഹാലാസ്യമാഹാത്മ്യത്തിൽ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ, ഹരിയും, വിരിഞ്ചനും മുപ്പത്തിമുക്കോടി ദേവന്മാരും സനകസനന്ദനനാരദാദി മുനികളും കൈലാസശൈലത്തിൽ ശ്രീപരമേശ്വരനെ കാണാൻചെന്ന സമയം ഭാരത്തിനാൽ ഉത്തരഭൂഭാഗം തടഞ്ഞു. പരിഭ്രമിച്ച് അവർ ഭൂമിയെ സമമാക്കി പാലിക്കണമെന്നു സർപ്പഭൂഷണനോടപേക്ഷിച്ചു. അഗസ്ത്യനേയും ലോപാമുദ്രയേയും കുറിച്ച് അപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ഭഗവാൻവരോടരുളിച്ചെയ്തു:—

“സൗതാപസന്മാരെ, മത്സമനായിട്ടൊരുപുരുഷനില്ല,
ശങ്കരിയോടുതുല്യയാതൊരുതരുണിയും;
എങ്കിലും മത്സമനായുണ്ടൊരു പുരുഷനും,
ശങ്കരിയോടുതുല്യയാതൊരു തരുണിയും ”

“ആകയാൽ, മമതുല്യനാമവൻ മലയാദ്രുത
പോകേണമെന്നാൽ സമമായാടും മഹീതലം.”

കല്പനപ്രകാരം, അമ്പരിരുവരും മലയാദ്രിയിൽ താമസമുറപ്പിച്ചു, ഭൂമിയുടെ കിടപ്പു ശരിക്കും വന്നു. തെക്കേടിക്കിലുള്ളവർക്കു ദ്രാവിഡസൂത്രമുപദേശിക്കേണ്ടതിലേയ്ക്കായ്, മതിശേഷരൻ കുറുസംഭവൻ ആ സൂത്രങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തു)

൩൩ കൊച്ചിരാജകുടുംബം

കൊച്ചി കൊച്ചാണെങ്കിലും, അതു പ്രകൃതിരമണീയവും അതിപ്രാചീനവും ചരിത്രപ്രസിദ്ധവും ആയൊരു രാജ്യമാണ്. കണ്ണിനാനന്ദംകൊടുക്കുന്ന കണ്ടങ്ങളുടേയും കുളർമ്മയുണ്ടാക്കുന്ന പുഴകളുടേയും സ്വസ്തരതുല്യഫലവത്തുള്ള വൃക്ഷവാടികളുടേയും വാസയോഗ്യങ്ങളായ ഭൂഭാഗങ്ങളുടേയും അതിരുകളായി മേൽവശത്താഴിയും കീഴുകു മലയുംകിടക്കുന്നു. പെരിയാറിന്റെ മുഖമായി കോട്ടമുക്കുന്ന അപരനാമത്തോടുകൂടി മുഴരി ഇന്നും വിലസുന്നു. ഈ തുറമുഖത്തുകൂടിയിരുന്ന കച്ചവടത്തിനും കുടികയറിപ്പാക്കുന്നതിനും വിദേശീയരായ പല ജാതിക്കാരും ആദിമകാലങ്ങളിൽ ഇൻഡ്യയിൽ പ്രധാനമായി പ്രവേശിച്ചിരുന്നത്. ദ്രാവിഡസംസ്കാരത്തെ ഭൂരദേശാന്തരങ്ങളിൽ കൂടി പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നതും ഈ വഴിക്കു തന്നെയായിരുന്നു തൃക്കണ്ണാമതിലകവും തിരുവഞ്ചിക്കുളവും മുഴരിക്കോടിന്റെ അതിർത്തിയിൽപെട്ടിരുന്നു. പെരുമാക്കന്മാരുടെ രാജധാനികൊണ്ടു വഞ്ചിയും കീർത്തികേട്ടിരുന്ന സർവകലാശാലയും സകല കാര്യങ്ങളേയും നയിച്ചിരുന്ന വിദപത്വദണ്ഡംകൊണ്ടു മതിലകവും ശോഭിച്ചിരുന്നു.

ഒടുവിലത്തെ പെരുമാൾ, ക്രിസ്തുപൂർവ്വം ബുദ്ധ-ൽ (കലിഷോഡശാംഗം സുരാജ്യം), രാജ്യം പകർത്തുകൊടുത്ത അവസരത്തിൽ, അന്നുണ്ടായിരുന്ന തന്റെ മരുമകൻ “കന്യാകുമാരി ഗോകണ്ഠത്തിനകത്തു മുപ്പത്തിനാലു രാജ്യത്തിനും മെൽകൊയിമ്മയായി രക്ഷിക്കത്തക്കവണ്ണവും മുപ്പത്തിനാലു സ്ഥാനത്തുനിന്നും ആചരിക്കത്തക്കവണ്ണവും നിശ്ചയിക്കയും ചെയ്തു”. ഈ രാജകുമാരൻ വന്നേരി നാട്ടിലെ പെരുമ്പടപ്പു നമ്പൂതിരിയുടെ മകനായിരുന്നു. ആ ഇല്ലം അന്യംവന്നപ്പോൾ ആവക സ്വത്തിനും അവകാശിയായി. അതുകൊണ്ടു “പെരുമ്പടപ്പു എന്ന നാമധേയവും തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തു ദൈവന്റെ അധികാരവും പ്രമാണമായിട്ട് ഗംഗാധര തിരുകൊവിലധികാരികൾ എന്ന നാമധേയവും പ്രമാണമായി വരികയും ചെയ്തു”. ഈ കാരണങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ നിഹാസനാരോഹണസമയത്തു് അരിയിട്ടുവാഴ്ച തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തെന്നും കിരീടംവെച്ചു വാഴ്ച വന്നേരിയിൽ ചിത്രകൂടത്തിങ്കൽ എന്നും ഉള്ള നടപടി തുടങ്ങി.

പെരുമാൾക്കു് അഞ്ചു സഹോദരികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കാലംപോയതോടുകൂടി, ഇവരുടെ താവഴികൾ തമ്മിൽ സ്വരമേച്ചു ഇല്ലാതെ വരികയാൽ, മൂത്തതാവഴി, എളയതാവഴി, മുരിങ്ങൂർ,

ചാഴിയൂർ, പള്ളിവിരുത്തി താവഴികൾ “എന്നായി തിരിഞ്ഞു വെച്ചേറെ കോവിലകങ്ങളും വസ്തു ഉല്പത്തികളുമായി നിത്യനിദാനം കഴിച്ചുവന്നു.” മുരളിത്തരിന് മാടത്തിങ്കൽ സ്വരൂപം എന്നും പേരുണ്ടായി. അതു ഫേതുവാലാണ് കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർക്ക് മാടമഹിശന്മാർ എന്ന പേരു കൂടി വന്നതെന്നു ചിന്തിക്കാം.

ഇന്നു കൊച്ചി രാജ്യത്തിന് ൧൪൦൦-ൽ ചിലപാനം ചതുരശ്ര നാഴിക വിസ്തീർണ്ണമേ ഉള്ളൂ. എന്നാൽ രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടിനുമുമ്പു വരെ അതിനു നാലായിരം നാഴികവിസ്താരമുണ്ടായിരുന്നു ശങ്കരാചാര്യർ, പയ്യൂർ ഭട്ടതിരിമാർ, തുഞ്ചൻ, കഞ്ചൻ, ഉണ്ണായി എന്നിവർ കൊച്ചിക്കാരായിരുന്നു. ഉണ്ണിനിലിയേയും ശുകാകിലസന്ദേശങ്ങളുടെ നായികമാരേയും നമ്മുടെ നാട്ടിനലങ്കാരങ്ങളായിട്ടാണ് കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

‘മക്കളും മരുമക്കളും തമ്മിൽ അന്യോന്യമായി നടക്കത്തക്ക വണ്ണം’ പെരുമാൾ പ്രത്യേകം ഇരു കൂട്ടരെയും ശാസിച്ചേല്പിച്ചിരുന്നു. ആവിധം കരേക്കാലം കഴിഞ്ഞുവന്നു. എ. ഡി. ൯൧൦-ൽ കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ പാലക്കാട്ടിരി രാജാവിനെ മക്കളും മരുമക്കളും സാരായിക്കുവാൻ ചേർന്നിരുന്നു. എങ്കിലും, പിൻകാലങ്ങളിൽ മരുമക്കളുടെ ശാഖക്കാർ തമ്മിൽ ഭരണാവകാശവാദം നിമിത്തം അന്തർധീനം തുടങ്ങിയതോടുകൂടി, പറങ്കികളെ സഹായിച്ചു ഭേഷം അകത്തുവെച്ചു, മകന്റെ വംശജരായ സാമൂതിരിമാർ കക്ഷി പിടിച്ചു ആദ്യം കൊച്ചിയിൽ കയറി ശല്യം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ഓരോ സന്ദർഭത്തിൽ ഓരോ കാരണമുണ്ടാക്കും. അങ്ങനെ ഒമ്പതു തവണ പെരുമ്പടപ്പു സ്വരൂപവും നെടിയിരിപ്പു സ്വരൂപവുമായി യുദ്ധമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ മൂന്നു രാജാക്കന്മാർ ഒരുമിച്ച് പടവെട്ടി മരിക്കുക ഉണ്ടായത്. (കലി. ക്ഷത്രത്രയിഹനാഭ്യ എ. ഡി.-൧൦൦൮) അതിലൊരാൾ കമന്നുകിടക്കുന്നതുകണ്ടിട്ട്, ‘ഇനിയും ക്ഷത്രിയനു മണ്ണാശ വിട്ടിട്ടില്ല’ എന്നു പറഞ്ഞു കാലാകാണ്ടു ചവിട്ടി മലർത്തിയ സമയം, കൂടെ നടന്നിരുന്ന വെട്ടത്തുരാജാവ് സാമൂതിരിയുടെ ആ കാൽ വെട്ടിയത്രേ. മറ്റൊരാൾക്ക് ബ്രഹ്മസ്വപഥം കാരെ സ്വാധീനമാക്കുവാൻ സാമൂതിരി ഉത്സാഹിച്ചു. അതിനു കിട്ടിയ മറുപടി ഇഴവിധമായിരുന്നു.

‘മാടക്കുമാരമണബാഹുബലാഭിഗുപ്താ
സേയം സഭാപരവശേതി ന ശങ്കനീയ
ഏകാകീനീനിശിചരാലയ മദ്ധ്യഗാപി
കിം രാമഭദ്രഭയന്താ ഭഗവതേമാപ’

കൊച്ചിക്കെതിരായി എടുപ്പള്ളി, കൊടുങ്ങല്ലൂർ, കായംകുളം, തെക്കേക്കൂർ എന്നീ രാജാക്കന്മാരെ സഹായിച്ചിരുന്നതും നെടിയിരിപ്പു സ്വരൂപമായിരുന്നു. എടുപ്പള്ളിയിലെ ഒരു തമ്പുരാൻ മട്ടാഞ്ചേരിയെ തന്റെ മകനായിരുന്ന കൊച്ചിയിലെ ഒരു രാജകുമാരൻ കൊടുത്തു. (കലി. കൊടുത്തു ബ്രാഹ്മണാശ്വതൻ — എ. ഡി. ഫൗണ്ടർ) അതു വീണ്ടെടുക്കുവാനായിരുന്നു പിൻവാഴ്ചക്കാരുടെ ശ്രമം. എന്തിനേറെപ്പറയുന്നു? കൊച്ചിയും കോഴിക്കോടുമായി രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടുകാലം കൂടെക്കൂടെ കഠിനമായ കലഹം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു കലഹക്കാലത്തു ചിത്രകൂടം കൈവശപ്പെടുത്തി. അതിനുശേഷം കിരീടംവെച്ചു വാഴ്ച ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ചിത്രകൂടംകോവിലകത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ ഇന്നും അവിടെ കാണാം. അതിനടുത്തുള്ള ക്ഷേത്രം ഇന്നും കൊച്ചിയുടെ ഭരണത്തിലാണിരിക്കുന്നത്. ഈ വൈരത്തിന് കൊച്ചിരാജ്യത്തു് ആദ്യമായി ഒരു സാമൂതിരി കടക്കുക എന്നുണ്ടായതു് അടുത്തകാലത്താണു്. വാഴ്ച ഒഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭരണകാലത്തായിരുന്നു അന്നത്തെ സാമൂതിരിപ്പാടായിരുന്ന വിദ്വാൻ ഏട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കൊച്ചി മഹാരാജാവിനെ കാണുവാൻ എഴുന്നള്ളുക ഉണ്ടായതു്. ആ പണ്ഡിതാഗ്രേസരന്മാരുടെ കൂടിക്കാഴ്ച ഉണ്ടായതിൽ അതിശയമില്ല. നാം വളരെ മുമ്പോട്ടുപോണം.

ചരിത്രകഥനം തുടരട്ടെ. കോഴിക്കോടായി തുടരെ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്ന യുദ്ധം, ലന്തപറങ്കികളുടെ പ്രവേശനം, അതുകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള അനവധി ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ, ഫൈദരുടെ കലാപം, ടിപ്പുവിന്റെ ആക്രമണം, ആഭ്യന്തരകലഹങ്ങൾ, അയൽനാട്ടുകാരുടെ ശല്യങ്ങൾ, നില്പനത ഈവക കാർമ്മേഘപടലങ്ങളാൽ അന്ധകാരമായകാലം നീണ്ടുനിന്നിട്ടും കൊച്ചി ഭൂവിഹാസമായി തിന്നിട്ടു. കാരണം സകല ക്ലേശങ്ങളേയും ശരീരനാശത്തേയുംകൂടി വകവെക്കാതെ പ്രജാക്ഷേമതല്പരന്മാരും ശൂരന്മാരും രാജാക്കന്മാരും സ്വദേശഭക്തന്മാരും നൃപാസരക്തന്മാരും ധീരന്മാരും ആയ അനുചരന്മാരും അന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവർ കൊച്ചിയെ അവധാനപൂർവ്വം കാത്തുരക്ഷിക്കുകയാൽ, അതിനെ കണ്ണുശപ്പെടുത്തുവാൻ കൊതിച്ചുവന്ന ബലാധാർമ്മാർക്കുപോലും പൊട്ടം പൊടിയുമായി തിരിച്ചുപോകേണ്ടതായി വന്നു. പുണ്യത്രയിരനെയും പഴയന്നൂരമ്മ തിരുവടിയേയും സഭാ മനസ്സിൽ വെച്ചുരാധിച്ചുവരുന്ന മാടമഹിശന്മാർക്കുണ്ടോ കോട്ടംതട്ടണം! അവർ പരിചാലിച്ചുവരുന്ന ഗോശ്രീക്കുണ്ടോ വാട്ടം പററണം!

അവർ രണ്ടുശ്ശാസ്ത്രമാർ മാത്രമല്ലായിരുന്നു. അവർ സകല കലാവല്ലഭന്മാരുമായിരുന്നു. ഭട്ടതിരി, മഴമംഗലം, നീലകണ്ഠ കവി, വാസുദേവകവി എന്നിങ്ങനെ ഗുണഭോജനീരൂപണക്രിയയിൽ നിപുണന്മാരായ എത്ര കവികളാണ് അവരുടെ അപഭാസങ്ങളെ പ്രകീർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

ഗുണപുരസിമ്നി വസന്തം ശൃണുമോമാടേശ്വരം പുരൈവ വയം അദ്യതുവിലോകയാമസ്തമിമം ഗുണപുരസിമ്നി വിലസന്തം

ഭട്ടതിരി വിദ്വാൻ വീരകേരളവർമ്മരാജാവിനെ തൃക്കണ്ണാമതിലകത്തുവെച്ചു കണ്ടതായ സംഗതി മാടവംശത്തിനുള്ള പെരുമാളുടെ അനന്തരാവകാശത്തിനു തെളിവുമാകുന്നുണ്ട്.

കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർ ഈശ്വരവിശ്വാസികളും യുദ്ധവീരന്മാരും രണശാസ്ത്രപടുകളും വിദ്യാസമ്പന്നന്മാരും തന്നെയല്ലായിരുന്നു. അവർ കലാപാലകന്മാരും രാജനീതിനിപുണന്മാരും ആയിരുന്നു “രോഗപീഡിതരോടും ദുഃഖിതരോടുമുള്ള അനുകമ്പയിൽ കൊച്ചിയിലെ മഹാരാജാക്കന്മാർ പ്രഖ്യാതരാണല്ലോ” എന്ന് എറണാകുളം മെത്രാപ്പോലീത്താതിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാധുമന്ദിരോൽഘാടനസന്ദർഭത്തിൽ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തത് എത്രയോ ശരിയായൊരു സംഗതിയാണ്. ഈ വക ഗുണഗണങ്ങളാണ് കൊച്ചിയുടെ ധനധാന്യസമൃദ്ധിക്കും കീർത്തിക്കുമുള്ള കാരണം.

പുരാതനകാലം മുതൽക്കുതന്നെ കൊച്ചിക്ക് കേരളത്തിലെ ഇതരനാടുകളെക്കാൾ ഒരു പ്രത്യേകശ്രേഷ്ഠത കല്പിച്ചിരുന്നു. സകലാചാരോപചാരങ്ങളിൽ തീർപ്പ് കല്പിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരവും അവകാശവും മാടമഹാശന്മാർക്കായിരുന്നു. ൧൬൨൪-ൽ കൂടിവന്ന ഒരു ഭേദസഞ്ചാരി ഇപ്രകാരം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. “പകുപ്പോക്കുവാനുള്ള സമയം നിശ്ചയിക്കുന്നത് ആളും അവസ്ഥയും നോക്കിട്ടാണ്. സാമൂതിരിക്ക് ഒരു ദിവസമാണ്. കൊച്ചിരാജാവിന് രൊയുഷ്കാലമാണ്.”

ഈവിധം പവിത്രമായൊരു രാജകുടുംബത്തെയാകുന്നു ശ്രീമൂലം തിരുനാളിൽ വന്നുവെച്ചിട്ടുള്ള മഹാമഹിമശ്രീ സർ ശ്രീരാമവർമ്മ മഹാരാജാവ് അലങ്കരിക്കുന്നത്. കീർത്തനീയന്മാരായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള തിരുമനസ്സിലെ കാരണവന്മാരുടെ തൂപ്പാടങ്ങളെ അനുസ്മരിച്ചു നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടാകുന്നു നമ്മുടെ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ട് രാജ്യഭാരം കയ്യേറ്റ സൂര്യർഹമായരീതിയിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നത്. ഈശ്വരഭക്തനും പ്രജാവത്സലനും ആശയ

നിർമ്മലനും സകല കലാപാലകനുമായ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ആ യുരാരോഗ്യസ്വസ്ഥതമൂലികളോടുകൂടി വളരെക്കാലം വാണരുളുവാൻ ജഗദീശൻ കടാക്ഷിക്കുമൊരാകട്ടെ.

1) ഭാസ്കരവിവർമ്മ എ. ഡി 700

2) വീരരാഘവചക്രവർത്തി (എ ഡി. 744 എന്നു ചിലർ, എ. ഡി 1320 എന്നു മറുചിലർ)

3) സ്ഥാണു രവി എ. ഡി 824

4) ഗോദരവിവർമ്മ എ ഡി. 912 (20 വർഷം രാജ്യം ഭരിച്ചു)

(ഈ നാലുപേരുടേയും വിവരം കൂടുതൽ സംഗതികളെക്കൊണ്ടു തീർച്ചയാക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു)

5) രാമവർമ്മ 658 എം ഇ. (മലയാംകൊല്ലം)/1510 എ-ഡി (ഇംഗ്ലീഷ് വർഷം)

(അഞ്ചുമുതൽ തിപ്പെട്ട സംവത്സരത്തെയാണ് അക്കങ്ങൾ കറിക്കുന്നത്)

6) രാമവർമ്മ 712/1537

(ഇവരെ രണ്ടുപേരേയുംകുറിച്ച് ചമ്പുക്കാരൻ അത്യന്തം പരാക്രമികളെന്നു പറയുന്നു ഇവരുടെകാലത്തു് വിഭവദഗ്രേസരനായിട്ടു് ഗോദവർമ്മനെന്നും ഗുണവാനായൊരു രവിവർമ്മനെന്നും രണ്ടുപേരുണ്ടായിരുന്നതായിട്ടും അദ്ദേഹം പറയുന്നു)

(ആറായി കാണിച്ചിട്ടുള്ള രാജാവിനു ഉണ്ണിരാമൻകോവിൽ എന്നുകൂടി തിരുനാമമുണ്ടായിരുന്നതായി ഗ്രന്ഥചരികൊണ്ടു കാണുന്നു. അദ്ദേഹം 37 സംവത്സരം രാജ്യം ഭരിച്ചതായി ഡെ പറയുന്നു)

7) വീരകേശവർമ്മ 736/1561

(സുപ്രസിദ്ധനെന്നു ചമ്പുക്കാരൻ ഘോഷിക്കുന്നു. റടക്കൻ കൂറിന്റെ അനുചരന്മാർ ചതിച്ചുവധിച്ചു.)

8) ഗോദവർമ്മ 740/1565

(ഇനിയത്തെ രവിവർമ്മ എന്ന തമ്പുരാൻ പതിന്നാലുദിവസമെ രാജ്യം ഭരിച്ചുള്ളു എന്നും പുതിയകാവു യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു ദിവംഗതനായെന്നും കാണുന്നു.)

9) രാമവർമ്മ 776/1601

(കാശിക്കു എഴുന്നള്ളിയ തമ്പുരാൻ എന്നായിരുന്നു അവിടത്തേക്കുറിച്ചു പറയാറത്രെ. അന്നു വണ്ടിയൊന്നുമില്ലല്ലോ; യാത്രാ

ക്ലേശം അവസ്ഥിതനായിരുന്നിരിക്കണം. പോകുവഴി തീപ്പെട്ടു, കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഗോദവർമ്മരാജാവ് രാമേശ്വരത്തുവെച്ചു തീപ്പെട്ടു.)

10) വീരകേശവർമ്മ 790/1615 (തൃശ്ശിവപേരൂരുടെ വെച്ചു തീപ്പെട്ടു.)

(ചമ്പുവിന്റെ മുഖവുരയിൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലം 1591 മുതൽ 1615 എന്നു കാണിച്ചിരിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നറിയുന്നില്ല)

11) രവിവർമ്മ 800 കന്നി/1624 സെപ്റ്റംബർ (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

12) വീരകേശവർമ്മ 810 മിഥുനം/1635 ജൂലായി.

13) ഗോദവർമ്മ 820 മകരം/1646 ഫെബ്രുവരി.

ഇതുവരെയുള്ളവരെല്ലാം എളയതാവഴിയിൽപ്പെട്ടവരാണ്. ഇദ്ദേഹം പള്ളുവിരുത്തി, ചാലൂർ, മൂത്തതാവഴി, മുരിങ്ങൂർ (മുരിങ്ങൂർ എന്നും) എന്നീ താവഴികളിൽനിന്നു ഭരിച്ചിരുന്നു. മുരിങ്ങൂർ എളയതാവഴിയിൽ ലയിച്ചു. ആ കാരണത്താലാണ് മാടവംശം എന്നുകൂടി രാജകുടുംബത്തിനു പേരുവരുവാൻ കാരണം. മുരിങ്ങൂരിനു മാടത്തിങ്കൽ സ്വരൂപം എന്നുകൂടി പേരുണ്ടായിരുന്നു.)

14) (എളയ താവഴിയിൽപ്പെട്ട ഒരു രാജാവ്.) 821 മിഥുനം/1646 ജൂലായി (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

15) വീരരായിരവർമ്മ 825 മകരം/1650 ജനുവരി (പള്ളുവിരുത്തിത്താവഴി)

16) രാമവർമ്മ (ചാലൂർ) 831 ഏപ്രിൽ/1656 ജൂൺ (തൃശ്ശിവപേരൂർ)

17) രാണിഗംഗാധര മഹാലക്ഷ്മി (എളയതാവഴി) 833/1658

(നാലു കൊച്ചുരമ്പുരാക്കന്മാരെ വെള്ളാട്ടുസ്വരൂപത്തിൽ നിന്ന് ഭരിച്ചിരുന്നു.)

18) രാമവർമ്മ (വെള്ളാട്ട്) 837/1662

(ഇദ്ദേഹവും അടുത്തവകാശികളായ രണ്ടുപേരും മട്ടാഞ്ചേരിയിൽ യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചു.)

19) ഗോദവർമ്മ (ടി) 838/1663

(ലത്തക്കാർ മുഖേന ഇദ്ദേഹത്തെ മാറി മൂത്തതാവഴിക്കു രാജ്യാവകാശംകൊടുത്തു)

20) വീരകേരളവർമ്മ (മൂത്തതാവഴി) 862/1687

(പറങ്കികൾ ചാഴ്ത്തു താവഴിയെ സഹായിച്ചു. അതു കാരണം ലത്തക്കാരുടെ സഹായത്തിനായി ഇദ്ദേഹം കൊളമ്പി ലേക്കു പോകയും, തിരിച്ചുള്ള യാത്രയിൽ, മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽ തീപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു.)

21) രാമവർമ്മ (എ) 868/1697 ചാഴ്ത്തുനിന്നു ഒത്തു ടത്ത.)

22) രവിവർമ്മ (ചാഴ്ത്തു) 873/1698

(ക്ഷേത്രകാര്യങ്ങളുടെ മേലന്വേഷണത്തിനായി എഴുന്നരുളിയ അവസരത്തിൽ തിരുവല്ലായിൽവെച്ചു തീപ്പെട്ടു.)

23) രവിവർമ്മ 897/1722 (തൃശ്ശിവപേരൂർ)

24) രവിവർമ്മ 906/1731 (ഇരിക്കാലക്കട)

(സ്റ്റേറ്റുമാനുവലിൽ രാമവർമ്മ എന്നു പറയുന്നു.)

25) രാമവർമ്മ 921 ധനു/1746 ജനുവരി (കരീക്കാട്ട്)

(ഇവിടംമുതൽ കൊച്ചിസർക്കാരുപഞ്ചാംഗത്തിൽ പേരുകൾ ചേർത്തുകാണുന്നു.)

26) വീരകേരളവർമ്മ 925 ധനു/1750 ജനുവരി (ഇരിക്കാലക്കട)

27) രാമവർമ്മ 935 കർക്കടകം/1760 ആഗസ്റ്റ് (കൊച്ചി)

28) വീരകേരളവർമ്മ 951 കന്നി/1775 നവംബർ (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

(1761 ഒടുവിൽ തിരുവിതാംകൂറായി സഖ്യം. മാനുവൽ രാമവർമ്മ എന്നു)

29) രാമവർമ്മ 965 കർക്കടകം/1790 ആഗസ്റ്റ് (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

(1776-ൽ ഹൈഡരുടെ കീഴിൽ)

30) രാമവർമ്മ 981 കന്നി/1805 സെപ്റ്റംബർ (തൃശ്ശിവപേരൂർ)

(ശക്തൻതമ്പുരാൻ ഇംഗ്ലീഷുകാരായി 1791 ജനുവരി 1-ാംനം ആദ്യമായി ഉടമ്പടിചെയ്തു.

31) രാമവർമ്മ 984/1809 (വള്ളാരപ്പള്ളി)

32) വീരകേശവർമ്മ 1003 കർക്കടകം/1825 (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

33) രാമവർമ്മ 1013 തുലാം/1837 നവംബർ (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

34) രാമവർമ്മ 1019 ഏടവം/1844 (ഇരിങ്ങാലക്കുട)

35) രാമവർമ്മ 1026 മീനം/1851 ജൂലൈ (തൃശ്ശിവപേരൂർ)

36) വീരകേശവർമ്മ 1028 കുംഭം/1853 ഫെബ്രുവരി (കാശി)

37) രവിവർമ്മ 1039 മകരം/1864 (തൃപ്പൂണിത്തുറ)

38) സർ രാമവർമ്മ 1063 മിഥുനം/1888 (ടി)

39) സർ വീരകേശവർമ്മ 1017 ചിങ്ങം 1895 (ടി)

40) സർ രാമവർമ്മ 110 മകരം (തൃശ്ശിവപേരൂർ)
(1090-ൽ വാഴ്ച ഒഴിഞ്ഞു.)

41) സർ രാമവർമ്മ 1107 മീനം (മദിരാശി)

നവ് ഭാഷാഭൈരവപരിണയത്തിന്റെ അവതാരിക

വളരെനാൾ മുമ്പു മുതൽക്കു തന്നെ, നളചരിതം കഥയെ ഒരുത്തരും നല്ലൊരു നാടകരൂപത്തിൽ നിർമ്മിക്കാത്തതെന്നൊന്നുള്ള വിചാരം എന്റെ ഉള്ളിൽ കടന്നുകൂടിയിരുന്നു. അപ്പിപ്രിയന്മാരുടെ ഏടയിൽ എരിശ്ശേരിവെച്ചു ചീത്തയാക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെന്ന് ഒരു ചൊല്ലുണ്ട്. അതുപോലെ, ചില കഥകൾ, ഏതാകട്ടെ

തിയിൽ പുറത്തിറക്കിയാലും, അവയുടെ സ്വഭാവവും ഒന്നു വേറെയാണ്. രാമായണം, നളചരിതം, ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം മുതലായവ ഈ ഗണത്തിൽ പെട്ടവയാകുന്നു. നളോപാഖ്യാനം ശ്രീഹർഷന്റെ നൈഷധം കാവ്യം, മഴമംഗലത്തു നമ്പൂരിയുടെ നൈഷധചമ്പു, കഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ നളചരിതം ഓട്ടംതുളുൽ, ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ നളചരിതം ആട്ടക്കഥ എന്നിവയെ എത്രപ്രാവശ്യം വായിച്ചാലും കേട്ടാലും തൃപ്തിപ്പെടുന്നവരുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. അതു കാരണം, കാലം കഴിയുന്നോരും, മലയാളത്തിൽ നളചരിതം നാടകരൂപത്തിലില്ലാത്തതിനെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ വിചാരത്തിനു ശക്തി കൂടിത്തുടങ്ങി. നാമാവശേഷയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന എന്റെ സഹോദരി ശ്രീമതി ഇക്കാവമ്മ 'സുഭദ്രാർജ്ജുനം' നാടകം ഉണ്ടാക്കിയതിൽപിന്നെ, ഞാൻ അവരെ നളചരിതംകഥ നാടകമായി ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു. ഒരുക്കമോമരോറാ തിന്തു; പിന്നെ അസ്വാസ്ഥ്യവും ചില അസൗകര്യങ്ങളുംനിമിത്തം അവർ അതിനെ പൂർത്തിയാക്കിയില്ല. അതിനുശേഷം, യശോമാത്രശരീരനായിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മശ്രീ റെവങ്കരെ രാജാവെന്ന അപരനാമാങ്കിതനും കവിരാജനുമായ നീലകണ്ഠൻനമ്പൂരി ഒരിക്കൽ എറണാകുളത്തു വന്നസമയം, അദ്ദേഹത്തെ നിർബുന്ധിച്ചു പ്രസ്താവനകഴിപ്പിച്ചു. ഓരോ അങ്കം അവസാനിക്കുന്നത് എനിക്കയച്ചുതരികയും നാടകം ഉടനെ തീർക്കുകയുംചെയ്യാമെന്നു പറഞ്ഞുപോയതല്ലാതെ പിന്നെ ഒന്നും നടന്നിട്ടില്ല. ഇരുവിധം ഞാൻ ഭഗ്നാശയനായി, ഇരിക്കുന്നകാലത്തു് ഒരുദിവസം 'സ്മൃതൻഡ്യാ' എന്ന വർത്തമാനപ്പത്രത്തിൽ, 'ഭൈമീപരിണയം' എന്നൊരു സംസ്കൃതനാടകത്തെക്കുറിച്ച് ചൊരു നിരൂപണംകണ്ടു. വേഗം ആ കൃതി വരുത്തിനോക്കുകയും പത്രത്തിലെ സ്തോത്രം അസ്ഥാനത്തിലല്ലെന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

“മൈസൂർമഹാരാജാവിനാൽ പരിപാലിതമായിരിക്കുന്ന കണ്ണാടകരാജ്യത്തു് ദൃഢതരമായ പാണ്ഡിത്യത്തോടുകൂടിയ വിദഗ്ദ്ധ പ്രചരന്മാരാൽ അലംകൃതമായി മണ്ടിക്കല്ല് എന്നൊരു നഗരമുണ്ട്. അവിടെ പാണ്ഡിതശിരോമണിയും ശ്രോത്രിയാഗ്രണിയും ആയ ബ്രഹ്മശ്രീ രാമശാസ്ത്രികൾ സർവ്വോല്കൃഷ്ടർ വർത്തിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം മൈസൂർമഹാരാജാവിന്റെ ആസ്ഥാനപാണ്ഡിതന്മാരിൽ ഓളം അയ്യയം പ്രകാശാദിഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താവും ആകുന്നു. അഭിജ്ഞാനായി ഉദാരശീലനായിരിക്കുന്ന മ: മ: ശ്രീ: കൃഷ്ണമഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണ്ഡിത്യംകണ്ടു സന്തുഷ്ടനായിട്ടു്, വിശാലമായ ഒരു വളപ്പിൽ കമനീയമായ ഒരു ഗൃഹം ഉണ്ടാക്കി സംഭാവനചെയ്തതും, മഹാവിദഗ്ദ്ധൻ എന്ന

ബിരുദാപ്തം ചെയ്ത് ഇദ്ദേഹത്തെ മൈസൂർ ആംഗലകലാശാലയിൽ സംസ്കൃതപ്രഥമോപാദ്ധ്യായനായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.” അദ്ദേഹമാകുന്നു ഭൈമീപരിണയത്തിന്റെ പ്രണേതാവ്.

മൈസൂർ സിവിൽസർവീസിലെ ഒരു അംഗവും എന്റെ ഒരു മാനുസ്ക്രൈപ്റ്റിനും ആയ ബ്രഹ്മശ്രീ ടി. ജി. രാമയ്യർമുഖേന മഹാകവിയും സാഹിത്യരസികനും ആയ ബ്രഹ്മശ്രീ രാമശാസ്ത്രിയിൽ നിന്ന് എനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള സമ്മതത്തോടുകൂടിയാകുന്നു ഈ പരിഭാഷയെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത് എന്നു ഞാൻ നന്ദിപുരസ്സരം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഇതിനെ, എന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം തജ്ജമചെയ്തിട്ടുള്ളത് “ബാലാകലേശ”കർത്താവായ ശ്രീമാൻ കെ. പി. കരുപ്പനാകുന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂർ ആനാപ്പഴക്കടവുകാരായ കല്യാണദായിനീസഭാംഗങ്ങൾ കരുപ്പനകൊടുത്ത മംഗളപത്രത്തിൽനിന്നു ചില ഭാഗങ്ങളെ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു സന്ദർഭോചിതമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

“കൊച്ചീഗവർമ്മെണ്ടിൽനിന്നും ഏപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള സംസ്കൃത മലയാളപണ്ഡിത പരീക്ഷകളിൽ വിജയിയായിരിക്കുന്ന അവിടുന്നു സരസകവിഭൂഷണനായി പ്രശോഭിക്കുന്നു. ഒരു കവിതാപരീക്ഷയിൽ സമ്മാനാർഹമായ അങ്ങയുടെ ബാലാകലേശത്തെക്കണ്ടു് സന്തോഷിച്ചു് കേരളകാളിദാസനെന്നും ഭാഷാസാമ്രാജ്യചക്രവർത്തിയെന്നും പേർ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് “വിദ്വാൻ” എന്ന വിശിഷ്ടനാമധേയത്താൽ അങ്ങയെ വിഭൂഷിതനാക്കിത്തീർത്തു...തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു സുവർണ്ണമുദ്ര സമ്മാനിച്ചു...അധോഗതിയിൽ കിടന്നുഴന്ന വാലസമുദായത്തെ ഒരു സഭസ്ഥാപിച്ചു് സഭപദേശവെളിച്ചത്താൽ നാഗരികപന്ഥാവിനെ കാണിച്ചു് ഉൽക്കഷേപവും ഉൽഗതിയും വർദ്ധിപ്പിച്ചതിനു് വാലസമുദായം എന്നും കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാകുന്നു.”

മത്സരബുദ്ധികളും അസൂയാകലുഷമതികളും അല്ലാത്ത എല്ലാ സാഹിത്യരസികന്മാരും “ഭാഷാഭൈമീപരിണയ”ത്തെ നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു് ഒരു ഭൂഷണമായി കൊണ്ടാടാതെ ഇരിക്കുകയില്ല. മറ്റുള്ളവർ ചിരിച്ചാലും ഒളിയമ്പെയ്താലും ഒരു ചേതവ്യമില്ലല്ലോ.

പ്രേരണശ്രീ കാവ്യമാർഗ്ഗം നവമതിയൊടു
 നോക്കാതെ നിസ്സാരരേരം
 മൂലംതപംകൊണ്ടുപേക്ഷിച്ചിടുകിലുമതിൽവെ-
 ചെത്തുചേതവരുന്ന?
 ബാധം തകണ്ണുകാണാത്തവരുപുതുനിലാ-
 വിന്നെന്നിരിക്കിലെന്താ-
 ണുഡപ്രേമം സുദിക്കുന്നവരതന്നഭവി-
 ക്കുന്നു ദിക്കികലെല്ലാം.

എന്റെ അപേക്ഷയെ അനുസരിച്ച് ഈ പരിഭാഷയെ ആദ്യം മുതലവസാനംവരെ മനസ്സിലാക്കിത്തന്നോക്കി, വേണ്ട ഭേദഗതികൾ വരുത്തിയത് എന്റെ സ്നേഹിതനും കവിയും പണ്ഡിതനുമായ ശ്രീമാൻ വടക്കേക്കൂർ രാജരാജവർമ്മ രാജാവവർകളാകുന്നു.

കൊച്ചിയിൽ ഇതിനുള്ള വൃത്തിയും വെടിപ്പും മിസ്റ്റർ മാളിയമ്മാവു കണ്ടുവരിയതിന്റെ മേലന്വേഷണത്തിന്റെ ഫലമാണ്. ഇതിനെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ മിസ്റ്റർ കരുപ്പനവേണ്ട ധനസഹായംചെയ്യുന്നത് അഴീക്കല്ലുള്ള വാലസഭയിൽനിന്നാകുന്നു എന്നറിയുന്നതിൽ ഞാൻ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുന്നു.

കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ഠ്യബ്ദപൂർത്തിയാക്കുന്നതിനാലുദിവസം ഈ നാടകത്തെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണമെന്നായിരുന്നു എന്റെ മോഹം. അതിന് സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും, കരുണാനിധിയായ തിരുമനസ്സിലെ തൃപ്പാദങ്ങളിൽ, കല്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം, ഈ കൃതിയെ സമർപ്പിക്കുവാൻ സംഗതിയായതിൽ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും സന്തോഷഭരിതന്മാരും കൃതകൃത്യന്മാരും അത്യന്തം കൃതജ്ഞതയോടുകൂടിയവരും ആയി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

൨ — കഥാസംഗ്രഹം.

നിഷധരാജ്യം നർമ്മഭാതീരത്തായിരുന്നു. അവിടെ നളൻ എന്നൊരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വീര്യസൈന്യമുള്ള ഭാര്യാദികളിൽ അഭിപ്രീയനായിരുന്നു. നിഷധരാജ്യത്തിന് തെക്കുകിഴക്കായിട്ടായിരുന്നു വിദർഭരാജ്യം (ബീരാർ) കിടന്നിരുന്നത്. കണ്ഡിനം അതിന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്നു. വിദർഭരാജ്യത്തു ഭീമരാജാവിന്റെ പുത്രി ഭമയത്തിയുടെ അംഗസൗഭാഗ്യവും ചാരിത്ര്യശുദ്ധിയും ലോകപ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. നിഷധരാജ്യത്തിന് കിഴക്കും വിദർഭരാജ്യത്തിന് വടക്കും ആയിരുന്നു ചേദിപന്റെ

രാജ്യം. ദേശാസ്തവരാജാവായ സുഭാമാവിന്റെ ഒരു പുത്രിയെ ചേദിരാജാവ് കല്യാണം കഴിച്ചു. മറ്റേ പുത്രിയുടെ മകളാണ് ഭമയന്തി. ഋതുപണ്ണന്റെ കോസലരാജ്യം പാണ്ഡാലരാജ്യത്തിന് കീഴടക്കം വിഭജനം (ഡൈവിഷൻ) രാജ്യത്തിന് പടിഞ്ഞാറും ആയിരുന്നു. അയോദ്ധ്യ (സാകേതം)യും ശ്രാവസ്തിയും അതിലെ നഗരങ്ങളായിരുന്നു. കാട്ടിൽനിന്ന് ഭമയന്തി ചേദിപന്റെയും നളൻ ഋതുപണ്ണന്റെയും രാജ്യങ്ങളിലാണല്ലോ ചെന്നുകൂടിയത്.

൩.

യവനരാജാവായ ഉഗ്രസേനൻ ഒരിക്കൽ നളന്റെ അമ്മാമൻ ആയുധാരുമതിയെ അകലത്തുള്ള ഒരു കാവൽസ്ഥലത്തു നിന്ന് പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. അയാളെ തോല്പിച്ചു, ആയുധാരുമതിയെ അവിടെ രാജാവായി വാഴിച്ചു, തിരിച്ചുവരുംവഴി, ശതകൂടം പർവ്വതത്തിന്റെ താഴ്വരയിൽ, വരദാനദിയുടെ തീരത്തു ഒരു ഉദ്യാനത്തിൽവെച്ചു, നളൻ ഭമന്തിയെ കാണുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ അവർക്കുന്യോന്യം അനുരാഗം ഉണ്ടായി.

൧) ഭമയന്തിയിൽ അനുരക്തവിത്തനായ നളൻ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ ഇരിക്കുവാൻ അശക്തനായി ഗൃഹോദ്യാനത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. അവിടെവെച്ചു തന്റെ പ്രിയസഖനായ അശോകനോടു ഭമയന്തിയെ കണ്ട വിവരം പറഞ്ഞു. കാമപരവശനായ രാജാവിനെ അശോകൻ അല്പം ആശ്വസിപ്പിച്ചു. അതിനുശേഷം രാജാവ് അവിടെ പൊയ്ക്കയിൽ ക്രീഡിച്ചിരുന്ന ഒരു ഹംസത്തെ പിടിക്കുകയും, അതിന്റെ സങ്കടങ്ങൾ കേട്ടു വിടുകയും ചെയ്തു. പ്രത്യുപകാരമായി ഭൈരവീസമ്മേളനത്തിനു വേണ്ട സഹായം ചെയ്യാമെന്ന് അതു നളനോടു വാഗ്ദാനവുമായ് പറഞ്ഞുപോയി. ഭമയന്തിയുടെ കഥയൊ? മദനാവസ്ഥകൾക്കധീനയായ അവളുടെ പാരവശ്യം കണ്ട സഖി കേശിനി സിദ്ധിമതി എന്നൊരു യോഗിനിയുടെ വേഷവുമെടുത്തു പടവുമായി പുറപ്പെട്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. അവർ നായികയുടെ ഗുണങ്ങളെ വർണ്ണിച്ചു നളനു ഭമയന്തിയിലുള്ള അനുരാഗത്തെ ഉറപ്പിച്ചു. അപ്രകാരമുള്ള രാജാവു ഭമയന്തിസ്വയംവരവൃത്താന്തം കേട്ടു അതിനായി ഉദ്യമിക്കുകയും ചെയ്തു.

൨) രണ്ടാമങ്കത്തിലെ കഥ നടക്കുന്നത് കണ്ഡിനത്തിലാകുന്നു. നളമഹാരാജാവിനെ എതിരേല്ക്കുന്നതിനു വേണ്ട ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടി വിഭർരാജ്യത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി, കല്പനപ്രകാരം, പുരപാരത്തിങ്കൽ നേർത്ത തയ്യാറായിരിക്കുന്നു. കാലത്തെത്തേണ്ട

രാജാവു നട്ടച്ചയായിട്ടും വരാത്തതിൽ കണ്ഡിനേശൻ അക്ഷമനായി തീർന്നിരിക്കുന്നു മന്ത്രിക്കടിക്കടി ആളും പോകുന്നുണ്ട്. മന്ത്രി, ബുദ്ധിമുട്ടി, തന്റെ അധികാരത്തെത്തന്നെ അധിക്ഷേപിച്ചു തുടങ്ങി.

തന്നീശന്റെ ഹിതം നടക്കുകിലിടം ലോകർക്കിടക്കും, ജനം തന്നെക്കൊക്കുകിലിശകാൽമതിലും വല്ലായ്മതെല്ലേറ്റിടും; തന്നിഷ്ടപ്പടിപോകിലോ ഹൃദയവും തോഷിക്കയില്ല വിധം മൂന്നല്ലോ വിഷമങ്ങൾ; കഷ്ടമധികാരത്തിന്റെപോക്കോർക്കിൽ

അപ്പോൾ, നാരദൻ വന്നു, ഇന്ദ്രാദികൾ നളനെ ഭൃത്യകർമ്മത്തിൽ ഏല്പിട്ടുണ്ടിയ വിവരം അമാത്യനെ അറിവിച്ചു. അവർക്കു ദമയന്തിയെ കിട്ടേണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം അവരിൽ ജനിപ്പിച്ചതുതന്നെ ഈ കലഹപ്രിയനല്ലെ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു

ദിക്പാലകന്മാരുടെ വരബലത്താൽ നളൻ അദൃശ്യനായി ദമയന്തിയുടെ അന്തഃപുരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആ അവസരത്തിൽ, രണ്ടാദികളായ നാലപ്പരഃസ്രീകളും അവിടെ എത്തി, ദമയന്തി ഇന്ദ്രാദി നാലു ദേവന്മാരിലൊരാളുടെ ഭാര്യയായിരിക്കേണമെന്നു ശുപാർശചെയ്തു. കാരണസഹിതം അതിനെ ദമയന്തി കൈക്കൊണ്ടില്ല. ദേവസ്രീകൾ മടങ്ങിയ ഉടനെ, നളൻ ദമയന്തിസവിധത്തിൽ നേരിട്ടുചെന്നു ഇന്ദ്രാദികളുടെ പ്രാർത്ഥനയെ അറിവിക്കുകയും സല്ലാപസുഖത്തെ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു, തന്റെ പാളയത്തിലേക്കു മടങ്ങി.

൩) പിന്നെ നളകുലസമുത്ഭവനായ പുഷ്പരന്റെ പുറപ്പാടായി. പുഷ്പരൻ വളരെ നാളായത്രെ ദമയന്തിയിൽ ആസക്തചിത്തനായിരിക്കുന്നു. അയാൾ സഭ്യയെ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചു കല്യാണപ്പന്തലിൽ വന്നുകൂടീട്ടുള്ളതല്ല. കന്യകയെ കിട്ടുമൊ എന്നു ഒരു കൈ നോക്കേണമെന്നുകൂടി മോഹമുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ സേനാപതിയുടെ നിവാരണംനിമിത്തം ആ മദനോന്മത്തൻ പേക്കുത്തൊന്നും അധികം കാണിക്കാതെ അടങ്ങിയിരുന്നു എന്നേയുള്ളൂ.

പിന്നാൽ, ഒരു വന്ദി വന്നു പുരജനപരിജനോത്സാഹങ്ങളേയും രാജസമ്മേളനത്തെയും വർണ്ണിച്ചു. അപ്പോൾ മന്ത്രിപുത്രിയും ദമയന്തിയുടെ സഖിയുമായ ശാരദ ദമയന്തിക്കു് അവിടെ എത്തിട്ടുള്ള രാജാക്കന്മാരെ യഥാക്രമം കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഈ പ്രദർശനാവസരത്തിൽ, അഞ്ചു വൈദർഭന്മാരും അത്രയും നളന്മാരും അനുപദം സഭയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ദമയന്തി എന്തു ചെയ്യേണ്ടു്

എന്നറിയാതെ വ്യസനിച്ചു ദേവനാരെ സ്തുതിച്ചു. പ്രീതന്മാരായി അവർ അവരുടെ രൂപങ്ങളെ അവലംബിക്കുകയും നളൻ ഈരണ്ടു വരംവീതം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു, മറഞ്ഞു. തത്സമയം, ദമയന്തി നളനെ വരിക്കുകയുംചെയ്തു.

വിവാഹോത്സവത്തെ കൊണ്ടുവാൻവേണ്ടി വിഭർത്താവിനെ സ്വഗൃഹാഭ്യന്തരത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഇതു കണ്ടു, പുഷ്പരൻ പലതും ജല്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്വയംവരസഭയിൽ നിന്നു നിർദ്ദമിച്ചു.

൪) വിവാഹമഹോത്സവം വളരെ ആഡംബരത്തോടുകൂടി നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടതായി ചില ബ്രാഹ്മണരുടെ സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാം.

കൃതോഭാമയായ ദമയന്തി പതിഗൃഹത്തിലേക്കു യാത്ര ആരംഭിച്ചു. അപ്പോൾ, കണ്വൻ ശകുന്തളയ്ക്കുന്നപോലെ, വിഭർത്താ,

“ആലമ്പുംവിട്ടുനിത്യം പതിപരിചരണംചെയ്യണം ക്രോധമാം മ-
ട്ടാലംബിക്കാതെ വർത്തിക്കണമനിശമസുയാദിയെക്കൈവിടേണം
ശിലം, കാലം, കലം, സജ്ജനതയിലധൈര്യമിടുകൊണ്ടുംനികാമം
നീ ലംഘിക്കാതിരുന്നിടണമയിമകളേ! നിന്മനോബോധപൂർവ്വം”

എന്നിപ്രകാരം ചില വധുപദേശങ്ങൾകൊടുത്തു യാത്രയയച്ചു.

൫) നാരദൻ ഇന്ദ്രാദികളെ മാത്രമല്ല ഇളക്കിവിട്ടിരുന്നതു്. അദ്ദേഹം ദമയന്തിയെ വർണ്ണിച്ചു, കലിയേയും കല്യാണത്തിനു പ-
രപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. കലി വരുന്നതിനുമുമ്പ് സ്വയംവരം കഴിയു-
കയാൽ, ഹതാശയനായി അയാൾ നളനെ ബാധിക്കുവാൻ തരവു-
ന്നോക്കി നിഷധപുരിയിൽ താമസമായി. കൂട്ടിനു ഭാപരനേയും
കിട്ടി. സഹായത്തിനു്, പുരമെ കാക്കടകൻ, കാട്ടാളത്തലവ-
നായ ഭർത്തൃസേനൻ, കച്ചവടക്കാരൻ കാമദാസൻ, വ്യവഹാരനി-
വേദകനായ ചണ്ഡവർമ്മാവും എന്നിവരേയും, കലി തന്റെ സ്വാ-
ധീനത്തിൽ നിർത്തി. കലിഭാപരന്മാർ മുതുകളിവഴിക്കു നളനെ
ജയിക്കുവാൻ പുഷ്പരനെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു

ദമയന്തിയുടെ പ്രതിവിധികളാൽ ഗുണമൊന്നും സിദ്ധി-
ക്കാതെ, ദുഃസ്വപ്നദർശനംനിമിത്തം നളൻ വ്യാകുലചിത്തനായിരി-
ക്കുകയായിരുന്നു. അതുകാരണം,

“ഭാഷിക്കുംപൊളി, കേൾക്കണംകുറിയവക്കോൽതീടണം കൈതവം,
 ഭേദിക്കും കളിയുണറക്കുമിവയെ, കാര്യക്രമത്തെയുമേ,
 ശോഷിക്കുംതന്നു; വിത്തവും, രുചിയലങ്കാരത്തിലില്ലാതെയൊ,
 പോഷിക്കും സമയാതിപാതമിവയൽ ഭൂതം നിഗ്രഹാരിയാം”

എന്നൊക്കെ ചില പൊടിക്കയ്യകൾ പുഷ്പരൻ ആദ്യം പ്രയോഗിച്ചു
 എങ്കിലും, അയാൾ നളന തന്റെ ജാടയിൽ അകപ്പെടുത്തി കളി
 തുടങ്ങിച്ചു. അതു ഹേതുവായിത്തന്നെ, അമാത്യൻ പ്രജ്ഞശേഖ
 രന്റെ ഉപദേശം നളനിൽ പതിഞ്ഞു ചമിച്ചു. എന്തിനു പറ
 യുന്നു? ചൂതിൽ നളനു സർവ്വസ്വവും പോയി. ചിന്നെ മരണം,
 അല്ലെങ്കിൽ ദുഃഗമനം, ഇവയിലൊന്നല്ലാതെ ഗത്യന്തരമില്ലെന്നു
 നളൻ നിശ്ചയിച്ചു. ഇന്ദ്രസേനനേയും ഇന്ദ്രസേനയേയും നളസാ
 രഥിയായ വാർഷ്ണേയനെ ഏല്പിച്ചു കണ്ഡിനത്തിലേക്ക് അയച്ചു.
 അവരെ മാതാപിതാക്കന്മാർ ഏതുവിധം പിരിച്ചയച്ചു എന്നു വിവ
 രിപ്പാൻ പ്രയാസം.

അങ്കത്തിൽ പ്രിയമോടണച്ചു കരയുന്നേരത്തിലാർനോക്കുമെൻ
 തങ്കത്തിന്റെവിശപ്പർത്തു സഭയാ പോരറിട്ടശിപ്പിച്ചതാർ
 തങ്കംനിദ്രയൊടൊക്കുടക്കു ചരിയും നിന്നെ ശയിപ്പിച്ചതാ-
 രെങ്കത്തെപ്പൊന്ന വെടിഞ്ഞിട്ടമ്പൊളുളവാം ഭുഖങ്ങളേതതുതാൻ.

നി വിഭാഗരതനാകണം, വിനയവും ഭയം സുകൃത്യങ്ങളാൽ,
 ഭൂവിൽ കീർത്തിലഭിക്കണം ഖലരുമായ് സംഗത്തെ വജ്ജിക്കണം,
 കൈവിട്ടിടാല ഭിഷ്ടദോഷമതാലും സത്യം, സ്വയൈയ്യുണെയും
 ജീവിച്ചിടുകിവണ്ണമെങ്ങുമധികംനാൾ ശാന്തിയോടെനകൻ.

വാർഷ്ണേയൻ കുട്ടികളെ അവിടെ കൊണ്ടുപോയി ആക്കി, സാകേ
 തപതിയായ ഗുരുപണ്ണന്റെ സുതനായി താമസിച്ചു. അവസ്ഥാ
 ന്തരത്തിലും വിട്ടുപിരിയാതെ കൂടിയിരുന്ന ദമയന്തിയും ഏകവസ്യ
 നായ നളനും വനത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. വനഗമനസഃ പൃത്തി
 കൽനിന്നു നിവർത്തിക്കുവാൻ പൗരപ്രമാണികൾ അപേക്ഷിച്ചു.
 അതിനെ സത്യസന്ധനായ നളനു സമ്മതമായിരുന്നില്ല.

എ) പ്രേയസിസനാഥനായ നളൻ വനഭൂമിയിൽ എത്തി.
 വിന്ധ്യാടവികളുടെ ഗംഭീരവും സൗമ്യവുമായ ശോഭ അവരുടെ
 ശൃംഗയെ ആകർഷിച്ചു. ഈ അവസരത്തിൽ, വിശപ്പു സഹിക്ക
 വഹിയാതെയായിത്തീർന്ന നളൻ, ചില കനകപ്പക്ഷികളെ കണ്ടു,
 അവയെ വസ്യംകൊണ്ടു പിടിപ്പാൻ ഉത്സാഹിച്ചു പക്ഷികൾ
 വസ്യവുമാകൊണ്ടു പറന്നുപോയി. നിർവ്വസനനായ നളൻ, കാ
 ടിൽ നടക്കുന്ന സമയം, ദമയന്തിക്കു വിഭർരാജ്യത്തേക്കു പോകുവാ

നുള്ള വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. അതുകേട്ടു ദമയന്തി വ്യസനിച്ചു. അപ്പോൾ നളൻ ദമയന്തിയെ നമാശ്വസിപ്പിച്ചു. അന്യോന്യം അവർക്കുള്ള ശാശ്വതസ്നേഹത്തെ ഇവിടെയും അവരുടെ വാക്കുകൾ വെളിപ്പെടുത്താതിരിക്കുന്നില്ല.

മുളളരമിങ്ങു കഴി കുന്നകളുംകലന്നി-
 ട്ടുളളാര കാടിതടിവെക്കുക നോക്കിമെല്ലെ;
 കൊളളം തലയ്ക്കുവെയിൽ മുണ്ടുപുത,യ്ക്കു കൊമ്പാ-
 ണ്ടുളളമത്തലകനിച്ചുനടന്നുകൊൾക.

ചുട്ടതട്ടിയനിലത്തു നാഥ! നിൻചോടണയ്ക്കുമളവെന്റെരമാനസം
 ആടലാമനലനിൽ ഭവിക്കയോ ധാടിവിട്ടതു മയങ്ങിനില്ക്കയോ?

അവർ രാത്രിയിൽ, ഒരു ജിണ്ണശിലാമണ്ഡപത്തിൽ ശയിച്ചു; യാത്രാ ക്ലേശവും വിശപ്പുംകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചിരുന്ന ദമയന്തി കിടന്നുളടനെ ഉറങ്ങി. ഈ ലാക്കുനോക്കി നളൻ അവളെ ഉപേക്ഷിച്ച് എവിടെയോ നർഗ്ഗമിച്ചുകളഞ്ഞു, ദമയന്തി ഉണർന്ന സമയം, ഭർത്താവിനെ കണ്ടില്ല. അവൾ ഒരു ഉന്മത്തയെപ്പോലെ പ്രലപിക്കുവാൻതുടങ്ങി. തിർച്ചുഗ്ജീവികളോടും തരക്കളോടും തന്റെ പ്രിയതമനെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു കാട്ടിലെങ്ങും അലഞ്ഞുനടന്നു.

എ) അപ്പോഴും അവളുടെ വിചാരം ഭർത്താവിന്റെ ക്ഷേമത്തെക്കുറിച്ചായിരുന്നു.

ഉറണെങ്ങു? നിയുറങ്ങുന്നതെങ്ങൊരുപചരിക്കുവാൻ?
 ഏതവസ്ഥയിൽ വാഴുന്നങ്ങെന്നറിഞ്ഞില്ല ഞാൻ പ്രഭോ!

അതിഗഹനമായ വനത്തിൽ നളനെ തിരഞ്ഞുനടന്ന് ചിന്നയായ ദമയന്തിയെ ഒരു മലമ്പമ്പു വിഴങ്ങിത്തുടങ്ങി. ഈ പതനത്തിൽ, കിരാതരാജാവായ ഭർഗ്ഗസേനൻ അതിനെ രണ്ടായിപ്പിളർന്ന് അവളെ രക്ഷിച്ചു. രാഹുനിർമ്മുക്തമായ ചന്ദ്രമസ്സിനെപ്പോലെ പ്രകാശിക്കുന്ന ദമയന്തിയെക്കണ്ട കിരാതൻ കാമാതുരനായാൽ, ദമയന്തിയെ വശത്താക്കുവാൻ ചാടുചാക്യങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചുതുടങ്ങി. ഇയാൾ പുഷ്പരന്റെ ഒരു ഭൂതനും ആജ്ഞാവാഹിയുമായരുന്നു ഒന്നിലൊ പുഷ്പരൻ അവളെ കാഴ്ചവെക്കാം; അല്ലെങ്കിൽ അവൾ അവനെ കല്യാണംകഴിച്ച് കിരാതികൾക്കൊക്കെ അധീശയായിരിക്കണമെന്നായിരുന്നു അവന്റെ ശാഠ്യം. ദമയന്തിയുടെ സാമോപദേശങ്ങൾ ഒന്നും കിരാതനിൽ ഫലിച്ചില്ല. ഒടുവിൽ ദമയന്തിക്ക് പാതിവ്രത്യപ്രഭാവംകൊണ്ടു അവനെ ഹനിക്കേണ്ടിവന്നു. കാട്ടാളൻ ഇടിവാളേറു മരിച്ചു.

വനാന്തരഗതയായ ഭമയന്തിയെ വശീകരിക്കുവാൻ ഈ ഘട്ടത്തിൽ നായാട്ടെന്ന നാട്ടുത്തിൽ പുഷ്കരനും അവിടെ എത്തുന്നു, അവർ തന്റെ ഭാര്യയായിരിക്കേണമെന്ന് അവൻ വാദിച്ചു. ഭമയന്തി വാഗ്ദാനംഗീകരിക്കാൻ അവന്റെ വാദത്തെ നിരാകരിച്ചു. ഈ സംഭാഷണമധ്യത്തിൽ, വാമദേവമഹർഷി അവിടെ ആവിർഭവിച്ചതോടുകൂടി, പുഷ്കരൻ അവിടെനിന്നും നിവർത്തിച്ചു. മഹർഷി ഭക്ത്യാതിശയത്തോടുകൂടെ ദേവിക്ക് ഫലപുഷ്പതാംബുലാദികളെയും “ആകാശത്താൽനിന്ന് പക്ഷികൾ പരിപിച്ചതിനാൽ എനിക്കുകിട്ടിയതാണ്” എന്നു പറഞ്ഞു, നളന്റെ നഷ്ടമായ പീതാംബരവണ്ഡത്തെയും സമർപ്പിച്ചു സ്വാശ്രമത്തിലേക്ക് ഗമിച്ചു നളനക്കുറിച്ച് ചോദിച്ച സമയം ഉടൻ എല്ലാം അവളെ അറിക്കുന്നതാണെന്നുമാത്രം പറഞ്ഞു.

വാമദേവന്റെ നിർദ്ദമനാനന്തരം, തന്മൂലമാൽ വസ്ത്രം അപഹരിക്കപ്പെട്ടവളും വാരൂപിണിയുമായ മിത്രാദിനി എന്നൊരു സ്ത്രീ ഭമയന്തിയുടെ അടുക്കൽവന്നു നഖ്യംചെയ്തു അവളോടു വലിയ സുരക്ഷാരിയായിരുന്നു. ഭമയന്തിയെ പുഷ്കരനധീനയാക്കിട്ടുണ്ടെന്നു ധരിപ്പിച്ചു അയാളോടു സമ്മാനങ്ങൾവാങ്ങി. കള്ളി വെളിച്ചത്തായസമയം, പുഷ്കരൻ അവളുടെ കാതും മൂക്കും ചെത്തിവിട്ടു. പിന്നെ അവർ ഭർത്തൃസേനന്റെ കൂടെച്ചെന്നു താമസിച്ചു. അയാൾ മരിച്ചപ്പോൾ, കിരാതിനികൾ അവിടെനിന്നും അവളെ ഏറ്റെടുത്തു. പിറ്റേന്നു ചേദിപുരത്തു വലിയൊരു ചന്തയുണ്ടു്. ആവഴിക്കുപോകുന്ന കച്ചവടക്കാർക്കുമിട്ടു ആ ദിക്കിൽ ചെന്നുചേരാമെന്നുകരുതി അവർ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഭമയന്തി, പീതാംബരാദികൾ ഇവർക്കുകൊടുത്തിട്ടു്, നന്ധ്യയെ വന്ദിപ്പാൻ അടുത്തുള്ളൊരു അരുവിയിലേക്കുപോയി മിത്രാദിനി പീതാംബരത്താൽ അലംകൃതയായി, അംഗലേപനവും താംബൂലചർച്ചണവുംചെയ്തു ഭമയന്തിയുടെ വരവുകാത്തു ലതാകടരത്തിന്റെ പ്രാദർശ്യത്തിൽനിന്നു. തത്സമയം, അവിടെ പുഷ്കരൻ പ്രവേശിച്ചു. കാമവിവാശനായ പുഷ്കരൻ മിത്രാദിനിയെ ഭമയന്തിയെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിച്ചു്, അന്നുനയങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു് അവളെ വശഗതയാക്കി തന്റെ ക്രൂരത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി.

ഭമയന്തി അരുവിയിൽനിന്ന് തിരിച്ചുവരുന്നവഴിക്ക് വഴി പിഴച്ചു് ചേദിപുരത്തിൽ പോകുന്ന വണിക്കാത്മന്റെ പാളയത്തിനടുക്കിൽ ചെന്നു ക്ഷുഭിത. കോടീശപരനും വലിയ കച്ചവടക്കാരനും കണ്ടാൽ വിരൂപനുമായ കാമദാസൻ ഭമയന്തിയെക്കണ്ടു് ഒരു കള്ളിയാണെന്നുവിചാരിച്ചു്, അധിഷ്ഠിതത്തോടുകൂടെ അടു

തു. അടുത്തുകണ്ട സമയം, ദമയന്തിയുടെ അസാധാരണമായ സന്ദർഭവും അവനെ കാമചാപലത്തിനധീനനാക്കി. കാമദാസൻ ചാടുകതികളെക്കൊണ്ട് ദമയന്തിയുടെ ഭർത്താവായാകവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. ആ നയം വിഫലമായപ്പോൾ, അവൻ ദമയന്തിയെ കള്ളിതന്നെയാക്കി, ഡ്രൈംപ്രയോഗിക്കുവാനും ഒരുമ്പെട്ടു. ആ അവസരത്തിൽ ഒരു ഗജയുഗം ഇളകിവന്ന് കാമദാസനെയും ബന്ധുക്കളെയും നിശ്ശേഷം ഭഞ്ജിച്ചുകളഞ്ഞു. ദമയന്തി അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വനഭർഗ്ഗയുടെ ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെന്നുകയറി അഭയം പ്രാപിച്ചു. അപ്പോൾ അവിടത്തെ കഥ അതിലും ഭയങ്കരം. കുറെ കാട്ടാളന്മാർ പാദശവയസ്കനായ ഒരു കുട്ടിയെ കാളിക്ക് ബലികഴിപ്പാൻ അവിടെ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. ദയനീയമായ ആ സന്ദർഭം ഒരു ക്ഷത്രിയസ്ത്രീയിൽ അപ്പോൾ തോന്നേണ്ടതായ വീര്യം ദമയന്തിയിൽ ആവർജ്ജിച്ചു. ഉടനെ ദമയന്തി കുറെ കരിയെല്ലാംവാരി അടിമുതൽ മുടിവരെ തേച്ചു, ഭദ്രകാളിയുടെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വാളെടുത്തു അട്ടമസിച്ച് പുറത്തിറങ്ങി. അതുകണ്ടു കാട്ടാളന്മാർ ഓടിപ്പോയി. കുട്ടി ദമയന്തിയെ ഭദ്രകാളിയെന്ന് ധരിക്കുകയും, പ്രാർത്ഥിച്ചു ആ വർഗം വാങ്ങുകയും ചെയ്തിട്ട്, ഓടിപ്പോയ കാട്ടാളന്മാരെ പിന്തുടർന്നു. ഈ കുട്ടി ചന്ദ്രഭാനനനായിരുന്നു.

അതിനുശേഷം, മിത്രാഭിനി പിന്നെയും ദമയന്തിയുടെ സമീപത്തെത്തി. കുട്ടി കാട്ടാളന്മാരെ വധിച്ചതും, മാതൃലഭ്യമായ ദമനന്മാരൊരുമിച്ചു സ്വപുരത്തിൽ ഗമിച്ചതുമായ വർത്തമാനം ദമയന്തിയോടു പറഞ്ഞു. ദമയന്തി, സന്തുഷ്ടയായിട്ട്, അവൾക്കൊരു രത്നവള സമ്മാനിച്ചു. രണ്ടുപേരും ചേരിപുരത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു.

വ) ചേരിപുരത്തിൽ ചെല്ലുന്ന സമയം, ദമയന്തിക്കു മറ്റൊരാപത്തുണ്ടാകുന്നു. ധനസേനൻ എന്നൊരുത്തൻ ചേരിരാജാവിന്റെ കോട്ടയിൽ, ദമയന്തിയുടെ പേരിൽ ഒരു കള്ളയന്ത്യായം ബോധിപ്പിച്ചു. നേരം ഉച്ചയായതോടുകൂടി വിസ്താരമസ്കൻ

ശമ്പളത്തിനുടൽവിററവന്നതൻ
തമ്പുരാന്റെ പണിയേ സദാഗതി
ഇമ്പമില്ല പകലില്ല രാത്രിയി-
ല്ലമ്പലങ്ങൾ സഖരം തന്മൈവതാൻ

എന്നു വിലപിച്ചുകൊണ്ടു കോട്ടയിൽ എത്തുന്നു. ഉടനെന്ത്യായാധിപതിയും വന്നിരുന്നു. ഒരു നമ്പർ പത്രികയ്ക്കും മറ്റൊന്നു സാക്ഷികൾ ഹാജരില്ലായ്കയാലും നിട്ടിയതിനുമേൽ, ഈ കെ

യിസു വിചാരണയ്ക്കുടത്തു. ധനസേനന്റെ ഭാര്യയായിരുന്ന ഒരു നൈഷധി വസുഭരണങ്ങൾ മോഷ്ടിച്ചു അന്യന്റെ വെപ്പാട്ടിയായിരിക്കുന്നു. ശിക്ഷിച്ച വസുഭരണങ്ങളോടുകൂടി അവളെ ധനസേനൻ തിരിയെ ഏല്പിക്കേണമെന്നായിരുന്നു അന്യായ ഭാഗം വക്കീൽ ചണ്ഡവർമ്മാവിന്റെ വാദം. ന്യായവാദികളും കള്ളസ്സാക്ഷികളും ചണ്ഡവർമ്മാവിനെ പിന്താങ്ങി. അതുകണ്ടു ദമയന്തി മുക്തകണ്ഠം നിലവിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഈ പ്രലാപത്തിൽ സ്വജനങ്ങളുടെ നാമഗ്രഹണം ചെയ്തിരുന്നതിനാൽ, പൗരജനമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു സുഭദ്രൻ എന്നൊരു ബ്രാഹ്മണൻ എഴുന്നേറ്റു ദമയന്തിയുടെ തത്വം രാജസന്നിധിയിൽ ഉണർത്തിച്ചു. രാജാവു ദമയന്തിയെ ബഹുമാനിക്കുകയും ധനസേനാദികളെ ശിക്ഷിക്കുവാൻ കല്പന കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ദമയന്തിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം കുറുക്കാക്കു മാറ്റുകൊടുത്തു. രാജമാതാവായ സുനന്ദ ആവശ്യപ്പെടുകയാൽ, ദമയന്തി അവരുടെ അന്തഃപരത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു.

ൻ) ദമയന്തിയുടെ തത്വം വെളിപ്പെടുകയും ദമയന്തിക്ക് ആശ്രയസ്ഥാനം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തതോടുകൂടി നളന്റെ കഥ തുടങ്ങുന്നു.

നളാമാത്യനായ സത്യവ്രതൻ ഗംഗാതീരത്തു ഒരു കാനനപ്രദേശത്തു ഭഗവൽ സേവാഭരതനായും ആതിഥേയപരനായും താമസിക്കുന്നു. ജീവനോപായത്തിനു കൃഷിയെ അവലംബിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നളൻ ബാഹുകവേഷപ്രതിഫന്നനായി അയോദ്ധ്യാധിപതിയായ ഋതുപർണ്ണന്റെ സാരഥിയായിരിക്കുകയാണ്. കുതിരകളെ ഓട്ടം ശീലിപ്പിക്കുവാനായി പുറപ്പെട്ടിരുന്ന ബാഹുകൻ സത്യവ്രതന്റെ സ്ഥലത്തുചെന്നു. ബാഹുകനും സത്യവ്രതനും കൃഷിയേയും കർഷകന്മാരേയും പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ആരിതാ, പാരിതാ, നീലക്കാരിതാ, കൈകൾരണ്ടിതാ
ആരിതാലോചിയാതൊന്നും ഭൂരിരാപാതുരൻജഡൻ.

അവർ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമയം, തീർത്ഥവ്രതൻ ദമയന്തി പിതൃഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു ചേർന്നതായി പറഞ്ഞു നിഷധരാജ്യത്തിന്റെ തല്ക്കാലസ്ഥിതി കാണുവാൻപോലും അക്ഷമന്മാരായി അരണ്യവാസത്തിനായി പുറപ്പെട്ടവനവരായ ചില പൗരന്മാരും ഗ്രാമീണന്മാരും പുഷ്പരന്റെ കീഴിൽ ലോകം കലികാലാക്ഷലമായി തീർന്നിരിക്കുന്നതായി നിവേദിച്ചു. തദനന്തരം, ഭീമരാജന്റെ ആസ്ഥാനപണ്ഡിതനായിരുന്ന പർണ്ണാദൻ ദമയന്തിയുടെ ദ്വിതീയസ്വയംവരത്തെക്കുറിച്ചും പ്രസ്താവിച്ചു. അപ്പോൾ ബാഹുകനും

പണ്ണാഭനും തമ്മിൽ രണ്ടാംവിവാഹത്തെക്കുറിച്ച് അതിർ്ഘമാ യൊരു വാഗ്വാദം നടന്നു. ഇതിനിടയിൽ ഭർത്താവ് എന്നൊരു ശിപായി വന്ന് ഋതുപണ്ണൻ പിറേറ്റിവസം നടക്കുന്നതായറിയുന്ന ദമയന്തിസ്വയംവരത്തിന് പോകേണ്ട ആവശ്യത്തിനായി ബാഹുകനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി.

൧൦) പിന്നെ സ്വയംവരത്തിനായി ഋതുപണ്ണനും ബാഹു കനുംകൂടി അയോദ്ധ്യയിൽനിന്നു വിഭർരാജ്യത്തേക്കു പുറപ്പെടുന്നു.

സാരഥിയുടെ സാമത്വംനിമിത്തം രഥം വേഗം പോകുന്നു.

ച്ചെപ്പട്ട മഹീധരങ്ങളുകലക്കുന്നു കാറെന്നപോൽ
പച്ചപ്പട്ടവിരിച്ചുവാറവനിയിൽ ചേലാൻസാലങ്ങളും
സ്വപ്നാഭസുകലൻ ഭൂനദികളും ഖണ്ഡിച്ചു കണ്ണാടിതൻ
മെച്ചംപൂണ്ടിയലുന്നെറുവിനുസമം കാൺമുജനം ഭൂചരം.

ഒരു യാമംകൊണ്ടു ഏറ്റു യോജന കടന്നു കണ്ഡിനരാജധാനിയുടെ സമീപം വന്നുചേർന്നിരിക്കുന്നു. മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽ അശ്വപുരയെ തെയ്യം അക്ഷപുരയെയെത്തയും അന്യോന്യം ഉപദേശിച്ചു. ബാഹു കൻ താന്നിമരത്തിനടുക്കൽചെന്നു കലിയെ നിഷ്കാസിച്ച്. അതിനുശേഷം, അവരിരുവരും കണ്ഡിനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ സ്വയംവരത്തിനു ചേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ കാണാത്ത കാരണം, തന്റെ പ്രിയസുഹൃത്തിനെ സന്ദർശിച്ചു പോകാമെന്നുകരുതി വന്നതാണെന്നു ഋതുപണ്ണൻ ഭീമരാജാവിനോടു പറഞ്ഞു. രണ്ടാംസ്വയംവരകഥ തന്നെ ലഭിക്കുവാൻ ദമയന്തി സൃഷ്ടിച്ചതാണെന്നു നളനും മനസ്സിലാക്കി.

ദമയന്തിയും ബൃഹത്തേസനയും ബാഹുകനെക്കുറിച്ച് സംഭാഷണംചെയ്തതും ചില പരീക്ഷകൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. അന്തഃപരത്തിലെ കുതിരലായത്തിനു സമീപംവെച്ചു ദമയന്തിയും ബാഹു കനും തമ്മിൽ ചില പ്രശ്നോത്തരങ്ങൾ നടത്തി. അപ്പോഴേയ്ക്കും, 'രൂപാഹരണം' എന്ന നാടകം കാണുവാൻ വൈഭർത്തൻ കല്പന പ്രകാരം, ഒരു കഞ്ചുകി ദമയന്തിയെ വിളിക്കയാൽ, ദമയന്തി രംഗ സ്ഥാനത്തിലേക്കു പോയി. നാടകം കാണാൻ ഋതുപണ്ണൻ, പഷ്ടരൻ, മറ്റു രാജാക്കന്മാർ, പൗരന്മാർ എന്നിവരും ബാഹുകനും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

നളോദന്തങ്ങളറിവാൻ ദമയന്തി വാമദേവമഹർഷിയോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. അതിനുത്തരമായി ഈ നാടകത്തെ അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയതാണ്. നളന്റെ രൂപാന്തരപ്രാപ്തിയുടെ കാരണവും ഇതുകൊണ്ടു തെളിയുന്നു.

അന്തർാടകത്തിൽ, നിദ്രാണയായ പ്രിയയെ പരിത്യജിച്ചു പോയ നളൻ പരിഭവനം ചെയ്ത് ഉന്മാദത്തോടെ പ്രവേശിക്കുന്നു. നളൻ അഭയാർത്ഥിയായ കാക്കോടകനെ രക്ഷിക്കുവാൻ കാട്ടുതീയിൽ ചാടി. രക്ഷിച്ചതിൽപിന്നെ കാക്കോടകൻ നളനെ ഭംഗിച്ച്. കടിച്ച മാത്രയിൽ നളനു വൈരൂപ്യം വന്നു. കാക്കോടകൻ ദിവ്യവിഗ്രഹത്തോടുകൂടി ആവിർവിച്ഛി, കലിയകലുവാനും അജ്ഞാതവാസത്തിനനുരൂപമായ വേഷം കൊടുക്കുവാനുമാണ് കടിച്ചതെന്നു പറഞ്ഞു. നളനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയും, പൂർവ്വരൂപോപലബ്ധിയിക്കു വേണ്ട ദിവ്യവസ്ത്രങ്ങളെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. തോടുകൂടി അന്തർാടകം അവസാനിക്കുന്നു.

ഉടനെ ഭയാകലനായ ഋതുപണ്ണൻ ബാഹുകനോട് ആളറിയാതെ തന്റെ സാരഥ്യം വഹിപ്പിച്ചതിന്, ക്ഷമയാചനം ചെയ്തു. ബാഹുകൻ ദിവ്യവസ്ത്രധാരണത്താൽ നളനായി പരിണമിച്ചു; ദമയന്തിയെ പ്രതിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. പണ്ടത്തെ വാഗ്ദത്തപ്രകാരം, നളൻ ദമയന്തിയെ പണയംവെച്ച് പുഷ്കരണമായി ചൂതാടി. ഇതിൽ പുഷ്കരൻ തോറു ക്ഷമിക്കേണമെന്നു നളനോടപേക്ഷിച്ചു.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വാമദേവമഹർഷി സന്നിഹിതനായി. അവിടെവെച്ചു നളമഹാരാജാവിന്റെ ദ്വിതീയപട്ടാഭിഷേകത്തെക്കുറിച്ച് ഉൽഘോഷിക്കുകയും ഭരതവാക്യത്തോടുകൂടി നാടകകഥ അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ന. ൫ പണ്ടത്തെ ദേശവാഴികൾ

(൧) പണ്ടത്തെ ദേശഭരണം പ്രജാധിപത്യത്തിനൊരു മാതൃകയായിരുന്നു. ദേശക്കാരെ അവരുടെ പ്രതിനിധികളോ ദേശഭരണവും സാമൂഹ്യപരിപാലനവും നടത്തിയിരുന്നു. കാവും കളരിയും കരയോഗവും ഇതു രണ്ടിനുമുള്ള മുഖ്യകരുക്കളായി കരുതിയിരുന്നു. കച്ചകെട്ടി കളരിയിൽ ചയററി, പടയോട്ടത്തോടു യുദ്ധം വോനാടിന്റേയും വീടിന്റേയും മേന്മയ്ക്ക് ഭഗവതിയെ ഭജിക്കാത്ത യുവതിയോ ഒരു ദേശത്തുണ്ടാകുവാൻ പ്രയാസമായിരുന്നു. യോഗം കൂടിയിരുന്നതു കാവിനടുത്തു കളിത്തട്ടിന്മേലോ ദേശതടാകത്തിനു

സമീപത്തെ ആൽത്തണലിലൊ ആയിരുന്നു. സുഖവാസത്തിനു വേണ്ട സകല ഉപകരണങ്ങളും അതതു ദേശത്തുണ്ടായിരിക്കും. യോഗനിശ്ചയങ്ങൾക്കു വിപരീതമായി നടക്കുന്നവരെ കരയിൽ നിന്നു വിലക്കിനിർത്തും. എന്നാൽ, പിന്നെ മാറിനിർത്തിയവരുടെ വീട്ടിൽ ഐങ്കടികയ് മാളരൊ മറ്റു പണിക്കാരൊ ചെല്ലുകയാവട്ടെ, അവരായി മറ്റു കരക്കാർ കൂടിക്കഴിയുകയായ്കട്ടെ ചെയ്തയില്ല. കൂടിക്കഴിയുക എന്നതു വലിയൊരു കാര്യമായിരുന്നു. കരക്കാരിൽ ഓരോ വീട്ടുകാരടേയും യോഗക്ഷേമങ്ങളെ ശേഷം പേർ കാക്കുകയും അവരുടെ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ പങ്കാകാളുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പുരകെട്ടിയിരുന്നതും ശേഷക്രിയ അടിയന്തിരം കഴിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നതും കരക്കാരായിരുന്നു. മേയാനും എയ്യാനും ഓണം, വിഷു, തിരുവാതിര ദിവസങ്ങളിൽ കളിക്കുവാനും കയ്യോങ്കളിക്കും പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. സ്ഥലനികുതിക്കു പുറമേ, ഓരോ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി റെറവറിയും പിരിച്ചിരുന്നു. അതതു ദേശത്തെ ഭൂമിയെല്ലാം ആ ദേശവാഴിയുടെ കീഴിലായിട്ടായിരുന്നു വെച്ചിരുന്നത്. പണ്ടപ്പിരിവിനും ദേശകാവലിനും മറ്റും പ്രമാണികളുടെ മേലന്വേഷണത്തിൽ ആളുകളെ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു.

(൨) ഈതരം ഭരണത്തിന്റെ അധിഷ്ഠിതങ്ങൾ ഇന്നും കൊച്ചിരാജ്യത്തു കണയന്നു താലൂക്കിൽ കുന്ദളംദേശത്തു കാണുന്നുണ്ട്. ആ ദേശത്തെ മിക്കവസ്തുക്കളും കുന്ദളം ദേശവാഴി വകയായിട്ടാണ് ഇന്നും എഴുതിപ്പോരുന്നത്. അവിടെയുള്ള ചില പറമ്പുകളുടെ പേരുകൾ അത്സ്മവത്തുക്കളായിരിക്കുന്നു. പടനിലം വെളിമ്പറമ്പെന്നതു യുദ്ധമുണ്ടായ പറമ്പെന്നോ യുദ്ധത്തിനായി യുദ്ധക്കുമാരെ അഭ്യസിപ്പിച്ചിരുന്ന പറമ്പെന്നോ ആവാം; എന്നാൽ കളരിക്കൽ പറമ്പിന്റേയും മുച്ചാൺകത്തുപറമ്പിന്റേയും പേരുകളെക്കുറിച്ച് ആവക സന്ദേഹത്തിനവകാശമില്ലല്ലോ തല്പരതയും പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന ആശാന്റെ പറമ്പായിരിക്കേണം കുറുപ്പത്തുപറമ്പ്. കുറുപ്പ്, പണിക്കർ എന്നിവ ആശാന്മാരുടെ സ്ഥാനപ്പേരുകളാണല്ലോ. ഇവർക്കു ചെളിയും കരിമ്പടവുമിട്ട് പ്രഥമസ്ഥാനത്തിനും മുതലിലയ്ക്കും അവകാശമുണ്ട്. കുറുപ്പിന്റെ വീടിരുപ്പുപറമ്പിനു പാട്ടമോ കരമോ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുമില്ല.

(൩) കുന്ദളം ദേശവാഴി തൃക്കോവിൽക്കേരളംവക വസ്തുക്കളുടെ പാട്ടം ദേവസ്വം മുതൽപിടിയിലും ദേശവാഴിവക മറ്റവകകളുടെ പാട്ടം ദേശവാഴി മുതൽപിടിയിലും അടയ്ക്കണമെന്നാണ് നിശ്ചയമെന്നു ആധാരങ്ങൾ വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്. ദേവസ്വം വസ്തു

ക്കളെ പൊളിച്ചെഴുതിപ്പിടിക്കുന്നസമയം, പാട്ടം കണ്ട പൊളിച്ചെഴുതിക്കൊള്ളേണം. മറ്റു വകകളെ അറുപതീതുകൊല്ലം ചെല്ലമ്പോൾ, അതുമതിരിയെന്ന പാട്ടംകൂട്ടാതെ പൊളിച്ചെഴുതിയാൽ മതി. ഈ സംഗതികളെ കോടതികളും ക്ലേശികളും സമ്മതിച്ചുകാണുന്നു. ഭരണസമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രധാനമായൊരു ഭാഗം പണ്ട് ഏതുവിധമായിരുന്നു എന്ന് ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ചില ലക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്ന് അനുമാനിക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. ഈ ഭേദത്തെ നാലു മുഖ്യസ്ഥാനമാരെ പതികൾ എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. പതി എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെ (ഭൂപതി, നരപതി എന്നൊക്കെയുള്ളതുകൊണ്ട്) പ്രത്യേകം എടുത്തു വിവരിക്കേണ്ടമെന്നില്ലല്ലോ. പതികളുടെ കീഴിൽ പാട്ടംപിരിച്ച ഭേദസ്വഭാവം നടത്തിയിരുന്നതു പാട്ടമാണ്ടുകോവിൽ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരുള്ള ഒരു നമ്പൂതിരിയായിരുന്നതായി വിചാരിക്കേണം. പാട്ടമാളി, പാട്ടാളി എന്നമാരിരി ഒരു സ്ഥാനപ്പേരാണിതെന്നു തോന്നുന്നു. ആ ആളെ തിരഞ്ഞെടുത്തുയച്ചിരുന്നതു വേണനാട്ടു ഗ്രാമക്കാരുടെ പണ്ഡിതസഭയായി കാണുന്നു. വേണനാട്ടുഗ്രാമം കമ്പളത്തിനടുത്ത ഗ്രാമമായിരുന്നു. ശുകസന്ദേശത്തിൽ ആ ഗ്രാമത്തെ വിവരിക്കുന്ന രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളെ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭാഷയിൽ ഇവിടെ പകർത്തുന്നു

“തീരത്തിൽപാറതട്ടിജ്ജലമുടനെയടുത്തുള്ളാരാപ്തപ്ലയാര-
ങ്ങേറിത്തിങ്ങും തുണംകൂടിമവനിസുരഗ്രാമഭാഗത്തിലെത്തു;
ഹാരത്തിൻമദ്ധ്യഭാഗേ മരതകമണിപോലുണ്ടതിൽ ശേഷതലും
കേറിത്രൈലോക്യവല്ലിക്കടയനെടുകിഴങ്ങായിളങ്ങും മുകുന്ദൻ.

വിദഗ്ദ്ധന്മാരൊത്തുകൂടി പ്രതിഭനിലപരീക്ഷിക്കുവാൻ കേട്ടിരിക്കെ വിദ്യാത്മിശ്രുട്ടൻ ബുദ്ധിക്കുടലുടെ തിരപോലുള്ളവാദങ്ങളാലെ സ്പർശാവേശാൽമനംവെച്ചുപനിഷ്ഠപ്രശ്നാത്മരത്നസദസ്സിൽ ബലാഭോപംവിശേഷിച്ചിവിടെവെളിവിലാക്കീട്ടുകേൾപ്പിക്കുമല്ലോ

(൪) ആളെ മൂന്നാണ്ടെക്കൊ അയ്യാണ്ടെക്കൊ നിശ്ചയിക്കുന്ന തോതനുസരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനപ്പേരിലും പാട്ടമുയ്യാണ്ടുകോവിൽ പാട്ടമയ്യാണ്ടു കോവിൽ എന്നെക്കെ കാലം കുറിച്ചിരുന്നു. പതികളുടെ അലസതകൊണ്ടോ പാട്ടാളിയുടെ സാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടോ, ഭേദസ്വം പിരിവിനു പുറമെ ഭേദവാഴി മറ്റുപിരിവുകളും നടത്തിത്തുടങ്ങി; ആ നടപടിയനുസരിച്ച് ആധാരങ്ങളും എഴുതിത്തുടങ്ങി. ആധാരസ്വഭാവം അല്പമാണു കാണിക്കുന്നതു പ്രകൃതത്തിനാവശ്യമാകുന്നു. “കൊല്ലം വൃദ്ധ-ാമതു” വി

രിച്ചുകിട്ടിയതിൽ ഏഴുതീയ പാട്ടുയോലക്കാരിയമാവിതു്. ഉദയതുംഗേശ്വരത്തു് പണ്ഡിതയായ് തപമനിച്ചതായ് ഇന്നാൾ “ഏഴുതിക്കൊടുത്തായ്” എന്നു തുടങ്ങി “പതിയാലർ നാലരും കോയ്മകളും അറികെ” ഇന്നാൾ കയ്യെഴുത്തു് എന്നവസാനിക്കും. രാധാരത്തിന്റെ കൂടി തലവാചകം കാണിച്ചു കൊള്ളട്ടെ “കൊല്ലം ഗാന്ധി-മാണ്ടു് ചിങ്ങമാസം ൨൦-ാംനു- ഉദയതുംഗേശ്വരത്തു പണ്ഡിതരസഭാമനഃശ്ചമായ നെട്ടുർപ്രവൃത്തിയിൽ കമ്പളം മുറിയിൽ കമ്പളം ദേശവാഴിവക പാട്ടുമാണ്ടുകോവിൽ” വസ്തുക്കളെ വിവരിക്കുന്ന പട്ടത്തിൽ, “കമ്പളം ദേശവാഴി” വക എന്നോ “കമ്പളം ദേശവാഴിസഭയുടെ തൃക്കോവിൽ ദേവസ്വപം” വക എന്നോ കാണിക്കും. ൧൦൬൦ എടവം ൨൦-ാംനു- പതികളും പണ്ഡിതരുസഭക്കാരും കൂടി ഒരു രജിസ്റ്റർ കരാറെഴുതിവെച്ചു മുദ്രോലയുടെ ആവശ്യം തെറ്റാറി അന്നത്തെ പതിവിൻപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കച്ചേരി മുഖേന ഉണ്ടായ അനേചങ്ങളത്തിന്റെ ഫലമായി, “കമ്പളം ദേശവാഴിയിങ്കൽ കരാറെഴുതിവെക്കുവാൻ” എന്നാണു് ഓലയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതു്. പണ്ഡിതരുസഭയും ദേശവാഴിസഭയും ഒന്നായിരുന്നു എന്നാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ഒരു കക്ഷി അതിൽ ശ്രമിച്ചു എങ്കിലും കരാറിലെ ഒരു വകുപ്പു പ്രത്യേകം നോക്കേണ്ടതുണ്ടു്; അതാവിതു്, “പതികൾക്കും പാട്ടുമാണ്ടുകോവിലിന്നും മേനോക്കി, മേനോൻ, കോയ്മ ഇവർക്കുമുള്ള അവകാശങ്ങൾ അവരവരെടുത്തും സഭയിലേക്കും ദേവസ്വപത്തിലേക്കുമുള്ളതു മുതൽപിടിയിലേല്പിച്ചു കണക്കിൽ പിരിവു വരുത്തുകയും ചക്കനാട്ടു കയ്മൾക്കുള്ള പാറപ്പണം എന്നുള്ള അവകാശം വാങ്ങി ആ കയ്മൾ ആധാരങ്ങൾ എടുത്തു കുടികൾക്കും കൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.” പാറപ്പണം വാങ്ങി ആധാരം കൊടുപ്പാനുള്ള അധികാരം കയ്മളിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതി ദേശവാഴിയുടെ പൂർവ്വഗ്രാമത്തെ വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ വാങ്ങലും കൊടുക്കലും ഉടമസ്ഥൻ ചെയ്യേണ്ടതും ചെയ്തുവരുന്നതുമായ ക്രിയകളാകുന്നു. കയ്മന്മാർ പണ്ഡിതന്മാരായ ഗ്രാമജനങ്ങളെക്കാരും ബലഹീനരായും അവരിവരെ അതിയായി വിശ്വസിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന കാലത്തായിരിക്കണം ഇവരുടെ ഭജനം മുഴുത്തു് ഇവർ ഉൾക്കയ്മയിൽ കാലുനൂവാൻ തുടങ്ങിയതെന്നു തോന്നുന്നു. പാട്ടുമാണ്ടുകോവിലിന്റെ അവരോധത്തിട്ടുകൊണ്ടു് ഈ സംഗതി ഒന്നുകൂടി വെളിവാകുന്നതാണു്. പഴയ നീട്ടു് ഇവിടെ കൈവശമില്ല. കരാറിനു ശേഷമുണ്ടായതെന്നു കിട്ടിട്ടുള്ളതിനെ ഇവിടെച്ചേർക്കാം. സഭയും നമ്പൂതിരിമാരും കൂടി മുത്ത കയ്മൾക്കു മറ്റുകളുടെ അറിവോടും ദേശവാഴി മുദ്രയോടുകൂടി ൧൦൬൦ മിഥുനം ൩-ാംനു- അയച്ചു

നീട്ടിൽ ഇങ്ങനെ കാണുന്നു:— ‘പാട്ടമയ്യങ്ങളെയും കോവിലായിട്ടു തൊട്ടറെ തിട്ടപ്പിള്ളിൽ നാരായണൻ നാരായണനെ നിശ്ചയിച്ചു ഇന്നെദിവസം അവരോധിച്ചിരിക്കുകൊണ്ടു തന്റെ എണ്ണങ്ങരെയും ഒപ്പിച്ചു അടുക്കുവതും വാങ്ങി കരെ എറക്കി കീഴ്മര്യാദ അനുസരിച്ചു മേൽനടപ്പിനെപ്പറ്റി എഴുതിവച്ചിട്ടുള്ള കരാറിലെ നിശ്ചയപ്രകാരം ഒക്കെയും വിപ്ലവകൂടാതെ നടത്തിച്ചുകൊള്ളുകയും വേണം.” “അടുക്കുവതു” എന്നതു കൊഴുവൻ മുതലാളനു കൊടുക്കുന്ന അവകാശങ്ങളിലൊന്നാണ്. കരിയ്ക്കിറങ്ങേണ്ടതു പതികളുടെ സമ്മതത്തോടും വേണ്ടതാകുന്നു. ഈ സംഗതികൾ ഭേദവാഴ്ചിപതികളുടെ അവകാശഅധികാരങ്ങളെ നിരാക്ഷേപമായി തെളിയിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. ശേഷം ചിന്തും.

നന്നു റെവങ്കരെ നമ്പൂതിരിയുടെ കൃതികൾ

മലയാളം മന്ത്രവാദത്തിനു കേൾവികേട്ടിട്ടുള്ള ദിക്കാണ്. കോശ്ശാപ്പിള്ളി ഇല്ലം പരശുരാമമഹർഷിയിൽനിന്നു മന്ത്രവാദത്തിൽ ഉപദേശംകിട്ടിട്ടുള്ള കേരളീയബ്രാഹ്മണകുടുംബങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു എന്നാണ് ഐതിഹ്യം. ആ ഇല്ലം അന്യംനിന്ന സമയം, ഇല്ലപ്പുറവും മറ്റു വസ്തുവകകളും മന്ത്രവാദഗ്രന്ഥങ്ങളും ഒരുങ്ങിയതു കൊച്ചിശ്ശീമയിൽ പൂച്ചത്തിശ്ശേരിയിൽ റെവങ്കരെ ഇല്ലത്തേക്കുണ്ടത്രേ. നമ്മുടെ കഥാനായകനായ നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി റെവങ്കരെ ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിയുടെ പുത്രനായിരുന്നു. പാരമ്പര്യക്രമത്തിൽ, ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിക്കും മന്ത്രവാദത്തിൽ ഒരുവിധം നൈപുണ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു സേവാമൂർത്തി ചാത്തനായിരുന്നു. നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ഗർഭസ്ഥനായിരുന്നകാലത്തു്, ഏഴാംമാസത്തിലൊരുദിവസം, ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിയുടെ സംശയനിവാരണത്തിനായി, ചാത്തൻ അന്തഃജനത്തിന്റെ വയറുകീറി, പുരുഷപ്രജയെ എടുത്തു കാണിച്ചുകൊടുത്തതായും, നമ്പൂതിരി പരാഭൂമിച്ചും ഭയപ്പെട്ടും ഉണ്ണിയാലും വേണ്ടില്ല, പെണ്ണായാലും വേണ്ടില്ല, കുട്ടിയെ കൊന്നുകളയരുതെന്ന് ഉറക്കെ പറഞ്ഞതായും ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിക്കു് ഉറക്കത്തിൽ തോന്നി. ഇതു സ്വപ്നമായിരുന്നുവെങ്കിലും, പത്നിയുടെ വയറിൽ അതിനടുത്തു ചൊരുദിവസം ശിശുവിന്റെ സ്പന്ദനം ഇല്ലാതിരിക്കുക ഉണ്ടായി.

നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ൧൦൩൨-ാമാണ്ടു് എടവമാസം ൨൭-ാംതിയതി തൃക്കേട്ടനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹം ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിയുടെ ആദ്യത്തെ വേളിയുടെ മൂത്തമകനായിരുന്നു. ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിയുടെ ഭിതീയപത്നിയുടെ പ്രഥമപുത്രനും അവിടുത്തെ ജ്യേഷ്ഠനുമായ ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിയുടെ അടുക്കലായിരുന്നു നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി, ബാല്യകാലത്തു്, വിദ്യ അഭ്യസിച്ചതു്. ഉപനയനാനന്തരം, ആലുവയ്ക്കടുത്തു കടുങ്ങല്ലൂരമാവേലിമനയ്ക്കൽ താമസിച്ചു; കാലം ഇല്ലത്തെ ഒരു ഓതിക്കൻ നമ്പൂതിരിയുടെ അടുക്കൽ ഓത്തുചൊല്ലിപ്പിടിച്ചു. ൧൦൪൭-ൽ, സമാവർത്തനത്തിനു ശേഷം ൧൦൪൬-കുടകത്തിൽ തിപ്പെട്ട കൊടുങ്ങല്ലൂർ വിദ്വാൻ കുഞ്ഞിരാമവർമ്മ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടായിരുന്നു നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരിയുടെ പ്രധാനഗുരു. അദ്ദേഹം നമ്പൂതിരിയെ രഘുവംശം, നൈഷധം എന്നീ കാവ്യങ്ങളും, വ്യാകരണത്തിൽ സിലാന്തകൗമുദിയുടെ പൂർവാർദ്ധ്യം, തർക്കസംഗ്രഹവും, അലങ്കാരത്തിൽ ചന്ദ്രാലോകവും നിഷ്കഷ്ഠയായി പഠിപ്പിച്ചു. അക്കാലത്തൊരു അനല്പായത്തുന്നാൾ, കളിയും തേവാരവും കഴിഞ്ഞു് നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ഇല്ലത്തു തളത്തിൽ, ഒരു വസ്രം വിരിച്ചു കിടക്കുകയായിരുന്നു; ഒന്നു മയങ്ങി. പിന്നെ ഉറങ്ങി; അപ്പോൾ, അതിലാവണ്യവതിയായ ഒരു സ്ത്രീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തു ചെന്നു്, ഇതു ചൊല്ലി പഠിച്ചോളു. “അങ്ങേയ്ക്കു വിദ്യയും യശസ്സും സിദ്ധിക്കുകയും വലിക്കുകയുംചെയ്യും” എന്നു പറഞ്ഞു് സൗന്ദര്യലഹരീയിലെ “കവീന്ദ്രാണാം ചേതഃ കമലവന” എന്നു തുടങ്ങിയ ഗ്ലോകം ചൊല്ലിക്കൊടുത്തതായി അദ്ദേഹം സ്വപ്നംകണ്ടു. അന്നു തുടങ്ങി, ആ തളത്തിൽതന്നെ ഇരുന്നു് നാല്പത്തിഒന്നുദിവസം ആ ഉപദേശപ്രകാരം, ആ പദ്യത്തെ നമ്പൂതിരി അധികംസംഖ്യ ഉരുക്കഴിച്ചു. അതിനുശേഷം, കൊടുങ്ങല്ലൂരു ശ്രീ കുരുബാക്കുളത്തിൽ, ഒരു സംവത്സരഭജനം കഴിച്ചു. ആ ഭജനത്തിന്റെ ഒടുവിലത്തെ മണ്ഡലക്കാലത്തു് മൌനവ്രതം അനുഷ്ഠിക്കുകയും അത്താഴപ്പൂജയ്ക്കു നിവേദിപ്പിച്ചിരുന്ന നാഴി പാൽമാത്രം ഭക്ഷിച്ചുവരികയും ചെയ്തു.

ഈ ഭജനക്കാലംമുതലുമാണു് നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരിയ്ക്കു കവിതാനിർമ്മാണത്തിൽ ഉത്സാഹവും അധികമായ വാസനയും തുടങ്ങിയതു്. അതിലത്തുളതവുമില്ല. ഭഗവതിയുടെ കടാക്ഷവും വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ, കൊടുങ്ങല്ലൂർതമ്പുരാക്കന്മാർ, നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂതിരി, കാഞ്ഞാളിൽ അച്യുതമേനോൻ മുതലായ കവിശ്രേഷ്ഠന്മാരുടെ സഹവാസവും ഉണ്ടായാൽ, പിന്നെ കവിതാവിഷയത്തിലും കാവ്യനിർമ്മാണത്തിലും അഭിരുചിയുണ്ടാ

കാതെ ഇരുന്നാലേ ആശ്ചര്യപ്പെടേണ്ടതുള്ളൂ. അക്കാലത്തുതന്നെ അദ്ദേഹം മന്ത്രവാദത്തിലും ഒരു സമർത്ഥനായിത്തീർന്നു.

ഘരി-ൽ വിദ്യാഭ്യാസം അവസാനിപ്പിക്കുകയും, മാതാപിതാക്കളുടെ നിർബ്ബന്ധപ്രകാരം നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഒരു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ സതിരത്നം കാലഗതിയെ കൈക്കൊണ്ടു. ആ സംഭവം അവിടുത്തെ ആജീവനാന്തം പീഡിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഘണ്ണ മുതൽ മൂന്നു സംവത്സരത്തേക്കു പതിവായി ശിവഭക്തനും ചെയ്തുവന്നു. അക്കാലത്തുണ്ടായ വലിയ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ, ഇല്ലത്തിനു മുകൾയിലുള്ള ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു് ഒരു ചെറിയ തോണിയിൽ കയറിപ്പോകുന്ന സമയം, വഞ്ചി മുങ്ങി; പ്രാണഹാനിവരുമെന്നും ശങ്കിച്ചു. ഈശ്വരീസഹായം കൊണ്ടു്, ഒഴുക്കിൽ ഒരു ഇഞ്ചുവല്ലത്തിൽ തള്ളിക്കയറി രക്ഷയെ പ്രാപിച്ചു. 'പോതം നയതി' എന്നു തുടങ്ങിയ നാലു പദ്യങ്ങളിലായി ഈ സംഭവത്തെ നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

ഘന-നുശേഷം, പത്തുപന്ത്രണ്ടുകാലം ഇരിഞ്ഞാലക്കുട തീപ്പെട്ട നിർമ്മലവാശ്രതശ്രീമാനായിരുന്ന വിരൈയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും വിഷ്ണുവൈദ്യൻ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും അടുക്കൽ നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ഈശ്വരസ്തോത്രം വക്കാരനായി താമസിച്ചു.

ഘന-ൽ, അന്നമനടെ കിഴക്കേപോട്ടയിൽ ഇച്ചിക്കുട്ടിപുതുവാൾസ്വാമി അദ്ദേഹം സംബന്ധം തുടങ്ങി. അവരുടെ പുത്രനായുവകവിയുമായ കൃഷ്ണപുതുവാളാകുന്നു ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസാധകനും വഹിക്കുന്നതു്.

ഘ- മുതൽ നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരിയ്ക്കു് ഐരാണിക്കുളത്തിലുത്തെ മൂപ്പിന്നിൻ്റെ പേരിൽ ഒരു ജീവനാംശക്കേസ്സു കൊടുക്കേണ്ടതായി വന്നു. എല്ലാ കോടതികളിലും നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ജയിച്ചു എങ്കിലും, വാധി പുനരായി സ്വീകരിക്കുകനിമിത്തം, വ്യവഹാരത്തിൻ്റെ വാലുതി കാണാതെയും മന്ത്രവാദത്തിനു എപ്പോഴും ഓരോദിക്കിലേക്കു പോകേണ്ടതായിരുന്നതുകൊണ്ടും അദ്ദേഹം സാമാന്യത്തിലധികം കഴങ്ങിയായിരുന്നു കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നതു്. വാഴ്ച ഒഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു സമർപ്പിച്ച 'നീതിശ്രീശക്തിവിദ്യാപ്രണയിനികൾ' എന്നു തുടങ്ങി

യുള്ള പദ്യത്തിൽ വ്യവഹാരസ്വഭാവത്തെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലച്ചിലിനെയും കവി സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഘൻമ മകരത്തിൽ, തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ അമ്മച്ചിഅവർകളുടെ ഭോമാസ്വാസ്ഥ്യംനിമിത്തം ചില മന്ത്രവാദവും ഭഗവതീസേവയും മറ്റും കഴിക്കുന്നതിനു നീലകണ്ഠൻ നമ്പൂതിരി പോവുക ഉണ്ടായി. അന്ന് തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് സന്തോഷിച്ചു നമ്പൂതിരിക്കു ഒരു കല്പവെച്ചു മോതിരവും ഫലം രൂപയും കല്പിച്ചു സമ്മാനിച്ചു.

ഘൻമ മേടം മുതൽ, അവിടുത്തേക്കു ശരീരസുഖം ഇല്ലാതെ യായി; എങ്കിലും ആ മിഥുനം ഒഴുവുവരെ, ഓരോ ആ ചശ്യക്കാരുടെ നിർബ്ബന്ധംനിമിത്തം, മന്ത്രവാദത്തിനു പോയിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പാണെ, തിരെ കിടപ്പിലായി; ഘൻമ ചിങ്ങം ഫലം-ഘൻമ നമ്പൂതിരി ചമേഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

നീലകണ്ഠൻനമ്പൂതിരി ഒരു സുശീലനും പരോപകാരിയും വിഭാഗനും സരസനും നല്ല കവിയും മന്ത്രവാദിയുമായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് വെണ്മണി മഹൻനമ്പൂതിരിപ്പാടു് ഒരു ഛായാശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

അപ്പംപോലെ വിടൻ പൊക്കിളുരസിത്തല്ലുന്ന വൻചന്തിമെയ്യല്ലം പിൻഞെളിവാക്കവിധത്തടമതിൽ ചേരുന്നതോടൊന്നമോശില്ലം പൊന്തനടി സ്വഭാവഗുണമിജ്ജാതിത്തവാക്കേവമായ് തുപ്പിത്തുപ്പി വരുന്നതുംകവിയാമിയാളിതയ്യാരസം

ഇദ്ദേഹവും കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും മറ്റൊരവസരത്തിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള രണ്ടുശ്ലോകങ്ങളിലും നീലകണ്ഠൻ നമ്പൂതിരിയെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്.

ലാളിത്യംചേർന്നിടം സൽക്കവിതകൾ നടുവം
തീർക്കുമിയച്ചുതൻമു-
ക്കോളം പ്രാസം നിറയ്ക്കും ഫലിതമധികമായ്
രാജവിപ്രൻചമയ്ക്കും
ഓളംവന്നിട്ടലയ്ക്കുംപടി കവിതകളെ
തീർത്തിടം കണ്ണരുപൻ
കാളം ഭാഗ്യംകളിക്കും സിതമണി കവിതാ-
കീർത്തിതൻ മൂർത്തിതന്നെ.

ഭാഷാരിതിപ്പഴക്കത്തിനു നടുവതിപ്രാസമണ്ണിപ്പെടുക്കി-
 ശ്ലോഷിച്ചീടാതെ കുത്തിത്തിരുകിവിടുവതിന്നുചുരുന്ന് കുഞ്ഞുഭൂപൻ
 ഭാഷംകൂടാതെ തീക്കാൻ പടുമതി ഫലിതത്തിന്നു രാജാവുമെന്നോ
 ശേഷം ചൊല്ലുന്നു രേഖാവതരണപുരുഷൻ-

കൊച്ചുകൊച്ചുണ്ണിഭൂപൻ.

(വെ - മ)

പക്ഷേ, ഇതൊന്നും ഒരവകരണരാജാവിന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ
 കൊരു ശരിയായ വിവരണമാകുന്നില്ല. അതുകാരണം, അവയെ
 കുറിച്ചു ചുരുക്കം ചില സംഗതികളെ ഇവിടെ കാണിക്കേണ്ടതാ
 യിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, അതിനുമുമ്പ് നമ്പൂതിരിയെ സാധാരണ
 യായി, മിക്കവരും, രാജാവെന്നായിരുന്നു വാളിച്ചിരുന്നതെന്ന്
 പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഈ രാജാഭിധാനം അദ്ദേഹത്തിന് ലഭി
 പ്പാനുള്ള കാരണത്തെക്കുറിച്ച് ഒന്നുണ്ട് ഫലിതശ്ലോകങ്ങളും
 നമ്പൂതിരി ഉണ്ടാക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. അവയെ ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടു
 മുണ്ട്.

മറ്റുസംഗതികൾ അപ്രകൃതങ്ങളാകയാൽ, ഞാനിവിടെ രാജാ
 വിന്റെ കവിതകളെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ പ്രസ്താവിക്കുവാൻ ഭാവ
 മുള്ളൂ. അദ്ദേഹം വേഗത്തിൽ ശ്ലോകങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കിവിടുന്ന ഒരാ
 ളായിരുന്നില്ല. ട്രുകവനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഒട്ടും ഭ്രമവും
 ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവിടുത്തെ മിക്ക കൃതികളും ശബ്ദാത്മഭംഗി
 യുടേയും രസസ്ഫുർത്തിയുടേയും ആവശ്യത്തിന് തേച്ചുമിനുക്കിട്ടു
 ള്ളവയായിട്ടേ കാണുകയുള്ളൂ. ഓങ്ങിയാൽ താങ്ങേണമെന്നുള്ള
 സ്വഭാവമൊ കവിയശസ്സിനായിക്കൊണ്ടുള്ള മോഹമോ അദ്ദേഹ
 ത്തിനില്ലാതിരുന്നകാരണം, ൧൦൭-ന് ശേഷമുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള കവി
 തകളേ ഇപ്പോൾ കിട്ടിട്ടുള്ളൂ. മന്ത്രവാദത്തിനായിട്ടും വ്യവഹാര
 ത്തിനായിട്ടും എന്നും നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്
 സ്വസ്ഥമായിട്ടിരുന്നു കാവ്യനിർമ്മാണത്തിന് സമയം കിട്ടിയിര
 ുന്നില്ല. പല കാവ്യങ്ങളും വഞ്ചിമുക്കിട്ടും, വണ്ടിയിൽവെച്ചു മറ
 നിട്ടും, പോയിട്ടുമുണ്ട്. ശേഷിച്ചു കിട്ടിട്ടുള്ളവയെ എല്ലാം കൂട്ടി
 ചേർത്ത് പുസ്തകരൂപേണ എന്റെ സ്നേഹശാസനകൾകൊണ്ടും
 അപ്പന്റെ നേരെയുള്ള ഭക്തിബഹുമാനങ്ങളുടെ ഫലമായിട്ടും
 ഇതാ ശ്രീമാൻ കൃഷ്ണപ്പുതുവാൾ നിർമ്മത്തുരയും രസജ്ഞരുമായ
 സജ്ജനങ്ങളുടെ സമക്ഷത്തിൽ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഞങ്ങൾ ആരുടേയും പ്രശംസാപാത്രത്തിനായി കാത്തിരിക്ക
 ന്നില്ല. വിദ്വാന്മാർ അഭിപ്രായം തുറന്നുപറയുവാൻ മടിക്കുന്നു.

ഭീതികൊണ്ടോ എന്നോ അവർക്കിനുള്ള ധൈര്യവും കാണുന്നില്ല. മറ്റുള്ളവരുടെ ഗുണഭോഷിനിരൂപണത്തെ ഞങ്ങൾക്കാവശ്യമില്ലെന്നു സവിനയം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിൽ അനൗചിത്യമുണ്ടാകുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലല്ലോ. സാഹിത്യലോകത്തിൽ നാമനില്പാത്ത കാലമാണിത്. രണ്ടുപ്രസ്ഥാനങ്ങളെന്നും ഘോഷിച്ചുകൊണ്ടു് രണ്ടുചേരികളായി പിരിഞ്ഞു് അവിടെ വിലയില്ലാത്ത വലിയൊരു പോരും നടക്കുന്നുണ്ടു്. ഇരുക്രട്ടരുടേയും ഇടയിലും ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങളും അന്തർദ്വിദ്വേഷങ്ങളും ചില കുട്ടിവഴക്കുകളുമുണ്ടു്. ഒന്നിലും ചേരാതെ അവരുടെ കാര്യം നോക്കിയിരിക്കുന്നവർക്കു് ഇരുവരുടേയും ശകാരവും കേൾക്കേണമെന്നായിരിക്കുന്നു. അശരണന്മാർക്കു് ഈശ്വരിയുടെ ചരണയുഗളങ്ങളെ ഭക്തിശ്രദ്ധയോടെ സ്തരിക്കുകയും സമരമസ്തമിച്ചു് സമാധാനമുദിക്കുവാനും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിനു് ഉത്തരോത്തരം ശ്രേയസ്കരമായ അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകുവാനും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവല്ലാതെ എന്തൊരു ഗത്യന്തരമാണുള്ളതു്? അതിനാലതിവിടെ ചെയ്യുന്നു.

ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ, കവിതാപദ്ധതിയിൽ സ്വീകാര്യങ്ങളായ നവീനപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിൽ ആർക്കും വൈമനസ്യമുണ്ടാകയില്ല. മറ്റു് വിഷയങ്ങളിൽ എന്നപോലെ കവിതയിലും കാലാനുരൂപമായ മാറ്റം അഭിലഷണീയവും ആദരണീയവുമാണെന്നു്. എന്നാൽ പുതിയ രീതികളേയും ശബ്ദാധിബാക്കങ്ങളേയും ഭൂമിച്ചു് പഴയ പന്ഥാക്കളെ നിന്ദിക്കുകയും അത്മത്തെ ബലികൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു് സങ്കടമല്ലെ? അത്മാലങ്കാരങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യലക്ഷണങ്ങളെ യോജിപ്പിക്കുന്ന ധൃതിയിൽ രസഭംഗം വന്നുപോയാൽ സരസന്മാർ എങ്ങനെകണ്ടു് അതു് സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

ഈയിടെ നമ്മുടെ ഭാഷാലോകത്തിൽ വളരെ യുവകവികൾ സ്വപ്നനുമായി വിഹരിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. താഴ്ന്നപ്രസ്ഥാനമെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഇവർ കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന പരാക്രമങ്ങൾ അത്ഭുതാവഹങ്ങൾതന്നെ. ഈ സരണിയെ അവലംബിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പു്, താഴ്ന്നറിന്റെ കൃതികളെ പഠിക്കേണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കേണമെന്നും ഇവർക്കു് തോന്നാത്തതു കഷ്ടമാണെന്നു്. കാവ്യരചനയ്ക്കു പഠിച്ചു് അറിയും ആവശ്യമില്ലെന്നാണോ ഇവരുടെ മതം? അതുകൊണ്ടാണോ ഇവർ ശ്രുതാഭ്യാസങ്ങളെ തീരെ അനാദരിക്കുന്നതു്?

‘ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷേച്ഛ വൈചക്ഷണ്യം കലാസു ച കരോതി കീർത്തി പ്രീതി ച സാധുകാവ്യനിഷേവണം’

എന്നതിൽ കീർത്തിയെമാത്രമേ ഇവർ ഗണിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്നു തോന്നുന്നു. 'വാക്യം രസാത്മകം കാവ്യം' എന്നുള്ള പ്രാചീനമതത്തിലെ രഹസ്യങ്ങളെന്താണെന്നു അന്വേഷിക്കേണ്ട കാലം അതീതമായിരിക്കുന്നു. എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികളേയും ചെറുശ്ശേരിയുടെ ഗാഥയേയും നമ്പ്യാരുടെ കൃതികളേയും നല്ലവണ്ണം വായിച്ചു പഠിച്ചതിനുമേലേ ദേശീയവൃത്തങ്ങളെ കടന്നു പിടികൂടാവൂ എന്ന് ഇവരെ ഉപദേശിക്കുവാൻ ഒട്ടന്തന്നെ താമസിച്ചുകൂടാ. ഇതിനെല്ലാം അധികാരികളായിട്ടുള്ളവർ അവരുടെ കൃത്യത്തെ ശരിയായ വിധം നിർവ്വഹിക്കുമെന്നു വിശ്വസിച്ചു ഞാൻ സമാധാനപ്പെടുന്നു.

റെവങ്കരനമ്പൂതിരിയുടെ കവിതകളിൽ എനിക്കുള്ള ആദരാതിശയംകൊണ്ടു ഞാൻ ഈ അവതാരികയിൽ പുതിയ രീതിയെക്കുറിച്ചു ചിലതെല്ലാം ഉപന്യസിച്ചുപോയതാണ്. പ്രസംഗം അധികമായെങ്കിൽ, ക്ഷമയെ യാചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രാചീനന്മാരിൽ മിക്കപേരും ശബ്ദാത്മങ്ങളിൽ ഒരുപോലെ ശ്രദ്ധയെ പതിച്ചു അവാചിനരിൽ പലരും ശബ്ദത്തിനു പ്രാധാന്യംകൊടുത്തു രാജാവുകളെ, പ്രൗഢരായ ഒരു സരണിയെ സ്വീകരിച്ചു രമണീയങ്ങളായ അത്മങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുകയാകുന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

പ്രതിഭൈവ ശ്രുതാഭ്യാസസഹിതാ കവിതാം പ്രതി
 ഹേതുർമുദംബുസംബന്ധബിജവൃക്തിർല്ലതാമിവ

എന്നുള്ള ആലങ്കാരികമതത്തെ ആശ്രയിച്ചു ഒരു യഥാർത്ഥ കവിയായിത്തീർന്ന മഹാനഭാവനായിരുന്നു നിലകണ്ടുൻനമ്പൂതിരി. ആധുനികകൃതികളിൽ സാധാരണയായി കണ്ടുവരുന്ന ന്യൂനതകൾ ഈ പുസ്തകത്തിൽ അധികം കാണുന്നതല്ല. എന്നല്ല ഇതിലടങ്ങിട്ടുള്ള കവിതകളിൽ ചില പ്രത്യേകഗുണങ്ങൾ കാവ്യമർജ്ജിതന്മാർ കണ്ടാസ്വദിക്കാതെയുമിരിക്കുന്നില്ല രാജാവിന്റെ പാണ്ഡിത്യം കവിതാവാസന, രസപ്രവാഹത്തെ തടയാത്ത ഫലിതപ്രയോഗം, കുറച്ചു വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു് വിപുലമായ ആശയത്തെ പുറപ്പെടുവിക്കുവാനുള്ള ശക്തി, ശബ്ദഭംഗി, പദഘടനാവൈചിത്ര്യം എന്നിവ ഇവയിൽ എവിടെയും കിടന്നു വിളയാടുന്നുണ്ടു്.

ദേവീസ്തവം പ്രൗഢികൊണ്ടും, അത്മപുഷ്പികൊണ്ടും മറ്റു പല മലയാളസ്തവങ്ങളേയും അതിശയിക്കുന്നുണ്ടു്. പ്രാണായാമം, മനോനിയന്ത്രണം, നാദാനുസന്ധാനം മുതലായ വിഷയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം എത്രമേൽ അനുഭവസ്ഥനായിരുന്നു എന്നു ദേവീസ്തവം

വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്. കർമ്മയോഗശാസ്ത്രങ്ങളിലും വേദാന്തത്തിലും രാജാവിനുണ്ടായിരുന്ന വൈദികൃത്തിനും ദേവീസ്തോത്രം പ്രത്യേകോദാഹരണമാകുന്നു.

സൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയകാരിണിയായ ദേവിയുടെ മായാവൈഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു വിചാരിക്കുന്ന ഭക്തന്മാർക്കും, ഇക്കാലത്തു്, പുരുഷയ്ക്കു് ഇയ്യൻ പാറുകളെപ്പോലെ, ഉണ്ടാകുകയും, ഉടനടി നശിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കമ്പനികളിൽ ഓഹരിചേർന്ന നിരാശന്മാരായിരിക്കുന്ന അനേകം മലയാളികൾക്കും ഒരുപോലെ പിടിക്കുന്നതായിരിക്കും.

“സൃഷ്ടിക്കേകുന്ദാ എന്നു തുടങ്ങിത്തുള്ള പദ്യം ജനനമരണചക്രത്തിൽപെട്ടു തിരിയുന്ന കവിയുടെ ഫലിതമായ പ്രാർത്ഥന ഇങ്ങനെയാണു്:—

ബ്രഹ്മാവിന്റെയും മനുക്കന്റെയും മുമ്പോ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ കിടന്നമ്മേ! ഞാൻ തിരിയുന്നതത്രെയുഗമായെന്നാണിതിൻ മോചനം? ധർമ്മാധർമ്മപരീക്ഷണത്തിനിനിമേൽ കാലന്റെ കച്ചേരിയിൽ ചെമ്മേ ഹാജരായിക്കിട്ടച്ചതാണേ തട്ടർശനം കർശനം.

“അംബാപദേശ” എന്നും ചില ശൃംഗാരശ്ലോകങ്ങൾക്കും ഈ പുസ്തകത്തിൽ സ്ഥലം അനുവദിച്ചതിനെയും “അഗ്നാഗാധചരിതം” വഞ്ചിപ്പാട്ടനു് ഇതിൽ പ്രവേശനം ലഭിക്കാത്തതിനെയും പററി വിപ്രതിപത്തിക്കവകാശമുണ്ട്. കവിതാഗുണംകൊണ്ടു് അവ അത്തരം കവിതകളെ അതിശയിക്കുന്നതിനാൽ, സാഹിത്യപ്രണയികൾക്കു് അവയുടെ ഉപാദാനവും കൂടി രസാവഹമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുമെന്നുള്ള സമാധാനം തൃപ്തികരമാണോ എന്നും ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. ദേവീസ്തവങ്ങളിലും മറ്റും അമിതവും അസഭ്യവും ആയ രീതിയിൽ ശൃംഗാരപ്രയോഗം ചെയ്യുകയെന്ന സാഹസത്തിൽ നമ്മുടെ കവിയും ഭാഗഭാക്കായതു ശോചനീയമാണെന്നു വ്യസനത്തോടുകൂടി പ്രസ്താവിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. അതുകൂടി പ്രയോഗത്തിലും ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ അതിരുകവിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഈ പാദങ്ങൾക്കുള്ള പ്രായശ്ചിത്തം അദ്ദേഹം ബാലോപദേശത്തിൽ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എത്രമേൽ ഇതു നന്നായിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞായിരിക്കുവാൻ പ്രയാസം. ഈ കൃതിയെക്കുറിച്ചു ശ്രീമാൻ. ആർ ഈശ്വരപിള്ള അവർകൾ വാസരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഇവിടെ പകർത്തുന്നതു യുക്തമായിരിക്കും.

“ഭാവിയിലെ പരമന്മാരായിരിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സന്മാർദ്ദഗ്ദ്ധാപദേശം നൽകുന്നതിനായി ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണപദവിയിൽ

പ്രവേശിക്കുന്നവർ ഓരോ ചുവടുവളരെ ആലോചനയോടുകൂടിയെക്കേണ്ടതാണ്. ലോകത്തിന്റെ ഗതിക്കു മാലിന്യംപറുവാൻ ഒരു പിഴച്ചാൽ മതി. ഈ തത്വത്തിന്റെ പൂർണ്ണബോധത്തോടുകൂടിയാകുന്നു രാജാവവർകൾ ഈ ലഘു കാവ്യത്തെ എഴുതീട്ടുള്ളത്. ഇതിലെ ഉപദേശങ്ങൾ ബാല്യദശയെ ലംഘിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർക്കും ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. സന്മാർഗ്ഗസംബന്ധമായി ജ്ഞേയങ്ങളായ അനേക സംഗതികൾ സരളവും മധുരവുമായ ഭാഷയിൽ ഇതിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉപദേശങ്ങൾ ദുഷ്ടാന്തസഹിതങ്ങളാകകൊണ്ട് അവയ്ക്കു ശക്തിയും കൂടും. വൈദുഷ്യം, വാസന, വാഗ്വിലാസം മുതലായി ഇദ്ദേഹത്തിനുള്ള വിശിഷ്ടഗുണങ്ങൾ ഇതിൽ സവിശേഷം പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ഇതിലെ മിക്ക ശ്ലോകങ്ങളും മനോധർമ്മമധുരങ്ങളായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ, ഈ ചെറിയകൃതി വിഷയഗൌരവംകൊണ്ടും, ഭാഷാലാളിത്യംകൊണ്ടും, സാരോപദേശങ്ങൾകൊണ്ടും ഒരു ഉത്തമകാവ്യമാണെന്നു തന്നെ പറയാം.”

പലർക്കും അയച്ചു ശുപാർശിക്കത്തക്കതും വായനക്കാർക്കു വിനോദാവഹങ്ങളായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സന്ദേഹമില്ല. ശുപാർശിക്കത്തക്കതാണെങ്കിലും, നമ്പൂതിരിയുടെ കവിതാരൂപത്തെ അവലംബിച്ച സമയം, അവ പ്രസിദ്ധീകരണയോഗ്യങ്ങളായതിൽ അതുതമില്ല. ‘അശ്വാപി യാതി ദേവീതപം മചതദിഃ സുപ്രതിഷ്ഠിതം’ എന്നുണ്ടല്ലോ.

അന്തർനിഗ്രഹങ്ങളും അർത്ഥഗർഭങ്ങളും ആയ ഇതിലെ പലേ പദ്യങ്ങളും നാളികേരപാകത്തിലുള്ളവയാകയാൽ, മാദൃശന്മാർക്കു അവയുടെ കൂലംകഷമായുള്ള നിരൂപണം സുശക്യമല്ലായ്കയാൽ, ആ പണി വിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കായി നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു.

തിരുമനസ്സിലെ വിലയേറിയ കൃതികളെ ചേർത്തു അടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകത്തെ ഭാഷാഭിമാനികളായ മലയാളികളുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ എനിക്കു ലഭിച്ച ഭാഗ്യത്തെ ഞാൻ ശ്ലാഘിക്കുകയും അതിനിടയാക്കിയ പ്രസാധകനോടു് എന്റെ കൃതജ്ഞതയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു ഞാൻ വിരമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

൩൭ പ്രാചീനായുധവർത്തനിലെ ചില വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങൾ.

പാലിയം പ്രഭുക്കുടുംബത്തിന്റെ വിലയും നിലയും ചരിത്ര പ്രസിദ്ധങ്ങളാണ്. ലളിതകോമളവാണിയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഈ കൃതിയുടെ കർത്താവായ ശ്രീമാൻ അനുജനച്ചനവർകൾ ആ കുടുംബത്തിലെ ഒരു അംഗമാകുന്നു. സ്കൂൾഫൈനൽപരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചതിനുശേഷം, രണ്ടാണ്ടു മടനപ്പിള്ളിയിലെ ദേശീയകലാശാലയിൽ പഠിച്ചതിനുശേഷം, ഇദ്ദേഹം മഹാമഹിമശ്രീ രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ (ടാഗൂർ) അവർകളുടെ വിശ്വവിദ്യാലയത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു. മൂന്നു സംവത്സരക്കാലംകൊണ്ടു് സംസ്കൃതം, ഇംഗ്ലീഷു്, ബങ്കാളി, പാലി എന്നീ ഭാഷകളിൽ സാമാന്യമായും ചരിത്രവിഷയത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചു. ചരിത്രാനുസന്ധ്യത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനുള്ള ഉത്സാഹത്തേയും കൗശലത്തേയും ആസ്പദമാക്കി അനുജനച്ചനവർകൾക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശംസകളുടെ പ്രതിശബ്ദം ഈ ഭിക്ഷകളിൽ ചിലപ്പോൾ ചിലർ കേട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, വിദ്യാധനികനുമായ ഈ യുവാവിന്റെ കീർത്തി പ്രചരിക്കേണ്ട വിധം പരക്കാത്തതിനു് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വിനയമൊന്നുമാത്രമാണ് കാരണം. ഈ പ്രബന്ധം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കീർത്തിയെ കേരളത്തിലെല്ലാം പരത്തട്ടെ. വിദ്യാവിനയസമ്പന്നനായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശ്രമങ്ങൾ പാലിയത്തിന്റെ യശസ്സിനെ ദീപ്തീകരിക്കട്ടെ.

പ്രാചീനായുധവർത്തനിലെ വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഈ ചെറിയ ചരിത്രം എല്ലാവിധത്തിലും നമ്മളാൽ ആദരണീയമായിട്ടുള്ള ഒന്നാണ്. വിഷയം, ഭാഷ, വേഷം എന്നിവയിലൊന്നിലും സുജനങ്ങൾ ഇതിലൊരു വലിയ കുറവു കാണുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഈ പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളെന്നു വിശ്രുതങ്ങളായ ദേശങ്ങൾ അജ്ഞാനാധികാരത്തിൽ മുക്കിക്കിടന്നിരുന്ന കാലത്തു ഈർഷ്യയിൽ സകല കലകളേയും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും, അതതുവിഷയങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ ഓരോന്നിന്റെയും ആഴവും കരകളും കണ്ടിട്ടുള്ള സമർത്ഥന്മാർ അവയെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നു എന്നും ഉള്ള സംഗതികൾ ഏതു ഭാരതീയന്റെ ഹൃദയത്തിലാണ് ഇന്നും അഭിമാനത്തെ ജനിപ്പിക്കാതിരിക്കുക?

ഈ പുസ്തകം നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ മറ്റൊരുപ്രകാരത്തിലും കൂടി ആകർഷിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഈ കാലത്താകട്ടെ, ലോകമെ

ല്ലാം ഒന്നു ഉണർന്നു കൂടിയിട്ടുണ്ട്. സ്വദേശഭക്തിയുടെ മൂലമന്ത്രത്തിന്റെ മർദ്ദരധപനി എല്ലാ ഹൃദയഗാഢപരങ്ങളിലും മാറൊലി മുളിച്ചുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഫലമായി നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിക്കും ഒരു വലിയ ചലനം വരാനുള്ള കാലം ആസന്നമായിരിക്കുന്നു. ഓരോ ദേശത്തിനും പ്രത്യേകമായ ചില സമ്പ്രദായങ്ങളുണ്ട്; ഓരോ ജനതതിയുടെയും ആകൃതി, പ്രകൃതി, ജീവിതഗതി മുതലായവയായിരിക്കണം, ആ സമുദായത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗദർശകങ്ങൾ. ഈ തത്വത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം മാത്രമേ എന്നും സജീവമായും ഓരോ ദേശങ്ങളുടേയും ആത്മീയലൈൗകികകാര്യങ്ങളിൽ ശരീരത്തിൽ റക്തമെന്നപോലെ സർവ്വവ്യാപകവുമായിരിക്കേണ്ട നിയമപരമായ ഏകീകൃത പാരമ്പര്യപരമ്പരകളേയും പരിഷ്കരിച്ച പാശ്ചാത്യരീതികളും പൗരസ്ത്യ സമ്പ്രദായങ്ങളും കൂട്ടി ഒന്നിണക്കി ഒരു പുതിയ ദേശീയവിദ്യാഭ്യാസപരിപാടിയുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ നമുക്കു ശുഭഭാവം ഉണ്ടാകയില്ല. ആ ഗുണസമ്മിശ്രണ ക്രിയയ്ക്ക് ഈ കൃതി ഉപകരിക്കാതിരിക്കയില്ല. നിശ്ചയംതന്നെ.

ഈ വക കൃതികൾ വായിക്കുന്ന സമയത്താകുന്നു അതിമോഹത്തിനു അതിരില്ലെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നത്. ഓരോ വിദ്യാലയത്തെക്കുറിച്ച് ഇതിൽ വായിച്ചുകഴിയുന്നതോടുകൂടി, പോര എന്നല്ലാതെ മതി എന്നു തോന്നുന്നില്ല. നല്ലതിൽ തൃപ്തിവരാൻ പ്രയാസമാണല്ലോ. എല്ലാ വിദ്യാലയങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവയുടെ സ്ഥലകാലങ്ങൾ, ധനാഗമമാർഗ്ഗങ്ങൾ, അവയിലെ പാഠ്യവിഷയങ്ങൾ, ഗുരുശിഷ്യന്മാരുടെ ദിനചര്യ, അവർ കൂടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ക്രമം, എന്നിങ്ങനെയുള്ള അനേകസംഗതികൾ കരേക്കൂടി വിവരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ എനിക്കും മറ്റും ചലക്കുംവേണ്ടി ഗ്രന്ഥകർത്താവിനോടു് അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഇതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളുടെ കാലങ്ങൾക്കു മുമ്പുള്ള വിദ്യാഭ്യാസരീതിയെ ചുരുക്കത്തിൽ ഒന്നാമതായി കാണിക്കുന്നതു സന്ദർഭാചിതമായിരിക്കും. അവ ഇതിന്റെ ഉത്തരഫലങ്ങളായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ച് വലിയ വാദത്തിനു വഴിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ആദ്യകാലത്തു്, ഒരു കുടുംബത്തിൽ പിതാവു പുരോഹിതനും അവിടെയുള്ളവരുടെ ഗുരുവും ആയിരുന്നു. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമി പഠിക്കയും പഠിപ്പിക്കയും പിതൃദേവപ്രീതിക്കായി യജ്ഞങ്ങൾ ചെയ്തയും അതിഥികളെ സല്ക്കരിക്കയും ചെയ്യേണമെന്നു പ്രത്യേകം നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീടു കുടുംബങ്ങൾ സ്ഥിരവാസം ആരം

ഭിച്ച്, യാഗാദികർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടും മറ്റും കലപതികൾക്കു പഠിപ്പിക്കുവാൻ അസൗകര്യം നേരിട്ടു തുടങ്ങിയപ്പോൾ, കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് പല കുടുംബക്കാർക്കു ഒരു ആളെ നിയമിച്ചുവന്നു. ഈതരം ആളുകൾ, കാലാന്തരത്തിൽ, പാഠശാലകൾ ഏല്പുത്തു പല ഭിക്ഷകളിൽനിന്നും കുട്ടികളെ സ്വരൂപിച്ചു പഠിപ്പിച്ചു തുടങ്ങി. ഈ വിദ്യാത്ഥികൾ ഗുരുനാഥന്മാരൊന്നിച്ചു താമസിച്ചു അവരുടെ ഭാസ്യപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തും, പത്തോ പന്ത്രണ്ടോ വർഷം കഴിയുമ്പോൾ, ഗുരുനാഥന്മാർ അവരവർക്കു അടുത്ത ഭക്ഷണകൊടുത്തു സ്വദേശങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകയും ചെയ്തിരുന്നു. വാൽകൃത്തിൽ വനവാസത്തേ കൈക്കൊണ്ടിരുന്ന പലരും പലപ്പോഴും ശിഷ്യരെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ആയിരുന്നു അനേകായിരം സംവത്സരം ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ പഠിപ്പിനെ പോഷിപ്പിച്ചു നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുപോന്നതു്.

രാജാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ച ആരംഭിച്ചതോടുകൂടി, വിദേഹം, കാശി, പാഞ്ചാലം മുതലായ രാജധാനികൾ മുഖ്യമായ വിദ്യാനിലയങ്ങളായിത്തീർന്നു. ഈ രാജധാനികളിലെല്ലാം വിജ്ഞാനമായ ഉപാദ്ധ്യായന്മാർ അധിവസിച്ചിരുന്നു. യാഗകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തും വിദ്യയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയുമായിരുന്നു അവരുടെ മുഖ്യപ്രവൃത്തികൾ.

രാജധാനികളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നപോലെ വേറെ വിദ്യാനിലയങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നുള്ള സർവ്വകലാശാലകളുടെ സ്ഥാനത്തു് അന്നു് വിദ്യാപരിഷത്തുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ചെറുപ്പക്കാർ ഈ പരിഷത്തുകളിൽപോയി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിരുന്നു. ഇതിനു ഗൃഹപാഠത്തിൽതന്നെ ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ടു്.

ഒരു യുവാവിന്റെ ജീവകാലത്തെ മുഖ്യമായ കർമ്മം ബ്രഹ്മചര്യശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനായിരുന്നു. ഇതിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ കുട്ടി തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി ഗുരുഗൃഹത്തിലോ മറ്റൊരോ പോയിതാമസിക്കും. ഗുരുദൂതന്മാരും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ സകല ഭോജ്യങ്ങളും എല്ലാ സുഗന്ധവസ്തുക്കളും അലങ്കാരസാധനങ്ങളും അയാൾ ഉപേക്ഷിക്കേണം. ഗുരുക്കലവാസം ചെയ്യുന്നവർ അടുത്ത ഗ്രാമങ്ങളിൽ പോയി ഭിക്ഷ എടുത്തു് അന്നന്നു കിട്ടുന്നതു പാകംചെയ്തു ഗുരുവിന്റെ ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞാൽ താൻ ഭക്ഷിക്കും. അയാൾ കാട്ടിൽപോയി വിറകു ചമരയും കൊണ്ടുവരും. എല്ലാ ഉഷസ്സികലും ഹോമത്തിനുള്ള സ്ഥലം അടിച്ചുവാരി ശുദ്ധിവരുത്തി അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിക്കും. രാത്രി താൻ ഉറങ്ങുന്നതിനു മുമ്പിൽ ഗുരുപാദങ്ങൾ കഴുകി തുട

പ്പിച്ചു ഗുരുവിനെ ശയനഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കും. ഇങ്ങനെ വിനയത്തോടും അനുസരണത്തോടും നിഷ്കളങ്കതയോടും കൂടിയായിരുന്നു പണ്ടത്തെ ആര്യബാലന്മാർ വിദ്യ അഭ്യസിച്ചിരുന്നത്. നിത്യവും ഗുരുശുശ്രൂഷയും തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസവുമായി ബ്രഹ്മചര്യം കഴിച്ചുകൂട്ടും അതിനുശേഷം അയാൾ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തെ സ്വീകരിക്കും.

ഈവക സംഗതികളെക്കുറിച്ചു വിസ്തരിച്ചു എഴുതുന്നതും അറിയേണ്ടതും ഉപകാരപ്രദമാകുന്നതാകുന്നു. വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും കുറെ കൂടി വിവരിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും.

തക്ഷശിലയിലെ വിശ്വവിദ്യാലയത്തിന്റെ കീഴടങ്ങലായി അതിനോടു സംയോജിച്ച രാജഗൃഹം; മിഥില, ഉജ്ജയിനി, കോസം, കര എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലെ വിദ്യാലയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ വക വിദ്യാലയങ്ങളിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പരിപൂരണത്തിനായിട്ടായിരുന്നു വിദ്യാത്മികൾ പോയിരുന്നത്. പ്രാഥമികപാഠങ്ങൾക്കൊന്നും അവിടങ്ങളിൽ എല്പാത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. തക്ഷശില വലിയ നിലയിലിരുന്ന കാലത്തു വാരാണസിയിലായിരുന്നു രണ്ടാംകിട പിടിച്ചുനിന്നിരുന്നത്. വാരാണസിയിലെ അദ്ധ്യാപകന്മാർ മിക്കവരും തക്ഷശിലയിൽ പഠിച്ച ജയിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ധ്യപതാക്കളായിരുന്നു. ഓരോ ഗുരുവിനു സാധാരണയായി അഞ്ഞൂറു ശിഷ്യന്മാരെ എടുക്കാമെന്നായിരുന്നു വെയ്. തക്ഷശിലയിൽ, സാധാരണ വിഷയങ്ങൾക്കു പുറമേ, ആയുർവേദം, നിയമം, ശസ്ത്രാസ്ത്രവിദ്യ, സസ്യശാസ്ത്രം, എന്നിവയേയും ഹസ്തിസൂത്രം മന്ത്രവാദം, ഭൂതലക്ഷണം, ഭവിഷ്യസൂചനം എന്നീ കലകളേയും പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു.

നളന്ദയുടെ അവസാനത്തോടുകൂടിയായിരുന്നു വിക്രമശില എന്നതിനെ പ്രാപിച്ചതുള്ളത്. അതു നാലു ശതാബ്ദക്കാലം നല്ലനിലയിൽ നിന്നുവന്നു. അവിടെ നൂറോളം അദ്ധ്യാപകന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നു. നളന്ദയിൽ ഒരു ഗോപുരപാരമെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു വിക്രമശിലയിൽ ആറേണ്ണം ഉണ്ടായിരുന്നു. ആറു വിദ്യാലയങ്ങളോടുകൂടിയതായിരുന്നു വിക്രമശിലവിശ്വവിദ്യാലയം. ഓരോ ഗോപുരം, ഓരോ വിദ്യാലയത്തിലേക്കുള്ളതായിരുന്നു. ഓരോ ഗോപുരത്തിന്റെ അധീശനായി ഓരോ ദ്വാരപണ്ഡിതൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. വരുന്ന വിദ്യാത്മികൾ ഓരോ വിദ്യാലയത്തിൽ പ്രവേശനത്തിനു പ്രാപ്തന്മാരെ അല്ലയോ എന്നു തീർച്ചയാക്കിയിരുന്നത് അതാതിന്റെ ദ്വാരപണ്ഡിതനായിരുന്നു. പ്രജ്ഞാകര

മതി, രത്നാകരശാസ്ത്രി, വാഗീശ്വരകീർത്തി, നരോപമൻ, രത്നവ
ജൂൻ, അതീശൻ എന്നു വിളിച്ചുവന്നിരുന്ന ഭീപങ്കരൻ ഇവരെപ്പോ
ക്കാരോകാലത്തു പാരപണ്ഡിതനായിരുന്നു. വിദ്യാതനായ ഈ
ഭീപങ്കരനെയാണ് റിബററിലെ രാജാവ് അവിടെ ബുദ്ധമതത്തെ
സംസ്കരിച്ച പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതിനു ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുപോയത്.
വിക്രമശിലയിൽ പഠിച്ച പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചവർക്ക് പണ്ഡിതനെ
ന്ന സ്ഥാനം കൊടുത്തിരുന്നു. വിക്രമശില തന്ത്രശാസ്ത്രാഭ്യസന
ത്തിനു കീർത്തികേട്ടതായിരുന്നു. തർക്കം, വ്യാകരണം, ആത്മതത്വ
വിദ്യ മുതലായവയേയും അവിടെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു.

ഭക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ മധുര, തഞ്ചാവൂർ എന്നീ ഭിക്ഷക
ളിലെ വിദ്യാലയങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു ഒട്ടും മരിയായി
ട്ടില്ല. മധുരയിൽ ഓരോ കാലത്തായി മൂന്നു സംഘങ്ങൾ ഉണ്ടായി
ട്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തേതിൽ അഗസ്ത്യമഹർഷിയായിരുന്നു അഗ്രാസ
നസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നത്. തോൽകാപ്പിയാർ, നെരൈയാർ
എന്നിവർ രണ്ടാമത്തെ സംഘത്തിലെ ചില പ്രമാണികളായിര
ുന്നു ഉഗ്രപാണ്ഡ്യന്റെ കാലത്തായിരുന്നു മൂന്നാമത്തെ സംഘം.
നക്ഷിരാമായിരുന്നു അതിന്റെ പ്രധാന അദ്ധ്യക്ഷൻ. തിരുമങ്കൈ
ആൾവാരുടെ പെരിയ തിരുമൊഴി, മാണിക്കവാചകരുടെ കൃതി
കൾ, തിരുവളയാടൽ എന്നീ പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഈ സംഘ
ങ്ങളെസംബന്ധിച്ചു പലതും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു.

ചരിത്രാനുപേഷണകളായിരുന്ന എന്റെ മാനുസ്ക്രിപ്റ്റിന്റെ
കേരളത്തിലെ വിദ്യാലയങ്ങളെക്കുറിച്ച് കഴിഞ്ഞ വിവരങ്ങളെ എ
ല്ലാം ശേഖരിച്ചാൽ, അതൊരു വലിയ സമ്പത്തായി തീരുന്നതാക
ുന്നു. ഇന്നു തൃശ്ശിവപേരൂർ, തിരുനാവായ എന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ
രണ്ടായി പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന യോഗങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു ചേർന്നിരുന്ന ഒരു
മഹാബ്രാഹ്മണയോഗം തൃശ്ശൂർമതിലകത്തുണ്ടായിരുന്നു. ഈ
യോഗങ്ങളുടെ വിവരമായ ചരിത്രം, ഇവിടങ്ങളിലെ അദ്ധ്യയന
ക്രമം, കടവല്ലരെ കടന്നിരിക്കൽ ഈ വകയെല്ലാം അറിയുന്നതു
കേരളീയർക്ക് ചിത്താകർഷകമായിരിക്കും മലയാളികളെ പരി
ച്ചിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗശാസ്ത്രികൾക്കുടി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

സർവ്വോത്തമോ ജഗതി വിദിതാഃ കേരളേഷു ഭിജ്ഞോ
വല്ലികൗണ്യോസ്തദപിമഹിമാ കാപിമല്യാശ്രിതാനാം
യത്രാപ്ത്യാസ്സലിലപവനാ യത്രയത്ര പ്രഥന്തേ
തേഷാം തേഷാമതിശയജ്ഞാലവിദ്യാനുഭാവഃ

കേരളത്തിൽ സഭാമഠങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിരുന്നതു നാപുതിരിമാരെ ശാസ്ത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനായിരുന്നു. പണ്ടു പതിനെട്ടു സഭാമഠങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. “ഈ സഭാമഠങ്ങളിൽ പണ്ഡിതന്മാരെന്നു സമ്മതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരെ ഭട്ടതിരിമാരാക്കി അവരോധിക്കുന്നതാണ്. അവർ പഠിക്കുവാൻ ചെല്ലുന്നവരെ വ്യാകരണം, ജ്യോതിഷം മുതലായ വേദാംഗങ്ങളും മീമാംസയും വേദാന്തവും പഠിപ്പിക്കേണമെന്നായിരുന്നു നിയമം. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ചിലവു സഭാമഠങ്ങളിൽനിന്നു ചെയ്തുകൊള്ളും അവർക്കു കലപരമ്പരയായി പഠിച്ചശീലിക്കേണ്ട ഏതു വിഷയവും പഠിക്കുവാൻ ഏതു നാപുതിരിക്കും സൗകര്യമില്ലാതെ വന്നുകൂടാ എന്നായിരുന്നു നിശ്ചയം. മുരങ്ങിയപക്ഷം, പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലമെങ്കിലും ഒരു ശാസ്ത്രം പഠിച്ചു പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ച ആളെല്ലാതെ ഭട്ടവൃത്തിക്കാരൻ എന്നു പറയാറില്ല.” തലപ്പിള്ളി താലൂക്കിൽ ചൊവ്വന്നൂർ സഭാമഠത്തിൽ വ്യാകരണഭട്ടതിരിയായി അവരോധിച്ചിട്ടുള്ളതു മഹാമഹോപാദ്ധ്യായൻ കിഷിമംഗലത്തു നടുവത്തു നാരായണൻനാപുരിപ്പാട്ടിലെയാകുന്നു. തൃപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കടുത്തുള്ള വേദനാട്ടു ഗ്രാമക്കാരുടെ സഭാമഠമായിരുന്നു കമ്പളത്തുണ്ടായിരുന്നത്. സഭയുടെ പ്രതിനിധിയായി പാട്ടമയ്യാണ്ടുകോവാൽ എന്നൊരാളെ അവരോധിക്കും. അദ്ദേഹത്തിനു ദേശവാഴിസ്ഥാനവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ പതികൾ എന്ന സ്ഥാനികളായ നാലു കയ്മന്മാരായിരുന്നു മഠംവക കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചിരുന്നത്. വേദനാട്ടുഗ്രാമത്തിൽ നാലു ഇല്ലങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇവിടെ പണ്ഡിതന്മാരായ വളരെ നാപുതിരിമാരുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ശ്രീകുസന്ദേശകർത്താവു അഭിമാനത്തോടുകൂടി അവരെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങനെ തന്റെ കാവ്യത്തിൽ പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു.

പ്രാജ്ഞാൽക്കണ്ഠപ്രകടനകൃതേ പ്രാശ്നികേ പ്രാജ്ഞാലോകേ
കല്പോലാഭൈർമതിജലനിയേരുത്ഥിതൈസ്തേജാഭൈഃ
സ്തർലാബന്ധാഭവഹിതധിയഃ സ്തഷ്ടമാത്രാത്മമാതം
ശ്രോതതേ ലീനം സദസി രഹസി ശ്രാവകം ശ്രാവയേയഃ

ആ കൃതിയിൽ ലക്ഷ്മീദാസൻ വയറിലമ്പലമെന്നു നാമാന്തരമുള്ള എരട്ടയമ്പലത്തിലെ വേലായുധസ്വാമിനേയും കമ്പളത്തെ സഭാമഠത്തിൽ ചേർന്ന ഒരു പണ്ഡിതഭട്ടതിരിയേയും ശ്ലോഷംകൊണ്ടാണിച്ചു വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേശകാലാവസ്ഥകൾക്കു അനുരൂപമായവിധം പഴയ പണ്ഡിതസഭാമഠങ്ങൾക്കു ജീവൻകൊടുത്തു പ്രവർത്തിപ്പിച്ചു മറ്റുപ്രകാരത്തിലും കേരളത്തിനു നാനാമുഖങ്ങളായ

അഭിവൃദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു കീർത്തിയന്മാരായ പ്രാചീനകേരളമഹീസുരന്മാരുടെ ഇന്നത്തെ അവകാശികളോടു് അപേക്ഷിച്ചും അങ്ങനെ പരിശ്രമിക്കുന്നതിനവർക്കും ആ പരിശ്രമഫലം അനുഭവിപ്പാൻ ശേഷമുള്ളവർക്കും ഭാഗ്യംതരുന്നതിനു ശ്രീസുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയോടു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ മുഖവുരയെ ഇവിടെ നിർത്തട്ടെ.

ഭക്തപ്രേമാശിഖനിഭളരൻ ഭാനവാൻ ബാണമുക്ത്യാ സുബ്രഹ്മണ്യഃ പഥി സുമനസാംയുഗ്മനേതാ നിഷേവ്യഃ അക്ഷോഭ്യതപം ദധതികൃതനാമതുഭതാത്മാന്യമീഷാം ഛിദ്രാസ്തന്ദിപ്തിഭരതരസാ യസ്യ ശക്ത്യാപദാനി.

നവ്യ ആമുഖം

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ.

ബ്രഹ്മാനന്ദം പരമസൂക്തം കേവലം ജ്ഞാനമൂർത്തിം വിശ്വാതീതം ഗഗനസദൃശം തത്ത്വമന്യാദി ലക്ഷ്യം ഏകം നിത്യം വിമലമഖലം സർവ്വവിസാക്ഷിഭൂതം ഭാവാതീതം ത്രിഗുണരഹിതം സദ്ഗുണം തപം നമാമി.

ഈശ്വരനാണു്. ആ ജഗദിശ്വരനെ ഓരോരുത്തർ, അവരുടെ ഹിതമനുസരിച്ചു്, പരമാത്മാവു്, പരബ്രഹ്മം, ആദികാരണം, പരമപുരുഷൻ, സദ്ഗുരു എന്നിങ്ങനെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പേർ വിളിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. പരമാത്മാവു ഏകനും നിത്യനുമാണു്. നവീനശാസ്ത്രപ്രകാരം, വസ്തുവും ശക്തിയും ഏതുപ്രകാരമൊ, ഏകഭേദം അതുപ്രകാരം, പരമാത്മാവു്, പരാ, അപരാ, എന്ന ഉൾപ്പിരിവോടുകൂടിയ മായ അല്ലെങ്കിൽ മൂലപ്രകൃതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പരമാത്മാവിൽ ഈ സ്വഭാവം നിത്യമായി, ലീനമായിത്തീരുന്നു. പരാപ്രകൃതിയോടുകൂടിയ പരമാത്മാവാണു് ജീവൻ. അമേയവും നിത്യവുമായ ആകാശവും കടത്തിലെ ആകാശവും എങ്ങനെയോ, ഏകഭേദം അതുമാതിരിയാണു് പരമാത്മാവും ജീവാത്മാവുമായുള്ള ബന്ധമെന്നു വ്യവഹരിക്കാം. പരാ, അപരാ പ്രകൃതികളോടുകൂടിയ പരമാത്മാവാണു്

ഗീതപഠനത്തിനു ഞാൻ പ്രായേണ ഉപയോഗിക്കുന്നതു എന്റെ സ്നേഹിതൻ ഡാക്ടർ എൽ. എ. രവിവർമ്മയുടെ വ്യഖ്യാനമാകുന്നു. അതിതെഴുതുന്നതിനു് എനിക്കു വളരെ സഹായമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്.

പ്രത്യക്ഷഭാവത്തിൽ പ്രപഞ്ചമായി പ്രകാശിക്കുന്നത്. പ്രപഞ്ചം അനിത്യം.

“ബ്രഹ്മം സത്യം ജഗന്മിത്യാ ജീവോ ബ്രഹ്മൈവ നാപരാ”

സ്വപ്നാവസ്ഥയിൽ, പരമാത്മാവിനു ഭേദവാനായി തീരാം; സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങളെയും ഏല്പെടുത്താം. പിണ്ഡശരീരത്തോടും ദണ്ഡഭാവത്തോടുംകൂടി ജീവാത്മാവിന്റെ ഈ ലോകത്തിലുള്ള യാത്രാ നിവൃത്തിയെന്ന് സാക്ഷാത്കാരം. നാളതുവരെ ആജ്ഞിച്ച, പൂർവ്വകൃതധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച സംസ്കാരവിശേഷത്തോടുകൂടിയിരിക്കും മനുഷ്യന്റെ കർമ്മങ്ങൾ. അതിനാലാണ് ജീവപ്രകൃതി, വാസന, ത്രിഗുണാത്മികയായി, അതായത് സതപരജന്മമോമയമായി ഇരിക്കുന്നത്. ത്രിഗുണരൂപമായാൽ ജീവാത്മാവ് പരമാത്മാക്കൾ കൂടി മൂടപ്പെട്ടിരിക്കും, എന്നു പറയുന്നതിൽ വലിയ തെറ്റില്ല. ഏകദേശം നമ്മുടെ പൂർവ്വസൂരികളുടെ മതമിതാണ്. പാശ്ചാത്യഭേദങ്ങളിലെ നവീനശാസ്ത്രലോകവും സംശയംകൂടാതെ ഒരു സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. അതായത്, ഈ ലോകത്തിൽ കാണുന്ന ദ്രവ്യങ്ങളും ഇവയുടെ ശക്തിയും കൊണ്ടല്ല ആദ്യം ലോകമുണ്ടായത്. പരമാണുക്കളിൽ അന്തർവിച്ഛിന്നമായിരിക്കുന്ന ശക്തികൊണ്ടുമാണ്. ഇവക്കെല്ലാം ഹേതുവായി അജ്ഞാതവും അവിചിതവുമായി ഒരു ശക്തിയുണ്ട് എന്നും, ഈ ശക്തിയെയാണ് നമ്മുടെ സിദ്ധന്മാർ ബ്രഹ്മമെന്നും പരമാത്മാവ് എന്നും മറ്റും വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നത്.

ഇവിടെ മറ്റൊരു വശത്തിൽ ഞാൻ എഴുതിട്ടുള്ളതിൽ, അല്പമൊരു ഭാഗം പകർത്തേണ്ടതായിരിക്കുന്നു.

ജീവാത്മാവ്, ജഗത്തു്, പരമാത്മാവ് എന്നിവയുടെ സത്ഭാവത്തിനും ഘടനയ്ക്കും ഉള്ള പ്രമാണമെന്തു്, പ്രത്യക്ഷാനുഭവവും അനുമാനവും തരമില്ലെങ്കിൽ, പിന്നെ ശരണമെന്തു്? ആപ്തോപദേശമായ ശബ്ദം മാത്രമാണ് ഒടുവിൽ ശേഷിക്കുന്നത്. യാതൊരു ഭേദഭേദശബ്ദമില്ലാതെ, സത്യാനേചിതത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന, സ്വാനുഭവത്തോടുകൂടിയതത്ത്വപരീകരണ ലോകോപകാരത്തിനായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വാക്കുകളെ എന്തുകൊണ്ടു വിശ്വസിച്ചുകൂടാ? അവർ നിസ്സഹായന്മാരും അപക്വപാതികളും കൂടിയാകുന്നു.

ഉപനിഷദ് മഹാവാക്യങ്ങൾ അങ്ങിനെയുള്ള പരമഹംസന്മാരുടെയാകുന്നു.

“ഏകോ ദേവഃ സർവ്വഭൂതേഷു ശ്രദ്ധഃ
സർവ്വാപി സർവ്വഭൂതാന്തരാത്മാ”

എന്നാകുന്നു ഉപനിഷദ് സിദ്ധാന്തം. “ഉപദേശ്യന്തി തേ ജ്ഞാനം ജ്ഞാനിനഃ സൂത്രഭാഗിനഃ” അവരുടെ വാക്കുകളെ കണ്ണടച്ചുവിശ്വസിക്കണമെന്നാകാം ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. ഉത്തമനായ ആചാര്യനിൽനിന്നും വിനയാനവിതനായി, സംശയങ്ങളെറുപോകുവിധം, മുമ്പുവായ ശിഷ്യൻ വേദാന്തത്തെ അഭ്യസിക്കണം. “തപഃപ്രപ്രണിപാതേന പരിപ്രശ്നേന സേവയാ” പിന്നെ ഏകാഗ്രചിത്തത്തോടുകൂടി മനനംചെയ്ത്, വേദാന്തസാരത്തെഗ്രഹിക്കണം. “ശ്രോതവ്യോ, മന്തവ്യോ, നിധിധ്യാപിതവ്യഃ” യസ്തർക്കിണാനുസന്ധന്തേ സ ധർമ്മവേദനേരതഃ” ഇതവിധമുള്ള അഭ്യാസംകൊണ്ടാണ് ഭക്തൻ,

“യോ മാം പശ്യതി സർവ്വത്ര സർവ്വം ച മയി പശ്യതി
തസ്യാഹം ന പ്രണശ്യാമി സ ച മേ ന പ്രണശ്യതി”,

എന്നു ഭഗവൽഗീതയിൽ ഉപദേശിക്കുന്ന അവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നത് താനും ബ്രഹ്മചര്യത്തിൽ അഭിഭവ്യമായിരിക്കുന്നതുതന്നെ മോക്ഷം മോക്ഷം കിട്ടിയാൽപിന്നെ ഭവഭയവും വേണ്ടല്ലോ. സർവ്വകർമ്മസന്യാസപൂർവ്വമായ ആത്മജ്ഞാനമെന്ന പരമാർത്ഥപ്രാപ്തിക്കുതക്കതല്ല എന്നു ഗീത തുറന്നുപറയുന്നു. അതോടുകൂടി അഹംഭാവം പോകും, ശമധനനാകും, ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളും ഹർഷവിഷാദങ്ങളും നശിക്കും. ദ്വന്ദ്വഭാവം പോകുമെന്നു സാരം.

ഇതാണ് ഗീതയുടെ രത്നച്ചുരുക്കം. വേദോപനിഷത്തുകളിലും പുരാണങ്ങളിലുമെല്ലാം ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചുകാണാം. എങ്കിലും ഗീതയിലെമ്പോലെ, സംശയലേശംവെക്കാതെ, കറകളുണ്ടാകാതെ, അത്ര സുഗമമായി മറ്റൊരാൾക്കിലും ഈവിഷയത്തെ അതിന്റെ നാനാമുഖങ്ങളേയും സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടു വിശദീകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നുവേണം പറയുവാൻ. ശിഷ്യൻ അർജ്ജുനൻ, ഗുരു ശ്രീകൃഷ്ണൻ, സന്ദർഭം ഭാരതയുദ്ധത്തിനടുത്തു മുമ്പും. പിന്നെ, ഉപദേശവും രീതിയും പ്രഥമസ്ഥാനം വഹിക്കാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

“ഇത്യഹം വാസുദേവസ്യ പാർത്ഥസ്യ ച മഹാത്മനഃ
സംവാദമിദമശ്രോഷമത്ഭൂതം രോമഹർഷണം”

എന്നു സഞ്ജയൻ പറഞ്ഞതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുവാനില്ല. വേദാന്തദേശികാചാര്യരും ചെറുതേയല്ല ഈവിധം ഗീതയെക്കുറിച്ചു പോഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

“ഭുവിജ്ഞായൈ നിഗമഗഹനൈഃ ദൂരവിശ്രാന്തിഭേദൈഃ
ബാലാനന്ദൈഃ ബഹുഭിരയനൈഃ ശോചതോ നഃ സുവസ്ഥാ
നിഷ്ഠൃത്യഹം നിജപദമസൗ നേതുകാമഃ സ്വഭ്രമ്നാ
സൽപാഥേയം കിമപി വിദധേ സാരഥിഃ സർവ്വേനതാ”

സർവ്വജനസമ്മതമായൊരു സഭാചാരത്തെയാണ് ഗീതയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. സകല സന്മാർഗ്ഗത്തിനും ഇതൊരാധാരമാണ്. ഭിന്നമതക്കാർക്ക് ഒരുപോലെ ഉപയോഗപ്പെടുന്നൊരു വഴിയാണ് ഇതിൽ വെട്ടിത്തുറന്നിരിക്കുന്നത്. “അദ്ധ്യാത്മവിഷയമായി ഏതെല്ലാം പ്രസ്ഥാനങ്ങളുണ്ടോ, അവയിലെ എല്ലാം സാരാംശം അടങ്ങിയതാണ് ഗീത ജാതിമതഭേദമന്യേ, ഇതു സർവ്വവും ആഭിനയിച്ചതാണ്.” യോഗിക്കും, ഭോഗിക്കും, പുണ്യവാന്മാനും, പാപിക്കും, എന്നുവേണ്ട, സംസ്കാരത്തിന്റെ ഏതൊരു നിലയിലിരിക്കുന്നവർക്കും, മേൽഗതിക്ക് ഇതിൽ സുഗമമായ മാർഗ്ഗം നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതാണ് ഇതിനു മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ആരാധ്യവും ഉന്നതവും ശാശ്വതവുമായൊരു സ്ഥാനത്തിനുള്ള കാരണം. എത്ര പരിഭാഷകളും എത്ര വ്യാഖ്യാനങ്ങളുമാണ് ഇതിനുള്ളത് എന്നതിനു കണക്കില്ല.

ഗീതയിൽ പതിനെട്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളും എഴുനൂറു ശ്ലോകങ്ങളുമാണുള്ളത്. ഭാഷയും വിഷയവും രീതിയും നോക്കുന്നതായാൽ, ഷഡ്ഭാസംസിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കു സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ സിദ്ധിക്കുന്നതിനുമുമ്പൊരു കാലത്താണ് ഗീത ഭഗവദ്വിചിത്രപ്പെട്ടതെന്നു കാണാം. ഗീതയെ ഒരു ഉപനിഷത്തായി നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതിൽ യാതൊരു അനൗചിത്യവുമില്ല.

ഗീത മഹാഭാരതത്തിലെ ഭീഷ്മപർവ്വത്തിന്റെ ഒരുഭാഗമായിട്ടാണ് ഇരിക്കുന്നത്. ഭാരതത്തിന്റെ ശരിയായൊരു അംശമാണോ ഇത്? അതോ, മുമ്പുണ്ടായിരുന്നതോ, പിന്നീട് ഉണ്ടാക്കി കൂട്ടിച്ചേർത്തതോ? യുദ്ധത്തിനായി ഒരുങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഇരുസേനകളുടെയും മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ച് ഇങ്ങനെയൊരു ഭാഷണം നടക്കുമോ? ഇത്ര വേഗത്തിൽ ഇതെല്ലാം ഉപദേശിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ? എന്നീ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള തക്ക സമാധാനങ്ങളെ ഇവിടെ കൊടുക്കുവാൻ തുടങ്ങാൻ, മുഖവുര ദീർഘിക്കും, എന്നല്ലാതെ, അതുകൊണ്ടു വലുതായൊരു ഗുണവും ഇതിനു സിദ്ധിക്കുവാൻ ഇല്ല. വേണമെന്നുള്ളവർക്കു വേണ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നോക്കി തൃപ്തിപ്പെടുവാൻ സൗകര്യവുമുണ്ട്.

ഗീതയെ മൂന്നുഷഡ്കങ്ങളായി വിഭജിച്ചിട്ടുള്ളതായി വിചാരിക്കാം. ഒന്നാമത്തേതിൽ, “തത്പഥസി” മഹാവാക്യത്തിലെ തപഃ

പദം, അഥവാ ബ്രഹ്മാഹമസ്തിയിലെ അഹംപദം വിസ്തരിക്കുന്നു. അതിലടങ്ങിയ ജീവാത്മാവിന്റെ പരമാർത്ഥം വെളിപ്പെടുത്തി, അതിന് യഥാർത്ഥത്തിൽ കർത്താവുകർത്തവ്യങ്ങൾ ഇല്ലെന്നും വരുത്തി. സർവ്വകർമ്മസന്യാസംതന്നെ അതിന്റെ ശരിയായ ധർമ്മം എന്നും സൂചിപ്പിച്ചു. അതിനെ സാക്ഷാൽക്കരിക്കുവാനുള്ള വഴിയെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞു. ഒടുവിൽ, ആത്മാവിൽ സ്ഥിതമായ ചിത്തവൃത്തികൊണ്ട് പരമാത്മാവിനെ ഭജിക്കുക എന്ന ഉത്തമമെന്നും വിധിച്ചു.”

തൽപരമാത്മാ, എന്നാലെന്ത് എന്ന് ഭിത്തിയഷ്ടകത്തിൽ പറയുന്നു. നിർമ്മലമായ സ്വരൂപത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അധികഭാഗത്തെയും സഗുണബ്രഹ്മോപാസനയെക്കുറിച്ച് പറയുവാനാകുന്നു ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നുകാണാം. “ഒടുവിൽ തൽപരമാത്മാക്കത്തിൽ, അസ്വപദത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനമാണ്. തൽ (ബ്രഹ്മവും) തപം (ജീവാത്മാവും) സത്യത്തിലൊന്നാണെന്ന സംഗതിയെപ്പറ്റി പറയുന്നു” എന്നുകൂടി സൂചിപ്പിച്ചാൽ, രണ്ടാമദ്ധ്യായം പതിനൊന്നാംശ്ലോകം മുതൽക്കാണ് ഉപദേശം തുടങ്ങുന്നതെന്ന് കാണാം. അതുവരെ അതിനുള്ള ഫേതു ഇന്നതെന്ന് കാണിച്ചു. രണ്ടാമദ്ധ്യായം ഗീതയുടെ ഒരു സിദ്ധാന്തച്ചുരുക്കവും പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം ഗീതയുടെ ആകെത്തുള്ള ചുരുക്കവുമാകുന്നു എന്ന് ഗണിക്കാം. പതിനഞ്ചുകൊണ്ട് അസിംഗമ്യത്തിന്റെ അർത്ഥം വിവരിച്ചതിനും. പതിനാറും പതിനേഴും ചില പദങ്ങളുടെ നിർവ്വചനങ്ങളും മറ്റുമാകുന്നു. ഈ വിഭാഗം വിഷയങ്ങളെ എല്ലാം സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്ന് സമ്മതിക്കുവാൻ തരമില്ല. എന്നല്ല, ഗീതയ്ക്കായ വിശേഷമുണ്ട്. അതിന്റെ ഒരു സ്വരൂപജ്ഞാനം കിട്ടേണമെന്നുള്ളവർ, അതിനെ വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗപ്രദമാകുംവിധം, മനസ്സിടാക്കേണമെന്നുള്ളവർ, ഗീതയെ പലപ്രാധാന്യം പാരായണംചെയ്യുകയും ശ്ലോകാർത്ഥത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുകയുംചേണം. അതല്ലെങ്കിൽ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ പല അഭിപ്രായങ്ങളും അതിലുള്ളതായി ആദ്യം തോന്നിപ്പോകുവാൻ എളുപ്പമുണ്ട്. വായിക്കുന്നവരെ അവ പകർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അതുകാരണമാണ്, ഗീതയെ എല്ലാവർക്കും ഉപദേശിച്ചുകൂടെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

“ഇദം തേ നാതവസ്ത്വായ നാഭിക്തായ കദാചന
ന ചാശുശ്രേഷ്ഠേ വാച്യം ന ച മാം യോഭ്യസ്യതി”

ചുരുക്കത്തിൽ പറയുന്നതായാൽ, ഗീതാഭ്യാസം ഭക്തിയോടും യുക്തിയോടുംകൂടി ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. അതുകൊണ്ടുള്ള ഫലപ്രാപ്തി

കുടുംബം, ത്രികരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും ശാസ്ത്രവിധി ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ചെയ്യുവാൻ ഒരുക്കവും ഉണ്ടായിരിക്കേണം.

പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തു ചെല്ലുന്നതിനു ഗീത കർമ്മം, ഭക്തി, ജ്ഞാനം, എന്നീ മൂന്നു വർഗ്ഗങ്ങളെയാകുന്നു കാണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇവ സമ്മിശ്രമായിട്ടുള്ള വഴികളാണെന്നും, അല്ലാതെ അന്യോന്യം യാതൊരാശ്രയമില്ലാത്തവയല്ലെന്നും അല്പം ആലോചിച്ചാൽ മനസ്സിലാകുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടാകുകയില്ല. കർമ്മം എന്നാൽ ക്രിയ, പ്രവൃത്തി, എന്നേതുവിടെ അർത്ഥമുള്ളൂ. ഭക്തനും ജ്ഞാനിക്കും കർമ്മം കൂടാതെ കഴിയുമോ? ജ്ഞാനാനുഭൂതിക്കു കർമ്മകുശലതയോടുകൂടി ചിരകാലം യോഗാഭ്യാസം വേണ്ടിവരും. ഭക്തിയല്ലെ മറ്റൊരുവർക്കുംകൂടി ഒരു പ്രോത്സാഹനകാരണമായി തീരുന്നതു്? ജ്ഞാനശുദ്ധി ഇല്ലെങ്കിൽ കർമ്മമുണ്ടോ ഭക്തിയുണ്ടോ വേണ്ടമാതിരി വളരുന്നു?

ജ്ഞാനമാർഗ്ഗം ക്ലേശാവഹമായിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നു. അതിൽ കൂടിയുള്ള സഞ്ചാരം എല്ലാവർക്കും സാധ്യമായി എന്നു വരികയില്ല.

“ബഹുനാം ജന്മനാമന്തേ ജ്ഞാനവാന്മാം പ്രപദ്യതേ
വാസുദേവ സർവ്വമിതി സ മഹാത്മാ സുദുർല്ലഭഃ”

എന്നാണു് ഭഗവാൻ തുറന്നുപറയുന്നതു്. അതിനുള്ള കാരണവും അദ്ദേഹം കാണിക്കുന്നുണ്ടു്. അതിലേക്കു അല്പമൊന്നു മനസ്സോടിക്ക. ഇങ്ങനെ ബുദ്ധിയെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തുന്നതു് എളുപ്പമാണോ? അതിനു് എത്രകാലം എന്തെല്ലാം ചെയ്യണം; ആലോചിച്ചുനോക്കൂ.

“ബുദ്ധ്യാ വിശുദ്ധായാ യുക്തോ ധൃത്യാത്മാനം നിയമ്യ ച
ശബ്ദാദീൻ വിഷയാസ്ത്വക്തവാ രാഗഭേദേഷു വൃദ്ധസ്യ ച
വിവിക്തസേവീ ലഘുശീ യതവാക്കായമാനസഃ
ധ്യാനയോഗപരോ നിത്യം വൈരാഗ്യം സമുപാശ്രിതഃ”
അഹങ്കാരം ബലം ദർപ്പം കാമം ക്രോധം പരിഗ്രഹം
വിമുച്യ നിർമ്മമഃ ശാന്തോ ബ്രഹ്മഭൂതായ കല്പതേ”

ഔപമ്യേന ഇതു ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളതാണു് എന്നല്ലാതെ, മറ്റേതൊരുതരം അയത്നസാധ്യങ്ങളാണെന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നില്ല. കഠിനമെന്നു കരുതി കളയേണ്ട കാര്യവുമല്ലെന്നു പ്രത്യേകം ഓർമ്മവേണം.

ഏതായാലും വഴിപിഴയ്ക്കാതിരിക്കുവാൻ, വിജനവാസം, അല്ലാഹാരം, വൈരാഗ്യം എന്നിവയെ ശീലിക്കണം. വാങ്മനഃ

കായനിയമനം ചെയ്യണം; ചില മനോവികാരങ്ങളെ തീരെ തൃജി
ക്കണം. എന്നാലേ ബ്രഹ്മാവസ്ഥയ്ക്കു യോഗ്യനായി തീരുകയുള്ളൂ.
അതിനുശേഷം ആ അവസ്ഥ ഈവിധം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും.

“ബ്രഹ്മഭൂതഃ പ്രസന്നാത്മാ ന ശോചതി ന കാംക്ഷതി
സർവ്വമസർവ്വേഷുഭൂതേഷു മതഃകതിം ലഭതേ പരാം
ഭക്ത്യാ മാമഭിജാനാതി യാവന്യശ്ചാസ്മി തതഃ
തതോ മാം തതഃതോ ജ്ഞാതാ വീശതേ തദനന്തരം”

ഇവിടെ അല്പമൊന്നു വിവരിക്കാം.

അമാനിതപമഭംഭിതപമഹിംസാ ക്ഷാന്തിരാർജ്ജവം
ആചാര്യോപാസനം ശൌചം സ്വൈര്യമാത്മവിനിഗ്രഹഃ
ഇന്ദ്രിയാത്മേഷു വൈരാഗ്യമനഃകാര ഏവ ച
ജന്മമൃത്യുജരാവ്യാധിഭുഖഭോജാനഭർന്നം
അസക്തിരനഭിഷ്ഠംഗഃ പുത്രഭാരഗൃഹാഭിഷു
നിത്യം ച സമചിത്തതപമിഷ്ടാനിഷ്ടോപപത്തിഷു
മയി ചാനന്യയോഗേന ഭക്തിരവ്യഭിചാരിണീ
വിവിക്തഭേദശബ്ദവിതപമരതിർജ്ജനസംസദി
അദ്ധ്യത്മജ്ഞാനനിത്യരൂപം തതഃതജ്ഞാനാത്മഭർന്നം
ഏതൽ ജ്ഞാനമിതിപ്രോക്തമജ്ഞാനം യദതോഽന്യഥാ

ഇവയിൽ ൧ മുതൽ ൧൧ വരെയുള്ള ഗുണങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചു ക
മ്മിക്കും ൧൨ മുതൽ ൧൬ വരെയുള്ളവ ഭക്തനും ൧൭ മുതൽ ൨൦
വരെയുള്ളവ ജ്ഞാനമാർഗ്ഗിക്കും പറ്റിയവയാകുന്നു. താഴ്ന്നനി
ലക്കാർ് ഈശ്വരപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ടു് ശീലിക്കാനുള്ള കാര്യങ്ങളെ
ഒളക്കൂടി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ കാണിക്കേണ്ടവയാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

“അഭേപ്താസർവ്വഭൂതാനാം മൈത്രഃ കരുണ ഏവ ച
നിർമ്മമോ നിരഹങ്കാരഃ സമഭുഖസുഖഃ ക്ഷമി,
സത്തുഷ്ടഃ സതതം യോഗീ യതാത്മാ ദൃഢനിശ്ചയഃ
മയുർപ്പിതമനോബുദ്ധിശ്ചോ മേ ഭക്തഃ സ മേ പ്രിയഃ
യസ്താനോ ദപിജതേ ലോകോ ലോകാനോ ദപിജതേ ച യഃ
ഹർഷാമർഷഭയോഭേദഗൈർമുക്തോ യഃ സ ച മേ പ്രിയഃ
അനപേക്ഷഃ ശുചിർഭക്ഷഃ ഉദാസീനോ ഗതവ്യഥഃ
സർവാരംഭപരിത്യാഗീ യോ മൽഭക്തഃ സ മേ പ്രിയഃ
യോ ന ഹൃഷ്യതി ന ഭേപ്തീ ന ശോചതി ന കാംക്ഷതി
ശുഭാശുഭപരിത്യാഗീ ഭക്തിമാൻ യഃ സ മേ പ്രിയഃ

സമഃ ശരത്രൗ ച മിത്രൗ ച തഥാ മാനാപമാനയോഃ
 ശീതോഷ്ണസുഖദുഃഖേഷു സമഃ സംഗവിവർജ്ജിതഃ
 തുല്യനിന്ദാസ്തുതിർമ്മൗനീ സത്തുഷ്ടോ യേനകേനചിത്
 അനികേതഃ സ്ഥിരമതിർക്തിമാൻ മേ പ്രിയോ നരഃ

പ്രായേണ, ലോകത്തിൽ, സ്വകാര്യങ്ങളിൽ താല്പര്യവും പരോപകാരം ചെയ്യുന്നതിൽ അലസതയുമാണല്ലോ നാം കാണുന്നത്. അതു ഫേതുവായിട്ട്, ഈ ചുവടെയുള്ള പടിയിലേക്ക് വേണ്ട മനുഷ്യാതിയുണ്ടാകുന്നതുതന്നെ പ്രയാസമായിട്ടുള്ള ഇരിക്കുന്നതും? വഴി എളുപ്പമല്ലെന്നു പറയുവാനുള്ള കാരണമതാണ്. ക്ഷിപ്രസാധ്യമല്ലെങ്കിലും, അഭ്യാസംകൊണ്ടു സാധിക്കാമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. മനുഷ്യജന്മം കിട്ടിട്ടുള്ളവർ അതു സാധിക്കുകയും വേണം.

നിത്യനബ്രഹ്മത്തെ ശരിയായി ഉപാസിക്കുവാൻ അപൂർവ്വം ചില ജ്ഞാനികൾക്കേ സാധിക്കൂ. പക്ഷെ മറ്റുള്ളവർക്കു നമുണോപാസനതന്നെ ആശ്രയസ്ഥാനം. ഏതുമാർഗ്ഗത്തെ അവലംബിക്കുന്ന ആളായാലും വേണ്ടതില്ല, ഇളകിമറിയുന്ന മനസ്സിനെ ചത്താതിരിപ്പാൻ അടക്കിത്തക്കി ചിത്തവൃത്തികളെ ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അതിനുള്ള ദിനചര്യ, ഔഷധം, ആസനം, അനുഷ്ഠാനക്രമം എന്നിവയെല്ലാം ശീത കാണിച്ചുതരുന്നുണ്ട്. ഇവയെ സ്വീകരിച്ചുപോയാൽ പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തെത്തുവാൻ വളരെ എളുപ്പമുണ്ട്.

നിത്യനബ്രഹ്മത്തിൽ ലയിപ്പാൻ പാകതിയുള്ള ആത്മജ്ഞാനിയായ വിദ്വാന്തപോലും മറ്റുള്ളവരെ ഭ്രമിപ്പിക്കരുത്; കർമ്മം ചെയ്യണം കാരണം ലോകം, ശ്രേഷ്ഠന്മാരെ അനുസരിക്കുവാനാണല്ലോ ശ്രമിക്കുക

ന ബുദ്ധഭേദം ജനയേദജ്ഞാനം കർമ്മസംഗീനാം
 യോജയേത് സർവ്വകർമ്മാണി വിദ്വാൻ യുക്തഃ സമാചരൻ
 യദ്യദാചരതി ശ്രേഷ്ഠസ്തത്ത്വേദേവേതരോജനഃ
 സ യത് പ്രമാണം കരുതേ ലോകസ്തദനുവർത്തതേ

പക്ഷേ കർമ്മമാതൃാവലംബികൾ ഒരുകാര്യം പ്രത്യേകം കർമ്മയിൽ വയ്ക്കേണമെന്നു ഭഗവാൻ ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. അതു ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ട് ഇന്നു ലോകം തലകുത്തി മറിയുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

ശ്രേയാൻ സ്വധർമ്മോ വിഗുണഃ പരധർമ്മാൻ സ്വനുഷ്ഠിതാൻ
 സ്വഭാവനിയതം കർമ്മ കർവനാപ്നോതി കിലംബിഷം

മുക്തിക്കു ജ്ഞാനിയാകേണമെന്നില്ല എന്നു സൂചിപ്പിച്ചു വല്ലോ. ഭക്തിയോടുകൂടി ഭഗവാനെ ഭജിച്ചാലും മുക്തി ലഭിക്കും. വിശ്വാസംവേണം. പരമപ്രേമത്തോടുകൂടിയതാണ് ഭക്തി. “കാരണമനോപചിക്കാത്ത പരിപൂർണ്ണവിശ്വാസമെന്നതാണ് ഭക്തി മാർഗ്ഗത്തിന്റെ നാരായണവേരും.”

പത്രം പുഷ്പം ഫലം തോയം യോ മേ ഭക്ത്യാ പ്രയച്ഛതി
തദഹം ഭക്ത്യുപഹൃതമശ്നാമി പ്രയതാത്മനഃ

ഭഗവന്നാമസങ്കീർത്തനം, ഭഗവതാദി പുരാണവായന, ഭക്തന്മാരായുള്ള സംസർഗ്ഗം, ഇവയെല്ലാം ഭക്തിയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കു ഹിതകരങ്ങളായ ഫലമുണ്ടാകുന്നു. സംശയലേശംപോലുമില്ലാതെ ഭജിക്കുവാൻ ഭഗവാൻ ശക്തിയോടുകൂടി ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ട്:

“മന്മനാ ഭവ മതഃകേതാ മദ്യാജി മാം നമസ്തുത
മാമേവൈഷ്ടസി സത്യം തേ പ്രതിജാനേ പ്രിയോസി മേ”

കർമ്മമാർഗ്ഗത്തെ ഇതാമാർഗ്ഗങ്ങളിൽവെച്ചു സുഗമമെന്ന രീതിയിലാണ് ഗീതയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. കർമ്മമെന്നാൽ വിഹിതമായ കർമ്മം എന്നർത്ഥം. എല്ലാവരും കർമ്മം ചെയ്യുന്നു. ആർക്കും അതൊഴിച്ചു കൂടുന്നതല്ല.

“ന ഹി കശ്ചിത് ക്ഷണമപി ജാതു തിഷ്ഠത്യകർമ്മകൃൽ
കാര്യതേപ്യവശഃ കർമ്മ സർവ്വം പ്രകൃതിജൈർഗുണൈഃ
യോഗികളും കർമ്മം ചെയ്യുന്നു.

കാര്യേന മനസാ ബുദ്ധ്യാ കേവലൈരിന്ദ്രിയൈരപി
യോഗിനഃ കർമ്മ കർവ്വന്തി സംഗം തൃകപാത്മശുദ്ധയേ
ഭഗവാൻകൂടി കർമ്മംചെയ്തുകൊണ്ടേ ഇരിക്കുന്നു.

ന മേ പാത്മാസ്തി ചത്തം യം ത്രിഷു ലോകേഷു കിഞ്ചന
നാനവാപ്തമവാപ്തം ചത്തം ഏവ ച കർമ്മണി

പ്രവൃത്തി (കർമ്മ) മാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടിയല്ലാതെ പ്രകൃതിക്കു പ്രത്യക്ഷമാകുവാൻ വഴിയില്ല പരമാത്മാവിനെ അനുമാനിക്കു ന്നതു പ്രകൃതിമൂലമല്ലാതെയും തരമില്ല. അതുകൊണ്ടും കർമ്മ ത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ഉറപ്പാക്കാവുന്നതാകുന്നു.

കർമ്മമാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിച്ചാൽ പരമപദം കിട്ടുമോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ട.

കർമ്മമെന്നെവ ഹി സംസീലിമാസ്ഥിതാ ജനകാദയഃ
ലോകസംഗ്രഹമേവാപി സംപശ്യൻ കർത്തുമഹസി

ഫലാപേക്ഷയും കർത്തൃതപാദിമാനവും കൂടാതെ ലോകസംഗ്രഹത്തിനായിക്കൊണ്ടുള്ള കർമ്മമാണ് കർമ്മം. ആ വക പ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നാളാണ് കർമ്മയോഗി. അജ്ഞാന ഫലേച്ഛയായിരിക്കും പ്രവൃത്തിക്കുള്ള പ്രേരണാശക്തി, ബുദ്ധിമാന് സ്വയർമ്മബോധമായിരിക്കും. പരോപകാരം പുണ്യം, പാപം പരപീഡനവും. ഈ വിചാരം സർവ്വോൽകൃഷ്ടത്തിനും കാരണമാണ് സ്വച്ഛമായ അന്തഃകരണമുള്ളവർക്ക് സമബുദ്ധി സാധാരണയായിരിക്കും. അങ്ങനെയുള്ള സന്മനസ്സുണ്ടാകുവാനും ഉണ്ടാക്കുവാനും ആകുന്നു സ്വദേശാഭിമാനികൾ ശ്രമിക്കേണ്ടത്. ധനാജ്ഞനത്തിനായി ലോകമാസകലം സമരം നടക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് ഈശ്വരപ്രഭാവത്തെക്കുറിച്ച് പ്രസംഗിക്കുന്നതും, ആശക്തിയെ അധ്യാരോപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും പക്ഷേ നാശമായിരിക്കും. എങ്കിലും, സ്രഷ്ടാവ് നേതാവും നാഥനുമായെന്നും ഈ കാണുന്നതെല്ലാം ദൈവവിലാസമാണെന്നും, ബാലഹൃദയങ്ങളെ ധരിപ്പിച്ച് അവരെ സദാചാരങ്ങളിലും ഈശ്വരാരാധനയിലും പ്രേരിപ്പിച്ചു നയിപ്പിക്കേണ്ടത് സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠാതന്മാരായ ഗുരുജനങ്ങളുടെ കർത്തവ്യങ്ങളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒന്നാണല്ലോ.

നൻ സ്വാശതം

ഭാഷാഭഗവതിയുടെ സമാരാധനയിൽ വിട്ടുകാരെന്നും വിരുന്നുകാരെന്നും ഉള്ള വ്യത്യാസത്തിന് അവകാശമില്ലായിരിക്കാം. എങ്കിലും, പരിപാവനമായ സരസ്വതീപീഠത്തിന്റെ സന്നിധിയിൽചെച്ചു നടത്തുന്ന ഈ ജ്ഞാനയജ്ഞത്തിനായി വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള വിബുധജനങ്ങളെ കാണുന്ന സമയം, അഞ്ജലിബലനായി നിന്നു കശലപ്രശ്നം ചെയ്യാതിരിക്കുവാനുള്ള മനോധൈര്യം എനിക്കുണ്ടാകുന്നില്ല.

കൃത്യശതങ്ങളിൽനിന്നു അല്പം വിശ്രമത്തെ ആശ്രയിക്കേണ്ട നിങ്ങൾ, ഭാഷാപോഷണവിഷയത്തെ മാത്രം കരുതി, സുഖസൗകര്യങ്ങളേയും യാത്രാക്ലേശങ്ങളേയും അവഗണിച്ചാകുന്നു ഇന്നി

സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ആറാം സമ്മേളനത്തിൽ, സ്വാഗതസംഘാലുക്കന്റെ നിലയിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം.

വിടെ ആഗതരായിട്ടുള്ളതെന്നു ഞങ്ങൾക്കറിയാം. അവസ്ഥാനുസരണം നിങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുന്നതിനു് സാധിക്കുമെന്നുള്ള അഭിമാനം ഞങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുന്നില്ല. ഇവിടെ നിങ്ങൾക്കു നേരിട്ടേക്കാവുന്ന സകല അസുഖങ്ങളേയും, ഏകയോഗക്ഷേമബലത്തിനായിക്കൊണ്ടു്, സ്നേഹബുദ്ധിയോടുകൂടി, ക്ഷമിക്കേണമെന്നു് ഞങ്ങൾ നിങ്ങളോടു് ആദ്യമായി പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കേരളീയർ നെല്ലിനേയും നാളികേരത്തേയും അവരുടെ വലിയസ്വത്തായിട്ടായിരുന്നു കരുതിയിരുന്നതു്. ലോകമൊട്ടുക്കു ബാധിച്ചിട്ടുള്ള ക്ഷാമഭേദവരുടെ ആക്രമണത്തോടുകൂടി അവയുടെ വിലയും ഇടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അത്മാലങ്കാരരഹിതമായും എല്ലാം തൊലിച്ചുമായും കാകാഭവത്തോടുകൂടി മലയാളത്തിൽ അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന ചില വികൃതസ്വരൂപങ്ങളെ കാണുമ്പോൾ, ഭാരിദ്വം സാഹിത്യലോകത്തേയും പിടികൂടിയില്ലെന്നങ്ങനെ സമധാനിക്കാം?

അത്മാൽ ക്രിയാഃ പ്രവർത്തന്തേ പർവ്വഭാര്യേ ഉവാചഗാഃ

എന്നു ഭാരതത്തിൽ ഉപന്യസിച്ചിട്ടുള്ള തത്വം ഒരിക്കലും വിസ്തരിച്ചുകൂടുന്നതല്ല. മൂന്നുസംസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള ഭാഷാഭിമാനികളും ധനാഗമമാർഗ്ഗങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കാഞ്ഞാൽ, പരിഷത്തിന്റെ മുൻഗാമികളുടെ ഗതിയും സങ്കടങ്ങളും ഈ സ്ഥാപനത്തേയും പീഡിപ്പിക്കാതിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ഈ അടുത്ത അനുഭവം ഞങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. പൂർവ്വാനുഭവവും ഇതിനെത്തന്നെയാണല്ലോ വിളിച്ചുപറയുന്നതു്.

ഫ്രാൻസ്-ൽ തുടങ്ങിയ ഭാഷാപോഷിണിസഭ അതിന്റെ പതിനെട്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ വയ്ക്കത്തുവെച്ചാണു് ഒടുവിൽ കൂടിക്കണ്ടതു്. ഭാഷാസാമ്രാജ്യത്തെ ഭരിച്ചിരുന്ന കേരളകവികലകിരീടപതിയുടേയും നിരതിശയഭക്തിയോടുകൂടി ഭാഷയെ ഭജിച്ചിരുന്ന കണ്ടത്തിൽ വർഗ്ഗീസ്സുമാപ്പിള അവർകളുടേയും സാമന്ത്വത്താൽ അതിനത്രയും കാലം കിട്ടി. ഫ്രാൻസ്-ൽ തുടങ്ങിയ ഭാരതവിചാരസഭയും ഫ്രാൻസ്-ൽ തുടങ്ങിയ കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജവും വയ്ക്കത്തെ സമാർഗ്ഗപോഷിണിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഫ്രാൻസ്-ൽ ആരംഭിച്ച സമസ്തകേരളസാഹിത്യസമാജവും, അവയെക്കൊണ്ടു നടത്തുന്നതിനു പ്രാപ്തിയുള്ളവരില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ലല്ലോ, അതിലും വേഗം അസ്തമിതപ്രായങ്ങളായിത്തീർന്നു്. അഗജാനനപത്മാക്കനായ ഗജാനനന്റെ കാരുണ്യകണികയാലായിരിക്കേണം എടുപ്പിള്ളിയിൽ വെച്ചു് കൂടിയ പ്രസ്തുതപരിഷത്തിനു് വലിയൊരു മാർഗ്ഗവിപ്ലവം കൂ

ടാനെ ഇത്രയെങ്കിലും കേരളപര്യടനം സാധിക്കുന്നത്. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഈ കലാശാലയിലെ മണ്ഡലാംഗങ്ങളുടേയും ധർമ്മഭടന്മാരുടേയും ഉചിതമായ കൃത്യനിർവ്വഹണത്തെ ഓർത്തു ഞാൻ ശിരസാ അവരെ ധ്യാനിക്കുന്നു; ഗവർണ്മെണ്ടിനോടും മലയാളപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയോടുമുള്ള ഞങ്ങളുടെ കൃതജ്ഞതയെ സ്മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ലോകയാത്ര സുഖഭുഖസമ്മിശ്രമായിട്ടല്ലെ വരുവാൻ തരമുള്ള അതാണ് വലിയൊരു മാർഗ്ഗവിപ്ലവകൂടാതെ എന്നു പറഞ്ഞത്. പരിഷത്തു തുടങ്ങിയതിനുശേഷം അതിന്റെ ചില മിത്രങ്ങൾ അതിനു നഷ്ടമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ യോഗത്തിലും നമുക്ക് വരവുർ ശാമുനോൻ അവർകളുടേയും മൂലൂർ എസ്സ്. പ്രത്ഥനാഭൂഷണിക്കരവർകളുടേയും ദേഹവിയോഗത്തെക്കുറിച്ച് അനുരോചിക്കുവാനാകുന്നു ദൈവം സംഗതിയാക്കിട്ടുള്ളത്. അവർ ഭാഷയ്ക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള സ്വന്തിനെക്കുറിച്ച് കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി സ്മരിക്കുകയും അവരുടെ ആത്മാവിന്റെ നിത്യശാന്തിക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതു് നമ്മുടെ കൃത്യമാണ്. നമുക്ക് ഈ അവസരത്തിൽ സന്തോഷത്തിനും ഈശ്വരൻ അവകാശം തരുന്നിരുന്നിട്ടില്ല. ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യവർകൾ, കൊളത്തേരിൽ ശങ്കരമേനോനവർകൾ, വടശ്ശേരി വലിയ മന്നാടിയാർ അവർകൾ എന്നിവർക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാനമാനങ്ങൾ നമുക്കതിരറ്റാറ്റാളത്തെയുണ്ടാക്കുന്നില്ലേ? ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ശ്രീമദ്ഭാഗവതത്തെ അതിന്റെ മൂലസ്വരൂപത്തിൽ തന്നെ പാരായണപരമായ ഞമാർക്ക് തന്റെ വ്യാഖ്യാനത്താൽ കൂടുതൽ ഉപകാരപ്രദമാക്കിത്തീർത്തിട്ടുള്ള പി. ഗോപാലൻനായർ അവർകളുടെ പരിശ്രമത്തെ അഭിനന്ദിക്കുന്നതിനും ഞാൻ നിങ്ങളോടു അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അദ്ദേഹം വാത്സികിരായണത്തെയും, കൊളത്തേരിൽ ശങ്കരമേനോൻ അവർകൾ, വടക്കേങ്കൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാവു് അവർകൾ എന്നിവർ മഹാഭാരതത്തെയും വ്യാഖ്യാനിക്കുവാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നത് ആസ്തികജനസമൂഹത്തിനു മാത്രമല്ല നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയെ സ്നേഹിക്കുന്നവർക്കും ആദരണീയവും ആനന്ദപ്രദവുമായൊരു വാർത്തയായിരിക്കുമെന്നു് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അവയെ പരിഷത്തിന്റെ അധികാരസീമയിൽപ്പെടുത്തി പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ എടുവരുത്തുന്നത് അവർക്കും നമുക്കും വ്യാതിക്ക് നിവിശങ്കം മേതുവായിത്തീരുന്നെന്നാകുന്നു എന്റെ സവിനയമായ അഭിപ്രായം.

ഞാനിപ്രസ്താവിക്കുന്നതൊന്നും ഉപദേശമായിട്ടാണെന്നതും സംശയിക്കുകകൂടിച്ചെയ്യരുതെ എന്നു് ഞാൻ നിങ്ങളോടു യാചിച്ചു

കൊള്ളുന്നു. ഞാനതിനധികാരിയല്ലെന്ന് എനിക്ക് നല്ലപോലെ ബോധമുണ്ട്. എന്നാലോ?

സഭാംഗ ശ്രീമത്ത് ഭദ്രം വഃ സാധവോ യ ഇമാഗതാഃ
സർവ്വ ജിജ്ഞാസുഭിർർമ്മമാവേദ്യം സ്വമനീഷിതം

പുനഃപ്രവർത്തി ഉപന്യസിച്ചപ്രകാരം, ധർമ്മനിശ്ചയത്തെ അറിവാനുഗ്രഹിക്കുന്നവർ സ്വാഭാവികമായ സത്തുകളെ അറിയിക്കേണമെന്നുള്ള പ്രമാണത്തെ അനുസരിച്ച് ചിലരെല്ലാം നിങ്ങളുടെ സമക്ഷത്തിൽ ഞാൻ അർപ്പിക്കുന്നതായി കരുതിയാൽ മതി.

ഈവക സമ്മേളനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കേരളത്തിലെ സാഹിത്യ പ്രണയികൾ ചിലവിടുന്ന പണത്തെയും അനുഭവിക്കുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകളെയും അപേക്ഷിച്ച് പരിഷത്തിനുള്ളായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഫലങ്ങൾ അനുഭവിക്കുവാനോ എന്ന് ആലോചിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു പരിഷത്ത്സമ്മേളനങ്ങളുടെ ഭീമങ്ങളായ റിപ്പോർട്ടുകളിലെ ചില ഗദ്യപദ്യപ്രാബല്യങ്ങൾ മാത്രമേ ഇതേവരെ നമുക്ക് കാണത്തക്ക പ്രതിഫലങ്ങളായി ലഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഈ ലാഭത്തിന് ഇത്രമാത്രം ധന ച്യയവും പ്രയത്നവും അപേക്ഷിക്കുവാനോയെന്നുള്ള സംഗതി സംശയാസ്പദമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഭാഷാപോഷണത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമങ്ങളായ പരിപാടികളിലേക്കു പരിഷത്തിന്റെ ട്രഷ്യറിയെ നല്ലപോലെ തിരിച്ച്, പരിഷത്തിനെ സുസ്ഥിരവും പ്രായോഗികവും ആയ ഒരു പദ്ധതിയിലാക്കുവാനാകുന്നു ഞങ്ങളുടേ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഞങ്ങളുടെ പരിശ്രമ ഫലം നിങ്ങളുടെ നിർമ്മാണമായ സഭാസഭയ്ക്കുതേയും അനുഗ്രഹത്തേയും ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്.

പരിഷത്തിനെ രാജിസ്റ്റർചെയ്യുക, അതിന്റെ നിയമങ്ങളെ നടപ്പിൽ വരുത്തുക, അംഗങ്ങളെ ചേർക്കുക, അതിനൊപ്പമുള്ള കിലും ഒരു നിവാരണസ്ഥാനം നിശ്ചയിച്ച് നിരന്തരമായി പ്രവർത്തിക്കുവാനായിരിക്കുക, പല ദിക്കിലും അതിന്റെ ശാഖകളെ സ്ഥാപിക്കുക, ഇവയിലൊക്കെയും അതിനൊരു പ്രതിഷ്ഠയും കീർത്തിക്കും പ്രയോജനകരമായ പ്രത്യാപത്തിനും ആധാരമുണ്ടാകുമുള്ള? ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നല്ല കാര്യങ്ങളിലും പരിഷത്തിന്റെ തീർപ്പ് മൂന്നു സംസ്ഥാനങ്ങളും അംഗീകരിക്കത്തക്കതായ ഒരു നില നമുക്ക് പരിഷത്തിനുള്ളാക്കേണം അത്രയെങ്കിലുമായിരിക്കേണം നമ്മുടെ ആശാവധി. ഇല്ലെങ്കിൽ നമുക്കിതുവേണ്ടുന്നവയ്ക്കുകയാണ് നല്ലത്. പ്രചരണവേലയ്ക്കും പരിഷൽ കാര്യങ്ങളേയും ഭാഷയുടെ സർവ്വോമുഖമായ അഭിവൃദ്ധിക്കുതക്ക

വിഷയങ്ങളേയും പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനും പരിഷത്തിന്റെ വകയാ യൊരു മാസികയുടെ ആവിർഭാവം അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതു് ഇതരമാസികകൾക്കൊരാൾവുമായിത്തീരേണം.

ഉള്ളകൃതികളെ വായിച്ചുറസിക്കുന്നതിനും നൂതനകൃതികളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും നിഘണ്ടുക്കൾ ആവശ്യമാകുന്നു. വിദ്യാത്മി കൾക്കും ഗ്രന്ഥകാരന്മാർക്കും ഒരു നിഘണ്ടു അപരിത്യാജ്യവസ്തുക്ക ളിലൊന്നാകുന്നു. ഒരു കേവല മലയാളനിഘണ്ടു, ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്-മലയാളനിഘണ്ടു, ഒരു സാങ്കേതികശബ്ദനിഘണ്ടു ഇത്രയും നമുക്കു കൂടാതെകഴിയുകയില്ലെന്നുള്ള ഘട്ടത്തിൽ നാം എത്തിക്കഴി ണ്തിരിക്കുന്നു. ഐങ്കുടിക്കമ്മാളർ, അരയർ, പുലയർ, കൃഷിക്കാർ കച്ചവടക്കാർ മുതലായ തൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ നടന്നു ശേഖ രിക്കേണ്ട വാക്കുകളനേകം; നടപ്പുള്ള കൃതികളിൽനിന്നും ലുപ്തപ ചാരങ്ങളായ പഴയ കൃതികളിൽനിന്നും സമുച്ചയിക്കുവാനുള്ള വാക്കു കളനേകം, കാലാധീനങ്ങളായ നൂതനസംഭാവങ്ങളെ പരാമർശിച്ചു ണ്ടായിട്ടുള്ള പദങ്ങളനേകം - ഇവയെയെല്ലാം തേടിപ്പിടിച്ചു് അത്ഥകല്പനകളോടും വ്യാഖ്യാനങ്ങളോടുംകൂടി ഒരു നിഘണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്നതിനു പലരുടേയും പരിശ്രമവും വളരെ പണച്ചിലവും വേണ്ടിവരുന്ന ഒരു കാര്യമാകുന്നു. ഇതെല്ലാം ഓർക്കുമ്പോൾ ഗുണ്ടർട്ട് സാസ്സിനെ എങ്ങനെ ഒന്നു നമസ്കരിക്കാതിരിക്കും? മേൽ ഗതീക്കു തൃപ്പൂണിത്തുറയപ്പന്റെ കാലിണികളെ എങ്ങനെ ശരണം പ്രാപിക്കാതിരിക്കും? ഞാൻ നോക്കിട്ടു് അവിടയേ ഒരു ആശ്രയ സ്ഥാനം കാണുന്നുള്ളു. അതുപോലെതന്നെ, പരമശിവൻ പ്രസാ ദിച്ചാലല്ലാതെ ഉത്തമമായൊരു സാഹിത്യചരിത്രവും പ്രകാശിക്ക മെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കേരളകലകളും അവയുടെ സാഹിത്യവും വല്ല തോളംപിടിച്ചാലവയ്ക്കൊരവലംബം കിട്ടുമെന്നു ഞാൻ വിചാ രിക്കുന്നില്ല. അവ ശ്രീമാൻ വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനവനിൽ തന്നെ രക്ഷപ്രാപിക്കുകയാണു് അവയുടെ ഭാവിശ്രേയസ്സിനു് നല്ലതു്. കേരളകലാമണ്ഡലം പരിഷത്തിനോടു യോജിച്ചു് പ്രവർത്തിക്കുന്നതു യോഗബലത്തിനും രണ്ടിന്റേയും പ്രഭാവത്തിനും കാരണമായിത്തീരുന്നതാകുന്നു.

നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ ഗുണപ്രദമായ ഏതു തരത്തിലുള്ള കൃതികളാണു് കുറഞ്ഞൊ ഇല്ലാതെയോ ഇരിക്കുന്നതു് എന്നുനോക്കി മനസ്സിലാക്കി, ആത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടശ്രമങ്ങൾ ഈ പരിഷത്തു് എല്ലാക്കാലത്തും ചെയ്തുകൊണ്ടി രിക്കേണ്ടതാകുന്നു. അധികാരികളുടെ സ്വഭാവമനുസരിച്ചു് വിഷയവിശദീകരണവും കാഠിന്യവും ക്രമപ്പെടുത്തി പല ശാസ്ത്രങ്ങളെ

സംബന്ധിച്ചുള്ള അനവധി പുസ്തകങ്ങളെ മലയാളത്തിലേക്ക് അവതരിപ്പിക്കാതെ കഴിയുകയില്ല. സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്നെന്ന പോലെ, ഇംഗ്ലീഷ്, തമിഴ്, ബങ്കാളി എന്നീ ഭാഷകളിൽനിന്നും പല പുസ്തകങ്ങൾ നമ്മുടെ ഭാഷയിലേക്ക് നയിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇവിടെ പി. നാരായണൻനായരവർകളുടെ മണിമേഖല, ചിലപ്പ തികാരം എന്നിവ പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളാണ്. പുറമെ, ഇന്നും താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചിതലിന്റെ മുതലായിക്കിടക്കുന്ന സർഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ മൂദ്രാപണത്തിലും, പ്രൗഢങ്ങളായ നമ്മുടെ പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു വ്യാഖ്യാനങ്ങളെഴുതിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിലും പരിഷ്കൃത മനസ്സുവയ്ക്കണം. ഈവക കാര്യങ്ങളടങ്ങിയ വകുപ്പിന്റെ മേലന്വേഷണം ശ്രീമാന്മാരായ രാജരാജവർമ്മ രാജാവു അവർകളും, പി. കെ. നാരായണപിള്ള അവർകളും കൈക്കൊണ്ടാൽ അതു പരിഷ്കൃതീയ വലിയൊരു സഹായമായിരിക്കും.

സല്ക്കാവ്യങ്ങളെ എഴുതുന്നവർക്ക് സർവ്വ പ്രോത്സാഹനം കൊടുക്കേണ്ടതും, നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്ക് കലാശാലകളിലും, കോടതികളിലും, കൗച്ചരികളിലും അവകാശമഴി പ്രവേശനവും, പ്രചാരവും സമ്പാദിക്കേണ്ടതും, അച്ചടിയിലും, പത്രപ്രവർത്തനത്തിലും കാലോചിതങ്ങളും ഉത്തമങ്ങളുമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിന് അധികൃതന്മാരെ പ്രേരിപ്പിക്കേണ്ടതും, വിമർശനവീഥി വെട്ടിത്തെളിയിച്ചു പരിഷ്കരിച്ചു സല്ക്കാവ്യങ്ങൾക്കുമാത്രം സാഹിത്യലോകത്തിൽ പ്രവേശനം അനുവദിപ്പാൻ ഏർപ്പാടുചെയ്യേണ്ടതും കാര്യനുഷ്ഠാനഗൃഹത്തിന്റെ അനുബന്ധമായൊരു പുസ്തകശാല സ്ഥാപിക്കേണ്ടതും, സർവ്വോപരി കേരളത്തിൽ ഒരു സർവ്വകലാശാല സ്ഥാപിക്കേണ്ടതിനു യഥാകാലം വേണ്ട ശ്രമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതും പരിഷ്കൃതീയന്റെ കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങളായി കരുതേണ്ടതാകുന്നു.

എല്ലാറ്റിനും പണിയെടുക്കുവാനും പണമെടുക്കുവാനും ആളുകൾ വേണം. പണമുള്ളവരും, ചെന്നലട്ടാതെ അതിനെ തരുന്നവരും ചുരുങ്ങും. നേതാക്കന്മാരെ നാടോടികളാക്കുന്നത് ഒരിക്കലും ഭ്രഷണമല്ല അതുകാരണം, ഭാഷാഭിമാനികളും ഉത്സാഹികളും വിവേകികളുമായ കുറെ ചെറുപ്പക്കാർ ഇതിനായിപ്പറപ്പെടാതെ തരമില്ല. പ്രതിഫലേച്ഛയോടുകൂടി പ്രവർത്തിപ്പാൻ തുടങ്ങിയിട്ടാവശ്യമില്ല. പരമോദ്ദേശത്തെ സമ്പാദിപ്പാനുള്ള പ്രയത്നം തന്നെ അതിന്റെ പ്രതിഫലമായിക്കരുതി കൃത്യനിഷ്ഠയോടും അക്ഷീണമായും പരിശ്രമിച്ചാൽ ശുഭമായ ഫലോദയത്തോടുകൂടി

യ സുപ്രഭാതം കാലതാമസംക്രൂടാതേ കേരളമൊട്ടുക്കു ശോഭിക്കുന്നതാകുന്നു.

നിയതം സംഗ്രഹിതമരാഗഭേദാൽ കൃതം
അഫലപ്രേപ്സുനാ കർമ്മ യതസാതപികമുച്യതേ.

ആ തരത്തിലുള്ള കർമ്മത്തിനായി നിങ്ങളെ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടു് ഞാനെന്റെ പ്രസംഗത്തെ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രം. കേനോപനിഷത്തു്

അറിയുക എന്നതിനുള്ള വിദ്യ എന്ന ധാതുവിൽനിന്നു് വേദം എന്ന പദം ഉണ്ടായി. വേദം എന്നാൽ അറിവു്, ജ്ഞാനം, ബ്രഹ്മവിദ്യ, അതായതു് പരമാത്മജ്ഞാനം. ഈ ജ്ഞാനത്തെ സമ്പാദിച്ചാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ കാണിക്കുകയും ഈ ജ്ഞാനത്തെ കുറിച്ചു കഥിച്ചു് പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്നു പിന്നീടു് ആ പേർ കൊടുത്തുപോന്നു.

ഋക്കു്, യജുസ്സു്, സാമം, അഥർവ്വം എന്നിങ്ങനെ നാലുവേദങ്ങളുണ്ടല്ലോ ഉള്ളതു്. ആദിമകാലത്തു് ആയുന്മാർ സർപ്പിസ്സോടുകൂടി സോമരസത്തെ ദേവന്മാരുടെ പ്രീതിക്കായി അർപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ അവസരങ്ങളിൽ സ്തോത്രങ്ങളായി ചൊല്ലിയിരുന്ന മന്ത്രങ്ങളുടെ സമുച്ചയങ്ങളായിട്ടേ വേദങ്ങളെ ആദ്യം കരുതിയിരുന്നുള്ളൂ. ഇവയെ സംഹിതകൾ എന്നു പേർ വിളിക്കുകയും ചെയ്തു. ഋഗ്വേദത്തിൽ പല ദേവന്മാരേയും കുറിക്കുന്ന മന്ത്രങ്ങളുണ്ടു്. പാടത്തക്ക ഋക്കുകളേയാണു് സാമവേദത്തിലെടുത്തു ചേർത്തിട്ടുള്ളതു്; പുതയായ ചരണങ്ങൾ കുറച്ചുമാത്രമേ അതിലുള്ളൂ. ഇതു തന്നെയാണു് യജുർവേദത്തിന്റെ സമ്പ്രദായം. എങ്കിലും, ഇതിൽ ഗദ്യരൂപത്തിലുള്ള കുറേ സൂത്രങ്ങൾ കൂടി ചേർത്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള ഒരു വ്യത്യാസംകാണാം. അഥർവ്വത്തിന്നു വേദത്തിന്റെ സ്ഥാനം കുറെ പ്രയാസപ്പെട്ടിട്ടു് ഒടുവിലെ കിട്ടിയുള്ളൂ. കാരണം, ഇതാവേദങ്ങളിലെ ആരാധ്യവിഷയങ്ങളായ സമ്പൂർണങ്ങളല്ലാതെ, അതിൽ ഭൂതപ്രേതപിശാചുക്കളെ പൂജനീയരായി വെക്കുകയാൽ, അതിലെ സ്തൂതികളെ ആദിചാരമന്ത്രങ്ങളായി ഗണിക്കുവാനിടവന്നു എന്നുള്ളതാണു്.

കാലക്രമംകൊണ്ടു യജ്ഞങ്ങളുടെ ചടങ്ങുകളെ പുരോഹിതന്മാർ വർദ്ധിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. അതാതു് ക്രിയകൾക്കു വേണ്ടമന്ത്രങ്ങളെ

ഈ തിരഞ്ഞെടുത്തു ചൊല്ലുക, വിധി നിശ്ചയിക്കുക, യാഗശാല പണിയിക്കുക. യാഗദ്രവ്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക എന്നിവയിലേപ്പെട്ടവർ അദ്ധ്യക്ഷക്കളായി; സാമങ്ങളെ ശരിയായി പാടുവാൻ കയ്യേറ്റവർ ഉദ്ഗാതാക്കളായി; തെരുപററാതെ വിധിപ്രകാരം കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുവാൻ ഉള്ളവർ ഹോതാക്കുമാരുമായി. യാഗാഭിക്രിയകൾ, വേദോച്ചാരണം, ക്രിയാനുഷ്ഠാനം എന്നിവയിൽ ഒരോ പുരോഹിതന്മാരുടെ വംശപരമ്പര അനുസരിച്ചു് ഓരോ സമ്പ്രദായം ഏപ്പെട്ടു്. നടപ്പിനെ അനുസരിച്ചും അതിനാധാരമായും മന്ത്രങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിച്ചുവന്നു ഈ വ്യാഖ്യാനങ്ങളാണു ബ്രാഹ്മണങ്ങളായി രൂപവൽക്കരിച്ചതു്. സൽക്രിയകളുടെ ഒടുവിൽ ഫലശ്രുതി പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന മട്ടിൽ, ക്രമേണ, ബ്രാഹ്മണപ്രബന്ധങ്ങളുടെ അവസാനഭാഗങ്ങളിൽ ജ്ഞാനപാഠങ്ങളായ ഉപദേശങ്ങൾ ചേർത്തുതുടങ്ങി. ഈ ഭാഗങ്ങൾക്കു് ആരണ്യകങ്ങൾ എന്നുള്ള പേർ വന്നുപോന്നു. ആരണ്യകങ്ങളുടെ അവസാനം ഉപനിഷത്തുക്കളുമായു്. അപ്പോൾ യഥാക്രമം വേദത്തിൽ മന്ത്രം, ബ്രാഹ്മണം, ആരണ്യകം, ഉപനിഷത്തു് എന്നിവ സാധാരണ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഉപനിഷദപ്രകൃതർ സംഹിതയിലും ബ്രാഹ്മണത്തിലും ഉണ്ടായിക്കൂടുന്നില്ല. ഇതുകൾക്കെല്ലാം കൂടിയുള്ള ചൊതുവായ പേരാണ് ശ്രീറീതിനെന്നും.

ഒരു ഉദാഹരണമെടുത്തു മേൽ കാണിച്ച ചില സംഗതികളെ സൂക്ഷ്മമായി വിശദമാക്കുവാൻ വിദവാന്മാർ അനുവദിച്ചാൽ കൊള്ളാം. സ്തോമപൂർവ്വമായ ശാസനയ്ക്കു് അധീനനായി ഈ ആമുഖം ഞാൻ എഴുതുന്നത് എന്നേപ്പോലേയുള്ള അല്പജ്ഞമാക്കാം എന്നു് അവർ സമാധാനിച്ചാൽ മതി.

ഋഗ്വേദത്തിലുള്ള രുദ്രസൂക്തത്തിലെ ഒരു മന്ത്രത്തെ ഭേദം കാപ്യസ്തുകാവലിയെ അവലംബിച്ചു് ഇവിടെ ചുരുക്കത്തിലൊന്നു വ്യാഖ്യാനിച്ചാൽ എന്റെ ശ്രമം കുറയും.

ഇമാ രുദ്രായ തവസേ കപർദ്ദിനേ ക്ഷയദപീരായ പ്രഭരാമേ മതീഃ. യഥാ ശമസദിപദേ ചതുഷ്പദേ വിശപം പുഷ്പം ഗ്രാമേ അസ്മിന്നനാതുരം ||

യഥാ (യാതൊരുപ്രകാരം) ദിപദേ (മനുഷ്യർക്കും) ചതുഷ്പദേ (നാൽക്കാലികൾക്കും) ശം അസൽ (ക്ഷേമം ഭവിക്കുമോ) അസ്മിൻ ഗ്രാമേ (ഈ ഗ്രാമത്തിലെ, രാജ്യത്തിലെ) വിശപം (സകല പ്രാണികളും) അനാതുരം (രോഗരഹിതന്മാരും) പുഷ്പം (പുഷ്പിയെ പ്രാപിച്ചവരും ആയി ഭവിക്കുമോ, അപ്രകാരം) തവസേ (പരിപൂർണ്ണനും)

കപർദ്ദിനേ (ജടാധരനും) ക്ഷയദീരായ (ശത്രുസംഹാരകനുമായ) രുദ്രായ (രുദ്രഭാവനായിക്കൊണ്ടു്) ഇമാഃ മതീഃ (സ്തുതിരൂപമായ ഈ ബുദ്ധിവ്യാപാരത്തെ) പ്രഭോമഹേ (ഞങ്ങൾ പ്രകർഷണ ചെയ്യുന്നു).

ഇത്രത്തോളം കൊണ്ടു മന്ത്രവും മന്ത്രാത്മവും ആയി. ഇന്നു പ്രകാരം ഹോമവേദിയുണ്ടാക്കേണം, ഏതെല്ലാം തരം പൂജാദ്രവ്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണം, ഇന്നവിധം ഹോമം തുടങ്ങിയ ക്രിയകൾ ചെയ്യേണം, എങ്ങനെ മന്ത്രത്തെ ചൊല്ലേണം, എന്നിപ്രകാരമുള്ള പല സംഗതികളേയും ഓരോ സമ്പ്രദായമനുസരിച്ചു് അതാതു് ജ്ഞാപിക്കും അറിഞ്ഞിരിക്കേണമല്ലോ. ആ വക പ്രമാണമെല്ലാം ബ്രാഹ്മണങ്ങളിലടങ്ങിയിരിക്കും.

തുടക്കത്തിൽ എഴുത്തും അച്ചടിയും ഇല്ലായിരുന്നു. അതു ഹേതുവായിട്ടു് എല്ലാം മനുപാഠം തന്നെ വേണ്ടിയിരുന്നു. അക്ഷരപ്പിഴ വരാതിരിപ്പാൻ തുരു ശിഷ്യനെ മന്ത്രങ്ങൾ പല തരത്തിൽ പഠിപ്പിച്ചുവന്നു. പദപാഠം, ക്രമപാഠം, ജടാപാഠം, ഘനപാഠം എന്നീ ഉച്ചാരണരീതികൾ ഇന്നും നടപ്പുണ്ടു്. ഈ വിധം വേദത്തെ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയ ഒരാൾക്കു കടവല്ലഭ കടന്നിരുന്നു വേദപരീക്ഷയിൽ വിജയിയാകുവാൻ സാധിക്ക. പഠിച്ചോർമ്മവെക്കുവാനുള്ള സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി ബ്രാഹ്മണത്തിലെ വിഷയങ്ങളെ സൂത്രങ്ങളാക്കി ശ്രൗതസൂത്രങ്ങളെന്ന പേരും കൊടുത്തു. സൂത്രം ഇന്നവിധം വേണമെന്നു നിഷ്കർഷയുണ്ടു്.

സ്വപ്നാക്ഷരമസന്ദിശം സാരവദപിശപതോമുഖം
അല്ലോഭമനവദ്യം ച സൂത്രം സൂത്രവിഭോ വിദുഃ

വീണ്ടും മന്ത്രാത്മത്തെ നമുക്കു് റെക്കൽകൂടി ആലോചിച്ചു നോക്കുക. ആർക്കുവേണ്ടിട്ടാണു് നമ്മൾ മന്ത്രത്തെ ജപിക്കുകയും ഹോമാദികൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നതു്? സ്ഥാവരജംഗമാത്മകമായ ഈ വിശ്വമാസകലം രോഗബാധാദി ദുഃഖരഹിതത്വമാരും ധനധാന്നൈശ്വര്യശാഭി സുഖസമൃദ്ധിയുമായി വരുവാൻ. ആ കർമ്മം കേവലം സ്വാത്മമല്ല, നിഷ്കാമമായിട്ടുള്ളതാണു്. ഫലപ്രാപ്തിക്കായി ശരണം പ്രാപിക്കുന്നതാരെയാണു് എന്നും ചിന്തിക്കേണ്ടതാണല്ലോ. മൂത്തിയുടെ വിശേഷണങ്ങളെ ഓരോന്നായി എടുത്തു നോക്കിയാൽ അതു വെളിപ്പെടും. അദ്ദേഹം പഠിപ്പുണ്ണനും ഭക്തനാക്കു് അഭീഷ്ടാനം ചെയ്യാൻ ധാരാളം വകയുള്ള ആളും ആണു്. അദ്ദേഹമൊ, ധാരാളിയുമല്ല; വേഷഭൂഷണാഭ്യാധാരങ്ങളൊന്നും തപസനാവശ്യമില്ല. കപട്ടി എന്ന പദം ഭഗീരഥപ്രയത്നത്തെ

യും ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. താൻ അതിക്രേശം അനുഭവിച്ച കേതരെ അനുഗ്രഹിക്കുന്ന ഭഗവാനാണു് രുദ്രൻ. പോരാ; രുദ്രശബ്ദത്തിൽ നിന്നു് അദ്ദേഹം സംസാരഭയത്തെ ഓടിക്കുവാനാണു്; കേതന്മാർക്കു് ആത്മവിദ്യോപദേശം ചെയ്യുന്ന ഉപനിഷൽപ്രതിപാദ്യനാണു്, അജ്ഞാനാന്ധകാരത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന തേജോരൂപനാണു് എന്നെല്ലാം അർത്ഥം ഉണ്ടാകുന്നു. ഈ ഭാഗത്തെ ഒന്നു കൂടി ഗൗരവതരമായി വിചാരിക്കുകയാകുന്നു ആരണ്യകം ചെയ്യുന്നതു്. അവിദ്യയെ നശിപ്പിക്കുകയാകുന്നു ഉപനിഷത്തിന്റെ പ്രവൃത്തി.

മന്ത്രം, ബ്രാഹ്മണം എന്നിവ അടങ്ങിയ വേദഭാഗത്തെ കർമ്മകാണ്ഡമായും ആരണ്യകവും ഉപനിഷത്തും അടങ്ങിയ തിന്നെ ജ്ഞാനകാണ്ഡമായും ചേർത്തിരിച്ചു പറഞ്ഞു വരുന്നു. കർമ്മ ജ്ഞാനങ്ങളെ ഇരുകാണ്ഡങ്ങളായി തീർത്തുകൊണ്ടു്, അവ തമ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നു കരുതരുതു്. മന്ത്രം അന്നഭിജ്ഞന്മാർക്കു് ഈശ്വരവിശ്വാസവും, കൃതസംസാരികൾക്കു് വിജ്ഞാനവും കൊടുക്കാതിരിക്കുകയില്ലെന്നു ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഓർക്കണം. മേൽ കാണിച്ച മന്ത്രവും വ്യാഖ്യാനവും അതു വിശദമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. എന്നു തന്നെയല്ല, വേദാന്തമായ ഉപനിഷദ്ഭാഗങ്ങൾ ചില സമയം സംഹിതയിലും ബ്രാഹ്മണത്തിലും കണ്ടു് എന്നു വരും. ഈശ്വരാസ്യവും കേനവും യഥാക്രമം ഇതിന്നുദാഹരണങ്ങളാകുന്നു.

മന്ത്രം, ബ്രാഹ്മണം, ആരണ്യകം, ഉപനിഷത്തു് എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം കാണിക്കുവാൻ ഇനിയൊരു സംഗതി കൂടിയുണ്ടു്. ആയുർവ്വേദങ്ങളെ ഇടയിൽ നാലാശ്രമങ്ങൾ ഏല്പിച്ചതു് വൈദികകാലത്താകുന്നു. ബ്രഹ്മചാരി വേദമന്ത്രങ്ങളെ പഠിച്ചു കൊള്ളേണമെന്നുണ്ടു്. ഗൃഹസ്ഥൻ ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങൾക്കും ധർമ്മസൂത്രങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാനമായുള്ള ബ്രാഹ്മണങ്ങളിലെ ജപഹോമാദികർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ബാല്യസ്ഥനാണു്. വാനപ്രസ്ഥന്റെ കൃത്യം, തപോപവാസാദികളോടുകൂടി വിജനപ്രദേശത്തിന്നു് ഈശ്വരഭജനം, ധ്യാനം എന്നിവ ചെയ്യുകയാകുന്നു; സന്യാസിക്ക് ഇരിപ്പിടമില്ല; സ്വത്തില്ല; ഈശ്വരസായുജ്യത്തിനായി കാംക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാകുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊഴിലു്. ഈ ആശ്രമാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ അന്തർഭവിച്ചതും അവകൊണ്ടു വർദ്ധിച്ചതുമായ ആ ദൈവികമായ, ആത്മീയമായ ശക്തിയാണു് ആയുർവർത്തിലെ സംസ്കാരത്തെ നിലനിർത്തിപ്പോന്നിട്ടുള്ളതു്.

ജ്ഞാനോപദേശം രഹസ്യമായിട്ടുവേണം ചെയ്യാൻ. ബ്രഹ്മവിദ്യയെ അതിന്നു അധികാരികളല്ലാത്തവർക്കു് കൊടുത്തുകൂടാ.

അതാണതിനെ ഗുരു ശിഷ്യൻ വിജനപ്രദേശത്തുവെച്ചു പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്ന നടപ്പു തുടങ്ങിയത്. ഉപദേശിക്കുവാൻ പ്രാപ്തിയുള്ള ആത്മാരാമനാരായ ആചാര്യന്മാർ കാടുകളിൽ പുണ്യതരൂക്കളുടെ ചുവട്ടിലോ പണ്ണശാലകളിലോ താമസിച്ചുവന്നു. അതാണ് ആരണ്യകങ്ങൾക്ക് ആ പേർ സിദ്ധിച്ചത്. പോകം കാടുകയറാൻ തീരുകവാനാണ് മുമുക്ഷുക്കൾ കാട്ടിയപോയി ബ്രഹ്മജ്ഞാനം സ്വപാദിക്കുന്നത്. ശ്രദ്ധയുള്ള ബുദ്ധിയോടുകൂടി ആലോചിക്കുവാൻ ശക്തിയുള്ളവർക്കും, സരവസംസ്കാരസ്വപന്നമാർക്കും, സംസാരബന്ധത്തെ അറുത്തു കളഞ്ഞു പരമാത്മജ്ഞാനത്തെ അനുഭവിക്കുവാൻ പ്രാപ്തിയുള്ളവർക്കും മാത്രമേ ഇതിനെ ജീവനുകത്തന്മാർ ഉപദേശിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ആ സംഗതി പരീക്ഷിച്ചിരുന്നതും അരണ്യത്തിൽ തന്നെ വെച്ചായിരുന്നു. “ഗുരു ശിഷ്യനെ സമീപത്തിലിരുത്തി (ഉപ=സമീപം, നിഷ്ഠ=നശിക്കുക) രഹസ്യമായി ഉപദേശിക്കുന്ന വിദ്യയാകയാൽ, ഉപനിഷൽ എന്നു പേരുണ്ടായി എന്നു ചിലരും, ഈ വിദ്യയെ പറക്കുന്നവർക്കും സംസാരദുഃഖനിവൃത്തി വരുത്തി (ഉപ, നീ, പൂർവ്വസ്വസ്ഥേഭാവമത്ഥസ്തംഭം) ബ്രഹ്മപ്രാപ്തിയുണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉപനിഷൽ എന്നു പേരുവന്നതായി ശങ്കരാചാര്യരും ഉപനിഷത്തുണ്ണത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.” വിദ്യാരണ്യനാചാര്യർക്കും പേരിനുള്ള കാരണം മൂന്നാമതൊരുവിധം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതും സംഗതംതന്നെ. ഉപനിഷദ് പദത്തിനെ, ഉപ (സമീപം), ക്ഷദ് (ക്ഷയിക്കുക, നശിക്കുക; പോകുക; അറിയുക; നശിപ്പിക്കുക), എന്നിപ്രകാരം വ്യാഖ്യാനിച്ചു് അർത്ഥം പറഞ്ഞു്, രാജ്യം കാണുന്ന വിധം വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. ഒരാൾക്കു തന്റെ അന്തർത്വമായിരിക്കുന്ന ജീവാത്മാവിനേക്കാൾ അടുത്തതായി മറ്റൊന്നുമില്ല. ഉപനിഷത്തു്, അല്ലെങ്കിൽ ബ്രഹ്മവിദ്യ, ആത്മാവിന്റേയും ബ്രഹ്മത്തിന്റേയും പരമാത്മജ്ഞാനം പ്രകാശിപ്പിക്കുകയാൽ, അവിദ്യ നശിക്കുന്നു. ജീവാത്മാവുതന്നെ പരമാത്മാവു് എന്നുള്ള അറിവുണ്ടാക്കി അവിദ്യയുടെ ചേരിനെത്തന്നെ പഠിച്ചുകളഞ്ഞു് മായാമോഹങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്നു. വേദത്തിൽ ബ്രഹ്മവിദ്യ എന്നത്ഥത്തിലാണ് ഉപനിഷത്തെന്നുള്ള വാക്കിനെ ഉപയോഗിച്ചു കാണുന്നത്. പേരിനു കാരണമെന്നായാലും, സകല ഉപനിഷത്തുകളിലേയും പ്രധാനവിഷയം ബ്രഹ്മജ്ഞാനമാകുന്നു. ഗുരു സമീപവർത്തിയായ ശിഷ്യനു് ഉപദേശിക്കുന്നത് തത്പഥസി, ബ്രഹ്മോഹം, എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭാവഗർഭങ്ങളായ മഹാവാക്യങ്ങളെയാകുന്നു. ഇവയെ വിവരിച്ചു് മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ വിവരണങ്ങളാകുന്നു ഉപനിഷത്തുകളായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നത്.

പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ, ജീവാത്മാപരമാത്മാക്കളുടെ ഐക്യം, ഈ ബ്രഹ്മജ്ഞാനസിദ്ധിക്കുള്ള വഴി, എന്നിവയെ വേദത്തിന്റെ അന്തമായ ഉപനിഷത്തിലല്ലാതെ മറ്റൊരു പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടില്ല.

ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ, വേദത്തിൽ സാമാന്യേന വിധി, അത്ഥവാദം, വേദാന്തം എന്നിവ അടങ്ങിയിരിക്കും. വേദത്തിൽ മറ്റനേകം വിഷയങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്.

ഉപനിഷത്തുകളുടെ ഉപദേശസാരസ്വത്വം ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും ഒന്നാണെന്നുള്ളതാണ്. ഈ ജ്ഞാനം സമ്പാദിപ്പാനുള്ള ഉപകരണങ്ങളാണ് യജ്ഞങ്ങളും ഉപാസനകളും. ജ്ഞാനലബ്ധിക്ക് ഗൃഹ്യസൂത്രങ്ങളിലും ധർമ്മസൂത്രങ്ങളിലും വിവരിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കാരക്രിയകളെ ചെയ്ത് മനോകായങ്ങൾക്ക് ശുദ്ധിവരുത്തേണ്ടതും അത്യാവശ്യമാണ്. യജ്ഞങ്ങൾ തത്പാവലോകനത്തിനു ബുദ്ധിയെ സമത്ഥമാക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളാണ്. ഇവയെ ഏല്പാം ശരിയായി ചെയ്യുന്നവർ സംഗമീനരാകും; അവരുടെ ഭേദബുദ്ധിനശിക്കും; അവർക്ക് അവണ്ഡമായ സത്തു്, ചൈതന്യം ആനന്ദം ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു നില കിട്ടും; ബ്രഹ്മജ്ഞാനവും അതോടു കൂടിത്തന്നെ സിദ്ധിക്കും. ഈ അവസ്ഥയിൽ ഭവഭൂതിയുടെ ഒരു ശ്ലോകം ഓർമ്മ വരുന്നു. അതിന്റെ പരിഭാഷ ഇവിടെ പകർത്തുന്നതു സന്ദർഭോചിതമായിരിക്കും.

“കർമ്മജ്ഞാനങ്ങൾ വേറിട്ടറിവതിനിരകാ-
ണ്ഡങ്ങളായിൻ നന്നായ്
ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെല്ലാം തെളിവൊടുവിവരി-
ച്ചാശ്ശ മോഹത്തെ നീക്കി സന്മാ-
ർഗ്ഗത്തിൽ ചരിപ്പിച്ചുകമതിലതിസ-
ത്തായ ബോധം വളർത്തി
ബ്രഹ്മാനന്ദത്തെ നൽകും ശ്രുതി സപദി ഭവാ-
ന്മാർക്കു നൽകട്ടെ മോക്ഷം.

വിഷയചലനം വരുന്നില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഏതായാലും ഉപനിഷത്തുകളുടെ അടുക്കലേക്കുതന്നെ നമുക്കു പ്രവേശിക്കുക. ഇവയെ ആത്മ, ഏതു കാലത്തു നിർമ്മിച്ചു എന്നും മറ്റുമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം പറയുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. പൗരാണികകാലത്തുള്ള ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ഋഷികളെ ദേവ, ബ്രഹ്മ; രാജാക്കളായി തരം തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. വൈദികകാലത്തുള്ള ഋഷികൾ ഈ മൂന്നു ഗണത്തിലും ചേർന്നു കാണുന്നില്ല. അവർ സ്തോത്ര

മുണ്ടാക്കുകയും യുദ്ധംചെയ്യുകയും നിലം ഉഴുകുകയും ചെയ്തിരുന്നു എന്നു ഔഗോപദസൂത്രങ്ങളിൽനിന്നു കാണുന്നു. ഔഗോപദത്തിലുള്ള വിഷയങ്ങൾ, വിവാഹങ്ങൾ എന്നിവയിൽനിന്നു് അതു് അനേകായിരം സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പുണ്ടായതെന്നു അനുമാനിക്കാം മനുഷ്യരുടെ മനോവികാരങ്ങളെ യാതൊരു കൃത്രിമഭംഗിയും കൂടാതെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാകുന്നു ഔഗോപദസൂക്തങ്ങൾക്കുള്ള സ്വാഭാസ്യത്തിനു കാരണം. ശബ്ദശ്രവണമന്ത്രത്താൽ ശ്രോത്രങ്ങളേയും, അത്മാലോചന ചെയ്യുന്ന സമയം മനസ്സിനേയും ആനന്ദിപ്പിക്കുവാനുള്ള സാമർത്ഥ്യം ഈ സൂക്തങ്ങൾക്കുണ്ടു്. ആദ്യം ഹിന്തുക്കളുടെ ഇടയിൽ നാഗരികത്വം വളർച്ചു് അവർ ധർമ്മാചാരങ്ങളേയും ദൈവികമന്ത്രങ്ങളേയും ആധ്യാത്മങ്ങളോടുകൂടി അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ, അർത്ഥവാദങ്ങളുടെ ആവശ്യം നേരിട്ടു. ഇവയെ സൂക്തപദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു മുഴുവനും വെളിപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല അക്കാലത്താണു് ബ്രാഹ്മണങ്ങളുടെ ഉല്പത്തിക്കു ആവശ്യമുണ്ടായതു്. വിതരാഗഭയക്രോധന്മാരും ധ്യാനൈകനിരന്മാരും ആയ താപസവർഗ്ഗന്മാർ ഭഗവൽഭജനത്തിനും, തത്വജ്ഞാനലാഭാഭിലാഷികൾക്കു് അതിന്റെ സമ്പാദ്യത്തിനും വിജനസ്ഥലങ്ങളെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതായും വന്നു. അവിടുന്നാണു് ആരണ്യകങ്ങളും ഉപനിഷത്തുകളും ഉണ്ടായതു്.

ഉപനിഷത്തുകളെ ആന്തരമായ തെളിവുകൊണ്ടു പണ്ഡിതന്മാർ നാലായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു. കാലപ്പഴക്കത്തിന്റെ ക്രമമനുസരിച്ചു് ബൃഹദാരണ്യകം, ഛാന്ദോഗ്യം, തൈത്തരീയം, ഐതരേയം എന്നിവ ഒന്നാമത്തെ മാർഗ്ഗമായി ഗണിക്കാം. അവ അധികം ഭംഗി ദീക്ഷിച്ചുകാണാത്ത ബ്രാഹ്മണപദ്യത്തിലാണു രചിച്ചുകാണുന്നതു്. പദ്യത്തിലുള്ള കാരകം, ഈശാവാസ്യം, ശേപതാശപതരം, മുണ്ഡകം എന്നിവ മൂന്നാംതരത്തിലുള്ളവയാണു്. ഗദ്യപദ്യ സമ്മിശ്രമായ രീതിയിലുള്ള കേനോപനിഷത്താണു് ഈ രണ്ടിനങ്ങളേയും ഘടിപ്പിക്കുന്ന രണ്ടാംതരത്തിൽപെട്ട സന്ധി. ഒട്ടക്കൂടെ വർഗ്ഗത്തിലുള്ളവ അഥർവ്വവേദോപനിഷത്തുകളാണു്. ചോദ്യോത്തരരീതിയിലാകയാൽ പ്രശ്നോപനിഷത്തു് എന്നും, നിർമ്മാതാവിന്റെ നാമത്താൽ ശേപതാശപതരഉപനിഷത്തു് എന്നും മുണ്ഡകന്മാരുടെ (തല മൊട്ടയടിച്ച സന്യാസികളുടെ) താകയാൽ മുണ്ഡകോപനിഷത്തു് എന്നും മറ്റും ഓരോ കാരണത്തരേണ ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു നാമകരണവും ചെയ്തുവന്നു.

കേനോപനിഷത്തു സാമവേദത്തിലടങ്ങിയ തലവകാര ബ്രാഹ്മണത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമാകയാൽ, അതിനെ തലവകാരോ

പനിഷത്തു് എന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഇതിലെ പല വാക്യങ്ങളും കറോപനിഷത്തു്, പ്രശ്നോപനിഷത്തു്, ശേപതാശപതരോപനിഷത്തു് എന്നിവയിലും കാണുന്നുണ്ടു്. കേനോപനിഷത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തെ ഒരു സിംഹാവലോകനം ചെയ്യാം. ബ്രഹ്മമെന്നാലെന്തു്? അതിനെ അറിവാനും ധ്യാനിപ്പാനും ഉള്ള വഴികളുണ്ടോ? ബ്രഹ്മം ഭാവ്യകൃതത്തിനപ്പുറവും വ്യക്തത്തിൽ നിന്നു വിപരിതവും ആണു് അപ്പോൾ അതു് ഇന്ദ്രിയാതീതവും മനോഗോചരമല്ലാത്തതുമാണെന്നു വീണ്ടും പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതിനെ അറിയുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർ അതിനെ തീരെ അറിയുന്നില്ല. ആ വക അഹങ്കാരികൾ അറിയുകയുമില്ല, തോററു മടങ്ങുകയേയുള്ളു. അറിയുകയിപ്പെന്നു വിചാരിക്കുന്ന വിനീതർക്കുണു് പിന്നേയും അതിനെപ്പറ്റി സ്വല്പം അറിവുണ്ടായിരിക്കുക. വേദോക്തകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു് വാങ്മനഃകായങ്ങൾക്കു് സംസ്കാരം വരുത്തി കാമാദികളേയും ദേവദണ്ഡലിയേയും നശിപ്പിച്ചവർക്കു് അപരോക്ഷാനുഭൂതികൊണ്ടു ബ്രഹ്മത്തെ അറിയുവാൻ കഴിയു. ഈ സംഗതികൾ ആദ്യത്തെ മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളിലും, ബ്രഹ്മത്തെ ധ്യാനിക്കേണ്ട ക്രമം അവസാനഖണ്ഡത്തിലും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ വിഷയത്തെ സംഗ്രഹിക്കാം.

കേനോപനിഷത്തിൽ, അഹങ്കാരികളായ ദേവകൾക്കു് വിനയം പഠിപ്പിക്കുന്നതും ഇന്ദ്രനു ബ്രഹ്മത്തെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതും ഉമാദേവിയായെന്നു കേരളീയർ ഓർക്കണം. അദ്വൈതകളുടെ വിദ്യാശക്തിയാകുന്നതു ഈ ഉമാമൈമവതിയാണു്. അതിപ്രാചീനകാലം മുതൽ കേരളത്തിൽ ദർശ്വാപുജ നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. കേരളത്തിലല്ലാതെ, ഇത്ര ചെറിയ ഭൂഭാഗത്തെവിടെ നൂറൊട്ടു ദർശ്വാലയങ്ങളുണ്ടു്? ഈശ്വരിതന്നെ ബ്രഹ്മത്തിന്റെ മായാശക്തി. ഭഗവതി ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഭൂതന്മാരാൽ പൂജനീയയാകുന്നു സൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയാദികർമ്മങ്ങൾക്കു് ഈശ്വരനു ശക്തി സ്വരൂപിണിയായ ഈശ്വരിയുടെ സഹായം കൂടാതെ തരമില്ല. ആനന്ദലഹരിയുടെ തുടക്കത്തിൽതന്നെ ഈ സംഗതി ശങ്കരാചാര്യർ എടുത്തുകാണിക്കുന്നു.

ഉപനിഷത്തുകളെ സംബന്ധിച്ചു പൊതുവായി മറ്റൊരു കാര്യത്തിൽ നമുക്കു് അഭിമാനത്തിനു് അവകാശമുണ്ടു്. അവയിൽ അന്തർവിച്ചു കിടക്കുന്ന അദ്വൈതമതത്തെ ശക്തിയോടുകൂടി വെളിപ്പെടുത്തി അതിനു പ്രചാരം വരുത്തിയതും ലോകത്തിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠചെയ്തതും ഭിഗ്വത്വിശ്രാന്തകീർത്തിമാനായ ഒരു കേരളീയനാണു്. ആ ശ്രീശങ്കരാചാര്യപരമഗുരുവന്റെ കൽനഖേന്ദ്രമ

രീചിയെ ആശ്രയിച്ചുകൂടെ ഡാക്ടർ എൽ. എ. രവിവർമ്മ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഡാക്ടറുടെ കാരണവരും, ഭാഷാഭിമാനിയും ഒരു തികഞ്ഞ പണ്ഡിതനും, അനുഗ്രഹിതകവിയും, ഭഗവൽഭക്തനുമായിട്ട് ലക്ഷ്മിപുരത്തു കൊട്ടാരത്തിൽ അടുത്തകാലത്തു രവിവർമ്മനെന്ന പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന ഒരു രത്നപുരാണഭാഷാജ്ഞാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശ്വാശതകത്തിൽ ഉള്ള കവിഞ്ഞൊഴുകുന്ന ആശയവിശേഷത്തോടുകൂടി ആ പുണ്യപുരുഷൻ ഇങ്ങനെ കവനംചെയ്ത കാണുന്നു.

മായേ! മോഹതമോമയമായേറെ വളന്ന് കടൽക്കടന്നിടാൻ
തായേ! വരമിന്നടിയൻ തായേ തരുണേന്ദുമുട്ടുവോൻജായേ!

ഈ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കും ദേവി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരവനെത്തന്നെ ഈ വഴിക്കു തിരിച്ചു വിട്ടിരിക്കുന്നത്. പ്രസ്ഥാനത്രയത്തിനു ശങ്കരാചാര്യസ്വാമികൾ സംസ്കൃതത്തിൽ എഴുതിട്ടുള്ള ഭാഷ്യംപോലെ, ഡാക്ടർ ഭാഷയിൽ വ്യാഖ്യാനമെഴുതി കേരളീയരെ അനുഗ്രഹിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. ഭഗവത്ഗീതാപനിഷത്തിനു ഡാക്ടർ എഴുതിട്ടുള്ള വ്യാഖ്യാനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാനാമുഖമായ വൈഭവ്യത്തിന്റെ വിസ്താരവും താഴ്ചയും കാണിക്കുന്നുണ്ട്. പൂർവ്വജന്മകൃതസുകൃതത്തിന്റെ ഫലമായി ഒരു വലിയ സംസ്ഥാനത്തെ കണ്ണാശുപത്രിയിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം വഹിക്കുവാൻ ഇടയായിട്ടുള്ളതു്, മാംസചക്ഷുസ്സുകൾക്കുള്ള കേടുപാടുകൾ രീത്തു കൂടുതൽ കാഴ്ച കൊടുക്കാൻ മാത്രമല്ലെന്നും, മായയുടെ ആശാപാശശതങ്ങളിൽ കിടന്നു വലയുന്ന മനുഷ്യരുടെ ജ്ഞാനചക്ഷുസ്സുകൾക്കു നേരിട്ടിട്ടുള്ള അജ്ഞാനനിമിശാധനാകാരത്തെ കളഞ്ഞു് അവിടെ ബ്രഹ്മവിദ്യയെ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ കൂടിയാണെന്നും അദ്ദേഹം ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു നിശ്ചയമാണ്. ഇക്കാലത്തെ നാട്ടുനടപ്പനുസരിച്ചു്, ഞാനീ ഉപന്യാസത്തിൽ കേളി കേട്ട നമ്മുടെ ഡാക്ടറെ കേരളീയർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ, ആ പ്രവൃത്തി സാഹസമായി കലശലാകും. അതു ഹേതുവായിട്ടു ഞാൻ അതിനു തുനിയുന്നില്ല; എന്നാൽ അവരെല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃത്യങ്ങൾ നിർവ്വിഘ്നമായി നിർവഹിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹം ആയുരാരോഗ്യത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുവാനും ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ ഞാൻ അവരോടു ആവശ്യപ്പെടുന്നു. എന്റെ മാനുഷസ്നേഹിതനോടും ഞാനെന്നു് അപേക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ആയതു പ്രസ്ഥാനത്രയത്തിനുള്ള ഭാഷാഭാഷ്യം എഴുതിത്തീർന്നാൽ, അദ്വൈതമതം മനമദ്ധ്യമബുദ്ധികൾക്കു പോലും എളുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിക്കത്തക്കനിലയിൽ അതിനൊരു പ്രവേശിക എഴുതിയാൽ

കൊള്ളാമെന്നുള്ളതാകുന്നു. പൂരിമഠത്തിലെ ജഗദ്ഗുരു ശ്രീശങ്കരാചാര്യസ്വാമി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള ബ്രഹ്മസൂത്രശങ്കരഭാഷ്യത്തിന് അദ്ദേഹം എഴുതിട്ടുള്ള ആമുഖോപന്യാസം ഈ വ്യവസായത്തിൽ തമ്പുരാനു വലിയ സഹായമായിരിക്കും. പൂർവസൂരികളിലാരുടെയെങ്കിലും ഹസ്താവലംബം വേണമെങ്കിൽ, വിദ്യാരണ്യസ്വാമികൾ അദ്ദേഹം ഉപനിഷത്തുക്കൾക്ക് എഴുതിട്ടുള്ള പ്രവേശികയുമായി യോജിപ്പിക്കട്ടെ. പ്രസ്ഥാനത്രയത്തിന്റെ ഭാഷ്യം ഹസ്താമലകൾ പോലെ സ്വാധീനമായിട്ടുള്ളതാകട്ടെ ശ്രീ ശങ്കരഗുരുവർണ്ണന്റെ സഹായം എപ്പോഴും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേൽ, അറിവിടെ ഒന്നാമതായി പറയാതിരുന്നതാണ്. വിസ്തരഭയംകൊണ്ടും അപ്രാപ്തികൊണ്ടും വേദാന്തചിന്തയുടെ ഭാഗം ഇങ്ങനെ തമ്പുരാനെ ഏല്പിക്കുന്നു.

പ്രസ്തുത പ്രവേശിക നവീനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കു് ഹിതമായിരിക്കണം ഇവരിൽ ചിലർ പ്രത്യക്ഷപ്രമാണത്തെ മാത്രമേ മാനിക്കുന്നുള്ളൂ. ഇങ്ങനെയുള്ളവരോടു് ഒരുകാര്യം എനിക്ക് ചോദിക്കുവാനുണ്ടു്. കണ്ടാലെ ഉണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുക എങ്കിൽ, ജഗദീശ്വരന്റെ കാര്യമിരിക്കട്ടെ. ഭൂമിയിൽ മനുഷ്യരുടെ ഇടയിൽ, എല്ലാവരിലുംവെച്ചു് ഇവർക്കു മുഖ്യരായ ആരാധ്യജനങ്ങളായിട്ടുള്ള മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ കഥ എടുക്കാം. ഇക്കാര്യത്തു് ഇവരുടെ വിലയും കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പൂർവസൂരികളുടെ, “മാതൃദേവോ ഭവ, പിതൃദേവോ ഭവ, ആചാര്യദേവോ ഭവ” എന്നുള്ള ക്രമമനുസരിച്ചു് നടക്കുന്നൊരുവനാകയാൽ ഞാൻ ഇവർക്കു പ്രഥമസ്ഥാനം കൊടുക്കുന്നു. പ്രത്യക്ഷാനുഭവംകൊണ്ടല്ലല്ലോ അമ്മയച്ഛന്മാരിന്നവരെന്നു ഇവർ തീർച്ചയാക്കിട്ടുള്ളതു്. അതിന്നു് യാതൊരു വഴിയുമില്ല. അനുമാനപ്രകാരവും ആകവാൻ തരമില്ല. അതുപഴി, റൊൾക്സ് ഒരുമ്മയച്ഛനുണ്ടായിരിക്കേണം എന്നു കിട്ടുമെന്നല്ലാതെ, അവരിന്നവരെന്നു തീർച്ചയായി അനുമാനിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലല്ലോ.

അപ്പോൾ, ജീവൻ (ജീവാത്മാവു്), ജഗത്തു്, ബ്രഹ്മം (പരബ്രഹ്മം, പരമാത്മാവു്) എന്നിവയുടെ സത്ത്വത്തിനുള്ള പ്രമാണമെന്തു്? പ്രത്യക്ഷാനുഭവവും അനുമാനവും തരമല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ശരണമെന്തു്? ഉപമാനംകൊണ്ടു് ഒരു ഗുണവും കിട്ടുകയില്ല; അതിനെ ഉപയോഗിപ്പാനുള്ള വഴിയും കാണുന്നില്ല. ഒടുവിൽ ശേഷിക്കുന്നതു് ആപ്തോപദേശമായ ശബ്ദം മാത്രമാണു്. യാതൊരു ഭൂതദേശവുമില്ലാതെ സത്യാനേപക്ഷണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്വാഭാവിതത്തോടുകൂടിയ തത്വദർശികൾ ലോകോപകാ

രത്തിനായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വാക്കുകളെ എന്തുകൊണ്ട് വിശ്വസിച്ചുകൂടാ. അവർ നിസ്സ്പർഹന്മാരും അപക്വപാതികളുമാണ്.

ഉപനിഷദ് മഹാവാക്യങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള പരമഹംസന്മാരുടെയാകുന്നു.

“ഏകോ ദേവഃ സർവ്വഭൂതേഷു രൂപഃ
സർവ്വവ്യാപീ സർവ്വഭൂതാന്തരാത്മാ”

എന്നാകുന്നു ഉപനിഷത്തിലാത്മം. “ഉപദേശ്യന്തി തേ ജ്ഞാനം ജ്ഞാനിനഃ സൂത്രദർശിനഃ” അവരുടെ വാക്കുകളെ കണ്ണടച്ച് വിശ്വസിക്കേണമെന്നാകാം ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല.

“എള്ളിലുള്ളണ്ണ കണക്കു ദേഹങ്ങളേ
ഉള്ളിലുണ്ടീശ്വരനെന്ന്റിവാൻ
ഉള്ളവണ്ണത്തന്നെകാട്ടിത്തരും ഗുരു
നിത്യം ഗുരുനാഥ കൈതൊഴുന്നേൻ.

ഉത്തമനായ ആചാര്യനിൽനിന്ന്, വിനയാനപിതനായി, സംശയങ്ങളെറുപോകുംവിധം, മുമുക്ഷുവായ ശിഷ്യൻ വേദാന്തത്തെ അഭ്യസിക്കണം. “തേദിലിപ്രണിപാതേന പരിപ്രശ്നേന സേവയാ.” പിന്നെ ഏകാഗ്രചിത്തത്തോടുകൂടി മനനംചെയ്തു വേദാന്തസാരത്തെ മനസ്സിലാക്കുകയും. “ശ്രോതവ്യം, മന്തവ്യം, നിദിയാസിതവ്യം” “യേസ്തിർണ്ണാനസംധന്തേ സ ധർമ്മവേദനേ രതഃ.” ഇതവിധമുള്ള അഭ്യാസംകൊണ്ടാണ് ഭക്തൻ;

“യോ മാം പശ്യതി സർവ്വത്ര സർവ്വം ച മയി പശ്യതി
തത്ത്വം ന പ്രണശ്യാമി സ ച മേ ന പ്രണശ്യതി”

എന്ന് ഭഗവദ്ഗീതയിൽ ഉപദേശിക്കുന്ന അവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നതു്. അതായതു്, “യോതൊരാൾ എന്നെ സർവ്വത്തിലും, സർവ്വവും ആയി കാണുന്നുവോ, ആ ആൾക്കു് ഞാനും ആ ആൾ എന്നിക്കും നഷ്ടമാകുന്നില്ല” എന്ന് ഗതവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം. പരമാത്മാവിനെ ലോകത്തിലും ലോകത്തിനെ പരമാത്മാവിലും കാണാനുള്ള വഴിയെയാണ് ഉപനിഷദ്വാക്യങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതു്. നാലാശ്രമങ്ങളിൽക്കൂടി ഒരാളെ നയിച്ച് ആ ആൾക്കു വൈരാഗ്യവും ജ്ഞാനവും അവ സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കും. ശരിയായി പോകുന്നവർക്കു് ടെവിൽ പരമാത്മജ്ഞാനപ്രാപ്തിയും ലഭിക്കും. സർവ്വകർമ്മസന്യാസപൂർവ്വകമായ ആത്മജ്ഞാനമെന്ന പരമാത്മപ്രാപ്തിയ്ക്കുതക്കു് എന്നു ഗീത തുറന്നുപറയുന്നു. താനും ബ്രഹ്മവും തമ്മിൽ അഭേദബുദ്ധിയുണ്ടാകുന്നതുതന്നെ മോക്ഷം. അതോടു

കൂടി ശമധനനാകും. ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളും ഹർഷവിഷാദാദികളും നശിക്കും. “ഭുവസ്യാത്യന്തനിവൃത്തി മോക്ഷം” മോക്ഷം കിട്ടിയാൽ പിന്നെ ഭവഭയവും വേണ്ടല്ലോ.

ഈ ഭൂതഗ്രാമം, ഈ പ്രപഞ്ചമാസകലംതന്നെയാണു് വീണ്ടും വീണ്ടും ഉണ്ടായി, സ്ഥിതിചെയ്തു്, ലയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. പ്രപഞ്ചം വ്യക്തമാകുന്നതോടുകൂടി അതിന്നു പഞ്ചഭൂതാത്മികങ്ങളായ അഞ്ചവസ്ഥകളുണ്ടാകും. ഇവയിൽനിന്നു് ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ പ്രപഞ്ചം പ്രത്യക്ഷപ്പെടും. ഇതാണുപ്രകൃതി.

“ഭൂമിരാപോനലോ വായുഃ ഖം മനോ ബുദ്ധിരേവ ച
അഥംകാര ഇതീയം മേ ഭിന്നാ പ്രകൃതിരഷ്ടധാ.”

എട്ടംശങ്ങളായ തന്മാത്രകളാലുണ്ടാകുന്നതു് അപരാപ്രകൃതി. ഇതിൽനിന്നും വേറെയായി എല്ലാത്തിലും ജീവചൈതന്യരൂപത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതു പരാപ്രകൃതി. ഈ ഉത്തമമായ പ്രകൃതിയാണു് ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതു്. ഈ ലോകത്തിൽ കാണുന്ന ദൃശ്യങ്ങളും ഇവയുടെ ശക്തിയുടേതാണല്ലോ ആദ്യം ലോകം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു്. പരമാണുക്കളുടെയോ അവയുടെ ശക്തിയുടേയോ സ്പന്ദനംകൊണ്ടുമല്ല. ഇവയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതായും ഇപ്പോൾ അജ്ഞാതമായും ഉള്ള ഒരു ശക്തിയാണെന്നു് പാശ്ചാത്യഭേദങ്ങളിലെ നവീനശാസ്ത്രലോകവും സംശയംകൂടാതെ സമ്മതിച്ചുകാണുന്നു. പ്രകൃതിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ശക്തിയെ, ചൈതന്യത്തെയാണു് നമ്മുടെ സിദ്ധന്മാർ ബ്രഹ്മമെന്നു വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നതു്. അപരാപ്രകൃതിയുടെ സ്വഭാവത്തിൽനിന്നു് ജഗത്തിനെ മോഹിപ്പിക്കുന്ന ത്രിഗുണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നു. പ്രകൃതി പരമാത്മാവിൽ, പരമപുരുഷനിൽ, നിത്യമായി ലീനമാകുന്നു. “നാസതോ വിദ്യതേ ഭാവോ നാ ഭാവോ വിദ്യതേ സതഃ” പരമാത്മാവു് ഏകൻ, നിത്യൻ. പരമാത്മാവിന്റെ സ്വഭാവമായ, പ്രകൃതിയായ, ഉപാധിയിൽക്കൂടി കടത്തിലെ ആകാശംപോലെ കാണുന്നതാണു് വാസനാദിയോടുകൂടിയ ജീവാത്മാവു്. മുരക്കത്തിൽ, പ്രപഞ്ചമെല്ലാം ഏതൊന്നിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു, ഏതൊന്നിൽ സർവ്വം വ്യാപ്തമായിരിക്കുന്നു, ആ അച്യുതവും ആദ്യന്തരഹിതവും ആയതു് ബ്രഹ്മം. പരമാത്മാവു്, പരമപുരുഷനെല്ലാം പറയുന്നതിതുതന്നെ. ജീവാത്മാവും പരമാത്മാവും വാസ്തവത്തിൽ ഒന്നുതന്നെ; ഛിടാകാശംപോലെ വേറെയായി തോന്നുന്നതേയുള്ളു.

ജഗത്തു് നാമരൂപമാത്രമാണു്.

“ബ്രഹ്മം സത്യം ജഗന്മിഥ്യാ ജീവോ ബ്രഹ്മൈവ നാപരഃ”.

എന്നാലെന്നിനാണു് ഇങ്ങനെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നുള്ള ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരമായി ഒരു ഭക്തൻ പാടിട്ടുള്ളതിനെ ഇവിടെ പകർത്തുവാനേ എനിക്കു സാധ്യമാകുന്നുള്ളൂ.

“തൃച്ചംബരത്തുപെരുമാൾക്കു ചെറുപ്പമെന്ന-
 ങ്ങളെച്ചു വിളിച്ചു പറയുന്നിതു ലോകരെല്ലാം
 വിശ്വം ചമയ്ക്കുമടനേയതു കാത്തഴിക്കും
 വിശൈലകനാഥൻ കളിപ്പരയെന്നപോലെ”.

ഈവക സംഗതികളെല്ലാം എന്റെ ആത്മമിത്രത്തിന്റെ “അഭൈതമതപ്രവേശിക”യിൽ വിവരമായി കൊടുത്തിരിക്കുമെന്നു കരുതി ഞാനിവിഷയത്തെ പിന്തുടരുന്നില്ല.

പക്ഷേ, മറെറാരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു്, അല്പമൊന്നു പറയേണ്ടതായുണ്ടു്. എല്ലാവരും ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തിനായി കാംക്ഷിച്ചു് മോക്ഷേച്ഛയുള്ളായും ജ്ഞാനധനരായ ആത്മാരാമന്മാരായും കാടകളിലിരുന്നാൽ, നാടകളിലാരുണ്ടാകും? സന്ദർഭചിതമായ ഒരു പ്രശ്നമാണിതു്. ലക്ഷണപലക്ഷം ജനങ്ങളിൽ ഈവിധ മുളയുടെ തുക എത്രയോ തുല്യമായിരിക്കും. നമ്മുടെ വിരലുകളെക്കൊണ്ടു കണക്കാക്കുവാൻ കൂടിയുണ്ടാകുമോ? മുണ്ടുമാറുന്ന മട്ടിൽ, പണിക്കും പണത്തിനുമായി മതംമാറാമെന്നുള്ള ഈ കാലത്തു് തുക അതിലും കുറയും.

മണ്ണാശയാലും മടനാശയാലും പൊന്നാശയാലും മുഴുകുന്ന ലോകം നിന്നാശകളിലൊരുവർക്കുമയ്യോ കണ്ണാ! ശമം നല്കുകമാനസേ മേ

എന്നു വിളിച്ചു നിലവിളിക്കട്ടെ. ആത്മാരാമന്മാർ ആവശ്യംതന്നെ. വില്യപ്തകുതിയുടെ യന്ത്രങ്ങൾപോലെ, അവർ ലോകത്തിനു തെളിച്ചവും തേജസ്സും ശക്തിയും കൊടുക്കുന്നു. എന്നാൽ അവർക്കും കർമ്മം ത്യാജ്യമല്ല. ദേഹമുള്ള കാലത്തോളം ശ്വാസോച്ഛ്വാസം, ആഹാരനിഹാരങ്ങൾ ഇത്യാദി കൂടാതെ കഴിയുമോ? എന്നല്ല ജ്ഞാനികൾക്കു സ്വന്തനിലയിൽ കർമ്മം വേണ്ടാ എങ്കിലും ലോകോപകാരത്തിനായി അവരതു ചെയ്തേതീരു എന്നു നിശ്ചയിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നവരും അവരുടെ ഇടയിൽ ധാരാളം കാണാം. വ്യാസമഹർഷി, ജനകമഹാരാജാവു്, ശങ്കരാചാര്യസ്വാമി എന്നിവർക്കു സ്വന്തനിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതായി ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാലും, അവർ ലോകാനുഗ്രഹത്തിനായി എത്രയാണു പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതു്! അവർക്കൊരു വിചാരംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. “കൊള്ളാവുന്നവരുടെ തോതുപിടിച്ചായിരിക്കും അല്പാത്തവരുടെ

പ്രവൃത്തി.....അതിനാൽ അജ്ഞൻ വഴിപിഴയ്ക്കാതെ അനു-
കരിക്കത്തക്കവിധം വേണം യോഗ്യൻ കഴിയുവാൻ.” എന്നുകൂടി
അവർ കരുതീട്ടുണ്ടാകും. ഈ ഭാഗം ഗീതയുടെ വ്യാഖ്യായിൽ
ഡാക്ടർ വിശദമാക്കിട്ടുണ്ടു്. ഈ തരം ജ്ഞാനികളും കർമ്മംകൊ-
ണ്ടു പരമപദത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

“കർമ്മമാണ വ ഹി സംസ്ഥിതിമാസ്ഥിതാ ജനകാദയഃ
ലോകസംഗ്രഹമേവാപി സപേഷ്യൻ കത്തുമഹസി”.

കർമ്മംചെയ്തു മൂക്തി ലഭിക്കേണമെങ്കിൽ, കർമ്മം ലോകോ-
പകാരമായി ചെയ്യേണം; സൽബുദ്ധിയോടും, സമഭാവനയോടും
കൂടി വേണം; ഫലേച്ഛയോടൊന്നുതെ ആയതിശ്ചരാജ്ഞിതവുമായിരിക്കേ-
ണം ഈവിധമാണു് ഗീത ലോചിക്കുന്നതു്. ഗീതയുടെ മാർഗ്ഗം
പരിചയംകൊണ്ടു് എത്രയും സുഗമമായിട്ടു തീരുന്ന ഒന്നാണു്.
വേദാന്തദേശികരുടെ വാക്കുകൾക്കൊരിക്കലും വിലയില്ലാതെയൊരു
കയില്ല. ഗീതയെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹംഇപ്രകാരംപ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:

“ദുർവ്വിജേണയൈഃ നിഗമഗഹനൈഃ ദുരവിശ്രാന്തിഭേദൈഃ
ബാലാനർഹൈഃ ബഹുഭിരയനൈഃ ശോചതാനഃ സുപന്നാ
നിഷ്പ്രശ്നാഹം നിജപദമസൗ നേതുകാമഃ സഭ്രമ്നാ
സൽ പാഥേയം കിമപി വിദധേ സാരഥഃ സർവ്വേനതാ”.

ഭഗവൽജനവും സൽകർമ്മവും ചെയ്യുന്നതു ഷഷ്ട്യബുദ്ധ-
ത്തിയും മൂക്കു താടിയുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചയും കഴിഞ്ഞിട്ടുവേണമെ-
ന്നുള്ള പക്ഷക്കാരണ്ടു്. ഇന്നപ്പോൾ മരിക്കുമെന്നു് ആർക്കും തീർച്ച
യാക്കുവാൻ പാടില്ല, അതുകൊണ്ടു് ഒട്ടക്കത്ത ശ്വാസത്തിങ്കൽ
ചെയ്യാനിച്ഛിക്കുന്നതെല്ലാം എപ്പോഴും ചെയ്തുകൊള്ളുന്നതു നല്ലതെ-
ന്നാണു് ആപ്തവാക്യം.

“ന ഹി പ്രമാണം ജന്തുനാമുത്തരക്ഷണജീവനേ
ചരമശ്വാസവേളായാം യൽ കർത്തവ്യം സദാ കരു.”

ആത്മജ്ഞാനികളിൽ ഒരു വിശിഷ്ടനെങ്കിലും കർമ്മയോഗ-
തല്പരനായിരുന്ന രന്തിഭേവന്റെ വാക്കുകളുടെ മാറ്റൊലി എല്ലാ
വരുടേയും കണ്ണുപടങ്ങളിൽ തട്ടിക്കൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നാൽ എത്ര
നന്നായിരുന്നേനെ.

“ന കാമയേഹം ഗതിമീശ്ചരാൽ പരാ-
മഷ്ടലിയുക്താമപുനർഭവം വാ
ആത്മീം പ്രപദ്യേഖിലഭേമഭോജാ-
മനുസ്ഥിതോ യേന ഭവന്ത്യഭുഖാഃ”.

സ്നേഹപൂർവ്വമായും നിഷ്കാമമായും ചെയ്യുന്ന ലോകസേവനത്തിനും മോക്ഷാതന്നെ ഫലമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അതിലേക്കായി കേരളീയരെ ഞാൻ സവിനയം ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ഉപന്യാസത്തെ സംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രഥ സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങൾ.

ഘവനമു-ലാണെന്നു തോന്നുന്നു, ഇൻഡ്യയിൽ നാട്ടുഭാഷകളുടെ ദുർഗ്ഗതയെക്കുറിച്ചു്. ഘവനമു-ൽ മേലധികാരികളുടെ മനോഗതിക്കു അല്പമൊരു മാറ്റമുണ്ടായി. സാധാരണജനങ്ങളുടെ പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം അവരുടെ മാതൃഭാഷ വഴിക്കാകുന്നതു നന്നായിരിക്കും എന്നു് അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. കാഴ്ചയിൽ ഇതുകൊണ്ടു വലിയ ഗുണമൊന്നുമുണ്ടായില്ലെങ്കിലും, ഈ അഭിപ്രായത്തിനു ബലവും പ്രചാരവും കൂടിക്കൊണ്ടുതന്നെ പോന്നു. ഇക്കാലത്തു്, എല്ലാവരുടേയും ഉപരിതരവിദ്യാഭ്യാസവുംകൂടി അവരവരുടെ ഭാഷകൾ വഴി വേണ്ടതാണെന്നു പരക്കേ ഒരു വിചാരം വന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, പല ശാസ്ത്രങ്ങളേയും നാട്ടുഭാഷകൾ മുഖേന പഠിപ്പിക്കുവാൻ ആവശ്യമുള്ള പദങ്ങൾ ഇവയിലില്ലെന്നുള്ള സംഗതിയാണു് ഇപ്പോൾ ആ വിചാരത്തിന്റെ ഗതി തടഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. ഈ പ്രതിബന്ധത്തെ മാറ്റുന്നതിനു് ഈ രാജ്യത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും സ്വദേശസ്നേഹികളായ ഭാഷാഭിമാനികൾ ശ്രമിച്ചുവരുന്നുണ്ടു്. നമുക്കും ഇതിനായി ഒത്തൊരുമിച്ചു മനസ്സിലുത്തറി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതിനുള്ള കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. സേവ്യയ സമാജത്തിന്റെ നേതൃത്വം ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു കാണുന്നതു് ആശ്വാസഹേതു തന്നെ.

ബറോഡയിലെ നാട്ടുഭാഷയിൽ ലഘുതരങ്ങളായ ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനായി ഗെയിക്കുവാൻ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അരലക്ഷം രൂപ കരകൊലാലം മുൻപു് അനുവദിച്ചു്, ശ്രീമാൻ ടി. കെ. ഗജാറിനെ ആ പണിയുടെ ചുമതലയും ഏല്പിച്ചു. സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങളുടെ അഭാവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പണിക്കു് വിചാരം വരുത്തി. പിന്നീടു്, ചംഗീയസാഹിത്യപരിഷത്തുകാർ ഭൂമിശാസ്ത്രം, രസതന്ത്രം, ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം

എന്ന വിഷയങ്ങൾക്കു വേണ്ട വാക്കുകളുണ്ടാക്കി അച്ചിൽപെടുത്തി. അപ്പോഴേക്കും അന്തഃമുദ്ര അവിടേയും കടന്നുകൂടി. ഫവർബൽ, നാഗരിപ്രചാരിണി സഭക്കാർ ഈ ഭാരമേറിയ കൃത്യം ഏറ്റെടുത്തു അവരുടെ പരിശ്രമഫലമായി ഒരു സാങ്കേതികശബ്ദകോശം പുറത്തു വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ ജോലിയിൽ ഈ സഭയെ പല സംസ്ഥാനങ്ങളും പല പണ്ഡിതന്മാരും സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി ഇവിടെ സ്മരിക്കുന്നു. അടുത്തകാലത്തു മദിരാശി സംസ്ഥാനത്തിലെ ഗവർണ്മെൻറ് അച്ചുകൂടത്തിൽനിന്നും ഇംഗ്ലീഷ് ശാസ്ത്രകൃതികളുടെ ഭാഷാന്തരനയത്തിന് ഉപകരിക്കത്തക്ക ചില പുസ്തകങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിച്ചു കാണുന്നു. ഇവയെല്ലാം നമ്മുടെ യുഗത്തെ എളുപ്പമാക്കാതിരിക്കുകയില്ലല്ലോ അതു കാരണമായിട്ടാണ് ഇവയുടെ ഒരു പട്ടിക താഴെ ചേർക്കുന്നത്. *

സാങ്കേതികപദങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തെ സംബന്ധിച്ചു നാഗരിപ്രചാരിണിസഭക്കാർ വളരെ ക്ലേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർ പല ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടേയും അഭിപ്രായങ്ങൾ എഴുതി അയച്ചുവരുത്തി; പലതവണയും യോഗങ്ങൾ കൂടി ആലോചിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ നടപടികളുടെ അവസാനം അവർ താഴെ കാണുന്ന നിശ്ചയങ്ങളെ രേഖപ്പെടുത്തി:—

൧) ഹിന്ദിപദങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ, അവയെ ഉപയോഗിക്കണം; ൨) അവയിൽ ഇല്ലാത്തപക്ഷം, മറാത്തി, ഗുജറാത്തി, ബംഗാളി, ഉർഡു എന്നീ ഭാഷകളിൽ തക്കവാക്കുകളുണ്ടെങ്കിൽ, അവയെ സ്വീകരിക്കണം; ൩) അവയിലുമില്ലെങ്കിൽ സംസ്കൃതപദങ്ങൾ; ആ ഭാഷയിൽ വേണ്ട വാക്കുകൾകിട്ടാത്തതാൽ ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കുകൾ

-
- (1) Sri Sayaji Vajātika Sabda Sangrahaṁ (Educational Directors Office, Translator Dept. Baroda)
  - (2) Bangiya Sāhitya Parishat Glossary Scientific terms
  - (3) Hindi Scientific Glossary (The Nagari Paricharini Sabha, Benares)
  - (4) A system of Scientific Terminology, Chemistry, Pt. 1, (Non-metallic elements) Messers A. L. S. & Co. No. 3 Padmanabha Lane, Shambazar, Calcutta.
  - (5) English Maratta Dictionary by Prof. N. R. Ranade, Bombay
  - (6) Malayalam Equevalents of English terms in Physics, Chemistry etc. (8 parts) Government Press, Madras.

ഇവിടെയൊക്കെ മുട്ടിനോക്കിട്ടും കിട്ടാത്ത സന്ദർഭത്തിൽ മാത്രം, പുതിയ പദങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചു അവ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

ഏതു തരത്തിലുള്ള സാങ്കേതികപദങ്ങളേയാണു നമുക്കു നടപ്പിൽ വരുത്തേണ്ടതെന്നുള്ള സംഗതിയെക്കുറിച്ച് വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടത്തിയും, വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ വരുത്തിയും 'സഹൃദയ സമാജം' ആ പശ്ചാത്തമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. വിഷയം ഗുരുതരമായിട്ടുള്ളതാണ്. തെറ്റുപറ്റിപ്പോയാൽ പിന്നെ അതു തേച്ചാലും മാച്ചാലും പോകുന്നതല്ല.

ഒരു ശതാബ്ദത്തിനു മുൻപു ജർമ്മനിയിൽ പരന്ത്രിസ്സ ഭാഷയിലെ ശാസ്ത്രീയപദങ്ങളേയും, അമ്പതു സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പു റഷ്യക്കാർ ജർമ്മൻ വാക്കുകളേയും ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അതതു രാജ്യക്കാർ അവരവരുടെ ഭാഷകളിൽ വേണ്ട വാക്കുകളുണ്ടാക്കി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. ജപ്പാൻകാരും ഇംഗ്ലീഷുകാരും പരന്ത്രിസുകാരും കാലേക്കൂട്ടി ഈ വിധം ചെയ്തു തുടങ്ങി.

നാട്ടുഭാഷ ഉപയോഗിക്കുന്നത് അഭിമാനകരം തന്നെ. ഇപ്പോൾതന്നെ വീടുകളിൽപോലും ഒരു മിശ്രഭാഷ ഉപയോഗിച്ചു നമ്മൾ പലരുടേയും പരിഹാസത്തിനു പാത്രമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇനി സകലശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുക എന്നു വന്നാൽ, മലയാളഭാഷയുടെ കഥ മോശമാകുവാനാണു എളുപ്പം. എന്നാൽ, തനി നാടൻമട്ടായാൽ ഒരു വൈഷമ്യം വരും ഉദാഹരണമായി രസതന്ത്രത്തിൽ കാർബൺ* കരി മതി എന്നു നാം തീർച്ചയാക്കി എന്നു വിചാരിക്കുക. ഈ മാതിരി ആ ശാസ്ത്രത്തിൽ മറ്റു പല ശബ്ദങ്ങളുടേയും കാര്യവും ഇരിക്കട്ടെ. അത്ഥത്തിൽ ഈ പദങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി ശരിയായിരിക്കുമോ? ഇതര ഭാഷകളിൽ ഉപരിപഠനം വേണ്ടിവന്നാൽ, നമുക്കു ബുദ്ധിമുട്ടു നേരിടുന്നതല്ലേ? കരി എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചു സമാസപദങ്ങളുണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ? * വിഷയത്തെ വിശദീകരിപ്പാൻ ഞാൻ അതിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളേയും നോക്കുന്നതാണ്; അതല്ലാതെ, എന്റെ മതം സ്ഥാപിക്കാൻ തുനിയുകയാണെന്ന് ആരും വിചാരിച്ചുപോകരുത്.

ഈ വക വിഷയമതകളെ പരിഹരിക്കുവാനായിരിക്കാം പാശ്ചാത്യന്മാർ പുതുതായ ഒരു രീതിയെ ഈ വിഷയത്തിൽ അവ

* Please look at the great number of Carbon Compounds in Organic Chemistry.

ലംബിച്ചിരിക്കുന്നത്. ചില ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഈ രീതിയുടെ സ്വഭാവത്തെ വെളിയിലാക്കുവാൻ നോക്കാം

	English	French	German
1)	Antimony	Antimoine	Antimon
2)	Iodine	Iode	Iod
3)	Selenium	Selenium	Selen

വാക്കുകളുടെ ധാതുക്കളെ സ്വീകരിച്ച് അവർ അതതു ഭാഷകൾക്ക് അനുരൂപമായ ഒരു വേഷപ്പകർച്ച കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് മേൽ കാണിച്ച ഭാഷകളെ അവർ ഇല്ലായ്മ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇതിനെ പിന്തുടന്നുകൊണ്ട്, ബംഗാളികൾ അന്തമണീകം, ഏതിന, സലിലീനം എന്നിങ്ങനെ ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. ഈ സൂത്രത്തെത്തന്നെ അടിസ്ഥാനമാക്കിട്ടാണ് കേരള പാണിനി, അലങ്കാരം, മഗ്നാസ്യം എന്നു തുടങ്ങിയ വാക്കുകളെ സൃഷ്ടിച്ചത്.

പൂർവ്വസൂരികളുടെ വാക്കുകളേയും പ്രയോഗങ്ങളേയും അനുസരിച്ചാണ് വ്യാകരണം. അതല്ലാതെ ആരും ഒരുവൈയാകരണന്റെ വീട്ടിൽചെന്ന് കേറെ വാക്കുകളെ ഉണ്ടാക്കൂ, ഞാനവയെ ഉപയോഗിക്കാം' എന്നു പറയാറില്ല, എന്നു പതഞ്ജലി മഹാഭാഷ്യത്തിൽ കളിയായി കാര്യം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ തലയിലെഴുത്ത് ആവിധം പോയി ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതായിട്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്. പണ്ടും പലർക്കുവേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്; അല്ലെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു ശ്ലോകത്തിന് അവകാശമില്ലല്ലോ.

ശക്തിഗ്രഹം വ്യാകരണോപമാനകോഷാപ്തവാക്യവ്യവഹാരതത്ത്വവാക്യസ്യ ശേഷാദപിവൃതേവ്ദന്തി സാന്നിധ്യതഃസിദ്ധപദസ്യവൃദ്ധഃ

നമ്മുടെ സാങ്കേതികശബ്ദകോശം ചുവടെ കാണിച്ചതരത്തിലായാൽ എന്താണു വിരോധം എന്നുലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

barbon=കാരവന, കല്പരം, കരി.

അതായത്, ഇംഗ്ലീഷ് പദം; പിന്നെ നമ്മുടെ സാങ്കേതികശബ്ദം; അതിനെത്തുടർന്ന് സംസ്കൃതത്തിലും നാടോടിഭാഷയിലും ഉള്ള വാക്കുകൾ; സാങ്കേതികപദം ഒന്നു പാടുള്ളു. ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം അതേ ഉപയോഗിച്ചുകൂട്ടു. ഈ വക വിധികളെ ആധാരമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ബുക്കുകളെ മാത്രമേ പാഠപുസ്തകക്കമ്മിറ്റികൾ എടുക്കുകയുള്ളൂ എന്നുവെച്ചാൽ കഴിഞ്ഞല്ലോ.

സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങളെ തേടിപ്പിടിക്കുവാൻ വലിയ ശ്രമം വേണ്ടിവരികയില്ല. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം, ശില്പശാസ്ത്രം, ഗണിതശാസ്ത്രം, ആയുർവ്വേദം മുതലായവയിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും ധനപന്തരിനിഘണ്ടു, നിഘണ്ടുശേഖരം മുതലായ നിഘണ്ടുക്കളും മറ്റും നമ്മളെ നല്ലപോലെ സഹായിക്കാതിരിക്കയില്ല.

ഒരു വാക്കുകൂടി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഇന്നാൾ എവിടെയോ Electro-plating എന്നതിന് "വിദ്യുത്പൂച്ച" എന്നും, Energy-ക്ക് പ്രാപ്തി, പ്രചർത്തനശക്തി, സത്വം എന്നും, University-ക്ക് വിദ്യാപീഠം, ശാരദാപീഠം എന്നും എഴുതുകണ്ടു. University-ക്ക് ഒരു സാങ്കേതികശബ്ദനിഘണ്ടുവിൽ സ്ഥാനമുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ സർവ്വകലാശാല എന്നു എല്ലാവരും പറഞ്ഞു വരുന്ന വാക്കു ചോദിക്കുകയല്ലേ നല്ലത്? പ്രകൃതിവിജ്ഞാനീയത്തിൽ Energy എന്ന പദത്തിന് ഇത്ര വളരെ അർത്ഥങ്ങളുണ്ടോ? ആകൃതികണ്ടാലധികം "പേയ" എന്നേ "വിദ്യുത്പൂച്ചി"നെപ്പറ്റി പറയാൻ തോന്നുന്നുള്ളൂ. ഈ വക സൂനതകളൊന്നും നമ്മുടെ പുസ്തകത്തിലുണ്ടാകരുത്.

രണ്ട. ചട്ടമ്പിസ്വാമിതിരുവടികൾ

(മുഖവുര)

അറിവുള്ള കേരളീയരുടെ ഇടയിൽ ചട്ടമ്പിസ്വാമികളെ അറിയാത്തവർ ചുരുങ്ങും. സ്വാമികളെ നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരിൽ അദ്ദേഹത്തെ നമസ്കരിക്കാത്തവർ ഉണ്ടാകുമെന്നും തോന്നുന്നില്ല. പല പണ്ഡിതന്മാരുടേയും പരിചയം സമ്പാദിക്കുവാൻ എനിക്കു ഭാഗ്യം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റു പല വിദ്വാന്മാരുടേയും ജീവചരിത്രങ്ങളെ ഞാൻ വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ വിവിധവും അഗാധവും ആയ ജ്ഞാനത്തിൽ സ്വാമികളെ അതിശയിക്കുന്ന ഒരു ബുദ്ധസ്തമൻ ആധുനികകാലത്തു ഉണ്ടായിരുന്നതായി എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവഗുണവും ജീവകാരുണ്യവും അറിഞ്ഞസാധാരണങ്ങളായിട്ടുള്ളവയായിരുന്നു. കറകളുത്തെ തങ്കംപോലെ അചലമായ ബ്രഹ്മാനന്ദാനന്ദ്രതികൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ശോഭിച്ചുകൊണ്ടു്

ഇരുന്നു. ചട്ടമ്പിപോയി ബ്രഹ്മശ്രീ ഷൺമുഖദാസനും പരമഭട്ടാരശ്രീ ചട്ടമ്പിസ്വാമിതിരുവടികളുമായിത്തീർന്നു. അനവധി വിബുധന്മാരുടെ ആരാധനയ്ക്കു ഇക്കാലത്തു ഓരോ പാത്രമായി തീരേണമെങ്കിൽ ആ ആളിൽ എത്രമാത്രം ഗുണഗണങ്ങളുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നു ഉറപ്പാക്കുന്നതിനു വലിയ പ്രയാസമുണ്ടാകുകയില്ല.

ആളെ കണ്ടാൽ അപ്രതിരൂപനെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ആ ഡംബരങ്ങളൊന്നുംതന്നെയില്ല. രണ്ടു മുണ്ടും അയ്യമ്പൊന്നുകൊണ്ടുള്ള ഒരു മോതിരവും ഒരു പഴയ കടയുമെ തന്റെ സ്വത്തായി അദ്ദേഹം കൊണ്ടു നടന്നിരുന്നുള്ളു. എനിക്ക് വളരെക്കാലത്തെ പരിചയത്തിനു അവസരം ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്നാൽ അന്യേഷം കാണുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീർത്തിയുമായി എനിക്കു നല്ല പരിചയമായിരുന്നു. പരിചയമായതിൽപിന്നെ അദ്ദേഹം എറണാകുളത്തുവന്നാൽ, കമാരാലയത്തിൽ വരാതെ ഇവിടം വിടാറില്ല. എന്റെ മഠത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ആശ്രമവാസസുഖം ഉണ്ടെന്നു പലക്കുറി പറഞ്ഞു. എന്റെ ഭാര്യയേയും എന്നേയും അദ്ദേഹം അനുഗ്രഹിച്ചു കൃതാർത്ഥന്മാരാക്കിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൊരു ആത്മപ്രശംസയില്ല. കടലിൽനിന്നായാലും കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നായാലും കൊള്ളാം, സ്വാമിക്കു ഹിതമല്ലാതിരുന്നാൽ കൂസൽകൂടാതെ അദ്ദേഹം എറങ്ങിപ്പോയിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല; ദുഷ്ടാന്തങ്ങളുമുണ്ട്.

ആളുകളായി പെരുമാറുന്ന രീതി കണ്ടാൽതന്നെ, സ്വാമി ഒരു മഹാനാണെന്നു തീർച്ചയാക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കുട്ടികളെ സ്വാമിക്കു വലിയ കാർഷ്യമായിരുന്നു. അവരായി ഇടപെടുന്ന സമയം, ഈ യോഗിവർണ്ണ കേവലം ഒരു കളിക്കുട്ടിയുടെ ലീലാവിനോദങ്ങളെ കാണിച്ചുതുടങ്ങും. എത്ര ദുർവ്വാശിക്കാരനായാലും സ്വാമിക്കടിമപ്പെടാത്ത ബാലനെ കാണാൻ പ്രയാസം. മരിച്ചു ഗുരുതരങ്ങളായ സംഗതികളെക്കുറിച്ചു ആലോചിക്കുകയോ പ്രസംഗിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ, സ്വാമിയുടെ സ്തോഭം തീരെ മാറിയിരിക്കും. നേരമ്പോക്കുകൾ പറയുന്നതിൽ സ്വാമി അഭിപ്രീതിയുണ്ടായിരുന്നു. എനിക്കു ചിരിക്കുവാൻ വശമില്ലെന്നായിരുന്നു സ്വാമിയുടെ ആക്ഷേപം. ആരുമില്ലെങ്കിൽ, തല അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും അട്ടി, വിശിക്കൊണ്ട് ചിന്താമഗ്നനായി മലൻ കിടക്കും. സ്വാമിയുടെ പ്രജ്ഞ എവിടെയോ പതിഞ്ഞിരിക്കും. വീശലും തലകുലക്കലും സ്വാമി ഓർമ്മയോടുകൂടി ചെയ്യുന്ന ക്രിയകളല്ലായിരുന്നു. അപ്പോൾ ആരുചെന്നാലും പെട്ടെന്നറിഞ്ഞു എന്നും വരില്ല. ഏകാഗ്രതയുടെ ശക്തി അത്രയ്ക്കുണ്ടായിരിക്കും.

എറണാകുളത്തു് ഒരു സ്രീസമാജമുണ്ടു്. ഒരുകാലത്തു അതിന്റെ കാര്യാലംബി എന്റെ ഭാര്യയായിരുന്നു; അന്നൊരനാൾ സ്വാമി ഇവിടെ വന്നിരുന്ന സമയം സ്രീകൾക്കു് ഉപയോഗപ്രദമായൊരു പ്രമേയത്തെക്കുറിച്ച് ഉപന്യസിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു് അപേക്ഷിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിന്നുമുമ്പു പ്രസംഗം നടത്തിയില്ലെന്നും മറ്റുമുള്ള ന്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഒഴിയുവാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നുള്ള മട്ടിൽ ഭാര്യ പ്രാർത്ഥിച്ചതുടങ്ങിയപ്പോൾ, ഭക്തവത്സലനായ അദ്ദേഹം പ്രസാദിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിഷയം പ്രപഞ്ചത്തിൽ സ്രീപുരുഷന്മാർക്കുള്ള സ്ഥാനം എന്നതായിരുന്നു.

സമാജസ്ഥലത്തുനിന്നു നേരേ മറുതലേക്കു വന്ന തന്റെ ആശ്രയസ്ഥാനമെന്നു പറഞ്ഞുവന്ന ചാരുകസേരയിൽ കിടന്നു; എന്നിട്ടു അന്നു ആരോ അവിടെവെച്ചു പാടിയ ഒരു പാട്ടു ഹിന്തുസ്ഥാനി, തെലുങ്കു്, കണ്ണാടകം, ദേശ്യം എന്നിമട്ടുകളിൽ സ്വാമിതന്നെ പാടിത്തുടങ്ങി. താളത്തിനു മോതിരവും സഹായിച്ചു താളമേളക്കോപ്പായിട്ടാണു അതിനെ കൊണ്ടുനടന്നിരുന്നതെന്നു ഞാൻ സംശയിക്കാറുണ്ടു്. ശ്രുതിയിലൊ, താളത്തിലൊ അല്പം തെറ്റിയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു മേലൊക്കെ ചുട്ടുനിറം എന്നു സ്വാമിപറയാറുണ്ടു്. സംഗീതത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനത്ര ജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു. സ്വാമി ചില കീർത്തനങ്ങൾ പാടുന്നതുകേട്ടാൽ, നാസ്തികന്മാർക്കുകൂടി ഇശ്വരപരഭക്തിയോ തപോമയമായ വികാരമൊ ഉണ്ടാകുന്നിരിക്കുകയില്ല. “ചിലർ വിലയ്ക്കു മന്ത്രം വില്ക്കാൻ നടക്കുന്നുണ്ടത്രെ. കഷ്ടം! കല്യാണിഅമ്മ അവരോടു വാങ്ങേണ്ട. ഒരു നല്ല വിളക്കുകൊളത്തി തെളിയിച്ചുവെച്ചു, സുഗന്ധപുഷ്പങ്ങളെ ഭക്തിയോടുകൂടി അതിന്റെ മുമ്പിൽ ഭഗവതിക്കായിവെച്ചു, വീണയുടെ തന്ത്രികളെ പതുക്കെ മീട്ടി, ലളിതാസഹസ്രനാമം ഇങ്ങനെ ദിവസവും പാരായണം ചെയ്താൽ സ്വാഭാദീപ്തങ്ങളും സുലഭമായിക്കിട്ടും” എന്നു പറഞ്ഞു ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം അതു ചൊല്ലേണ്ടമാതിരി ഉപദേശിച്ചുകൊടുത്തു. അതോർക്കുമ്പോൾ, ഇതാ ഇപ്പോഴും എനിക്കു രോമാഞ്ചം ഉണ്ടാകുന്നു.

ഒരിക്കൽ വഴിയാത്ര ചെയ്യുന്നസമയം, സ്വാമി അടുത്തൊരു മഹാക്ഷേത്രത്തിൽ ഉത്സവബലിക്കു പാണികൊടുത്തതായി കേട്ടു. അമ്പലക്കുളത്തിൽപോയി കുളിച്ചു അകത്തുചെന്നു, കൊട്ടിയിരുന്ന മാരാരു് എന്തെന്നറിയുന്നതിനുമുമ്പു, തിമില വാങ്ങി സ്വാമി കൊട്ടിത്തുടങ്ങി. ശ്രീഭൂതബലിക്കു തുവിയിരുന്നതു പ്രായവും പരിപൂർണ്ണമായ ഒരു താന്ത്രികനായിരുന്നു. കൊട്ടു മാറിക്കേട്ടപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ഒന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കി മുറയ്ക്കു തുവാനും തുടങ്ങി. രണ്ടു

പേർക്കും ബഹുരസമായി; ഭൂതഗണങ്ങളും അന്നു ഇരുപരേയും നല്ല പോലെ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണം. ഉച്ചതിരിയുന്നതോടുകൂടി കഴിയാറുള്ള ക്രിയ സന്ധ്യാകാലമായിട്ടും അവസാനിക്കാതെ ആയപ്പോൾ, ക്ഷേത്രാധികാരികൾ ഇതിനു വെളിച്ചെണ്ണയ്ക്കു വകയില്ലെന്നും മറ്റും സങ്കടം പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയതു കണ്ടു, തിമില മാരാനു തിരിച്ചു കൊടുത്തു സ്വാമി പോരുകയും ചെയ്തുവത്രെ. കന്നിക്ഷര കൈത്തണ്ടിന്മേൽ വെച്ചു, അതു വിഴാതെ കൊട്ടി പഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു മുമ്പറഞ്ഞ സംഭവത്തെ വർണ്ണിച്ച സന്ദർഭത്തിൽ സ്വാമി പറയുകയുണ്ടായി.

അവനവന്റെ ജീവിതത്തിൽ നടത്തിട്ടുള്ള ഈ വക സംഗതികളെ അപൂർവമായിട്ടു ചുരുക്കം പേരോടു മാത്രമേ സ്വാമി പറയാറുള്ളൂ എന്നാണു കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. മുൻപ്രസ്താവിച്ച സംഗതികൾക്കും പുറമെ, അദ്ദേഹം ഒരു ഭരികുടുംബത്തിലെ അംഗമായിരുന്നു എന്നും, അമ്മ അടിച്ചുതളിച്ചിരുന്ന ഭവനത്തിലെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതു കേട്ടാണു് ആദ്യം അക്ഷരാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നും, ശീലഗുണമില്ലാതെ തെണ്ടിത്തിരിഞ്ഞു നടന്നിട്ടുണ്ടെന്നും ദേശസഞ്ചാരംചെയ്തു ശാസ്ത്രജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചതിനാൽ, ശ്രീ സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയുടെ പ്രീതിക്കായി ഉപവസിച്ച് ധ്യാനിച്ചിരുന്നിട്ടുണ്ടെന്നും ഓരോ അവസരങ്ങളിലായി സ്വാമി എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്.

സമാജത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തെ ഒന്നുകൂടി സ്മരിക്കട്ടെ. അതിങ്ങനെയാണു് ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതു്.—“മൂലപ്രകൃതിയും ബ്രഹ്മചൈതന്യവും അത്രെ സകല ചരാചരങ്ങളുടേയും മാതാപിതാക്കന്മാരായിരിക്കുന്നത്. ബ്രഹ്മസാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടു മൂലപ്രകൃതി ചേഷ്ടിച്ചു നിത്യപരമാണുക്കൾ തമ്മിൽ സംയോഗവിശ്ലേഷങ്ങളുണ്ടായി സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ സകലതും നിറവേറ്റിപ്പോകുന്നു. പ്രപഞ്ചനിർമ്മാണം ബ്രഹ്മപ്രകൃതികളുടെ സംയോഗംനിമിത്തമാണെന്നതു് “അ”കാരരൂപംകൊണ്ടു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം. “അ”കാരം ബ്രഹ്മമൂലപ്രകൃതി (ശിവശക്തി) കളുടെ സംയോഗം കൊണ്ടുണ്ടായ ശബ്ദമായിട്ടാണു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പിന്നീടു വ്യവഹാരോചിതമായുണ്ടായിട്ടുള്ള സകല ശബ്ദപ്രപഞ്ചവും, വാക്പ്രപഞ്ചവും ഭാഷാപ്രപഞ്ചവും ആ ആദ്യ “അ”കാരത്തിൽ നിന്നുണ്ടായതാണു്. മിക്ക ഭാഷകളിലും ഈ “അ”കാരം എഴുതുന്നതിൽ ഈ തത്വം അടക്കിയിട്ടുണ്ടു്. ഈ അക്ഷരം എഴുതുന്ന ചിഹ്നം ആകെ ഒന്നായിരുന്നാലും, അതിൽ മേൽപകു്, കീഴ്പകു്, എന്നു രണ്ടുഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടു്. മേൽ പകു്

ബ്രഹ്മത്തെ, അതായതു പുല്ലിംഗത്തെ, കുറിക്കുന്നതും കീഴ്പങ്കു മൂലപ്രകൃതിയെ, അതായതു സ്ത്രീലിംഗത്തെ, കുറിക്കുന്നതും ആകുന്നു. ഈ രണ്ടു പങ്കുകളും വെച്ചുറെറുക്കുന്ന അവസരത്തിൽ, അവയ്ക്ക് ഈ ലിംഗവ്യത്യാസമൊ വാക്യവാചകപ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള ശക്തിയൊ ഇല്ല. അവയുടെ സംയോഗത്തിൽ മാത്രമേ ഒരു പൂർണ്ണശബ്ദവും അക്ഷരവും ആയിത്തീർന്നു മറ്റു ശബ്ദങ്ങളെ ജനിപ്പിച്ചും അവയോടുചേർന്നു ഭാഷാപ്രപഞ്ചം ഉണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. കാലക്രമത്താൽ ഈ ആദ്യ “അ” കാരത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഇപ്പറഞ്ഞ തത്വം മറച്ചുവെച്ചു. അതിനുള്ള കാരണമെന്തെന്നാൽ, ഓരോ ഭാഷയും പ്രൗഢാവസ്ഥയിൽ എത്തിയതിന്റെ ശേഷം, അതിന്റെ യഥാർത്ഥമർത്ഥസ്ഥാനം ഗോപ്യമായി വെക്കേണ്ടതായും അതിനിന്നിട്ട് കേവലം കാര്യങ്ങളിൽ പ്രയോജനമില്ലാത്തതായും വന്നുചേർന്നു എന്നുള്ള സംഗതിയാണ്.”

സമാജത്തിന്റെ പിറേറന്നാൾ ഈ വിഷയത്തെ ഒന്നുകൂടി വിശദീകരിച്ചു് ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതരികയുണ്ടായി. “അകാരം ചില്ലറയായ ഒന്നല്ല. അതിന്നുനാശമില്ല; അതല്ലെ അക്ഷരമെന്നു് അതിനു് പേരിട്ടതു്? പ്രണവത്തിലെ ആദ്യ അക്ഷരം അതല്ലെ? ഒന്നും കാണാതെയൊന്നോ ഭഗവാൻ ‘അക്ഷരാണാം അകാരോസ്തി’ എന്നു് ഗീതയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്.” എന്നിങ്ങനെയാണ് വിവരണം തുടങ്ങിയതു്. പിന്നീടു് സംസ്കൃതം, ദ്രാവിഡഭാഷകൾ നാലു്, ഗ്രീക്ക്, ഇംഗ്ലീഷ്, അറബി, ഹിബ്രു എന്നിവയിലെ അകാരരൂപങ്ങളെ എഴുതി അവയുടെ ഭാഗങ്ങളെ വേർതിരിച്ചുകാണിച്ചു് ഓരോതരം ലിപികളെക്കുറിച്ചു് ചിലതെല്ലാം പറഞ്ഞുതരികയുണ്ടായി.

സ്വാമിക്ക് തമിഴ്, സംസ്കൃതം, മലയാളം എന്നിവയിൽ അനിതരസാധാരണമായ പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായിരുന്നു. കൊറാൻ ഓതുന്നതുകേട്ടാൽ, സ്വാമി ഒരു മെഴുവെ അല്ലെന്നാൽ പറയുകയില്ല. സ്വാമിക്ക് ഇന്നതിന്റെ കൂടെന്നു പറയുവാൻ എന്നാൽ പ്രയാസമാണ്. ഏതുവിഷയത്തെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചാലും, പ്രമാണസഹിതം അതിനു് സമാധാനം പറയുന്നതായിട്ടാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. വിഷയത്തിനു കഠിനവും കൂടുംതോറും അതിനെ ശ്രോതാക്കൾക്ക് എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള സ്വാമിയുടെ സന്തോഷസമ്മിശ്രമായ ശ്രമം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. ഇങ്ങനെയുള്ള അവസരങ്ങളിലാണ് വേദങ്ങൾ, ശാസ്ത്രങ്ങൾ, പുരാണങ്ങൾ, കലകൾ, ഇതര ഭാഷാസാഹിത്യങ്ങൾ മുതലായവയിലുള്ള സ്വാമിയുടെ പരിചയവും പാടവവും കാണുക. സ്വാമിക്ക് വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിലും പരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു

പ്രത്യേകം എടുത്തുപറഞ്ഞിട്ട് ആവശ്യമില്ലായിരിക്കും. എന്നാൽ അതിനെ പലപ്പോഴും ഫലപ്രദമായവിധം പ്രയോഗിച്ചിരുന്നു എന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്നത് അപ്രകൃതമാകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. സ്വാമിക്ക് തമിഴിന്റെനേരേ കുറച്ചധികം പ്രതിപത്തിയുണ്ടോ എന്നുള്ള സംശയം എനിക്കു ചിലപ്പോഴൊക്കെ തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. തമിഴുസംസ്കരിച്ചതാണ് സംസ്കൃതമെന്നായിരുന്നു സ്വാമിയുടെ മതം. അതിനെക്കുറിച്ചൊരു ചെറിയ പ്രബന്ധം സ്വാമി രചിച്ചിട്ടുള്ളതായും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

നേരം കളയുവാൻ വല്ലതും എഴുതുകയെന്നു സ്വാമി വെച്ചിരുന്നുള്ളു. അതല്ലാതെ ബുക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി ഒരു ബഹു മതിനേടണമെന്നുള്ള മോഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ കൂടിക്കുന്നുപോയിട്ടില്ലായിരുന്നു. വല്ല കുട്ടികളും എഴുതി ഇട്ടിട്ടുള്ള പൊട്ടക്കടലാസ്സിന്റെ മറവശത്തു വിലപിടിപ്പിച്ച സംഗതികളെ തേയാത്ത പെൻസിൽകൊണ്ട് എഴുതി ഓരോ ദിക്കിലിട്ടു പോകുകയായിരുന്നു പതിവ്. ഈ നടപടികൊണ്ട് എത്ര വിലപിടിപ്പിച്ച കൃതികൾ പോയിട്ടുണ്ടെന്നാക്കറിയാം? “പ്രാചീനമലയാളം” പോകാതെ കിട്ടിയത് നമ്മുടെ ഭാഗ്യം. അതുപോലെതന്നെ, ഇതിലെ ശ്രീചക്രപൂജാകൽപ്പത്തിന്റെയും ദേവീമാനസപൂജാസ്തോത്രത്തിന്റെയും വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ കിട്ടിയതും കേരളീയരുടെ സൂകൃതം എന്നുവേണം പറയുവാൻ. * ശ്രീചക്രരാജനിലയയായിരിക്കുന്ന ദേവിയെ എല്ലാ മലയാളികളും സേവിക്കേണമെന്നായിരുന്നു സ്വാമിയുടെ സിദ്ധാന്തം. അതുകാരണമായിരിക്കാം ഇവയെ സൂക്ഷിച്ചു, ആദ്യത്തേതിനെ തച്ചടയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയേയും രണ്ടാമത്തേതിനെ എന്നേയും അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

പ്രപഞ്ചത്തിന്റെയും മഹാക്ഷേത്രങ്ങളുടേയും മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെയും ഘടനാരീതിയ്ക്ക് സാദൃശ്യമുണ്ടെന്നാണല്ലോ യോഗികളുടെ മതം. ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുള്ള സകലതും പിണ്ഡാണ്ഡത്തിലുള്ളതായി സങ്കല്പിച്ചിട്ട് ഇവതമ്മിൽ ഐക്യമുള്ളതായും തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടും പഞ്ചവിംശതിതത്വപാതമകളെന്ന് ഇനി പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയേണ്ടാവശ്യമില്ലല്ലോ.

* ഈ രണ്ടുവ്യാഖ്യാനങ്ങളും ഓരോ സന്ദർഭത്തിൽ സ്വാമികൾ പറഞ്ഞുകൊടുത്ത ചില ശിഷ്യന്മാരക്കൊണ്ട് എഴുതിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്; എഴുതിക്കഴിഞ്ഞതിന്റെശേഷം സ്വാമികൾ പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നറിയുന്നില്ല. അതിനാൽ വല്ല പിഴകളും വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പണ്ഡിതാംഗ്രേസരനായ സ്വാമിതിരുവടികൾ ഉത്തരവാദിയല്ലെന്നറിയിച്ചുകൊള്ളുന്നു. പ്ര:

സൃഷ്ടിസംഹാരകർത്താന്റെ ഭൂമന്റെ ശശിഭാസ്കരന്റെ
നഭോ വായുശ്ച വഹ്നിശ്ച ജലം പൃഥ്വി തഥൈവ ച
ത്രൈലോക്യേ യാനി ഭൂതാനി താനി സർവ്വാണി ഭേദതഃ

ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുള്ള സകല ശക്തികളും പിണ്ഡാണ്ഡത്തിലും ഉണ്ട്. ഇവ ഇച്ഛാജ്ഞാനക്രിയാശക്തികൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നു. ശാസോച്ഛാപാസംചെയ്ത രക്തശുദ്ധി വരുത്തുന്നതും, ഹൃദയത്തിന്റെ സങ്കോചവികാസങ്ങളാൽ ഭേദത്തിലെല്ലാം രക്തത്തെ പ്രവഹിപ്പിക്കുന്നതും ക്രിയാശക്തിയാലാകുന്നു ശബ്ദ സ്പർശരൂപരസഗന്ധാദികളെ അറിയുന്നത് ജ്ഞാനശക്തിയാലാകുന്നു. ഓരോരുത്തരുടെ ഇഷ്ടമനുസരിച്ച കൃത്യാകൃത്യങ്ങളെ ചെയ്യിക്കുന്നത് ഇച്ഛാശക്തിയാകുന്നു. ബ്രഹ്മാണ്ഡചക്ഷത്തിങ്കൽ, മഹോദധി തരംഗരഹിതമായി, ശാന്തമായി ഭവിപ്പിക്കുന്ന സാധകന്റെ ഇച്ഛയ്ക്കു ഇച്ഛാശക്തി എന്നുപേർ. സകല സംസാരബന്ധങ്ങളും നശിക്കുന്നത് ജ്ഞാനശക്തിയാലും, ഈ പ്രപഞ്ചം ഉരുദവിക്കുന്നത് ക്രിയാശക്തിയാലും ആകുന്നു. മനുഷ്യശരീരത്തിൽ ഇച്ഛാജ്ഞാന ക്രിയാശക്തികൾ, പ്രവർത്തിക്കുന്നത് സ്നായുമണ്ഡലം, അല്ലെങ്കിൽ നാഡീമണ്ഡലംവഴിക്കാകുന്നു. നാഡികളിൽക്കൂടി പ്രവഹിക്കുന്ന ശക്തികളാണ് ഭേദത്തിലെ സമസ്തവ്യാപാരങ്ങൾക്കും ഫേതുവെന്നു നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാകുന്നു. പുറമേകാണുന്ന മൂക്കു്, നാക്കു്, ചെവി, കണ്ണു മുതലായവയിൽനിന്നു് ഓരോ തലന്താരിലും ചെറുതായ നാഡികൾ ഉള്ളിലേക്കുചെന്നു് മസ്തിഷ്കമെന്ന തലച്ചോറിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. മസ്തിഷ്കത്തിൽ ഓരോ ഇന്ദ്രിയങ്ങളിൽ നിന്നും ചെന്നുചേരുന്ന നാഡികളുടെ വിശ്രാമപ്രദേശങ്ങൾക്കു് ചക്ഷുരിന്ദ്രിയകേന്ദ്രം, ശ്രോത്രേന്ദ്രിയകേന്ദ്രം, രസനേന്ദ്രിയാദികേന്ദ്രം എന്നിങ്ങനെ പേരുകൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. തണ്ടെല്ലിന്റെ ഉള്ളിൽക്കൂടി മേല്പോട്ടുചെന്നു് തലയോടിന്റെഅകത്തുള്ള മസ്തിഷ്കത്തിൽ വ്യാപിക്കുന്ന ഇഡ, പിംഗള, സുഷുമ്ന എന്നീ മൂന്നു പ്രധാന നാഡികൾക്കു് പുറമെ, ഭേദത്തിൽ മുഴുവനും വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന എഴുപത്തിരായിരം ഉപനാഡികൾ ഉണ്ടു്. ഈ ഉപനാഡികൾ എല്ലാം പുറപ്പെടുന്നത് ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നല്ലെന്നു് പ്രത്യേകം പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ. ഇവ പുറപ്പെടുന്നത് മൂലാധാരം, സ്വാധിഷ്ഠാനം, മണിപൂരം, അനാഹതം, വിശുദ്ധി, ആജ്ഞാ എന്നീ ആറുസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നാകുന്നു. ഈ ഷട്ചക്രങ്ങൾ, ഗുഭം, നാഭി, ഹൃദയം, കണ്ഠം, ഭൂമദ്ധ്യം എന്നിവയുടെ അടുത്തുള്ള സിരാപാശങ്ങളിൽ (സുഷുമ്നാമർഗ്ഗത്തിൽ) സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായി ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു.

ആധാരം തുടമിത്യം സ്വാധീഷ്ഠാനന്ത ലൈംഗികം
മണിപൂരം നാഭീദേശേ ഹൃദയസ്ഥമനാഹതം.

വിശുദ്ധിഃ കണ്ഠകൂപേ ച ആജ്ഞാചക്രതു മസ്തകേ.

ഈ ചക്രങ്ങളെക്കുറിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട മറുചില സംഗതികളെ ചുരുക്കി ഒരു പട്ടികയായി താഴെ ചേർന്നു.

ഏകദേശ സ്ഥാനം	ഭൂതപദങ്ങൾ	ധാരകൾ	
1. മുലാധാരം	ഗുഹ	ര	പൃഥ്വി
2. സ്വാധീഷ്ഠാനം	ഗുഹസ്ഥാനം	൩	അഗ്നി
3. മണിപൂരം	പൊക്കം	൪	തേജസ്സ്
4. അനാഹാരം	ഹൃദയം	൫	വായു
5. വിശുദ്ധി	കണ്ഠകൂപം	൬	ആകാശം
6. ആജ്ഞാ	മുഖം	൭	മനസ്സ്

സഹസ്രാരം സഹസ്രഭുജമലം തുരീയകൂടം ശ്രീബിജം

“ജ്ഞാനപ്രകാശങ്ങളായും പ്രവൃത്തികാരണങ്ങളായും ഉള്ള എല്ലാ ശക്തികളുടേയും നാഡികളുടേയും ഉദയഭ്രമി മസ്തിഷ്കമാകുന്നു. ഈ മസ്തിഷ്കത്തെത്തന്നെയാകുന്നു പൂർവാചാര്യന്മാർ സഹസ്രഭുജമലം എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. “ഞാൻ കണ്ടു”, “ഞാൻ കേട്ടു” എന്നിങ്ങനെയുള്ള ജ്ഞാനപ്രകാശങ്ങളായ സകലവാക്യങ്ങളിലേയും “ഞാൻ” ആത്മാവാകുന്നു. സമസ്തജ്ഞാനേന്ദ്രിയകേന്ദ്രങ്ങൾക്കും സാമാന്യമായ മദ്ധ്യകേന്ദ്രവും യോഗികളുടെ ബിന്ദുസ്ഥാനവും ഇതുതന്നെ. സഹസ്രഭുജമലവും ഇതുതന്നെ.” “സകലജഗൽസൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരത്തെ ചെയ്യുന്ന ഇച്ഛാജ്ഞാനക്രിയാശക്തികളുടെ ആദിമനിവാദഭ്രമിയായതുകൊണ്ട് ഇതിനെ ശ്രീചക്രം എന്നും പറയുന്നു. സഹസ്രഭുജമലത്തിൽ ആത്മസപരൂപനായ പരമശിവൻ നിവാസത്തെ ചെയ്യുന്നു എന്നു നാം അറിഞ്ഞുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.” ബ്രഹ്മശ്രീ ഇലപ്പിള്ളി സുബ്രഹ്മണ്യശാസ്ത്രികൾ ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് ഉപന്യസിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു ചില ഭാഗങ്ങളെ ഇവിടെ ചേർന്നു:—

“ശ്രീചക്രരൂപേണ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ട സഹസ്രഭുജമലം സൂക്ഷ്മതരവും ഈ മുന്പറഞ്ഞ ഷഡാധാരചക്രങ്ങൾ അതിന്റെ സൂക്ഷ്മമാ

യ അഭിവൃക്തിയും ആകുന്നു. സഹസ്രദളകമലാ പഞ്ചവിംശതി തതപാത്മകമാകുന്നു. ഈ ഇരുപത്തിയഞ്ച് തതപത്തിൽ മായാ ശുദ്ധവിദ്യാ ഈശ്വരൻ ഭാഗീവരൂപമായ നാലു തതപങ്ങൾ സഹ സ്രദളകമലത്തിൽതന്നെ സഭാ അവ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അവശിഷ്ട ങ്ങളായ ഇരുപത്തിഒന്നു തതപങ്ങൾ സഹസ്രദളകമലത്തിന്റെ സൂ ക്ഷ്മാഭിവൃക്തിയായ ഷഡാധാരചക്രങ്ങളിൽ ക്രമേണ അഭിവൃക്ത ങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അഭിവൃക്തിക്രമത്തെ അനുസരിച്ച് ആജ്ഞാ ചക്രം മനസ്സതപാത്മകമെന്നും വിശുദ്ധിചക്രം ആകാശതതപാത്മ കമെന്നും ഇത്യാദി ക്രമേണ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മനസ്സ് എന്നതു പഞ്ചജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളുടേയും പഞ്ചകർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളുടേയും ഉപ ലക്ഷണമാകുന്നു. അതിനാൽ സൂക്ഷ്മതരൂപേണ സഹസ്രദളകമ ലത്തിൽ അവ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പഞ്ചജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങൾ, പഞ്ച കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങൾ, മനസ്സ്, പഞ്ചതന്മാത്രകൾ, പൃഥ്വ്യാദി പഞ്ച ഭൂതങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ഇരുപത്തിഒന്നു തതപങ്ങൾ ആജ്ഞാച ക്രാദി മൂലാധാരപർവ്വന്തമുള്ള ഷഡാധാരചക്രങ്ങളിൽ സൂക്ഷ്മരൂ പേണ അഭിവൃക്തങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. ഈ ഷഡാധാരചക്രങ്ങ ളുടെ സ്ഥൂലാഭിവൃക്തിയാകുന്നു നാഡീപടലങ്ങൾ. ഈ ദേഹം ഇവയുടെ സ്ഥൂലതരാഭിവൃക്തിയും ആകുന്നു. അതിനാൽ സഹസ്ര ദളകമലം സൂക്ഷ്മതരം, ഷഡാധാരചക്രങ്ങൾ സൂക്ഷ്മങ്ങൾ, നാഡീ പടലങ്ങൾ സ്ഥൂലങ്ങൾ, ഈ ദേഹം സ്ഥൂലതരം എന്നിങ്ങനെ യുള്ള അഭിവൃക്തിക്രമത്തെ അറിഞ്ഞുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.”

“ശക്തികളെ ജ്ഞാനശക്തി, ക്രിയാശക്തി എന്നു രണ്ടു പ്രകാരത്തിൽ ഭാഗിക്കുകയും അതൽ ക്രിയാശക്തി ഐച്ഛികീ എന്നും അനൈച്ഛികീ എന്നും രണ്ടുവിധത്തിൽ ആകുന്നു എന്നു പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതിൽ അനൈച്ഛികങ്ങളായ ക്രിയാശക്തികൾ എന്നു അന്ധതാമിസ്രങ്ങൾ; നമ്മുടെ ഉച്ഛ്വയം അ നുമതിയും അറിവും കൂടാതെ ദേഹത്തിൽ നടക്കുന്ന സമസ്തകാര്യ ങ്ങളും നമുക്ക് അന്ധകാരമയങ്ങൾ ആണല്ലോ? ഈ ശ്രേണി സർവ്വ നികൃഷ്ടമായതിനാലിതിന്റെ അധിവാസഭൂമി സർവ്വോഭാഗത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അഭിവൃക്തിക്രമത്തിലും ഉൽപാദനങ്ങളായ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളേക്കാൾ ഇതു ഘനതരവും ആകുന്നു. അതിനാൽ അന്ധതാമിസ്രലോകം എന്നാൽ അനൈച്ഛികശക്തികളുടെ അധിവാസഭൂമി എന്നു താല്പര്യമാകുന്നു. ഇതുതന്നെ ആഗോള ഖണ്ഡം. ഈ ശക്തികളുടെ സമഷ്ടിതന്നെയാണു് അഗ്നിതേജന വണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. ജ്ഞാനപൂർവ്വം ദേഹത്തിൽ നടക്കുന്ന സമസ്തക്രിയകളും മിശ്രങ്ങളാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇവിടെ ജ്ഞാനം എന്ന പ്രകാശവും ക്രിയാ എന്ന ഇരുളും ഉണ്ടു്. ഇപ്ര

കാരമുള്ള ശക്തികളുടെ അധിവാസഭൂമിതന്നെ മിശ്രലോകം; ഇതു തന്നെ സൗരഖണ്ഡം. ഐഹികങ്ങളായും അനൈഷ്ഠികങ്ങളായും മുള്ള ഉഭയവിധക്രിയാശക്തികളുടെ സമഷ്ടിക്കു സൂര്യൻ എന്നു പേർ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അഗ്നി സൂര്യനിൽ അന്തർഭാവനാകുന്നു. ക്രിയാശബളിതയല്ലാത്ത ശുദ്ധജ്ഞാനശക്തികളുടെ അധിവാസഭൂമിക്കു ജ്യോതിർമ്മയലോകം എന്നു പേർ. ഇതുതന്നെ ചന്ദ്രഖണ്ഡം. ഈ ശക്തികളുടെ സമഷ്ടിതന്നെ ചന്ദ്രൻ.” ആമാശയവും പകപാശയവും തമോമണ്ഡലത്തിലും, ഹൃദയവും ശ്വാസകോശവും സൂര്യമണ്ഡലത്തിലും, കഴുത്തിനു മുകൾഭാഗം ചന്ദ്രമണ്ഡലത്തിലും ആകുന്നു എന്നുള്ള സംഗതി ഓർമ്മവെക്കുന്നതു പ്രകൃതത്തിനു നന്നായിരിക്കും.

ഇവിടെ വിവരിച്ചു എല്ലാ ശക്തികളും സഞ്ചരിക്കുന്നത് ഇഡാ, പിംഗള വഴിക്കാകുന്നു. സാധാരണ ജനങ്ങളിൽ, സുഷുപ്തിയുടെ ഭാരം മൂലാധാരസമീപത്തിൽ മൂടപ്പെട്ടിരിക്കും.

“ജീവൻ പരമശിവന്റെ അംശഭൂതനും, കണ്ഡലിനി ത്രിപുരസുന്ദരിയുടെ അംശഭൂതനും ആകുന്നു. നിരവച്ഛിന്ന സ്വപ്രകാശ സ്പർശരണരൂപമായ ഇവരുടെ അംശഭൂതനായിരുന്നിട്ടും അനുഭൂവിദ്യാവാസനയാൽ ബലമായി സങ്കുചിതനായി ഭവിച്ചു സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ കളഞ്ഞു എന്നും പരാധീനനായി സംസാരസാഗരത്തിൽ ഇവർ മജ്ജനം ചെയ്യുന്നു.” ജ്ഞാനക്രിയാശക്തികളുടെ പ്രകാശത്തിനു നാഡികളുടെ സഹായം വേണം ഈ നാഡികളും ഈ പാരതന്ത്ര്യവും എല്ലാം ഇവൻ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തവയാകുന്നു. ഈ ബന്ധനത്തിൽനിന്നുള്ള രക്ഷയാണ് മുക്തി.

ഈ ബന്ധനത്തിൽനിന്നു മോചനം പ്രാപിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം യോഗാഭ്യാസംകൊണ്ടു് ഇഡാ, പിംഗളാവഴിക്കുള്ള ജ്ഞാനക്രിയാശക്തികളുടെ പ്രവാഹത്തെ തടുത്തു് കണ്ഡലിനിശക്തിയെ, അതായതു് ജീവചൈതന്യത്തെ ചിച്ഛുക്തിയെ ഉണർത്തി, ഉത്ഥാനം ചെയ്യിച്ചു് സുഷുപ്തമാഗ്നിയിൽക്കൂടി പരമശിവനിചയമായ സഹസ്രദളകമലത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയാകുന്നു. യോഗശാസ്ത്രപ്രകാരം മോക്ഷത്തിനുള്ള പന്ഥാവിതാകുന്നു.

മഹിം മൂലാധാരേ കമപിമണിപൂരേ ഹൃതവചനം
സ്ഥിതം സ്വാധിഷ്ഠാനേ ഹൃദിമരുതമാകാശമുപരി
മനോപി ഭൂമദ്ധ്യേ സകലമപി ഭിരപാ കലപഥം
സഹസ്രാരേ പത്മേ സഹരഹസിവത്യാ വിഹരസി.

[മൂലാധാരചക്രത്തിൽ ചൂഡപീതരൂപത്തേയും മണിപുരചക്രത്തിൽ ജലരൂപത്തേയും സാധിഷ്ഠാനചക്രത്തിൽ അഗ്നിരൂപത്തേയും ഹൃദയത്തിൽ (അനാഹതചക്രത്തിൽ) വായുരൂപത്തേയും തട്ടുചരി വിശുദ്ധിചക്രത്തിൽ ആകാശരൂപത്തേയും ഭൂമദ്ധ്യത്തിൽ (അജ്ഞാചക്രത്തിൽ) മനസ്സരൂപത്തേയും ഇപ്രകാരം സമസ്തസൃഷ്ടിമാർഗ്ഗത്തെയും ഭേദിച്ച് സഹസ്രദളകമലത്തിൽ വിജനപ്രദേശത്തിൽ രമണനോടുകൂടെ നിന്നിരുവടി ക്രീഡചെയ്യുന്നു.]

“നാമി ജ്ഞാനേന സദൃശം പവിത്രമിഹ വിദ്യതേ
തൽ സ്വയം യോഗസംസിലഃ കാലേനാത്മനി വിന്ദതി”

പ്രപഞ്ചം ശിവശക്തിസ്വരൂപമാകുന്നു. ശിവശക്ത്യാത്മകം വിധി ജഗദേതച്ചരാചരം മനുഷ്യശരീരത്തെ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഒരു സംഗ്രഹമെന്നുവേണം പറയുവാൻ. മനുഷ്യനിൽ തലച്ചോറിന്റെ, അതായത് മസ്തിഷ്കത്തിന്റെ, മാഹാത്മ്യത്തെയും ചുരുക്കത്തിൽ കാണിച്ചുവെല്ലാം. ശിവശക്തികളുടെ കേളീരംഗവും നിവാസഭൂമിയും ആയ സഹസ്രദളകമലവും ഇതാണ്. ശ്രീചക്രമെന്നു പറയുന്നതും ഇതുതന്നെ. ഇതുകൊണ്ടാകുന്നു വിശ്വമണ്ഡലവും ശ്രീചക്രവും ഒന്നുതന്നെയെന്നു വ്യാഖ്യാരിക്കുന്നത്. ശിവശക്ത്യാത്മകം ജ്ഞേയം, ശ്രീചക്രം ശിവയോർവപുഃ എന്നും ചക്രം ത്രിപുരസുന്ദര്യ ബ്രഹ്മാണ്ഡാകാശമീശ്വരീ എന്നും ഉള്ള ശ്രുതിസ്മൃതിവാക്യങ്ങൾ മേൽകാണിച്ച സംഗതികൾക്കു സാക്ഷിത്വം വഹിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ശ്രീചക്രത്തെ സംഹാരക്രമത്തിലും സൃഷ്ടിക്രമത്തിലും ലേഖനംചെയ്യും കൗളം, മിശ്രകം, സമയം എന്നീ ത്രിവിധമായ ഉപാസനാവിധികൾവഴി ഇങ്ങനെ രൂപാന്തരംവന്ന ടുള്ളതാകുന്നു. പട്ട്, വെള്ളി, സ്വർണ്ണം എന്നിവയിൽ ശ്രീചക്രത്തെ വരച്ച്, ഭഗവതിയെ ധ്യാനിച്ചു, ഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപഫലാദികളെക്കൊണ്ടു പൂജിക്കുന്നതാകുന്നു കൗളമാർഗ്ഗം. ഇവയുടെ സഹായംകൂടാതെ ചിത്താകാശത്തിൽ ചെയ്യപ്പെടുന്ന ശ്രീചക്രപൂജയ്ക്കു സമയപൂജാ എന്നു പറയും. ബാഹ്യപുരുഷങ്ങളുടെ മിശ്രംതന്നെ മൂന്നാമത്തെ തരം. രൂപരഹിതമായ ചിത്താകാശത്തിൽ ഭഗവതിയെ ധ്യാനിച്ചു പൂജിക്കുവാൻ മനസ്സുകുതിയുണ്ടാകുവാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളാണ് കൗളവും മിശ്രകവും.

ശ്രീചക്രത്തിന്റെ രൂപങ്ങളെയും ബിന്ദുകോണങ്ങളുടെ നാമങ്ങളെയും അവയിൽ അധിവസിക്കുന്ന ശക്തികളെയും പ്രസ്താവത്രയങ്ങളേയും അനുസന്ധാനക്രമങ്ങളേയും മറ്റും സംഗ്രഹിച്ചെങ്കിലും വിവരിക്കുന്നതിനു തുടങ്ങിയാൽ ഈ മുഖവുര ക്രമത്തില

ധികം ദീർഘിക്കുവാൻ ഇടയുള്ളതുകൊണ്ട്, അതിനായി ഞാൻ ഉദ്യമിക്കുന്നില്ല. അതിനാവശ്യവും കാണുന്നില്ല.

ഗണേശാണിമാദ്യാഖിലൈശ്ശക്തിവുനൈഃ
സ്ഫുരച്ഛ്വരീമഹാചക്രരാജേ ലസന്തിം
പരാം രാജരാജേശ്വരീം ത്രൈപുരീം തപാം
ശിവാങ്കോപരിസ്ഥാം ശിവാം തപാം ഭജേഹം.

ശ്രീചക്രരാജനിലയത്തിൽ ശിവവാമാകസ്ഥയായി പ്രകാശിക്കുന്ന ശ്രീത്രിപുരസുന്ദരിയായ ജഗന്മാതാവിനെ ഭജിച്ചു മുക്തിനേടുവാൻ ചക്രത്തിന്റെ അംശങ്ങളുടെ നാമരൂപങ്ങളെന്തിന്? ഇവയെല്ലാം അറിഞ്ഞാലും ദേവിയുടെ ഭജനത്തിൽ ഭക്തിശ്രദ്ധയില്ലെങ്കിൽ, ആ അറിവുകൊണ്ടൊരു ഫലവും ഇല്ല. ഈശ്വരിയിലുള്ള പരാനുരക്തിയാണ് ഭക്തി. മഹർഷിമാർ ഭക്തിക്കു പ്രേമസ്വരൂപമാണു കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അചായ്യാസ്വാമികൾ ഭക്തിയെ ഇപ്രകാരം വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു:—

അങ്കോലം നിജബീജസന്തതിരയസ്കാന്തോപലം സുചികാ
സാധപീ നൈജവിഭം ലതാ ക്ഷിതിരഹം സിന്ധുസ്സരിഭപ്ലഭം
പ്രാപ്തോതീഹ യഥാ തഥാ പശുപതേ പാദാര പിന്ദഭപയം,
ചേതോവൃത്തിരപേത്യ തിഷ്ഠതി, സദാ സാ ഭക്തിരിത്വച്യതേ.

(അങ്കോലക്കുരുക്കൾ അങ്കോലമരത്തേയും, സുചി സുചിക്കാത്തത്തേയും, പതിവ്രത സ്വഭത്താവിനേയും, വള്ളി വൃക്ഷത്തേയും, നദി സമുദ്രത്തേയും പ്രാപിക്കുന്നതുപോലെ മനസ്സ് എപ്പോഴും പരമേശ്വരന്റെ പാദപദ്മങ്ങളെ പ്രാപിച്ചിരുന്നാൽ, ആ ഇരിപ്പിനെ ഭക്തി എന്നു പറയുന്നു.) ഇതുണ്ടാക്കുവാനുള്ള വഴികളെ മറ്റൊരു മഹാൻ ഈവധം കാണിച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു.

ശ്രവണം, കീർത്തനം വിഷ്ണോ സ്മരണം, പാദസേവനം
അർച്ചനം, വന്ദനം, ഭാസ്യം, സഖ്യമാത്മനിവേദനം.

ചക്ഷു ഇവയിലെല്ലാം ഓടുന്ന ചരട്ട സ്നേഹമാണു് എല്ലാ വഴിയും അവനവനെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ചു തുടങ്ങണം. പ്രതിഫലേച്ഛകൂടാതെ, ലോകത്തെ സേവിക്കുകയും സ്നേഹിക്കുകയും വലിയൊരു കൃത്യമായി കരുതണം

“അസങ്കേതാഹ്യാചരൻ കർമ്മ പരമാപ്തോതി പൂരുഷഃ”
“കരമ്മണ്ഡൈവ ഹി സംസിലിമാസ്ഥിതാ ജനകാദയഃ”

(ഫലാപേക്ഷയില്ലാത്തവനായി കർമ്മത്തെ ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യൻ പരമപദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. നിഷ്കാമകർമ്മംകൊണ്ടുതന്നെ ജനകാദികൾ സിദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചു.) അലസതയെ കളഞ്ഞു നീചങ്ങളായ പ്രവൃത്തികളേയും വാക്കുകളേയും വികാരങ്ങളേയും വിചാരങ്ങളേയും വെടിയുന്ന സമയം, മനസ്സിനു തെളിച്ചവും ഉണർച്ചയും സംസ്കാരവും കയററവും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടേ ഇരിക്കും. അതോടുകൂടി അന്തഃകാണപ്രവൃത്തികൾക്കും സംസ്കാരം വന്നുതുടങ്ങും. തത്സമയം ഭക്തി താനേ ഉണ്ടാകും. ഭക്തി കൂടുന്തോറും മനസ്സിനു വിപുലതയും മനസ്സിൽ പ്രകാശവും കൂടും. ജ്ഞാനവും മഹാമനസ്സുതയും ഭക്തിയേയും വർദ്ധിപ്പിക്കും. മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ച ബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചനം പ്രാപിപ്പാൻ എളുപ്പവും സുഖകരവുമായ വഴി ഇതായിരിക്കും. ജ്ഞാനവും ഭക്തിയും അന്യോന്യം വളരെ സംബന്ധിക്കപ്പെട്ടവയാകുന്നു. ഒന്നിന്റെ വളർച്ച മററതിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് ഏറ്റവും സഹായമായിരിക്കും. ഇവയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കുതക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു നാം ഇവയെ സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതത്യാവശ്യമാണ്. കാരണം ഭക്തി മുക്തിക്ക് എളുപ്പമായൊരു പെരുവഴിയാകുന്നു.

ദേഹശുദ്ധിചരത്തി, ശുചിയായ വസ്ത്രധരിച്ചു, വൃത്തിയായ സ്ഥലത്തു ദേഹമധികമിളക്കാതെ ഇരുന്ന് മനസ്സിരുത്തി ജപവും ധ്യാനവും പൂജയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. അവരവർക്കിഷ്ടമുള്ള ദേവനേയോ ദേവിയേയോ ഭക്തിയോടും ശ്രദ്ധയോടും ഭജിക്കുന്നതു യുക്തമായിരിക്കും. പ്രകൃതത്തിൽ, ശ്രീചക്രപൂജയ്ക്കുശേഷം മാനസപൂജ ചെയ്തു, വിധിചത്താകംവണ്ണം ശ്രീവിദ്യയെ ഉപാസിച്ചു ലളിതാസഹസ്രനാമം പാരായണം ചെയ്യുന്നത് ഉത്തമമായിരിക്കും ആദ്യത്തെരണ്ടിന്നും സമയമൊ സൗകര്യമൊ ഇല്ലെങ്കിൽ മന്ത്രമാതൃകാ പൂജാമാലാസ്തോത്രത്തെയെങ്കിലും ചൊല്ലി ശേഷംരണ്ടാ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

അല്പനേരം ഈശ്വരസേവനത്തുക, അധികനേരം പരോപദ്രവംചെയ്യുക, രാവസരത്തിൽ ജപതപങ്ങളിൽ ഏല്പെടുക, മറ്റു സമയത്തെല്ലാം വല്ലവരേയും കണ്ടിൽ ചാടിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ ഇല്ലാത്തവരെ ശകാരിക്കുക. ഈ നടപടികൊണ്ട് ഒരുഫലവും ഉണ്ടാകയില്ല. ഈശ്വരഭജനത്തോടുകൂടി മനസ്സിനേയും നല്ലവഴിക്കു കൊണ്ടുപോകേണ്ടതത്യാവശ്യമാണ് നമ്മുടെ വിചാരങ്ങളും വാക്കുകളും പ്രവൃത്തികളും ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായിത്തീരേണം. എന്നാലെ ഈശ്വരഭജനം ഫലവത്തായി തീരുകയുള്ളൂ അതല്ല ഭഗവാൻ കർമ്മസന്യാസത്തിനെ ഗിതോപനിഷത്തിൽ യോഗങ്ങളുടെ മകുടമായി വെച്ചിരിക്കുന്നത്.

“സന്യാസസ്തമഹാബാഹോ ഭുവമാപ്തുമയോഗതഃ
യോഗയുക്തോ മുനിർബ്രഹ്മ ന ചിരേണാധിഗച്ഛതി.”

(ഘോരം, വിക്രമം, സന്യാസം കർമ്മയോഗം ഇല്ലാതെ പ്രാപിക്കുന്നതിന്നു പ്രയാസമുണ്ടു്. കർമ്മയോഗത്തോടുകൂടിയ മുനി വേഗത്തിൽ ബ്രഹ്മത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു.)

ജ്ഞാനികൾ കർമ്മം ചെയ്യേണമെന്നില്ലെന്നൊരു തെറ്റായ ധാരണയേയും ഭഗവാൻ അതിൽ തട്ടിത്തകർത്തു മാറ്റിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ലോകസംഗ്രഹത്തിന്നായിക്കൊണ്ടെങ്കിലും അവർ കർമ്മം ചെയ്യണം. മഹാത്മാക്കൾ പോകുവഴി മറ്റു ജനങ്ങളും പോകും. അതുകൊണ്ടവർ കർമ്മം ചെയ്യാതിരിക്കരുതു്. എന്നല്ല, ഭഗവാൻ കൂടി എടുവിടാതെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു; അങ്ങിനെ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ, ധർമ്മലോപംകൊണ്ടു ലോകങ്ങൾ നശിക്കും.

“ലോകസംഗ്രഹമേവാപി സംപശ്യൻ കർത്തുമഹസി”

“യദ്യദാചരതി ശ്രേഷ്ഠസ്തത്ത്വഭാവേതരോ ജനഃ

സ യൽ പ്രമാണം കരുതേ ലോകസ്തദനുവർത്തതേ”

ഉത്സാഹേനേവ ലോകാനുകൂല്യം കർമ്മ ചേദഹം.

ബ്രഹ്മസത്യം ജഗന്മിത്വാ ജീവോ ബ്രഹ്മൈവ നാപരഃ

ബ്രഹ്മവും ആത്മാവും ഒന്നാണു്; രണ്ടല്ല, അതാണു സത്യം. ജഗത്തു മിത്വാ. പരമാത്മാവും ജീവാത്മാവും ഒന്നാണെന്നുള്ള കാരണം, ജീവികൾക്കെല്ലാം സാഹോദര്യവുമുണ്ടല്ലോ.

മത്സ്യജനം ലോകോപകാരത്തിനെന്നുള്ള ബോധത്തോടുകൂടി സർവ്വഭൂതങ്ങളേയും എപ്പോഴും തന്നെപ്പോലെ കരുതി സമചിത്തത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്നതാകുന്നു കർമ്മയോഗത്തിന്റെ മൂലമന്ത്രം.

സന്ദേഹംവേണ്ടപരസ്പരകാരത്തിനാകാത്തതെങ്കിൽ

കിന്ദേഹംകൊണ്ടൊരുപലമിഹപ്രാണിനാം ക്ഷോണിതന്നിൽ”

സർവ്വജനിയോടുകൂടി, ഫലേച്ഛകൂടാതെ, ഏകോദരസഹോദരഭാവത്തോടുകൂടി ലോകസേവനം ചെയ്യേണമെന്നു ഗീത ഘോഷിക്കുന്നു. അതാണു ഭക്തി; അതുതന്നെ ദൈവത്തിന്നു പ്രിയമായിട്ടുള്ളതു്, അതുതന്നെ മുകുതിപദവി

അഭേദാ സർവ്വഭൂതാനാം മൈത്രം കരുണ ഏവ ച
നിർമ്മമോ നിരഹങ്കാരഃ സമദുഃഖസുഖഃക്ഷമീ
സത്തുഷ്ടഃ സതതം യോഗി യതാത്മാ ദൃഢനിശ്ചയഃ
മയൂർപ്പിതമനോബുദ്ധിശ്ചോ മേ ഭക്തഃ സ മേ പ്രിയഃ

ജീവകാരുണ്യമുണ്ടായാൽ ഈശഭക്തി വളർന്നിടം
ഭക്തിയാൽ ജ്ഞാനമുണ്ടാകും ജ്ഞാനംമോക്ഷത്തെയുംതരും

“യാതൊന്നു ദൈവത്തിനു മുമ്പ്പോലും
യാതൊന്നു വിശ്വത്തിനു തുണപോലും
യാതൊന്നു മോക്ഷത്തിനു കോണിപോലും
ആ സ്നേഹം—ആ സ്നേഹം—അമോ ജയിപ്പൂ”

ഈ തത്വാവബോധത്തിനുള്ള ജ്ഞാനശക്തി ദേവീഭക്തന്മാർ കിട്ടാതിരിക്കുകയില്ല.

ഏതെന്നിലയിലും ദേവീഭജനം എല്ലാവർക്കും ഗുണപ്രദമായിട്ടുള്ളതാണ്. ആചാര്യസ്വാമികൾ സൗന്ദര്യലഹരിയിലെ ആദ്യത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ട് പരാശക്തിയുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ ത്രിമൂർത്തികൾക്കുപോലും യാതൊന്നും പ്രവർത്തിപ്പാൻ ത്രാണിയില്ലെന്നല്ലെ സാധിച്ചിരിക്കുന്നത്. സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ ആ ശക്തിയുടെ വ്യാപാരങ്ങൾ ആത്ര.

മലയാളികൾ ഈ പരമാത്മത്തെ നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ “മനയില്ലം മരം വീട്ടു ഗൃഹം കൊട്ടാരം” മെന്നിവയെല്ലാം ഭഗവതിസേവയോ ദേവീമാഹാത്മ്യപാരായണമോ ഇല്ലാതെ ഇരിക്കുകയില്ല. കരതോറും കാവുകളുണ്ട്. നൂററട്ടു ഭർഗ്ഗാലയങ്ങൾ കേരളത്തിലല്ലാതെ എവിടെയുണ്ട്? അതിർത്തിക്കാവലെന്നപോലെ, ദേവി വടക്കു മൂകാംബിയിലും തെക്കു കന്യാകുമാരിയിലും ഇരുന്നു കേരളത്തെ കാത്തുരക്ഷിച്ചുവരുന്നു. അജ്ഞാനികളെ മായയിൽപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു നടക്കുന്നതും ഭക്തിയോടുഭജിക്കുന്ന ജ്ഞാനികൾക്കു മുക്തി നൽകുന്നതും ആ പരാശക്തിയാകുന്നു.

സാ വിദ്യാ പരമാ മുക്തേ ഹേതുഭൂതാ സനാതനീ
സംസാരബന്ധഹേതുശ്ച സൈവ വിശേഷശ്ചരേശ്വരീ.

സകല ജഗത്തുകൾക്കും അവലംബമായ ആ അമ്മയെ ഭജിക്കാനായിക്കൊണ്ടാണ് ഇവിടെ എല്ലാവരോടും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്.

ശ്രീമന്ത്രാക്ഷരമാലയാ ഗിരിസുതാം യഃ പൂജയേച്ഛേതസാ
സന്ധ്യാസു പ്രതിവാസരം സുനിയതസ്തസ്യാമലം സ്യാത്മനഃ
ചിത്താംഭോരുഹമണ്ഡപേ ഗിരിസുതാ ഗുണം വിധത്തേ സദാ
വാണി പക്തംസരോരുഹേ ജലധിജാ ഗേഹേ ജഗന്മംഗലാ.

രണ്ടു ഏറണാകുളംകേന്ദ്രം.

(മുഖവുര)

ഈ കൃതിയെ എന്റെ കൈയിൽ തന്നത് ഒരു ഭക്തനും മാതൃകനുമായ ശ്രീമാൻ തറയിൽ കണ്ണുമേനവനാകുന്നു. ഏറണാകുളത്ത് നാലൊന്നിൽ മരിച്ച കട്ടൻമേനവൻ, കണ്ണുമേനവനെ നാലോല, ഈ ദിക്കിൽ തത്തമ്പിള്ളിയിലായിരുന്നു സംബന്ധം. ഭാര്യവീട്ടുകാർക്കുവേണ്ടി എന്തോ ഗൗരവതരമായ പ്രശ്നാവശ്യത്തിനായി ഒരിക്കൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ പോയ സമയം വായിക്കുന്നതിനും, വേണമെങ്കിൽ, പരോപകാരത്തിനായിക്കൊണ്ടു് അച്ചിൽ പതിപ്പിച്ച പരസ്യമാക്കുന്നതിനുമായി, അവയെയാണു് ഇതിനെ കട്ടൻമേനവൻ കൊടുത്തു. കൈമാറിത്തു്, ഒടുവിൽ കണ്ണുമേനവൻ ഇതു കിട്ടി. കാലപ്പഴക്കംകൊണ്ടും ഇതു നാശമോശം വരാതെ ഇരുന്നതു് ഈയുള്ളവരിലുള്ള ഈശ്വരകൃപകൊണ്ടെന്നുവേണം കരുതുവാൻ.

ഇതിനെ ഒരു ചെറിയ താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിലാണു് എഴുതിക്കൊണ്ടു്. ഗ്രന്ഥത്തിനു പഴക്കം കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അക്ഷരവടിവിന്റേയും ഭാഷയുടേയും വാചകഘടനയുടേയും സമ്പ്രദായം കൊണ്ടു്, ഈ പരിഭാഷയ്ക്കു വളരെ പഴക്കം കല്പിക്കുവാൻ വഴികാണുന്നില്ല. ഈ കൃതി മൂന്നുഭാഗങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടുഭാഗങ്ങളിൽ നാഗർഷിയുടെ വരവു്, ചേർത്ത വണ്ണന, പ്രതിഷ്ഠ, ചേർത്ത കരിത്തറയായി മാറലു്, വിലപമംഗലത്തു സ്ഥാമിയാരുടെ ആഗമനം, പ്രതിഷ്ഠയുടെ സ്വരൂപം, ദേവന്റെ മാഹാത്മ്യം എന്നീ സംഗതികൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മൂന്നു് ഉപചക്ഷുക്കളോടുകൂടിയ മൂന്നാംഭാഗത്തിൽ ഏറണാകുളത്തുപൻ ഭക്തന്മാരെ രക്ഷിക്കുന്നതായ മൂന്നു ലീലകളേയും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ ഒടുവിലത്തേതൊഴിച്ചുള്ളവയെല്ലാം ഒരു സംസ്കൃതകാവ്യത്തിന്റെ പരിഭാഷയെന്നും ഇതിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്തോത്രങ്ങൾ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളവയല്ല. മൂലകൃതിയെ കിട്ടുന്നതിനുള്ള എന്റെ ശ്രമം ഇനിയും ഫലിച്ചിട്ടില്ല. ഈ കൃതിയെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ഉത്സാഹിക്കുന്നവരിലൊരാളായ ഇവിടെ കിഴക്കെ ഇല്ലത്തു ശ്രീമാൻ കൊച്ചുനാരായണൻ മൂത്തതിന്റെ കൈവശം ഉണ്ടായിരുന്നതു് മുളഞ്ഞൂർ മരിച്ച ശങ്കരവാരീയർ കൊണ്ടുപോയിട്ടുള്ളതായി അദ്ദേഹം എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി. വാരിയത്തും കൊടുങ്ങല്ലൂർ കോവിലകത്തും ആരെങ്കിലും നല്ലപോലെ ഇതിനുവേണ്ടി തിരഞ്ഞുനോക്കിയാൽ നന്നു്. ഒടുവിലത്തെ

കഥ അടുത്തകാലത്തു് എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുള്ളതായിരിക്കേണം. അതിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾക്കു് പ്രാചീനദശയിലേക്കു പ്രവേശനം ലഭിക്കേണ്ട കാലമായിട്ടില്ല. കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനവൻ സർവാധികാര്യക്കാർപണി രാജിവെച്ചതു് ക്രിസ്തുപൂർവ്വം ൧൮൧൨-ലാണു്. കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മ ലോകവിശ്രുതനായിരുന്ന ആയില്യംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ അമ്മച്ചിയുമായിരുന്നു.

ഭൂസ്ഥിതികൊണ്ടും ക്ഷേത്രത്തിന്റെ സ്വഭാവം, അതിലെ ആരാധനക്രമം, നടപടി, എന്നിവയ്ക്കൊണ്ടും, കഥാസ്വഭാവം കൊണ്ടും ഇതൊരു കല്പിതകഥയല്ലെന്നു ധാരാളം തെളിയുന്നതാണു്.

മലയാളത്തിനു പടിഞ്ഞാറുവശമെല്ലാം, അതായതു് കേരളരാജ്യം മുഴുവനും കിഴക്കുനിന്നു പടിഞ്ഞാട്ടു് ഓരോ കാലത്തായി കടൽവെച്ചുണ്ടായതാണെന്നാകുന്നു ഭൂപ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. കൊടുങ്ങല്ലൂരിനും കൊല്ലത്തിനും എടയ്ക്കു് ഇന്നു കാണുന്ന ഭൂമി ഒരു കാലത്തുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു നിർവ്വദമാണു്. വയ്പു് പുതുവെച്ചാണു്. അതു് ക്രിസ്തുപൂർവ്വം ൧൩൪൪, അതായതു് കൊല്ലവർഷം ൫൩൧-ൽ ഉണ്ടായതാകുന്നു. വയ്ക്കും എന്ന പദം പുതുതായി വെച്ചതു് എന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മെഗാസ്തനീസ് എന്ന യവനദേശസഞ്ചാരി തൃപ്പൂണിത്തുറയെ കടൽതീരത്തുള്ള ദേശമായിട്ടാണു് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതു് ഈ ദേശസഞ്ചാരി ഇൻഡ്യയിൽ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ രാജ്യത്തുണ്ടായിരുന്നതു് ബി. സി. (അതായതു് ക്രിസ്തുപൂർവ്വത്തിനുമുമ്പു്) ൩൧൭ മുതൽ ൩൧൨ വരെ (അതായതു് ൨൨൪൨ സംവത്സരങ്ങൾക്കുമുമ്പു്) കാലത്തായിരുന്നു. വയ്ക്കത്തിനു കിഴക്കുപുറത്തുള്ള കടത്തുരുത്തി (കടൽതുരുത്തു്), അതിനു വടക്കോട്ടുള്ള വെച്ചൂർ (വെച്ചു ഉൾ), മണപ്പുറം, കടമക്കുടി (കടൽമുക്കോക്കുടി), ഏഴിക്കര (ആഴിക്കര), കടക്കര (കടൽക്കര) എന്നീ ദേശനാമങ്ങൾ നമ്മുടെ വാദത്തിനു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ടു്. കടൽ വാങ്ങി കുറെ അകലമായാൽ, അടുത്തകരയിൽ ചുള്ളിക്കാടും കരകണ്ടലും, വെള്ളാതും അതിലും നീങ്ങിയ ദിക്കിൽ ധാരാളം കേരവൃക്ഷങ്ങളും മനുഷ്യാലയങ്ങളും സാധാരണ ഇന്നും കണ്ടുവരുന്ന കാഴ്ചകളാണു്. ഈ വക സംഗതികൾ ഓർക്കുമ്പോൾ കടലോരത്തുണ്ടായിരുന്ന മണലാരണ്യത്തിന്റേയും അതിനു തൊട്ടു കിഴക്കുവശം കിടന്നിരുന്ന ചേർത്തറയുടേയും വിവരണം ഭൂസ്ഥിതിക്കു് എത്രയോ ശരിയായിരുന്നിരിക്കേണം. ചേർത്തറ കരിത്തറയായി, പിന്നെ കരിത്തലയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ നമ്മുടെ അടുത്തുള്ള മറ്റൊരു ചേർത്തറയ്ക്കു ചേർത്തലയായിട്ടേ നാമാന്തരം വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ.

എറണാകുളത്തിന്റെ തെക്കും വടക്കും ഭാഗങ്ങളിൽ മത്സ്യം പിടിക്കുന്നവർ ഈ കാലത്തും താമസിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. തുശത്തു കൈമറമാക്കി വാസസുഖം പോരാതെ ആയ കാലത്തു, അവർ മറപ്പാടി പരമനാങ്കുളങ്ങളെയും അവിടെനിന്നും ആ കാരണത്തിന്മേൽ തന്നെ, ചേരാനെല്ലുക്കും മാറിയതായ്ക്കും പറഞ്ഞു കേൾവിയുണ്ട്. കീഴ്മന (കിഴവന), മേൽമന (മേമന), പെരുമന (പരമന, പരമനാങ്കുളങ്ങൾ, പെരുമാന്തൂർ) എന്നിങ്ങനെ എറണാകുളത്തു മനകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ചേർത്തറ കരിത്തറയായതിനുമേൽ, ആ ദേശത്തു നമ്പൂതിരിമാരാകട്ടെ വെളുത്തേടന്മാരാകട്ടെ അധിവസിച്ചതായിട്ടുള്ള കേട്ടുകേൾവികൂടിയില്ല.

പാത്രക്കുളം, ക്ഷേത്രക്കുളം, കോവിലകത്തും പറമ്പിലുള്ളകുളം, ലായത്തിനടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ആലിൻകുളം—ഇവയെല്ലാം പണ്ടു ക്ഷേത്രത്തിനു വടക്കുവശം കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറായി നീണ്ടുകിടന്നിരുന്ന കുളത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണെന്നു വേണം പറയുവാൻ.

എറണാകുളത്തുള്ള (മുക്കാൽവട്ടം) തിരുമല ദേവസ്വം ക്ഷേത്രത്തിലെ ഒരു ദീപസ്തംഭത്തിന്മേലും പഴയ ചില പാത്രങ്ങളിന്മേലും പഞ്ചാബ്ജപുരം എന്നു അക്കം കൊത്തിക്കാണുന്നതായി അറിയുന്നു. അവിടത്തെ ദേവനെ കുറിച്ച് ഇപ്പോഴും ആളുകൾ,

“ശ്രീമത് പഞ്ചസരോജപത്തനപതിം ശ്രീവെങ്കടാധിശപരം
ശ്രീകാന്തം ത്രിദശേന്ദ്രമംബജസുഹൃത്സാഹസ്രകാന്തിം വിഭും
ദേവേശം രവിതാരകേശനയനം പ്രോത്തപ്തമേമമദ്യുതിം
നാനാരത്നവിചിത്രകണ്ഡലധരം ശ്രീവെങ്കിടേശം ഭജേ

എന്നിങ്ങനെ ചൊല്ലി സ്തുതിക്കുന്നുണ്ട്. അച്ചനാവസാനം ഇങ്ങനെ മംഗളവും ചൊല്ലിവരുന്നു:—“അഹോ! (ജയ ജയ!) ദേവദേവോത്തമ! ദേവതാസാർവ്വഭൗമ! അഖിലാഞ്ചകോടിബ്രഹ്മാഞ്ചനായക! സകലസുരനികരമണിമകുടരഞ്ജിതശ്രീപാതസരോരുഹ! ഭക്തവത്സലാ! ഭക്തപ്രിയ! ഭക്തജനപരിപാലക! വേദവേദാന്തവേദ്യ, ചതുർദ്ദശഭവനാധിശപരാ! ശേഷാദ്രിവാസാ! പഞ്ചാബ്ജപുരധീശപരാ! ബ്രഹ്മരൂപാഭിവാദ്യ! ശ്രീലക്ഷ്മീവെങ്കിടേശായ മംഗലം-ഗോവിന്ദ, ഗോവിന്ദ” ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഒടുവിൽ ഓലയ്ക്കു കേടുവന്നു പോയതിനാൽ, ഏതാനും ഭാഗമില്ലാത്ത, ഇങ്ങനെ ഒരു ശ്ലോകഭാഗവും കാണുന്നുണ്ട്.

പഞ്ചാബ്ജപുരധീശപഞ്ചാനനജഗൽപ്രഭോ
പഞ്ചാ.....വാഞ്ചി.....

എറണാകുളംക്ഷേത്രത്തിൽ അഞ്ചു സ്വയംഭൂക്കൾ ഉള്ളതായി ഇന്നും ആചരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ബലിതുവിവരസ്തോത്രം, മറ്റു നാലുദിക്കുകളിലെന്ന പോലെ, ശാസ്താവിന്റെ വടക്കു കിഴക്കു ഭാഗത്തു കൂട്ടത്തിലേക്കു അഭിമുഖമായിട്ടും തുവന്നതു നമുക്കു നിത്യപരിചയമായൊരു സംഭവമാണ്.

“അഞ്ചു സ്വയംഭൂക്കൾ വെച്ചേറെ കൂപ്പുവാൻ
അയ്യോ എനിക്കു വരം തരേണം”

എന്നു നാമത്തിലുമുണ്ട്. പണ്ടു കൂട്ടത്തിന്റെ കരയിൽ തന്നെ ചെന്നു തുവുക പതിവായിരുന്നു. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ, ശുചീന്ദ്രത്തു, ഇന്നുമെന്നപോലെ, ഇവിടെ ബലിതുവിയിരുന്നതു മുത്തതായിരുന്നു. അതു മുത്തേന്മാരുടെ ദൈവകാശമായി ഈ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. പന്നെ മുത്തതു കൈവട്ടകയും പാലിയയും പിടിച്ചു കൊടുക്കുകയും മേൽശാന്തി തുവുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഇവിടെ പിടിക്കലും തുവലും എല്ലാം ശാന്തിക്കാർതന്നെയാണ്. ബലിക്കല്ലിലാത്ത അഞ്ചുദിക്കുകളിൽ ഇവിടെ തുവുന്നമാതിരി മറ്റൊരു ശിവക്ഷേത്രത്തിലും പതിവില്ല. മകരസംക്രമത്തു നാൾ ഇപ്പോഴും കൈമമളുടെ വകയായി ഉദയാസ്തമനപൂജ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്.

ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ ശ്രീപാർവതിക്കു പ്രത്യേകം പൂജയില്ലെന്നറിയുന്നതിൽ സങ്കടം തോന്നുന്നുണ്ട്. “തൃശ്ശിവപേരൂർ” വടക്കുന്നാഥൻക്ഷേത്രത്തിലെ മാരിടി, ഇവിടെയും കിഴക്കേ നടതുറന്നു, അവിടെ മാലചാർത്തലും വിളക്കുവെയ്പ്പും മറ്റും തുടങ്ങുന്നതായാൽ, ആ നടപടി വളരെ ഗുണപ്രദവും ഭക്തിസംവർദ്ധനവും ആയിത്തീരുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. അധികൃതന്മാർ ഈ സംഗതിയെക്കുറിച്ചാലോചിച്ചാൽ കൊള്ളാം.

കോമനഇല്ലത്തെ ഉണ്ണിയുടെ കഥയുടെ പരമാർത്ഥത്തെ ഗണപതിയുടെ ശ്രീകോവിലിനകത്തുള്ള ശ്രീ സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയുടെ വിഗ്രഹവും സപ്തപ്രതിമയും, കൂട്ടത്തിനു വടക്കുവശം സപ്തത്തെ ദഹിപ്പിച്ച ദിക്കിലുള്ള സപ്തക്കാവും സാധൂകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയെ കൂടാതെ, ഇല്ലത്തിനടുത്തുള്ള ക്ഷേത്രവും ആലങ്ങാട്ടു മണ്ടവത്തുംവാതുക്കലിൽ എറണാകുളം ദേവസ്വംവകയായുള്ള വസ്തുവും ഇതിനു കൂടുതൽ തെളിവുകളാകുന്നു. കോമനക്ഷേത്രത്തിലും എറണാകുളത്തെപ്പോലെ ഉത്സവം മകരത്തിലായിരുന്നു. രണ്ടുദിക്കുകളിലും ഉത്സവം ഒരു കാലത്തായിട്ടു ദേവനുനേരിട്ട അസൗകര്യംനിമിത്തം, മനയ്ക്കലേ ക്ഷേത്രത്തിൽ അതു കുംഭത്തിൽ ശിവരാത്രിസംബന്ധി

ചാക്കിയത്രെ. ആ മനയ്ക്കുലും ഉണ്ണിനംപുതിരിയുടെ ചരിതത്തെ രേഖപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള രണ്ടുകൾ ഉണ്ട്. അവയിലുള്ളതു കേടുവന്നിരുന്ന കാലകളിൽനിന്നും പകർത്തിട്ടുള്ളതാണ്. പകർപ്പിനും വളരെ പഴക്കംതട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിലും നമ്മുടെ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യത്തിലുമായി ഒരു വ്യത്യാസംകാണുന്നുണ്ട്. അശരീരിവാക്കുകളായ ഉടനെ ഗണപതിയുടെ ശ്രീകോവലിൽനിന്നും ഒരുകീരി പുറത്തു ചാടി സപ്പത്തെ കൊന്നതായിട്ടാണ് മനയ്ക്കുലുള്ള റിക്കാർട്ടിൽ കാണുന്നത്.

ആ ഗ്രന്ഥപരിയിൽ ഒടുവിൽ “കലി കപാലിമാഹാമംസേ സപ്തഭിനേ” എന്നും എഴുതിയിരിക്കുന്നു കലിവഷം നമമ കംഭം ഹംസം എന്നും സംഭവം നടന്ന ദിവസത്തേയോ അവിടത്തെ പ്രതിഷ്ഠയുടെ ദിവസത്തേയോ, ഗ്രന്ഥപരി ആദ്യമോ രണ്ടാമതോ എഴുതിത്തീർന്ന ദിവസത്തേയോ എന്തിനെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചേർത്തിരിക്കുന്നു എന്നറിയുന്നില്ല. ഇതു കലിവഷം ൨൦൪൨ ആണ്. തൃപ്പൂണിത്തുറ പ്രതിഷ്ഠ കലിവഷം മൂന്നിലാണെന്നൊരു ഐതിഹ്യം നടപ്പുണ്ട്. അതു ശരിയാണെങ്കിൽ എറണാകുളത്തെ പ്രതിഷ്ഠയും മറ്റും കലി മുന്തറാമാണ്ടിനടുത്തു വല്ലകാലത്തുമാകവാൻ വിരോധമില്ല. എങ്കിലും ഈ ഭേദസഞ്ചാരി ഏടയിൽ കിടന്ന കളിക്കുകാരണം, രാമ സംവത്സരങ്ങൾക്ക് മുമ്പാണ് ഇവയിലേതെങ്കിലും നടന്നത് എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതിന് ഇപ്പോൾ ധൈര്യം വരുന്നില്ല.

ചാലിയത്തുമന ഇന്നില്ല. ആ മനപ്പുറമ്പിൽ ഇപ്പോളൊരു നായർ ഭവനമാണുള്ളത്. ചാലിയത്തുമനയ്ക്കൽ ഒടുവിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന നമ്പൂതിരിയുടെ ഭാര്യയ്ക്കായി മനവകസ്വത്തുക്കളെല്ലാം കൊടുത്തവഴി അവർക്കു കിട്ടിയതാണെന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുള്ളതായി ആ വിട്ടുകാർ പറയുന്നു.

ഈ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യത്തിന്റെ മൂലവും പരിഭാഷയും ആരുടേയെന്നും, എങ്ങനെയായി എന്നും ഉള്ള വിവരങ്ങൾ ഒന്നും കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഇതിലെ ഭാഷയ്ക്ക് കഴിയുന്നതും ഭേദം വരുത്താതെയാണ് പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നത്.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനുവേണ്ടി കഞ്ചുമേനവൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രയത്നത്തേക്കറിച്ച് എത്ര പ്രശംസിച്ചാലും എനിക്കു മതിയാകുന്നതല്ല. ഭക്തനും പരോപകാരിയും ആയ ശ്രീമാൻ മെച്ചൂർ ശങ്കരമേനവന്റെ ശ്രമവും ഈ അവസരത്തിൽ സ്മരണീയമാണ്. നിരക്കു കുറച്ചു ഭംഗിയായിട്ട് ഇതിനെ അച്ച

ടിച്ചു തരുന്നത് വിദ്യാവിനോദിനി മുദ്രാലയത്തിന്റെ ഒരു വഴിവാടായിട്ടാണ് ഞാൻ കരുതുന്നത്. പുസ്തകവില്പനയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പണം ഏറണാകളുത്തപ്പൻ ഒരു പൊന്നിൻകുട ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും അധികമുണ്ടെങ്കിൽ കൊടിമരാവശ്യത്തിനും ഉപയോഗിച്ചാണ് ഇതിൽ ഉത്സാഹിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ നിശ്ചയം. അതാണ് വില അല്പം കൂട്ടിയിടുന്നത്. ഇതിനായി ധനസഹായം, ചെയ്തിട്ടുള്ളവരുടെ ഒരു പട്ടിക ഇതിൽ ചേർക്കുന്നു. അവരോടുള്ള കൃതജ്ഞതയെ പ്രവർത്തകന്മാർക്കുവേണ്ടി ഞാനിവിടെ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. അച്ചടി നടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഇതിനെ പരിശോധിക്കുന്ന ഹിന്ദു എന്റെ പ്രിയസുഹൃത്തായ ശ്രീമാൻ മണ്ണത്താഴത്തു നാരായണമേനവന്റെയും, എന്റെ പ്രേയസിയായ ശ്രീമതി ടി. സി. കല്യാണി അമ്മയുടേയും സഹായമില്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ, ഇതിൽ അനവധി സ്ഖലിതങ്ങൾ സ്ഥലം പിടിക്കുമായിരുന്നു. കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കു ഏതു ദേവനെ എനിക്കു അത്യധികം കാലം കളിച്ചതൊഴുത ഭജിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ, ആ ദേവന്റെ ക്ഷേത്രമാവാത്തും പല ഭക്താത്മന്മാരൊരുമിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ എനിക്കു സംഗതി വന്നതിൽ ഞാൻ കൃതകൃത്യനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

പശുപതിദൂപതിം ധരണിപതിം
ഭജഗലോകപതിം ച സതീപതിം
പ്രണതഭക്തജനാന്തിമരം പരം
ഭജത രേ മനുജാ ഗിരിജാപതിം.

ഗൗരീവിലാസഭവനായ മഹേശ്വരായ
പഞ്ചാനനായ ശരണാഗതകല്പകായ
ശവായ സർവ്വഗതാമധിപായ തസ്മൈ
സംസാരദുഃഖദഹനായ നമശ്ശിവായ.

നമശ്ശിവായ പരമശാസ്താവായ പഞ്ചാക്ഷരീപഞ്ജരരഞ്ജിതായായ
പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹൃതായായ നമോ നമശ്ശങ്കരപാവതീഭായ.

൪൪. * പ്രസംഗം

അല്ലയോ മാനുഷഹൃദിമാന്മാരേ! ഒന്നാമതായി, ഈ സദസ്സിനായിക്കൊണ്ടുള്ള സ്വാഗതസംഘത്തിന്റെ നമസ്കാരത്തെ ഞാൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഉദ്ദേശസിലിക്കുവേണ്ടി, ഇഷ്ടദേവതകളുടെയും പൂർവ്വസൂരികളുടെയും എന്നപോലെ, ഈ മഹൽ സഭയുടെയും അനുഗ്രഹത്തിനായി ഞാൻ ആ സംഘത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

“മൂകത്തായാർവടക്കുംമുകിൽമുടിമണിയാം കന്യകാദേവി തെക്കും ശ്രീകണ്ഠപ്രഷ്ഠപത്രിനീലയനമതുലം നന്ദമേടും നടുക്കും പാകത്തിൽ ചേൻ കാവും കളരിയുമിടതുൻപ്ലസിക്കും ക്ഷീതിക്കുളാകമാദഗ്ദ്ധാസ്സിൽ തെളിവോടു വിജയിച്ചാലുമസ്സൽ സഭേ! നീ”

“ആജന്മക്ഷമ, ശുദ്ധിബുദ്ധിയറിവെന്നെല്ലാം തികഞ്ഞതത്രയും സൗജന്യത്തോടു ധർമ്മകർമ്മരതനായ് വർത്തിക്കുമല്യക്ഷണം രാജച്ചാരഗുണപ്രസന്നവിമലശ്രീമത്സദസ്സിനുമവ്യാജസ്വാന്തക്രതജ്ഞതാവശഗനായോതുന്നു ഞാൻ സ്വാഗതം”

അല്ലാ, സ്വാഗതം “ഗ്ലോകത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാനാണോ ഭാവം?” എന്നു പതുക്കെ പറയുവാൻ തുടങ്ങുന്നവരോടു, “അതിലെന്താ ഔചിത്യക്കുറവുള്ളതു്?” എന്നേ എനിക്കു മറുപടിയുള്ളു. പുതിയ കവിതാപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ വരവോടുകൂടി ഗ്ലോകങ്ങളുടെ വില കുറഞ്ഞതായി ചിലർ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. പക്ഷെ വേദശാസ്ത്രങ്ങളെയും സ്മൃതിപുരാണങ്ങളെയും കാവ്യാലങ്കാരങ്ങളെയും സൂക്ഷിച്ചു രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന ഗ്ലോകങ്ങളുടെ വില കുറയുമൊ? കുറയ്ക്കുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടെങ്കിലും കഴിയുമൊ? ഒരിക്കലുമില്ല. അതിലെനിക്കു സാശവുമില്ല. അതിനുംപുറമെ, ദുഃഖാവസ്ഥകളിലും സന്തോഷാവസ്ഥകളിലും ഉള്ള വികാരങ്ങളുടെ പ്രകാശനം ഗ്ലോകരൂപേണയായാലേ രസസ്മൃത്തി മതിയാകയുള്ളൂ എന്നല്ലെ ഇന്നും കാവ്യമർമ്മജ്ഞന്മാരായ കവികൾ അവരുടെ പ്രവൃത്തിമൂലം നമ്മളോടു് ഉപദേശിക്കുന്നതു്?

“വീരന്മാരെന്നു പണ്ടൊക്കെയുമൊരുവിലയുണ്ടായിരുന്നോരു നാം നി-
സ്സാരന്മാരായിവന്നീടിനകഥ കർളിൽ”

---

* കൊച്ചി നായർമാനസമാജത്തിന്റെ പഞ്ചമചാർക്കികസമ്മേളനത്തിൽ, സ്വാഗതസംഘാല്യക്ഷന്റെ നിലയിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം.

ഓർക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശോകം ശ്ലോകകൃതിയിലല്ലാതെ പ്രവഹിക്കുമോ? ഇതുകണ്ടു കാരുണ്യത്തോടുകൂടി

“വേരമ്പെക്കെട്ടുപോയുമ്പൊരുനിലവരുവാൻ
മാർഗ്ഗമുണ്ടാക്കുവാനിന്നേരം ക്ലേശം മറന്നെ-
ത്തിന വിബുധജനശഘങ്ങളെ”

കാണുന്നസമയം മംഗളം പാടേണ്ടതും ശ്ലോകത്തിൽതന്നെ വേണമെന്നാണ് എന്റെ മതം.

ഈ അവസരത്തിൽ നമ്മുടെ പുരാണമതിലേക്കു നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ അല്പനേരത്തേക്കു ഒന്നാവശ്യപ്പെടുന്നു. പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ചക്കാലത്തിനുമുമ്പ്, അതായതു കൃസ്താബ്ദം തുടങ്ങുന്നതിന്നു മുമ്പെ സംവത്സരത്തിനുമുമ്പ്, കേരളത്തിൽ സമുദായഭരണമായിരുന്നു. ആ സമുദായഭരണത്തിന്റെ ഏകദേശം ഒട്ടവസാനകാലംവരെ നായന്മാർക്കും നമ്പൂരിമാർക്കും തുല്യാവകാശങ്ങളും സ്ഥാനമാനങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഒട്ടവായത്തോടുകൂടി നായന്മാർ പടക്കളത്തിലും നമ്പൂരിമാർ രാജ്യഭരണത്തിലും അധികമധികമായി കടന്നുകൂടിത്തുടങ്ങി. ഒട്ടവിൽ, കൂടിയാട്ടത്തിലെ വിദ്വാന്മാർ പറയുംപോലെ, “അതുകൊണ്ടും ഇതുകൊണ്ടും അമ്പലപ്പടി ഉത്തരായംകൊണ്ടും മുക്കാലുവട്ടത്തെ സംബന്ധംകൊണ്ടും ഞാൻ മീതെ, ഞാൻ മീതെ” എന്ന രീതിക്കു ഭരണാധികാരികളുടെ ഇടയിൽ വന്നുചേർന്നു. ഭരണത്തിൽ വൈകല്യങ്ങളും കലശലായി. അതാണ് “കൂട്ടം”കൂടി മരുന്നാട്ടിൽനിന്നു മലന്നാട്ടിലേക്കു പെരുമാളെ വിളിച്ചുവരുത്തുവാനുണ്ടായ കാരണം.

ഈ സമുദായഭരണത്തിനു മുമ്പുമുതൽക്കുതന്നെ നായന്മാരുടെ കരയോഗങ്ങളും കൂട്ടവും സംഘങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. കരയോഗങ്ങളും കൂട്ടവും സമുദായക്കാര്യങ്ങളെയും രാജ്യഭരണത്തെയും, സംഘങ്ങൾ സൈന കവിഭാഗത്തെയും വേണ്ടപോലെ നടത്തിപ്പോന്നു. തറവാടുകളിലെ കാരണവന്മാരായിരുന്നു യോഗത്തിന്റേയും കൂട്ടത്തിന്റേയും അംഗങ്ങൾ. “സംഘങ്ങൾ ആദിയിൽ യോഗസംഘങ്ങളായിരുന്നു. ആയവയിലെ അംഗങ്ങൾ പടനായന്മാരായിരുന്നു. ഓരോ നാട്ടിൽ ഓരോ സംഘവും ഓരോ സംഘത്തിൽ ആറു കളരികളിൽ ആറുസമ്പ്രദായത്തിലുമുള്ള പതിനെട്ടുവകളും പഠിച്ച യോഗാക്കളം ഉണ്ടായിരുന്നു,” ആ വിധമാണ് ദർശനാലയങ്ങൾ നൂററ്റം, മറവു കളരികളും ഉത്ഭവിച്ചത്. മുമ്പറഞ്ഞ യോഗാക്കൾ ഓരോ അടിയന്തിരങ്ങൾപ്രമാണിച്ചു സമക്ഷത്തു ആയുധവിദ്യകൾ കാണിച്ചിരുന്നു. അതോടുകൂടി പാന മുതലായ മതാചാര

കുറുപ്പുകളും സമുദായ വിനോദങ്ങളും നടത്തിയിരുന്നു. കാലചക്രത്തിന്റെ തിരിച്ചിലിൽ, ആയുധഭിക്ഷവാങ്ങി ക്ഷത്രധർമ്മം സ്വീകരിച്ച് അഭ്യാസികളായിത്തീർന്ന് ചാത്തിരിനമ്പൂതിരിമാരും അവരുടെ പുരോഹിതന്മാരും സംഘങ്ങളിൽ കടന്നുകൂടി പെരുമാക്കുമാരുടെ കാലമേതാണായപ്പോഴേക്കും സംഘങ്ങളി ശാസ്ത്രങ്ങളായി പരിണമിച്ചു. പാനയുക്തപകരം നാലുപാദമായി. യാത്രക്കാരിൽ അരക്കും അടുക്കളയുമുള്ളവർ ഒന്നാംതരക്കാരും, സദ്യയ്ക്കു ഭേദം ഉണ്ടാക്കിത്തന്നിരുന്നവർ കളിക്കാർ രണ്ടാംതരക്കാരും ആയി. വേദാർത്ഥന്മാരായവർ ഈ രണ്ടു വകക്കാരെയും കവച്ചുവെച്ചു വാക്യാവൃത്തിയും പരിഷയം കിഴിപ്പുറവും കൈക്കലാക്കി. ഈ ഉണക്കപ്പട്ടത്തിരക്കിൽ” * നായന്മാർ പുറത്തുപോയി; അതിലത്തുളളപ്പട്ടവാനില്ല. ഭദ്രകാളിയെക്കൂടി നമ്പൂതിരിമാർ പുറത്താക്കിക്കളഞ്ഞു. ഭഗവതിയെന്നായാലെ ആഭിജാത്യത്തിനു മതിയാവുവത്രെ! വാളും ചിലമ്പോടുകൂടിയ നായർ വെളിച്ചപ്പാടിനുപകരം, തലയഴിച്ചിട്ടു ചിരട്ടക്കൈലാസമായി ചാത്തിരിനമ്പൂതിരി അരക്കുകയറി

“മുടിതൊട്ടിങ്ങടിയോളം ഉടൽകണ്ടുതൊഴുന്നേൻ
മുടങ്ങാത്ത കൊടുങ്ങല്ലൂർ അമൻമേത്തൊഴുന്നേൻ”

എന്നുപോയി,

“ജനകന്റെ മകളല്ലെ സിതപ്പെണ്ണ
അവൾക്കല്ലോ രാമൻ ചെന്നുടുപ്പാനിട്ടു”

എന്നായി. പോരെങ്കിൽ, ഓയിക്കന്റെ ഭാരവാക്യവും നിങ്ങൾ കേൾക്കേണ്ടതാണ്.

“ഭണ്ഡധാരിസ്വരൂപായ തിണ്ണം മത്സ്യധാരായ ച
ചണ്ഡാലപ്രകൃതേ! മൂഡ! മണ്ണുതിന്ന നശിക്ക നീ!”

ശാപം ഏല്പിച്ചില്ല എന്നൊരു സമാധാനമുണ്ട്. എന്നതന്നെയല്ല, കാലവൈരിത്വംകൊണ്ട് അധ്യാഗതിയിൽ ഇത്രയൊക്കെയായിട്ടും നമ്മളാരുടേയും അടിമകളാകേണ്ടിവന്നിട്ടില്ല. നമ്മൾ ശൂദ്രരല്ല; ഒരിക്കലുമായിട്ടില്ല നായന്മാർ ഭർഗ്ഗാഭേദിയുടെ ചേവടിത്താരിണകളെ സ്തുരിച്ചിരുന്നു; അവരുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ തൃക്കാലികളെ പിടിച്ചിരുന്നു; മരുജനങ്ങളുടെ പാദശുശ്രൂഷയും ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷേ അവർ അടിമകളോ ശൂദ്രരോ ആയിരുന്നില്ല. ദേശസഞ്ചാരികളാകും നായരെ ശൂദ്രനാക്കിയിട്ടില്ല. പഴുകാലത്തു് പല

* ക. ക. ശ്രീ, അപ്പൻചമ്പുരൻ തിരുമൊഴിയിലെ “സംഘങ്ങളി”യെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു ഉദ്ധരിച്ചതു്.

മഹൽക്ഷേത്രങ്ങളുടേയും ഉടമസ്ഥന്മാർ നായന്മാരായിരുന്നു. എന്തിനധികം പറയുന്നു? തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോയിത്തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള നായന്മാരുടെ പൂർവ്വചരിത്രം കാണിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിനുള്ള കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സന്തതി പരമ്പരകളും ജാത്യാഭിമാനത്തോടുകൂടി ജീവിക്കുമാറാകട്ടെ. എന്നല്ലാ, ഒരു സമുദായത്തിന്റെ ഭാവിയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് അതിന്റെ പൂർവ്വാശ്രമപരിശോധനയും അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്ല്ലോ. ഈ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ ഉടനെ പതിയുമെന്ന് ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ മഹാജനസഭ പ്രതിവർഷം കൂടി, സുകരയുവതിയെന്നമട്ടിൽ, പ്രമേയശതങ്ങളെ പ്രസവിച്ചിട്ടൊരുപ്രയോജനവുമില്ല. അടുത്ത വർഷത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കാവുന്നവയും ഗുരുതരങ്ങളും അത്യാവശ്യങ്ങളും ആയ ഉപക്ഷേപങ്ങൾക്കായി നമ്മൾ നമ്മളുടെ സമയം ഉപയോഗിക്കുന്നതായിരിക്കും ഉത്തമം. ഒരു ബുക്കിന്റെകാര്യം ഞാൻ പ്രസ്താവിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇനിയൊന്നാലോചിച്ചാണുള്ളത് നമ്മുടെ യോഗബലവും യോഗക്ഷേമവും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചാകുന്നു. ഇതിന് വൈകി; ഒരു നിമിഷം താമസിച്ചുകൂടാ. നമ്മുടെ സംഘടന ഒന്നുകൂടി ശക്തിപ്പെടുത്തേണം. യോഗക്ഷേമത്തിനുള്ള ഏകീകരണം മറ്റുസമുദായങ്ങളിൽനിന്നു നാം പഠിക്കേണ്ടതാകുന്നു. കരയോഗങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ദേശങ്ങളിൽ അവയെ ഉടനെ തുടങ്ങേണം; കലവറയിൽ കളവും തൊഴുത്തിൽ കത്തും കാരണം ഉയർപ്പൻവലിച്ചുകിടക്കുന്ന ഇന്നുള്ളവയിൽ പലതിനേയും നല്ലനിലയിൽ കൊണ്ടുവരേണം; അല്ലെങ്കിൽ അവ ഗുണത്തിലധികം ദോഷത്തെയാകുന്നു ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുക. പ്രചരണവേലയ്ക്കും യോഗബലം ഉണ്ടാക്കി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും നമ്മുടെ അവശതകളേയും അവകാശങ്ങളേയുംകുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനും മറ്റുമായി ഒരു പത്രം നമുക്ക് അത്യാവശ്യമായും അടിയന്തിരമായും ആരംഭിക്കേണ്ടതായിവന്നിരിക്കുന്നു. സർവ്വോപരി ഈ മൂന്നുകൃത്യങ്ങളെയാകുന്നു നമ്മുടെ മഹാസഭ അടുത്ത സംവത്സരത്തിൽത്തന്നെ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത് എന്നുള്ള ഏന്റെ അഭിപ്രായത്തെ നിങ്ങളുടെ ആലോചനയ്ക്കായി ഞാനിവിടെ വിനയത്തോടുകൂടി സമർപ്പിക്കുന്നു.

പണിയെടുക്കുവാൻ ആളുകൾ വേണം; പണിനടത്തുവാൻ പണവും വേണം. പ്രായവും പ്രാപ്തിയുമുള്ളവർ ഔദാസിന്യത്തിലും മേലിൽ നേതാക്കന്മാരാകുവാനുള്ള യുവാക്കന്മാർ ഗുണദോഷനിരൂപണത്തിലും പ്രവേശിച്ചു കാലം കളയരുതെ. നമ്മുടെ സ

മുദായത്തിൽ, കടലിൽ അലകളെന്നപോലെ, സൽസ്വഭാവികളും സ്വാത്മരഹിതന്മാരും സമുദായസ്നേഹികളുമായ പ്രായംചെന്നവരും യുവജനങ്ങളും എന്നും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കട്ടെ. പണ്ടുള്ളവർ ദേവിയേയും മാതാപിതാക്കന്മാരേയും ഗുരുജനങ്ങളേയും പൂജിച്ചിരുന്നതായി ഞാൻ പറഞ്ഞുവല്ലോ ഈ ആരാധനം ലോപിച്ചുതടങ്ങിയതോടുകൂടിയാണ് അവർ അധഃപതിക്കുവാനും ആരംഭിച്ചത്. ആ സംഗതി ആധുനികന്മാരുടേയും ഓർമ്മയിൽ ഇരുന്നാൽ നന്നു്. മൂന്നിലും മനസ്സിലുത്തേണം; അതില്ലെങ്കിലും,

‘മൂന്നാലൊന്നികൾക്കുണ്ടാത്താൽ തോന്നാ വേണ്ടുന്നതൊന്നുമേ.’

കുറവും കുറവും പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നാൽ, അധോഗതിയുടെ വേഗം കുറേക്കൂടി കൂടും; അതു മറക്കരുത്.

നമ്മളെല്ലാവരും ഒന്നു മനസ്സുവെച്ചാൽ, സമുദായസേവനത്തിനു വേണ്ട പണം ഉണ്ടാകാതിരിക്കുമോ? മക്കൾക്കും മരുമക്കൾക്കും കലഹത്തിനു സമ്പാദിച്ചുവെക്കുന്ന വിത്തത്തിൽ ഒരു ഭാഗം സമുദായോന്നതിക്കു ചിലവിടുന്നതു ശ്രേയസ്കരമായിരിക്കും എന്നു് ആശാപാശശതങ്ങളെക്കൊണ്ടു കെട്ടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരും ചില സമയം വിചാരിക്കേണ്ടതാണു്. ധനത്തെ ധർമ്മത്തിന്നും സല്ക്കീർത്തിക്കും അത്മത്തെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന വ്യാപാരങ്ങൾക്കും അവനവന്റെ സുഖത്തിന്നും സ്വജനങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി വിഭാഗം വിഭജിക്കേണമെന്നു് വ്യാസമഹർഷി വളരെ ശതവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പുതന്നെ വെളിവാക്കി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

‘ധർമ്മായ യശസേ / ത്വമായ കാമായ സ്വജനായ ച പഞ്ചധാ വിഭജൻ വിത്തമിഹാമുത്ര ച മോദതേ’

പുണ്യം ചെയ്യാനും പുരാണം വായിക്കുവാനും അറുപതു വയസ്സു തികഞ്ഞിട്ടേ പാടുള്ളൂ എന്നു ചിലർ കരുതി സമാധാനപ്പെടുന്നു. അത്യാവശ്യമില്ലെന്നു ധരിച്ചാൽ വലിയ ഉപകാരമായിരിക്കും. ചിത്രഗുപ്തന്റെ കണക്കുനോക്കി തിട്ടപ്പെടുത്തിട്ടാണോ അവർ പോന്നിരിക്കുന്നതു്? എല്ലാവരും ആ കാലംവരെ ഇരിക്കുമെന്നു ക്കറിയാം? നല്ലതുചെയ്യാൻ ഇന്നു സമയം വേണമെന്നില്ലല്ലോ. പ്രാണൻ പോകുന്ന സമയം ചെയ്യാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നതു് എപ്പോഴും ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും നല്ലതു് എന്നു വിബുധജനങ്ങൾ വിളിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

‘നഹി പ്രമാണം ജന്തുനാം ഉത്തരക്ഷണജീവനേ
ചരമാശ്വാസവേളായാം യൽ കർത്തവ്യം സദാ കുരു’

ഇനിയുള്ള കാലത്തു്, പരോപകാരതല്പരന്മാരെയല്ലാതെ, ധനാശ്വന്മാരെയോ ആ നിലയിൽ ആശ്ചിച്ച് സ്വാധീനശക്തിയുള്ളവരെയോ പണ്ഡിതന്മാരും പാമരന്മാരും ബഹുമാനിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അതു ഫേതുവായിട്ടും പരോപകാരംചെയ്യാൻ എപ്പോഴും നാം സന്നദ്ധന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. പതിനെട്ടു പുരാണങ്ങളിലും ഇതാണു പുണ്യമെന്നും ലോഷിച്ചിരിക്കുന്നു

‘അഷ്ടാഭശപുരാണേഷു വ്യാസസ്യ വചനഭവം
പരോപകാരഃ പുണ്യായ പാപായ പരപിഡനം.’

ഒന്നാമതായി നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽത്തന്നെ പതിയട്ടെ; ഭൂതാനുകമ്പ സ്വസ്ഥമുദായത്തിൽ വേരൂന്നിപ്പടരട്ടെ. നമുക്കു മറ്റൊരു സമുദായവുമായി കലഹിക്കേണ്ടമെന്നില്ല. എന്നല്ല, നമ്മുടെ സമുദായത്തെ അർഹിച്ചാവശ്യപ്പെടുന്നവർക്കു സന്തോഷത്തോടുകൂടി കൊടുക്കുകയും വേണം. പക്ഷെ, ‘താൻ ചത്ത മീൻ പിടിക്കരുതു്’ എന്നുള്ള പ്രയുപദേശം സത്തായിട്ടുള്ള ഒന്നാണെന്നു് ഓർത്തുകൊള്ളണം. നമ്മുടെ ഇടയിൽ വലുതായ ഭോഷമോ ഉത്താപമോ വിഭേദമോ ഉണ്ടാക്കി അന്യരെ സഹായിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് അവർക്കും നമുക്കും സുഖകരമായ ഗുണം സിദ്ധിക്കുവാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണല്ലോ ലോകത്തിൽ കണ്ടുപോരുന്നതു്. ഇതിനിടകൊടുക്കാതെ സഹായത്തിനു പല വഴികളുമുണ്ടെന്നാണു് എനിക്കു തോന്നുന്നതു്. ചിന്തകനായൊരു കവിവർത്തൻ വാക്കുകൾ കേൾക്കുക.

‘ആരും പാപം പ്രവർത്തിച്ചുപരരിലുള്ളവാം
പാപമുൽകൃഷ്ടമാക്കി-
പ്പോരുന്നാമോ, പിഴയ്ക്കാതൊരു വഴി പഴുതാ-
ണെന്നു നിന്ദിച്ചിടാമോ ?
താരണ്യംകൊണ്ടു പണ്ടുള്ളവരു മുഴുവനും
മൂത്തമൃശാഗ്രഗണ്യ-
ന്മാരും ‘മാറപ്പ’താരുള്ളൊരു നടപടിവെ-
ച്ചോരുമെന്നോതിടാമോ?’

‘നമ്മൾക്കെന്നുതോന്നും പുതുമകളെപ്പേ-
ക്കിക്കു നന്നെന്നുമെന്നാൽ
നമ്മയ്ക്കൊക്കും, മറിച്ചായതിനെതിരായി-
ടുന്നവർ വങ്കരെന്നും

ഇമ്മട്ടായ് നാം നടക്കൊല്ലെതിലുമൊരുവനെ-
 ദൂഷണം ഭോഷമാം, ദി-
 ഷ്കർമ്മത്താൽ കായ്സാധ്യം ചെയ്തുവരുവതി-
 ല്ലെന്നുമോർമ്മിച്ചിടേണം.

പോത്താൽ പഴേതൊക്കെയുമസ്സലെനും
 പുത്തൻ പരം നിന്ദ്യമതെന്നമില്ല.

വിദപാന്മാരായ നേതാക്കന്മാർ ഗുണം നോക്കി എടുക്കേണം
 എന്നേയുള്ളൂ. ഇല്ലെങ്കിൽ, അവരുടെ പിന്നാലെ ചെല്ലുന്നവരു
 ടെയും വഴി പിഴയ്ക്കുമല്ലോ.

‘യദ്യദാചരതി ശ്രേഷ്ഠസ്തത്ത്വേവേതരോജനഃ’

എന്നതു ഭഗവദ്പാക്യമല്ലേ? ജ്ഞാനവും ബഹിരന്തർഭാഗങ്ങളിൽ
 ശുദ്ധിയും കർമ്മസംഗികളായ അജ്ഞാനികളിൽ ജനിപ്പിക്കുന്ന
 തിന്മമൂലം അവരിൽ വിദപാന്മാർ ബുദ്ധിഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാക്കി അവ
 രുടെ സങ്കേതസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുവിച്ച നിരാധാരന്മാരാ
 കരുതെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞയുണ്ട്. അനാശാസ്യമായ
 വസ്തുസങ്കാത്താലുണ്ടാകുന്ന ഭോഷങ്ങളേയും അദ്ദേഹം ഗീതോപ
 നിഷത്തിൽ കാണിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. സംസ്കാരംകൊണ്ടും കാലഗ
 തികൊണ്ടും വരേണ്ടതായ നൂറ്റാണ്ടുകളെ കാലേകൂട്ടി പിടിച്ചുവലിച്ചി
 ടുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ട് ജനതതിയിൽ വിപ്ലവത്തിനും മനശ്ശല്യത്തിനും
 കാലിടരുതേ എന്നുമാത്രമേ എനിക്കീസന്ദർഭത്തിൽ ഭേശാഭിമാനി
 കളോടപേക്ഷിക്കുവാനുള്ളൂ.

ഇതിലധികം ഞാനിപ്പോൾ എന്താ പറയുവാനുള്ളത്?
 ഉല്പന്നസൗഹൃദരായ നിങ്ങളോട് ഉപചാരം വേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഒരു
 മഹൽകാര്യത്തിനായി ഞ്ഞൊരുമിച്ചുകൂടിട്ടുള്ളവരിൽ ഗൃഹസ്ഥരെ
 നും അരിഥികളെന്നുമുള്ള വ്യത്യാസത്തിനവകാശവും ഇല്ല.
 പക്ഷെ, ഞങ്ങൾക്കൊരു ഭയമുണ്ട്. ക്ഷണിക്കേണ്ടവരെയെല്ലാം
 ക്ഷണിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ക്ഷണം വേണ്ടമാതിരി ആയിട്ടുണ്ടോ? ക്ഷണി
 ച്ചുവന്നിട്ടുള്ളവർക്ക് സുഖവാനുത്തിനു വേണ്ട സംഭാരങ്ങളെല്ലാം
 ഒരുക്കിട്ടുണ്ടോ? ഇങ്ങനെയുള്ള വലിയ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഈവക
 സംഗതികളിൽ തെറ്റുപറ്റിപ്പോകുവാൻ എളുപ്പമുണ്ട്. അതു
 കൊണ്ട്, ആവക നൃപനതലയുടെ പരിചാരത്തിനായി, സമസ്താ
 പാദം ക്ഷമിക്കേണമേ എന്ന് അഞ്ചുചിബലനായി നിന്നു
 ഞാൻ സ്വാഗതസംഘത്തിനും എനിക്കുംവേണ്ടി എല്ലാവരോടും
 യാചിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഈശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്കെല്ലാം

ഇങ്ങനെ കുശലം ഭവിക്കുമ്പോൾ എന്ന് ഏതെങ്കിലും പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു കൊണ്ടു വിരമിക്കുന്നതിന് ഇനി നിങ്ങൾ എനിക്കു അനുവാദം തന്നാൽ നന്മ.

“സ്വസ്തു തേ കുശലമസ്തു ചിരായുരസ്തു
ഗോപാജിഹ്വസ്തി ധനധാന്യസമൃദ്ധിരസ്തു
ഐശ്വര്യമസ്തു വിജയോസ്തു രിപുക്ഷയോസ്തു
സന്താനമസ്തു സതതം ഹരിഭക്തിരസ്തു.”

ര്ഭ * പത്രപ്രവർത്തനത്തെപ്പറ്റി

ആനയ്ക്കുതിന്റെ ശക്തി അറിഞ്ഞുകൂടുന്നു ഒരു ചൊല്ലുണ്ട്. അതുപോലെ, ഒരു നല്ല വർത്തമാനപത്രത്തിനു എത്ര ശക്തിയുണ്ടെന്നു അതിന്റെ പ്രവർത്തകൻ അറിയുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നതിൽ വലിയ തെറ്റില്ല. അറിയുമെങ്കിൽ, അതു സമ്പാദിക്കുവാനും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും വേണ്ടവിധം ഉപയോഗിക്കുവാനും ശ്രമിക്കാതിരിക്കുമോ?

ഒരു നാടിന്റെ ഏതൊരു കോടിയിലാണ് ആ ശക്തിക്കു കടന്നു പ്രവർത്തിച്ചുകൂടാത്തത്? ഏതു ഭരണവിഭാഗത്തിലാണ് അതിനു പ്രവേശനമില്ലാത്തത്? ഭരണകൂടം തകിടംമറിക്കുന്നതുതന്നെ അതിനൊരു ക്രിഡയായേ ഇരിക്കൂ. ഒരു മഹായുദ്ധംതന്നെ ആരംഭിക്കുവാനും അതേവിധം ശത്രുരാജ്യങ്ങൾ തമ്മിൽ സന്ധിയുണ്ടാക്കുവാനും അതിനു സാധിക്കും.

പക്ഷെ, ഇതിനൊക്കെ പത്രപ്രവർത്തനം ക്രമീകരിച്ചു, നിയമാനുസരണമാക്കിത്തീർക്കണം. പ്രവർത്തകന്മാർ സത്യവാദികളും ധീരന്മാരും കൃത്യബോധവും ഉദ്ദേശശുദ്ധിയുള്ളവരുമായിരിക്കണം. എന്നാലേ പത്രങ്ങളെ ലോകം ആദരിക്കൂ; അപ്പോഴെ ആ തരത്തിലുള്ള ശക്തി പത്രങ്ങൾക്കുണ്ടാകും.

* മി: കൃഷ്ണമേനോൻ പത്രപ്രവർത്തകസംഘംഗങ്ങൾക്ക് ഒരു സർക്കാരം നൽകിയ പത്രവസരത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം.

ഒന്നാമതായി, നിങ്ങളുടെ സഭയ്ക്കു സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠയുണ്ടാകുവാൻ തക്കവിധം അസ്ഥിഭാരമുറപ്പിക്കുക. കറെ കാലമായി നടന്നു വരുന്നു. ഈ തരം സഭകളുടെ നിയമങ്ങളെ വരുത്തി, നമ്മുടെ ഭേദ കാലങ്ങൾക്കു് അനുക്രമമായൊരു നിയമാവലിയെ രൂപവൽക്കരിക്കുക. എന്നിട്ടു്, സഭയെ റജിസ്റ്റർ ചെയ്തു പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുക. ന്യായമായിരിക്കണം സകലത്തിനും ആശ്രയസ്ഥാനം; മനസ്സാക്കി മാർഗ്ഗദർശിയുമായിരിക്കണം. ഇതാണ് ശക്തിയെ ആവാഹിക്കുന്നതിനുള്ള മൂലമന്ത്രം.

ഇതരരാജ്യങ്ങളിൽ പത്രങ്ങളുടെ സ്ഥിതിഗതികളറിയാത്തവർ രാജ്യഭരണസംബന്ധമായ ചില സംഭവങ്ങളുടെ നിരൂപണത്തിനും നാട്ടു വർത്തമാനങ്ങളുടെ പ്രചരണത്തിനും ക്ഷണികമായ ഒരു ഭാരമായിട്ടേ പത്രങ്ങളെ ഇവിടെ വകവെച്ചിട്ടുള്ളൂ.

ജർണലിസ്റ്റ്, അതായതു് വാർത്താപത്രങ്ങളുടെ ലേഖകൻ എന്നു പറയട്ടെ, എന്ന പേരോടുകൂടി പലരും ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടു്. മുഖ്യമായി ഈ ലേഖകന്മാരുടെ ജോലി അവരുടെ പത്രങ്ങൾക്കു വർത്തമാനം ശേഖരിച്ചുകൊടുക്കുകയാകുന്നു. വേണ്ട വർത്തമാനത്തെ ശേഖരിച്ചു, പ്രസിദ്ധീകരിക്കത്തക്ക രീതിയിൽ ആക്കി, അയച്ചുകൊടുക്കുക എന്നതു് ഗുരുതരമായൊരു വ്യാപാരമാണ് വർത്തമാനം അറിയേണ്ടതായിരിക്കണം; പരമാത്മവുമായിരിക്കണം.

കലഹം, കല, കോലാഹലം എന്നിവയൊക്കെ കൂടാതെ കഴിയുകയില്ല, ഉദ്യോഗനിയമനങ്ങളും വേണ്ടടിക്കിൽ അവയുടെ അന്തരാത്മവും നിശ്ചയമായും വേണം; പത്രത്തിനു നല്ല ചിലവുണ്ടാകുവാൻ മറ്റു ചില പൊടിക്കയ്യകളും ആവശ്യമായിരിക്കും. ഇങ്ങനെയാണ് പരക്കെയുള്ള ബോധം. ഇതൊക്കെ വേണ്ടെന്നു പറയാൻ ഞാൻ തെക്കുമില്ല.

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിലോ, അപ്രകാശിതമായ ഭാഗത്തിലോ, പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഭാഷയിലോ ആവശ്യമുള്ള വർത്തമാനത്തിൽ അസത്യം ലേശംപോലും അരുതു്. അതാണ് അലംഘ്യമായ ധീലാന്തം. നടപ്പോ? എല്ലാം പോയി അന്വേഷിച്ചു് പരമാത്മം അറിയുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടാകും? ഇതാണ് ചിലരുടെ സമാധാനം. ഏറക്കുറെ കിംവദന്തിയാകും. സേവ, സമുദായ സ്നേഹം, ഉപകാരേച്ഛ, വ്യക്തിവിദ്വേഷം വർത്തമാനത്തിനു നിറവു്കൊടുക്കും. വർത്തമാനത്തിൽത്തന്നെയല്ല ലേഖനത്തിലും പുസ്തകനിരൂപണത്തിലുമെല്ലാം ഇവയുടെ നിഴൽ ചിലേടങ്ങളിൽ കണ്ടു വരുന്നുണ്ടല്ലോ.

“ഭ്രാഹ്മിക്കാ ശത്രുവായാലും കുറുമില്ലാത്ത മർത്യനെ” ഇതു വാമികിമഹർഷിയുടെ മതമാണ്.

“ചോരണത്തിനും ദ്വിജഹതിക്കും ഗുരു-
ഭാരസംഗത്തിനും മദ്യപാനത്തിനും
മരും പ്രതിവിധി വൃദ്ധ്ക്കറിവുണ്ടു്;
കുറും ചുമത്തിപ്പറഞ്ഞതിനില്ലുപോൽ.”

എന്നതു് വ്യാസപ്രോക്തമാണ്. അതെല്ലാം ഏറ്റിൽ കിടക്കട്ടെ; വയറുപിഴപ്പിനു് അതൊന്നും പറ്റില്ല. എന്നാണു് ചില ലേഖകന്മാരുടെ വിധി. ഞാനതുമിതും ജല്പിച്ചു് കാടുകയറുനുവെന്നു നിങ്ങൾക്കു് തോന്നുമായിരിക്കാം. രചസരം കിട്ടിയസമയം, സങ്കടഹർജി വായിച്ചു - എന്നേയുള്ളു. മുഷിച്ചിൽ തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, നിന്താം; അല്ലെങ്കിൽ തുടരാം.

ഇനി പത്രഭാഷയെപ്പറ്റി അല്പമൊന്നുപറയട്ടെ. പത്രഭാഷ എന്നാൽ ഞാൻ വിവക്ഷിക്കുന്നതു് പത്രങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു് ഉചിതമായ ഭാഷ എന്നാണു്. വേദപ്രകാശത്തിലല്ല. വിഷയം തീർച്ചയാക്കിയാൽ, യഥാർത്ഥവും സമത്വവുമായ മട്ടിൽ, അതിനെ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു് പ്രകാശിപ്പിക്കണം. ലേഖകന്റെ ഉള്ളിലുള്ള വിചാരം വായിക്കുന്നവർക്കു് വിശദമായിരിക്കണം. വിഷയത്തിനു് ഉചിതമായിരിക്കണം ഭാഷ. ഈ മൂന്നു് മൂലതത്വങ്ങളേയും ഒരിക്കലും മറക്കരുതു്. ആദികവിയായ മുമ്പി ഈകാര്യത്തിൽ എത്ര മനസ്സുവച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നോക്ക. അദ്ദേഹം രാമചരിതം രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

“ഉചിതപദസമാസസന്ധിയോടും
പൊരുൾവെളിവാം സമാമൃതവാക്യമോടും”

കൂടിയാണല്ലോ.

പത്രഭാഷ അയത്നകൃതമാണെന്നു് തോന്നണം. വായിക്കുന്നതിനൊരു സുഖവുമുണ്ടായിരിക്കണം. പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു് പിടിപ്പിക്കുന്ന പലങ്ങളും വലിച്ചെഴുച്ച വാചകങ്ങളും ആയാൽ, രണ്ടും ഉണ്ടാകയില്ല. സി. പി അച്ചതമേനോൻ, വെങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനയനാർ, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, മൂക്കോത്തു് കുമാരൻ, കണ്ടത്തിൽ വർഗ്ഗീസുമാപ്പിള എന്നിവരുടെ ഗദ്യശൈലിയെ അനുകരിക്കുന്നതു് നന്നായിരിക്കും. പത്രാധിപന്മാർ മനസ്സുവച്ചാൽ, അവർക്കു്, പലവിധത്തിലും നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയെ പോഷിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും. ഭാഷാഭിമാനികളും സ്വദേശസ്നേഹികളും വിചാണമാരുമായിട്ടുള്ളവരോടു് ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കിട്ടേ

പുതിയ പദങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചു പ്രചരിപ്പിക്കാൻ. അതുപോലെ തന്നെ, ഗുരുതരങ്ങളായ വിഷമഘട്ടങ്ങളിൽ, പത്രനയം ഏതുപ്രകാരം വേണമെന്നുള്ളതും അവരോട് ആലോചിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ഉചിതമായരിക്കും എന്നുകൂടി പോകുന്നവഴി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടേ.

ചുരുക്കത്തിൽ, വിഷയത്തെ വിശദമാക്കുന്നതായിരിക്കണം ഭാഷ. വായിക്കുന്നവരുടെ മനസ്സിനെ അതിലേക്കു വീണ്ടും ആകർഷിക്കുന്നതുമായിരിക്കണം. വേദാന്തമട്ടിൽ നിഗൂഢമായിരുന്നാൽ ആളുകൾ മുഷിഞ്ഞു പിന്തിരിയും. നിസ്സാരസംഗതിയെ വലുതാക്കിവിവരിക്കുക, സഭ്യമല്ലാത്ത ഭാഷയെ പെരുമാറുക, ഈവകയൊന്നും അരുത്. തരവാടിത്വം ഉണ്ടായാലേ പത്രത്തെ ബഹുമാനിക്കൂ അതുകാരണമാണ് ഭാഷ പ്രസന്നവും പ്രൗഢവുമായിരിക്കണമെന്നു ഊന്നിപ്പറയുന്നത്.

“ഇൻഡ്യൻ പേട്രിയട്ടി”ന്റെ പത്രാധിപരായിരുന്ന ക്രിസ്റ്റോദാസ് പോൾ, “മാൻചെസ്റ്റർ ഗാർഡിയൻ”ന്റെ പത്രാധിപരായിരുന്ന സ്കോട്ട് എന്നിവരുടെ ജീവചരിത്രങ്ങൾ വരുത്തി പഠിക്കുന്നതു വളരെ ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കും. 1872 മുതൽ 1929 വരെ 57 സംവത്സരം സ്കോട്ട് ആ പത്രത്തെ നടത്തി, അതിനെ ലോകവിശ്രുതമാക്കിത്തീർത്തു. 1967-ൽ അദ്ദേഹം അതിനെ 2,42,000 പവൻ വിലകൊടുത്തു വാങ്ങി — വില ആലോചിക്കൂ — സ്വന്തമാക്കി. ഒരു പത്രാധിപർ ഉണ്ടാകേണ്ട സകല ഗുണങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു പൂർത്തിയായുണ്ടായിരുന്നു.

ബുദ്ധർ യുദ്ധത്തിനുശേഷം, ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയ്ക്കു സ്വയംഭരണംകൊടുക്കണം എന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്രം മാത്രമേ ധൈര്യമായി വാദിച്ചുള്ളൂ. അതു ഫേതുവായിട്ട്, താല്ക്കാലികമായി പത്രത്തിനുനേരിട്ട നഷ്ടത്തെ അദ്ദേഹം കുന്നിപ്പോലും വകവെച്ചില്ല. ആ പത്രം ഇന്ത്യയെ എത്ര സഹായിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നമുക്കൊക്കെ അറിയാമല്ലോ. നിങ്ങളെല്ലാവരും തെന്താരുമിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നതായാൽ ജനപ്രതിനിധികളുടെ സഭകൾ സ്വരാജ്യസ്നേഹികളും സർവ്വരാലും മാനുന്മാരുമായ അംഗങ്ങളാൽ അലംകൃതമാകുമല്ലോ. ആർക്കുപകരിക്കാത്തവയും പലർക്കും ഉപദ്രവകരമായവയും ആയ ചില ആക്ടുകൾ നിയമപുസ്തകത്തിൽ സ്ഥലംപിടിക്കുമായിരുന്നോ? ചില മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ എഴുതേണ്ടാവശ്യത്തിനു സാമഗ്രികളെ ശേഖരിക്കുവാൻ സ്കോട്ട് ഭൂമുള്ള ലണ്ടനിൽപോയി രണ്ടുനാലും ദിവസം ബ്രിട്ടീഷ് മ്യൂസിയത്തിൽ ഇരുന്നു ക്ലേശിക്കുന്നതിനു ഒരു മടിയും കാണിക്കാറില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃത്യനിഷ്ഠയെ

ഒന്നു നമസ്കരിക്കട്ടെ—സ്കോട്ട് പത്രാധിപത്യത്തിൽനിന്നും ഒഴിയാനായ സമയം, പ്രധാനമന്ത്രിമാരായിരുന്ന ആസ്കിറ്റത്, ലോയിഡ്ജോജ്ജ്, മാക്ഡൊനാൾഡ് തുടങ്ങിയവർക്കൂടി ഒരു മാഗളപത്രവും മാർബിളിൽ ഉണ്ടാക്കിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉറപ്പായ പ്രതിമയും ഒരു വലിയ സഭസ്സിൽവെച്ചു അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുത്തു. സർവ്വകലാശാലക്കാർ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ നൽകി. ചക്രവർത്തിയിൽ മനസ്സുകൊണ്ട് സ്കോട്ടിനെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി മാനിച്ചു. ഈമാതിരി ചില ബഹുമതികൾ നിങ്ങളുടെ സഭാംഗങ്ങൾക്കും കിട്ടിക്കൂടെന്നില്ല. അതിനായി പരിശ്രമിക്കുന്നത് സഭയുടെ ചുമതലകളിൽ ഒന്നാകുന്നു. പത്രപ്രവർത്തനത്തിന്റെ പല ശാഖകളിലും പഠിപ്പും പഠിച്ചയവും സമ്പാദിക്കുന്നതിനുവേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയാകുന്നു സഭ ആദ്യമായി വേണ്ടത്. അങ്ങനെ പഠിപ്പും പഠിച്ചയവും സമ്പാദിച്ചവരെമാത്രമേ ആവക പ്രവൃത്തികളിൽ ഏല്പിക്കുകയുള്ളൂ എന്നും, പത്രപ്രവർത്തനത്തിൽ ഏല്പിട്ടുള്ളവരെല്ലാം സഭയിൽ അംഗങ്ങളായിരിക്കേണം എന്നും ഉള്ള നിശ്ചയവും ചെയ്യണം ഇപ്പോൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ രീതിയിലും പാഠ്യവിഷയങ്ങളിലും ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തുവാൻ സർക്കാർ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു. പാഠ്യവിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നു വൃത്താന്തപത്രപ്രവർത്തനം ആയിരിക്കേണമെന്നുള്ളതിനു നിങ്ങൾ ഉടനെ ഗവർണ്മെണ്ടിനോടു അപേക്ഷിക്കുന്നതും, അതിലേക്കു ഉപകരിക്കുന്നതായ ഒരു നല്ല പുസ്തകം എഴുതിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതും സമയോചിതമായ ഒരു വലിയ കാര്യമായിരിക്കും, സംശയമില്ല പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനു വേണ്ടതെല്ലാം ചെയ്യുന്നതിനു മൂന്നുപേർ അടങ്ങിയ ഒരു കമ്മറ്റിയെ ഉടനെ ഏല്പിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. പുസ്തകത്തിൽ ഇന്നിന്ന സംഗതികൾ ഉപന്യസിക്കുന്ന അദ്ധ്യായങ്ങൾ വേണ്ടതാണെന്നും അവയെ ഓരോന്നും ഏതേതു യോഗ്യന്മാരെക്കൊണ്ടാണു് എഴുതിക്കേണ്ടതെന്നും ഈ ഉപന്യാസങ്ങളെയെല്ലാം എണക്കിച്ചേർത്തുള്ള പ്രകാശനത്തിനു ആരെയാണു് ഏല്പിക്കേണ്ടതെന്നും ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കിയാൽതന്നെ സമാധാനത്തിനു് അവകാശമുണ്ടു്. കാലവിളംബംകൂടാതെ ഇതിനെല്ലാം സംഗതിവരുട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ നാടി നിൽക്കി മാന്യന്മാരായ നടന്മാരെ രംഗത്തു പ്രവേശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രണ്ടാം * കൊച്ചി നായർസമുദായം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട സംഗതികൾ

നായർമഹാസമാജത്തിന്റെ വിഷമദശയിൽ അത്യാപത്തൊന്നും നേരിടാത്തവിധം അതിനെ നയവിശേഷത്തോടുകൂടി കാത്തുരക്ഷിച്ച ശ്രീമാൻ അമ്പാടി ശങ്കരമേനവനേയും മറ്റു ഭരണാംഗങ്ങളേയും നമുക്കു അഭിനന്ദിക്കാതെ തരമില്ല. നമ്മുടെ നായർമഹാസമാജത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കായി പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ള പ്രമാണികളിൽ ശ്രീമാന്മാരായ പാറയ്ക്കാട്ടു ഭാമോദരമേനോൻ, കൊപ്പറമ്പിൽ ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാർ, പൂമാല കൊച്ചുകുഞ്ഞുമേനോൻ എന്നിങ്ങനെ ചിലരെങ്കിലും നാം ഈ അവസരത്തിൽ സ്മരിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നു ഏതാരുതന്നെ തോന്നുന്നു. ഇവരിൽ ഭാമോദരമേനോൻ രോഗശയ്യയെ അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നറിയുന്നതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്നു അചിരേണ പൂർണ്ണസുഖം ലഭിക്കുന്നതിന്നു നമ്മെല്ലാവരും മനസ്സുഴിഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ കൃത്യമാണെന്നും ഞാൻ നിങ്ങളെ വിനയത്തോടുകൂടി ഓർപ്പിക്കുന്നു. അമ്പാട്ടു ശിവരാമമേനോൻ, പരുവക്കാട്ടുനാരായണമേനോൻ എന്നിവരുടെ ഭേദവിധേഗത്തിൽ അനുശോചിക്കുകയും ഡോക്ടർ എ. ആർ. മേനോന്റെ മന്ത്രിപദലബ്ധിയിൽ സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതും നമ്മുടെ കർത്തവ്യമാകുന്നു.

മഹാജനങ്ങളെ! നിങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയൊരു ദീർഘമായ ഒരു പ്രസംഗം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആയതു ഇപ്പോൾത്തന്നെ കാരണമായിരിക്കും. “പ്രസന്നപ്രൗഢസരസപ്രസംഗം”ത്തിന്നു ഞാനശങ്കതന്നാണു്. പുറമെ, പ്രസംഗത്തേക്കാൾ പ്രവൃത്തിയേയെന്നാണു നാം ഇപ്പോൾ ആശ്രയിക്കേണ്ടതെന്നാണു് എന്റെ പൂർണ്ണമായ വിശ്വാസവും. അതുകൊണ്ടു നമുക്കു നമ്മുടെ ഗതിയെ ആവഴിക്കു തിരിക്കുക. അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ള ദിക്കിൽ ഒരു വിനിതനായ സമുദായസേവകന്റെ സമാജത്തിന്റെ നിഷ്ഠയെന്നായ ഒരു അഭ്യുദയകാഷ്ഠിയുടെ വിചാരവിധിയെ തടയേണമെന്നില്ല എന്നു വിചാരിച്ചു ക്ഷമിക്കുന്നതിൽ നിങ്ങൾക്കു വലിയ വൈമനസ്സുണ്ടാകുന്നതു് അവകാശമുണ്ടാകയില്ലല്ലോ. നിരാശയോടുകൂടി നില്ക്കുകയോ പിൻതിരികയോ ചെയ്യുന്നതു ദീരുതപമാണു്. നായന്മാർക്കു ഭൂഷണവുമല്ല. പ്രാപ്യസ്ഥാനത്തു ചെല്ലുവാൻതന്നെ പ്രയത്നിക്കേണം; അശ്രാന്തമായി പരിശ്രമിക്കേണം. എന്തിനു സംശയിക്കുന്നു?

അടുത്ത ആണ്ടിലെ ഭരണസഭയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ, ആദ്യമായി നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് പതിയട്ടെ. മഹാസമാജത്തെയും കൊച്ചിയിലെ നായർസമുദായത്തെയും ഭക്തിയോടുകൂടി ഭജിക്കുവാൻ മനസ്സുള്ളവരെമാത്രം കൃത്യനിർവ്വഹണഭാരം ഏല്പിക്കുന്നതു ഉചിതമായിരിക്കും. നിങ്ങൾ അല്പക്ഷപദത്തിലേക്കു വരികുന്ന ആദ്യമായി യോജിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അവർ ഒരുക്കവും സന്മനസ്സും ഉള്ളവരായിരിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ആ വിധം രൂപവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്ന ഭരണസഭ അടുത്തകൊല്ലം എന്തുചെയ്യാൽകൊള്ളാമെന്നാണു നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്നു ഒരു വിഹഗവീക്ഷണം ചെയ്യുകയായിരിക്കും എന്റെ ഇന്നത്തെ ജോലി എന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതല്ലാതെ, നമ്മുടെ സംസ്കാരത്തെയും പരിതഃസ്ഥിതിയേയും നല്ലപോലെ ആലോചിക്കാതെ, അനവധി പ്രമേയങ്ങളെ കോലാഹലമായ വാഗ്വാദങ്ങൾക്കുശേഷം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു ഫലവും ഉണ്ടാകുവാനില്ല. പരമ്പരാഗതമായ സംസ്കാരത്തെയും പരിസരങ്ങളേയും മാനിക്കാതെ നമുക്കു നിവൃത്തിയില്ല. സംസ്കാരം പഴങ്കഥയാണെന്നു ചിലർ പറഞ്ഞേക്കാം. അതബദ്ധമാണ്; ശാസ്ത്രവിരുദ്ധവുമാണ്. ഒരു സമുദായത്തിന്റെ ഭാവി അതിന്റെ ഭൂതവർത്തമാനകാലങ്ങളുടെ സന്തതിയാണെന്നാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സിദ്ധാന്തം. അതുകൊണ്ടു സംസ്കാരത്തെ അനുകൂലിച്ചാൽ മാത്രമേ നമ്മുടെ ഭാവി ശോഭനമായി ഭവിക്കുകയുള്ളൂ. അതുപോലെതന്നെ പരിസരങ്ങളെ അവഗണിക്കുന്നതു കരിങ്കൽചുമരിന്മേൽ തലതല്ലുന്നതുപോലെയായിരിക്കും. ഇതെല്ലാമോർത്താണ് നമുക്കു ഒരു കൊല്ലത്തിനകം ചെയ്യാവുന്ന പ്രയോജനകരവും പ്രായോഗികവും ആയ ഒരു കാര്യപരിപാടിയിലേക്കു ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ വിനയത്തോടുകൂടി ക്ഷണിക്കുന്നത്. കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായ ഒരു പരിപാടി നിങ്ങൾ ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കുന്നപക്ഷം ആയതു തീർച്ചയായും എനിക്കും സ്വീകാര്യമായിരിക്കും. എന്റെ സങ്കല്പം സാധ്യത്തോടുചേർന്നു സുഗന്ധിയായിത്തീർന്നാൽ ഞാൻ ധന്യനായി.

എ മഹാസമാജത്തിന്റെയും അതിന്റെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള സംഘടിതസമാജങ്ങളുടേയും സ്ഥിതിഗതികളെ ഭരണസഭ ഒന്നാമതായി നല്ലപോലെ അറിയേണ്ടതാകുന്നു. അവയെല്ലാം റജിസ്ട്രാക്കീട്ടുള്ളവയായിരിക്കേണം. സംഘടിതസമാജങ്ങൾ മഹാസമാജത്തിന്റെ ശിക്ഷാരക്ഷണങ്ങൾക്കു അധീനങ്ങളുമായിരിക്കേണം. ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഉടച്ചുവാക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ, അതുടനെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യമായി ചെയ്യേണം. കോടതിയിൽ കിടന്നു ക്ലേശിക്കുന്നവയുടെകാര്യങ്ങൾ മഹാസമാജം തിരഞ്ഞെടുത്തു നിശ്ചയിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

യിക്കുന്ന ഒരു പഞ്ചായത്തുകോടതി തീരുമാനിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഈ പഞ്ചായത്തുകോടതിയിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന അഞ്ചുപേരും സത്യസന്ധന്മാരും കാര്യകുശലന്മാരും, സമയപരകയ്യുള്ളവരും, കഴിയുന്നത്ര ജനസമ്മതന്മാരും ആയിരിക്കേണം കാരണം, അവർക്ക് പലസംഗതികളെക്കുറിച്ചും ആലോചിച്ചു തീർപ്പുചെയ്യേണ്ടതുണ്ടാകും, അവരുടെ വിധികൾക്കു വിലയുണ്ടാകുവാനും ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പു അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഇവർ സ്തുതപരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നപക്ഷം, ഈ ഏർപ്പാടു നായർകളാണു കോടതികയറി നശിച്ചുപോകാതിരിക്കുന്നതിനു നല്ല മാർഗ്ഗമായിരിക്കും. പഞ്ചായത്തുകോടതിയിലായാൽ പണം അധികം കളയേണ്ടിവരികയില്ല. കാലവും കുറച്ചു വേണ്ടിവരികയുള്ളൂ. സംഘടിതസമാജങ്ങളുടെ എണ്ണത്തെയല്ല നാം നോക്കേണ്ടതു്; വണ്ണത്തായാണു് അതായതു്, ഫലപ്രാപ്തിക്കു യോജിച്ചവിധം ശരിയായി നടക്കുന്ന സമാജങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുവാനാണു് നാം ആഗ്രഹിക്കേണ്ടതും യത്നിക്കേണ്ടതും. അതല്ലാതെ ദുർവാശിയും കാശിലുള്ള അത്യാശയുംമൂലം എപ്പോഴും കശാപിശയിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന യോഗങ്ങളുണ്ടാകുന്നതു മാതാമാനിക്കും സമുദായത്തിന്റെ നാശോന്മുഖമായ ഗതിക്കും മാത്രമേ ഉതകുകയുള്ളൂ. “ചല്ലത്ത യോഗപ്രഭവത്തിനേക്കാളില്ലാത്തയോഗപ്രഭവ”മാണല്ലോ സുഖകരമായിട്ടുള്ളതു്.

൨ ഗോപാലകൃഷ്ണഗോഖലയുടെ ഭാരതഭൂതൃസംഘത്തെക്കുറിച്ച് കേൾക്കാത്തവർ ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. വിവേകാനന്ദസ്വാമിയുടെ രാമകൃഷ്ണശ്രമവും സുവിദിതമാണു്. രണ്ടിന്റേയും “പ്രധാനോദ്ദേശ്യം ലോകസേവനമത്രെ. ഒന്നിന്റെ അവേക്ഷണം രാഷ്ട്രീയവും മറേറതിന്റേതു ആദ്ധ്യാത്മികവും ആണെന്ന വ്യത്യാസമേ അവയുളളൂ. വെള്ളപ്പൊക്കം, കൊടുങ്കാറ്റു്, ഭൂകമ്പം, ക്ഷാമം, മഹാമാരി മുതലായവ ബാധിച്ചു കഷ്ടപ്പെടുന്നകൂട്ടർക്കു വേണ്ട സകല സഹായവും ചെയ്തുകൊടുപ്പാൻ ഈ രണ്ടു സ്ഥാപനങ്ങളിലേയും സന്നദ്ധഭടന്മാർ എപ്പോഴും തയ്യാറായിരിക്കും. അതിനുവേണ്ട പണം അവർ യാചിച്ചുണ്ടാക്കുന്നു. കൃത്യനിഷ്ഠ, സത്യസന്ധത, ത്യാഗശീലം മുതലായ സൽഗുണങ്ങളിൽ പേരുകേട്ടിട്ടുള്ള അവർക്കു പണം എളുപ്പമുണ്ടാക്കാൻസാധിക്കുന്നു. കണ്ണിൽ കാണുന്നവരെയെല്ലാം ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അംഗങ്ങളായി ചേർക്കുകയില്ല. ഒന്നാമതായി, അവർ വിദ്യാവിനയസമ്പന്നന്മാരായിരിക്കേണം. എന്നാൽത്തന്നെ മൂന്നുസംവത്സരക്കാലത്തെ പരീക്ഷണത്തിനുശേഷമേ അവരെ അംഗങ്ങളായി സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ. നമ്മുടെ സമുദായസേവനത്തിനു ഇങ്ങനെ ഒരു സംഘത്തെ രൂപവൽക്ക

രിക്കുന്നത് ഏറ്റവും പ്രയോജനകരമായിരിക്കുമെന്നാണ് എന്റെ വിനിതമായ അഭിപ്രായം. ഭിക്ഷാംഭേദിയോടുകൂടിയ സന്യാസ വൃത്തിയോ നിലന്തയെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സേവാവൃത്തിയോ നമുക്കു സുകരമല്ലാത്തതിനാൽ അഹോവൃത്തിക്കു മറ്റു വഴിയുള്ളവരെക്കൂടി ഇതിൽ ചേർന്നു തൽക്കാലത്തേയ്ക്കു യുക്തമായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും അധികം അംഗങ്ങളെയല്ല നാം കാംക്ഷിക്കേണ്ടതു്. ഉള്ളവർ ഉത്തമന്മാരായിരുന്നാൽമതി നല്ല ആളുകൾ അംഗങ്ങളായാൽ നല്ലസേവാമാർഗ്ഗങ്ങളെ അവർ സ്വയം കണ്ടുപിടിച്ചുകൊള്ളും. അടിമന്തിരമായുള്ള രണ്ടുനാലു സംഗതികളെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായി ഞാൻ നിങ്ങളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കാം. (a) പഴയ കൂട്ടുകടംബങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചുള്ള ജീവിതം ഇനി ഒരിക്കലും ഭഗിരഥപ്രയത്നത്താൽ കൂടി ഒരിടത്തും സാധ്യമായി എന്നു വരികയില്ല. സ്വശ്രദ്ധപരിശീലനം ഒന്നുമാത്രമേ ഇനി നമുക്കു മേൽഗുതിക്കു ആധാരമായിട്ടുള്ളൂ. നമുക്കുള്ള ധനാഗമ മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രയത്നിക്കേണ്ടകാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. (b) നീണ്ടുനിവൻ കായികബലത്തോടുകൂടി രണയോഗ്യരായിരുന്ന നമ്മുടെആളുകൾ, ഇന്നു കുനിഞ്ഞു കുമ്പിട്ടു കണ്ണടയുമായി കൂലിവേലയ്ക്കുകൂടി കൊള്ളരുത്താവരായിരിക്കുന്നത് നിങ്ങൾക്കാണ് നിലോ? പണ്ടു പുരുഷന്മാർ രണാംഗണത്തും കൃഷിസ്ഥലത്തും ഒരു പോലെ പണിയുവാൻ പ്രാപ്തിയുള്ളവരായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ സ്ത്രീകൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെപേരിൽ പാടത്തും വീട്ടിലുമുള്ള ജോലിയെ അവമാനിച്ചിരുന്നില്ല. നെല്ലുകത്തും കൈകൊട്ടിക്കളിയും അവരുടെ കേളികേട്ട അംഗഭംഗിയെ നിലനിർത്തിപ്പോന്നു. (c) ഇന്നു എല്ലായിടത്തും ഗ്രാമോദ്ധാരണമന്ത്രം മാറ്റൊലിക്കൊള്ളുന്നുണ്ടല്ലോ. വിപുലവും വിലയേറിയതുമായ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ശരിയായ ഒരു സ്ഥാനം നാം കാലേകൂട്ടി കണ്ടു കരസ്ഥമാക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാണെന്നു ഞാൻ എന്റെ സർവ്വശക്തികളും ഉപയോഗിച്ചു നിങ്ങളെ ഉത്ബോധിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഈ വക വിഷയങ്ങളിൽ വേണ്ട വിചിന്തനംചെയ്തു നമ്മുടെ ആളുകൾക്കു തക്കസമയത്തു ഉചിതമായ ഉപദേശം നൽകുവാൻ ഈ നായർ സേവാസംഘം എത്രയോ ഉപയുക്തമായിത്തീരുന്നതെന്നു ഞാൻ ഇനി പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. മാത്രമല്ല തറക്കൂട്ടങ്ങളും കരയോഗങ്ങളും ശ്രേയസ്കരമായും പ്രയോജനപ്രവൃദ്ധമായും നടത്തിയിരുന്ന പൂർവ്വന്മാരുടെ രക്തം നമ്മുടെ സിരകളിൽ ഇന്നും പ്രവാഹിക്കുന്ന സ്ഥിതിയ്ക്കു ഗ്രാമോദ്ധാരണത്തിന്റെ സ്വരൂപവും പറ്റിയും ഇന്നവിധം വേണ്ടമെന്നു നിയന്ത്രിക്കേണ്ട ബാധ്യതകൂടി നമുക്കു ഉണ്ടെന്നുള്ള സംഗതിയും ഈ അവസരത്തിൽ വിസ്മരിച്ചു

കൂടുന്നതല്ല. (d) ഒരു സമസ്തകേരളനായർസമാജത്തിന്റെ ആ വിഭാവത്തിനുള്ള കാലവും നേരിട്ടിരിക്കുകകാരണം അതിനുള്ള വേലയും നാം ആരംഭിക്കേണ്ടതാണ്.

ച. മഹാസമാജം എന്തുചെയ്യുന്നു? കരയോഗങ്ങൾ ശരിയായി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നുണ്ടോ? ഈവക സംഗതികൾ നമുക്ക് അറിയുവാനും സമുദായക്ഷേമകാംക്ഷികളെ അറിയിക്കുവാനും അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനും അത്യാവശ്യമായ പ്രചാരവേല നടത്തുവാനും നമുക്ക് ഒരു പത്രം ആവശ്യമാണ്. ആയതു മാസത്തിലൊരിക്കൽ ഒരു അരപ്പായക്കടലാസ്സിലായാലും തരക്കേടില്ല. ഏറിവന്നാൽ ഇതിനു ഒരു മാസത്തിൽ ൩ രൂപയിലധികം ചിലവാകയില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടുള്ള ഇണം അളവറ്റതായിരിക്കുകയുംചെയ്യും. ഈ പദ്ധതി സ്വീകാര്യമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കുതോന്നുന്നപക്ഷം അതിലേക്കുവേണ്ടി ഒരു കൊല്ലത്തേയ്ക്കു പ്രതിമാസം മൂന്നുരൂപാ കൊടുപ്പാനും അതു വേണ്ടവിധം നടത്തുന്നതിൽ യഥാശക്തി സഹായിപ്പാനും ഞാൻ ഒരുക്കമാണെന്നുംകൂടി ഈ അവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

൪ നമ്മുടെ ഇടയിൽ സാഹിത്യരസികന്മാരും, ഗദ്യകാരന്മാരും, ചരിത്രാനുസന്ധികളുമായി പലരുമുണ്ട്. എന്നിരുന്നിട്ടും ഇതേവരെയായി നായന്മാരുടെ ഒരു ചരിത്രം ആരും മാതൃഭാഷയിൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കാണാത്തതിൽ ഞാൻ അത്യധികം വ്യസനിക്കുന്നു. അതിനുവേണ്ട സാമഗ്രികൾ ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല; അവയെ കാണിച്ചുകൊടുപ്പാൻ ഞാൻ എപ്പോഴും ഒരുക്കമാണ്. കേരളചരിത്രത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനായി പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം അശ്രാന്തപരിശ്രമം ചെയ്യേണ്ടിവന്നതിനാൽ എനിക്കു ഈ വ്യവസായത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവൻ സാധിക്കാതെപോയി. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇനിയും കലവിളംബംവരുത്തുന്നത് നമ്മുടെ അഭിമാനത്തിനു ഒരു ന്യൂനതയും സമുദായത്തിനു അപരിഹാര്യവും ഗുരുതരവുമായ ഒരു വിപത്തും ആയിത്തീരുന്നതാകുന്നു.

൭ ഇതുവരെ വലിയ ചിലവില്ലാത്ത ഒരു മാർഗ്ഗത്തെയാണ് ഞാൻ തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകുന്നത്. എന്നാൽ നമുക്ക് പണംകൂടാതെ ഒരിക്കലും ഒന്നും സാധിക്കുകയില്ല. നമ്മൾ എല്ലാവരുംകൂടി ഒരുമിച്ചു ഉത്സാഹിച്ചാൽ ഒരാളിനകത്തു് മുരങ്ങിയതു അല്പം തിരംഗ്രൂപയെങ്കിലും മൂലധനമുണ്ടാക്കുവാൻ വലിയ പ്രയാസമുണ്ടാവുകയില്ല. ചെറിയ തുകകൾ തന്നെ സഹായിക്കുവാൻ അരുളുവാൻ അങ്ങനെ ചെയ്യാട്ടെ. ഒരു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ നാലുനവം

യായിട്ടെങ്കിലും ആരൂപാവിതം സമുദായത്തിനുവേണ്ടി സംഭാവന ചെയ്യാൻ ഒരുക്കമുള്ള സമുദായസ്നേഹികൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടാവുകയില്ലെന്നുണ്ടോ? നാല്പത്തിയെട്ടുപേരെ നിങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചാൽ, അമ്പതാമതായി ചേരുവാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്. പക്ഷെ, ഇതിന്റെ പലിശമാത്രം ഉപയോഗിക്കത്തക്ക നിലയിൽ, ഇതൊരു ട്രസ്റ്റ് സ്വത്തായി വെക്കേണമെന്നുമാത്രം ഞാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നതാകുന്നു.

രൊഴുത്തിൽകൂത്തു തുടങ്ങരുത്. ഇനിയുള്ള കാലത്തു കമ്മിററി ഭരണമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അതു ഫേതുവായിട്ടു ആത്മഹിതത്തെ പുലർത്തുവാനും ആത്മപ്രശംസയ്ക്കു അവകാശം സ്ഥാപിക്കുവാനും വേണ്ടി സഹകാരികളെ അവലംബിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ കീഴിൽ സമാജത്തെവെക്കുന്നതു ചലിയ ഭോഷമായിത്തീരുന്നതാകുന്നു.

ആരോടും ഭേദപക്ഷംകൂടാതെയും എല്ലാവരോടും അനുസരണത്തോടുകൂടിയും നമുക്കു നമ്മുടെ സമുദായോൽക്കർഷത്തിനുവേണ്ടി സധൈര്യം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനു ഒരുസംശയവും വേണ്ട. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതായാൽ നമുക്കു ശോഭനമായ ഒരു ഭാവിയെ തീർച്ചയായും പ്രതീക്ഷിക്കാം. അതിനായി നമ്മുടെ ഭരണവത നമ്മളെ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാകട്ടെ!

൪൭. * പ്രസംഗം

അല്ലയോ മഹാനഭാവനായ തിരുമേനി,

അടിയങ്ങളുടെ പുണ്യപൂരമായ തിരുമേനിയാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ സദസ്സിനെ അടിയൻ ഭക്തിപുരസ്സരം അഭിവാദ്യം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു.

അല്ലയോ സുമംഗലികളേ, സുജനങ്ങളേ,

ഈ സമ്മേളനത്തിന്റെ പ്രയോജനം “ആൻഡ് ഓ യീസ്” മെമ്മോറിയൽ വായനശാല”യുടെയും കൈത്തൊഴിൽ ശാലയുടെയും മറ്റും പ്രോത്സാഹനകർമ്മമാണെന്നു സെക്രട്ടറി പ്രസ്താവിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

എന്റെ സ്നേഹിതൻ മി: സി. പി. ഓ യീസ് പ്രവൽമാനങ്ങളായ വാണിജ്യവ്യവസായങ്ങളെക്കൊണ്ടും സമസ്പഷ്ടികളിൽ കാണിച്ചുവരുന്ന ദയകൊണ്ടും നമ്മുടെ നാട്ടിലും വിദേശങ്ങളിലും പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി ഒരു പരസ്യമല്ല. മി: സി. പി. ഓ യീസിന്റെ ഭൗതികങ്ങളായ ഐശ്വര്യസമൃദ്ധികളുടെ നിദാനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവായ മി: ആൻഡ് ഓ യീസാണെന്നുള്ളതും അതുപോലെതന്നെ പരസ്യമായ ഒരു സംഗതി ആകുന്നു.

ഈ സ്മാരകത്തിന്റെ വിഷയിഭൂതനായ മി: ആൻഡ് ഓ യീസ് ൧൦൨൦ മകരത്തിൽ ജനിച്ചു; ൧൦൮൯ മിനത്തിൽ മരിക്കയും ചെയ്തു. ബാല്യത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു പരിമിതധനൻ മാത്രമായിരുന്നു എന്നാൽ ന്യായാനുസൃതവും സുഖാനുവിൽവുമായ വാണിജ്യവൃത്തി അദ്ദേഹത്തിനെ ആ നിലയിൽനിന്നും ഉയർത്തി.

‘അറിഞ്ഞു സേവിപ്പോക്കുവുള്ളമൂർത്തി,
മറിച്ചു സേവിപ്പോക്കുപരാധമൂർത്തി’

മി. ആൻഡ് ഓ യീസ് ഈ വാണിജ്യമൂർത്തിയെ നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞു സേവിച്ചുകൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അശ്രാന്തപരിശ്രമശീലനായും ദീർഘദൂരക്കാര്യം മദ്യപാനാദികളാൽ അസ്‌പഷ്ടനായും കൃതജ്ഞനായും സദാ വർത്തിച്ചിരുന്നു. ഇതിലും വിശേഷിച്ച് വിനയം ഉന്നമനത്തിനു കാരണമാണെന്ന് അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഓർമ്മവെച്ചിരുന്നു.

---

* മി: ആൻഡ് ഓ യീസിന്റെ സ്മാരകരൂപം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യപ്പെട്ട വായനശാലായോഗത്തിൽ വെച്ചു ചെയ്ത സ്വഗതപ്രസംഗം.

“താണനിലത്തേ നിരോടു, അതിനേ ദൈവംതുണയുള്ളു”

എന്ന പഴയ മലയാളമൊഴിയെ അദ്ദേഹം പദംപ്രതി മാനിച്ചു പോന്നു. ഐശ്വര്യം താനേതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു ചെന്നതിൽപിന്നെ എന്തൊരാശ്ചര്യമാണുള്ളതു്?

ഒന്നാമതായി നാളികേരവ്യാപാരത്തിലും മറ്റും പരിചയിച്ചിരുന്ന മി: ആൻഡ് ഓ യീസിന്റെ ശ്രദ്ധ അതിനുശേഷം തടിക്കച്ചവടത്തിൽ പതിഞ്ഞു. കാലക്രമേണ ഇതു അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കയും അദ്ദേഹം കൊച്ചി തിരുവിതാംകൂറിൽ തടിക്കച്ചവടക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രഥമഗണനീയന്മാരിൽ ഒരാളായിത്തീരുകയുംചെയ്തു. മലകളിൽനിന്നു മരംമുറിച്ചു ചങ്ങാടമായി കെട്ടി ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒന്നാമതായി കൊണ്ടുവന്നതു അദ്ദേഹമായിരുന്നു. ആഭിജാത്യത്തിനോ അന്തസ്സിനോ തൊഴിലുകൾ പ്രതിബന്ധങ്ങളല്ലെന്നതന്നെയല്ല അവയുള്ള വഴികളാണെന്നുംകൂടി അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രവൃത്തികളാൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഉത്സാഹശാലത്തിനു നമ്മുടെ കഥാനായകൻ ഒരു ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തമായിരുന്നു. ഒരുനിമിഷമെങ്കിലും നിരുപയോഗമാക്കാതെ മനുഷ്യർ അദ്ധ്വാനിക്കേണ്ടതാണെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതം. അദ്ദേഹം,

“പത്തനത്തിൽ മുറ്റമെത്തമേൽ
പ്രിയയുമൊത്തുറങ്ങിയുണരുംവിധമു
വിത്തമെത്തിട്ടുമയത്നമായ് കര-
തലത്തിലെനുകരുതുന്ന”

കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായിരുന്നില്ല.

ഭിന്നാനുകമ്പ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യഗുണങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. പാത്രവും കാലവുമറിഞ്ഞു ദാനംചെയ്തു ദാനശൗണ്ഡനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരാളായിരുന്നു മി: ഓ യീസ്, കന്യകാദാനം, മൃതശരീരസംസ്കരണം എന്നിവയിൽ സാധുക്കൾക്കു അദ്ദേഹം കഴിയുന്ന ധനസഹായം ചെയ്തുകൊടുത്തിരുന്നു. ഓരോ പണിക്കൊടുത്തു എത്ര ഭരിത്രമാരെയാണു് അദ്ദേഹം രക്ഷിച്ചുവന്നിരുന്നതെന്നുള്ളതിനു കയ്യടക്കമില്ല. ആ മാനുനേക്കൊണ്ടു പല ഉപകാരങ്ങളും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള നാട്ടുകാർ ഈ വിഷയത്തിൽ സാക്ഷികളായിരിക്കെ, ഈ സംഗതിയെ ഇതിലധികം വിശദീകരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

“ജീവകാരുണ്യമുണ്ടായാലീശഭക്തിവളർന്നിടം,

ഭക്തിയാൽ ജ്ഞാനമുണ്ടാകും, ജ്ഞാനം മോക്ഷത്തേയുംതരും”

ഇതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം.

അദ്ദേഹം ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസംസമ്പാദിച്ചു ഒരാളല്ലായിരുന്നു എങ്കിലും, സാധാരണ വലിയ പഠിപ്പുള്ളവരിൽപോലും കാണാത്ത മനോവിശാലത, ഹൃദയശുദ്ധി, ഈശ്വരവിശ്വാസം, വിനയം ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിനു സുലഭമായുണ്ടായിരുന്നു. സ്വമതാചാരങ്ങളിൽനിന്നും ചലിക്കാതെ നടക്കുന്ന ആസ്തികന്മാർക്കു സർവ്വതരങ്ങളും തികഞ്ഞുകൊള്ളും എന്നുള്ളതു നിർവിവാദമാണ്.

താൻ വലിയ ഒരു ധനികനായിത്തീർന്നശേഷവും മിതമായ ഒരു ജീവിതത്തെ മാത്രമേ മി. ഓ. യീസ് അംഗീകരിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. വസ്രുധാരണാഭ്യാധംബരങ്ങളിലും മറ്റും അദ്ദേഹം ഒരു സാധാരണക്കാരനെ റെക്കലും അതിക്രമിച്ചതായി കേട്ടിട്ടില്ല. ഈവക സർവ്വതരങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെയാണ് കൊച്ചിയിലെ മഹാത്മാരെല്ലാം മി. ആൻഡ് ഓ. യീസ് നെ ബഹുമാനിച്ചിരുന്നത് വാഴ്ച ഒഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് മി. ആൻഡ് ഓ. യീസിന്റെ ചരമോദനം അറിഞ്ഞയുടനെ മി. സി. പി. ഓ. യീസിനയച്ച അനുശോചനക്കത്തിൽ, "എന്നിങ്ങു വളരെ പ്രിയപ്പെട്ട ഒരാൾ നഷ്ടമായിപ്പോയതിൽ ഞാൻ അത്യന്തം വ്യസനിക്കുന്നു" എന്നു എഴുതിയിരുന്നു എന്നുള്ളതു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമാണല്ലോ.

അനേകംപേർക്കു കാലക്ഷേപത്തിനു കാരണഭൂതനായിരുന്ന മി. ഓ. യീസിന്റെ ഗുണങ്ങൾ ആദരണീയങ്ങളും അനുകരണീയങ്ങളുമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിജനങ്ങൾക്കും സ്വദേശികൾക്കും സവിശേഷം സ്നേഹീയമായി തിരേണ്ടതിനുള്ള ഈ ശ്രമം ശ്ലാഘനീയവുമാകുന്നു.

മി. ഓ. യീസിന്റെ സ്നേഹമായി എന്തെങ്കിലും ഒരുപാടി ഉണ്ടാകുന്നതുതന്നെ ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ള സംഗതിയാണ്. ഇതു പാരശാലയുടെയും കൈത്തൊഴിൽശാലയുടെയും വായനശാലയുടെയും പുസ്തകശാലയുടെയും രൂപങ്ങളെ അവലംബിച്ചപ്പോൾ കറേക്കൂടി വിശേഷമായി. ഈ സ്ഥാപനംകൊണ്ടു പ്രത്യേകം പ്രയോജനമുള്ളതു് സാധുജനങ്ങൾക്കൊന്നെന്നുള്ള സംഗതി അതിലധികം മഹിമയെ ആവർജ്ജിക്കുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ, എന്റെ മാനു മിത്രത്തിന്റെ കൃത്യനിർവ്വഹണം സ്മൃതർഹമായിരിക്കുന്നു.

“ഏകന്നേകൻ ബഹുജനഹിതം മറുകാർയ്ക്കുത്തിനായി
പ്പോകുന്നേരം നിയതമവനേ ബുദ്ധിമാനിലരണ്യാം”

പഠിപ്പും അഹോവൃത്തിക്കും വിശ്രമത്തിനും മാർഗ്ഗങ്ങളും ഇല്ലായ്മനിമിത്തം എത്രപേരാണ് കുറ്റക്കാരായും കള്ളുകുടിയന്മാരായും തീരുന്നതു്?

**“പ്രവൃത്തിയില്ലാതെ വന്നിട്ടിട്ടുവോൾ
പ്രസക്തി ദർമ്മാർത്ഥത്തിൽ ഭവിക്കും”**

എന്നുള്ളതു വളരെ ശരിയാണ്. ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അസ്ഥി വാരം ഈ പ്രമാണത്തിന്മേലാകുന്നു കെട്ടിട്ടുള്ളതു്. പ്രതിഫലം വാങ്ങാതെയും, ജാതിമതവ്യത്യാസം ഗണിക്കാതെയും ദരിദ്രന്മാരായ കുട്ടികളെ എഴുതുവാനും വായിപ്പാനും അവർക്ക് ആവശ്യമുള്ള കണക്കുകൾ കൂട്ടുവാനും പഠിപ്പിക്കുന്നതുകൂടാതെ അവർക്കും അവരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്കും മേലിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതിനു ചില തൊഴിലുകൾ അവരെ ശിപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. മനസ്സിനെ ദുർവിഷയങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാതിരിപ്പാനാകുന്നു വായനശാല ഉടങ്ങുന്നത്. പുസ്തകപാരായണം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുള്ള ഗുണങ്ങൾ സർവ്വിദിതങ്ങളാകയാൽ അവയെപ്പറ്റി ഇവിടെ ചർച്ചചർച്ചചെയ്തു സമയംകളവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന വെളിച്ചം അവനവനുതന്നെയല്ല വീട്ടിലേക്കും നാട്ടിലേക്കും ഉപകാരപ്രദമാണെന്നുമാത്രം ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു എന്തിനു വളരെ പറയുന്നു? ചതുർവിധമായ ഈ സ്ഥാപനം ഇതിനോടു സംബന്ധിക്കപ്പെടുന്നവരുടെ മനഃകായങ്ങളെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുപുറമെ അവരെ “സത്യവാദികളും, സ്വദേശസ്നേഹികളും ദൈവവിശ്വാസം കൊണ്ടു മഹത്തുക്കളും, യാദൃച്ഛികങ്ങളായ ദുഃഖങ്ങളെ നേരിടുന്നതിൽ ധ്വജന്മാരും, തങ്ങളുടെ തെങ്ങിയ കാലക്ഷേപവും ഉയന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു എല്ലാ ദിക്കിലും നന്നുപോലെ ശോഭിക്കുന്നവരും” ആയ പ്രജകളാക്കിത്തീർക്കുമെന്നു ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ വക കാരണങ്ങളാൽ ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഉൽപ്പാദനകമ്മം സഭയം നടത്തി അതിന്റെ ഭാവിശ്രേയസ്സിനായി അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നുള്ള അടിയങ്ങളുടെ താഴ്മയായ അപേക്ഷയെ മി: സി. പി. ഉയിസിന്റെ ഒരു സ്നേഹിതന്റെ നിലയിലും കമ്മററിയുടെ സ്ഥിരം ഉപാധ്യക്ഷന്റെ നിലയിലും തൃപ്പാദങ്ങളിൽ വളരെ വണക്കത്തോടുകൂടി സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രവു * മഹാകവി കട്ടക്കയം സ്റ്റാർ കയോഗം.

കഴിഞ്ഞ ഞായറാഴ്ച മീനച്ചിൽ താലൂക്കിൽ പാലായി എന്ന ഭിത്തിൽ ഒരു സ്വപദിവസമായിരുന്നു. എവിടെനോക്കിയാലും കൊടികളും തോരണങ്ങളും ഉത്സാഹഭരിതരായ ആളുകളുമേ ഉള്ളൂ. കട്ടക്കയത്തു ചെറിയാൻമാപ്പിള പാലാക്കാരനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആ ഭിത്തികൾക്കു ഓരാലുപുരുഷനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴ്തിയെ നിലനിൽക്കേണ്ടതെന്നു പാലാക്കാർ തീർച്ചയായി. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു അവർക്കും അഭിമാനകരമായ ഒരു കാര്യമാണെന്നും അവർ മനസ്സിലാക്കി. പാലാക്കാർ പൈസയും വാശിയും ഉള്ളവരാണ്. അതുകാരണമാണ്, അവർക്കു സ്റ്റാർ കയോഗങ്ങളിൽ ആലുക്കും വഹിക്കുവാൻ ശ്രീമാന്മാരായ വള്ളത്തോൾ നാരായണ മേനവനെയും തോട്ടയ്ക്കുട്ടി കൃഷ്ണമേനവനെയും കൊണ്ടുവരുവാൻ സാധിച്ചത്. രണ്ടു യോഗങ്ങളും നാനാജാതിമതാവലംബികളായ പണ്ഡിതന്മാരും മറ്റു പൗരജനങ്ങളും അലംകൃതമായിരുന്നു. ഇവരേവരും രണ്ടുപേരുടെയും പ്രസംഗങ്ങളെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അവരെ കേൾക്കേണ്ടവയുമായിരുന്നു. 'ചുരുക്കെഴുത്തുകാർ' ഇപ്പാതിരുന്നതു ഭാഷയുടെ ഭാഗ്യഭോഷമായിപ്പോയി. കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന രസംകൊണ്ടു വേണ്ടതു കുറിച്ചെടുക്കുവാൻ കൂടി സാധിച്ചില്ല. യാത്രാക്ലേശവും ചക്രംചിലവായതുകൂടി മറ്റും; പിന്നെയങ്ങോ നോട്ടുക്കുചാനുള്ള നേട്ടം ഉണ്ടാകുന്നത്. അവിടെയുമിവിടെയുമായി കുറിച്ചിട്ടുള്ളതുപകർത്താം. അത്രയേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

വള്ളത്തോളിന്റെ പ്രസംഗത്തിന്റെ ഏതാനും ഭാഗം നിങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ടു. അതിൽ വിട്ടവയും എന്റെ നോട്ടുബുക്കിലുള്ളവയും ആയ ഒന്നു രണ്ടു സംഗതികളെ ഇവിടെ ചേർക്കാം; എന്നിട്ട്, ആദ്യത്തെ യോഗത്തിന്റെ അലുക്കന്റെ പ്രസംഗത്തിന്റെ ചുരുക്കം ചേർക്കാം. വള്ളത്തോളിന്റെ പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചതു ഇഴവിധമാണ്: —

“രാവിലെ ശ്രീമാൻ ടി. കെ. ഇരുന്ന പീഠത്തെത്തൊട്ടു തലയിൽ കൈവച്ചിട്ടേ ഞാനതിൽ ഇരിക്കുന്നുള്ളൂ. കൃഷ്ണമേനവനെ എന്റെ ഒരു ഗുരുവായിട്ടാണ് ഞാൻ കരുതി മാനിച്ചുപോരുന്നത്. ഇത്ര ഭക്തിയോടും ഇത്ര നിഃസ്വാർത്ഥമായും ഭാഷാഭഗവതിയെ ഭജിക്കുന്നവർ വളരെ ചുരുക്കമാണ്. സ്വന്ത കൃതികൾകൊണ്ടും മറ്റും

ഉളവരെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു എഴുതിച്ചിട്ടുള്ള കൃതികൾകൊണ്ടും സ്വന്തം വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പല സ്ഥലങ്ങളിലും സ്ഥാനങ്ങളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ചെന്നുനിന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു അനുവദി കൃതികൾക്കും കവികൾക്കും ടി. കെ. ഫസ്താവലംബം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ശ്രീമതി ടി. സി. കല്യാണിഅമ്മയെ ഗുരുപത്നിയുടെ നിലയിൽ ഞാൻ ആരാധിച്ചുവരുന്നു. ഭാരമേറിയ ഗൃഹഭരണത്തിനു യാതൊരു ന്യൂനതയും വരുത്താതെ ഭാഷാസാഹിത്യത്തെ ഗുരുതരമായവിധം സ്വഹായിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സ്ത്രീരത്നമാണ് ഇവർ. വയ്ക്കത്തു കൂടിയ ഭാഷാപോഷിണി സഭയിൽവെച്ചു വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഈ ദമ്പതിമാരെക്കുറിച്ച്,

പരസ്പരതപഃസമ്പൽഫലായിതപരസ്പരേ
വിദധാതേ മമാനന്ദം കല്യാണീകൃഷ്ണമേനവേ.

എന്നൊരു ശ്ലോകം ചൊല്ലുകയുണ്ടായി. അക്ഷരംപ്രതി അതു ശരിയാണ്." ഇനിമേറ്റൊരു ഭാഗത്തേയും പോകാം.

“വള്ളത്തോളം ഞാനും ഇവിടെ വന്നതിനു ശ്രീമാൻ കുരിയാക്കേ സ്വ” ഞങ്ങളെ വളരെ സ്തുതിക്കുകയുണ്ടായി. അതെന്തിനാണെന്നു മനസ്സിലായില്ല ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ കൃത്യത്തെ നിർവ്വചിക്കുകമാത്രമേ ഇവടെ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കു എന്നിക്കു ഭക്തന്മാരുണ്ടാക്കിയ നാമനങ്കീർത്തനങ്ങളേയും പൂജനീയന്മാരുടെ ചരിത്രങ്ങളേയും പാരായണം ചെയ്യുന്നത് വളരെ രസാവഹമായ ഒരു ജോലിയാണ്. “രണ്ടുപ്രകാരം നിരൂപിച്ചാലും” “ശ്രീയേശുവിജയ”കർത്താവിനെ മാനിക്കുന്നത് എന്നിക്കു എത്രയോ സ്നേഹാർഹമായ ഒരു കൃത്യമാണ്. കട്ടക്കയം ഒരു സന്ദർഭത്തെ ഈവധി വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതു നിങ്ങളിൽ പലരും ഓർക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും.

നേരയാൽ മുടി ചാമരം കണക്കായ്
ജരയാൽ തപക്ക മുഴക്കവേ ചുളുങ്ങി
കുരയോടുമിരുന്ന മുത്തിമാരും
തപരയോടുംവടികുത്തിവന്നുണ്ടാർ.

ആ തരത്തിൽ ആവേശജനകമായൊരു വസരമാണിത്. അപ്പോൾ വൃദ്ധരുടെ വരവ് ലെന്തൊരാശ്ചര്യമാണുള്ളത്?

“കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻമാറ്റിച്ച്” എന്നൊരു കവിയുണ്ടെന്നു എന്നെ ആദ്യമായി മനസ്സിലാക്കിയതു വെണ്മണി മകൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിലെ ഈ ഒരു ശ്ലോകമാണ്.

കയമതിയായൊരു കട്ട-
ക്കയമതിയായൊരു കൂറൊടോതിയതു

ദയതടവെന്നൊരുസുകൃതേ,
ദയതടവെന്ത്യേ കവീന്ദ്ര കൈക്കൊണ്ടെൻ ,

വെണ്മണി ഏതോ പത്രത്തിൽ ആരോ ആയിട്ടു മല്ലിടുന്ന സമയം, കട്ടക്കയം പുറപ്പെടുവിച്ച അഭിപ്രായത്തെ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടയച്ചു പദ്യമാണിത്. വാക്കുകളിലും നടപടികൊണ്ടും വെണ്മണിക്കു കട്ടക്കയത്തിന്റെ നേരേയുള്ള തന്റെ ബഹുമാനം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സാധാരണക്കാരെ വഴങ്ങിയിരുന്ന ആളല്ല അദ്ദേഹം. കണ്ടവരെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് അമ്പരെ ആത്മമിത്രങ്ങളാണെന്നു വെറുപ്പു പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. അയച്ചുകിട്ടുന്ന കൃതികൾക്കെല്ലാം പ്രശംസാപത്രങ്ങളും കൊടുത്തിരുന്നില്ല. അതുകാരണമാണ് ഞാൻ ഈ ഗ്ലോക്കം കണ്ടനാൾതുടങ്ങി ചെറിയാൻ മാപ്പിളയെ മാനിക്കുവാൻ തുനിഞ്ഞത്. നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂതിരി, വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, അടുത്തകാലത്തു വള്ളത്തോൾ, ഉള്ളൂർ എന്നിവരും കട്ടക്കയത്തിനെ ഒരു നല്ല കവിയായി കരുതിയിട്ടുണ്ട്.

സ്തോരം കൂടുംതേരും പച്ചസാഹിത്യത്തിന് ഇടിവുതട്ടുമെന്ന് മെക്കാളിപ്രളഭരിക്കൽ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. അതിനെ പല പണ്ഡിതന്മാരും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. ചിലർ എതിർത്തിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ആ ഒരു അപകടത്തിന് ഇടകൊടുക്കാതിരിക്കുവാനായിരിക്കും കട്ടക്കയം പ്രകൃതിദേവിതന്നെ ഒരുകാവ്യരൂപത്തിൽ പരിലസിക്കുന്ന പാലായിൽ വന്നുകൂടിയത്. വിളവു ഗുണത്തെയും ഫലപുഷ്പിയേയും പാല വിളിച്ചുപറയുന്നു. ദേശവിശേഷംകൊണ്ടാണല്ലോ പാല പാലായി മാറിയിരിക്കുന്നത്. കേവലമൊരു കൃഷിവലന്റെ നിലയിൽ അദ്ദേഹം ജാനപദവൃത്തിയെ അംഗീകരിച്ചു. താണസ്ഥലം നികത്തി നിലമുണ്ടാക്കുകയും ചിലദിക്കിൽ തൈ വെക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാലത്താണ് നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂതിരി ഇങ്ങനെ ചോദിക്കുവാൻ ഇടയായത്.

കോട്ടംവിനാ തൻ കവിതാമൂലത്തെ
പെട്ടെന്നൊഴുക്കാതെ ജഗത്തിലെങ്ങും
കഷ്ടം വസിക്കുന്നതിനെന്തുബന്ധം
കട്ടക്കയം തെല്ലനികന്നുപോയോ?

നികത്തുപണി നടന്നിരുന്നു. പക്ഷെ, കട്ടക്കയം കവനാകുശലത്തെ അതോടുകൂടിത്തന്നെ നല്ലപോലെ പഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല കൃതികളേയുംകുറിച്ച് ഇവിടെ പറയേണ്ടമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ 'ശ്രീയേശുവിജയ'ത്തെ

പുറസ്സരിച്ചു അല്പം ഉപന്യസിക്കേണമെന്ന് വിചാരമുണ്ട്. കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻമാറ്റിപ്പിള്ളയുടെ കീഴ്തി ശാശ്വതമായി നില നിൽക്കത്തക്കവിധം പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളത് ആ മഹാകാവ്യത്തിലാണെന്നുള്ളതിന് എനിക്ക് സംശയമില്ല. ഈ സനാതനസ്വത്തിന് എല്ലാവരും അവകാശികളാണ്. ക്രിസ്തുമതാവലംബികൾ ഇതിനെ ഒരു പുരാണമെന്നപോലെ നിത്യവും പാരായണംചെയ്യേണ്ടതാണ്. എല്ലാവർക്കും വാങ്ങി വായിച്ചു പഠിച്ചുരസിക്കത്തക്കവിധം ഒരു ആമുഖത്തോടും വ്യാഖ്യാനത്തോടുംകൂടി ഇതിനെ അച്ചടിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയെന്നത് സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ പ്രഥമവും പ്രധാനവും ആയ ഒരു കൃത്യമായി അതിലെ അംഗങ്ങൾ കരുതേണ്ടതാകുന്നു.

നേതാത്തവന്ദ്യനായ മഹാമഹിമന്ത്രി ഡാക്ടർ അഗസ്റ്റിൻ കണ്ടത്തിൽ ഈ കാവ്യത്തെ അനുസ്മരിച്ച് ഈവിധം പ്രസ്താവിച്ചതായി ഞാൻ ഓർക്കുന്നുണ്ട്: 'ശ്രീംഗാരസന്ദമൂലി സന്മാർഗ്ഗപരിശീലനത്തിന് കൊള്ളില്ല. കൃസ്ത്യകൃതികൾ ഈ വിഷയത്തിൽ നിർദ്ദോഷങ്ങളാണ്. എന്നാൽ അവയിൽ ഭാഷാശുദ്ധി പോരെന്നുണ്ട്. 'യേശുവിജയം' രണ്ടുഭാഷകളും ഇല്ലാത്തതായ കാവ്യമാണ്. ഭാഷാസാഹിത്യകുടുംബത്തിലെ ഒരു കാരണവാൻ ഉണ്ടാക്കിയ ഈ കൃതി എല്ലാവരും ആദരണീയമായിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നു. ഈ അഭിപ്രായം വളരെ വിലപിടിച്ചതാണ്. അത് പാശ്ചാത്യ മായതുകൊണ്ടുതന്നെയല്ല ഞാൻ അങ്ങനെ പറയുന്നത്.

രോമചന്ദ്രവിലാസം, കേശവീയം, രാഗാഭാഷാചരിതം, ചിത്രയോഗം, ഉമാകേരളം, പാണ്ഡവോദയം, ശാശ്വതീശാഭിരുചരിതം, ദണ്ഡിശബരം, രാഘവാഭ്യുദയം, രഘുവീരവിജയം, ചിത്രോദയം എന്നീ മഹാകാവ്യങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ യേശുവിജയത്തിനുള്ള സ്ഥാനം ഒട്ടും അപ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒന്നല്ല; നിശ്ചയം. അതിവിസ്തൃതമായൊരു വിഷയത്തെ നാലായിരം ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടാകുന്നു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളത്.

പണ്ഡിതന്മാർ ഈ മഹാകാവ്യത്തിന്റെ ഗുണഗണങ്ങളെക്കുറിച്ച് സ്തോത്രാചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഒരു ചോഷകന്റെ നിലയിൽ ഞാനവയെ ഇവിടെ പരസ്യപ്പെടുത്തേണമെന്നുള്ളു. പദ്യബഹുലതകൊണ്ട് രസത്തിന് ഒരു കോട്ടവും തട്ടിയില്ല. വൃത്തവൈവിധ്യം, അതതു സന്ദർഭങ്ങൾക്കു ഉചിതങ്ങളായ പദങ്ങളുടെ സമൃദ്ധി, ഭാഷാലാളിത്വം, പ്രസാദം, അക്ലിഷ്ടമായ പ്രാസപ്രയോഗം എന്നിവകൊണ്ട് ഈ കൃതി അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ശ്രീംഗാര

മില്ലെങ്കിലെന്താ? കരുണ തുളുമ്പുന്നില്ലെ? അതു മനസ്സിന്റെ വികാസത്തിനും സംസ്കാരത്തിനും കൂടുതൽ പ്രയോജനകരമായിരിക്കുകയില്ലെ? രീതിയൊ? പ്രാചീനനവീനരീതികളുടെ വിചിത്രതരമായൊരു സംഘടനയാണല്ലോ നാം ഇതിൽ വെളിവാക്കിയിരിക്കുന്നത്. യേശുദേവന്റെ അപദാനങ്ങളെ പാടിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ കാവ്യമാതാവിന്റെ കാര്യം തലമുറിയും കണ്ടിച്ചിട്ടില്ല; മറിച്ചു, കാതുവളർത്തി തേളിലാട്ടുകയാകട്ടെ, കേശത്തെ ഉച്ചിയിലുയർത്തി കെട്ടുകയാകട്ടെ, അങ്ങനെയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടില്ല. അവരുടെ രൂപം ഹൃദ്യവും മനോഹരവുമായിരിക്കുന്നു എന്നിങ്ങനെ തുടൻ.

അവസാനഭാഗം പകർത്തുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. മനോഹരം കേട്ടു് രസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാനെ സാധിച്ചുള്ളു.

രണ്ട് നടനകലാപോഷണം

മലയാളത്തിൽ, നല്ല നാടകങ്ങളുടെയും നടനകലയുടെയും കാലം അസ്തമിക്കുകയോ? എന്നാൽ വലിയ കഷ്ടമായി. ഇതര പരമ്പരാജ്ഞാളെ അപേക്ഷിച്ചു, അവ രണ്ടും, കേരളത്തിൽ, കൂത്തും കൂടിയാട്ടവും കഥകളിയുംവഴി, ഭാഗ്യമായൊരു സ്ഥാനത്തെ സമ്പാദിക്കുക ഉണ്ടായി. എന്നാൽ, നമ്മുടെ നാട്ടകത്തു ചില രാമിഴ്നാടകങ്ങൾ കാലുന്നിയതോടുകൂടി അവയ്ക്കു രണ്ടിനും അപചയം ബാധിച്ചു. കേളികേട്ടൊരു കേരളീയകവിയാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതൊ ഭാഷപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതോ ആയൊരു നല്ല നാടകം കണ്ടിട്ടു കാലം കുറെ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒരു നല്ല നടൻ എന്നൊ നടിയെന്നൊ പറയത്തക്കതായിട്ടു് ആരാണിന്നുള്ളതു്? ഈ വിഷയത്തിൽ വല്ലാത്തൊരു ദശാപരിണാമത്തെയാണു് നമ്മുടെ ദേശം ഇന്നു തരണം ചെയ്യുന്നതു്.

ഇപ്പോഴാകട്ടെ, മിക്ക നടന്മാർക്കും അവരുടെ നടപടി കാണുമ്പോൾ, സംഗീതത്തിലും നാട്യവിദ്യയിലും, അവർക്കുള്ള വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കേണമെന്നൊരു മോഹമാണു് പ്രധാനമായുള്ളതു്, എന്ന് രംഗസ്ഥിതജനങ്ങൾക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു. സന്ദർഭമെന്തായാലുംകൊള്ളാം ഓരോ നടനും വല്ല പാട്ടും പാടിക്കൊണ്ടാണു് അരംഗത്തു പ്രവേശിക്കുക. രാഗാലാപവുംമററും കഴിഞ്ഞിട്ടേ കഥയിലേക്കു ആവശ്യമുള്ള ഭാഗം പ്രവർത്തിക്കൂ. അഭിനയമെല്ലാം ഓരോരുത്തരുടെ സരസ്വതീപ്രസാദംപോലെയാകുന്നു കണ്ടുവരുന്നതു്. ജന്മനാ വാസനയുണ്ടെങ്കിലും, ശാസ്ത്രവിധിപ്രകാരം,

നല്ല ശിക്ഷകഴിഞ്ഞാൽമാത്രമേ ഒരാൾക്കു ഒരു നടനകലാചതുരനായി തീരുവാൻ സാധിക്കൂ. അഴകുളാനന്ദവും സംഗീതത്തിൽ ആസ്വാദ്യമായൊരു വാസനയുണ്ടായാൽ നടനാകാമെന്നുള്ള വിചാരം മുഴുവനും ശരിയല്ല.

നാടകങ്ങൾ ഒട്ടുമുക്കാലും ശൃംഗാരപ്രധാനമായിരിക്കും. ഒരു തരം കാമാന്ധനമാർക്കുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയവയാണോ എന്നൊരു സംശയത്തിനു അവ അവകാശം ജനിപ്പിക്കുന്നു; കാണുന്നവരെ കാമാതുരന്മാരാക്കുകയുണ്ടാകും. അനുഗൃഹീതരായ കവികൾക്കു ഏതു രസത്തെയും വഴിപോലെ പോഷിപ്പിച്ചു ജനങ്ങളെ ആനന്ദിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും. ലോകത്തിലെ ഇന്നത്തെ രൂപിയെ ആശ്രയിച്ചു വർത്തിയമത്സരത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്ന തീരെ ആശാസ്യങ്ങളല്ലാത്ത ചില സാമുദായികകൃതികളെയും കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്.

കേവലം ആനന്ദം തന്നെയല്ല നാടകോദ്ദേശ്യമെന്നും നാം ഓർക്കേണ്ടതാണ്. കാണുന്നവരുടെ ആദർശങ്ങളെ ശുദ്ധമാക്കുന്നതും അവരുടെ മനസ്സിനു വികാസമുളവാക്കി സംസ്കരിക്കുന്നതും പ്രകൃതിയുടെ പ്രതിമയായി കരുതിവരുന്ന നാടകത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളായി കരുതേണ്ടതാകുന്നു. ഒന്നാമതായി സംസ്കാരസമ്പത്തും ആദർശവിശേഷവും ഉണ്ടാക്കി വളർത്തുന്ന ഉചിതഭാഷയിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള നാടകങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം. അതുകൊണ്ടുമാത്രം മതിയാവില്ല. രണ്ടാമത്, അവയെ ആടി ഫലിപ്പിക്കുവാൻതക്ക നടന്മാരും വേണം എന്നാലല്ലെ ഫലപ്രാപ്തിയുണ്ടാകും. നടന്റെ ഹൃദയത്തെ സ്പർശിച്ചു വല്ലാതെ അയാളുടെ ആത്മവും പാടും ഭാഷയും ഭാവവും ഒന്നും ശ്രോതാക്കളുടെ മനസ്സിൽ പ്രസ്താവസദൃശമായുള്ള വികാരം ഉണ്ടാക്കുകയില്ല. ഭവഭൂതി, ഉത്തരാമചരിതത്തിൽ, സൂത്രധാരനെക്കൊണ്ട് “ഈ ഞാൻ നാടകപ്രയോഗത്തിനുവേണ്ടി ആ കാലത്തിൽ അയോദ്ധ്യയിലുള്ള ഒരാളായി തീർന്നിരിക്കുന്നു” എന്നാകുന്നു പറയിച്ചിട്ടുള്ളത്.

“നാടകാഭിനയത്തിന്റെ വിജയം ധൈര്യദീക്ഷയിലാണിരിക്കുന്നത്” എന്നൊരു സാഹിത്യരസികൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പരമാർത്ഥമാണ്. കഥയിൽ, സന്ദർഭമുണ്ടെങ്കിൽ, വിദൂഷകൻ പ്രവേശിക്കുന്നത് നന്നാണ്. അതല്ലാതെ, നേരംപോക്കിനുമാത്രം സന്ദർഭം മറന്നും ഗൗരവംവിട്ടും ചില ഗോഷ്ടികൾ കാണിച്ചു രസഭംഗം വരുത്തുന്നത് ക്ഷണവ്യമല്ല. അസ്ഥാനത്തിലുള്ള രംഗീതപ്രകടനവും ശരിയല്ല. താളമേളക്കാർ, തിരശ്ശിലയ്ക്കുള്ളിലല്ലാതെ രംഗത്തിൽനിന്നു ലോകലുക്കുവാൻ അനുവദിക്കരുത്. മേഘവിധാനം സ

അർദ്ധോചിതമായിരിക്കണം അതിനു തരമില്ലെങ്കിൽ പഴയപടി, നാലു മുളയും പനമ്പും മതി.

ഇത്രയും പലം പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനു എന്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചത് എന്റെ പ്രിയസുഹൃത്തായ ശ്രീമാൻ പി ജെ ചെറിയാനാകുന്നു. ഒരു കലാസമിതി കൊച്ചിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു ഒരിക്കൽ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും അല്ലെങ്കിൽ ശ്രമിച്ചു. അന്നു ഞങ്ങളുടെ ദുർബ്ബലഹസ്തങ്ങൾക്ക് അതിനു സാധിച്ചില്ല. അക്ഷീണപരിശ്രമിയായ ശ്രീമാൻ ചെറിയാൻ ആ മോഹം കൈവിടാതെ പിടിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു നല്ലപോലെ ധാരാളമായ എടുക്കുവാനും ധാരാളമായ വരയ്ക്കുവാനും മാത്രമല്ല അറിവുള്ളത്. അദ്ദേഹം സംസ്കാരവിശേഷത്തോടുകൂടിയ ഒരു കലാമർമ്മജ്ഞനാകുന്നു. സുരക്ഷിതമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേലന്വേഷണത്തിൽ, അദ്വൈതവിദ്യയായ നടീനടന്മാരടങ്ങിയ ഒരു കലാസമിതി അടത്തുകാലത്തു രൂപവൽക്കരിക്കുമെന്നറിഞ്ഞു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു എന്റെ മാനുഷസ്നേഹിതന്റെ പ്രശംസാവാഹവും അത്യാവശ്യവും ആയ ഈ സംരംഭത്തിനു ഞാൻ സകല വിജയങ്ങളും ആശംസിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

30 മഹതിയുടെ നാമകരണം

പരിഭ്രമിക്കേണ്ട. നാമകരണമെന്നതിനു പേരിടൽ എന്നേ അർത്ഥമുള്ളൂ. എന്നാലിതുപോലെ, അതെന്തിനാ ഉപയോഗിക്കുന്നത് എന്നൊരു ചോദ്യമുണ്ട്. കാരണംപറയാം. ലേഖനത്തിനു ധാരിവേണമെങ്കിൽ, അതിൽ കുറച്ചൊക്കെ “അമുക്കരവും ജാമാബിയും” ചേർക്കണമെന്നുണ്ടത്രെ. അമുക്കരമൊ? നേരമ്പോക്കുകാർസംസ്കൃതമെന്നല്ല, അമുക്കരമെന്നാണു പറയുകയെന്നും കേൾക്കുന്നു. അതിരിക്കട്ടെ.

പേരിടൽ അത്ര എളുപ്പമല്ല. അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാത്തവർക്ക്, അതു സാരമില്ലെന്നു തോന്നും യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ലാതെ മാരകാവൃത്തങ്ങളും, വായിച്ചാൽ ഒട്ടുണ്ടാത്ത ആഖ്യാനങ്ങളും എഴുതുന്നവർക്കു, അവയുടെ പേരിടേണ്ട ഘട്ടം വരുന്നസമയം, ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിട്ടുതുടങ്ങും. കാളിദാസത് നാടകരായത്തോടുകൂടി അവസാനിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഗ്യം. ഇല്ലെങ്കിൽ, ഷേക്സ്പിയർ ചെയ്തപോലെ, അദ്ദേഹത്തിനും ചേതോ

ഹരങ്ങളായ കൃതികൾക്കു “വായിക്കുന്നവർക്കു ഇഷ്ടമുള്ളതോ തോന്നുന്നതോ ആയ പേരുകൾ” എന്നും മറ്റും നാമകരണം ചെയ്യേണ്ടതായി വരുമായിരുന്നു.

കുട്ടികൾക്കു പേരിടുവാൻ മാതാപിതാക്കന്മാർ എത്ര ശ്രേഷ്ഠിക്കുന്നു? കൃഷ്ണൻ, കിട്ട, കിട്ട; പരമേശ്വരൻ, പരമ, പപ്പ; ശ്രീദേവി, ചിരതേജി, തേജി - എന്തൊരു പരിണാമം! എന്നിട്ടും മതിയാകുന്നില്ല. ചില ജാതിയിലുള്ളവർ ദേശപ്പേരുകളുണ്ടും, ചിലർ വീട്ടുപേരുകളുണ്ടും, മറ്റുചിലർ അച്ഛനമ്മ, അമ്മാമൻ എന്നിവരുടെ കൂട്ടുപേരുകൾക്കുണ്ടും അറിയപ്പെടേണ്ടിവരുന്നു. ഇത്രയൊക്കെയായാലും, ചിലപ്പോൾ ആളെ അറിയുന്നതിനു വേറെ കൗശലങ്ങൾ എടുക്കേണ്ടതായിട്ടും വരുന്നുണ്ട്. മലയാളികൾ പേരുകൾക്കായി മരുകരകളിൽകൂടി പോകുന്നു. ഞാൻ പറയുന്നതു കാര്യമല്ലേ എന്നു നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചുനോക്കൂ.

പിന്നെ, വിളിക്കുന്ന പേരൊന്നായിരിക്കും; ഇട്ടുപേർ മറ്റൊന്നും ഇതിനും ആരെയും കുറപ്പെടുത്തുവാൻ തരമില്ല പേർ ഭാഷയിൽ ശ്രേയസ്സിനും ആയുസ്സിനും ആരോഗ്യത്തിനും കൈമേരുവായിത്തീരുന്നവർക്കുതന്നെ പലരും അവരുടെ കുട്ടികൾക്കു ദേവന്മാർ, മഹാത്മാർ, പുണ്യവന്മാർ എന്നിവരുടെ നാമങ്ങൾ ഇടുന്നു. ഇതു ലോകസ്വഭാവമല്ലേ? പക്ഷേ, എത്ര ആളുകൾ നല്ല പേരുകളെ മലിനപ്പെടുത്തുന്നു! പേറിന് ശുചിത്വമില്ലാത്തതും അതൊരു ന്യൂനതതന്നെ. പണ്ടൊരു നമ്പൂതിരി ചാവുവിളമ്പുന്ന സുന്ദരയുനോട്ട് “എടോ, താനൊരു സുന്ദരനല്ല, ഇതൊട്ടുരസവുമല്ല” എന്നു പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

മേൽ കാണിച്ച സംഗതികളൊക്കെ മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടു വേണം മഹാജനങ്ങൾ ഈ പത്രത്തിന്റെ പേരിനെക്കുറിച്ചു വിമർശനംചെയ്യാൻ. ഈ പേർ തീർച്ചയാക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കുള്ള ചില കാരണങ്ങളെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം. അവരവരുടെ മനോഗതി അനുസരിച്ചു മറ്റു കാരണങ്ങളേയും നിർമ്മിക്കാതിരിക്കുകയില്ലല്ലോ. ആചാര്യസ്വാമികൾ ആനന്ദലഹരിയിലെ ആദ്യത്തെ ശ്ലോകംകൊണ്ടെങ്ങനെ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്? പരാശക്തിയുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ ത്രിമൂർത്തികൾക്കുകൂടി യാതൊന്നും പ്രവർത്തിപ്പാൻ ത്രാണിയില്ല എന്നല്ലേ? സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ ആ ശക്തിയുടെ വ്യാപാരങ്ങളത്രെ. അജ്ഞാനികളെ മായയിൽ പെടുത്തിക്കൊണ്ടു നടത്തുന്നതും ഭക്തിയോടുകൂടി ഭജിക്കുന്ന ജ്ഞാനികൾക്കു മുക്തി നൽകുന്നതും ആ ശക്തിയാകുന്നു.

സാ വിദ്യാ പരമാ മുകേതർഹേതുഭൂതാ സന്നാതനീ
സംസാരബന്ധഹേതുശ്ച സൈവ വിശേഷശപരേശപരീ

ഈ വിശേഷശപരേശപരിയെ മലയാളികൾ പുരാതനകാലം മുതൽ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ഭജിച്ചുവരുന്നു. ഭേദമായിട്ടുള്ള “മന,യില്പം, മറു, വീടു, ഗൃഹം, കൊട്ടാര” എന്നിവയിലെല്ലാം ഭഗവതിസേവ ഇല്ലാതിരിക്കുകയില്ല. കരതോരും കാവുണ്ടാവും. എറെറട്ടു ഭർഗ്ഗാലയങ്ങൾ കേരളത്തിലല്ലാതെ എവിടെയുണ്ട്? ദേവിയും കേരളത്തെ കാത്തുരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് അതിർത്തിക്കാവലെന്നവണ്ണം വടക്കു മുകാംബിയിലും തെക്കു കന്യാകുമാരിയിലും അധിവസിച്ചുവരുന്നു. സുമേരുമദ്ധ്യശൃംഗസ്ഥയായി, ഈ ആശ്വാവർത്തത്തെത്തന്നെ ആരുടെ ദൃഷ്ടിപഥത്തിലാണ് വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്? ആ ശ്രീമഹാരാജ്ഞിയെക്കുറിച്ചല്ലെ “മഹതി,മേരുനിലയാ” എന്നു ലളിതാസഹസ്രനാമത്തിൽ സ്തോത്രംചെയ്യുന്നത്? ആ ദേവിയുടെ, ആ ശ്രീമാതാവിന്റെ പ്രസാദം നമുക്കുത്യാവശ്യമാണ്. അതിനായി മഹതിയെന്നു നിത്യപാരായണം ചെയ്യൂ.

ഇനിയും ഒരു കാരണമുണ്ട്. അവാവരുടെ അമ്മമാരെ മലയാളികളെപ്പോലെ, ഏതു നിലയിലും അവരിൽ കൂടുതലായി പൂജിക്കുന്നവർ വേറെ ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഇതു ഹേതുവായിട്ട്, ജാതിമതമൊ, ദേശകാലമൊ നോക്കാതെ സ്ത്രീകളെ മാനിക്കുന്നത് അവരുടെ ഒരു മതമായിരുന്നു. അടുത്ത കാലത്തു്, മറു പൂർവാചാരങ്ങൾക്കെന്നവണ്ണം, ഇതിന്നും മാറ്റം വന്നു കാണുന്നതു പരിതാപകരംതന്നെ. മഹതികളെ ബഹുമാനിക്കുന്നതു വിഹിതമെന്നു ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ കാണിച്ചുകൊടുക്കട്ടെ. മലയാളബാലന്മാരേ! അമ്മയെ കൈവിടരുതേ, അമ്മയെ ഭിവസവും നമസ്കരിക്കൂ, മഹതികളുടെ അനുഗ്രഹം നമ്മുടെ വലിയൊരു സ്വപ്നമാണെന്നു നിങ്ങൾ എപ്പോഴും മനസ്സിൽ കരുതണം. ശ്രീ ശങ്കരവർ്യൻ എന്തു പറയുന്നു എന്നു കേൾക്കൂ.

ആസ്താം താവദിയം പ്രസൂതിസമയേ ഭർവാരുശ്ചവ്യഥാ
നൈരുച്യം തനുശോഷണം മലമയീ ശയ്യാ ച സാംവത്സരീ
ഏകസ്യാപി ന ഗർഭാരഭരണക്ലേശസ്യ യസ്യാക്ഷമോ
ഭാതും നിഷ്കൃതിമുനതോഷിതനയത്തസ്സൈ ജനന്തൈ നമഃ

നില്ക്കട്ടേപേറുന്നോവിൻകഥ, രുചികരയുംകാലമേറുംചടപ്പും പൊക്കോട്ടേ, കൂട്ടിടേണ്ടാമലമതിലൊരുകൊല്ലംകിടക്കുംകിടപ്പും നോക്കുമ്പോൾഗർഭമാകുംവലിയ ചുമടെടുക്കുന്നതിൻകൂലിപോലും രീക്കാവല്ലെത്രയോഗ്യൻമകനുമതുനിലയ്ക്കുള്ളാരമ്മേ!തൊഴുന്നേൻ

മഹതിയെന്നാൽ വലിയവൾ, ഏറ്റവും വലുതായ പരിമാണത്തോടുകൂടിയവൾ, വലിയ ബലവും ഉദാരബുദ്ധിയും പദാർത്ഥത്തിൽ അന്തർച്ചിച്ഛിക്കുന്നു എന്നു കൂടി വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ദേവീപക്ഷത്തിൽ നാരദവീണാരൂപിണിയായവൾ എന്നുകൂടിയുണ്ട്. എന്നിനാ ചിലർ പുരിയം ചുളിക്കുന്നത്? ഐ! ആ ഏഷണിക്കാരൻ നാരദന്റെ വീണയുടെ പേരോ? എന്നായിരിക്കാം ഇവരുടെ വിചാരം.

വാഗ്ദാടത്തിനുവേണ്ടി, നാരദൻ ഏഷണിക്കാരനെന്നു ചെക്ക. എന്നാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീണയെന്തുപിഴച്ചു? വീണയെ ഹിന്ദുക്കൾ സംഗീതവാദ്യവിശേഷങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തേതായിട്ടാണ് വച്ചിരിക്കുന്നത്. സാഹിത്യപരദേവതയായ സരസ്വതിയെ വീണാവരണ്ഡമണ്ഡിനകരയായിട്ടല്ലേ നമ്മളെല്ലാവരും ധ്യാനിച്ചുരാധിക്കുന്നത്? നാരദവീണയെയാകട്ടെ, കാളിദാസപ്രഭുതികൾ അവരുടെ കാവ്യങ്ങളിൽ സ്തുതിച്ചിരിക്കുന്നു. രഘുചംശം, മാഘം എന്നിവയെല്ലാം മഹതിയ്ക്കു സ്തോത്രംചെയ്യാതിരുന്നിട്ടില്ല.

രത്നദ്ഭിരാഘട്ടനയാനഭാസ്വതഃ
പൃഥ്വീഭിന്നശ്രുതിമണ്ഡലൈ സ്വരൈഃ
സ്ഫുടീഭവദ്ഗ്രാമവിശേഷമൂർച്ഛനാ-
മവേക്ഷമാണം മഹതീം മുഹൂർത്തമുഹൂഃ

നാരദമഹഷിയുടെ കാര്യംതന്നെ ഇനിയൊന്നാലോചിക്കുക. ആ ക്ഷേപാർദ്ധമായവിധം ഒരിക്കലേങ്കിലും അദ്ദേഹം ഏഷണികൂട്ടിയിട്ടുള്ളതായി ആരെങ്കിലും പറയട്ടെ. പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിലൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനെ ഏഷണിക്കാരനായി കാണിച്ചിട്ടില്ല.

“ഏഷണികൂട്ടംനാരദനെന്നൊരു ഭൂഷണമുണ്ടുനമുക്കിഹപണ്ടേ”

എന്നു കണ്വൻനമ്പ്യാർ നേരമ്പോക്കിനായി തട്ടിവിട്ടതാണ്. അദ്ദേഹംതന്നെ “നന്മയിലേഷണികൂട്ടി നടക്കയും” എന്നു പറയുന്നുള്ളു. പക്ഷേ ചിലക്കൊക്കെ ഒരു ദോഷമുണ്ട്,

ക്ഷീരമുളളപശുവിൻറകിട്ടിലും
ചോരതന്നെകൊതുകിന്നുകെഴുതുകും

അല്ലെങ്കിൽ, നമ്പ്യാരുതന്നെ എത്ര കേമമായിട്ടാണ് അദ്ദേഹത്തെ കുറിച്ച് വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്? അതവർ കാണാത്തതെന്താണ്?

ശാരദച്ചന്ദ്രനുദിച്ചുപൊങ്ങുന്നിതോ
ക്ഷീരാബ്ധിതാനേയുയർന്നുകാണുന്നിതോ

എന്നിങ്ങനെയുള്ള ധ്രുവചരിതത്തിലെ ഭാഗംനോക്കി അവർ പഠിച്ചാൽ നന്നു്. പോരാ, പാപം പോക്കുന്നതിനു് ഇതു് പാരായണവും ചെയ്യട്ടെ.

ശ്രീരാമ, ഗോവിന്ദ, ഗോപാല, വൈകുണ്ഠ,
നാരായണ, കൃഷ്ണ, വിഷ്ണു, മുരാനന്ദ,
കാരണ്യവാരീധേ, ശൌരേ, ജനാർദ്ദന,
ക്ഷീരാബ്ധിശായിൻ, ഋഷീകേശ, കേശവ.
സീതാപതേ, സത്യഭാമാപതേ, ഹരേ,
പിതാംബരാനന്ദ, ലക്ഷ്മീപതേ, വിഭോ,
രാധാപതേ, മാധവാംഭോജലോചനാ
സാധാരണശ്രീതശ്രീമൻനമോസ്തുതേ
ഇത്തരംനല്ലതിരുനാമമെപ്പൊഴും
ഭക്തിയോടെവീണകൊണ്ടുപോഷിക്കുകയും.

മഹതി ചെയ്യുന്ന കൃത്യം അതാണു്; അതല്ലാതെ ആ ദിവ്യ വാദിത്രയം നീചമായ യാതൊരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്തിട്ടില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്തിരുന്നു എങ്കിൽ, പുണ്യശ്ലോകന്മാരായ ഋഷീശപരന്മാർ ദേവിയ്ക്കു്, നാരദവീണാരൂപിണിയായവൾ എന്നത്മമുള്ള മഹതിപദം പര്യായമായി പ്രയോഗിപ്പാൻ സമ്മതിക്കുമോ? പറയൂ. മിഴിച്ചുനിന്നാൽ ഹേയ.

നാരദനെന്തിനാ നന്മയിൽ ഏഷണികൂട്ടിട്ടുള്ളതു്? ഭൃഷര ശിക്ഷിപ്പാനും ശിഷര രക്ഷിപ്പാനും മാത്രമാണു്. ഭൃഷർതന്നെ, ബുദ്ധിമുട്ടുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം പ്രസാദിച്ചു അവർക്കായി ശുദ്ധമാർഗ്ഗത്തെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നാരദനത്ര മോശക്കാരനെങ്കിൽ, മുന്പിൽ ഭഗവാനെ കാണുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, ഭട്ടതിരിക്ക് “ആചീതംനാരദാദ്യൈർ വിലസദ്വപനിഷൽസുന്ദരീമണ്ഡലൈശ്ച” എന്നു വണ്ണിപ്പാനവകാശമുണ്ടാകുമോ? എന്തിനധികം പറയുന്നു?

അഹമാത്മാ ഗുഡാകേശ സർവ്വഭൂതാശയസ്ഥിതഃ
അഹമാദിശ്ചമദ്ധ്യം ച ഭൂതാനാമന്ത ഏവ ച

‘ആദിത്യാനാമഹംവിഷ്ണുഃ’, ‘ഭദ്രാണാം ശങ്കരശ്ചാസ്തി’, ‘വാക്കകളിൽ പ്രണവം ഞാനാകുന്നു’, എന്നും മറ്റും ഗീതോപനിഷത്തിൽ ഭഗവാൻ പ്രസ്താവിക്കുന്ന സമയം, ‘ദേവഷീണം ച നാരദഃ’ എന്നാണു് സംശയം കൂടാതെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. എന്നു തന്നെ

യല്ല, ആദികാവ്യമായ രാമായണത്തിന്റെ വിഷയം ശ്രീനാരദനോടു ചോദിച്ചാണ് വാല്മീകി തീർച്ചയാക്കിയതെന്നുള്ള സംഗതിയും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ആലോചനയ്ക്കു യോഗ്യമാണ്.

തപഃസ്വാദ്ധ്യായരതനായ് വാഗ്വിത്തുകളിൽമുന്വനായ്
മുനീന്ദ്രനാം നാരദനോടോതി വാല്മീകിതാപസൻ

എന്നിങ്ങനെയാണ് ആ മഹാകാവ്യം തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. ഈ വക കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ട്, അല്ലയോ മലയാളികളേ, മേലിലെങ്കിലും നാരദമഹർഷിയെ നിന്ദിക്കരുതെ. നിന്ദിച്ചാൽ പാപമുണ്ട്, തുരുതപക്കേടുമുണ്ട്.

നിർമ്മലമായും കോമളമായും ഉള്ള രീതിയിൽ വല്ലാത്തവയെ ഇല്ലായ്മചെയ്യയും നല്ലവയെ പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതു പത്രധർമ്മങ്ങളിൽ മുഖ്യമായിട്ടുള്ള ഒന്നാകയാൽ, നാരദവീണയുടെ പോർ ഈ പത്രത്തിന് ഉചിതമായൊരു പോരായിരിക്കും.

ഒ.മ. ആ മുഖം

ആയുർവർത്തത്തിൽ ആദികാലത്തു പലതരം ലിപിസമൃദ്ധയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം ആവിധം ഉറപ്പാക്കുവാൻ വഴിയുണ്ട്. ബുദ്ധന്റെ കാലത്തു് അറുപത്തിനാലുതരം ലിപികൾ ഉണ്ടായിരുന്നതായി ലളിതവിസ്താരത്തിൽ കാണുന്നു. ഇവ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടു വളരെ നാളായി. ഇവയെക്കുറിച്ച് ഇവിടെ വിസ്തരിക്കുന്നതു പ്രയോജനകരമായിരിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് ഞാനതിനു തുനിയുന്നില്ല.

ചരിത്രലക്ഷ്യങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ചു ശിലാരേഖകൾ പ്രകാരം ബ്രാഹ്മി, ഖരോഷ്ടി എന്നീ രണ്ടുജാതി ലിപികൾ പണ്ടുണ്ടായിരുന്നതായി തെളിയുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ ഖരോഷ്ടി ഇൻഡ്യയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറേഭാഗത്തു് കുറച്ചു ദിക്കിൽമാത്രം നടപ്പിലിരുന്നതാകുന്നു. ഏ. ഡി. നാലാംശതകത്തോടുകൂടി അതു പ്രചാരലക്ഷ്മായിത്തീർന്നു. ഇൻഡ്യയുടെ ശേഷഭാഗത്തു്, ഖരോഷ്ടി നടപ്പിലിരുന്ന ദിക്കിൽകൂടിയും, പ്രചരിച്ചിരുന്നതാണ് ബ്രാഹ്മി അതിന്റെ തെക്കൻസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള രൂപാന്തരത്തിനു് ദ്രാവിഡി എന്നു പേർ പറഞ്ഞിരുന്നു.

ഖരോഷിയെ എഴുതിയിരുന്നതു വലത്തുനിന്ന് എടുത്തോട്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ബ്രാഹ്മിയെ എഴുതിവന്നിരുന്നതു നേരേ മറിച്ചായിരുന്നു. ഇതിനേയും ഖരോഷിയെപ്പോലെ, എഴുതിയിരുന്നു എന്നും, പിന്നീട്, ഒന്നിടവിട്ടു വലത്തുനിന്ന് ഇടുത്തോട്ടും ഇടുത്തുനിന്നു വലത്തോട്ടും എഴുതിവന്ന്, ഒടുവിൽ എഴുതുവാനുള്ള സൗകര്യത്തിന്, ഇടുത്തുനിന്നു വലത്തോട്ടായതാണെന്നുമുള്ള പക്ഷക്കാരമുണ്ട്.

ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇൻഡ്യയിലെ സകല ലിപികളുടെയും മൂലമായി ഉൾപ്പെട്ട കരുതിപ്പോരുന്നതു ബ്രാഹ്മിയെയാകുന്നു. കാലക്രമത്തിൽ, ദേശഭേദങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച്, ബ്രാഹ്മിയിൽ വ്യത്യാസങ്ങൾ വന്നുപോന്നു. ഭിന്നങ്ങളായ പേരുകളുള്ള വേറെ വേറെ ലിപികളായി മാറിയതോടുകൂടി, അദ്യമുണ്ടായിരുന്ന ബ്രാഹ്മി നിരൂപയോഗമായിച്ചമഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ഏകദേശം എ. ഡി. നാലാം ശതകാൽത്തിനുമുമ്പുള്ള ബ്രാഹ്മിക്കുമാത്രമേ ആ പേർ പറയാറുള്ളൂ.

ബ്രാഹ്മിയുടെ ഉൽപ്പത്തിയെക്കുറിച്ച് പല അഭിപ്രായങ്ങളുമുണ്ട്. ചില പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാർ ബ്രാഹ്മി ഇൻഡ്യയിലുണ്ടായതല്ലെന്നും, വിദേശത്തുനിന്ന് ഇവിടെ വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന കച്ചവടക്കാരിൽനിന്ന്, (ഏകദേശം ൮൦൦ ബി. സി. എടയ്ക്ക്) കടംവാങ്ങിയതാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നിലയിൽ തന്നെ ഇതിന്റെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചും പല ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങളുണ്ട്. ചീനയിലെ ചിത്രലിപികളിൽനിന്നാണെന്നു ചിലർ; അതല്ല ഗ്രീക്ക്, ഫിനീഷ്യൻ എന്നിവയിൽനിന്നാണെന്നു മറ്റു ചിലർ; വേറെ ചിലർ അസീറിയായിലെ ആപ്പാകൃതി അക്ഷരങ്ങളിൽനിന്നെന്നും, തെക്കൻ സെമിറ്റിക് ലിപികളിൽനിന്നെന്നും, തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ സാബിയൻലിപിക്കു മൂലമായിരുന്ന ഒരുതരം ലിപിയിൽനിന്നെന്നും പറയുന്നു. ബുറഹർ, ബ്രാഹ്മി വടക്കൻസെമിറ്റിക്കിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചതാണെന്നു പല ഉദാഹരണങ്ങളോടുകൂടി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഖരോഷി വടക്കൻസെമിറ്റിക്കിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നു സർവ്വസമ്മതമായിരിക്കെ, അതും അതിൽനിന്നു വളരെ വിപരീതമായ ബ്രാഹ്മിയും ഒന്നിൽനിന്നു വന്നതാണെന്നു പറയുവാൻ പാടില്ലെന്നു ലാസൻ, കണ്ണിംഗ്ഹാം മുതലായവർ ശരിക്കുന്നു.

ലിപികൾ ഈശ്വരസൃഷ്ടങ്ങളാണെന്നു പല ഹിന്തുക്കളും ചിന്താക്കാരും ജൈനരും ബുദ്ധമതക്കാരും വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. ബാലാമിയിലെ ക്ഷേത്രത്തിൽ ഉള്ള ബ്രഹ്മാവിന്റെ ബിംബ

ത്തിന്റെ കൈയിൽ, ഒരു കൈയോലയുണ്ട്. ബ്രഹ്മാവു സൃഷ്ടിക്കുകയാലാണ് ബ്രാഹ്മി എന്ന പേരുണ്ടായത്; ബ്രാഹ്മി കടംകൊണ്ടതല്ല; അത് ഇൻഡ്യയുടെ സ്വയംജ്ജിതസ്വത്താണ്; എന്നിങ്ങനെയാകുന്നു ഹിന്ദുക്കളുടെ സിദ്ധാന്തം. പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന ലിപികളെ ആയുന്മാർ കാലാന്തരത്തിൽ മറന്നുപോയത്രെ; പിന്നീട് അവയെ പരാശരപുത്രനും പുരാണകവിയുമായ വ്യാസഭഗവാൻ തന്റെ അതുഭൂതശക്തികൊണ്ട് വീണ്ടും കണ്ടുപിടിച്ചു എന്ന് പതിനൊന്നാംശതകത്തിൽ ഇൻഡ്യയിൽവന്ന അറബിയാത്രികനായ ആൽബറൂണിക്രിക കഥിക്കുന്നു.

ഭാഷാകോവിദന്മാരുടെ വിപരീതമതങ്ങളെക്കൊണ്ടു സംശയംമാത്രം ശേഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ വിഷയത്തിൽ, 'കിങ്കര കിംകരോദ്യമം' എന്ന സമാധാനത്തോടുകൂടി മലയാചലത്തിന്റെ മ്മായയിലുള്ള മലനാട്ടിൽ ശരണം പ്രാപിക്കുവാനേ മാഗ്ഗം കാണുന്നുള്ളൂ.

ക്രിസ്തുവർഷത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം മൂന്നാം ശതകത്തോടുകൂടി ബ്രാഹ്മി തെക്കേ ഇൻഡ്യയിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു രൂപാന്തരപ്പെട്ടു വളർന്നതാണ് വട്ടെഴുത്ത് എന്ന് അനേകം ഭാഷാപ്രവീണന്മാർ ഉറപ്പായി പറയുന്നു. ഒരു കാലത്തു് ഇതു തമിഴുനാട്ടിൽ മുഴുവനും നടപ്പിലിരുന്നിരിക്കണം. എന്നാൽ പ്രാകൃത ഭാഷാഭിലാഷികളായിരുന്ന പല്ലവന്മാർ ഉത്തമതമിഴ്നാടു കൈക്കലാക്കിയ കാലത്തു് അവർ അവിടെ ഗ്രന്ഥാക്ഷരവും (ഇതു സംസ്കൃതഭാഷയെ എഴുതുവാൻവേണ്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു കൃത്രിമസൃഷ്ടിയാണ്) ഗ്രന്ഥത്തമിഴും നടപ്പിലാക്കി. അന്നും തമിഴുനാടിന്റെ ശേഷംഭാഗത്തും പാണ്ഡ്യഭാഗത്തും മലനാട്ടിലും (അതായതു് കേരളം) വട്ടെഴുത്തുതന്നെ നടപ്പിലിരുന്നു. ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളുടെ അതിർത്തിസ്ഥലങ്ങളിൽ വട്ടെഴുത്തും ഗ്രന്ഥത്തമിഴും മിശ്രമായി ഉപയോഗിച്ചുപോന്നു.

പല്ലവന്മാർ ക്ഷയിച്ചു ചോളർ ഉയർന്നതോടുകൂടി, തമിഴുനാട്ടിൽ മുഴുവനും തമിഴുലിപി പ്രചരിച്ചു. അന്നും അവർ കീഴടങ്ങാതെന്നിന്ന ചേരരാജ്യത്തും വട്ടെഴുത്തു നിലനിന്നുപോന്നു. ചേരരാജ്യത്തിൽ മലനാടിനു പുറമെ, മൈസൂർ, കോയമ്പത്തൂർ, സേലം, തോണ്ഡമണ്ഡലം എന്നിവയുംപെട്ടിരുന്നു. തമിഴുനാടു് വിജയസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അടിയിൽപെട്ട ഉടനെ, ആ രാജാക്കന്മാർ നാഗരലിപിയെ തമിഴുനാട്ടിലേക്കു കടത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. മഹാരാഷ്ട്രർ അവിടെ ചെറുരാജ്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചുതുടങ്ങിയതോടുകൂടി ആ ലിപിക്കു പരക്കെ പരക്കുവാനുള്ള അവസരവും കിട്ടി.

വളഞ്ഞ രേഖകൾ അധികം ഉള്ളതുകൊണ്ടായിരിക്കണം ഈ ലിപി ക്കു വട്ടെഴുത്തു, വട്ടം എന്നീ പേരുകൾ വന്നതു് എന്നു ചിലർ പറയുന്നു. വട്ടെഴുത്തിനു നാനുംമോനമെന്നും തെക്കൻമലയാളം എന്നും വേറെ പേരുകൾ ഉണ്ടു്. ഈ ലിപികൾ മറ്റേതിനെ അപേക്ഷിച്ചു കൂടുതൽ വളവുള്ളതല്ല. (വട്ട-അടയാളം വടിവു് എന്നതിൽനിന്നും ജനിച്ചതായി കരുതാം) (വട്ട-V ലിഖം എന്ന പദം നോക്കുക) ലിപിശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഗ്രന്ഥകർത്താവു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടുപോലെ, അതിന്റെ ജന്മപ്രകൃതികൊണ്ടു് അതിനു വട്ടെഴുത്തു എന്ന പേരായിരിക്കണം നടപ്പിൽ ഇരുന്നിരുന്നതു്. തെക്കൻമലയാളം എന്നതു കദേ വ്യത്യാസമുള്ളതും തെക്കൻനാട്ടിൽമാത്രം പ്രചരിച്ചിരുന്നതുമാണു്. “നമോനാരായണായ” എന്നായിരുന്നു “ഹരിശ്രീ”ക്ഷപകരം പണ്ടു തുടങ്ങിയിരുന്നതു്. അതിലേ ആദ്യക്ഷരങ്ങളായ “നാനം, മോനം” എന്നതു വച്ചു് ഈ പേർ ഏപ്പെട്ടു. പാണ്ഡ്യഭേശത്തും മലനാട്ടിലും നിന്നാകുന്നു ഈ ലിപിയിൽ കൊത്തിട്ടുള്ള അധികം ശിലാശാസനങ്ങളും കിട്ടിട്ടുള്ളതു്. മലയാളികൾ മണിപ്രവാളമായി തങ്ങളുടെ ഭാഷയിൽ സംസ്കൃതപദങ്ങളെ അധികമായി ചേർക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ അവർ ആര്യ എഴുത്തു് എന്ന ഗ്രന്ഥലിപിയെ (ആര്യഎഴുത്തു്, തുളുമലയാളം, എന്നതു ഗ്രന്ഥലിപിയോ തജ്ജന്യമോ അല്ല. അവ പല്ലവകാലത്തും ചാലൂക്യകാലത്തുമായി ബ്രാഹ്മിയിൽനിന്നുതന്നെ ജനിച്ചവളു് ഒരു ലിപിവിശേഷമാണു്.) ഉപയോഗിച്ചാൻതുടങ്ങി. അതിനുശേഷവും മലനാട്ടിൽ ഒരു ചെറിയ ഭാഗം ആളുകൾമാത്രമേ വട്ടെഴുത്തുപഠിച്ചുവന്നുള്ളൂ. അതുതന്നെ പിന്നെ കോലേഴുത്തായി രൂപാന്തരപ്പെടുകയും കാലാന്തരത്തിൽ നശിച്ചുപോകുകയുംചെയ്തു. കോലേഴുത്തു അടുത്തകാലംവരെ വടക്കേമലയാളത്തിലെ മഹമ്മദീയരുടെ ഇടയിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

തമിഴുമലയാളലിപികൾപോലെ വട്ടെഴുത്തും ബ്രാഹ്മിയിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞു വേറെയായി വളർന്നവന്നതാണു്. പാണ്ഡ്യഭേശത്തുകൂടി എ. ഡി. ൧൦൦൦-ാമാണ്ടിനു മുമ്പുള്ള ശിലാരേഖകൾ വട്ടെഴുത്തിലല്ലാതെ തമിഴിൽ കൊത്തിയതായി കാണുന്നില്ല. ഒടുവിൽ ഇതു മലനാട്ടിൽ മാത്രമായി കലാശിച്ചു. തെലങ്കകർണ്ണാടകവർഗ്ഗവും തുളുമലയാളവും ഒരേ മൂലത്തിൽനിന്നും ജനിച്ച രണ്ടു ശാഖകൾ മാത്രമാണു്.

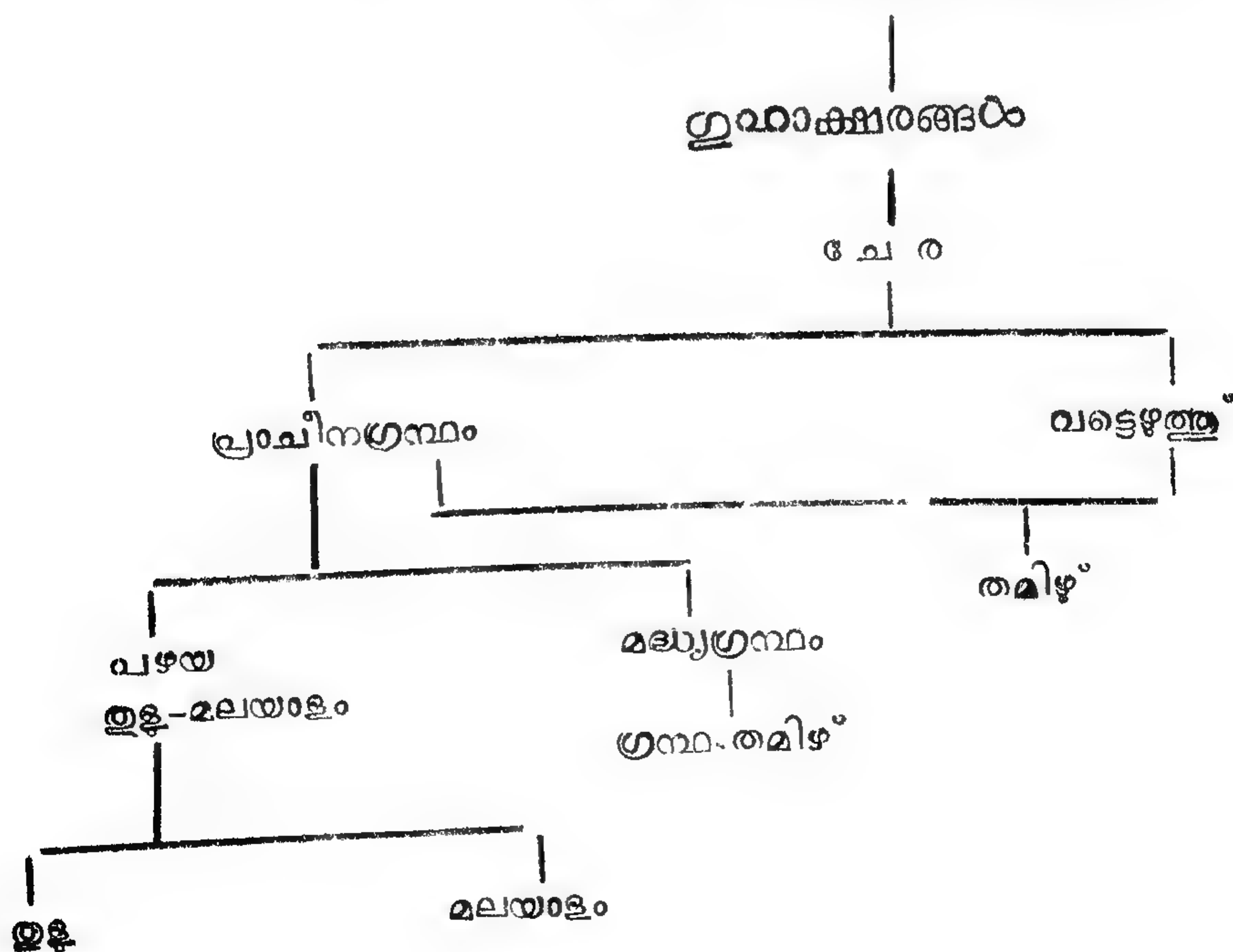
ഇപ്പോൾ ഓരോഭാഷയ്ക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന ലിപികൾ ഇന്നത്തെ രൂപത്തിലെത്തിട്ടു സുമാർ ഇരുനൂറ്റിൽപരം വർഷങ്ങളായിരിക്കണം. തെക്കേ ഇൻഡ്യയിലെ ഭാഷകൾക്കു് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഗ്രന്ഥലിപി, തമിഴുലിപി ഇവ

യുക്തത്തിൽ സാമ്യമുണ്ട്; മലയാളം, ഗ്രന്ഥം എന്നീ ലിപികൾക്കു തമ്മിലും സാമ്യമുണ്ട്; ഇതുപോലെതന്നെ കണ്ണാടകം, തെലുങ്ക് എന്നീ ലിപികളും അന്യോന്യം സാമ്യമുള്ളവയാണ്.

കേരളത്തിലുള്ള ചില മഹാക്ഷേത്രങ്ങളിലും പല വലിയ ഇല്ലങ്ങളിലും രാജാക്കന്മാരുടെ കൊട്ടാരങ്ങളിലും ഇടപ്രഭുക്കന്മാരുടെ ഭവനങ്ങളിലും ഇന്നുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളെ ആധാരമാക്കി നോക്കുന്നതായാൽ കേരളലിപിയുടെ പരിണാമം താഴെ കാണുന്നവിധമായിക്കൂടെ എന്നൊരാരം എന്നോടു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. ഗൗരവത്തോടെ ഗവേഷണംചെയ്യേണ്ട ഒരു വിഷയമാകുകൊണ്ട് ആ അഭിപ്രായം അനുസരിച്ചുള്ള വളച്ചുയെ ഇവിടെ കാണിക്കുന്നു:—ബുദ്ധമതതത്വങ്ങൾ ഏഴുതീട്ടുള്ള പാലി, ബ്രാഹ്മി, ഗ്രന്ഥവരികൾ, ശാസനങ്ങൾ ഏഴുതീട്ടുള്ള കോലെഴുത്തു കീർത്തനങ്ങൾ ഏഴുതീട്ടുള്ള മാജാരവടിവുലിപി, മന്നൻകവി മുതലായ ചില കൃതികൾ ഏഴുതീട്ടുള്ള അശ്വവടിവുലിപി (കുതിരച്ചെവിപോലെ) വട്ടെഴുത്തു (അക്ഷരങ്ങൾക്കു ആനയുടെ അടിപോലെ വളവുള്ള കാരണം ഗജവടിവു എന്നും പറയും) മലയാളം (ദേവനാഗരം എന്നുമാതിരി ദൈവീകകലങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഇതിലെ ഏഴുത്തു) തമിൾ-മലയാളം (അതായതു ഗ്രന്ഥാക്ഷരം) ഇന്നത്തെ മലയാളം. ഡാക്ടർ ബെൺ മാറ്റങ്ങൾ താഴെ കാണുന്നവിധത്തിലാണ് ഉണ്ടായതെന്നു കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

ദക്ഷിണാശോകലിപി.

വെട്ടുതു ഭക്ഷിണാശോകലിപിയിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നു്
രിക്കലും പറഞ്ഞുകൂടുന്നു ചിലർ മേലുദ്ധരിച്ച ക്രമത്തെ ഖണ്ഡി-
പ്പുപറയുന്നു. വേണമെങ്കിൽ, അവ രണ്ടും ഒരു മൂലഭാഷയിൽനി-
ന്നുണ്ടായതാണെന്നു പറയാം; എന്നാൽതന്നെ, അശോകലിപി-
പംസ്തതത്തെ ആശ്രയിച്ചും വെട്ടുതു് ഏതൊ ഒരു ദ്രാവിഡഭാഷ-
യുടെ ഛായയിലുമാണു് വളർന്നതെന്നാകുന്നു ഇവർ പറയുന്നതു്.
ഈ തീരാത്ത തർക്കങ്ങൾ അങ്ങനെ ഇരിക്കട്ടെ, നമുക്കു പ്രകൃതത്തി-
ലക്കു പ്രവേശിക്കാം.

ഭൂർജപത്രം, പട, പലക, ശലാക, ശില, താമ്രപത്രം, പന-
യാല, കടലാസ്സ് എന്നിവയിൽ സാഹിത്യം, ശാസ്ത്രം, ചരിത്രം
എന്നീ വിഷയങ്ങളടങ്ങിട്ടുള്ളവയും വെട്ടുതുലിപിയിൽ എഴുതീട്ടു-
ളവയുമായ അനവധി ലക്ഷ്യങ്ങളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഇന്നുണ്ടു്. ഈ
ലിപി അറിയുന്നവർ വളരെ ചുരുക്കം; ഇതിൽ പരിചയിക്കുന്ന
വർ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. അതുകാരണം, ഇത്തരം ഒരു
പുസ്തകമുണ്ടായിരിക്കുന്നതു് അത്യാവശ്യമാണു്. ഈ ആവശ്യകതയാ-
നു് ഈപുസ്തകമുണ്ടാക്കിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഭാഷാപരിഷ്ക-
ണസമിതിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു്. ഈ ലിപിയിൽ അതിനിപുണനാ-
നു് ഒരു പണ്ഡിതനെ ലഭിച്ചതു് അതിഭാഗ്യമെന്നാണു് കമ്മിറ്റി-
വിചാരിക്കുന്നതു്. ഉദ്ദേശം അയ്യായിരം സംവത്സരമുന്മുഖമെന്നെങ്കിലും
സമ്മതിക്കുന്ന ഒരു കാലത്തു മോഹൻജൊദാരോവിൽ നടപ്പിലാ-
ക്കപ്പെട്ട ലിപികളെ വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കി വരുന്ന ലിപിശാസ്ത്രത്തിൽ
നസാധാരണമായ ജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയ ഡാക്ടർ എൽ. എ. രവി-
ചന്ദ്രയുടെ വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തേയും, ഔദാര്യത്തേയും അനന്യകാര്യത്തേയും
ഔദ്യോഗികമായതേയുംകൂടിച്ചു ശരിയായി പ്രശംസിക്കുന്നതിന്നു ഞാൻ
നശകതനാണെന്നു സമ്മതിക്കുന്നു ദീനശയ്യയെ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന
കാലത്തുകൂടി, സ്വസ്ഥനായിരിക്കണമെന്നുള്ള എന്റെ സ്നേഹശാ-
പനകളെ വകവെക്കാതെ, ക്ലേശാവഹമായ ഈ ജോലിയെത്തുടർന്നു്
ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ പൂർത്തിയാക്കി. ഞങ്ങൾ ഇരുവരുടേയും സൽസ-
ച്ചത്തിന്നു് ഒരു ഉപഹാരമായി ഇതിനെ എനിക്ക് അയച്ചു കിട്ടിയ
പമയം, എന്റെ ജന്മം സഫലമായി എന്നു് എനിക്കുതോന്നി;
ഞാൻ എന്റെ ആത്മമിത്രത്തിന്റെ ആയുരാരോഗ്യസൗഖ്യത്തി-
നായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹശാസന-
നമാത്രമാണു് ഇതിനൊരു മുഖവുര എഴുതുന്ന സാഹസകൃത്യത്തി-
നു് എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചതു്.

ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ കമ്മിറ്റിക്കു ഗവർമ്മെ-
ന്റിൽനിന്നും ദിവാൻപേഷ്കാർ അച്ചുതമേനവനവർകളിൽനിന്നും

കിട്ടിത്തന്ന ആനുകൂല്യത്തെ കൃതജ്ഞതയോടുകൂടി കമ്മിറ്റി സ്മരിക്കുന്നു. ഇത് അച്ചടിക്കുന്നതിൽ ഐ. എസ്. ജി. പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും ഗ്രന്ഥാലയം വേർതിരിച്ചുതന്നതാകുന്നു.

കമ്മിറ്റി പ്രസിഡൻ്റ്,
 ഐ. എസ്. ജി.
 2-10-1114.

നോവൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ

	രൂ.	ണ.
അഫിദയം അഥവാ കേരളകാളിദാസൻ എം. ആർ. രാമകൈമ്മൾ ബി. എ., എൽ എൽ. ബി.	2	4
മായാമണ്ഡലം എൻ. ബാപ്പുരാവു ബി. എ., ബി. എൽ.	2	4
ബാങ്കർ ചന്ദ്രശേഖരൻ (ഡിറക്ടീവുനോവൽ) കോട്ടവിള വി പുരുഷോത്തമപ്പണിക്കർ.	1	4
ആത്മനാദം ഡി. ശങ്കരയ്യർ ബി. എ., ബി. എൽ.	1	5
മുകിലസാമ്രാജ്യോദയം ആർ. നാരായണപ്പണിക്കർ ബി. എ., എൽ. റി.	0	12
കഷ്ടം അഥവാ സെസിലിയുടെ പ്രണയം എൻ. രാമൻതമ്പി ബി. എ.	0	6
സത്യഗ്രാഹി കെ നാരായണക്കുറുപ്പൻ ബി. എ.	2	4
കുസുമോത്സവം എസ്. രാമവർമ്മ ബി. എ., ബി. എൽ.	2	4
വീരകേശരി (ഡിറക്ടീവുനോവൽ) കെ. മാധവിഅമ്മ	1	8
അമരസിംഹൻ മുനക്കര കെ. രാമവർമ്മ	1	2
വേലുത്തമ്പിള്ളി (1-ാം 2-ാം ഭാഗങ്ങൾ) വെൺകുളം ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള	1	8
മഹാരാഷ്ട്രജീവനപ്രഭാതം ആർ. നാരായണപ്പണിക്കർ ബി. എ., എൽ. റി.	2	4
പ്രതാപരുദ്രിയം അഥവാ സ്രീസാഹസം ചിതംബരവാല്യാർ എം. എ.	1	8
ശ്യാമളാഭായി എസ്. ഹരിഹരയ്യർ	0	12

മാനേജർ,

ശ്രീരാമവിലാസം ബുക്കഡിപ്പോ, കൊല്ലം.

മൂന്നു നാടകങ്ങൾ

ഹോട്ടൽക്കാരി

ഗ്രന്ഥകർത്താ, ഡാക്ടർ പി. എസ്സ്. നായർ.

പട്ടിണിയുടെയും മനുഷ്യശക്തിയുടെയും നടുവിൽപ്പെട്ട ഏരിപൊരി കൊണ്ടു അവസരത്തിൽകൂടിയും ധർമ്മഭംഗം നേരിടാതെ ജീവിതം നയിച്ചു വന്ന ഹോട്ടൽക്കാരിയായ നായികയുടെ ഭൂരിതാനുഭവങ്ങളും ചലച്ചിത്രത്തിലെന്നപോലെ മാറിമാറിവരുന്ന അമൃതനിഷ്പന്നിയായ വിവിധ രംഗങ്ങളും, ശുഭപത്ത്വസായിയായ അവസാനരംഗവും ഏറ്റവും ചമൽക്കാരഭൂയിഷ്ടമായ ഗദ്യശൈലിയിൽ രചിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു രസികൻ ഗദ്യനാടകം.

വില രൂ. ൧

പ്രതിഭ (രേഖപ്പെടുത്തലാടകം)

ഗ്രന്ഥകർത്താ, മുൻസി പരമപിള്ള

സാഹിത്യരസം ആസ്വദിക്കണമെങ്കിൽ, പ്രൗഢയായ 'സുപ്രഭ'യുടെ ഗാംഭീര്യവും സുന്ദരനായ 'പ്രകാശ'ത്തിന്റെ 'മഹാപ്രകാശ'വും ഒത്തിണങ്ങി ലാലസിക്കുന്ന കുലീനയും ചൈതന്യസമ്പന്നിയുമായ 'പ്രതിഭ'തന്നെ വായിക്കണം.

വില രൂ. ൧.

അജ്ഞാതപുത്ര

ഗ്രന്ഥകർത്താ, ഡാക്ടർ പി. എസ്സ്. നായർ

മുഗ്ദ്ധചക്രവർത്തിയായ അരംഗസീമിന്റെ ഭരണകാലത്തു നടന്ന ചില സംഭവങ്ങളെ ഉപജീവിച്ചെഴുതിയ വികാരോത്തേജകവും, അഭിമാന വിജ്ഞാപനവും ഹൃദയസ്पर्ശിയുമായ ഒരു നൂതന രാഷ്ട്രീയഗദ്യനാടകം.

വില രൂ. ൧.

ആവശ്യപ്പെടുക:—

മാനേജർ,

ശ്രീരാമവിലാസം ബുക്കഡിപ്പോ, കൊല്ലം.

